

སྒོ་བའི་པ།

༣༣། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བའི་དཀར་གནད་རྣམས་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་
ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བརྩམས།

དགེ་ལྟན་སྟན་བརྒྱད་སྟོན་རྩལ་རྩིས་འཁོར་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

༄༅། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྒྲེང་བའི་དཀར་གནད་རྣམས་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་
ཉི་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

། སོད་བཞི་བ། །

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བཅུམས།
དགེ་ལྷན་སྟན་བརྒྱད་སློག་རུལ་ཅིས་འཁོར་ཁང་ནས་བསྐྱེགས།

2023

དཀར་ཆག

ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་དབྱད་པ།.....	1
དམིགས་པའི་བྱད་པར་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	10
སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྐྱོར་ལ་དབྱད་པ།.....	21
སྐབ་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	26
སྐབ་པ་བཞིའི་ས་མཆམས་འཛོག་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།.....	50
འཇུག་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	66
ཉོགས་དཀར་བ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་དབྱད་པ།.....	75
བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	104
ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉེར་སྟོགས་ཀྱི་འོག་སའི་ཉན་མོངས་སྟོང་བའི་ཚུལ་ལ་ དབྱད་པ།.....	109
སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	112
སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་འོག་ས་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐབས་ལ་ དབྱད་པ།.....	124
ཆ་མཐུན་བཞིའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	132
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	140
བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་དབྱད་པ།....	152
ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྗེའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	164
ཆད་མེད་བཞི་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	206

ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐོར་ལ་དབྱད་པ།.....	216
གསུམ་པ་ཚོགས་སྐྱབ་འཆད་པ།.....	222
ཐེག་ཆེན་བཙུ་བདུན་ངོས་གཟུང་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།.....	228
དེ་ལ་ཐོག་མར་ཞི་ལྷག་སྐྱབ་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱད་པ།.....	233
གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	245
ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་དབྱེ་བ་ལ་དབྱད་པ།.....	256
ཡེ་ཤེས་དང་། ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	258
ཡང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་འདོད་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།.....	264
ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་དབྱད་པ། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཤད་བ་ལ།.....	272
སྟོང་བ་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོའི་སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།.....	276
སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྲག་འགལ་མི་འགལ་དབྱད་བ་ལ།.....	301
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་བར་དྲོགས་བ་དབྱད་པ།.....	302
གཉིས་བ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	307
ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཅུད་ཟད་དབྱད་པ།.....	330
སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ལ་ཅུད་ཟད་དབྱད་པ།.....	377
མཐོང་སྤང་ལོག་ཞུགས་དང་། སྐྱོམ་སྤང་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	382
གཉིས་བ་གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྐྱ་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ།.....	387
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲི་འདོད་ཚུལ།.....	388
བཟོད་བ་བརྒྱད་དང་ཤེས་བ་བརྒྱད་སྐྱེ་རིམ་ལ་དབྱད་པ།.....	416

གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྩང་ཟད་དབྱད་པ།.....	441
ས་བརྩའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	457
འབྲས་བུ་ས་བརྩ་བ་ལ་དབྱད་པ།.....	530
དམན་བ་ས་བརྩའི་ཁྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	535
གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	551
བཞི་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	563
ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ།.....	568
མཇུག་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	574

༡༡། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་དབྱད་པ་ནི།

ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། ཅ་བར། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ།
ཞེས་པ་ནས། གང་དག་སྐབ་པའི་སྤྱན་མོང་མིན། །ཞེས་བྱུང་། འཕྲོས་སྦྱར་མཐའ་དབྱད་
པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། དག་བའི་ཆོས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བར་ཤེས་པ་དང་།
མར་ཤེས་པ་དང་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་ཀྱི་བར་དག་སྟེ། དེ་
དག་ནི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ཆོས། ཞེས་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་བཙུག་ཅིག་བཤད་པ་
དེ་འཆད་པར་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་
དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ན་བཙུག་ཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་
གསུམ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གཉིས་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་
དང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་དང་། སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་
བཙུག་ཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དག་བ་དང་།
མི་དག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་།
ཟག་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟད་བ་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། སྤྱན་མོང་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། གསེར་ཐོང་༤༤༩ ་ལས། སྐབ་
པ་པོའི་ཤེས་བྱར་གྱུར་པའོ། །དབྱེ་ན། བཙུག་ཅིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་
༡༤༤ ་ལས། མཆན་ཉིད་ནི། སྐབ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞིའོ། །ཞེས་
དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༠༡ ་ལས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱད་པ་ལ།

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་སློ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པའི་
མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

སྐབས་འདིར་དམིགས་པ་ལ་བརྟུག་ཅིག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒང་བྱ་དང་། འདྲི་བྱ་དང་།
བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་བྱ་བའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་གསུམ་
དང་། ལམ་དང་སྒང་གཉིས་དང་། བདེན་པ་དང་འབྲས་བུའི་སློན་ས་རིམ་ཅན་དུ་དཔྱོད་པའི་
སློན་ས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་༡༩༥༡༽ ལས། སྒང་
དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་སློན་ས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ལམ་དང་སྒང་གཉིས་དང་། བདེན་
པ་དང་། འབྲས་བུའི་སློན་ས་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚོས་གསུམ་སྤྱིར་རྟོག་པ་དེའི་
འོག་ཏུ་དམིགས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་པར་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་དག་
ཉིད་ལས་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་འདི་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་
བྱང་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་སྒང་པའི་ཆེད་དུ་སྒང་བྱ་
ཟག་བཅས་ནི་གང་། གཉིས་པོ་ཟག་མེད་ནི་གང་ཞེས་རྟོག་ལ། །ཞེས་དང་། ཟག་མེད་དེ་
ཉིད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དཔྱོད་ལ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་འཛོལ་བུའི་
འབྲས་བུ་ནི་གང་ཞེས་དཔྱོད་པ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ཡང་དམིགས་
པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ཞེས་
པས་ཐུང་ཟད་བྱེ་སྟེ་བཤད། འདི་གཉིས་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། སྐབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་
པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྲུང་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པ་ནི་
མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་བསྟུ་བའོ། །ཅི་དེ་དག་ཁོ་ན་ཅམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན།

འཛིག་རྟེན་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན་
འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐེག་
ཆེན་སྐབ་པ་དེ་ཐེག་དམན་སྐབ་པ་ལས་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་དགེ་བ་ནི་གང་། མི་དགེ་བ་ནི་གང་། ལྷན་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་
བཞག་པར་བྱ་བ་ནི་གང་སྟམ་པ་ལ། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་སྐབ་པས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་
ལམ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལ།
འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། །ཞེས་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་སྐབ་པས་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་ལམ་ཉམས་སུ་ལྷངས་པ་
ལས། ལྷན་བྱ་ཟག་བཅས་སྤངས་པའི་འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་དང་། གཉེན་པོ་ཟག་
མེད་སྦྱིད་པའི་འདུས་བྱས་ལམ་བདེན་གཉིས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་
པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་
ལམ་ཉམས་སུ་ལྷངས་པས་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་
སྟོན་པ་ལ། སྟོབ་མ་བྱན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་བྱབ་པའི་བྱན་མོང་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། །ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་
ན། དེས་དམིགས་པས་བྱབ་ཅེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་སྟོ་འདོགས་དབྱེད་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ།
དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། གླས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༦༠༡ ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེས་
དམིགས་པས་མ་བྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་
དེས་དམིགས་པས་མ་བྱབ་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཐེག་

ཆེན་སྐུ་བ་པའི་སྒོ་འདོགས་དབྱང་གཞི། དེའི་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒོ་འདོགས་དབྱང་བར་བྱ་བའི་གཞི། དེའི་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྲིན་རུང་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྤང་བྱར་འོས་པ། དག་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རོན་དམ་པའི་དག་བ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་བ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དག་བ། ཀྱན་སྒོང་གི་དག་བ་དང་བཞི། ཐར་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན། རང་གི་ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྲིན་རུང་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་དོར་བྱར་འོས་པ། མི་དག་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རོན་དམ་པའི་མི་དག་བ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དག་བ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དག་བ། ཀྱན་སྒོང་གི་མི་དག་བ་དང་བཞི། འཁོར་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་གསུམ་པ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན། རང་གི་ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་གང་རུང་འབྲིན་རུང་དུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་བཞི་ཡོད། ནམ་མཁའ་དང་པོ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བཟོ་ཡི་ལས་དང་སྒྲོད་ལམ་གྱི་ལས་གཉིས་པ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས། སྤྱི་བ་པར་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནམས་དང་པོ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནམས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྐབས་འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་

གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གི་དོན་ལ་འཛོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། གསེར་
མེད་ལས། དེ་ལ་སྤྱིར་ཀུན་བདུས་ལས་ཞེས་སོགས་ལྟར་ཀུན་བདུས་གི་ལུགས་ལ་ཟག་
བ་སྒོ་བྱག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་ཟག་བཅས་དང་། དེ་མེད་བ་ལ་ཟག་མེད། མཛོད་
ནས་དམིགས་བ་དང་མཚུངས་ལྟར་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་བ་རྒྱས་བར་གྱུར་མ་གྱུར་
ལ་དེ་གཉིས་སུ་བྱེད་བ་དང་། ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དགོངས་བ་རབ་གསལ་ལས།
རང་གི་ལུགས་ནི་བདེན་འཛིན་གི་མ་རིག་བ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གི་བསྐྱད་བ་
ནི་ཟག་བཅས་དང་། བསྐྱད་བ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟག་བ་མེད་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
ཤེས་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་འབྱེད་ཚུལ་གསུངས་བ་ལྟ་བུ་དང་། རང་
རྒྱུད་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནི་ཟག་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་
མི་བྱེད་ལ་འཛོག་བ་གསེར་མེད་དང་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཟག་བ་མེད་
ཆོས་དང་། ཞེས་བའི་སྐབས་གི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གི་དོན་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་
པོ་བྱེད་ཀྱས་བའི་ཆ་ནས་ཟག་མེད་དང་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཀྱས་བའི་ཆ་ནས་ཟག་བཅས་སུ་
འཛོག་བ་གསེར་མེད་དང་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་མེད་༤༧༠༽
ལས། ཟག་བཅས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱས་བ་མ་ཡིན་བ་ཉིད་
གིས་ཉེ་བར་ལེན་བ་སྟེ་མ་འོངས་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་འདུན་བ་དང་ད་ལྟ་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་ལྟག་
བར་ཆགས་བའི་མེད་བ་དང་ལྟར་བའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་བསམ་གཏན་ཆོད་
མེད་གཟུགས་མེད་རྣམས་སོ། །ཟག་མེད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་
བ་ཉེ་བར་བཞག་བ་བཞི་དང་ཡང་དག་སྟོང་བ་ལ་སོགས་བའི་འཛོག་ཉེན་ལས་འདས་བའོ།
ཞེས་གསུངས་བ་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༠༩༽ལས། གཉིས་བ་ལ། ལས་
ཉོན་གིས་འཕངས་ཤིང་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་འཁོར་བར་འདྲེས་བའི་རིགས་སུ་གནས་བས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བ། འཛོག་ཉེན་བའི་མཚན་ཉིད། ཉེར་ལེན་གི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་བྱ། ཟག་མེད་གང་

ཞིག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་
 རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 བཞི་ལྟ་བུ། ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་ཞིང་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་
 སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ།
 ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་
 གནས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ལམ་བདེན་ལྟ་བུ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་
 ལས་སྐྱེས་པ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་སྐྱེས་པ། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིགས་
 སུ་གནས་པ། ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བསམ་གཏན་བཞི་ལྟ་བུ། ཡང་དག་
 བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་
 པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། སྟོབས་བཅུ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ལ། བྱང་
 རྒྱུ་མེས་དཔའ་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རྩི་ལྟར་དམིགས་ཤེ་ན། དམིགས་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། དང་པོར་བྱང་མེས་རྣམས་ལ་བདག་གི་སྤང་བྱ་དང་། རྟོར་བྱ་དང་། བཏང་སྟོམས་
 སུ་གཞག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྟེ་པའི་སྟོ་སྟེ་ལ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་སྤང་བྱ་ཉེ་བར་བཟུང་
 གྱེ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་དང་གྲིས་སྤང་བྱ་གང་སྟེ་ལ་དུ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་དང་འཛིག་ཏེན་
 ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་སེམས། དེ་ནས་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་
 པས་སྤང་བྱ་རེ་ཞིག་པ་སྟེ། མ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་གཏན་དུ་བའོ་སྟེ་ལ་དུ་ཟག་
 བཅས་ཟག་མེད་ལ་སེམས། དེ་ནས་ཟག་མེད་དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྟེ་ལ་དུ་སྤང་བྱས་
 བྱས་ཀྱན་རྫོགས་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སེམས།
 དེ་ནས་འདུས་བྱས་བཞག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་
 མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་སྐབས་གཉིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཐད་དུ་རྟོག་པའི་ཟག་པ་དང་
བཅས་མ་བཅས་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་དང་། སྐབས་བཞི་པར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དོན་བསྐྱའི་ཐད་དུ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟག་
པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་ཟག་མེད་དེ་ལྟར་མི་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་ཟག་བཅས་འཛོག་
པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། །

སྐབས་འདིར་དོགས་པ་ཞིག་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་བྱབ་
པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། རྟག་བདེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྟག་བདེན་མ་ཡིན་ཀྱང་
དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་རྟག་བདེན་ཡིན་པ་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་༣༥༣ ་ལས། ཁ་ཅིག་རྟག་
བདེན་དང་འཕགས་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་བདེན་དང་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་འགལ་
བའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྟག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་འགལ་བའི་བྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། རྟག་བདེན་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སྒྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྟེ་སྤྱིད་བདུན་ལེན་པར་དེས་པའི་གང་

ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྲབ་གོ། །རང་རེས། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་
 ལན་བདུན་པ་བ་སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན། སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་དང་། ལམ་བདེན་ལགལ་
 བྱས་པ་ལ། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེ་ཡིན་ན་སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྟུག་
 བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཞན་དུ་བསྐྱབས་ཟེན། གཞན་ཡང་། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་
 ལན་བདུན་པ་བ་སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་སྟུག་བསྐལ་
 བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་བདུས་ལས།
 སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་བྱས་
 པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩ་བར་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མའི་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གྲུབ་སྟེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་
 སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་

པོའི་མཐའ་དཔྱོད་༣༥༩ ་ལས། ཁོ་ན་རེ། ལམ་བདེན་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ།
འདོད་ན། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་འཛིག་ཏེན་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ།
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཞེས་པའི་
རིགས་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་འཕགས་པ་ཡིན་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
ན་སྐབས་འདིར་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཟག་མེད་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུ་རྒྱུ་ནི་ངེས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལྟ་བུར་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མ་འདྲིས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མ་འདྲིས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་གོ་བའི་བྱང་
ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་འཛིག་
དགོས་པ་ནི་དབྱ་པར་མཛོད་དང་བཅས་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། ། དེས་ན། ཁོ་
པོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། འཛིག་ཏེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཛིག་ཏེན་འདས་འདོད་
དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་ན་སྤྱི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་
མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལྟ་བུར་དེ་
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྤྱི་ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སྤྱི་ཟག་མེད་ཡིན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ལས།

ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ལྷའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་
 གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལམ་བདེན་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་འདས་ལམ་ཡིན་པས་ཡང་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་
 འདུན་ཉི་ཤུ་སྤྱི་དོན་༣༡ ་ལས། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། འདས་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། འདས་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་
 པའི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་མཐའ་དབྱེད་༡༢ ་ལས། གཞན་ཡང་། ཟག་བཅས་
 ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་འདི་གཉེན་པའི་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སྦྱོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་ན་འདི་གཉེན་པའི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འདི་གཉེན་པའི་
 ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་
 འདས་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་
 གྱིས་མ་ངེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༢༡ །དམིགས་པའི་ཁྲད་པར་བྱེད་ཟག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

དམིགས་པའི་ཁྲད་པར་བྱེད་ཟག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་བཏོད། ལུང་གི་དོན་
 བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ཁ༽འཕགས་པ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྦྱོང་ཟག་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་

རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་༣༥༽ལས། རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་
དམིགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡང་དམིགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་
ཏེ། དེ་དག་ཡུང་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྟོན་དག་དང་མི་དག་ག། །འཛིག་རྟོན་རྟོགས་པ་ཞེས་
བྱ་དང་། །གང་དག་འཛིག་རྟོན་འདས་འདོད་དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་
དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །སྟོབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་སྟོན་པའི་
སྟོབས་ལ་སོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་འཛིག་རྟོན་པའི་དག་བའི་ཆོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མར་
འཛིན་པ་དང་། དག་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟོན་པའི་མི་དག་བའི་
ཆོས་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལ་ལུས་དང་། རག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་།
དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་
དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་
གང་ཞིག་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་གསུམ་པའི་དབྱེ་བ་སྤིད་པ་གདོན་མི་བ་བར་བསྐྱུས་
བས་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟོན་པའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་
སྤང་པོ་དང་། བན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་
པོ་ལྟ་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བར་དུའོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ནི་བན་
པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་ནས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་། མངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་
འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུའོ། །འདུས་བྱས་ནི་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་
པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་བད་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ནི་བསམ་གཏན་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་

ལྷོ་མས་པར་འབྲུག་པ་བཞིའོ། །སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
 ལུས་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་། ལྷོ་བས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བའི་
 ཆོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཏོ། །ཡང་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ལྷོ་མ་དུ་སེམས་ན། དམིགས་
 ལུ་མེད་པ་དེས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་
 བ། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་
 པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་མི་མ་སྤུན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་མེད་པས་དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་
 ཉི་ཁྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་ཡང་རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་
 པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོག་ནས་ཀྱང་རབ་འབྱོར་གཉིས་ནི་དངོས་པོའོ། །གཉིས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་
 ཞེས་བཤད་པས་དངོས་པོ་ཡང་གཞན་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་མེད་པ་ལས་གཞན་
 པ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་འཁྲུལ་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་དུ་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཡིན་ན་འདི་ལ་ཁྲིད་འཁྲུལ་པར་བྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ནི་རིག་ཡིན་
 ལ། འགྱུར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་ཡང་གཉིས་ཀྱི་
 ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་དང་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ཡིན་པས་དམིགས་པ་དག་ལ་རྟོགས་པ་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་

བ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་འབྱུང་བ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་
གཞན་དུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོར་བས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དེ། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །བརྗོད་
པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་
བསྟན་པའི་རྣམས་པར་འབྲེལ་པའོ། ཞེས་དང་། རྗེ་དགོ་བསྟན་འབྱུང་ཤེས་ཕྱིན་༼ཆ༽འབྲེལ་
ཆེན་༼༧༽ལས། རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་དམིགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡང་། རྟོང་
ཐག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསལ་བ་ཁོ་ནར་འབྱུང་བ་ལས་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགོ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་འདོད་
དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །སྒྲོབ་
མ་སྟན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་སྟབ་པའི་སྟན་མོང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟག་ཏུ་རྣམས་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་རྣམས་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམས་པར་དག་པའི་བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་རི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ།
ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉེན་པོའི་བྱད་
པར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མ་སྟན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་མ་སྟན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམས་པར་

ཉོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པས་སྟོགས་གཅིག་པའི་དག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་གྱི་
 སྟོགས་ལྟར་ན་ཡང་རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་
 བོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་ཉེས་པ་མེད་
 དེ། གང་གི་སྤྱིར་རིགས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་དངོས་པོ་མེད་
 པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་བསྐྱེབས་པ་
 དེ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་མ་ལྟ་བུར་ཉོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་
 བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་
 པ་ཡིན་པས། གཉི་ག་ཡང་གཉི་ག་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེན་དང་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་གྱི། ཤེན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཚོག་གོ་ཞེས་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་
 དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཏོད་པ་པ་རོལ་
 བའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་མཉམ་པས། སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་
 རྣམ་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་
 པར་ཁས་སྤངས་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི། གཞན་དབང་དམིགས་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས་སྦྱ་བུ་བདེན་སྟོང་རིགས་ངོར་ཡོད་ཀྱང་བདེན་བྱུང་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
 བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་སྟོང་རྒྱུ་མཉམ་པ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
 དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཡང་དག་དུ་ནི་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
 རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་ཅིག་འགྲེལ་བ་དེའི་དོན་ལ་སེམས་ཅམ་
 པས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་

གྱིས་གཟུང་འཛིན་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་རྟོགས་པར་ཁས་སྦྲངས་
པས་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འགྲེལ་བ་འདི་བཀོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཚུར་མཐོང་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མ་དག་གཞན་དབང་རྣམས་བྱུང་གཞི་
དང་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བྱུང་ཆོས་སུ་བྱས་ནས། མ་
དག་གཞན་དབང་གཟུགས་འཛིན་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར།
གཟུགས་འཛིན་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་དམ།
དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་སེམས་
ཅམ་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་། རྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ནས་དངོས་སུ་
གཞོད་བྱ་གཟུགས་འཛིན་རྩམ་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་
གཟུགས་འཛིན་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དམིགས་
པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་
པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་རྩམ་གཞན་གྱིས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའམ། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
འཛིན་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་གང་
རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཤེས་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་
བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་དེ་ལྟར་སྤང་མོད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་ངོར་གཞན་དབང་མི་སྤང་བར་འདོད་པས་
དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུ་མ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་། ལྷ་གྲ་བདེན་སྟོང་དུ་
མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་ངོར་
ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲ་ཡོད་པའམ། དེས་ལྷ་གྲ་བདེན་སྟོང་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བདེན་
སྟོང་འབའ་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། དེའི་གཟིགས་འོར་སྤྱ་གྲ་སྤང་འོ་ཞེ་ན། འོ་ན། བདེན་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་འོར་བདེན་འཛིན་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཟིགས་འོར་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་སྤང་བར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་གཟིགས་འོར་བྱི་མ་མཐའ་དག་དང་
བྲལ་བ་སྤང་སྤང་ཡང་བྱི་མ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བས་དེར་སྤང་དང་། དེ་སྟོང་ཆོགས་པའི་
བརྟན་པ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་ཕྱིར་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་
ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་མི་འཐད་པར་
བསྟན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་འོར་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ཡོད་པས་སེམས་ཅམ་པ་བཀག་
པའི་རིགས་པས་མི་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤྱག་བདེན་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་གཟིགས་འོར་སྤྱག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཟིགས་འོར་སྤྱག་བདེན་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྤང་ངམ། གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱག་བདེན་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། སྤྱག་བདེན་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
དེའི་གཟིགས་འོར་དེ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། དེ་ཉིད་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྤྱག་བདེན་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་
པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྤང་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་སྟོང་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བའམ། འོན་

ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་བདེན་སྟོང་འབྲུགས་ལ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་
འཐད་དེ། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་གཟིགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྤང་བ་ནི་
རིགས་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་ལམ་ན་མཉམ་ཐེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་
བ་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱག་
བསྐལ་བདེན་སྟོང་འབྲུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དངོས་རྟོགས་དེ་གང་ཡིན། སྤྱག་བསྐལ་དངོས་
སྟོན་གསུང་པའི་འབྲུགས་ལ་དེ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་
ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་བསྐལ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་གཟིགས་ངོར། ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
དབུ་མ་ཐལ་རང་སྤྱི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་སྟོབ་པ་འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་སྤང་ན་དེ་ལ་བདེན་སྤང་
ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ལ་བདེན་སྤང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་བ་རྣམས་
དེས་གཟིགས་ན་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འོག་ཏུ། སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྟོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་
མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་དོན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བ་རྣམས་གཞན་དབང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་གཟུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་
དུ་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་

ཡེ་ཤེས་གྲིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་
ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྟག་དུ་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འགོག་
ཚུལ་ནི་མཉམ་གཞག་དུ་གཟུགས་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་འཛིན་རྩལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ས་བོན་
དང་། རྩལ་ཐོབ་དུ་དེ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་རེ་དག་དུ་སོང་སྟེ་མཉམ་རྩལ་གྱི་
དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་
པ་དང་འབྲུལ་སྒྲུང་དེ་མ་དག་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་ཤིང་། ཞུགས་པའི་མ་
དག་གཞན་དབང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིན་མེད་དེ། རྩལ་དང་གསེར་
དང་རྣམ་མཁའ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཡང་སྟོ་བྱར་གྱིས་རྟོག་པ་དང་གཡལ་
དང་སྒྲིན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེབས་པ་སོགས་དེ་དང་བྲལ་རུང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུགས་འཛིན་རྩལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
ཐལ། དེ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བདེན་པར་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ།
ཁྱོད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་མཐུན་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གཉེན་པོས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་མཐུན་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་མེད་
ཅིང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་
གནས་ལྷགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཉིད་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མདོ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྲི་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ལྟོ་དོན་དམ་པ་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་བདེན་འཛིན་དེ་
འཛིན་སྐྱངས་དོན་མ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིན་
པོས་སྦང་དུ་མི་བྱང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རང་བཞིན་
རྣམ་དག་མ་གཏོགས་སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་མེད་པའི་དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྟོ་དོན་དམ་པ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་དོན་དུ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་
དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ན། དེ་བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཁེགས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་
ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྟོ་
དོན་དམ་པ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་གཉིན་པོ་བརྒྱན་པས་སྦང་བྱ་
བརྒྱན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱི་མའི་
སྦང་པོས་སྤྱི་མའི་སྦང་པོ་གཞན་པམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་
པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་བརྟན་
པ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་བརྟན་
པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀ་སྟོན་རིགས་ཏེ། ནང་སྤྱི་མཆེད་དུག་བདེན་
པས་སྟོང་པའི་རིགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བདེན་པ་ས་སྟོང་པ་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མ་སྤངས་
 པའི་སློན་ས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་
 པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་སྐྱོ་འདོགས་དབྱུང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མ་སྤངས་པའི་སློན་ས་དེ་བདེན་པ་ས་སྟོང་པ་ཐེག་ཆེན་
 སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྤངས་ན་
 དེ་བདེན་པ་ས་སྟོང་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་
 བས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགག་པ་
 མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བསྟན་ཅིང་། གོང་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་
 དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བསྟན་ན། གཞུང་གོང་འོག་གཉིས་བརྗོད་
 བྱ་སྟོན་ཚུལ་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། བྱང་སེམས་བརྩུག་སུམ་
 དང་སྐྱབ་པ་བརྩུག་སུམ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་གཙོ་བོ་མིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགག་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

༣༡། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོར་ལ་དབྱད་པ་ནི།

སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། རྒྱན་ལས། ཆེད་དག་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་
མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་
སྐྱབ་པའི་རྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་སྟམ་པ་ལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་
བ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བྱེད་
པའི་ཆོས་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྤངས་པ་མཐར་སྤྲུག་ནི་སྤོང་བ་ཆེན་
པོ་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་སྤྲུག་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ན། དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་བྱུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེས་ན། གསེར་
ཐོང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་འཛོག་ཆུལ་འབྲུ་ཡང་ཆེན་པོ་
དང་པོའི་མཆོན་གཞི་འཛོག་ཆུལ་ཅུང་ཟད་མི་འབྲསྟེ། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་སེམས་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱས་སྤྱི་དང་། དེ་ཡང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་སེམས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱ་རྒྱུའི་
སྟེང་ནས་བཤད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་མ་སྦྱར་ཞིང་། བྱེད་ཆོས་སེམས་དྲུག་ལོགས་སུ་བྱང་
སེམས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་སེམས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོ་ནི། གསེར་ཐོང་༡༩༣༥།
ལས། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་
བུ་མཐར་སྤྲུག་གོ། །ཞེས་དང་། དེ་བྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་རོས་འཛིན་ནི། གསེར་ཐོང་༢༡༤༥། ལས། དེ་ལྟར་
ན་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྤྱིའོ། །སྤོང་བ་ཆེན་
པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རིམ་བུ་ལྟར་སྤྱི་བ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། རི་ལྟ་རི་

སྙེད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བལ་བ་སྟེ་བྱད་པར་རོ། །
 ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་༣༠༣ ་ཧེལས། འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། ། དེ་ཡང་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །
 གསུམ་ཡོད་དེ་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གསུམ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་
 འབྲུག་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་གང་ན་མེས་ཅན་ཞེས་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་
 བྱེད་འདོད་པའོ། ། མེས་ཅན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སྤངས་པ་
 མཐར་ཐུག་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་བྱེད་དུ། རང་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་བྱང་མེས་ས་དག་
 གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མེས་ཅན་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དེ། མེས་ཅན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྟ་བུའི་མེས་ཅན་སོགས་
 དང་། སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་བ་རྣམས་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་རབ་དུ་སྟོན་པ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་
 པོ་མེས་ཅན་བསྐྱེད་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་ཅེས་ཆེན་པོ་གསུམ་
 བྱང་མེས་ས་དང་། མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་སྟེ། དག་ལྡན་དང་ཆོ་འོད་
 ལྟར་བཀལ་བ་ནི་བྱ་ཉ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉ་རྟེན་༣༩༡ ་ཧེལས། འདིར་བཤད་ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་ནི་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། རས། ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོབ་ལམ་ནའང་
 ཡོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་དེ་ཡོད་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོབ་ལམ་ན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཆེན་
 པོ་གསུམ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱང་མ་བྱེད་པར་སྤང་ཞིང་། ཁ་ཅིག་བྱང་མེད་དུ་བྱས་ནས་
 སངས་རྒྱས་ས་ཁོ་ནར་སྐྱོར་བའང་མདོ་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་ཡིན་
 བོ། །

དེས་ན། གསེར་བྱེད་རང་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། གསེར་བྱེད་༡༦༡ ་ཧེལས། གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གོ། དེ་ཕྱི་ན་ཆེན་
པོ་གསུམ་མོ། །ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་
རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལྟར་ན་འདི་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་
སུ་བྱེ་ནས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ན་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་༡༥༥ ་ལས། ཐེག་ཆེན་
སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགོས་པ། དེ་ཕྱི་
ན། སེམས་ཆེན་པོ། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྩོམ་ལྟ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
འཁོར་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི་བདག་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་ཅི་རིགས་པའམ་མ་
ལུས་པ་སྤངས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། ས་
མཆོམས་ནི་འདི་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དང་
པོ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་པར་ཞེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་སྟོན་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སེམས་ཆེན་པོ་དང་པོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྟོན་ནས་འཐོབ་དགོས་པས་དེའི་འོག་དུ་སྤྱོད་བ་ཆེན་
པོ་བསྟན་ལ། སྤང་བྱ་དང་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ནས་སྤང་དགོས་པས་དེའི་འོག་དུ་རྟོགས་
པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡིག་ཆ་སྤྱི་དོན་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་
ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཀྱང་སྤྱི་
ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་དེས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དོན་
དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༠༩ ་ལས། འདིའི་སྐབས་

སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། བྱང་སེམས་གང་གི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཐུག་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 སེམས་པ་ཆེན་པོ། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སངས་
 རྒྱུ་ལམ་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ཐེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་ག་བདེན་
 ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁུན་ལྟ་བུ།
 ས་མཆོམས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་དེས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དོན་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་དང་དོན་བདུན་ཅུ་གཉིས་ལས་
 ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་༥༣ ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གིས་
 ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། ཅེས་དང་།
 ཡང་དོན་བདུན་ཅུ་༡༣ ་ལས། གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་
 དེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱུ་ལོན་གཅིག་དབྱེ་
 ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་
 ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། སྤྱོད་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། ཆེན་པོ་གསུམ་
 ཀྱི་རང་འབྱུང་གི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། ཡིག་ཆའི་བཞེད་ཚུལ་དངོས་ནི། སེམས་ཅན་དགོན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་།
 ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཡིན་དགོས་ཀྱང་སྤྱི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡིན་མི་

དགོས་ཏེ། གཞན་དོན་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་
སོ། །

པཎ་ཆེན་གྱི་མཐའ་དཔྱད་ ༣༡༡ ་ལས། ཆེན་པོ་གསུམ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཆེན་
པོ་ཡིན་ན་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སྒྲོ་བུར་
ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྟོགས་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། གསེར་ཐོང་ལས།
སེམས་ཆེན་པོ་སྤྱི་དང་། གཞན་གཉིས་ཁྱད་པར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་མི་འགལ་བར་སེམས་
སོ། །གཞན་ཡང་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་དང་མིག་ཤེས་སོགས་དང་། སོ་
ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་རྟོགས་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་
མིན་སོགས་དབྱེད་དོ། །མདོར་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་
དེ། སངས་རྒྱུ་མ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་
བུ་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྐབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བ་ཆེན་
པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོགས་
བ་ཆེན་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་དེ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་སེམས་སྐབ་བ་ལ་འཇུག་
ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་
ལུས་པར་སྤང་བ་དང་། ཐོབ་བྱ་མ་ལུས་པར་ཐོབ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་
བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། དེས་ན་དེ་ལྟར་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་
པའི་ཁྱད་པར་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་
ཏུ་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེས་ན་དེ་ལྟར་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་

བ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་
 བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པའི་
 དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ད་ལྟ་ཚོས་བརྩ་གཅིག་
 ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་མདའ་ལྟོང་སྒྲོར་བ་དང་། འབེན་ལ་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉི་ལྔ་ལས། དམིགས་
 བ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དམིགས་པ་ནི་དེའི་ཆེད་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདའ་ལྟོང་སྒྲོར་བ་དང་འབེན་ལ་ཐོག་པ་དང་
 ཚོས་མཆུངས་སོ་ཞེས་དང་། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་ཆ་ཤིང་འབྲེལ་ཆེན་༥༡ ་།
 ལས། དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་སྡེས་མདའ་ལྟོང་སྒྲོར་བ་དང་འབེན་ལ་ཐོག་པ་འབྲེལ་བར་དེའི་ཆེ་ཉི་བ་ན་གནས་པ་ནི་
 དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་ཐག་རིང་བ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

༢༡། །སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱན་ལས། གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་།
 དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ནི། གསེར་ཐང་༡༩༡ ་།ལས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱ་མེད་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ། །ཞེས་དང་། དབྱེ་ན། གོ་འཇུག་ཆོགས་
 རེས་ཏེ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། རྣམ་བཤད་༡༠༩ ་།ལས། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་
 ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་གནས་པ་ཆེ་བ། ཚྱུ་མ་པ་ཆེ་བ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཅན་
དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་ཅིང་གནས་ཚུལ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱང་། གསེར་ཐོང་༤༧༤ ༽
ལས། དེ་ལ་གནས་ཚུལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་ནི་རིམ་བུ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དོན་གཉིས་
སྐྱབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
ཡང་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༡༡ ༽ལས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཆན་
ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་གསུམ་ལས།དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་
ནས་དོན་གཉིས་སུ་ཆོག་གས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེན་པོ་དུག་ལྡན་གྱི་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་དུག་
དང་ལྡན་ཏེ། གནས་པ་ཆེ། བཙོན་པ་ཆེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ། ཏྲག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཆེ།
བཟོད་པ་ཆེ། དོན་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རང་གཞན་མཐའ་དག་
གི་དོན་ལ་བཙོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུར་འབྱིན་པའི་
ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དུག་
པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་པན་བདེ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གནས་ཚུལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་
བདག་ཉིད། །རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཏྲག་ཏུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་
པ་ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱོར་
བ་བྱེད་བྱ་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་
དུ་གོ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་མཐེན་གསུམ་ཉམས་

ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ཅིང་། སྒྱུར་བ་བཞིའི་སྐབས་སུ་པལ་ཆེར་བྱིན་ཐུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དོ། །དེའི་བྱིར་དེ་གཉིས་གྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་མཐུན་གསུམ་ཉམས་ལེན་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་པ་དང་། བྱིན་ཐུག་སོ་སོར་ཐུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༡༢ ་ལས། གཉིས་པ་ལ། སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐབས་པ་དང་། སྒྱུར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐབས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། མཐུན་གསུམ་གང་རུང་གི་ནམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར། དང་པོའི་མཆན་ ཉིད། བར་བྱིན་ཐུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསམ་སྒྱུར་ཅི་རིགས་པས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། སྒྱུར་བ་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ནམ་དོན་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིག་ཆ་ལས་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༡༢ ་ལས། དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐབས་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་བསྟན། བར་པ་བཞིར་སྒྱུར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐབས་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐབས་པ་ལ་མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐབས་པ་ཞེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གཙུག་པོར་པར་བྱིན་ཐུག་གི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར། སྤྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། གོ་སྐབས་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྐབས་དང་པོའི་གཞུང་དང་སྐབས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཐུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་བྱིར། སྒྱུར་བ་བཞིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐབས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐབས་པ་ཞེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ནམས་སུ་གཙུག་པོར་པར་བྱིན་ཐུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་པར། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྤྱིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་བཅོན་འབྲུས་དང་། །ཞེས་དང་། ལྟ་བུར།

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱག་པར། སྤྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་
དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བདུན་པར། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཞུང་
དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ལ་མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ། སྦྱོར་
བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་སྐྱབ་པ་
བཞི་པོ་གང་རུང་དང་། སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསེར་མེད་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་གཅིག་འདོད་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། གསེར་མེད་༢༩༩།
ལས། འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་བཤོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུང་ལས། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་
དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །དོན་ནི་སྦྱོད་པ་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་བྱ་བ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བཤོ། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡུལ་གང་
ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་མཐུན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ གནས་སྐབས་ལ་དེ་གསུམ་
དུ་བརྗོད་དོ། །ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཏེ་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །སྦྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་གི་
མཆོན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟེན་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱབ་པས་དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་ཅན་
ནོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཞེས་པ་ཡན་ངི་བ་དང་པོ་དང་། སྦྱིར་
ཞེས་སོགས་ངི་བ་གཉིས་པའི་ལན་དུ་མཛད་ནས་སྐྱབ་པ་དང་པོ་ངོས་བཟུང་ཞིང་སྐྱབ་པ་

གཉིས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་བཞི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ལ་གནས་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཡོད་པའོ། །པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཅན་ལོ། །སྤྱིར་དགོ་བའི་ཆོས་
 སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་
 བཀོད་པའི་སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ན་པ་རོལ་ཕྱིན་
 པ་དྲུག་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ན་ཡོད་པ་ཡང་འདིས་དོན་གྱི་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 རིན་ལས་རྙེད་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་མཆོན་དོན་འདི་ནི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོའོ། ཞེས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ལས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཇུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་ ༣༠༩ གྲུ་ལས།
 དེས་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱིར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་
 མཐུན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་གྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་
 བྲག་གི་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟད་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་དོན་གྱི་གནས་ཆོད་
 དང་རྫོང་བྱེད་སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས་ནོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། དེས་ན། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་སམ་སྟམ་སྟེ་
 དཔྱད་དོ། །

རང་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་སྐྱབ་བརྗོད་ཚུལ་འགལ་ཡང་སྤྱིར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་
 ཏེ། མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་སྤྱིར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་སྤྱིར་བ་བྱེ་
 བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་མཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྟོན་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་གོ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་
 འགལ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་མཐུན་
 གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད། སྤྱིར་བཞིའི་སྐབས་སུ་པལ་ཆེར་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་

ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་སོ་གསུམ་དུ་ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་
ནས་བཤད་པར་ཐལ། གོ་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་།
ཆོགས་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། བཅེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག །ཅེས་དང་། འདུག་སྐབ་ཀྱི་
སྐབས་སུ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྐབས་ལྷག་མ་བཞིར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྦྱོང་པས། །ཞེས་
སོགས་དང་། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ནི། །ཞེས་དང་། མཐར་
གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ། སྦྱིན་པ་ཞེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་
གྱི་སྐབས་སུ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཞིའི་
གནས་སྐབས་སུ་མཁུན་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་
མཁུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀྱན་མཁུན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོ་སྐབ་འཆད་པ་ལ་རྒྱན་ལས། གོ་ཆ། །ཞེས་དང་།
དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཅིང་། མཆན་ཉིད་ནི། གཤམ་
མེད་༢༡༩ ་ལས། སྤར་གྱི་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་འདི་དང་འོག་མ་གསུམ་ག་ལ་སྤར་རོ་ཞེས་
སྐབ་པ་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་གོ་སྐབ་སོགས་བཞི་ལ་སྤར་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་
ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་སྐབ་པའི་
བྱ་བ་གང་། བར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞེས་
དང་། དེ་ཕྱིན་ཕྱིན་དུག་གི་གོ་ཆ་དུག་གོ། རྣམ་བཤད་༡༠༩ ་ལས། གོ་ཆའི་སྐབ་པའི་མཆན་
ཉིད་ནི། བར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལོ། དེ་ཕྱིན་དུག། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་རོ། ། །ཞེས་གསུངས། ས་མཆམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་མི་འཕྲིགས་

བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གོ་འདུག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀ་
 ཕྱིན་དུག་ལ་སློབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། འདུག་སྐྱབ་ནི་སློམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སློན་ས་ཕྱིན་དུག་ལ་འདུག་ལ།
 གོ་སྐྱབ་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཀྱང་སློབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས།
 བར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་
 དབྱེ་ན། སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད། ཁ་ཅིག་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཡིན་ན་སྤྱིན་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་བེར་
 བ། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིན་པའི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་
 ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱས་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱིན་པ་དུག་
 སྤྱིན་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་དུག་ཤེས་རབ་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པ་དེ། གོ་སྐྱབ་སོ་
 དུག་དུག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ནི་སྤྱིན་པ་དུག་སྤྱིན་
 བར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར་གྱི། སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་དུག་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་ལ་སྤྱིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འོན་པར་
 ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་
 བ། དེས་ཆོས་དང་བར་བེད་དང་མི་འདྲིལ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དེའི་ཆེ་སྤྱིན་
 བར་བྱེད་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དེ་སྤྱིན་པ་དང་། དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞེ་བདེ་
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་དབེན་པའི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྤྱན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བཟོད་པ་བཟོད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 མོའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་འདུན་པའི་བཙོན་འགྱུས་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་
 བསམ་པ་དེ་བསམ་གཏན་ཏེ་དེ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་བྱེད་

པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་
ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

དེས་ན། སར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་དོན་ཚན་ནམ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམ་དང་། །དེས་པའི་ཆོག་
དང་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །དེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྐྱེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡོན་ཏན་
སན་ཚུན་ནམ་དེས་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤྱི་གི་སྤྱོད་པ་ནམས་
བསྐྱེད་ན། སར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་གངས་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཡང་དེར་གངས་དེས། མདོན་མཐོ་དེས་ལེགས་སྦྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གངས་
དེས། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གངས་དེས། རྒྱལ་སྤྱི་
གི་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་གསུམ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གངས་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། སར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཚུལ་
ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདྲ། སར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདྲ། བཙུན་འབྲས་
གྱི་སར་ཕྱིན་དེ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། བསྐྱེད་པ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ །ཡང་དག་
བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་ནམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོན་མཐོ་དེས་ལེགས་སྦྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་འང་དེར་དེས་ཏེ། སར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་མདོན་མཐོ་སྦྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས། ཕྱི་མ་
གཉིས་དེས་ལེགས་སྦྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས། བཙུན་འབྲས་གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདྲ་
བའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱབ་པ་ཡིན་ན་བཙུན་འབྲས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ན། འོ་

བླ་སྐྱབ་པར་གྱུར་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བཙུན་
 འགྲུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་སེམས་བྱུང་ད་གཅིག་གི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྟོང་གི་མི་འདྲ་བ་པད་མའི་འདབ་མ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་ངེས་ལྟ་ཡང་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤའ་
 ༣༡༣ ་ལས། སྟོང་སྐྱེ་ངེས་མི་འདྲ་བ་པད་མའི་འདབ་མ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་སྦྱིན་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤའ་ལས། སྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ན་བཙུན་འགྲུས་
 གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པར་ཐལ། གོ་སྐྱབ་ལ་བཙུན་འགྲུས་གྱིས་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུག་སྐྱབ་ལ་ཡང་བཙུན་
 འགྲུས་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་
 བཞིན་རབ་ཞུགས་སྦྱོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། །མ་ཞུགས་མི་ངལ་ཆོག་མི་ཤེས་བཙུན་
 འགྲུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་སེམས་གྱི་
 དམ་བཅའ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མར་བསམ་པ་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་གྱི་བཙུན་འགྲུས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་
 དག་ལ་མི་ཞུགས་པར་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་དེ་དང་། ཆ་གང་སོགས་གྱིས་མི་འཇུག་པས་པ་
 རོལ་མི་མཐུན་སྦྱོགས་གཞོན་པའི་དེ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བཙུན་འགྲུས་རྒྱན་མ་ཆད་
 པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བསམ་པ་བཟང་ཅམ་ལས་མི་འོངས་པས་དེ་ལྟ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་
 བཤའ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་སོགས་
 པ་འདི་དག་ཉིད་མདོ་ལས་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཅན་
 དང་། པ་རོལ་གཞོན་པ་བཟླ་བ་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཙུན་པ་མ་བཏང་བ་ཞེས་
 འབྲུང་བ་དང་གོ་ངེས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་སེམས་

ཅན་ཁུར་ཆེན་བྱེད་བཡི། །སོགས་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྡེ་སྡོད་ལ་
སྤངས་པ་དང་མ་བསྐྱབས་པ་གཉིས་ཉམས་ལེན་མང་ཉུང་མི་འོངས་སྟམ་པ་དང་། ཉམས་
ལེན་ས་ཆོད་ཆེ་ཆུང་མེད་སྟམ་པའི་ལོག་ཏོགས་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་མོ། །ཡང་ཉི་
སྤང་ལས། འདི་དག་དུག་ཆོན་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་གོ་ཆ་ནམ་པ་དུག་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པའི་
ཕྱིར། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་དུག་ཏུ་བཤད་ཅེས་
པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱིན་པ་དུག་སྦྱིན་པར་མཚུངས་པ་ནས་ཤེས་རབ་དུག་ཤེས་
རབ་ཏུ་བྱས་སོ་བེད། འོ་ན། སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བར་དུག་སྦྱིན་
པའི་གོ་སྦྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་། ༡༡ ་། ཉི་སྤང་༤༥ ་། ལས། དུག་ཆོན་
དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་གོ་ཆ་ནམ་པ་དུག་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དུག་ཏུ་སྤྱད་
ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་བྱད། འདོད་ན། དེ་དུག་ཆོས་ཅན། དུག་ཆོན་དུག་གི་དང་
པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུག་གི་ཐོག་མ་སྦྱིན་པའི་གོ་སྦྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉི་སྤང་
༤༥ ་། ལས། འདི་ནི་གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་ལས་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ་སྟེ་དུག་ཆོན་དང་པོ་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱེད་དུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅོད་
པ་བཅོཅ་འགྱུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་འདོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྦྱིན་པ་དུག་
འདོག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉི་སྤང་༤༦ ་། ལས། ཇི་ལྟར་ན་དུག་
ཆོན་དུག་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། རས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
དང་ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་
ཆ་དང་། རས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཆ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
དག་ནི་གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་ལས་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ་སྟེ་དུག་ཆོན་དང་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་འདྲའི་སྦྱིན་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། དམ་པ་དྲུག་ལྟན་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒོ་བ་པའི་སྒྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
 རྟེ། སྒྲིན་དྲུག་མ་ཆང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་མི་ཆང་བས་ལྟ་བྱིས་ཆ་རེ་ལས་བྱི་
 མི་ཤེས་པ་དྲུག་གི་གཅིག་མ་ཆང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་མེད་ན་པར་སྒྲིན་
 ཀྱི་མིང་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། གཅིག་ཅིག་ཡུལ་གཞན་སོང་
 གྱུར་པ། །ནས། དེ་མ་ཆང་ཕྱིར་རི་མོ་དེ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། །མི་
 འགྱུར་བཞིན་ཞེས་དཔེར་བྱས་སོ། །དེ་རྣམས་འབྲི་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །སྒྲིན་དང་ཚུལ་
 བྱིས་པ་བཅོད་པ་སོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། པར་སྒྲིན་
 དྲུག་ལྟན་དང་དམ་པ་དྲུག་ལྟན་གྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། པར་སྒྲིན་དྲུག་ལྟན་
 མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་དམ་པ་དྲུག་ཀྱང་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མི་
 དམིགས་པར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་པའི་གོ་སྐབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་གོ་སྐབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་དང་གོ་སྐབ་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་བྱུང་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་གོ་སྐབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་། ཡང་བྱུང་པར་ཐལ། སྒྲིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། མདོར་
 བ། གོ་སྐབ་སོ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་ཀྱི་བསྐྱུ་ན་སྒྲིན་པའི་གོ་
 སྐབ་སོགས་དྲུག་ཏུ་བསྐྱུ་ཞིང་བསྐྱུ་ཚུལ་ཡང་སྒྲིན་པའི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྒྲིན་སོགས་དྲུག་
 སྒྲིན་པའི་གོ་ཆར་ཆོས་མ་ཐུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་དེ་དྲུག་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་གོ་ཆར་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ ༣༡༩ ་
 ལས། ལྟོག་པས་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་གོ་ཆའི་སྐབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། གསེར་བྱིང་ ༩༩ ་ ལས་ཀྱང་། སྒྲིན་པ་ཉེན་པའི་སྒྲིན་དྲུག་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་
 ཞིང་དེ་རྣམས་ལེན་ལ་རག་ལས་པས་བྱེ་བས་རྒྱུད་གཅིག་ལས་བྱུང་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་

ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོ་ཆ་དུག་ཆོས་མཐུན་ཚུལ་ལ་རྟོགས་དགའི་
སྒྲུང་བ་ལས། གོ་ཆའི་སྐྱབ་བ་ནམ་བ་དུག་ཏུ་བསྐྱུ་རུང་སྟེ། སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་བ་ནས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བར་དུག་སྦྱིན་བ་དང་། ལ་སོགས་བ་སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་ནས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཤེས་རབ་ཏུ་ཆོས་མཐུན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་བར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ནི་ནམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་སྦྱིན་བ་དུག་སྦྱིན་བར་ཆོས་མཐུན་བ་
ནས་ཤེས་རབ་དུག་ཤེས་རབ་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་བ་ནི། སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཀྱི་གོ་ཆའི་སྐྱབ་བ་དུག་ཏུ་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱེད་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་བཀའ་ལ་མ་ཟད་ཆོས་མཐུན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེས་རབ་པར་
ཕྱིན་ཀྱི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱུང་བས་སྒྲོབ་ལམ་ན་
ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་དང་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་།
དེ་མིན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་
འཐད་དོ། །དེས་ན་རྟོགས་སྒྲུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་བ་ནི་རེད་མདའ་བའི་བཞེད་བ་བཀོད་
བ་ཅུ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་ཀྱི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་སོགས་དུག་ཀ་ཡིན་
མིན་དང་། ཡིན་ན་དེའི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་སོགས་འབྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དང་དེའི་
གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་མིན་
སོགས་དབྱེད། ཡང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་
ཀྱི་གོ་སྐྱབ་དང་། སྒྲོབ་ལམ་ན་པར་ཕྱིན་དུག་མེད་པར་འདོད་བ་དག་གིས་གོ་སྐྱབ་ལ་སྦྱིན་
སོགས་དུག་ལྡན་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དབྱེད་དོ། །གསེར་མེད་༢༥ ༽ལས། གཉིས།
སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དུག། ཕྱིན་དུག་གི་རང་བཞིན། གངས་ངེས་པ།

གོ་རིམ་ས་ངེས་པ། སྐྱབ་པའི་ཚུལ། བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ། སྐྱ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ།
 སྦྱིན་པ་ནི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟ་ནོ། །ཆོས་བཞི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་
 ལྷ་ཉམས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ་དང་།
 གང་འདོད་པ་བྱིན་པས་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པས་བསྐྱུས་ནས་ཐེག་
 གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་སེམས་དང་།
 མི་འཁྲུག་པ་དང་། དག་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་
 ཆོས་བཞི་ལྟ་ནོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཡིན་ལ། འདོད་པ་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱུས་པ་
 དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པར་བྱས་པ་བཟོད་པས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་
 བྱ་བ་གང་དང་གང་གི་ཕྱོགས་བྱེད་པས་དང་། སྐལ་བ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིད་བཞིན་
 དུ་སྐྱུལ་པས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་
 སྦྱིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལ་ཡང་འདོན་པ་བསྐྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཏོང་བའི་སེམས་པ་
 ཆོས་བཞི་ལྟ་ནོ། །སྦྱིན་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱུང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟ་ནོ། །ཚུལ་
 བྱིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། མི་ཁྱོ་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟ་ནོ། །བཟོད་པའི་མཆན་ཉིད།
 སྦྱོར་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟ་ནོ། །བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་
 པ་ཆོས་བཞི་ལྟ་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་བཞི་ལྟ་ནོ། །
 ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བཙུན་འབྲུས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱང་སེམས་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་ལ་སེམས་པ་བཞི་ལྟ་ནོ་ཅེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།

བཙོན་འགྲུས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ལས་སྤྲ་མ་དགོ་བ་དང་བྱི་
མ་མཛོད་སོགས་གྱིས་ས་མང་དང་། མཛོན་བ་གོང་མའི་ཡུལ་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། མཚན་
ཉིད་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་དང་སེམས་རེ་རེ་ནས་སྒྲིན་དུ་འཕེན་ནོ། །ཉན་ཐོས་རྒྱུད་གྱི་གཏོང་
བའི་སེམས་བ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལྟར་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱིན་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྱིན་པའི་པར་བྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་
སྒྱིན་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐུབ་སྟེ། ཆོས་བཞི་ནི། སེར་སྤྲ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་
བ་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་དང་གང་འདོད་བ་རྫོགས་
པར་བྱེད་བ་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་གྱུར་བ་བཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་
སྤེ་རྒྱན་ལས། སྒྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། འདོད་
བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྒྲིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་མན་ཆད་གྱི་སྒྱིན་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐུབ་སྟེ།
ཐེག་དམན་ལ་པར་བྱིན་མི་འོང་བའི་བྱིར་ཏེ། བཤད་སྒྱུར་ལས། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་རྣམས་
ལ་ནི། །པ་རོལ་བྱིན་དུག་མིང་ཡང་མེད། །བཙོན་ལྡན་ཉག་གཅིག་པ་རོལ་བྱིན། །དུག་གི་
སྒྱི་ལ་བཞུགས་བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིའི་བཙོན་ལྡན་བྱང་སེམས་ལའང་
འཇུག་ལ། དཀོན་མཆོག་གི་སྐུའས་སུ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱུས་པར་
བཤད་དོ། །དེས་ལྷག་མ་ལ་སྒྲིན་གཏོང་ཚུལ་རིགས་འབྲེས་པས་ཆོག་གོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། སྒྱིན་པའི་པར་བྱིན་ཡིན་ན་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་སྒྱིན་བ་ཡིན་པས་ཐུབ་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་པར་བྱིན་ལྷག་མ་ལྡང་ཐེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྱིན་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
གཙུག་སེམས་དང་ཆོར་འདུ་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་
གཏོང་བའི་སེམས་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱིན་པའི་པར་བྱིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྒྱིན་
པའི་པར་བྱིན་ཡིན་ལ་སྒྱིན་བ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་༡༡༣ ་ེལས།

བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ནས། ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་བཞིའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། སྤྱིན་པ་དང་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་མཆན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སྤྱིན་པ་ཡིན་ན་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཚུལ་སྐྱབ་ཟེན་ལྟར་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། སྤྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡང་ཡིན་ནམ། ནས། སྤྱིན་
 པ་ཡིན་ལ་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད། ཅེས་བྱ་བ་སྤྱི་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་སྤྱིན་འགལ་བར་
 ཐལ། སྤྱིན་པ་དང་ཤེས་རབ་འགལ་བའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། པར་སྤྱིན་རེ་
 རེ་ལ་པར་སྤྱིན་བྱག་བྱག་ཆང་བའི་སྤྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆང་བ་དེ་པན་ཚུན་རྣམ་ངེས་
 དང་རབ་དབྱེ་རྣམ་ངེས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། པན་ཚུན་
 བསྐྱས་སྤྱིར་རབ་དབྱེ་སྤྱིར། །ཆོས་ཉིད་སྤྱིར་དང་རྒྱ་མཆན་སྤྱིར། །བ་རོལ་སྤྱིན་བྱག་རྣམ་
 ཀྱན་ཏུ། །རྣམ་པར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། པན་ཚུན་
 བསྐྱས་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་མི་འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཅོད་
 པ་གཉིས་བསྐྱས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
 པ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁྲབ་སྟེ། གོ་སྐྱབ་ཀྱི་
 སྐབས་ལ་སོགས་པར་པར་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་པའི་མིང་བཏགས་པ་ནས། ལ་ལར་
 པར་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིང་གིས་བསྐྱར་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས།
 འདི་དག་གི་པན་ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པར་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལ་
 ལར་ནི་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པའི་སྐྱར་བསྐྱར། ལ་ལར་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

སྒྲར་བསྟན། ཉན། ལ་ལར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲར་བསྟན་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། བ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་བ་ན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོད་པས་འགོ་བ་ལས་
དགོངས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་
པར་ཐལ། ཤེར་མདོ་ལས་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུག་ལ་སྒྲིན་པ་སྒྲར་
ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྟ་ལའང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གོ་
སྒྲུབ་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་སྒྲིན་པ་གང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་
དག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ།
ནས། སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གོ་ཆའོ། །ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་
སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གོ་ཆའོ། །ནས། སྒྲིན་
པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གོ་ཆའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ལེ་བརྒྱད་མ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་
པའི་གོ་ཆ་སྟེ་དང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་ལའང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཤེར་མདོ་ལས།
བྱང་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་ཅིང་། ཉན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པའི་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ནས། བྱང་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ལེ་བརྒྱད་
མ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པའི་གོ་ཆ་སྟེ་གཉིས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོད་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཉེ་དེའི་

ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་མེད་བཞེད་པའི་
སྤྱིན་སོགས་དྲུག་ཀ་བཞེད་པའི་པར་ཕྱིན་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་དྲུག་པོ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལེ་བརྒྱད་མ་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་
ཕྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །ནས། བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེར། ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་རེ་རེ་ནས། གནས་ནས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། ལེ་བརྒྱད་མ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་
པའི་གོ་ཆ་སྟེ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཕྱིན་དྲུག་གི་གྲངས་
ངེས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། གོ་རིམ་དང་། རེས་ཆིག་དང་། སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། རབ་དབྱེ་
དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སན་ཚུན་བསྐྱུ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་དགུ་
ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གྲངས་ངེས་ལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གྲངས་
ངེས་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་རིགས་བསྐྱུས་ན་སྤྱིན་སོགས་དྲུག་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། མདོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེར་ངེས། རོན་གཉིས་སྐྱབ་པས་ཀྱང་དེར་ངེས། གཞན་
རོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པས་ཀྱང་དེར་ངེས། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྟེང་པ་ལས་ཀྱང་དེར་
ངེས། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེར་ངེས། བསྐྱབ་གསུམ་
ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དྲུག་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཡོངས་སྟོན་དང་ལུས་སྤྱན་སུམ་
ཆོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ཞེས་པའི་བར་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དྲུག་དང་རིམ་བཞིན་སྟོར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཏོང་
པའི་སེམས་པ། སྤྱིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་བཞི་ལྟན་གྱི་གཏོང་པའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་བཞི་ནི་ཆགས་པ་བདུན་

གང་རུང་དང་སེར་སྣ་ཅི་རིགས་ཉམས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཆོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རེ་བ་
ཆོགས་པ་དང་། སྤྱིན་པས་བསྐྱས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྦྱོན་པ་གང་རུང་བྱེད་པ་བཞི་
ཡིན་ལ། ཆ་བཞག་གིས་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་སྟོང་ཉིད་མ་ཆོགས་པའི་དེ་བསྐྱས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། སྤྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་ཆོག་ཡེ་
ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཆོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྦྱོན་བྱེད་རྣམ་
གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚུལ་འཆལ་
དང་། མི་བཟོད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་གཡེང་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་ཏེ་ཉམས་པར་
བྱས་པ་བྱུག་རིམ་བཞིན་སྟོར། ཆགས་པ་བདུན་ཡུང་ཅི་རིགས་ཉམས་པར་བྱས་པ་སྤྱན་
མོང་དུ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །སོགས་སྟོར། ལྷག་མ་འདྲ་
བའི་ཕྱིར། སྤྱང་བའི་སེམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་སྤྱང་བའི་
སེམས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། མི་
འཇུག་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ། བཟོད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་མི་འཇུག་
པའི་དགོ་རྩའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། དགོ་
རྩ་ཡང་སེམས་བྱུང་ཡིན། དགོ་བ་ལ་སྟོོ་བ། བཅོམ་འབྱུང་གྱི་མཆན་ཉིད། ཆོས་བཞི་ལྡན་
གྱི་དགོ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོོ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། བཅོམ་འབྱུང་གྱི་པར་
ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། དགོ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཆོས་
བཞི་ལྡན་གྱི་དགོ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། བསམ་གཏན་
གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཆོས་
བཞི་ལྡན་གྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཤེས་རབ་
གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ཡང་དམ་པ་བྱུག་ལྡན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐེག་བསྐྱས་ལས། འདི་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུ་ཞེ་ན། དམ་པ་བྱུག་གིས་བཟུ་བར་

བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་ལ་དམ་པ་དྲུག་ལྡན་ཡང་ཆང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་དེ། གོ་སྐབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་དྲུག་ཡོད། དེས་ན། ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་
 འབགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༡༣ ་ལས། དེས་ན་བྱང་སེམས་འབགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་
 པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་འཛོམས་
 བར་རུས་པ། གྲོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ། བྱེད་
 ལས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལྗེའི་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་
 པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྦྱིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ནས་བྱང་སེམས་འབགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་
 དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད། གྲོགས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཟིན། བྱེད་ལས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་
 ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོང་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

གསེར་ཐེང་ལས། ཆོས་བཞི་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱིན་པ་ནི་གཏོང་
 པའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནོ། ། ཆོས་བཞི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ཉམས་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གང་འདོད་པ་བྱིན་
 པས་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པས་བསྐྱུས་ནས་ཐེག་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་
 བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐེང་སྐས་ཟིན་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་

སྤྱིན་པ་ཆོས་བཞི་དང་ལྔན་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ཉམས་བྱེད། ཐོགས་སྤོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་བཞི་དང་ལྔན་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚུལ་
འཆལ་ནས་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་འཆལ་གྱི་བར་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། སྤྱིན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྤྱིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

སྐབས་དང་པོའི་དོན་༤༡༩ ་ལ། ལྔ་པ་ལ་སྤྱིན་སོགས་དྲུག་གི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་བའི་རིམ་བཞི་དང་། དམན་མཚོག་གི་རིམ་བཞི་དང་། སྤྱ་རགས་ཀྱི་རིམ་
བཞི་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་ལ་
མི་ལྟ་བར་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྔན་ན་གཞན་གྱི་གཞོན་
པ་བཟོད། བཟོད་པ་དང་ལྔན་ན་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྔན་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་
སྟེ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་བྱུང་སྟེ། སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིན་
སོགས་དྲུག་སྤྱ་མ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་སྤྱ་ཞིང་སྤྱི་མ་རྣམས་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱ་མ་ལ་བརྟེན་སྤྱི་མ་
སྟེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྱ་བའི་ཕྱིར། །འདི་དག་
རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་སྤྱུང་ཚུལ་ལ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སྤྱིན་སོགས་དྲུག་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་བ་
མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། །ཡང་སྤྱིན་མི་འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་

བ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་བཙོན་འབྱུང་དང་། །དེ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
 མིག་ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །པ་རོལ་སྤྱན་པ་དྲུག་པོ་ལ། །བརྟེན་པ་ནམས་གྱིས་
 ཡང་དག་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་མཁས་པ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་པ་ཡང་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་
 འབྲུག་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱིར། བྱང་པར་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་
 ཡོད་དེ། རོ་བོ་ནི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་པ། རྒྱ་མ་ཆགས་པའི་སེམས་པ། སྤྱན་
 འབྲས་ལུས་ཡོངས་སྦྱོད་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ། བྱེད་ལས་རང་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་
 ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། སེར་སྣ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། རབ་
 དབྱེ་ཆོས་དང་བཅའ་བཅའ་མི་འཛིགས་པའི་སྤྱན་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནམས་དང་ལྡན་
 པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རོན་ནམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། །རྩ་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོད་སྤྱན་ཆོགས་དང་། །གཉིས་རྗེས་འཛིན་དང་རྫོགས་བྱེད་
 དང་། །དེ་ཡང་སེར་སྣ་མེད་ལྡན་པར། །ཆོས་དང་བཅའ་བཅའ་མི་འཛིགས་གཏོང་། །སྤྱན་པ་
 དེ་འབྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྦྱེ་བས་
 རྒྱ་འབྲས་གྱི་གོ་རིམ་ངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་ས་དང་
 པོ་ནས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ས་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་ཤེས་རབ་གྱི་པར་སྤྱན་
 གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྟག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ས་ལམ་རྒྱུད་བ་༡༽
 ལས། པར་སྤྱན་བཙུའི་ནང་ནས་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་ཐོབ་པའི་ས་
 དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོད་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ། ས་གཉིས་
 པ་ནས་ས་བཙུ་པའི་བར་ལ་པར་སྤྱན་བཙུ་སྤྱར་ནས་མཐར་ཡེ་ཤེས་གྱི་པར་སྤྱན་གྱི་ཉམས་
 ལེན་ཆེས་ལྟག་པས་ཐོན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ས་བཙུའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཞེས་རིགས་འགྲེལ།

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་
དམན་མཆོག་གི་གོ་རིམ་དང་། སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་འཇུག་སྤྲ་བ་དང་། བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་འཇུག་
དཀར་བས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། སྤྲ་མ་
ལ་བཞེན་བྱི་མ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་
ཡོད་དེ། སྦྱིན་པས་དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གྱི་ཆ་
གཏུང་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་གྱིས་མི་སྟན་པར་སྤྲ་བ་ལ་མི་ཁྱོ་
བར་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ་དང་། མཆོག་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བས་ན་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཅེ་
གཅིག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་འཛིན་པས་ན་བསམ་གཏན་དང་། རོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་པས་ན་ཤེས་རབ་ཅེས་བཤད་དེ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་
དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྱོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །རོན་
དམ་ཤེས་པའི་བྱིར་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་
པར་ཡོད་དེ། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། རོམས་མི་ཤེས་པའི་
སྒྲོམ་པ་དེ་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་
སྒྲོམ་པ་དེ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོ་ཐོབ་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་དབང་འབྱོར་བའི་
ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པ་དངོས་པོ་དང་། །དེ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །བསམ་པ་དང་ནི་ཐབས་དག་དང་། །དབང་འབྱོར་ཉིད་ལ་
བརྟན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་གསེར་ཐོང་༤༩༥ ་ལས། དེ་དག་རེ་
རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ནི། དང་པོ་ལ་ཆོས་ཟང་ཟང་
མི་འཛིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་སྤྲོམ་པའོ། །གསུམ་
པ་ལ་གཞོན་པ་ལ་ངི་མི་སྟམ་པ་སྤྱག་བསུལ་དང་ལེན་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་སོ། །བཞི་པ་

ལ་གོ་ཆ་སྒྱུར་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའོ། །ལྷ་པ་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས། ཡོན་
ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའོ། །དུག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་དབྱེ་ལ། སྒྲིན་སོགས་དུག་པོ་དེ་ལ་སོ་
སོར་དབྱེ་ན། གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྒྲིན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་
པ། ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ། མི་འདིགས་པ་སྒྲུབས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དང་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ།
ཉེས་སྒྱུད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དག་པོ་ཆོས་སྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། བཟོད་པ་ལ་ཡང་། ཆོས་ལ་ངེས་ཉོགས་ཀྱི་བཟོད་པ། གནོད་
པ་ལ་ངེ་མི་སྦྱུང་པའི་བཟོད་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་གསུམ། བཙོན་
འགྲུས་ལ་ཡང་། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས། སྒྱུར་བའི་བཙོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་དང་གསུམ། བསམ་གཏན་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་
གཏན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་གསུམ། ཤེས་རབ་ལ་ཡང་། ཇི་ལྟ་བུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཇི་སྒྲེད་པ་ཉོགས་
པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འདིགས་གཏོང་། །སྒྲིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་
པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་བསྟུ་ན། རྣམ་པར་གཡེང་
བའི་དག་ཅུ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པའི་དག་ཅུ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་དག་ཅུ་གསུམ་དུ་
འདུ་སྟེ། བར་བྱིན་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དག་ཅུ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་མཉམ་
པར་གཞག་པའི་དག་ཅུ་དང་། བར་པ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀའི་དག་ཅུ་འདུ་བའི་བྱིར། དེ་
ཉིད་ལས། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་གཡེངས་དང་། །མཉམ་གཞག་གཉིས་ཀར་ཤེས་
པར་བྱ། །པ་རོལ་བྱིན་པ་གཉིས་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ཞིག་ལ་སྒྲིན་སོགས་དུག་གི་ལྷས་བྱེ་བའི་ཤེས་རབ་

ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཉིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚོས་
རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་རིག་བ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཉིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཚོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་རིག་བ་དེ་སྦྱིན་
སོགས་དྲུག་གི་ལྷན་བྱེ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་
སྦྱི་དོན་༤༣༥ ་ལས། ཚོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་རིག་བ། སྦྱིན་སོགས་དྲུག་གི་ལྷན་བྱེ་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཤེས་རབ་
དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་
དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནམས་སུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་
དང་པོའི་སྦྱི་དོན་༤༣༥ ་ལས། དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། དོན་དམ་ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚོས་གསུམ་དང་ལྟན་ཏེ། རང་གི་མི་མ་ཐུན་
སྟོགས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་འདྲོམས་པར་བྱེད། སྟོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་
ཟེན། བྱེད་ལས་རིག་པའི་གནས་ནམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོང་བའི་
སྟོན་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཚོས་དང་ལྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། གཉིས་བ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་ཉིགས་མ་སྟོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། སྦྱིན་སོགས་པར་བྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཆང་
བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་༥༣༡ ་
ལས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྦྱིན་སོགས་པར་བྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཆང་བར་བསྐྱས་
ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་
མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་ཉིགས་མ་སྟོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་

ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་གྱི་
 བྱ་བས་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་
 དེ་དེའི་ནང་དུ་བྱུག་བྱུག་ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པའི་
 བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ད་ཕྱེན་སུམ་
 ཅུ་ཅུ་བྱུག་ས་མཆོམས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་སློབ་ལམ་ན་པར་ཕྱིན་བྱུག་ཀ་ཡོད་པ་འདོད་པ་
 ཡིན་ལ། སློབ་ལམ་ན་པར་ཕྱིན་བྱུག་མེད་པར་འདོད་པ་དག་གིས་གོ་སྐྱབ་ལ་སྤྱིན་སོགས་
 བྱུག་ལྟར་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དཔུང།

༢༡། །སྐྱབ་པ་བཞིའི་ས་མཆོམས་འཛོག་ཚུལ་ལ་དཔུང་བ་ནི།

སྐྱབ་པ་བཞིའི་ས་མཆོམས་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱིས་བཞེད་ཚུལ་ཅུང་
 ཟད་མི་མཐུན་ཏེ། གསེར་ཐོང་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ལྟར་ན། འགྲེལ་བ་དོན་
 གསལ་༤༨༽ལས། དེ་ལྟ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སློམ་བ་དང་།
 བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཆོགས་
 དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་གོ་
 ཆའི་སྐྱབ་པ་གསུངས་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སྐྱབ་པ་བཞིའི་ས་མཆོམས་བཞུན་པ་
 འབའ་ཞེག་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དེ་ལ་གོ་ཆ་ནི་བརྒྱུད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཆོགས་
 ལམ་ཉིད་དོ། །འཇུག་པ་ནི་དངོས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་ལ་གཟུངས་

གྱི་ཚོགས་ཡན་ཆད་བཅོ་ལྔ་ནི་ཚོས་མཆོག་ཆེན་པོ་འོ། །སའི་ཚོགས་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་
བ་ནི་མཐོང་ལམ་མོ། །གཞན་དགུ་ནི་སྒོམ་ལམ་མོ། །གཉིན་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་
ལམ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་གོ་སྐྱབ་དང་འཇུག་སྐྱབ་སོགས་ཚོས་ཅན། ཐ་མའི་ས་
མཆོམས་རྒྱན་མཐའ་ལ་མེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བའི་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ས་མཆོམས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱན་མཐའ་ལ་མེད་
པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་༡༩༣ ་ལས། ཐོག་མའི་ས་མཆོམས་ནི་སྤྱད་འགྲེལ་རྟོགས་སྤྱ་ལས།
དེ་ལ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ནི་ཚོགས་གྱི་ས་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཐ་
མའི་ས་མཆོམས་རྒྱན་མཐའོ། །འོ་ན་འདི་དང་འཇུག་སྐྱབ་ལ་བྱད་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། གཉིས་
ཀ་ཡང་ཕྱིན་དུག་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇུག་སྐྱབ་ཏུ་མ་བཟད་སྐྱབ་པ་ཕྱི་མ་
གསུམ་ག་ཡང་གོ་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་སྒོམ་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གསེར་ཐོང་༤༩༡ ་ལས། སྐྱབ་པ་འདི་བཞི་གང་དུ་
སྒོམ་ན། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་བརྒྱད་ནས་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཚོགས་གྱིས་དང་། འཇུག་སྐྱབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་ས་
པས་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མོས་སྒྲོད་གྱི་ས་ཚོས་མཆོག་འབྲིང་གི་བར་གྱིས་དང་།
ཚོགས་སྐྱབ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཚོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་དང་། ས་དང་པོའི་ཚོགས་དང་མཐོང་སྤང་གཉིན་པོའི་ཚོགས་
སྐྱབ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ས་དང་། ས་ལྷག་མ་དགུ་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིན་པོའི་
ཚོགས་སྐྱབ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོས་དང་། ངེས་སྐྱབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་ས་བཅུ་པའི་བྱད་
པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་དང་པོ་ཐོབ་པའི་མཆོམས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་༡༤༥ ་ཧལས། བཞི་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི།
 འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་་་ཏུ་གདོན་མི་བ་བར་འབྱེན་བྱེད་ས་བཅུ་པའི་བྱང་པར་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པའོ། དབྱེན་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་དོ། །ས་མཆོམས་
 ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་ལྟར་ཆོགས་
 བསགས་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པས་བརྟེས་པ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་
 བཞི་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་
 སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་སོ་ཞེས་འཆད་པའི་ལུང་ནི་འགྲུར་མ་དག་པར་
 འབྲས་ལྟེ། འཕགས་པས་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་པ་ནི་འབྲུག་གོ། །ཞུགས་པ་ནི་དབྱང་
 གི་ཆོགས་གསོག་གོ། །དབྱང་གི་ཆོགས་བསགས་པ་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱན་སྒྲུང་ཏུ་ཡང་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བཀོད་
 ལ། འབྲེལ་ཆེན་འགྲུར་རྟིང་ལས་ནི། ཆོགས་བསགས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་མ་རྒྱལ་བ་
 ལས་རྒྱལ་བས་བརྟེས་པ་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་དབྱང་གི་
 ཆོགས་བསགས་ནས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལྟར་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱིས་དབྱང་
 བསགས་ནས་ངེས་སྐྱབ་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ།
 གཞན་ཏུ་བྱམས་པའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་
 བ་དང་འབྲུགས་པ་འབྲའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་སྤྱིང་༡༥༦ ་ཧལས། བཞི་བ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི། འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་་་ཏུ་གདོན་མི་བ་བར་འབྱེན་བྱེད་ས་བཅུ་པའི་
 བྱང་པར་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། དབྱེན་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་
 དོ། །ས་མཆོམས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱན་སྒྲུང་
 ལས། དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པས་བརྟེས་པ་ལྟར་ངེས་
 པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བཞི་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་བཤེན་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་སོ་ཞེས་འཆད་པའི་ལུང་
ནི་འགྲུར་མ་དག་པར་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པས་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་པ་ནི་འཇུག་གོ
ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༡༩༥ ་ེལས། འོན་ཀྱང་ལུང་འདིས་མཐོང་ལམ་ནས་ངེས་འབྱུང་
སྐྱབ་པ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། །ཀྱན་སྒྲུང་དུ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུང་དངས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་
པའི་སྐྱབ་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
ན་ཡང་ས་བརྩ་བ་ན་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེ་དང་ཉོགས་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལུང་
དེའི་དོན་བྱད་པར་ལམ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཀླ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡང་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་གོ་ཆ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་མཆན་ཉིད་དེ་
ཆོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །འཇུག་པའི་བྱ་བ་ནི་བློ་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་སྟེ་སྒྲོར་བའི་ལམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཆོགས་བརྩ་བ་དུན་ལས་བཅོ་ལྔ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་
གིས་བསྐྱུས་ཏེ། སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། སའི་ཆོགས་དང་། གཉེན་པོའི་
ཆོགས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི་དོ་མེ་ལྟ་
བུའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བས་ས་བརྩ་བའི་བྱད་པར་ལམ་ལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ངེས་སྐྱབ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལམ་རྒྱུའི་སྒོ་
ནས་མཆོན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ནི་ཐུབ་པའི་འོ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་མེད་༢༩༩༠ ་ེལས།
སྐྱབ་པ་འདི་བཞི་གར་དུ་སྒྲོམ་ན། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་བརྒྱད་
ནས་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོགས་ཀྱིས་དང་། འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་མཐོང་
ལམ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མོས་སྒྲོད་ཀྱི་ས་ཆོས་མཆོག་
འབྲིང་གི་བར་གྱིས་དང་། ཆོགས་སྐྱབ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོར་
བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་དང་། ས་དང་པོའི་ཆོགས་དང་མཐོང་སྤང་

གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་། ས་ལྷག་མ་དགུ་དང་སྒྲོམ་
 སྒང་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ས་དང་། དེས་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ས་
 བརྩ་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཏེ་དེ་དག་གྲང་དང་པོ་ཐོབ་པའི་
 མཆོམས་སོ། ། ཞེས་སྐབ་པ་བཞིའི་ས་མཆོམས་དེ་ལྟར་དེས་པ་བཤད་ལ། ཞེས་གསེར་
 ཐོང་གོང་འོག་དུ་མའི་སྐབས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། ། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྒྲང་བ་༡༥༩༽
 ལས། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། གོ་ཆ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་
 བའོ། །གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། དེ་ལྟར་སྐབ་པ་བཞི་གོ་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ས་མཆོམས་
 དང་སྐྱར་ན། མ་མཐའ་རྒྱད་པས་སྐྱོར་བ། ཚོགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐབ་པའི་མཆན་
 ཉིད་གོ་ཆ་དང་མ་མཐའ་དངོས་སུ་སྐྱོར་བའི་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
 མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། མངོན་དུ་སྐྱོར་བ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་
 པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཚོགས་དང་ས་བརྩ་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐབ་པའི་མཆན་ཉིད་དེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །འདི་ལྟར་བྲས་ན་
 འགེལ་ཆེན་དུ། དེ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། གོ་ཆ་དང་འཇུག་པའི་སྐབ་པ་དག་
 ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་དང་། དངོས་སུ་སྐྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཚོགས་དང་མོས་པ་
 སྐྱོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་ནི། བཅེ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུངས་
 གྱི་བར་ནི་མངོན་དུ་སྐྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་
 དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་
 གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཡིན་ཅིང་། གཉིན་པོའི་སྒྲོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐབ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོད་ལུལ་
 ཅན་ཡིན་ལ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབ་པ་ནི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་

བཞིན་བསྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། གོ་ཆ་དང་། འབྲུག་པ་དང་། ཆོགས་དང་། དེས་བར་འབྲུང་
བ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་བར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཙུ་བར་སྐྱབ་པའི་
དཔྱོད་བ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས། དབྱེ་གཞི་དང་། ས་མཆོམས་དངོས་སུ་མ་
བསྟན་པ་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ལོ་ཆེན་
གྱིས་ཀྱི་ཆུང་༣༥༥ ་ཧེལས། དེ་ལ་གོ་ཆ་ནི་བརྒྱད་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ་ཆོགས་ལམ་ཉིད་
དོ། །འབྲུག་པ་ནི་དངོས་ཀྱི་སྦྱར་བ་སྟེ་སྦྱར་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་ལ་གསུངས་ཀྱི་ཆོགས་
ཡན་ཆད་བཅོ་ལྔ་ནི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་འོ། །སའི་ཆོགས་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་མཐོང་
ལམ་སོ། །གཞན་དགུ་ནི་སྟོམ་ལམ་སོ། །གཉིན་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་ཡིན་
ནོ། །དེས་བར་འབྲུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། དང་པོ་ཐོབ་པའི་ས་མཆོམས་
སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ཉ་གཡག་གཞོན་སོགས་ཀྱིས་ས་མཆོམས་ལ་སྦྱར་བས། གསེར་
ཐེང་དང་རྟོགས་སྒྲུང་ལྟར་ས་མཆོམས་ལ་སྦྱར་རོ། ། ཉ་རྟེན་༣༥༦ ་ཧེལས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་
པ་བཞི་དང་ལམ་བཞི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ནི་སྦྱར་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད། ཅེས་པ་ནས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིན་ཏེ་འགྲེལ་ཆེན་དང་མི་མཐུན་ཞེ་ན། དེ་དང་མི་འདྲ་
བ་མང་སྟེ་ཞེས་དང་། ཉི་ཟེར་ལས་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ནས། ཞེས་ཉི་ཟེར་ལས་འགྲེལ་ཆེན་དུ།
ནས། ཞེས། བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གཞུང་འདི་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ནས། རི་ལྟ་
བ་བཞིན་ཞེས་ལམ་བཞི་དང་སྐྱབ་པ་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བའི་ཆོག་སྟོས་པ་མི་
རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རྣམ་བཤད་༣༥༧ ་ཧེལས། གཞུང་འདིས་སྐྱབ་པ་
བཞིའི་ས་མཆོམས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་འགྲིག་སྟེ། དེ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་
བསྟན་ནས་གཞན་ན་ཡོད་པ་མ་བཟུགས་པས་ས་མཆོམས་བདེ་ལྷག་ཏུ་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར་
རོ། ། མ་མཐའི་ས་མཆོམས་བསྟན་པར་འདོད་ན་ཡང་། སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པར་འཆད་
དགོས་ཀྱི། ས་མཆོམས་དང་སྦྱར་བ་མི་འགྲིག་གོ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་

མེད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་དང་སྐྱར་ཏེ། བཤད་ན་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་རུང་ཡང་། དེ་ལྟར་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་འགྲིག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་
 བརྒྱད་ནས་སྒྲོར་བ་ཆོག་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གོ་ཆ་དང་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་དངོས་སུ་
 སྒྲོར་བ་སྒྲོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོར་བ་ཆོས་
 མཆོག་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པའི་བཙེ་བ་ནས་གཟུངས་ཀྱི་བར་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། ས་དང་པོས་
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་སོགས་ཆོག་པ་སྐྱབ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱུང་
 སྐྱབ་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། དེས་ན་སྐྱབ་པ་བཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཆོན་གཞི་བསྟན་པ་ལ་
 བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསེར་སྤེང་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་འབའ་ཞིག་ལ་
 ཞེས་དང་ཅུང་ཟད་དེ་བཤད་དུ་རུང་ཡང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་རྣམ་
 བཤད་སྤྱིང་རྒྱ་ཏུ་ཉི་ལྟ་ལྟ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། སར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་
 རྒྱག་རྒྱག་ཆང་བར་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའོ། དབྱེ་ན་རྒྱག་
 ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ། །ཙུ་བ །འཇུག་
 པའི་བྱ་བ་དང་། ར། འཇུག་པའི་བྱ་བའི་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་
 གྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་སྒྲོར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བའོ། །
 དབྱེ་ན་དགྲ། ས་མཆོམས་མོས་སྒྲོད་ཀྱི་ས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ། །ཙུ་བ ། ཆོག་པ་ནི་
ཆོག་པ་གྱི་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་བྱ་
 བའོ། ། དབྱེ་ན་བཙུ་བ་དུ་ན། ། ས་མཆོམས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་
 རོ། །ཙུ་བ །ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་དག་སའི་རྣམ་འཕྱོར། དབྱེ་
 ན་བརྒྱད། ས་མཆོམས་དག་པ་ས་གསུམ་ནའོ། ། བཅས་རྣམས་ཞེས་པ་བཙུ་པོ་དེར་འདུས་
 པའི་དོན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་སྤེང་དང་ ཆོག་པ་སྤང་ལས་དེ་ལྟར་

བཤད་པའི་ལུང་ཁུངས་ནི། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ཆ་༽རྒྱན་སྣང་༤༥༽ལས།
དེ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པའི་སྐབ་པ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་
དུ་བརྒྱད་པ་དང་དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཆོགས་དང་མོས་པས་སྒྱུད་པའི་སས་
བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་ནི་བཙེ་བ་ནས་བཙུམས་ཏེ་གཟུངས་ཀྱི་བར་ནི་
མངོན་སུམ་དུ་སྒྱུར་བའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྟུས་པ་ཡིན་
ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུར་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་ནི་བསྟོམ་པའི་
ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་བསྟོམ་
པའི་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་
ནི་ལམ་གཉི་གའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབ་པ་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ་
ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་དང་མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པ་དང་ཁྱད་
བར་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པ་དང་ཆོགས་དང་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དང་པོ་གོ་ཆའི་སྐབ་
པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་ལུང་འདིར་ཉིད་
ཁུངས་གཏུག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་ཐོང་༤༩༠༽ལས། རྒྱན་སྣང་ལས། ལུང་འདི་
དངས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་དང་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐབ་པའི་མཆོན་
ཉིད་གོ་ཆ་དང་ཞེས་སོགས་བཤད་ལ། རྒྱན་སྣང་འགྲུར་ཉིད་དུ། བརྒྱད་པ་དང་མངོན་དུ་
སྒྱུར་བ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། མངོན་དུའི་དོན་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པ་དང་།
དངོས་སུ་དང་མངོན་སུམ་དུ་སྒྱུར་བ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་གསལ་དང་
ཤེར་འབྱུང་གིས་ལམ་བཞི་དང་སྐབ་པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྐར་བ་དང་། ཁྱད་བར་དུ་ཆོག་
གསལ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ཨར་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་ལྟར་བཤད་པ་འཐད་བར་

མཐོང་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ཡུང་དེ་དག་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཡུང་
 དེའི་དོན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་བརྒྱད་ནས་སྒྲོར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་གོ་སྐྱབ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲོར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་འདུག་སྐྱབ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྐྱས་པའི་བཅེ་བ་ནས་གཟུངས་
 གྱི་བར་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། ས་དང་པོས་བསྐྱས་པའི་སྐྱབ་པ་སོགས་ཆོགས་སྐྱབ་དང་། དག་
 པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་འཆད་དོ། ། འོ་ན།
 འགྲེལ་ཚུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། གསེར་སྤང་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་མི་
 འགལ་བའི་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་དེ་དག་ཤས་ཆེ་
 འམ་ གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསེར་སྤང་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལྟར་ཡིན་
 ལ་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ས་དེ་དག་ལ་སྒྲོར་དེ་དག་ཡོད་པ་ཅུམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་དང་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཚུང་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱབ་པ་བཞིའི་
 དབྱེ་བ་དང་མཆོན་གཞི་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོར་བར་མཇུག་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སོ། ། གསེར་སྤང་
 ༤༩༡ ༽ལས། གཉིས་པ་ནི། བཤད་དོ། །གང་ན། །གོ་ཆ་སོགས་སོ། །གང་ལས་ན། ཡུམ་
 མདོ་ལས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱག་ཆོན་རྒྱག་གི་དབྱེ་བའི་སྟོན་སྒྲིན་སོགས་རྒྱག་རི་བཞིན་
 རྒྱ་སྤེ་གངས་ཆང་བར་དོ། །རི་ལྟར་བྱས་པས་ཤེ་ན། སྤྱད་བྱེད་སྒྲིན་པ་དང་སོགས་པས་
 ཤེས་རབ་གྱི་བར་རྣམ་པ་རྒྱག་ལ་སྤེ་རྒྱག་ཏུ་བསྐྱུ་བྱ་སྒྲིན་སོགས་དེ་དག་སྤྱད་ཚུལ་སོ་སོར་
 ཏེ་རེ་རེར་རྒྱག་བསྐྱས་པ་ཡིས་སོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་རྟེན་ལྟར་ལེགས་གྱི་འགྱུར་གསར་ལས་
 དེ་དག་སོ་སོར་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གོང་དུ་བསྟེན་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 བསྟན་བཅོས་འགྱུར་གསར་ལྟར་དེ་དག་སོ་སོར་སྒྲིན་ལ་སོགས། རྣམ་པ་རྒྱག་ཏུ་བསྐྱས་
 པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །རྒྱག་ཆོན་རྒྱག་གིས་རི་བཞིན་བཤད། ཅེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་སོ་སོར་ཞེས་པ་གོང་དུ་བསྟེན་པ་ས་མེད་དེ། སྤྱོད་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་

སོ་ལ། །ཆེན་སོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་
ལ་སོགས། །ཞེས་གསུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། །འོན། །འགྱུར་རྟིང་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་
དེ་དག་ལེགས་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རྟིང་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་
ཏེ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ནས་བྱུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་
གང་ཡིན་ཏེ། །བྱུག་ཆེན་བྱུག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན།
ཁྱེ་གར་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་སློབ་དཔོན་འཕར་ཆར་བའི་འགྱུར་རྟིང་ལྟར་བཤད་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ ༣ ༽འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྟོང་པོ་མཆོག་༼ ༣༩ ༽ལས། །དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་བྱུག་ལ་སོ་སོར་གོ་ཆ་ཉི་བར་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་དག་ལས་བྱིས་པ་ནམས་གྱིས་གོ་ཆ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལས། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ནས་བྱུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱུས་
པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །བྱུག་ཆེན་བྱུག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ་ངེ་ལྟར་མཛད་ལས་བྱུག་ཆེན་བྱུག་གིས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །ཞེས་དང་། །ཡང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ ༥ ༽མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་དག་ལྟར་༼ ༣༩ ༽ལས། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་
པས། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ནས་བྱུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་
གང་ཡིན་དེ། །བྱུག་ཆེན་བྱུག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་གསུངས་པ། །སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་ནས་བྱུག་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་རོ། །སོ་སོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རེ་རེ་ལོ། །དེ་དག་བསྐྱུས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་གནས་པའོ། །གང་གོ་ཆ་ཆེན་
པོའི་སྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ནི་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། །ཡང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་
༼ ༥ ༽འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་གནད་གྱི་ཟླ་

བའི་འོད་༤༥ ་ལས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
 རྣམ་དུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྟུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །དུག་ཆོན་
 དུག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ངེ་ལྟར་མདོ་ལས་དུག་ཆོན་དུག་གིས་
 བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསེར་སྤང་༤༩༡ ་
 ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པ་ལ་དུག་
 ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་པ་ནས་གོ་རིམ་
 བཞིན་ནི་རེ་རེའི་མཐར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་སྦྱོར་བའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་
 སོ། ། དོན་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འདིགས་པ་དང་། ཟང་
 ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ན་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་སྦྱོང་བའི་སེམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མི་སྟན་པར་སྦྱ་བ་བཟོད་པ་སོགས་བཟོད་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་
 དག་ལ་འདུན་པ་སྦྱེད་པའི་བཅོན་འབྲུས་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཅེ་གཅིག་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་རྣམས་སྦྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོ་བར་
 བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་
 གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡི་སྒོ་
 རས་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆའི་སྦྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་
 ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ལང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། བར་
 བྱིན་དུག་ལྡན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བ་སོགས་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར།

གསེར་སྤང་༤༩༡ ་ལས། གཞན་གཉིས་མཐུན་ནོ། །འདི་ནི་མདོ་ལས་གསལ་ལོ། །ཞེས་

གཞོན་འཛོམས་གཉིས་སུ་བཤད་པ། མདོ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྔ་པ་གཉིས་སྒར་
བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོན་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཡང་
གསེར་ཐོང་༤༥༡ ་ལས། ཉི་ལྔ་དང་རྒྱན་སྒྲིབ་དུ་ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པས་དགོ་ཅ་བསྟོན་བ་བསམ་གཏན་དང་། སྦྱ་མའི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་གནས་པས་
འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། མཐའ་
མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཚུལ་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་མི་འདྲ་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལྟར་ན་ཐེག་པ་
གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་བསམ་གཏན་དང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་བ་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་བ་གཉིས་ལས། དེ་ལས་གོ་
ལྟོག་སྟེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོན་བ་བསམ་གཏན་དང་།
སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པ་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་༤༥༢ ་ལས། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟོང་བ་དང་། སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྟོན་པར་སྦྱ་བ་ཉིད་བཟོད་པ་དང་། འདུན་
པ་སྦྱིད་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། སྒྲན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་བ་ནམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་མི་དམིགས་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་བ་གཉིས་
ལས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོན་བ་བསམ་གཏན་དང་།
སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པ་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེ་དགོ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ཆ༽འགྲེལ་ཆེན་༥༡༽
ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱིད་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ཉིད་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་
 པ་དང་མོས་པ་དང་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་ཉིད་བཟོད་
 པས་ན་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆའོ། །དེ་ཉིད་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པས་ན་བཙོན་འགྲུས་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆའོ། །དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྡོ་བར་
 བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པས་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆའོ། །དེ་ཉིད་སྦྱུ་མའི་
 རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཉེ་བར་གནས་པས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པ་པོ་དང་ལེན་
 པ་པོ་ཉེ་བར་མ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆའོ། །དེ་ལྟར་ན་གོ་
 ཆའི་སྦྱབ་པ་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་བྱུག་པའོ། ཞེས་དང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་
 འགྲུར་ཤེས་སྤྱོད་། ༡༡ །ཉི་མ་དང་། ༦༥ །ལས། རི་ལྟར་ན་བྱུག་ཆན་བྱུག་གིས་ཡིན་ཞེ་ན།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྦྱོང་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱོད་པ་གཏོང་བ་ནི་སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་
 བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ཉིད་བཟོད་པའི་
 པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དང་པོར་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་ནི་བཟོད་པའོ། །སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ནི་འདོད་པའོ། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་ཉེ་
 བར་རྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོ་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་

གྱི་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་དགོ་བའི་ཙ་བ་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་སྒྲུ་མར་བྱས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་ལྔའི་གནས་
བས་སྒྱིན་པར་བྱ་བ་དང་གཏོང་བ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ལས་སྒྱིན་
པའི་གོ་ཆ་སྟེ་བྱུག་ཆོན་དང་པོ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། སྒྲུབ་ཆུལ་འདིར་ནི་རྣམ་
བཤད་རྟོགས་སྒྲུང་སོགས་འགྲེལ་བཤད་པལ་ཆར་གྱིས་གསུངས་ལ། རེད་མདའ་བས་
གཞུང་གི་འགྱུར་འདི་མི་བདེ་བས། ཞེས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད། ཅེས་པ་མི་བདེ་བར་གསུངས་
ཀྱང་མདོ་ལས། གོ་སྒྲུབ་བྱུག་པོ་རེ་རེའི་དོན་བསྟུ་སྐབས་པར་བྱིན་དེ་དག་དང་། སེམས་
ཅན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆོན་མར་མི་བྱེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི། ཞེས་གསུངས་པས།
འགྲེལ་བར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཞེས་དང་། གསེར་སྒྲིབ་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་ནི་རེ་རེ་མཐར་
འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་སྒྲུར་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ལ། རྣམ་
བཤད་དུ་གོ་སྒྲུབ་དང་པོ་ལྟ་གོ་རིམ་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྟོགས་སྒྲུང་
དུ་ཡུལ་བྱུག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་གྱིས། ཞེས་འོག་ཏུ་སྒྲུངས་པས་
གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དགོངས་པར་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། ། གསེར་སྒྲིབ་༤༩༣ ༽ལས། ལེ་
བརྒྱད་མར་ལྷག་མ་ལྟ་ལ་སྒྲིད་ཅིང་སྒྱིན་པ་གཏོང་ལ་དེ་སེམས་ཅན་དང་སྒྲུབ་མོང་དུ་བྱས་
ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་སྒྱིན་པ་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་བཅོད་པ་བཅོལ་འབྲས་གསུམ་སྒྲུང་དང་
འདྲ་ལ། བསམ་གཏན་བསྟོ་བ་དང་། ལྟ་པོ་དེས་རྫོམ་སེམས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཤེས་
རབ་ལ་བཤད། ཅེས་པ་ཉི་ལྔའི་ཆོག་ཐེན་དང་། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་བར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་བསྟོ་
བར་བཤད་ལ། གཞན་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། བསྟོ་བ་སྒྱིན་པ་བསམ་
གཏན་ཤེས་རབ་གསུམ་གར་འཛོག་བྱུང་ངོ། ། འདི་ལྟའི་སྒྱིན་པར་རང་དེ་ལ་གནས་ནས་

གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་འཛོག་ལ་གཞན་ནམས་འདྲོ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བཤད་རྟོགས་
 དཀའི་སྒྲུང་བ་༡༦༡ ་ཧེལས། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སོ་སོར་
 སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྲུག་བྲུག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་ན་བྲུག་ཆོན་བྲུག་གི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་བྲུག་
 ཡིན་མོད་གྱི། གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་རྣམ་པ་བྲུག་ཏུ་བསྐྱུར་བྱང་སྟེ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་ནས། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་རབ་བྲུག་སྦྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་ནས། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྲུག་ཤེས་རབ་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རེད་མདའ་
 བ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། གསེར་སྒྲུང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་ལས་དེ་བཀག་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སུམ་ཅུ་ཅ་བྲུག་ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི། གོ་ཆའི་སྦྱབ་
 པ་བྲུག་ཏུ་ངེས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 དེར་ཐལ། གསེར་སྒྲུང་༤༩ ་ཧེལས། རི་ལྟར་མཐུན་ན་ཁ་ཅིག་སྦྱིན་པ་བྲུག་སྦྱིན་པར་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་བྲུག་དེར་མཐུན་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིན་
 བྲུག་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་ཉམས་ལེན་ལ་རག་ལས་པས་བྱེ་བས་རྒྱ་གཅིག་ལས་བྱུང་
 བར་འདྲ་བའི་བྱིར་ཆོས་མཐུན་ནོ་ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཏེ་གཞན་རྣམས་
 ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་རྣམ་བཤད་སྒྲིང་རྒྱན་༣༡ ་ཧེལས། ཁ་ཅིག་
 སྦྱིན་པ་བྲུག་སྦྱིན་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ནས། ཤེས་རབ་བྲུག་ཤེས་རབ་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པའི་
 རོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། སུམ་ཅུ་ཅ་བྲུག་ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི། གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་བྲུག་ཏུ་
 ངེས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྦྱིན་པ་བྲུག་བསྐྱུས་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྦྱིན་པའི་གོ་སྦྱབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། ། དེ་ནི་སྦྱིན་པའི་གོ་སྦྱབ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ་དང་། སྦྱིན་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསམས་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དེས་ན། རང་ལུགས་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རེ་

རེའི་ནང་དུ་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་དུག་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༤༩༣ ་
ལས། གཉིས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེར་སྦྱིན་
སོགས་དུག་བསྐྱས་པས་ན་རྒྱས་པར་བྱེན་དུག་ཆོན་དུག་གིས་གོ་ཆ་སོ་དུག་ཡིན་མོད་
ཀྱི་བསྐྱེད་གོ་སྦྱབ་ནམ་པ་དུག་གོ། རྒྱ་མཚན་ནི། སྦྱིན་སོགས་དུག་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་ནམ་བཤད་སྟོང་རྒྱ་༣༡༩ ་ལས། དེ་ལྟར་ལྷོག་པས་པར་བྱིན་
དུག་ཆོན་དུག་གིས་གོ་ཆ་ནམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་དུག་བསྐྱས་པ་ནམོ། ། ལྷོག་
པས་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་ནམ་པ་དུག་གོ་ཆར་སྦྱིན་པའི་གོ་སྦྱབ་ཀྱི་
ནང་དུ་འདུས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆར་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར།
མདོར་ན། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་
སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་བྱིན་དུག་དུག་བསྐྱས་པས་ནམོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། སྦྱིན་པ་སོགས་དུག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་སོགས་དུག་
གི་ནང་ཆོན་གང་ཞེ་ག། རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཏོང་བའི་སེམས་བྱུང་དུ་དམིགས་པ་དེ་དེའི་
ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་གང་ཞེ་ག། རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བའི་
སེམས་བྱུང་དུ་དམིགས་པ་དེ་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་
གང་ཞེ་ག། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཁོ་བའི་སེམས་བྱུང་དུ་དམིགས་པ་དེ་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
པའི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་གང་ཞེ་ག། རང་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་བྱུང་
དུ་དམིགས་པ་དེ་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་གང་ཞེ་ག། རང་
སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
བསམ་གཏན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་གང་ཞེ་ག། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱེད་
པའི་སེམས་བྱུང་དུ་དམིགས་པ་དེ་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་

ལྟར་ན། སྤྱིན་སོགས་དྲུག་འགལ་ཡང་སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་དྲུག་མི་འགལ་ཏེ། སངས་
རྒྱུ་མ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་པར་བྱིན་བཙུ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་
གཞུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་༥༣ ་ཡས། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་མ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིན་
སོགས་བཙུ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་པར་བྱིན་བཙུ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

༡༡། །འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

འཇུག་སྐྱབ་འཆད་པ་ལ། རྒྱན་ལས། འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་
གཞུགས་མེད་སྤྱིན་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཅིང་། མཆན་ཉིད། གསེར་
བྱེད་༡༢༥ ་ཡས། གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ནི། སྒྲོམ་གྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ས་
ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ལོ། །དབྱེ་ན་འཇུག་སྐྱབ་དགའོ། །ས་མཆམས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་
སྤར་དང་འབྲེལ་མ་མཐའ་ནི་རྟོགས་སྒྲུ་ལས། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་མོས་བས་སྦྱོར་པའི་
ས་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། །ཞེས་གསུངས། རྣམ་བཤད་༡༠༩ ་ཡས། འཇུག་
པའི་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་སྦྱོར་བ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ། །ཞེས་གསུངས། ས་མཆམས་ནི།
གསེར་བྱེད་ལས། ས་མཆམས་ཡ་མཐའ་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞེས་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡ་མཐའ་ས་
མཆམས་རྒྱན་མཐར་བཞག་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། མ་མཐའ་ས་མཆམས་ནི་སྦྱོར་
ལམ་ཐོད་ནས་འཛོག་གོ། །སྒྲོམ་བས་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ནས་བཞག་པའི་དགོངས་པ་ནི་
དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པར་འཆད་ཀྱི་འཇུག་འཇུག་སྐྱབ་དགའོ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱ་
ན་རྟོག་ལོ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་རྒྱུའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་བརྒྱུད་དང་། འབྲས་

བྱའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་གཅིག་བཅས་སུ་བསྐྱུ་བར་གསེར་ཐོང་དང་རྣམ་བཤད་ནས་
གསུངས། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། རྒྱའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་དང་པོ་དྲུག་དང་། འབྲས་
བྱའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་བྲས་ནས་འཆད་པ་ནི་རེད་མཉམ་བའི་འདོད་
པ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་མཆན་ནས་གསུངས། འོ་ན་འདིར་འཛེག་
འཇུག་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསེར་ཐོང་༤༩༥ ་ལས། འདི་གཉིས་རྣམ་གྲངས་བར་
ཉི་སྣང་ལས་བཤད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་། ཀ ་ཉི་
སྣང་༤༤ ་ལས། དེའང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་འཛེག་པ་ཡིན་ལ། འཛེག་
པའང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཛེག་འཇུག་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ལྟར། མདོ་
ལས། དང་པོ་ལྷ་འཇུག་པ་དང་ཕྱི་མ་བཞི་འཛེག་པའི་སྐྱས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་
འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འཛེག་འཇུག་གི་དོན་སོ་སོར་བཀྲལ་ཞིང་དེ་ཡང་རྒྱན་སྣང་
ལས་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་གཉིས་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་ཕྱིས་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་
བཤད་པར་གསེར་ཐོང་དུ་གསུངས་ལ་འགྲེལ་ཆུང་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གྲུང་ཐང་གི་
པར་ཕྱིན་དུ་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་༣༥༠ ་ལས། ཡུལ་གྱི་སྟོན་སྣམ་རྣམ་པ་
དགྲུང་དབྱེའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
དང་། སྦྱིན་སོགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་དང་། འབྲས་བྲས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་ཀུན་
མཐུན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལ་འཛེག་
པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྲས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགྲུ་པོ་དེ་དག་ནི། རྒྱའི་
ཐེག་ཆེན་བརྒྱད་དང་འབྲས་བྲའི་ཐེག་ཆེན་གཅིག་ལ། རྒྱན་སྣང་ལྟར་ན་དང་པོར་འཇུག་
པ་དང་ཕྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་།
རྟོགས་སྣང་དུ་འཇུག་ཡུལ་དང་པོ་དྲུག་རྒྱའི་ཐེག་ཆེན་དང་ཐ་མ་གསུམ་འབྲས་བྲའི་ཐེག་

ཆེན་གྱི་དབྱེ་བ་པན་ཡོན་ངོ་བོ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་རེད་མདའ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། རིན་ཆེན་
བང་མཛོད་ལས། ཨར་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་དྲུག་རྒྱ་དང་ཐ་མ་
གསུམ་འབྲས་བྱའི་ཐེག་ཆེན་ནོ། །དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་གསུམ་རང་དོན་བར་
བ་གསུམ་གཞན་དོན་ཐ་མ་གསུམ་གཉིས་དོན་ནོ་ཞེས་དེ་ཨར་གྱི་འདོད་པར་གསུངས་
སོ། །གསེར་ཐང་རྩམ་བཤད་གཉིས་སུ་རྩོག་ལོ་ལྟར། རྒྱའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་བརྒྱད་
དང་འབྲས་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གཅིག་ལ་འཛོག་གོ་དེ་ཡང་འཇུག་པའི་སྐབ་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་
འཇུག་པའི་དོན་དང་། འོག་མ་ནས་གོང་མར་བཞུད་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་འཛོག་པའི་
དོན་དུ་བཀལ་ཞིང་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འཛོག་འཇུག་གི་དོན་སོ་སོར་གསུངས་པ་
ནི། མདོར་ཅི་ཙམ་གྱིས་འཇུག་འཛོག་གམ་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་བྲིས་པའི་ལན་དུ་དང་
པོ་ལྔ་འཇུག་པ་དང་གྱི་མ་བཞི་འཛོག་པའི་སྐབ་གསུངས་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དུམ་
གསུམ་གཞོན་འཛོམས་ལས་ཀྱང་འཛོག་འཇུག་གམ་ཞུགས་གནས་སོ་སོར་བྱས་ནས་
ཞུགས་པ་མོས་སྦྱོད་ནས་དང་གནས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པར་མཛད། ཐུབ་དགོངས་
སུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ། ཞུགས་པ། གནས་ནས་འགྲོ་བ་ཞེས་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བར་
རྩོམ་པ་མོས་སྦྱོད་དང་། ཞུགས་པ་ས་དང་པོ་བདུན་དང་གནས་ནས་འགྲོ་བ་གྱི་མ་གསུམ་
ལ་བཞག་གོ། །འདིར་འཇུག་སྐབ་འདི་དག་གིས་འཇུག་ཡུལ་དེ་དག་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་
སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དབྱེད། གསེར་
ཐང་༤༩༣ ༽ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་བྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ། མི་དམིགས་པས་མ་ཟེན་པ་མེད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་
པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་ཐལ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་མི་དམིགས་པས་མ་ཟེན་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་པ་གྱུར་པའི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ།

དང་ངེས་སྤྱི་དོན་གྱི་ལ་རན་ཆར་གཙོ་བོ་༡༩༩༥། ལས། གཞན་ཡང་། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བར་གྱུར་
 བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རྟགས་ཁས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། གསེར་ཐེང་རང་ལུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཡུང་དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པའི་མ་བྱེད་པ་འདོད་
 དགོས་སམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་ཐེང་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་
 པ་ཡོད་པར་གསེར་ཐེང་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། ཡང་ན། གླུ་བས་འདི་དངོས་
 བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་མི་དམིགས་པས་མ་བཟོན་པ་མེད་པས་སོ། ། ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཛིག་རྟོན་པའི་
 ལམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་ལ་འདས་ལམ་ཡོད་ཀྱང་འཛིག་རྟོན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སེམས་ནང་
 ཏུ་བཟུང་སྟེ་བརྟན་པའི་དོན་ཏུ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་དག་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་འཇུག་སྐབ་དང་། གཉིས་པ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་སྐབ་པའི་ལམ་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡུལ་
 དགུ་པོ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ་དགུ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདིར་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་
 དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ཆ༽འགྲེལ་ཆེན་༥༥༽ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དང་པོ་སེམས་
 བརྟན་པར་བྱས་པས་རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཆོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་
 དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྟན་པའི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་
 ཏུ་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྟོབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་

དག་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གི་འཇུག་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 གི་ཚོགས་བསགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱིར་མཐོང་བ་དང་བསྐྱེམ་པ་དང་མི་
 སློབ་པ་དང་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་པའོ། །དེའི་འོག་
 ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ་ནི་བསམ་པ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱིར་བྱམས་
 བ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་འཇུག་པ་འཇུག་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་
 འཇུག་པའི་འཆིང་བ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་དམིགས་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་འཇུག་
 པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་འབྱུང་དང་ལྡན་པ་རིམ་བཞིན་འཇུག་ཅེས་ལས་
 དང་བྱེད་པ་སོ་དང་བྱ་བ་མ་དམིགས་པས་སྒྱུ་མའི་སྒྲིམ་བུ་བཞིན་དུ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇུག་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པར་
 སྒྱུད་པ་རྣམས་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་
 ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་སོ་ལ་སོགས་པ་ཆད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པའོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྟའི་མིག་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་
 གི་འཇུག་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་འཆང་རྒྱ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོགས་
 པའི་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་སོའི་ཆོས་མཐའ་
 དག་གཞོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་སོ་གསུམ་ལ་བཞད་པ་
 ལ་གནད་ཀྱི་ཆེ་འོད་ལས་དགག་པ་འདི་ལྟར་གནང་ཏེ། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་བྱིན་
 ། སྒྲུབ་སྒྲོང་པའི་འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་ཆེ་བའི་འོད་༥༥ ་ཤེས། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཇུག་

བའོ། །སྒྲོམ་པ་པོ་དང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲོམ་པ་རྣམས་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཞེས་པ་བསྒྲོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པས་བསྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བར་བསྒྲོམ་པའི་དོན་དམིགས་
པ་མེད་པས་སྒྲུབ་བས་དེ་ཆེད་དུ་བྱེད་པས་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲོམ་
པ་དེ་ནི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་འཇུག་བའོ། །སེང་གོ་བཟང་པོས་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་
ཉིད་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཅན་ཆེད་དུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འཕགས་པས་བྲིས་པའི་
ཡུམ་བར་མའི་ཆོག་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། དགག་
པ་དེ་དག་སྟོབ་དཔོན་ལ་འཛོག་གམ་སྟམ་ན་མངོན་ཞེན་མ་ལུས་པར་འགགས་པ་ཉིད་ཆེན་
པོ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བས་བྱིར་ན་དགག་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། གསེར་མེད་༤༩༥ ་ལས། བདུན་པ་ནི། བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁུན་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་
ལ་བྱ་བ་མ་འདྲེས་པས་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དེ་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ལ་
འཛོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཉེན་ཡིད་བྱེད་དགོས་པ་དོན་བསྐྱར་སྤར་དང་འདྲ་བ་ལས་
རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། སྟོབས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཟླ་འོད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་
པོ་གསུམ་ལ་བཤད་པ་ལ་འཕགས་པས་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་བྲིས་པ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་འགོག་
པ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་ཏེ། མངོན་ཞེན་མ་ལུས་པར་འགགས་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་
མི་འདའ་བས་སོ། །སྒྲོམ་པ་གཞིག་པའི་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་གཞིག་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དོན་རྟོགས་པ་ལྟན་ཆོགས་ཐོབ་བྱེད་སེམས་བརྟན་པ་དེ་ཆོགས་
གཉིས་ལ་སྟོབ་པའི་བྱིར་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་འཁོར་གསུམ་
དག་པས་འཇུག་སྟབ་དང་། གཉིས་པ་སྤང་བ་ལྟན་ཆོགས་ཐོབ་བྱེད་ཆོགས་གཉིས་བསགས་

བ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྟོམ་པའི་ལམ་དང་།
 ས་བརྒྱད་པའི་འབད་ཚོལ་རགས་པ་ཞི་བས་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་
 དགུ་བ་དང་བརྒྱུ་པའི་ལམ་ལ་འབྱམ་པ་འཆད་པ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་འགྲེལ་
 བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་
 ། ཆ ། འགྲེལ་ཆེན་༥༩ ། ལས། དེའི་འོག་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསགས་
 བ་ཁོ་ན་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་དང་བྱད་པར་
 གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་པའོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་
 ༩༧ ། ལས། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་དང་། སྦྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱག་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྟོམ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་དང་།
 བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དངོས་
 བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དག་པ་དང་། ཆད་དུ་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱག་
 དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་གཞི་ནི་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྟོབ་པ་རྣམ་
 བ་དགུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་འོད་དུ་སེང་བཟང་གིས་མི་སྟོབ་ལམ་
 བྱད་པར་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་
 ཤེར་ཕྱིན་། ད ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་བ་གནད་གྱི་རྒྱ་བའི་འོད་༥༥ ། ལས། ལམ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་གྱིས་བསྟོར་བའི་མཐོང་བ་དང་། བསྟོམ་པ་
 དང་། བྱད་པར་གྱི་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མི་སྟོབ་པ་ནི་རྩོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཏེ། བཞེད་པར་བྱ་བས་ན་ལམ་ཞེས་པའོ། །སེང་གེ་བཟང་པོས་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་
 ལ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ངན་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་མི་སྟོབ་པ་ཉིད་མི་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་

སོ། ། འོ་ན། སེང་བཟང་རང་ལུགས་ལ་སྐབས་འདིར་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་འཛོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། གསེར་ཐོང་༥༠༠ ༽ལས། ལམ་ཡང་མཐོང་ལམ་
དང་སྟོམ་ལམ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་སྟེ་འབད་ཅོལ་ཞི་
བས་དེ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའོ་ཞེས་འབྲུམ་པ་འཆད་
ལ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་མི་སྟོབ་ལམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་པ་ཅུ་མ་མོ་གསུང་ངོ། ། འདི་ལ་
ཟླ་འོད་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་མི་སྟོབ་པ་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་དེ་
བསྟོག་པ་མི་འཐད་དེ་སྟོབ་ལམ་ན་དེ་མི་སྲིད་པས་སོ་ཞེས་སུན་འབྱིན་པ་མི་འཐད་དེ། ལམ་
ལྟའི་མི་སྟོབ་པ་ནི་འདིར་གཟུང་བ་མིན་གྱི་འབྲུམ་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་
ཆེན་སྟོབ་ལམ་ན་མི་སྟོབ་པའི་མིང་བཏགས་པ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་དུ་མ་འབྱུང་བས་
སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ལོ་ཆེན་གྱིས་མི་སྟོབ་ལམ་དབྱེ་བར་བཀོད་ཅུ་མ་དང་། ཉ་དང་
རེད་མདའ་བས་ཀྱང་མི་སྟོབ་ལམ་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་ཚུལ་གསེར་ཐོང་ལྟར་རོ། ། གཉིས་
པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ལམ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དེའི་ཐབས་ནི། དེ་ལ་སྟོབ་ཕྱིན་བྱུག་དང་
འབྲེལ་བ་ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ནི།
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་
པ་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དག་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གསེར་ཐོང་༥༩༧ ༽ལས། བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ཆད་མེད་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་
སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གིས་མ་འདྲིས་པར་རྣམ་པར་སྟོད་ཅིང་ས་གཉིས་པོ་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདོད་པ་མི་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འདོད་པ་དང་བཟོད་པ་འདི་
ནི་བྱང་ཆེན་ཆད་མེད་ལ་སྟོད་པའི་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་འོ། ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་
དགོ་བ་སྤང་བ་དང་། དགོ་བ་ཕུན་ཆོགས་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཙོན་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། བསམ་

གཏན་ཆད་མེད་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་ལྔ་བྱེད་ཅིང་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
 ། གྲང་ཉན་རང་གི་སྒྲིན་མེད་པར་མི་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་གྲང་དེའི་དབང་
 གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་རོ་མི་སྤང་པ་དང་། ཆད་མེད་བཞིའི་ཉིང་འཛིན་ལ་འཛོག་ཅིང་སེམས་ཅན་
 བསྐྱབ་སྤྱང་བཅེ་བར་བྱ་དགའ་བར་བྱ་ཟག་ཟད་དུ་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་རྟགས་མཆན་མ་རྣམས་རྣམ་མཐུན་དུ་བསྡོམ་བ་རྣམས་རིམ་བ་ལྟར་ཆད་མེད་ལ་སྒྲིན་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་ཤེས་རབ། བསམ་གཏན། སྒྲིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་
 སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྒྲིན་དུག་གི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཆད་མེད་བཞི་ལ་
 གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལ་འདི་སྤྱད་པས་སོ། ། ཞེས་ཉི་སྤང་ལས་
 སོ། ། ཞེས་ཉི་སྤང་ལས། སྒྲིན་དུག་ཆད་མེད་བཞི་ལ་སྐྱར་བར་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་སྒྲིན་
 དུག་ཆད་མེད་བཞི་ལ་སྐྱར་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས་སྒྲིན་དུག་གི་གོ་རིམ་སྒྲིན་པ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་བཅོད་པ་བཙུན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཅེས་སྟེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། ཉི་
 སྤང་དུ་བཅོད་བཙུན་གཉིས་བྱམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྤྱང་རྗེ་དང་། བསམ་གཏན་དགའ་
 བ་དང་། སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་བཏང་སྟོམས་ལ་སྐྱར་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་
 དགོ་བསྟན་འགྲུར་ཤེས་སྒྲིན་༼ ༡ ༽ ཉི་སྤང་༼ ༢ ༽ ལས། ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པ་
 རི། ཡང་ཆད་མེད་པ་ལ་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་བཅོད་པ་ནི་བཅོད་
 པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་དང་མ་འདྲེས་
 པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་
 སྤང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པའི་
བྱེ་བྲག་འདི་ནི་ཆོད་མེད་པ་བཞི་ལ་གནས་པའི་གང་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ།
གསུམ་ཡོད་དེ། རྟེན་ཐེག་ཆེན་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསམ་གཏན་ནས་
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་གཅིག་དང་། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་པའི་
ཆོས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བར་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བཞི་
ཡོད་དེ། རང་དོན་རྟོགས་པ་སྤུན་ཆོགས་ཐོབ་བྱེད་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་བྲལ་དང་། སྤངས་པ་སྤུན་ཆོགས་ཐོབ་བྱེད་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་། གཞན་
དོན་འབྲུབ་པའི་ཐབས་བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཞན་དོན་རྣམ་པར་དག་
བྱེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་
ལས་འབྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་དེ། བར་ཕྱིན་བྲལ་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་བྱ་
བྱེད་བདེན་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་ཅ་སྟེ་
མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཆོགས་སྤྱར་
དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མདོན་པར་ཤེས་པ་བྲལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༢༡། ། རྟོགས་དཀར་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

གསེར་ཐོང་༥༠༡ ། ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། ཆོད་

མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་བཞི། གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། གང་ཞིག་ཐོབ་
 བྱེད་འོ་ལོ། ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས། ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་གོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཐོབ་བྱེད་བཤད། ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་བར་བསྟན། ལམ་དགུ་བ་གང་
 ཏུ་གཏོགས་བསམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
 བཤད་པ་ལ། རྒྱ་འོ་ལོ་འབྲས་བུའོ། དང་པོ་རྒྱ་ནི། ཐོག་མར་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་
 བཤད་པ་ལ། ལ་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དང་། རབ་ཏུ་
 དབེན་པའི་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་དང་། དཔྱེད་པའི་དང་། སྦྱོར་བ་མཐའི་དང་། སྦྱོར་བ་
 མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ངོ། ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེར་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གསུམ། འོ་ལོ་དབང་ཏུ་བྱས་པ་
 གསུམ། འབྲས་བུའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གཅིག་ཡོད་པས་བདུན་ཏུ་བཞག། ། རྒྱའི་དབང་ཏུ་
 བྱས་ནས་གསུམ་ཏུ་འཛོག་པ་ཅི་ཡིན་ན། མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་གཉིས།
 སྦྱེས་ཟིན་བྱུང་བར་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་གཅིག། ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་རབ་རིག་དང་མོས་
 པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་བཞག། ། གཉིས་པ་ལ་དཔྱེད་པའི་བཞག། ། འོ་ལོ་ལ་གསུམ་ཏུ་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ན། འོག་སའི་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་རབ་ཏུ་དབེན་པ།
 དེ་འབྲིང་པོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་དགའ་སྤྱད། དེའི་ཆུང་ཏུ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བ་མཐའི་
 ཡིད་བྱེད་བཞག། ། ཉེར་སྟོགས་ཏུ་གཏུ་བཞག་པའི་ཚུལ་འདིའང་འཛོག་ཉེན་པའི་ལམ་ཞེ་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། འོག་སའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་
 པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་ལ་ཏུག་པོ་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་ལ་མི་སྟོགས་མེད་པའི་འོ་ལོ་སྦྱེས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་།
 སྟོམ་ལམ་ཟག་མེད་དང་མི་སྟོབ་ལམ་སྤིད་པས་སོ། ། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ་མཚན་ཉིད་
 རབ་ཏུ་རིག་པ་ནི། འདོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་མང་སྟག་

བསྐྱེད་ཆེས་རྒྱས་ཤིང་། ཆེ་མུང་བས་རགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་
སྟེ་ཞི་བའོ་ཞེས་ཐོས་བསམ་འདྲན་མཁམ་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་ཞི་རགས་སུ་འདྲིས་པར་
བྱེད་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བཏུས་༡༥༩༥ ་
ལས། སྟོམས་པར་འདུག་པ་རྣམས་པར་གཞག་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་
གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་
སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་རབ་
ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་
བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཆོད་རྣམས་པར་གཞག་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
ཆུང་རུང་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པའོ། །བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་ངེ་ལྟ་བར་བསམ་གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་
ཡུང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་༣༡༩ ་ལས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཐོབ་པར་
བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐོབ་
པར་བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སེམས་གཏོད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། ། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་དག་པར་རྩོམ་པ་སྦྱོར་
བར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་སྤང་བར་བྱེད་
དོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་སྤོང་བར་བྱེད་
དོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་
དོ། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆུང་རུ་སྤོང་
བར་བྱེད་དོ། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་

བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། དེ་རྣམས་
གྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་ཉེར་བསྡོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་ཡིད་བྱེད་གང་ཞེ་ན། གསེར་
སྤེང་༥༠༣ ་ལས། དང་པོར་འདོད་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེས་རྒྱས་ཤིང་མ་ཞི་བ་དང་། ཆེས་
ཆེ་མུང་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་པས་རིགས་པ་དང་ཞི་བའོ་ཞེས་ཐོས་བསམ་
འདྲེས་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཁམས་གོང་འོག་གི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་གཙོད་པའི་བྱིར་
མཆན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ཞེས་དང་། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༡༥ ་
ལས། གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་
དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་འཛོག་པའི་ཞི་གནས་རྒྱང་བ་ལ་ཁྱགས་པ་ཞིག་ལ་
འཛོག་ལ། ཞི་གནས་དེའི་རང་ནས་འདོད་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེས་མང་ཞིང་མ་ཞི་བ་དང་།
ཆེ་མུང་བ་སོགས་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་ཞི་བའི་མཆན་
ཉིད་ཏུ་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་སྟོབས་གྱིས་བྲངས་
པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཏུ་འཛོག་ ཅེས་གསུངས་
སོ། ། གསེར་སྤེང་༥༠༣ ་ལས། དང་པོར་འདོད་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེས་རྒྱས་ཤིང་མ་ཞི་
བ་དང་། ཆེས་ཆེ་མུང་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་པས་རིགས་པ་དང་ཞི་བའོ་
ཞེས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཁམས་གོང་འོག་གི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་
གཙོད་པའི་བྱིར་མཆན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་
ན། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་ཞེས་
པ་དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཅན་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞི་བ་དང་རགས་
པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར་། འདོད་

ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སློབ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་
 འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྡིང་ཐེ་གཅིག་ལ་ཡང་
 སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
 བྱས་ཏེ། དབྱུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༥༩༽ལས། བོད་ཀྱི་ཤིག་བྱེད་མང་པོས་སྡིང་
 ཐེ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་དམིགས་པ་དང་། སྡིང་ཐེ་གསུམ་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་ཟེར་བ་ནི་འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་མ་
 ཉོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྡིང་ཐེ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྐྱད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པའི་
 ཡུལ་དུ་འདོད་ན་སྡིང་ཐེ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
 བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། ཞི་རགས་རྣམ་
 ཅན་ཞེས་པ་ནི། སློབ་གཅིག་གིས་ཞི་རགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པ་ལ་མི་འཛིག་པར། རེས་འགའ་ཞི་བ་དང་། རེས་འགའ་རགས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ལ་
 འཛིག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། དཔེར་ན། འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་མུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
 མཐོང་བ་ལས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་གོང་མའི་སྟོམ་འདུག་ལ་བཙོན་
 པ་འབྱུགས་ཆེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་རྗེ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་འོག་མ་ལ་
 ལྟག་པར་སྒྱུན་དུ་བལྟ་བས་སྒྱུན་ཡོན་སོ་སོར་བལྟ་བའི་སྐབས་ལ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་འཛིག་
 དགོས་པའི་བྱིར། ཡིག་ཆ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་
 རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་
 གིས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 སྒོ་འདོགས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལ་

དོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྡོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་
 ཚེས་ཅན། འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་བལྟ་བར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཚེས་ཅན། ཞི་བར་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་
 སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེ་འོབས་ལྟ་བུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་བ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། མཁས་བྱབ་སྟེ་བའི་བྱ་མཚུག་
 དག་འདུན་བསྟན་དར་བ་ཚེན་པོའི་གསུང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱིད་༡༩༽ལས།
 ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྡོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེས་
 འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་རགས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་བལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཚེས་
 ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་གང་
 ཞིག །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེ་འོབས་ལྟར་བལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་བསྡོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། མཚན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་རགས་པ་དང་དེ་ལ་
 བསྟོས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་ཅིང་བས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། འདོད་
 པ་རྣམས་ནི་ཐ་བ་ངན་པ་ལྟར་དུ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དཀའ་བ་དང་། ཉགས་སྤྱག་པོ་ལྟར་དུ་ཉོན་
 མོངས་གངས་མང་བ་དང་། ཅིག་པ་སྤྱག་པོས་སྒྲོར་བ་ལྟར་དུ་སྒྲོན་ལས་དབྱལ་དཀའ་བ་
 དང་། དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་སྟེ་བ་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 དུལ་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅི་རིགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྡོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་འདོད་

བ་རྣམས་ལ་རགས་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་མི་བཟླ་ཡང་འདོད་བ་རྣམས་
ནི་རགས་བ་དང་དེ་ལ་བཟླ་ས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་བཟླ་བའི་བྱིར་ཞེས་བ་ནི་
དོན་ལ་གནས་པའི་ཞིབ་ཆ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གསེར་སྒྲིང་༥༠༥ ་ལས། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་འདི་འདོད་བ་ཡིན་གྱི་གོང་མའི་སར་མི་གཏོགས་
ཏེ། ཉན་ས་ལས་མཉམ་བར་མ་བཞག་པའི་ས་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དག་གིས་འདོད་བ་རྣམས་
ལ་རགས་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་
རྟོག་བར་བྱེད་བ་དེ་ནི་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་བས་སོ། ། འདིའི་
རིགས་བས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འོག་སའི་རྟོན་ལ་སྟོམ་ན་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་འོག་སར་
འདོད་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། བསམ་གཟུགས་ཟིན་བྲིས་༡ ་ལས། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་
ལ་མཆན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་བ་ནི། འདོད་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བཟླ་ས་ཏེ་ཉན་མོངས་
མང་སྟུག་བསྐྱེད་ཆེས་རྒྱས་ཤིང་། ཆེ་སྤང་བས་རགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དེ་
ལས་ལྟོག་སྟེ་ཞི་བའོ་ཞེས་ཐོས་བསམ་འདྲེན་མཁམ་གང་རུང་གི་སྟོན་ས་ཞི་རགས་སུ་
འདྲིས་བར་བྱེད་བ་ནི། མཆན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བའོ། །སྤྱོད་བཤད་བ་ནི། འདོད་
བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོ་ཞི་རགས་སུ་འདྲིས་བར་བྱེད་བས་
ན་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་འདོད་སས་བསྐྱེད་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། གསེར་སྒྲིང་
དང་བསམ་གཟུགས་ཟིན་བྲིས་སུ་ཉན་ས་ལས། མཉམ་བར་མ་བཞག་པའི་ས་བའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་བ་དག་གིས་འདོད་བ་རྣམས་ལ་རགས་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་
པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་བར་བྱེད་བ་དེ་ནི་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ་བསམ་ནས་དང་པོའི་སོར་རིག་ཡིད་བྱེད་འདོད་
པའི་སས་བསྐྱེད་སུ་གསུངས་བ་དང་། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་

ཉན་སར། མཉམ་བར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དག་གིས་འདོད་བ་རྣམས་ལ་
རགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་
བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་མཆན་
ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མཉམ་བར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་
ལ་བྱེད་བ་དག་གིས་འདོད་བ་ལ་རགས་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་
ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་གཙོད་བར་བྱེད་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པ་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོ་འདོགས་སྟེ་དོན་ཡིན་པ་ལས། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་
བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཡིན་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྟུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་ས་བྱག་
པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་
གྱི་ལས་དེ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་སུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ཉན་སར།
མཉམ་བར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དག་གིས་འདོད་བ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་
མཆན་ཉིད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་
བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཉམ་བར་མ་བཞག་པའི་སས་
བསྟུས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་
སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མཉམ་བར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་
བྱེད་བ་དག་གིས་འདོད་བ་ལ་རགས་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐོས་
བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་གཙོད་བར་བྱེད་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསེར་
ཐེང་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོ་འདོགས་དང་རང་རེ་ཡིག་ཆ་སོགས་ལས། ཉན་སར། མཉམ་
བར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དག་གིས་ཞེས་པ་འདི་འགྱུར་དག་པ་གཞི་བཞག་
གི་ཐོག་ནས་བཤད་མཛད་ཀྱང་འདི་ནི་དབྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཞིག་ཡིན་ཆོད་འདུག་སྟེ།

སྒྲུང་ཐང་དང་པེ་ཅིན་པར་མའི་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ལས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ལས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་མ་ཐུན་པར་འགྲེལ་བ་
ཐུལ་སྒྲས་མ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་ངེས་དང་། འཕགས་བ་དགོངས་
བ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་སོགས་ལས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་གང་གིས་མ་རྟོགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
བ་གང་གིས་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་སེམས་ཅམ་
༼ཇི༽ རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེང་༽ ལས། གཞི་བྱུག་སོ་དག་
གིས་དེ་ལྟར་འདོད་བ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་བ་ནས་བསམ་
གཏན་དང་སོ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་
ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རགས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མེད་
དོ་ཞེས། དེས་བསམ་གཏན་དང་སོ་ནི་རིགས་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་གང་གིས་འདོད་བ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཆན་
ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་ནི་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་བ་དེ་
ནི། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དེ་ཡང་ཐོས་
བ་དང་། བསམ་བ་དང་། འདེས་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཡང་སྡེ་དགེ་བསྟན་
འགྱུར་དབུ་མ་༼༩༽ འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་ངེས་བ་ཞེས་བྱ་བཟུང་༽
ལས། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། ལྷག་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་
དཔེན་བ་དང་། དགའ་བ་འདུད་པར་བྱེད་བ་དང་། དཔྱེད་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐར་ཐུག་
བ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའོ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་འདོད་བ་ལ་སྦྱོན་དུ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བས་དང་། རགས་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་

མྱོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་
 ཉིད་སོ་སོར་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་
 ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་མང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྡེ་དག་བསྟན་འགྲུར་སྣ་
 ཚོགས་ ༼ རྩོ ༽ འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 ༡༠༥ ༽ ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་ངེ་ལྟར་སྟོམས་
 བར་འབྲུག་ཅེ་ན། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་འདོད་པ་རྣམས་
 ལ་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་
 རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དུམ་དོན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ ༥༦ ༽ ལས། ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་
 མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་
 ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་
 པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཉན་སའི་ལུང་དེ་མ་དག་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་
 ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་
 དམིགས་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བས། རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་
 པ་དང་བསམ་པ་འདྲེས་མར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཞི་
 གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་བསམ་

གཏན་གྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་པཎ་ཆེན་མཐའ་དབྱིད་ ༣༥ ་ཧལས། གཞན་
ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་དག་པ་བ་དང་།
ཐག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་
ཐོག་མ་གང་ཞིག་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་
སྟེ། དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཐག་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་
སོགས་བྱུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་བྱུག་པོ་གང་རུང་ཐོབ་ལ་མ་
ཉམས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བས་བསྐྱས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་ནས། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཉན་
ས་ལས། དེ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
རྗེས་སུ་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པས་
ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉན་ས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས་གསུངས་
པ་དེ་འགྱུར་མ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་སྐས་མ་ལས། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་

བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་
 ས་དྲུག་མ་ཆང་བར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་
 གྱི་སས་མ་བསྐྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་དེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་སུ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། རང་ལུགས་
 ལ་ གསེར་སྤང་དང་བསམ་གཟུགས་ཟིན་གྱིས་སོགས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་ཡིན་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གསུངས་པ་དེ་རྗེ་སྒྲ་
 མའི་ལུགས་གྱི་བཞེད་དོན་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་སར་མཉམ་པར་མ་གཞག་
 པའི་ས་བཤད་པ་དེ་འགྱུར་མ་དག་པ་གསུང་པ་དེ་ལེགས་བཤད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་
 རམ་སྟུམ་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་༥༡༩ ་ལས། དེས་ན་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་འདི་ལེགས་
 བར་མ་ངེས་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་དམའ་ལོས་ནི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དྲུག་བཤད་པའི་ཐོག་མ་མཆན་ཉིད་སོ་
 རིག་ཡིན་པས། ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནི་མཆན་ཉིད་སོ་
 སོར་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་
 དེ། འདི་ལྟར་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱེ་ས་མེད་ལ།
 ཉེར་བསྟོགས་དེ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་
 དབྱུང་སྟོམ་ཡིན་པས། དེ་བསྟོམས་པས་ཞི་གནས་སྒར་མ་ཐོབ་པ་གསུང་དུ་བསྐྱབ་པར་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒར་སའི་དངོས་གཞིའི་ཕུང་བྲངས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཅེ་གཅིག་
 བ་ལ་ཤིན་སྐྱུངས་མེད་ལ། ཤིན་སྐྱུངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པར་དགོངས་འགྲེལ་

ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དེ་བསམ་
གཏན་གྱི་ལམ་དང་པོ་ཡིན་པར་གསུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཆན་བཞི་
སྒྲགས་༥༠༥༥ ་ལས། ཉན་སའི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་
བལྟ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་དང་གསེར་
ཐོང་ལས་ཀྱང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་བཤད་ཀྱང་། མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་། འགྲེལ་
པ་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་དང་། ཉན་སའི་དཔེ་འབྱུང་དག་པ་ཁ་ཅིག་ལས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་
པོ་ལ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ལས་འདས་པའི་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་སུ་བཤད་པ་
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདིའི་ཡང་དགོས་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
གསེར་ཐོང་དང་བསམ་གཟུགས་ཟིན་ཟིན་སོགས་སུ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གསུངས་
པ་དེ་དགོངས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བོད་མྱ་མ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཅམ་བཞོད་པ་ཡིན་
ནམ་སྐྱུལ་སྟེ་དབྱེད་དོ། ། ཡང་གསེར་ཐོང་༥༠༣ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་འདོད་
པ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེས་རྒྱས་ཤིང་མ་ཞི་བ་དང་། ཆེས་ཆེ་བྱང་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་
དེ་ལས་སྒྲིག་པས་རིགས་པ་དང་ཞི་བའོ་ཞེས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་
ཁམས་གོང་འོག་གི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་གཙོད་པའི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པའོ། ཞེས་དང་། བསམ་གཟུགས་ཟིན་ཟིན་༣ ་ལས། ཉེར་སྟོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་
འདོད་པའི་རྟོག་ལ་སྒྲིམ་ན། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མར་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ལ།
གཟུགས་ཀྱི་རྟོག་ལ་སྒྲིམ་ན་བསམ་བྱུང་མེད། གཟུགས་མེད་པའི་རྟོག་ལ་ཐོས་བྱུང་ཡང་

མེད་ཅིང་སྐྱེས་ཐོབ་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་
 ཚོར་བ་དགའ་བ་དེ་ཡོད་ལ། ཞེས་དང་། བསམས་གཟུགས་སྤྱི་དོན་པ་ལས། ཁ་ཅིག
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་བསམ་གཏན་ས་བྱག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་
 དོ། ཁོ་ན་རེ། ཉན་སར། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་
 བ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་
 སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉིང་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་
 ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག དེ་ཚོས་ཅན། ཐོས་བྱུང་གི་སྒྲོ་དང་བསམ་བྱུང་གི་
 སྒྲོའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་
 གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཁོ་
 ན་རེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 དོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་

བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་དང་བསམ་བྱུང་གི་སྒོ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གྱུར་པའི་བསམ་བྱུང་གི་སྒོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་པར་རྩིས་པའི་ཆེ་སེམས་ལོང་མེད་པར་
ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་འགོ་བས་གོང་མའི་ས་ལ་བསམ་བྱུང་དང་གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་མེད་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་ཐོང་༥༠༥ ་ལས། འོན་
ཀྱང་མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ལ་ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་པར་རྩིས་པའི་ཆེ་སེམས་ལོང་མེད་
པར་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་འགོ་བས་གོང་མའི་ས་ལ་བསམ་བྱུང་དང་གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་
མེད་པར་བཤད་པས། དེའི་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་ན་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ལ་
ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་ན་བསམ་བྱུང་མེད་དོ། ། ཞེས་དང་།
བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༣༠༡ ་ལས། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་
སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པར་འཛོག་པ་སོགས། བསམ་
གཏན་དང་པོ་དང་འདོད་པ་གཉིས་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ་དེས་གོང་མ་
གོང་མ་ལ་རིགས་འགྲེལ། བྱེད་པར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་
མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་ན་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཆོས་མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པར་
ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་ལས་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཆོས་མངོན་པ་མངོན་ཀྱི་དཀའ་
གནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནོར་བུའི་བང་མངོན་༣༠ ་ལས། བཞི་བ་ནི། ཆོས་མངོན་
པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་ས་གང་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་ས་
ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཁམས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་ལ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁམས་འོག་མ་
གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་

རབ་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི། གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ན་སེམས་པར་
 ཚུམ་པ་ན་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་འདོད་པར་མེད་དེ། དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་
 བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་གསུམ་
 སྟེ། ཐོས་པ་དང་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཆེ་དེ་དག་སེམས་པར་ཚུམ་པ་དེའི་ཆེ། དེ་དག་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དེ་དག་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་སྒྲིམ་པ་ལས་
 བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་སྒྲོ་དང་བསམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
 གྱུར་པའི་བསམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་མི་འཐད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་སྒྲོ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་༥༡༩ ་ལས། མཆན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་
 ནི་སྐབས་འགར་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་། སྐབས་འགར་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཐོས་བསམ་
 འདེས་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲ་མི་
 ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སོགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ཐོས་བསམ་གང་རུང་ལས་
 འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རེ་ཡིག་ཆ་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རོང་
 རྟེན་པ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་

ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། གཅིག་དུ་བལ་གྱི་
 ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བསམ་བློ་གི་སྒོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱ་བ་པ་རྣམས་སྐབས་བཞི་པར་བསྐྱབ་པོ། །འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སྒོ་མ་བློ་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། ཐོས་བློ་གི་སྒོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སྤྱི་མ་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ཕྱི་མ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་སྟོལ་ཡོད་པ་མངོན་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། འགའ་
 ཞིག་ན་རེ། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་བསམ་བློ་གི་
 སྒོ་ཡིན་པས་བྱུང། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་ཐོས་
 བློ་གི་སྒོ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་སྤྱི་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལ་སྤྱིར་དུ་མི་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 དང་། ཚུ་ནང་དུ་ཉ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སོགས་ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་གསུམ་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པར་
 གསེར་མེད་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀས་དེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་འདྲི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ། སྤྱི་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་དགོངས་པ་དངོས་ནི། སྒྲོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 བལ་གྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པས། བར་ཕྱིན་ལས། མཉམ་
 གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོས་བློ་ཡིན་མི་སྤིད་པས་བསམ་བློ་དུ་ཐལ་བ་དང་། དབུ་
 མའི་སྤྱི་དོན་དུ། མཉམ་གཞག་ལ་བསམ་བློ་ཡིན་མི་སྤིད་པས་ཐོས་བློ་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་
 པ་གཉིས། བན་ཚུན་སྤེལ་ནས་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་
 དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་བྱུང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཡོད་མ་སྤེ་བདུན་གྱི་རྒྱན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་༩༩།

ལས། ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟུག་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཤེས་རབ་གསུམ་
 པོ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་འདི་ལྟར། བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་ནི་
 ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་མ་ཁྲབ་ཀྱི། སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་
 འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཡང་ཡོད་ལ། ཤེས་རབ་གཞན་གཉིས་ནི་
 ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་ཁྲབ་ཅིང་། འོན་ཀྱང་། ཚད་མ་དང་དེས་བྱངས་པའི་བཅད་
 ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། ། དེ་ལ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་
 དག་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བྱན་པ་སྐྱེས་པའི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
 པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ཏྲགས་ཡང་དག་ལ་གཞན་དོན་
 ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསྟན་
 པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དབག་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་དང་། དེས་
 བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་དེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ནི་རང་དོན་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །དེས་
 བྱ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མཐོང་བ་ལ་མ་བལྟོས་བར་གཞན་
 ཀྱི་ཆོག་ཐོས་པ་ཅམ་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་འདོད་པ་དག་ནི། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་
 ཚད་མ་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཆོག་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབ་དོར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་
 ཡང་དག་ཤེས་པའི་དགྲ་བོ་མི་ཟད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདི་དག་ལ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ལེགས་
 བཤད་མི་ཟད་པའི་གཉེར་ཡོད་ཀྱང་མ་བྲིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཆེན་
 མོ་༥༡༩ ་ལས། ས་གོང་འོག་གི་སྟོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་
 པ་ནི་དེས་འགའ་ཐོས་པ་དང་དེས་འགའ་བསམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་
 མའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ།

རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཐོས་བསམ་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་
པ་གང་ཞིག། སློ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། ཁོ་བོའི་སྤངས་སློར་ཤར་ཆོད་ནི། ཡིག་ཆ་གོང་འོག་སྒྲིག་ནས་སྤྲོ་ན་ཁམས་
གོང་མའི་རྟེན་ལ་བསམ་བླུང་མེད་ཀྱང་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བསམ་བླུང་གི་སློ་དུ་མ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ༣༣༥ ་ཤེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཐོས་བ་དང་བསམ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་
སོ། ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐོས་བ་དང་སློམ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་
ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། ། བསམ་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཆེ་དེ་དག་རྩིས་པའི་
ཆེ་དེ་དག་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་ནར་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་
ན་ནི་སློམ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དག་གོ། ཞེས་དང་། གོང་མ་གཉིས་ན་
བསམ་བླུང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། མཆིམས་མཛོད་༥ ་ལས། གོང་མ་དག་ནི་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ས་བ་ཡིན་པས་སེམས་ནང་དུ་བལྟས་ན་སློམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུའང་གསུངས་ལ། དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་
༣༩ ་ཤེད་དཔག་བསམ་འདོད་འཛོལ་གཉིས་ཀར་ཡང་གོང་ན་བསམ་བླུང་མེད་པ་གཞིར་
བཞག་གི་དོགས་པ་བཀོད་ཅིང་། གཞན་དག་མཛོད་རང་ལུགས་རང་འགྲེལ་ལྟར་ཡིན་ཡང་།
མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའང་ཡོད་ལ། གསེར་མེད་༥༠༥ ་ལས། འོན་
ཀྱང་མདོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ལ་ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་པར་རྩིས་པའི་ཆེ་སེམས་ལོང་མེད་
པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བས་གོང་མའི་ས་ལ་བསམ་བླུང་དང་གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་
མེད་པར་བཤད་པས། དེའི་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སློམ་ན་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ལ་
ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སློམ་ན་བསམ་བླུང་མེད་དོ། ། ཞེས་བ་

ཤོག་ངོས། 94

གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསམ་བློ་གིས་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཤིང་འདི་ག་བྱུགས་ཁམས་ལ་མ་སྦྱར་ན་ཁམས་གཞན་གཉིས་ལ་སྦྱོར་ས་མི་འགྲོ་
ལ། གནས་བཞི་པའི། རང་གི་ས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། ། གཞན་གྱི་ས་པ་གསུམ་དང་གཉིས།
ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཆིམས་མཛོད་༣༥༥ ་ེལས། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་
སྟེས་བྱ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་ཡོད་ཀྱི། རྣམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་རྣམས་
མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟག་བཅས་ས་ཐ་དད་ལ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་མེད་པར་
གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ས་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་བསམ་བློ་དང་སྒྲིམ་བྱུང་མེད་
པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པར་འདོད་ལ། ཟག་བཅས་ས་ཐ་
དད་པ་ལ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་མེད་པར་མཛོད་ཙ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་མཛོན་མཛོད་ཀྱི་མངའ་བདག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འགལ་བ་རགས་པ་འདི་
འབྲེལ་བྱུང་བ་ནི་གནས་མིན་པས། གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། དེས་ན། བསམ་པའི་སྒྲོ་དང་བསམས་བྱུང་གི་སྒྲོ་དང་ཐོས་
པའི་སྒྲོ་དང་ཐོས་བྱུང་གི་སྒྲོ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་
ཐོས་པ་དང་། བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་བསམ་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་༥༠ ་ེལས། དེ་ཡང་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཐོས་པ་
དང་། བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་བསམ་པ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར་བསྒྲོམས་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་འང་སྒྲིམ་པ་འགྲོ་དགོས་ཏེ་ཤེས་རབ་དེ་ནི་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྒྲོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲིམ་པ་དེ་
བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས།
བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལས་བསྒྲོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཐོས་བྱུང་ཡོད་པར་བཤད་པར་

ཤོག་ངོས། 96

ཅིག་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་སྟེ། མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་ས་དང་
འོག་ས་གོང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་མི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཟག་
བཅས་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ཡིན་ན་ཟག་མེད་
ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི།
ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཀྱི་ཉེར་
བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་ཟག་མེད་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། སློ་གསལ་
བསྟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེའི་དེ་གོང་དུ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་
རི་ལྟ་བུས་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སློ་གསལ་བསྟོད་
པའི་ཐེམ་སྐྱས་པ་ལས། ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རི་ལྟ་བུས་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞེ་ན།
ཁམས་གསུམ་ས་དགྲུ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་
ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་འདས་ལམ་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ལ་མི་བརྟེན་ན་དེའི་གོང་
མའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་
དགྲུ་པ་མ་སྤངས་པར་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་ཅིང་ཅིག་ཅར་བས་ནི་ཁམས་
གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་དང་རྒྱན་
ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་རྣམས་ངེས་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་
ཏེ། འདི་འམ་གོང་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནི་དགོས་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
པའི་བྱིར་རོ། །འདས་ལམ་ཁོ་ན་དགོས་པ་ཡང་འདི་ག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་ མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་ འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་སྟེ་མི་
ལྷོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་ས་འོག་ས་གོང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་མི་རྒྱས་པ་མེད་
པའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཁོ་ན་ལ་

མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་བསྟན་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ཏེ། འོག་མའི་ཉེར་བསྟོགས་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པར་དེའི་དངོས་
 གཞི་མི་འཐོབ་ཅིང་། ཉེར་བསྟོགས་རྫོགས་པ་ན་ཡང་ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་
 ཟེན་པས་དངོས་གཞི་ས་འོག་མ་ལས་རྒྱལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཉེར་
 བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་
 བསྟོགས་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་
 པ་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་
 གཟུགས་སྤྱི་དོན་༥༡ ་ལས། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས།
 དེའི་ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་ཉེར་
 བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་
 ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ཉེར་
 བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིན་ན་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཡིན་
 མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་པོའི་སྤངས་
 སྦྱོར་ཤར་ཆོད་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤང་དོར་ཀྱི་གནད་པ་དཔྱེད་པའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་
 ཡིད་བྱེད་དེ། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། བདག་མེད་གསུམ་
 ཅི་རིགས་དང་བདེན་བཞིའི་བྱང་ཆོས་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་

དེ། འདས་ལམ་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟུང་མོ། ། ཉེར་བསྟོགས་
མི་ལྟོགས་མེད་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ནི་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་གང་གི་
ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ལས། ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་
མེད་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་རིགས་པ་དུ་མས་སྐྱབ་ལ། དེས་ན་
ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཡིན་ན་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་
ན། ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིར་ལམ་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་
སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་དེ་ཟག་མེད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་
གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེར་གྱུར་པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་མེད་པ་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པར་གནས་
སོ། ། མངོན་པ་མངོད་ལྟར་ན་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་མི་དགོས་
ཏེ། མངོད་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་
གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན་ཟག་
མེད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཞི་རགས་
ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཟེར་ན། ཉེར་བསྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་སྟོར་དགུ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་རྒྱལ་ཁས། འདོད་ན། ཞི་བའི་རྣམ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རགས་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་
རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་དེའི་རྣམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མངོད་འགྲེལ་ལས། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་རགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉེར་བསྟོགས་སུ་

གྲུང་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐོར་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ་
 ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རགས་པའི་དེར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་དེའི་རྣམ་ཅན་
 ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གོ་རིམ་བཞིན། །ཞི་སོགས་རགས་སོགས་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ ༣༡༩ ་
 ལས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དག་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གོང་
 འོག་གཉིས་ཀའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 སྟེ། གོང་མ་ལ་ཞི་བ་དང་འོག་མ་ལ་རགས་པར་ལྟ་བུ་དེ་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་ཚུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གོང་མའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འོག་མ་ཁོ་ནའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་འོག་མའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 རྣམས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གོང་མའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ ༣༡༥ ་
 ལས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ས་གོང་མ་ལ་ཞི་བ་དང་། གྲུ་ཞོམ་
 པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ལྟོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་ས་འོག་
 མ་ལ་རགས་པ་དང་། ཐ་བ་ངན་པ་དང་། ཅིག་པ་སྦྱག་པོ་ལྟ་བུར་ལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསེར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐེན་ལྟར་ན། འདོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་དཔྱེད་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་བཞག་གི་
 སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་ཞེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཁམས་

ལ་དམིགས་ནམ་གཉིས་ཀ་བྱས་ཤིང་བསྐྱེམ་བྱུང་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་
ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། བྱ་སྟེ། དམིགས་ནམ་གཉིས་ཀ་འདོད་ཁམས་
ལ་བརྒྱུང་བའི་སེམས་དེ་འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་
པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་པ་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་ནམ་ནམ་བ་དེའི་
ཉིས་དམིགས་སུ་ལྟ་ཞིང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་ཆར་གྱུར་
པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་དེར་ཐལ། རྟེན་དམིགས་ནམ་གང་
གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་དེའི་གང་ཟག་དང་དམིགས་
ནམ་ལའང་དེའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་མ་བྱུང་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐོས་སོགས་མེད་
པར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཐོས་བསམ་ཁ་སྤལ་ལ་
རེ་རེ་ནས་འཕེན་བ་རྩོད་པའི་ཆེ་གྱིས། འདིར་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། འོ་ན། བསམ་གཏན་གོང་མ་ལ་དམིགས་པའི་དེར་གྱུར་པའི་ཐོས་བྱུང་བསམ་བྱུང་
གཉིས། མཉམ་བཞག་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་
ནམ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་དང་ངོ་སོ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་པའི་ཐོས་
བསམ་གྱིས་ཁམས་གོང་མར་དཔྱེད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁམས་གོང་མ་ལ་དཔྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཐོས་བསམ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
སྦྱིར་འཆོལ་བ་བྱུག་དང་བྱུད་པར་དུ་རིགས་པ་བཞེས་དབྱུད་ཆེ་འདོད་པའི་ཐོས་བསམ་
ལ་བརྟེན་ནམ་ཁམས་གོང་གི་ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་བ་གང་ཡིན་དབྱུད་ནས་ཀྱང་ཆར་བཅད་
པར་བྱའོ། །དེས་ན་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་མཐུན་བ་ཡིན་
པས་བྱུང་བས་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་དཔྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུ་བ་༣༣༡ ༽
ལས། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་མོས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྦྱིར་བའི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱུས་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། སྦྱིར་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་

བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་བ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་སྤྱད་བ་ནི་ལམ་རྣམ་བ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་
 བ་ཡིན་ནོ། །དཔྱོད་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ནི་བྱེད་བར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཡིད་བྱེད་དྲུག་འཛིག་རྟེན་བའི་ལམ་བཞིར་འདྲ་
 ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་བྱེད་དྲུག་འཛིག་རྟེན་བའི་ལམ་བཞིར་འདྲ་ཚུལ་ནི་དང་པོ་གཉིས་
 འཛིག་རྟེན་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་བས་ལམ་ཡིན་བས་སྦྱོར་བའི་ལམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་བར་བཞག། རབ་ཏུ་དབེན་བ་དང་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་བ་གཉིས་ཐོག་མ་དང་
 ཐ་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་བས་འཛིག་རྟེན་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་བར་བཞག། དཔྱོད་བ་ཡིད་བྱེད་ནི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྤངས་ཟིན་ཟེས་རང་
 རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་མཁན་ཡིན་བས་བྱེད་བར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་བར་
 བཞག། དགའ་བ་སྤྱད་བ་ཡིད་བྱེད་ལ་ལམ་བཞི་ཀའི་ཆ་ཡོད་བས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལམ་
 བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་བར་བཞག་སྟེ། གསེར་སྤོང་༥༠༩ ་ལས། ཉེར་བསྟོགས་དེ་དག་
 ལམ་བཞིར་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་བ་དང་མོས་བ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབེན་བ་དང་སྦྱོར་བ་
 མཐར་ཐུག་བ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་བ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་སྤྱད་
 བ་ནི་ལམ་རྣམ་བ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་བ་ཡིན་ནོ། །དཔྱོད་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ནི་བྱེད་
 བར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི་དང་པོའི་རྩོམ་བ་
 དང་། བར་ཆད་མེད་བ་ནི་སྤང་གཉེན་དངོས་དང་། རྣམ་གྲོལ་ནི་སྤངས་མ་ཐག་གི་གནས་
 གྱུར་སྤྱོད་བྱེད་དང་། བྱེད་བར་ནི་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱེད་བར་སྐྱབ་བ་ཡིན་བས་དེ་དག་ཡིད་
 བྱེད་དེ་དག་ཏུ་ཐུན་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དགའ་སྐྱུས་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། བྱོད་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་བའི་སྦྱོར་བའི་
 ལམ་སོགས་བཞི་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། ཉགས་

ཁས། འདོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོར་བའི་ལམ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཡོད་
པར་ཐལ་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་དགའ་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཁོངས་
སུ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོར་བའི་ལམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བྱེད་པར་
གྱི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདོད་ཉོན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་སྟེ་བ་ལ་སྒྲོར་བ་དྲག་པོའི་མཚན་པ་དྲག་པོ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་བཙོན་པ་དྲག་པོའི་མཚན་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོར་བའི་ལམ་དེ་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ཡང་སྒྲོར་བ་ནི་དང་པོ་རྩོམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་སོ་རིག་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཡང་འཇིག་
རྟེན་པའི་སྒྲོར་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དཔྱོད་པ་ཡིད་
བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོར་བའི་ལམ་སོགས་གྱི་བསྐྱུས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱེད་པར་
གྱི་ལམ་ཁོ་ནས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུག རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆིམས་མཛོད་༤༡༡ ་ལས། དེ་ལྟར་གོང་མ་པས་
འཇིག་རྟེན་པའི་གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་འོག་སའི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤངས་
པར་བཤད་པ་དེ་ནི་གོང་མ་པའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་
ཏེ་ཡིན་ན་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དེས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་མཐའ་
དག་སྤངས་པར་འགྱུར་ན་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། འབས་བྱ་དང་པོ་ལ་ལྷགས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པར་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བཅས་གྱི་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཁམས་གསུམ་

གྱི་སྒྲོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གོང་མའི་ལུགས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་གོང་མའི་
ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་འོག་སའི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་ཅར་སྤངས་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་
དགོས་སོ།།

༡༡། །བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བའི་སྐབས་ལ་དཔྱད་པ་ནི།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་༤༥༩ ་ལས། ཆོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་
འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་།
ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱང་ལུས་བདེ་དང་སེམས་བདེ་གང་དང་ཡང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་
འབྱུང་བས་འདིར་མ་བགྲངས་སོ། ། ཞེས་དང་། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༩༩ ་ལས།
ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གོང་སའི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་
རིག་པ། གོང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྤིང་ཅེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིན་ན། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བདེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་
བ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་
གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་

ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་དགའ་བདེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོན་གས་
ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་ཟིན་བྲིས་ན་ ་
ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཚོར་བ་དགའ་བདེ་
ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཚོར་བདེ་ཡོད་ཅིང་། བསམ་
གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། སྤང་བྱ་སྟོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་
མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བཤད་ཀྱི་རང་སས་བསྐྱུས་པའི་ཚོར་བ་དགའ་བདེ་མེད་ཅིང་། ཉེར་སྟོན་གས་
གང་དང་གང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ནི་འོག་སར་གཏོགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་།
གསེར་འཕྲེང་༥༠༣ ་ལས། དེ་གཉིས་ལ་མན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དབེན་བ་ལས་སྦྱེས་
པའི་དགའ་བདེ་ཆུང་དུས་རེག་པ་ན། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བསྟོན་ནས་སྤིང་ཅེའི་ཉེར་བསྟོན་གྱི་བར་ལས་དེར་ཚོར་བའི་
དགའ་བདེ་མེད་པས་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྟོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་
ཙམ་ལ་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༥༠༤ ་ལས། འདི་ལས་ཉེར་བསྟོན་གྱི་
ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཤད་པ་ནི་འདིར་མི་བཟུང་ངོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་
ན་འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་སྟོལ་མང་ཡང་སྟེ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་གསེར་
མེད་དང་བསམ་གཟུགས་ཟིན་བྲིས་གཉིས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྗེ་སྟོབས་ལེ་ཕུགས་
ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མ་ཡིན་པར་སྔ་མའི་འདོད་པ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་མངོན་
པས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་བེར་བ་སོགས་ནི་རྗེ་སྟོབས་ལེ་ཕུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་གང་
ཡིན་མ་ཤེས་པ་དང་གསེར་མེད་དང་ཟིན་བྲིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་ཡང་ཞིབ་དུ་མ་
བཟླགས་པར་བྱ་ཚོམ་དུ་སྦྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཉན་སའི་
ལུང་གིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ་ཉན་ས་ལྟར་ན་ཉེར་བསྟོན་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པ་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་སེམས་ཙམ་༼ཇི༽ རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ས་༡༩༥༽ེལས། རབ་ཏུ་དབེན་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱོད་བ་དེ་ལ་པན་ཡོན་དུ་
 མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཆུང་དུ་ལ་རིག་
 ཉན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོན་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་དུས་སུ་
 རབ་ཏུ་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་།
 ཀུན་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་བ་དེ་ནི་དགའ་བ་སྤྱད་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སེམས་ཙམ་རང་ལུགས་
 སྐབས་སུ་གསེར་འབྲེང་གི་ཆིག་ཟེན་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་བ་རིགས་པར་བྱའོ། འོ་
 བློ་གོང་དུ་བྱངས་པའི་ལམ་རིམ་དང་ཡིག་ཆའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་
 མོངས་སྒྲོར་འཁར་ཆོད་ནི། གསེར་སྤྱོད་དང་ལམ་རིམ་གཉིས་འགལ་བའི་དོགས་པའི་གནས་
 ཙམ་ཡང་མེད་དེ། གསེར་སྤྱོད་དང་བསམ་གཟུགས་ཟེན་ཟིན་གཉིས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 བ་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གསུངས་བ་ཡིན་བ་གང་ཞིག་ལམ་རིམ་ལས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་བ་ནི་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་དང་མ་ཐུན་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཉེར་
 བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 གསེར་སྤྱོད་དང་བསམ་གཟུགས་ཟེན་ཟིན་གཉིས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་བ་དེ་ནི་རྣམ་
 འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། འཕགས་བ་དགོངས་བ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོའི་
 རྣམ་བཤད་དང་མ་ཐུན་བ་གསུངས་བ་ཡིན་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ལས། དབེན་བ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ལུས་ཡོངས་སུ་ཆིམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་
 བ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་སེམས་ཙམ་༼ཇི༽
 རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་༡༩༥༽ེལས། རབ་ཏུ་དབེན་བ་ལ་དགའ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། སྤྱོད་བ་དེ་ལ་པན་ཡོན་དུ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་

དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཚུང་དུ་ལ་རེག་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒྱུ་སྒྲིབ་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་དུས་སྤྱི་རབ་ཏུ་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་སྣ་ཚོ་གསུང་། ༼ཇོ༽ འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་༡༠༩ ༽ལས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྱིས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་ནི་དབེན་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ལུས་ཡོངས་སུ་ཆེ་མ་པར་བྱེད་དོ། ༼སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྱིས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ་ན་ནི་ལན་འགའ་ནི་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཚུང་དུ་འཛིན་ཆུང་གིས་བྱེད་པར་བྱེད་དོ། ༼ལན་འགའ་ལན་འགའ་ནི་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཉིན་ཏུ་མང་པོ་དང་ཉིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆུང་གིས་བྱེད་པར་བྱེད་དོ། ༼སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྱིས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ལུས་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་ན་ནི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་སྡེག་པ་མི་དགོ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྡན་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། ༼རྩི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་༥༠༩ ༽ལས། འདི་ལས་

ཉེར་བསྒྲུགས་ཀྱི་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཤད་པ་ནི་འདིར་མི་བཟུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་
པ་ནི་མཛོད་ལས་ཉེར་བསྒྲུགས་ཀྱི་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཤད་ཀྱང་ཉན་ས་ལམ་སེམས་
ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་འདིར་མི་བཟུང་ངོ་། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལམ་
རིམ་གྱི་ལུང་དེ་ནི། ཀ་མ་ལ་ཞི་ལའི་དགོངས་པར་བསམ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་
མཛོད་དང་མཐུན་པ་ཉེར་བསྒྲུགས་ཀྱི་ཚེར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེ་
དུས་ཚེར་བ་དགའ་བདེ་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ། ཡིག་ཆ་ལས་དེ་གསུངས་པ་
ནི། མཛོད་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆར་པར་བྱིན་ཟུར་བཀོད་གསུམ་
གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་མཛོད་གཞི་བཞག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པར་མཛོད་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན། མཛོད་པའི་ལུགས་ལ་ཉེར་བསྒྲུགས་ཀྱི་ཚེར་བ་ལ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། ཉེར་བསྒྲུགས་རྣམས་ནི་འབད་པས་བྱང་བར་བྱ་ཞིང་། འོག་ས་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆིམས་
མཛོད་༤༡༩ ་ལས། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། འོག་ས་ལས་ཡིད་
བྱུང་བ་དང་བྲལ་ན་དགའ་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ནི་འབད་དེ་བྱང་
དགོས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། འོག་ས་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་མ་
བྲལ་བས་ཚེར་བའང་བདེ་བ་ཡང་མིན་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མིན་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་
པོ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་འབད་དེ་བྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཏང་
སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། འོག་ས་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། འདོད་
ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དག་པ་པ་ཡིན་གྱི་རོ་མུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཚེས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམ་༡༥༡ ་ལས། དངོས་གཞི་
དེ་དག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཉེར་བསྒྲུགས་བརྒྱད་ཡོད་དོ། ། དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དག་པ་བ་
ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་

ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་མིན་སྟུག་བསྐལ་མིན་པའི་བཏང་སྟོམས་
 དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། འབད་བས་བྱང་བར་བྱ་ཞིང་། འོག་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའང་
 ཡོད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་གཞན་ལས་སེམས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཁ་ཅིག་གིས། མངོད་ལས། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྟུག་
 བསྐལ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངོད་པའི་ལུགས་ལ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་
 བཏང་སྟོམས་དགོས་སུ་ཆུག་ཀྱང་མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་གསུངས་པ་མི་འགྲིག་
 པར་སྒྲུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་མངོད་པ་ལྟར་འཐད་སྟོགས་སུ་འཛིན་ན་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡང་བྱེ་
 སྟེ། ལྟར་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པས་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་ལ། འོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བས་
 རྒྱ་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐལ་མེད་པར་བཞེད་ན་ཆོག་གོ་སྟུམ་མོ། །

༡༡། །ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉིང་སྟོགས་གྱི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་
སྟོང་བའི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

བསམ་གཞུགས་ཟིན་ཟིན་༣ ། རྟེན་གཤམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉིང་སྟོགས་གྱི་འོག་
སའི་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཡང་། གྲེ་བྲག་སྟེ་བའི་ལུགས་གྱིས། འོག་སའི་མཐོང་སྟངས་
དང་སྟོམ་སྟངས་གཉིས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བས་བྱལ་ཅིང་། མདོ་སྟེ་བའི་ལུགས་གྱིས་འོག་
སའི་སྟོམ་སྟངས་འབའ་ཞིག་སྟོང་བར་འདོད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་བླང་༥༠༧ ། རྟེན་གཤམ་
སྟེ་བའི་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱི་ལུགས་པར་སྟངས་པར་འདོད་པ་ལ། གྲེ་སྟེ་རྣམས་ཅི་ཡང་
མེད་པ་མན་ཆད་གྱི་མཐོང་སྟངས་དང་སྟོམ་སྟངས་གཉིས་ཀ་དང་། མདོ་སྟེ་བའི་

ནམས་སྒྲོམ་སྤང་ནམས་སྤྲོང་བར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་གྱིས་པས་ཞི་རགས་
སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་གྱང་མ་ལུས་པར་
སྤྲོང་མི་རུས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉོན་ཡིད་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལྡོག་པ་མི་
སྲིད་ལ། དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་སུམ་ཅུ་བ་ལས། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིད། ཞེས་རྟེན་ས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེར་དེའི་
ཉོན་ཡིད་གྱང་ས་དེར་གཏོགས་པར་བཤད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་
པ་ནི། ཞི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
གྱང་མ་ལུས་པར་སྤྲོང་མི་རུས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གསེར་
སྤང་རང་ལུགས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲུ་བ་སྤྲོང་
མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་སྤང་༡༩༥༧༽ལས། ཁ་
ཅིག་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་ཅིག་ཅར་བའོ་ཞེས་སྒྲིབ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་
ན་སོ་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཁས་སྤངས་དགོས་ཏེ། བསེ་
རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱོར་ལམ་སྦྱེད་པ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེད་ལ། བསམ་གཏན་
གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲུ་བ་ཡང་སྤང་དགོས་པས་ཁམས་གསུམ་
གའི་དགྲུ་བ་སྤང་དགོས་པས་སོ། །དེས་ཅིག་ཅར་བ་བྱིས་རང་རྒྱལ་དུ་སོང་བ་གཅིག་སྲིད་
གྱི་བསེ་རུ་ཡིན་ན་ཅིག་ཅར་བར་ངས་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེ་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། གསེར་སྤང་ལུང་ལྔ་བྱེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི་གྲུབ་
མཐའི་འདོད་ཚུལ་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་སྒྲིབ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་
ཅམ་པ་ལྟར་ན་ཞི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་
གྱུར་གྱང་མ་ལུས་པར་སྤྲོང་མི་རུས་པ་འདོད་པ་ཡིན་གྱང་། དབུ་མ་པ་དང་མངོན་པ་མངོད་
ལྟར་ན་ཞི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་

ཀྲང་མ་ལུས་པར་སྤོང་རྒྱས་པ་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད་༡༧༩ ་ལས། ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་གི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་རྫོགས་པར་སྦྱེས་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ལྷག་མ་
མ་ལུས་པར་ལྟོག་སྟེ། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ། ཉོན་ཡིད་ཁས་
ལེན་ན་ནི། ལུས་རྟེན་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ས་པ་ཡིན་ཡང་། ས་གོང་མའི་སེམས་གིས་མི་
སྤོང་ངོ་། ཞེས་དང་། གསེར་ཐོང་༥༤༦ ་ལས། དེས་ན་ངས་པའི་དོན་དུ་ན་གོང་མའི་སེམས་
ཐོབ་ཀྱང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཀྱན་ལྟོག་མི་དགོས་ཏེ། འོག་མའི་རྟེན་ལ་
གོང་མའི་སེམས་ཐོབ་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་ཉོན་ཡིད་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་སྤང་
རྣམས་འཛོམས་པ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་དགོས་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་འོག་སའི་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ལམ་
དེས་ཇི་ལྟར་སྤོང་། མཛོད་ལས། ལྷག་སྦྱེས་མཐོང་དང་སྒྲོམ་གཉིས་གིས། །ཞེས་སྤིང་ཅེ་
མ་གཏོགས་པའི་མཐོང་སྤང་མཐོང་ལམ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གིས་སྤང་བར་
བཤད་པས་ནི་མི་གཞོད་དེ་དེ་ནི་བྱེ་སྦྱས་ཀྱན་བཏགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་གཉིས་པས་ཀྱང་བཀག་པའི་བྱིར་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་
ཐོང་ལུང་སྔ་བྱི་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གསེར་ཐོང་ལས། བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
ན་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲུ་བ་ཡང་སྤང་དགོས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དབྱུ་མ་དང་
མཛོད་པའི་ལུགས་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་གསེར་ཐོང་ལས། འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་དབྱུད་
ན་བྱིས་པས་ཞི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་
གྱུར་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤོང་མི་རྒྱས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གི་ཉོན་ཡིད་འཕགས་ལམ་མ་
ཐོབ་བར་དུ་ལྟོག་པ་མི་སྤིང་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་ངས་པའི་དོན་དུ་ན་

གོང་མའི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཀྱན་ལྡོག་མི་དགོས་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ཡིན་པས་ལུང་སྤྱི་ཕྱི་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་དོགས་པའི་གནས་ཅན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 ཐོབ་ན་འདོད་བའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་བ་སྤང་མི་དགོས་ཀྱང་འདོན་ཡོན་ལྡན་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་
 པ་མངོན་འགྱུར་བ་སྤང་དགོས་སོ། ། འོ་ན། ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་པའི་
 ལུགས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་བའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་བ་སྤང་མི་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ཉོན་ཡིད་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་མ་རྟོགས་
 པའི་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟག་དུ་མངོན་འགྱུར་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་ནོ། །

༢༡། སྒྲིམས་འབྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

གསེར་སྤང་༥༠༩ ༽ལས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་། དག་པ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། གང་གིས་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱིས་
 རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གཞི་དག་
 པ་བ་སྟེ་དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིས་ཅི་རིགས་པར་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་
 ནི་དེས་སྤྱོད་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཅ་ཉོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁོང་ཁྱོ་བོར་
 བ་སྟེ་དེ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་སེམས་ལ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་

པའི་སྲིད་ལྟ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་པ་སྟེ། ཀུན་བདུས་
ལས། ཉོན་མོངས་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་བཞི་པོ་སྲིད་པ་དང་ལྟ་
བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དག་པ་བའི་སྟོམས་འཇུག་
དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ནས་སྤར་དགོ་བ་ཡིན་ཀྱང་
ཕྱིས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཐོབ་པ་ན་བདག་གིས་འདི་
ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མིན་ནོ་ཞེས་ཁེངས་པས་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དག་ཐོབ་པ་ན་
ལམ་དང་ལམ་མིན་ལ་མྱོངས་པའི་མཐུས་འདི་དག་ནི་ཐར་པ་མ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟམས་པ་དང་།
ཐར་ལམ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོམས་
འཇུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་འགའ་ཞིག་མཐོང་
བ་ན་དེ་ལ་འདིག་རྟེན་རྟག་སོགས་སུ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པས་དེ་དང་ལྡན་པར་སོང་བའོ།
ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། དངོས་གཞི་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་སྲིད་
པ། ལྟ་བུ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་སོགས་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་
དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་གང་ཞེ་ན། སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་འདིག་རྟེན་རྟག་སོགས་སུ་ལོག་
པར་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ལ་དེ་འདྲའི་ལྟ་བུ་དེ་རུས་པ་ངེ་ཆེར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་དེ་དགོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་ན་ལྟ་བུས་
ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ། མདོར་ན། སྲིད་པ། ལྟ་བུ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་
སོགས་ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བསྐྱད་ཚུལ་ནི་དག་པ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ཆེ་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་སྤྱོདས་པའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་
སྲིད་པའི་ངོ་བོར་ནམ་འཕོས་པ་ན་དག་པ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་
མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐུས་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་འདིག་རྟེན་འདི་ནི་རྟག་

བའོ་སྣམ་པའི་ལྟ་ངན་སྐྱེས་ཏེ་ལྟ་ངན་དེའི་དབང་གིས་སྣོམ་ས་འཇུག་དེའི་ཆ་གཅིག་ལྟ་ངན་
 གྱིང་བོར་སྐྱེས་པ་ན་སྤར་གྱི་དག་པ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་
 དུ་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དབང་གིས་སྣོམ་ས་འཇུག་དེའི་ཆ་གཅིག་ང་རྒྱལ་གྱི་
 རོ་བོར་འཕོས་པ་ན་དག་པ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྣོམ་ས་འཇུག་
 དག་པ་བ་དེ་ཐར་ལམ་ཡིན་མིན་ལ་དོགས་པའི་དབང་གིས་སྣོམ་ས་འཇུག་དེའི་ཆ་གཅིག་
 ཐེ་ཚོམ་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་ནི་དག་པ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། གསེར་སྤང་༥༠༩ ་ལས། འོན་གཟུགས་མེད་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པས་དེ་ལ་
 ལྟ་བས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 གཟུགས་མེད་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
 སེམས་རྟེན་བྱས་ནས་མངོན་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་དོན་དང་ཁྱད་པར་དུ་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིས་སེམས་བརྟེན་བྱས་ནས་མངོན་ཤེས་གསར་
 དུ་སྐྱབ་ཚུལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་རང་ལུགས་ལ་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ག་
 མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་
 རས་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་དུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་
 གཟུགས་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་སྐབས་བཞི་བ་༩༣ ་
 ལས། འདི་གཉིས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སར་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་གཟུགས་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཞེ་ག་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་སྤང་སྐབས་དང་པོ་
 ༩༤ ་ལས། གསུམ་པ་ནི་མངོན་ཤེས་དུག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་འདོམས་སོ། །འདི་

ལ་གཉིས། གང་ལ་གདམས་པའི་ཡུལ། དེ་ལ་འདོམས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། རྟོན་
གྱི་ས། བརྟན་པའི་མཆོན་ཉིད། བྱད་པར། ས་མཆོམས། དགོས་པའོ། དང་པོ་ནི། ཀུན་
བརྟན་སྟུ། ཕྱི་རོལ་བའམ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཡང་རུང་སྟེ་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟན་ནས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་
སྐྱབ་བོ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་རི་ལྟ་བུར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ལྟར་དང་པོ་ལྟ་བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟན་ནས་
སྐྱབ་བོ། །དུག་པའི་རྟོན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། །ཡོན་ཏན་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟན་ནས་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བཤད་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་
དངོས་གཞི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོན་དུ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་མཐའི་བསམ་
གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དུ་འདོད་དོ། །གཟུགས་མེད་ལ་མི་བརྟན་ཏེ། ཀུན་བརྟན་སྟུ་
མངོན་ཤེས་དུག་ཀ་ལ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟན་ནས་ཞེས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསེར་སྒྲིང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ ཡིན་
ལ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གསེར་སྒྲིང་ལས་དེ་
ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟན་༡༡༩ ་ལས། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་
པ་ལ་བརྟན་ནས་མངོན་པར་བསྐྱབ་བོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟན་
ནས་རི་ལྟ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞིན་དུ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་མཛོད་ལྟར་ན་ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
དག་ན། །ཞེས་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དག་ན་ཡོད་ལ།
ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་འབྲ་བར་

ས་ཐམས་ཅད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་བརྟུས་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་མངོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པར་གསེར་ཐོང་ལས་
 གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་སྐབས་དང་པོ་༣༩༣ ་ལས། མངོན་
 ལས། །ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
 དང་འདྲ་བར་ས་ཐམས་ཅད་པར་བཤད་པ་ནི་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པས་མི་གཞོན་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ལྟར་ན་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 བཞི་དག་ན་ཡོད་ལ། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་
 སྟོབས་དང་འདྲ་བར་ས་ཐམས་ཅད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆིམས་མངོན་
 ༣༩༣ ་ལས། གཟུགས་མེད་ན་ནི་མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་སྤྱིས་ཐོབ་ཀྱང་མེད་དེ། རིག་ལས།
 གཟུགས་མེད་ན་མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་སྤྱིས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཡང་དག་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། མཆིམས་མངོན་༣༩༠ ་ལས། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་
 རི་ལྟར་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཤེས་པ་བྱུག་གམ་བཅུའི་རང་བཞིན་དང་ས་བཅུ་གཅིག་
 གིས་བསྐྱུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་ཟད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་བྱུག་
 དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་
 པ་བཅུ་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བཅུ་ཆར་ཡིན་ནོ། །ས་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཅུ་གཅིག་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། །མངོན་ཤེས་
 དང་པོ་ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དག་ན་ཡོད་ལ། །མངོན་ཤེས་འདི་དག་
 བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ན་མེད་དེ་ལྟག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བས་ལམ་སླ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ་གཟུགས་མེད་ན་ནི་མེད་དེ། རྩ་འབྱུང་དང་ལྟའི་རྣ་བ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྤྱི་བ་
 ཤེས་པ་གསུམ་ནི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་

མེད་༥༠༩ ་ཧལས། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ལ་ནི་སྤར་ལྷ་ལོག་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་དུ་སྟོམས་
འབྲུག་དག་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་ལྷ་བ་འདི་ནི་མཆོག་སྟེ་འདིའི་མཐུས་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་
ཐོབ་པས་སོ་ཞེས་ལྷ་ངན་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་སྐྱེ་བས་དེ་ལྷར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་
པས་སྐྱོན་མེད་དོ། ། ཞེས་དང་། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༡༩ ་ཧལས། འོན་གཟུགས་མེད་
མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྷ་བས་ཉོན་མོངས་བར་བྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེའི་
ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་ལོག་བར་ཉོག་པ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་དུ་སྟོམས་འབྲུག་དག་པ་བ་ཐོབ་
པ་ན་བདག་གི་ལྷ་བ་འདི་ནི་མཆོག་ཉི་འདིའི་མཐུས་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པས་སོ། ། ཞེས་
ལྷ་བ་ངན་པ་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་སྐྱེས་པས་དེ་ལྷར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར།
ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། སྤར་ལྷ་ལོག་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་
སྤར་གྱི་ལྷ་ལོག་དེ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ནམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་
བསྐྱུས་ཡིན། དང་པོ་ལྷར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་
བ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྤར་ལྷ་ལོག་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་དུ་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འབྲུག་དག་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་
མ་སྤང་བར་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཉེ། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤང་བར་གོང་མའི་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པ་ཆོས་མངོན་པའི་སྤྱི་
སྐད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྷར་ན། དེ་འབྲའི་སྤར་གྱི་ལྷ་ལོག་དེ་ཆོས་ཅན། འོག་ས་ལ་
མི་དམིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་
སྟེ། མཆིམས་མཛོད་༩༣༥ ་ཧལས། མེད་པ་དང་བཅས་པ་རོ་མུང་བ་དང་མཚུངས་པར་
ལྷན་པའི་སྟོམས་འབྲུག་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ས་པའི་སྤྱིད་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་
དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཞིང་འོག་ས་
ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་(པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན།)བས་འོག་ས་ལ་དམིགས་པའང་

མ་ཡིན་ལ། (དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྲིད་པ་སྐྱེ་ན་དེ་འདྲིང་ཆགས་དང་མ་བུལ་བར་ཐལ་བས་
 སོ། །)ས་གང་གི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་གོང་ལོག་
 རང་རང་གི་སྲིད་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ས་གོང་མ་ལའང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
 འོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདྲིང་ན། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ལྟ་ལོག་
 དང་དམིགས་ནས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། སྒར་ལྟ་ལོག་
 རྒྱད་ལ་ལྟན་བཞིན་དུ་སྟོམས་འབྲུག་དག་ཐོབ་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྟམ་
 རྟེན་དཔྱད་དོ། ། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། སྒར་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྒྱད་ལ་ལྟན་བཞིན་
 དུ་སྟོམས་འབྲུག་དག་པ་བ་ཐོབ་ན་བདག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་མཆོག་སྟེ་འདིའི་མཐུས་ཉིང་རེ་
 འཛིན་འདི་ཐོབ་པས་སོ། ། ཞེས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་
 ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྒར་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྒྱད་ལ་ལྟན་བཞིན་དུ་དངོས་
 གཞི་དག་པ་བ་ཐོབ་ཞེས་པ་ནི་ལོག་རྟོག་གི་ངོ་བོ་མ་ལོག་པར་རྒྱད་ལ་ལྟན་ཀྱང་སྒར་གྱི་
 སས་བསྐྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་ལོག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྟམ་མོ། ། ཉོན་
 མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་བ་འདི་ནི་མཆོག་གོ་འདིའི་
 མཐུས་དག་པ་བ་འདི་ཐོབ་སོང་སྟམ་ནས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལྷགས་ཆེ་རུ་སོང་ནས་
 མཐར་དངོས་གཞིའི་ཆ་གཅིག་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བས་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ན་སྒར་གྱི་དག་
 པ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་འོ། ། སྒར་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྒྱད་ལ་ལྟན་བཞིན་
 དུ་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཐོབ་པ་ན་ཞེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། འཛིག་ལྟ། ལོག་ལྟ།
 མཐར་ལྟ་གསུམ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་ཟེན་བྲིས་༣༩༽
 ལས། ལྟ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་རྒྱད་ལ་ལྟན་བཞིན་
 པའི་ངང་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་བརྒྱད་གང་
 རུང་རྒྱད་ལ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྟོམས་འབྲུག་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལྟ་བ་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། དེའི་མཐུས་ཡིན་ནོ་སྟེ་ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོག་
འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་སྟེ་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་རྒྱན་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་སོང་བ་
ན་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སུ་བྱས། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་སྟེད་པ་ཤས་
ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཉི་ལྔའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་ཀྱན་བཏུས་པ་གཉིས་
མཐུན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དེ་ལ་སྟེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་གཅིག་ཤར་འདོད། ཅེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། འོ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་དང་
ལྷན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་མེད་དེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༤༤ ་ཡས། ཅི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
བསམ་གཏན་དག་ལ་ཡང་རི་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་ལྷར་ཡན་ལག་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཞེན། མེད་
དོ། །དེ་དག་ན་ཅི་ཞིག་མེད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། འབྲུག་དང་ཤེས་བཞིན་
འབྲུག་པ་དང་། །བཏང་སྟོམས་འབྲུག་པ་དག་པ་མེད། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བདེ་བ་ལས་
སྟེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་རྟོག་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་ལ་ནི་འབྲུག་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀྱན་དུ་མོངས་
བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བཏང་སྟོམས་དང་འབྲུག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་དེ།
ཉོན་མོངས་པས་རི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་ཁ་ཅིག་དེ་རྒྱན་ཟེར་རོ། །ཞེས་
དང་། གསེར་ཐོང་༤༠༡༠ ་ཡས། གཞན་ཡང་འདི་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་འདི་ལ་དེ་དང་
དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མི་ལྷན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོམས་འཇུག་དགེ་བ་ཅེ་
གཅིག་པ། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་འབྲུག་
པ་དང་། །བཏང་སྟོམས་འབྲུག་པ་དག་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསམ་
གཟུགས་མཐའ་དཔྱོད་༤༣ ་ཡས། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་
མོངས་ཅན་རྣམས་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་དང་ཡང་མི་ལྷན་

སའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་
 ཟན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཟན་པ་དག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འབྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་མེད་པར་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ལའང་སྤར་བ་ཤད་སའི་ཡན་ལག་
 དེ་དག་ཁ་ཅིག་ཡོད་ལ་ཁ་ཅིག་མེད་སའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆིམས་མཛོད་༢༠༩ ་ལས།
 ཅི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ལའང་སྤར་བ་ཤད་སའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་
 བ། ཁ་ཅིག་ཡོད་ལ་ཁ་ཅིག་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་སའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། ཉོན་
 མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་ཟན་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་ཐན་ཡོན་དང་། གཉེན་སྲིད་
 ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་སའི་དགའ་བདེ་སོགས་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་སོ་གཉིས་ལ་དགའ་བདེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ཡོད་སའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་སའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་བདེ་དེ་ཉིད་
 སྤྱིར་དགའ་བའང་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་མང་སོ་བ་ཡིན་པས་
 སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲེ་སྤྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཅམ་ཡང་
 མེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་དགེ་བའི་ས་མང་སོ་བ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 རང་ལུགས་ལ་སྟོམས་འབྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགའ་བདེ་སོགས་
 ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་གི་དེ་མེད་པ། ཅ་བར། དག་པ་མེད། ཅེས་པ་ཀུན་ལ་སྤྱར་དགོས་པས་
 ཡིན་ལ། སྤྱི་བ་ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་སྤངས་བཏང་སྟོམས་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་
 པས། རབ་དང་རྟོག་དཔྱད་ཞིབ་ཅམ་ལས་དད་པར་མི་འདོད་སའི་ཕྱིར། འོ་ན། གྲེ་སྤྱི་
 ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཡན་ལག་མེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། ཅ་
 བར། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་ཟན་པ་དང་། །བཏང་སྟོམས་

དན་པ་དག་པ་མེད། །ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་བཏང་སྟོམས། །ཞེས་བྱང་བ་ལྟར། ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཡན་ལག་མེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་དགའ་བདེ་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིས་པ་ལ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་མེད།
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གསུམ་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དང་དན་པ་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བཞི་
 པ་ལ་བཏང་སྟོམས་དང་དན་པ་དག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་པས་
 མ་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །ཞེས་སོ། ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་དག་པ་མེད། །ཅེས་པ་ཀུན་ལ་སྤྱར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་པས་རྟོག་
 པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། རབ་དང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པས་
 སེམས་དགྲག་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཤེས་བཞིན་དན་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བྱུང་
 སྟེ། ཉོན་མོངས་པས་ངེ་མ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། བཏང་སྟོམས་དན་པ་དག་པ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། མཆིམས་མཛོད་༤༠༩ ་ལས། འདི་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་དེའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་དབེན་བ་མ་ཡིན་
 (ཞིང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་) པས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་
 ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་དེའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་བརྟོགས་པས་རབ་ཏུ་མ་དང་བས་ནང་
 རབ་ཏུ་དང་བ་མེད་ལ། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀུན་ཏུ་མོངས་ཤིང་
 བསྐྱད་པས་ཤེས་བཞིན་དང་དན་པ་མེད་ཅིང་། (དག་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་པས་བཏང་
 སྟོམས་ཀྱང་མེད་དོ། །) བཞི་པ་ལ་ནི་དེའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ངེ་མ་ཅན་དུ་བྱས་པས་
 བཏང་སྟོམས་དང་དན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་དོ། །བྱུང་མཐའ་འདྲིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་མེད་ལ།
 གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ན་ནི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
 ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ནི་དག་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

ཟེར་རོ། །དེས་ན་དགའ་བ་ནི་འདོད་པས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། རང་རབ་
 ཏུ་དང་བ་ནི་རྟོག་དཔྱིད་ཞི་བ་དང་། རྒན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་དམིགས་པ་མ་བཟེད་པ་
 དང་ཤེས་རབ་ཅམ་ལ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ལའང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་
 དོ། ། འོ་ན་ལུགས་སྤྲ་མ་ལྟར་ན་(གཉིས་པའི་)ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་(གསུམ་པའི་)བཏང་
 སྟོམས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་དག་དགེ་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མེད་པར་
 མ་བཤད་ཀྱང་མེད་པར་བྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་དག་མེད་པར་མ་བཤད་
 པས་ཡོད་དོ་ཞེས་ (གཉིས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་། གསུམ་པའི་བཏང་སྟོམས་ཁ་ཅིག་
 དེ་གཉིས་དགེ་བ་ཡིན་པས་མེད་པར་འདོད་ལ་ཁ་ཅིག་མེད་པར་མ་བཤད་པས་ཡོད་པར་
 འདོད་དོ། །)ཟེར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་རྩ་ལྟེན་༡༢༩ ་ཧེལས།
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དགའ་བ་དེ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་མ་དབེན་
 པའི་སྤྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་མེད་དེ། ཉོན་
 མོངས་པས་སེམས་རྟོག་མར་བྱས་པའི་སྤྱིར། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་
 པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དང་རྒན་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་སེམས་རྟོག་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བཏང་སྟོམས་དང་རྒན་པ་དག་པ་མེད་དེ།
 ཉོན་མོངས་པས་སེམས་ཁྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གོང་
 མ་གཉིས་ལ་བཏང་སྟོམས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་མངོད་་༣༤༦ ་ཧེལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་
 བ་དེ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོ་ན་སྤར་བཤད་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་པན་ཡོན་གྱི་
 ཡན་ལག་དགའ་བ་དེ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་གཉིན་པའི་

ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་
གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་བླན་པ་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་དང་བླན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་
དོ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱེ་སྤྱའི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་ངས་དང་།
འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཅམ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་དག་བའི་ས་མང་
པོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་འདི་ལ་རྩ་བར་ཁ་ཅིག་ཅེས་གཞན་ལུགས་སུ་མཛད་པ་ནི་གྲུབ་
མཐའ་གོང་མ་སོགས་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའོ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་
བླན་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་པན་ཡོན་དང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་སོགས་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་དགའ་བདེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ཡིད་བདེ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་
དགའ་བའང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བླན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་པས་
སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༤༩ ་ལས། ཁ་
ཅིག་ཤིན་ཏུ་སྤངས་བཏང་སྟོམས། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་པོ་དང་གཉིས་
པ་དག་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མེད་ལ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་ན་ནི་བཏང་སྟོམས་མེད་
དེ། དེ་གཉིས་ནི་དག་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
པ་ནི། མཛོད་རང་འགྲེལ་རང་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་སོགས་དང་མཐུན་པ་མཛད་ནས་
བྱེ་སྤྱའི་འདོད་ཚུལ་ལ་མ་རངས་པའི་ཆོག་ལུགས་སྟོན་པའི་ཐུད་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན། མཆིམས་
མཛོད་༢༠༩ ་ལས། དེས་ན་དགའ་བ་ནི་འདོད་པས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་
དང་། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་རྟོག་དཔྱེད་ཞི་བ་དང་། བླན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་དམིགས་
པ་མ་བཟུང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཅམ་ལ་འདོད་པའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ལའང་ཡོད་དོ་ཞེས་

བྱ་བར་འདོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱལ་དབང་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
འདོད་དགོས་སམ་སྟུམ་མོ། །

༄༅། །སྟོམས་འབྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འོག་ས་ལ་དམིགས་པ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

མཛོད་རང་འགྲེལ་༥༩ ་ཧེལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བདེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་
དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་
དང་། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཙྰཏྲིཀ་༡༧༥ ་ཧེལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་
ལ་དགའ་བ་དེ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་མ་དབེན་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་
༤༠༩ ་ཧེལས། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་དེའི་ས་པའི་ཉོན་
མོངས་ལས་དབེན་པ་མ་ཡིན་(ཞིང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་) བསམ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་
པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་དོགས་པ་ནི། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འབྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་ལས་དབེན་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་
པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་པ་མཛོད་
ཀྱི་ཙྰཏྲིཀ་༡༧༥ ་ཧེལས། སྲིད་བཅས་རང་གི་སྲིད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱི་འོག་ས་ལ་མི་དམིགས་
ཏེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གོང་ས་ལ་མི་དམིགས་
ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ས་མཆོམས་བཅད་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་༤༣༥ ་
ཧེལས། སྲིད་པ་དང་བཅས་པ་རོ་ཕྱང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྟོམས་འབྲུག་རྣམས་
ནི་རང་རང་གི་ས་པའི་སྲིད་པ་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་

གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཞིང་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་(བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན།)བས་འོག་ས་ལ་དམིགས་བའང་མ་ཡིན་ལ། (དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྲིད་བ་སྐྱེ་ན་དེ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །) ས་གང་གི་སྲིད་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་ས་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱས་བར་འགྱུར་བས་གོང་འོག་རང་རང་གི་སྲིད་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ས་གོང་མ་ལའང་དམིགས་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ལུང་དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་བྲག་དེ་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་བྲག་གིས་སྤངས་ན་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་སྤངས་པའི་མ་ཁྲབ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བཅོམ་པའི་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་པའི་ཁྲབ་བ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་པའི་མ་ཁྲབ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་༤༩༽ལས། ཁ་ཅིག་ཉོན་སྐྱབ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མུང་འདས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཆན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཆོམས་མཛོད་དང་ཐར་གསལ་གཉིས་ཀ་ལས། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་བ་འགའ་ཞིག་གིས་མཛོད་རང་འགྲེལ་

སོགས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བདེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་
 དེ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་
 བཏན་དུ་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། དངོས་
 གཞི་སྟོམས་འབྲུག་དག་པ་ཆོས་ཅན། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དེ་ཡན་ལག་དང་
 མི་ལྡན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་བཏན་དུ་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོག་
 སའི་ཉོན་མོངས་གི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་གཞི་སྟོམས་འབྲུག་དག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གོང་སའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་
 དེ་མཛོད་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་གོང་མ་དག་དེ་དག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལ་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། གུན་བརྟུས་དར་རྒྱུ་ག་པ་༥༥ ། ལས། གོང་སའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་མ་ལ་སྤེད་
 ལུན་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁོ་བོ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒོ་གོས་ཞན་པས་གནད་འདི་ལ་ཁ་ཆོན་
 གཅོད་མི་རུས་ཀྱང་མཁྱེན་ཆུ་ཡངས་པའི་ཆོས་གོགས་རྣམས་ཀྱིས་མང་དུ་དཔྱད་དགོས་
 པ་སྤང་ངོ་། ཡང་མཆིམས་མཛོད་ལས། ས་གང་གི་སྤེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་དེ་ཁོ་ན་
 ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་གོང་འོག་རང་རང་གི་སྤེད་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ས་
 གོང་མ་ལའང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུ་ལས། སྤེད་
 བཅས་རང་གི་སྤེད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱི་འོག་ས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་ས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། སྤེད་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་
 ས་མཆིམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་ས་གོང་མའི་ཆོས་ལ་མ་དམིགས་པའི་བྱུང་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་དོགས་པ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མ་རིག་པ་

དང་། ལྷ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། མ་རིག་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་
 ལ། དེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་གོང་མ་ལ་མི་
 དམིགས་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་
 ༡༠༩ ་ལས། དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དམིགས་པར་བལྟོ། ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཡང་དམིགས་པའོ། །མ་རིག་པ་དང་།
 ལྷ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ས་གོང་མ་ལ་
 མི་དམིགས་སོ། །ས་གོང་མ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་དར་རྒྱུ་༩༥ ་ལས། གཉིས་པ་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་
 ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐའ་གཅིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀུན་
 རང་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གང་ལ་
 དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་རིག་
 པ་སོགས་གསུམ་མ་གཏོགས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ།
 ས་འོག་མས་བསྐྱས་པའི་གོང་མ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 ནི། དགེ་བར་འབྱུང་གྱི་འདོད་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དེས་གཞོད་པ་མི་བྱེད་
 པའི་བྱིར་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁོ་མི་སྦྱེ་ལ། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་ངར་
 འཛིན་པ་མེད་པས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་དང་ལྷ་བ་དང་
 ཐེ་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ཀྱང་། རང་ས་ལ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་
 སུམ་དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀུན་རྟེན་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་ལ་བཞག་
 པའི་བྱིར། གོང་པའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་མ་ལ་སྤེད་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཀུན་བརྟུས་ཅ་

འགྲེལ་ལས་དེ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁོ་བོའི་དོགས་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཆོས་
 གསུམ་མ་གཏོགས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་། ས་
 གོང་མ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་འོག་མའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་ལ་མ་
 ཉམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་འདོད་པའི་
 ཆོས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་
 འདོད་པའི་གང་ཟག་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་
 ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་གང་ཟག་བདག་ཏུ་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་
 བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་བདག་ཏུ་བྱུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་བྱུབ་པའི་བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་
 བོའི་མོངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི། ས་གོང་མ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་། ས་གོང་མ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་ས་
 འོག་མ་ལ་དམིགས་པར་ཡོད་པ་དང་། ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་ས་གོང་
 མའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་
 ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ལ་ས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བདག་
 འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 བྱི་སྟེང་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ས་མཆམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 དམིགས་ན་སས་བསྐྱས་ཆོམས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེང་པས་བདག་
 གི་གཟུང་བའི་དོན་ནི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེའི་

དོན་ཡིན་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་མི་རྒྱས་ནི། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་
ལྷན་གང་རུང་གི་ནས་རྒྱས་མི་རྒྱས་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་གོང་མ་བའི་ཉོན་མོངས་
ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་སས་བསྐྱུས་ཆོམས་པ་ཐར་བའི་སྐོན་
མེད་དེ། ཀུན་བཏགས་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་རི་
ཚ་མ་མང་བ་དེ་ཚ་མ་དུ་སྤྱ་རུ་སྤྱ་སོང་བ་ཡོད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་ཀྱི་སྒོ་
ནས་རྒྱས་ཚུལ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོམས་ལོ། ། གསེར་ཐོང་༥༡༠༽ལས། དེས་ན་འདི་
སྤར་སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་ཡིན་པ་ཚ་མ་ལ་བསམས་ནས་སྟོམས་འཇུག་གི་དངོས་གཞིའི་
རྩས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་བབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་རུལ་བ་
དེ་སྤར་ས་བོན་ཀྱི་དངོས་བོ་ཡིན་པས་ས་བོན་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་
དང་། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༥༡༽ལས། སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་རྒྱན་ཡང་ཡིན། སྤྱི་བ་
ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་སྤིང་ཅིའི་བར་བརྒྱད་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་བསམ་གཟུགས་
ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་༥༡༽ལས། སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་རྒྱན་གང་ཞིག་རང་སའི་ཉོན་མོངས་
པས་བསྐྱེད་པ་དེ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་རྒྱན་
ཡིན་པའི་བྱུང་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་ན་སྟོམས་འཇུག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། སྟོམས་
འཇུག་གི་སྤྱོད་གས་སུ་བྱུང་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་མེད་པར་ཐལ་
ལོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་
ཅན། སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་རྒྱན་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

བ། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷོ་མས་འབྲུག་གིས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ལྷོ་མས་འབྲུག་གི་རྒྱུ་མ་བྱུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིས། འདོད་
 བ། ལྷོ་མས་འབྲུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིས། འདོད་ན། དགོ་བའི་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྐལ་མཉམ་
 གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་དགོ་བ་
 ཟག་བཅས་ཟག་བཅས་སུ་དང་། ཟག་མེད་ཟག་མེད་དུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དུ་དང་། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་རིས་གཅིག་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་བྱིས། དེར་ཐལ། མཆིམས་མཛོད་༢༩༠ ་ལས། དེས་ན་དགོ་བ་ཟག་བཅས་
 ཟག་བཅས་སུ་དང་། ཟག་མེད་ཟག་མེད་དུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་དང་།
 མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་རིས་གཅིག་པ་གཅིག་དགོས་
 ལོ། ། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་རིས་ལྡེ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་དུ་རིས་
 འདྲ་བ་ནས། ལྷོ་མ་སྤང་ལྷོ་མ་སྤང་དུ་རིས་འདྲ་བ་སོགས་སོ། ། དེ་ཅམ་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 མཐོང་སྤང་དང་ཁམས་གོང་གི་ལའང་ཡོད་པས་དེ་དག་གཅིག་གཅིག་གི་སྐལ་མཉམ་དུ་
 ཐལ་བས། དེས་ན་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་གིས་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་
 སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་གཅིག་དགོས་སོ། ། དེ་ཅམ་འདོད་པའི་
 ལྷས་བྱེན་མཆོད་སྦྱིན་ལའང་ཡོད་པས་གང་ཟག་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་
 དགོས་སོ། ། དེ་ཅམ་རྒྱུད་གཅིག་གིས་སེམས་སེམས་བྱུང་དུས་མཉམ་པ་ལའང་ཡོད་པས་
 དེ་དག་དེར་ཐལ་བས་དུས་སྤར་བྱུང་བ་རྣམས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
 རོ། ། དེས་ན་འདོད་པའི་ལྷས་བྱེན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་རིས་འདྲ་སྤར་མ་རང་གི་རིས་
 འདྲ་བྱི་མའི་ཡིན་པ་ནས། ལྷོ་མ་སྤང་རིས་འདྲ་སྤར་མ་བྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་ཡིན་པའི་བར་དུ་
 ཡིན་ལ། རིས་གཞན་དང་ས་གཞན་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པས་མིན་རོ། ། དེ་ཡང་སྤར་སྦྱེས་

ནམས་ཕྱིས་གྱི་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་ནམས་ནི་སྤྱི་འཆོལ་ཞིང་ཕྱི་མ་
སྤྱི་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་མ་དེས་པས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱར་མི་གཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ། དགོ་བའི་རྒྱན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་འཕོ་བ་ཡོད་
པར་ཐལ། ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་ལྷོ་མས་འཇུག་གི་རྩས་རྒྱན་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡང་དགོ་བའི་ངོ་བོར་ཡང་འཕོ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་རྒྱན་དགོ་བའི་ངོ་བོར་འཕོ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱར་འགྱུར་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་
དོན་༥༡༥། ལས། ཁ་ཅིག་རྩི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། རང་གི་ཉེན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་རྩི་མ་དང་བཅས་པའི་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། རྩི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ངོ་བོ་
ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་རུང་དུ་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱར་འགྱུར་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷོ་མས་
འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའམ་དེ་ལ་ལྷོ་མས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་
མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ན། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ལས་ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བ་
ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་འོག་སའི་
ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེས་འཆེ་སེམས་བྱས་ནས་རང་ས་དང་འོག་ས་གཉིས་
ཆར་སྤྱི་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་དེར་སྤྱི་བའི་སྤྱི་སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་
གོང་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༢༡། །ཆ་མ་ཐུན་བཞིའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་༡༠༥ ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་དག་པ་བ་གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་དང་རང་གི་
འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དེ། ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་
མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
དག་པ་བ་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དེ། གནས་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་གི་གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་
པ་བ་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དེ། བྱད་པར་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པ་དེ། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། ཆ་
མ་ཐུན་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་དང་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉམས་ཆ་
མ་ཐུན་སོགས་མཇུག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག ཉམས་པ་
ཆ་མ་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྒྱན་གྱི་ཆེ་ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་རང་ཉིད་དང་། བྱད་པར་
འགྲོ་བའི་ཆེ་གནས་པ་ཆ་མ་ཐུན་ཏེ་གཉིས་འབྱུང་ལ་གཞན་མི་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ། གནས་
པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་ཉིད་དང་བྱད་པར་ཆ་མ་ཐུན་དང་དེས་
འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ཏེ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། བྱད་པར་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱད་པར་
ཆ་མ་ཐུན་རང་ཉིད་དང་གནས་པ་ཆ་མ་ཐུན་དང་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ཏེ་གསུམ་འབྱུང་།
དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ལས་གཞན་མི་
འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་རང་སའི་ཉོན་

མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁུག་དེ་མ་ཐག་རང་སའི་ཉོན་
མོངས་དངོས་སུ་སྐྱེ་ངེས་པ་ཞིག་ལ་མི་འཛོག་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་༤༡༠ ་ལས། དེ་ལ་
རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བའང་དེ་དང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཅ་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་སྐྱེས་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གནས་པའི་ཆ་
དང་མ་ཐུན་པ་ནི་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུལ་
མེད་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དག་པ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འཛོག་
སྟུང་ན། ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་ཞེས་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་སའི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉམས་སྦྱང་བའི་རིགས་ཅན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་སམ་སྟུང་མོ། །
ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་ལ་རང་གི་མཁུག་ཐོགས་སུ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེ་བའི་
ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་གཅིག་དང་། རང་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་ཟད་ནས་
འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆན་
ཉིད་དེ་ཡང་མཛོད་ལས། དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་། ཞེས་དང་། བསམ་
གཟུགས་འབྲིང་༤ ་ལས། བསམ་གཏན་དག་པ་བ་ལ་རང་གི་མཁུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་
ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་གཅིག་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་
སུ་མ་ཐུན་པ་གཅིག་དང་། རང་གི་མཁུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་གསུམ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག་དང་པོ་གཉིས་ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གང་སྟེལ་༣༥༥ ་ལས། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ན་ནི་མཐོང་ལམ་དང་མ་ཐུན་པའི་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ཡོད་ཀྱི། ཞེས་དང་། མཆིམས་སྒྲིག་མཆན་༤༡༣ ་ལས། མཐོང་
ལམ་དང་མ་ཐུན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ནི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་འདིར་

བསྟན་སྐྱོར་ལམ་ལ་ཡིན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཡོད་པར་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། ། གནས་པ་
 ཆ་མ་ཐུན་ཞེས་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཉམས་སྦྱོར་བ་མིན་པར་རྒྱན་བརྟན་
 པར་གནས་ཤིང་རང་གི་འཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་དངོས་གཞི་དང་ཟག་མེད་གང་རུང་
 འདྲེན་པ་ལ་རུས་པ་མ་ཕྱོགས་པ་འམ་རུས་པ་མ་གཏང་པ་གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས།
 བྱད་པར་ཆ་མ་ཐུན་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་འཇུག་
 ཐོགས་སུ་གོང་སའི་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་འདྲེན་པ་ལ་རུས་པ་ཕྱོགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་སྟུང་མོ། ། གསེར་སྤང་༥༡༢ ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་
 གྱིས་ཅི་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཀུན་ཤེས་པ་རྟོགས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གསལ་བ་ཡོད་པ་དེ་སྤིང་དུ་ཀུན་ཤེས་
 པ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་ནོ། ། མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་འདི་
 ལྟར་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱིས་སྟོམས་པ་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་གྱིས་འདི་སྟོམས་པ་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་
 བར་བཤད་དོ། ། སྤྱིར་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཙམ་བྱད་གཉིས་སུ་བྱས་
 ཅས་ཟག་མེད་དགྱར་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་། བསམ་གཟུགས་འབྲིང་༣༣ ་ལས། སྟོམས་
 འཇུག་ཟག་མེད་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེའང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གཟུགས་
 མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡོད་ལ། སྤིང་ཅེ་དང་འདོད་པའི་
 ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་དེ། སྤིང་ཅེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནི་རྣམ་གཡེང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
 སྤྱིང་རྒྱན་༣༣༣ ་ལས། ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དང་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ། སྤིང་ཅེ་ལ་སྤུ་མ་གཉིས་

ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་བ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་མེད་དེ། དམིགས་ཆུང་མི་གསལ་བས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བའི་འདས་ལམ་གྱི་ཉེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཐབས་ལ་མཁས་
བས་འདོད་སེམས་དང་སྤྲིད་ཅེ་ལ་བཟེན་པ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་དོ། ། ཞེས་སོགས་
གྱི་དོན་ནི། སྤྱོད་མོང་བ་ལྟར་ན་སྤྲིད་ཅེ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་སྤྱོད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་
ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་སྤྲིད་ཅེ་འདོད་སྤྲིད་ཅེ་འདོད་པའི་འདོད་
པའི་སྤྲིད་ཅེ་འདོད་སྤྲིད་ཅེ་འདོད་པའི་དོན་དུ་འབྲེལ་དགོས་ལ། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ལས།
མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལས་སྤྲིད་ཅེ་འདོད་སྤྲིད་ཅེ་འདོད་སྟོམས་འཛུགས་ཟག་མེད་མེད་པར་
བཤད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ནི། འདུ་ཤེས་
གྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་ཉེན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཆོན་མ་མེད་པ་
ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པ་གོང་འོག་ཞེས་པ་ནི་གོང་མ་ཀུན་བརྟུས་དང་། འོག་མ་མངོན་ལ་བྱེད།
འོན་ཀུན་བརྟུས་ལྟར་ན་སྤྲིད་ཅེ་འདོད་སེམས་དང་འདས་ལམ་གྱི་གཞི་མ་སྤྱོད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
ཀུན་བརྟུས་༡༦༠ ་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ནི་འདུ་ཤེས་གྱི་
རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་ཉེན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཆོན་མ་མེད་པ་
ཞེས་བྱའོ། །བཙུང་ལྟར་འདས་ཀྱིས་རི་སྐད་དུ། རི་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཛུགས་
པ་དེ་ཙམ་དུ་ཀུན་ཤེས་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
འཛུགས་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་བསྐྱབ་ལོ། །མི་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་བྱུང་ནས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇགས་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་
མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་ནི་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་
དེ། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པས་གནས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་འབད་པའི་རྩོམ་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་མེད་༥༡༡ ་ལས། གཉིས་པ་ནི་
བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་བདུན་ལ་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་

བའི་ལམ་རྟེན་གྱི་སྲིད་ཅེ་ལ་མིན་ཏེ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ནི་རང་ཡུལ་གསལ་བར་གཙོད་ལ།
 ས་འདི་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བདུས་
 ལས། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲིམ་ཆེད་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་
 གསལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ག་རྟེན་བ་ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་མཆོན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཀུན་ཤེས་པ་རྟོགས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གསལ་བ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཀུན་
 ཤེས་པ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་ནོ། །མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་
 འདི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་ན་ཐབས་མི་མཁས་
 བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་སྒྲིམ་པ་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཟག་མེད་
 དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །སྤྱིར་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཙམ་བྱང་གཉིས་
 སུ་བྱས་ནས་ཟག་མེད་དགྱུར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་དོགས་
 པ་ནི། མངོན་པ་མངོད་ལྟར་ན་སྲིད་ཅེ་དངོས་གཞི་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་
 གཞི་མཐུན་མེད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་། ཀུན་བདུས་ལྟར་ན་ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 སྲིད་ཅེ་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འདུག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་ཐལ། ཀུན་བདུས་དང་གསེར་སྤེང་གཉིས་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་ཅེ་དངོས་
 གཞི་སྒྲིམས་འདུག་དང་བསམ་གཏན་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དང་གཞི་
 མཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་རང་དབྱ་
 བཙུག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དོགས་སོ། །
 དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 པ་ནི། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་བྱ་ཆོམ་དུ་སྤྲོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་

ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་བདུས་༡༩༣༥ ལོའི་དེ་ལྟངས་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་
དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་ཕྱི་ལོ་ཅན་སྤང་ངོ། ཅིག་ཅན་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་ཀུན་བདུས་༡༩༠༥ ལོའི་ཆུ་བུ་ཁྱུགས་པ་ནི་གཉིས་
ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅན་ངེས་པར་འབྱེན་པའོ། ། རིམ་གྱིས་པ་ནི་རི་སྐད་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། ། ཅིག་ཅན་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
བྱས་ནས། མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས།
ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅན་སྤང་སྟེ། འདི་ནི་ཆུ་
བུ་ཁྱུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་
སོ། ། སེམས་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་
ངོ། ། གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་དེ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྦྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅན་བའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་
ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་
མ་ཡིན་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅན་བའི་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་དེས་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞི་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅན་བའི་ཉོན་ཐོས་དག་
བཅོམ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཤིང་སྟེ། བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུ་ག་རིམ་ཅན་དུ་སྟོམ་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།

འདོད་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁོ་བོ་ནམ་དཔྱིད་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་
 ཞན་པས་གནད་འདི་ལ་ཁ་ཆོན་གཅོད་མི་རུས་ཀྱང་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་ཆོས་གྲོགས་
 རྣམས་ཀྱིས་མང་དུ་དབྱུང་དགོས་པའི་གནད་ཅིག་སྤང་རོ། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི།
 གོང་གི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཀུན་བརྟུས་རང་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྒོ་བས་ལས་དང་
 སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པ་དང་འགྲེལ་ཆེན་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་
 ལུགས་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་དང་འདས་ལས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་
 པ་དང་། གསེར་སྤང་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཐེག་དམན་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་དང་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བྱ་བ་
 མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་
 དོན་༢༢༡ གེལས། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལས་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་འདོད་
 ཁམས་སྤྱིད་ཅེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། སྡེ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྒོམ་དང་
 མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་སེམས་དང་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལས་ཡན་ལག་མེད་པར་ཐལ།
 མངོད་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་
 ཁས། འདོད་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤྱིད་ཅེ་ན་བྱང་ཆུབ་
 ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་དང་། བསམ་གཟུགས་མཐའ་དབྱེད་ལ་༩༩ །
ལས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་
ཅེད་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ཅེད་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འགྲེལ་
ཆེན་ལས།གང་ཡང་། འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤྱི་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
སྤངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་བྱབ་མཐའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་སྤྱི་ཅེད་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱབ་
མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལུང་
དེའི་དོན་མ་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གང་ཞིག་བྱི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སོ་ཐར་
གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་
ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་གང་
ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་ལས། ཉར་བསྟོགས་ཀྱི་

སས་བསྐྱུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། གོང་སའི་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་ནས་སྲིད་ཅེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བསམ་
 གཟུགས་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་
 པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 ན་བཞི། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་
 སས་བསྐྱུས་རྟོགས་ན་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་རྟོགས་པའི་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། མཆན་
 ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེར་བསྟོགས་ཟེར་བ་དེ་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་བ་དེའི་སས་བསྐྱུས་
 ཚུལ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་སོ། ། དེས་ན། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་
 རྟོགས་ཚུལ་དང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཁྲབ་མ་
 ཁྲབ་སོགས་ལ་དབྱད་དོ། །

༢༡ ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༡༣ ་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་གཞི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་ཡན་
 ལག་དང་དམིགས་པ་གང་རུང་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གོང་སའི་བསྐྱུས་
 པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་

བ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་གཉིས་སུ་ཡོད། རྒྱས་བར་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བར་བརྒྱད་ཡོད། གཉིས་བ་
 རི། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་
 པའི་དགེ་བའི་རིག་བ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།
 དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་བ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དེ་ཅུ་པོ་བ་དང་། བྱེད་པར་
 ཅན་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡང་ཡིན། ཆོར་བ་བདེ་བའི་
 ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་བ། དང་པོའི་མཆན་
 ཉིད། དེ་ཡང་ཡིན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པར་དམིགས་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་ལ་ཅུ་བྱེད་གཉིས་སུ་བཞག་ནས། དེ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འདོག་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་དབྱེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡོད། གཉིས་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
 བར་པན་ཚུན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་དཀའ་སྤེའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལ་དོགས་བ་རི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་
 གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་

སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་ལྷུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་
 ༥༩ ་ལས། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་
 བ་ཁས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། དེ་འབྲེལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་ཞེས་ཁས་ལེན་
 དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིག་ཆ་སྤྱི་དོན་ལས། ཡན་ལག་
 གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། བསམ་གཟུགས་མཐའ་དབྱེད་༡༡༩ ་
 ལས། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དམན་
 ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་དེ་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པས་རིགས་གནས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་
 བསྐྱས་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་འཛོག་
 ན་རིགས་གནས་སྟོས་མི་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་

ན་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་པས་
དགེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ན། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སྒྲོ་རྒྱུ་ལྟར་འཆོད་ནི། ཡན་
ལག་སྐྲ་མ་སྐྲ་མ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་རང་ཉིད་དངོས་གཞི་ངོ་བོར་གནས་
ཐུབ་པ་དེ། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན་
ནོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲོ་མས་འཇུགས་ཅམ་པོ་བ་ཆོས་
ཅན། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཡན་ལག་སྐྲ་མ་སྐྲ་མ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་རང་ཉིད་དངོས་གཞི་ངོ་
བོར་གནས་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཏྲགས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་སྐྲ་མ་ནི་
ཉེར་བསྒྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྒྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདོད་ཉོན་ལ་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དངོས་
གཞི་ཅམ་པོ་བའི་ངོ་བོར་གནས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ལ་ཡན་ལག་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ལ་ཡན་ལག་མེད་པར་ཆོས་མདོན་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲོན་
མེད་དེ་ཆོས་མདོན་པ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་གོང་མ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྒྲུགས་མི་སྒྲུགས་མེད་ལ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་ལྟར་བསྒྲོ་མ་རིམ་དང་པོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་༣༩༧༽ལས།
དེ་ལྟར་ན་ཆོས་མདོན་པ་ལས་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཡན་
ལག་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེས་ནི་གཟུགས་མེད་པ་དག་
བཏང་སྒྲོ་མས་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྷན་ཞིང་སྐྱལ་མ་སྤྲོས་ལས་བྱས་
པའི་རས་ལྟར་སེམས་ཞི་མ་ཞིའི་བྱེད་པར་གོང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱང་ཏི་ནི་གཟུགས་

མེད་བཞི་པོ་བླན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་ཡན་ལག་བཞི་
 བཞི་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་ནི་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་དང་
 པོ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
 དང་ཉོག་དཔྱོད་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པར་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་བྱུང་དུ་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་པ་ཞེས་གསུངས་ན་དངོས་གཞིའི་
 སས་བསྐྱས་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་མ་
 བསྐྱས་ཀྱི་དོན་ནི་དངོས་གཞི་ཡིན་མིན་རང་ལ་འཛིན་གོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁམས་གོང་མའི་
 སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། དངོས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། གཞིའི་སས་བསྐྱས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། ཡང་དེ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ཆོས་ཅན། དགོ་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
 ན་དགོ་བ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པར་གཞུང་གང་ལས་
 མ་བཤད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་ན་དངོས་གཞི་སས་བསྐྱས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་
 དངོས་གཞི་སས་བསྐྱས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་གཞི་ལས་གཞན་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་སས་བསྐྱས་ཡིན་མིན་ནི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་
 ཡིན་མིན་རང་ལ་འཛིན་དགོས་སམ་སྟམ་སྟེ་དབྱུང་དོ། ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་
 ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གོང་མའི་སྟེང་པས་བདག་གིར་གཟུང་བའི་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་ཆོས་དེ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དོན་ནོ། ། རིགས་གནས་སྟོས་པའི་དགོས་
 པ་ནི། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ལམ་ཐག་མེད་དེ་ཁམས་གོང་མའི་སྟེང་པས་བདག་
 གིར་གཟུང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁམས་གོང་མའི་སྟེང་པས་བདག་གིར་
 གཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྟེང་པ་

རྒྱལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་སྤྲེད་པས་བདག་གིར་གཟུང་བའི་རིགས་
སུ་གནས་པའི་ཆོས་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ། རིགས་གནས་སྟོས་
བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་བ་དེ་འདོད་
པའི་སྤྲེད་པས་བདག་གིར་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་བ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱིད་༡༥ ་ལས། འདོད་སེམས་དང་ལམ་ཐག་མེད་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གང་ཞིག་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཆོས་མངོན་བ་མཛོད་ཀྱི་
དཀའ་གནས་ལེགས་བར་བཤད་བ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་༡༩༠ ་ལས། རང་གི་མི་མཐུན་
སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་ཆོས་
འདི་པའི་སྟོང་བ་གཟུགས་ཅན་བ་ཡང་ཡིན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་བར་དམིགས་པ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་བའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དཔྱིད་བ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
བྱུང་བར་ཅན་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་བ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ཀྱང་དཔྱིད་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
འགའ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་བ་ལ་དམིགས་པའི་
འདོད་ཆགས་དེ་ནམ་སྤངས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་བ་

ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་བྱ་བ་
 བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་བྱུང་བར་ཅན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་བར་ཐལ། བྱ་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་སྒྲོར་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཚུང་བུའི་ཚུང་བུ་
 སྤངས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁོ་བོ་བསམ་ཚུལ་ནི། དངོས་གཞི་དེ་དང་དེ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དོན་ནི། རྟོག་པ་ཡན་
 ལག་དུ་མ་བརྟེན་པ་དངོས་གཞི་རང་གི་ངོ་བོར་གནས་སྟབས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་
 བརྟེན་པ་དངོས་གཞི་རང་གི་ངོ་བོར་གནས་སྟབས་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཛོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་གི་སྒྲོན་ས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མ་བྱུང་ཡན་ལག་གི་སྒྲོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅེས་ཁས་ལེན་པའི་བཞེད་སྟེལ་ཞིག་ཡོད་དོ། ། དེས་ན། བསམ་
 གཞུགས་སྟེ་དོན་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་རིགས་གནས་མ་སྟོས་ཀྱང་། མཛོད་སྟེ་
 དོན་ལས་རིགས་གནས་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་མཛོད་སྟེ་དོན་

༣༡༠ ་ཤམས། བཞི་པ་ནི། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་རིགས་
སུ་གནས་པའི་བསམ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་དམིགས་པ། བསམ་གཏན་
ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དང་པོའི་དངོས་གཞི་སོགས་བཞི།
འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁོ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡོད་དེ། ཇེས་
འབྲང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་རྟོག་
དཔྱད་གང་རུང་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་
སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་དམིགས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཅམ་བྱད་གཉིས། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དཔྱད་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་དམིགས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཅམ་པོ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྟར་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་བྱད་པར་ཅན་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་མེད་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན། ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་
དམིགས་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་
གསུངས་པའི་བྱེད། དེས་ན། རིགས་གནས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དོ། །
ཡང་བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༣༣ ་ཤམས། དབྱེ་ན་དེ་ཅམ་པོ་བ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གཉིས།
བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡང་ཡིན། ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པའི་རིགས་
སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ཡང་
ཡིན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་

དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཡང་དོགས་པ་ནི། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡང་ཡིན། ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པའི་རིགས་སུ་
 གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
 བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པའི་
 རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 སྒྲ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་མཆུངས་
 ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་བདེན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བྱུང་པར་
 ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡང་ཡིན། ཆོར་བ་བཏང་
 སྟོམས་ཀྱི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་ཞེས་སྐྱར་དགོས་སམ་སྟམ་
 སྟེ། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡང་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་ཀྱང་བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱོད་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་མཐའ་
 དཔྱོད་༡༡༩ ་ལས། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཙམ་བྱུང་གཉིས།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པའི་

རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཙམ་པོ་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་
པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན། མཐའ་དཔྱིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆན་ཉིད་འཛོག་ན་སྒྲིན་མེད་པར་ཤེས་པ་བྱའོ།
འོ་ན། ཙམ་པོ་བ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པ་དང་། བྱད་པ་ཅན་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
ས་པ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་འབད་པས་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་འོག་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་ཞིང་འོག་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཕྱིར་ན་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
ཐོག་མར་ཐོབས་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་དགའ་སྣང་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྟེ་བའི་
སྐབས་ཡིན་ལ་དེས་ན་དང་པོ་ཐོབ་པའི་དངོས་གཞི་དེ་ཡང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པ་ཡིན་
ནོ། ། དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བ་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་དགའ་སྣང་བྱད་
པར་ཅན་དེ་ཡལ་ནས་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དེ་ལ་
བྱད་པ་ཅན་འཛོག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། ། འོ་ན། ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པ་དང་།
དེའི་ས་པའི་རིགས་གནས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་དང་།
དེའི་ས་པའི་རིགས་གནས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁོ་པོའི་སྤོངས་སྟོར་
ཤར་ཆོད་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་
བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོར་བ་བདེ་བའི་
ས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་དེ། ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་དེ་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་

སྟོམས་འདུག་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་
བྱུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འདུག་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་རང་ཉིས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་
ཀྱི་ས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་བདེ་བའི་ས་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་
སྟོམས་དེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚོར་བ་
བདེ་བའི་ས་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེ་བ་རང་ཉིད་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོར་བ་བདེ་བའི་ས་པ་ལ་འཛོག་པ་
དགོས་པ་རྗེ་སྤྲོ་མའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གུན་གཞིའི་དཀའ་
བའི་གནས་ཀྱི་ཆེར་འབྲེལ་པ་༡༩༥༥ ལས། ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་གཉིས་ཀའི་ངོ་
བོར་མ་གྱུར་པ་བར་མར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཚོར་བ་ནི་
དམིགས་ལ་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚོར་བ་
བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བའི་སར་འགྱུར་ལ།
དཔུལ་བ་ན་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ར་
བསྐྱོགས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་དང་
བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འབྲས་ལམ་མིན་གྱི་བྲལ་ཟེན་ཡིན་
པས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་དང་རོ་སྤང་ལྡན་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ག་དང་། མི་
སྟོགས་མེད་དེ་ནི། འབད་ནས་སྦྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཚོར་བའང་བདེ་བ་ཡང་མིན་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་ཡང་མིན་པ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་ལམ་བསྐྱེད་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་

ལ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་
 ཙམ་དང་ལྡན་པའི་བྱད་པ་ཙན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིད་གྱི་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་
 བྱད་པར་མེད་པས་དངོས་གཞི་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། ། རྣམ་བཤད་༣༣ ་ཧེལས། ཞི་རགས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་
 སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་ཐོབ་ལ་དེ་ཐོབ་ན་ལམ་གང་དཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་
 ལམ་སྐྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་གིས་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་ཟེར་ན། འོན་
 ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ས་གོང་འོག་ལ་ཞི་
 རགས་སུ་ལྟ་བུ་ནི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ནི་སྤོང་
 ལམ་ཡིན་པར་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་
 མེད་༣༡ ་ཧེལས། ས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བུ་ནི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བའི་ལམ་ཡིན་
 ལ་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ནི་སྤོང་ལམ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། འོག་ས་ལས་ནི་ཉེར་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཟེན་ལ་བརྟེན་པས་ཅིག་པ་ལས་འབྱུང་མི་རུས་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་
 ཡིན་པས་རང་ས་དང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ་བར་མི་རུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་
 ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 གསེར་མེད་༣༡ ་ཧེལས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་གང་
 རྣམ་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མེད་པར་ཐལ། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ས་ལ་རགས་པ་དང་། རང་ས་ལ་ཞི་བར་བལྟས་ནས་དཔྱོད་
 པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་ནི། ཉེར་
 བསྡོགས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡོད་
 ན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་བཤད་ལས། ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གསུངས་པ་མི་འབྲད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། སྒྲིན་མེད་དེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལས་བྱུང་བས། རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེང་བ་སོགས་ལས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་
 རམ་སྟུང་མོ། །

༡༡། །བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 དམིགས་རྣམ་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

དང་པོ་ནི། གསེར་ཐེང་༥༡༩ ༽ལས། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་
 ལག་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དབྱེད་པ་དང་། དེ་དག་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་
 བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་གསུམ། རྩས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་བར། ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་བྱངས་ངེས་
 པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མིང་གི་སྟོན་ས་བཙུང་
 ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱོད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་
 རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་བ་སོགས། །གསུམ་པ་

ལ་ལྟ་བུ་བྱེད་སྒྲུབ་ས་དང་། འབྲེལ་བའི་ས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། མཐའ་ན་བཞི་བྱེད་བྱེད་སྒྲུབ་ས་དང་། བདེ་མིན་སྒྲུག་མིན་ཉིང་འཛིན་ནམས། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ས་རྣམས་རྣམས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། རྟོག་དཔྱད་དགའ་བདེ་ཉིང་འཛིན་རབ་དང་བྱེད་སྒྲུབ་ས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བྱེད་སྒྲུབ་ས། བདེ་བ་ཆོར་བ་བྱེད་སྒྲུབ་ས་ཀྱི་རྣམས་སོ། གོང་མ་བ་ལྟར་ན་དགའ་བདེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། རབ་དང་ནི་བྱེད་སྒྲུབ་ས་བཞིན་བྱེད་སྒྲུབ་ས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམས་སུ་དགྲུ་དང་ལྷག་མ་བྱེད་སྒྲུབ་ས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། ཡང་ན་བདེ་བ་ནམས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམས་པར་གཅིག་པས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བགངས་ནས་བརྒྱུད་དུ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་རྣམས་བྱེད་སྒྲུབ་ས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ས་ལྟར་བྱེད་སྒྲུབ་ས་དང་། ཀྱན་བརྟམས་པའི་ལྷག་ས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་བཙུ་བརྒྱུད་པོ་དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམས་ཡོད་བཅུ་གཅིག་དང་། བྱེད་སྒྲུབ་ས་ཡོད་བདུན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་། དགའ་བདེ་གཉིས། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྟ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་རབ་དང་། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བྱེད་སྒྲུབ་ས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བྱེད་སྒྲུབ་ས་གསུམ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ། བཞི་པའི་ཆོར་བ་བྱེད་སྒྲུབ་ས་དང་བཅས་བཅུ་གཅིག་ནི་རྣམས་ཡོད་དང་། ལྷག་མ་ནམས་བྱེད་སྒྲུབ་ས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་གཉིས་པོ་དེ། རིམ་བཞིན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཡིད་བདེ་དང་། ཞེས་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བར་བསྐྱུ། བཞི་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་ས་ཡོངས་དག་དང་། གྱེད་སྒྲུབ་ས་ཡོངས་དག་གསུམ་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་ས་དང་། འདུ་བྱེད་བྱེད་སྒྲུབ་ས་ཀྱི་རྣམས་སུ་བསྐྱུ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམས། དང་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམས་སུ་འདུས་པར་འདོད་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་དེར་ཐལ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༤༩ ་ལས། མིང་གི་སྒྲོ་ནས་ནི་དེ་ལྟོ། རྣམས་སུ་བཅུ་གཅིག་། རྣམས་སུ་ནི་དེ་དག་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ལྟོ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ལྷག་གོ། གསུམ་པ་ལ་ནི་བྱེད་སྒྲུབ་ས་

དང་། རྩན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བདེ་བ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ལ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བའོ། དེ་ཅི་ཕྱིར་སྤྲུམ་པ། ཡན་ལག་གང་དག་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་དེ་ཉིད་ཅི་ཕྱིར་སྤྲུམ་པ། ཞེས་དང་། ཡང་མཆིམས་མཛོད་༢༠༩ ་
 ལས། བཙོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་རྣམས་སུ་ནི་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་། གཉིས་པའི་ནང་རབ་རྒྱ་དང་བ་དང་
 གསུམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་རྣམས་
 སོ། །གལ་ཏེ་ཏོག་དཔྱོད་དང་རྩན་པ་དང་འདྲུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་སེམས་བདེ་དང་ཆོར་
 བ་བཏང་སྟོམས་རྣམས་ནི་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཡན་ལག་རྒྱ་རྒྱང་མོད་གྱི་བསམ་གཏན་སྤྲ་མ་
 གཉིས་གྱི་བདེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་རྒྱང་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ས་དེ་གཉིས་ན་དགའ་
 བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་སེམས་གྱི་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་གྱི་
 བདེ་བ་འང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྒོ་
 ལཱའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་
 པས་མཉམ་གཞག་རྒྱ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་
 གིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་རྣམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོར་བདེ་བ་བགྱངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་བགྱངས་ཀྱང་རྣམས་གཞན་དུ་
 བགྱང་ན་གཉིས་པའི་བདེ་བ་འང་རྣམས་གཞན་དུ་བགྱང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་སེམས་བདེ་ཡིན་པས་ཆོར་བ་
 ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ན་ནི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པའི་སེམས་
 ཤེས་རྒྱ་སྤངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་སྤྲ་མ་གཉིས་ན་ནི་ཆོར་
 བ་བདེ་བ་མི་སྤྱིད་དེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་ལུས་སེམས་གྱི་ཆོར་བ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་།
 དེ་ལ་ལུས་ཆོར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྔ་

མེད་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཚོར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དགའ་བ་ཞེས་བགྲངས་ཟིན་
 པའི་བྱིར་དང་། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་
 འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་རྣམས་གྲངས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡན་
 ལག་ལྔ་ཞེས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་
 རྣམས་འདོད་དོ། ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་མིང་གི་སྒྲོས་བཙུང་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་
 སུ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ན་ཡོད་པ་ལྔ་དང་། གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་།
 གསུམ་པའི་བྱང་སྒྲོམས་བྲན་ཤེས་བཞིན་བདེ་བ་བཞི་དང་། བཞི་པའི་བྱང་སྒྲོམས་སུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ན་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་གཉིས་པ་ན་ཡང་
 ཡོད་པ་སོགས་སུ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད། ནང་
 རབ་ཏུ་དང་བ་དང་པོར་མེད་ལ་གཉིས་པར་ཡོད། དགའ་བདེ་གཉིས་གཉིས་ཀར་ཡོད། ཉིང་
 དེ་འཛིན་བསམ་གཏན་གཞི་ཀའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་རང་
 འབྲེལ་གནས་བརྒྱད་པ་༡༥ ་ལས། ཡན་ལག་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་པ་
 དེ་དག་གཉིས་པ་ན་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སུ་བཞི་སྟེ། སུ་དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་དང་། དཔྱད་པ་
 དག་གོ། གཉིས་པ་ནི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །སུ་བཞི་པ་ནི་བཤད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ་ཞེས་
 བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ་སྦྱར་བར་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི་
 བདེ་བ་ལས་རྣམས་གཞན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་སྤྲོ་ན་རེ། དེ་རྣམས་གཞན་ཡིན་ཏེ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མི་རུང་བའི་བྱིར་
 ཏེ། དབང་ཚོར་མི་རུང་ལ་ཡིད་ཚོར་བྱས་ན་དགའ་བ་དང་ཐ་དད་ན་རྣམས་མཚུངས་ཉམས་
 ཤིང་རྣམས་གྲངས་ཡིན་ན་ཡན་ལག་གི་གྲངས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། ཅུ་བར། དང་པོ་

བ། །ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མར་ཡིད་
 ཚོར་སེམས་པ་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀར་འདོད་ཀྱང་འདིར་གྲུབ་མཐའ་མི་གཅིག་གོ །བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པའི་དད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྡེ་
 བ་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་ལས་
 ཚོར་བ་གཞན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱར་བའི་མདོ་
 དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལུང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 ཉེ། རྣམ་པར་བསྐྱར་བའི་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཀའ་སྒྲུབ་ནས་འདིར་འདིའི་
 ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་སྐྱེས་པ་མ་ལུས་པར་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྒྲུབ་ལ། བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ལ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཇང་
 བཀའ་འགྱུར་མདོ་སྡེ་༼ས༽ བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་༡༩༩༽ལས། བདེ་
 བ་ཡང་སྤངས་ཉེ། སྡེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་
 ཡང་རྒྱབ་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ལུང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དེས་
 ར་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་ཡིན་ཉེ། ལུང་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར། དགའ་ཡིད་
 བདེ། །ཞེས་སོ། ། ཀུན་བརྒྱས་ལུགས་ལ། རྣམ་ཡོད་དགྲ་དང་། བཏགས་ཡོད་དགྲ་འདོད་
 དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་། ཚོར་བ་ཡིད་བདེ། ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་བཞེ། གསུམ་པའི་བླ་ཤེས་བཞེན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་། ཚོར་
 བ་བདེ་བ། བཞེ་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་བཅས་དགྲ་རྣམ་ཡོད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་
 བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ། གཉིས་པའི་
 དགའ་བདེ་གཉིས་དང་གསུམ་ནི། དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་རྣམ་སྤྱོད་
 གཉིས་པའི་རབ་ཏུ་དང་བ། གསུམ་པའི་བླ་ཤེས་བཞེན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་

གྱི་རྩམ་སུ་བསྟུ། བཞི་པའི་བྲན་པ་ཡོངས་དག་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིས་
རིམ་བཞིན་གསུམ་པའི་བྲན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གྱི་རྩམ་སུ་བསྟུ། བྱི་མ་གསུམ་
གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན། དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩམ་སུ་འདུས་པར་འདོད་པའི་བྱིར། ཡང་ན།
ཀུན་བཏུས་པའི་ལུགས་ལ། རྩམ་ཡོད་བརྒྱད་དང་། བཏགས་ཡོད་བཅུར་འདོད་པར་མངོན་
ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་ཚོར་
བ་ཡིད་བདེའི་རྩམ་སུ་འདུས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་༥༠༣༣ ་ལས།
ཡང་ན། བདེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམས་པར་གཅིག་པས་རྩམ་གཅིག་
ཏུ་བགངས་ནས། བརྒྱད་དུ་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་པས་གསུམ་པའི་སེམས་
ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་བཏགས་ཡོད་འདོད་པས་རྩམ་སུ་བརྒྱད་དང་བྱེ་སྟེས་བཅུ་གཅིག་
དང་རང་རྒྱུད་པའི་དགྲར་འདོད་དོ། །མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་
ལས། ཀུན་བཏུས་པ་རང་ལུགས་དགའ་བདེ་གཉིས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་
པའི་ཚོར་བ་བདེ་བར་མཚུངས་པས་དང་པོ་ལ་རྩམ་རིགས་བཞི། གཉིས་པར་བྲན་ཤེས་
བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་བཅས་པས་རྩམ་རིགས་
བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་
ལག་ཉོག་དཔྱེད་གཉིས་པོ་དེའི་རྩམ་སུ་སེམས་བྱུང་གཞན་གང་ཡང་བཏགས་པ་མེད་པས་
དེ་གཉིས་སེམས་བྱུང་རྩམ་ཡོད་ཡིན་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉོག་དཔྱེད་གཉིས་
པོ་དེར་བཏགས་པའི་སེམས་བྱུང་གཞན་མེད་པར་མ་ཟད། ཡན་ལག་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་
ནས་དེ་གཉིས་བཏགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མེད་པས་ན། རྩམ་
ཡོད་དུ་བཞག་པར་སེམས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། མདོར་
ན། བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་དེ་དག་རྩམ་སུ་བཅུ་གཅིག་དང་། བཏགས་ཡོད་བཅུན་

དུ་འདོད་པ་དང་། གུན་བརྟུས་ལྟར་ན། རྩམ་ཡོད་དགུ་དང་། བཏགས་ཡོད་དགུ་འདོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི་དགའ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡིན་ཏེ།
 གྲེ་སྤྱ་ལྟར་ན་དགའ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བདེན་ནི་རིམ་བཤུར་
 ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་དུ། དང་པོ་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ལུང་རྣམས་
 གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་བདེ་བ་ཚོར་བ་ལ་བྱས་
 རས་ལུས་ཚོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྟོམས་འབྲུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ་དབང་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བས་སོ། །ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བར་
 ཡང་མི་རུང་སྟེ། དགའ་བ་ཡང་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་བདེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་
 འབྱུང་ན་རྩམ་མཚུངས་ཉམས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འོང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་
 པ་གཉིས་ཡན་ལག་ལྔ་པ་དང་། ཡན་ལག་བཞི་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཅིག་
 ཅར་འབྱུང་བས་སོ་སྟམ་པའོ། གུན་བརྟུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། དགའ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སེམ་པར་སྤྱོད་བ་དེ་རང་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིན་བཅས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་བདེ་བ་དང་། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཚིམ་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགའ་བ་ཞེས་
 བཛོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་༡༠༣ ་ལས། རང་ལུགས་
 ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སེམ་པར་སྤྱོད་བ་དེ་ཚོས་ཅན།
 བདེ་བ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་
 པོ་ཉིན་བཅས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན།
 དགའ་བ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་

བཅས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཉན་ས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་
ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་
བར་བྱེད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་
ལག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཞི་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། རྟོག་པ་ནི་དོན་
གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཀྱན་ཏུ་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ནང་གི་བཟོད་པ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་
རུང་ལ་བཏགས་པ། དཔྱོད་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ནང་གི་བཟོད་
པ་སེམས་དཔལ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་རེས་
འཛོག་ཏུ་འབྱུང་ལ། ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་བར་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་དོ། །བྱེ་
བྲག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་སོ་སེམས་ཅིང་བ་དང་ཞིབ་བའི་རྣམ་པ་ཙན་
རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་ཅིང་དེ་འང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་སོ་བའི་སྐྱབས་སུ་
དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཞིང་རིམ་ཙན་དུ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །བདེ་བ་ནི་མཛོད་
པའི་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་བྱུང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པས་ཆོར་བ་མིན་ཅིང་།
དགའ་བ་ནི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེར་འདོད་དོ། །ཀྱན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པར་སྤྱོད་བ་གཅིག་ཉིད་ལ་དབང་
པོ་ཉིན་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་འཁོར་བཅས་སེམས་
པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ། དེ་ལྟར་བྱེད་ལས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་སུ་བཞག་
གི་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་
ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་
བྱུང་ཅེ་གཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀྱན་ལས་བཏུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་
ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་འདུ། དགའ་བདེ་གཉིས་ཆོར་བའི་ཕུང་པོར་

འདྲུ་མཛོད་པའི་ཕྱག་ས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་བདེ་བ་ཉིང་འཛིན་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་
 བོར་འདྲུ་དགའ་བ་ཚོར་བའི་ཕུང་བོར་འདྲུ་འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་
 པར་ཅན་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གཞིར་བྱས་ལ། རྟོག་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེའང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་ནས་རྟོག་པ་རགས་ཤོས་
 ཡིན་པས་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ལས་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་རྟོག་པ་ལས་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བ་སྤྱིད་པས། དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་
 བཞག་ལ། བསམ་གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་ཅན་མེད་པས་
 དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་མ་བཞག་གོ། །གཉིས་པའི་གཞི་ལ་ནང་རབ་དང་ནི་མཛོད་ཕྱག་ས་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་དད་པ་ཡིན་
 ཞེས་མཛོད་ལས་བཤད་དོ། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 སས་བསྐྱུས་པའི་བྲན་པ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལ་བཤད་དོ། །ནང་
 རབ་དང་གི་དོན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་རྒྱུད་འབྲུགས་པར་བྱེད་པའི་
 རྣམ་གཡེང་ཉི་བར་ཞི་བའི་བྱིར་ན་དེའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་མཛོད་པ་
 དང་ཀུན་ལས་བརྟམས་པའི་ཕྱག་ས་སོ་སོར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་
 བཞིན་ནོ། །གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་ལས། བྲན་པ་ནི་གསུམ་པའི་གདམས་ངག་གི་
 དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་
 བྱུང་། ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་རྟོག་ཀྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་
 པའི་སེམས་བྱུང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ནི་བྱིང་རྟོག་ཀྱི་སྟོན་གྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་
 བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་སྤྱིང་བ། ཉིང་འཛིན་

འཛིན་སྤར་བཞིན། འོ་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་བྱད་པར་
ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱང་
སེམས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འདྲའང་། ཡུལ་ལ་ཏ་ཅང་གཡོ་བའི་སྐྱོན་ཉི་ལྔ་ཞི་བའི་དུས་
ན་དགའ་བ། དེ་ཉི་ལྔ་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དུས་ན་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར་གྱི་དགའ་
བ་མི་ཟེར་རོ། ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་སེམས་བྱང་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་
བདེ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ན་དང་པོ་གཉིས་ལས་སྤུལ་དུ་བྱང་
བའི་ཤིན་སྤངས་ཡོད་བཞིན་དུ། ཅིའི་བྱིར་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་ཡང་དག་ཏུ་མ་སྒྲོས་
ཞེས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་དང་པོའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་བདེ་བ་གཙོ་བོ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་སྤྱོད་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་
ཡིན་པར་འདོད་དོ། ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལས་དྲན་པ་ཡོངས་དག་ནི་བཞི་པའི་གདམས་
ངག་གི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་
སེམས་བྱང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་ནི། བྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་མི་མཉམ་
པ་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་བྱང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་གཙོ་བོ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱང་ཆོར་བ་སེམས་གདུང་
གང་ཡང་མིན་ཞིང་བར་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་
བའོ། ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྤར་བཞིན་ལོ། ། འོ་ན་གསུམ་པར་ཤེས་བཞིན་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོས།
བཞི་པར་མི་སྒྲོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བཞི་པར་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བས་བྱིང་
ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་ར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་གོ། ། སྐྱོན་བརྒྱད་ནི་རྟོག་
དཔྱེད་གཉིས། དགའ་བདེ་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས། དབུགས་འབྱུང་རྩལ་
གཉིས་ཉི་བརྒྱད་དོ། ། མཆིམས་མཛོད་༢༠༩ ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་དཔྱེད་དང་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའང་སེམས་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་

ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་རྩ་མ་ཐ་
 དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་
 གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་རྩ་མ་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཏུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་པོ་དེ་
 རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་པ་ལྔ་མཚུངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ཏུས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་གང་ལ་
 ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱོད་༡༠༣ ་ལས། མ་
 གུབ་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་༡༠༣ ་ལས། དེས་ན་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ། སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་དེ་སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་འགལ་
 ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་དེ་ཉ་
 ཅང་རྩིང་བར་མི་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་དེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་དེ་ཉ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་
 བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་གསར་པ་རྒྱ་གང་མོའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་

ཐེར་ལ་བཞག་པའི་ཆོ། ཉི་མས་ཏ་ཅང་ཆ་བར་མི་བྱེད་ཆུས་ཏ་ཅང་གང་བར་མི་བྱེད་པ་
བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གང་ལ་འཛོག་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཅིང་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་དང་། ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ལ་རིམ་བཞིན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་དུ་འཛོག་སྟེ། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས།
དེས་ན། མཆིམས་མཛོད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་དོན་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་
རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། ། མཛོད་རང་འགྲེལ་༤༡ ་ལས། དེ་ལ་དང་
པོ་ལ་ལྷ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་
ཉིང་འཛིན་རྣམས། ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་ཡིན་ནོ། ། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཡན་ལག་
ཀྱང་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་ཡང་ཡིན་ནོ། ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གྲག་གོ། །ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་རི་ལྟ་བུར་ཡན་ལག་ལྷའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་དང་
འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཞེས་གྲག་གོ་ཞེས་ཡན་ཆོད་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་འདོད་པ་
ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་
གྱི་བཞེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
ཡང་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་ཅེས་བཛོད་པ་ལྟར་ཆོགས་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྟོན་ས་
ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འཛོག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆིམས་མཛོད་
༣༩༩ ་ལས། གསུམ་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་ནི་བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྐྱ་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་གཞན་

དག་ནི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། སློབ་དཔོན་ནི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་
དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཆོག་པ་པའི་སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༡། ། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྗེའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

དེ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞིར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཟིན་གྱིས་༡༠ ་།
ལས། བསམ་གཏན་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞིར་འཛོག་སྟེ། ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་དང་པོ་
བཞག ། ཆོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
གཉིས་པ་བཞག ། ཆོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་གསུམ་པ་བཞག ། ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བཞག་པར། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པར་བཤད། དེ་
ལྟར་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགའ་བདེ་ལ་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་
དང་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་
དགའ་བདེ་ཞེས་ཟེར། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་
ལྟར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དབྱེད་དོར་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ། གཉིས་པའི་
དགའ་བ་དོར་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ། གསུམ་པའི་བདེ་བ་དོར་བས་བཞི་པར་བཞག་
པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བཤད།
ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱ་ལ་༥༡ ་། ལས། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་རགས་

པ་ཡིད་མི་བདེ་དང་། སྤ་བ་ཚོར་བ་སྤྱད་བསྤལ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་
བ་རགས་པ་ཡིད་བདེ་བ་དང་། སྤ་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
བྱེད་པའི་རིམ་པས་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་
ཤེས་མངོན་གྱུར་ལ་ཡང་སྤ་རགས་བཞི་ལས་སྤྱི་ལོ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། རང་
རྣམ་ཤེས་ལ་བཟུང་བར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་
འདུ་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་བཟུང་བར་འཛིན་ལ་ཡང་།
མི་མཐུན་ཚྭ་གསལ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
བཞི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རིམ་པས། གཟུགས་མེད་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ ཞེས་
ཐེན་གྱིས་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་སྤྱི་ལུང་མི་མཐུན་ནོ། ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ཚོར་བ་ཡིད་
བདེ་ལ་སྤ་རགས་གཉིས་བཞག་རྣམ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བ་དེ། ཡིད་བདེ་རགས་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་སྤ་མོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་འདོད་དགོས་སོ། །
འོ་ན། ཚོར་བ་བཞིའི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་༡༡༩༩། ལས། རང་ལུགས་
ནི། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་
ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བཅས། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་བདག་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དང་མིག་དབང་
གཟུགས་ཅན་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ། མིག་གི་དབང་པོའི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན་རྟེན་
བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མིག་
གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཉིད་
འཐུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། དེས་དབང་པོ་སྤྱི་མ་བཞི་
ལ་རིགས་འབྲེལ། །རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་
གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་མཆོད་ཉིད། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་

གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག་། ཤོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
 ཟག་པོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཤོའི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་པོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། མོའི་
 དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རྫོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ། སློག་གི་
 དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། ལུས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 སས་བསྐྱུས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གང་རུང་གིས་སས་བསྐྱུས་པའི་ཆོར་བ་གང་
 ཞིག་། སིམ་པར་སྤྱོད་པ། ཆོར་བ་ལྗེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སེམས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་
 པོ་གཉིས་ཡོད། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་
 བའི་ཆོར་བ་གང་ཞིག་། སིམ་པར་སྤྱོད་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ལྟ། ལུས་ཆོར་གང་
 ཞིག་། གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ། ཆོར་བ་ལྗེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 གྱི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། སེམས་ཆོར་གང་ཞིག་། གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ། ཡིད་
 མི་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་
 སེམས་ཆོར་གང་ཞིག་། སིམ་པར་སྤྱོད་པ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཆོར་
 བ་གང་ཞིག་། སིམ་གདུང་བར་མར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ། བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད། དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་དད་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དད་པ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་
 ཡིན་པས་བྱུང་། དད་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་བཙོན་
 འགྲུས་དང་། བན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། ཟག་
 མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི།
 བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོར་བ་

ལྷའི་ནང་མཆན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོར་བ་
 ལ་ལྷར་བྱེ་བའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ལས། ལུས་ཚོར་སིམ་པ་མ་ཡིན་
 བཤད་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་
 པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཚོར་བར་དམིགས་པ། ལུས་ཚོར་གྱི་མཆན་
 ཉིད། འདི་དང་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ། ཕྱིའི་ཚོར་བ་གསུམ་དོན་གཅིག་དབྱེ་ན།
 ལུས་ཚོར་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད། ལུས་ཚོར་ཡང་ཡིན་སིམ་པར་སྤྱོད་བས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་མཆན་
 ཉིད། འདི་དང་ཚོར་བ་ལ་ལྷར་བྱེ་བའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དོན་གཅིག། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་སེམས་
 ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་ན་ལུས་ཚོར་ནི་མེད། དེ་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཡིད་
 བདེ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་དབང་པོ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སྤངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི།
 ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་མཛོད་ལས། ལུས་ཚོར་ཡང་ཡིན་སིམ་པར་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་མཆན་ཉིད། འདི་དང་
 ཚོར་བ་ལ་ལྷར་བྱེ་བའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དོན་གཅིག། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་གོ་ནོར་བ་
 ཡིན་ནམ་སྟེ། ལུས་ཚོར་ཡང་ཡིན་སིམ་པར་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་མཆན་ཉིད། འདི་དང་ཚོར་བ་ལ་ལྷར་

བྱེ་བའི་ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དོན་གཅིག་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 ནུང་ཆེན་མཛོད་༡༣༣ ་ལས། འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། རང་གི་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཚོར་བར་དམིགས་
 པ་ཏེ། ལུས་ཚོར་གྱི་མཆན་ཉིད། འདི་དང་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དང་སྤྱིའི་ཚོར་
 བ་གསུམ་དོན་གཅིག་དབྱེ་ན། ལུས་ཚོར་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད། ལུས་ཚོར་
 གང་ཞིག་སེམ་པར་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དབང་པོ། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་མཆན་ཉིད།
 འདི་དང་ཚོར་བ་ལ་ལྷུང་བྱེ་བའི་ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དོན་གཅིག་ ལུས་ཚོར་གང་
 ཞིག་གདུང་བའི་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ། ལུས་ཚོར་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། འདི་དང་
 ཚོར་བ་ལ་ལྷུང་བྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་པོ་དོན་གཅིག་ ལུས་ཚོར་གང་ཞིག་སེམ་
 གདུང་བར་མ་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ། ལུས་ཚོར་བཏང་སྟོམས་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་དང་།
 ཡང་དེ་ཉིད་༡༣༤ ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམ་བསྐྱེས་གྱི་སེམས་བདེའི་དབང་
 པོ་དེ། དགའ་བའི་ཀུན་བགྱིས་བྲག་པོ་མཛོད་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་
 དབང་པོར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་གྱི་
 ཚོར་བ་སེམ་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་མེད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ལུས་གྱི་ཚོར་བ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡན་ལག་
 གི་དོན་ནི། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་ཡོད་དེ། འདིར་ལུས་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡིན་ལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའམ། དབང་ཤེས་གྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་
 པའི་ཚོར་བ་སེམ་པ་མ་ཡིན་པར་གདུང་བར་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་ནི། ལུས་ཚོར་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 གྱི་དབང་པོ་ཡིན། དེ་སེམ་པར་སྤྱོད་བ་ནི་ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ན་སེམས་གྱི་ཚོར་བ་སེམ་པར་སྤྱོད་བ་ནི། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན།

ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༡༣༥ ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་སེམས་
ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་ན་ལུས་ཚོར་ནི་མེད། དེ་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཡིད་
བདེ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་དབང་པོ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་
པ་ན། སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས། སེམས་སྡུ་ཕྱི་གཉིས་བདེ་དབང་
ཡིན་པར་མཚུངས་ཏེ། དེ་ན་སྡུ་མ་ལུས་བདེ་དང་ཕྱི་མ་སེམས་བདེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུང་སོ། དེས་ན། ཚོར་བ་ལྗེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་ལ་
དབྱེ་ན་ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་
པ་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པ་མཆིམས་
མཛོད་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་
སྤྱང་བ་སོགས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་མཛོད་པའི་རྒྱན་
༡༥༦ ་ལས། དེ་ལ་ལུས་ནི་འདིར་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོད་པར་
འདོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྗེའི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་
བ་གདུང་བ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བཛོད་དོ། །དེ་དག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམས་པ་ནི་བདེ་
བའི་དབང་པོ་སྟེ། བན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོར་བ་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ལྗེའི་
འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམས་པ་ཁོ་ན་བདེ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་གསུམ་
པ་ན་སེམས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེ་
བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་སྟོ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་ལུས་ཚོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་པ་དེ་ཡིད་བདེ་བའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
སོ། ། འོ་ན་ཡིད་བདེ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་འདོད་པ་དང་བསམ་

གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་
 ས་དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སིམ་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་
 སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་བྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་བར་གྱི་ཡིད་དགའ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ནི་ཡིད་བདེ་
 ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སིམ་པ་ནི་སེམས་
 བདེའི་དབང་པོ་ཡིན་རོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པ་དང་བདེ་བ་ཡོད་པར་
 ཡང་མདོ་ལས་ཤེས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཚོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་
 བྱེད་༡༥༩ ་ལས། འོ་ན། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་ལ། ལུས་ཚོར་སིམ་པ་མ་ཡིན་པར་གཏུང་
 བར་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་འོ། །དེ་སིམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི་བདེ་
 བའི་དབང་པོ་འོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་
 བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །གཞན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ན་སེམས་ཚོར་སིམ་པར་
 སྤྱོད་པ་དེ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་མངོད་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་
 ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་སྤྱང་༡༣༣ ་ལས། ལུས་ཚོར་སིམ་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པར་
 མ་ཟད། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་
 པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་ཡང་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་
 ཤེས་མེད་པས་ལུས་ཚོར་མེད་ལ། དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཡིད་བདེ་ཡང་
 མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་ཚོར་བ་ཡིད་
 བདེའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དག་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཡིད་ཤེས་

འཁོར་གྱི་སིམ་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་ཁྱད་པར་
 ཡང་། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཅུ་མ་
 གྱིས་སྒྲེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ཡིད་བདེར་འཛོག་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡིད་
 ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བརྟན་པར་གནས་པས་སེམས་བདེ་ཞེས་སྤྱ་ཐ་སྣང་འདོགས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཛོད་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས། ཆོར་བ་ལྗེའི་ནང་ཆོན་དུ་
 གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སེམས་
 ཆོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ།
 བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཡིད་
 བདེ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཆོར་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་ལྷོ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་མཛོད་༡༩༥། ཉེ་ལས། ཆོར་བ་ཡང་ཡིན། རང་
 གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་གྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་སེམས་ཆོར་གྱི་མཆོན་ཉིད། འདི་དང་ཡིད་ཤེས་སྤྱ་གྱུར་པའི་
 ཆོར་བ། རང་གི་ཆོར་བ་གསུམ་དོན་གཅིག་དབྱེ་ན་སེམས་ཆོར་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་
 གསུམ། སིམ་པར་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཆོར་དུ་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད། གདུང་བར་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཆོར་དུ་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་
 ཉིད། སེམས་གདུང་གང་རུང་ཡིན་པར་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཆོར་དུ་དམིགས་
 པ། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་དང་ཡིད་བདེ་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
 དོན་གཅིག། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱས་
 ཀྱི་ཡིད་བདེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིད་བདེ་ཡིན་ན། བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ན་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྒྲེས་པའི་ཆོར་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་

ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། མངོན་རང་འགྲེལ་༥༩༽ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་
 བདེ་དབང་པོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་
 དབང་པོ་ཡིན་ཉེ། དེ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་
 མེད་དོ། །གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་པ་འདོད་
 པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ནི་དགའ་བའི་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་ཡིད་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་
 ཉེ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་༥༩༽ལས།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་གང་ཞིག །སིམ་པར་
 མྱོང་བ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མཆིམས་མངོན་
 མངོན་པའི་རྒྱ་ན་༥༩༽ལས། རྣམ་ཤེས་ལྡེ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་ཁོ་ན་
 བདེ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་ཉེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་
 དུ་སྐྱེས་པའི་སིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཉེ། དེ་ན་སྒྲིལ་ལྡེ་རྣམ་ཤེས་
 མེད་པས་ལུས་ཚོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སིམ་
 པ་དེ་ཡིད་བདེ་བའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་ཡིད་བདེ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ལས་གཞན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་ཉེ།
 དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ས་དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་
 སིམ་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན། སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་ཁྱད་པར་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་ཀྱི་ཡིད་དགའ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་བརྟན་
པར་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བདེའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ཆོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་
གསལ་༡༩ ་ཤེས། སེམས་ཆོར་ཡིད་ཤེས་སྤྱུང་བའི་ཆོར་བ་ནང་གི་ཆོར་བ་གསུམ་
དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེ་ན། སེམས་ཆོར་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་དང་ཡིད་བདེ་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དོན་གཅིག་
པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་མངོན་༡༩༥ ་ཤེས།
ཆོར་བ་ལ་བདེ་བའི་དབང་པོ། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་མི་
བདེ་བའི་དབང་པོ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟར་བྱེ་བའི་ལྟ་པོ་ནང་པན་ཚུན་འགལ། སྤྱིར་
བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་མི་འགལ་ཏེ། ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་དགོས། ཡིད་
མི་བདེ་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་སེམས་ཆོར་བདེ་
བའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་ན་སེམས་ཆོར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་
ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །ཞེས་པས་མི་
གཞོད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དེ།
དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་བྲག་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་
པོར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ནི་སེམས་
ཀྱི་ཆོར་བ་སེམས་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྟ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི།
ཆོར་བ་ལྟར་བྱེ་བའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་བཏན་གསུམ་པའི་
དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆོར་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོར་བ་ལྟར་བྱེ་

བའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
ཁས། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་
གང་ཞིག །སེམས་པར་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞི་སྟོམས་འདུག་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྲུགས་བརྒྱུད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་
བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་
གང་ཞིག །སེམས་པར་སྤྱོད་བ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།

དེ་ཚོས་ཅན། ཚོར་བ་ལྡར་བྱེ་བའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གསུམ་
པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་བཞི་པའི་
སྤྱི་དོན་ལས། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་
ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གང་རུང་གིས་སས་བསྐྱུས་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞིག །སེམས་
པར་སྤྱོད་བ། ཚོར་བ་ལྡར་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད།
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མདོན་པ་མཛོད་ལྟར་ན་ཚོར་བ་ལྡར་བྱེ་བའི་བདེ་བའི་
དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་གཉིས་འགལ་ཡང་གོང་མ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་
བ་འདོད་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་མཛོད་ལས། ཚོར་བ་ལ་བདེ་བའི་དབང་
པོ། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ། ལྷག་བསྐྱུལ་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ། བཏང་
སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྡར་བྱེ་བའི་ལྡ་པོ་ནང་པན་ཚུན་འགལ། ལྷིར་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་
མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གོང་མ་བ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་བསམ་གཏན་གྲུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱུད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྲུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་

བརྒྱད་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དུ་འདོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན་ ཆོར་
བ་ལྟར་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཁྲབ་ཟེར་ན། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཏགས་གྲུབ་སྟེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྟ་ན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དེ་ཕྱིད་༡༠༣ ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྟ་ན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་དེ་
ལྟ་ན་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་བསམ་གཏན་
བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
མི་ལྟ་ན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་ཞིང་དེ་ན་བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན། སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བའི་སྒྲ་ཡང་མེད་ན། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་ལྟ་
ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡིག་ཆ་ལས། སངས་རྒྱུས་
འཕགས་པའི་རྒྱད་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་
དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལ། སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཆང་
གི་ཆོས་རའི་ནང་གི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་མཁས་རྣམས་ལ་བཞེད་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་
འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པའི་རྒྱད་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་
བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པའི་རྒྱད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ། དེའི་རྒྱད་གྱི་

སྲིད་ཅེ་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ཀྱང་སྲིད་ཅེ་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་
 ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
 ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱུད་ཡིན་བྱུང་མཉམ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ། སྤྱི་བསམ་
 གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་བཞེད་
 སྟོལ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། འོན་ཀྱང་བཞེད་སྟོལ་དེ་གཉིས་གང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཞེ་ན། ཁོ་བོའི་
 སྤྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། སྤྱིར་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་དགོས་
 པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་༡༠༩ ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་
 བོ་དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། འགའ་བཞི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་
 ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བན་པ་ཉེར་གཞག་ཡིན་ན། བྱུང་སྟོགས་སོ་བདུན་
 བོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་དང་། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༡༠༩ ་ལས།
 ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བྱུང་
 ཀྱི་གོང་ས་མེད་པར་ཐལ། བྱུང་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་
 བྱུང་། ཅེས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པ་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ངོས་འཛིན་ནི་སྤྱི་ཐལ་སོགས་
 སུ་གསལ་བས་འདིར་བཤད་མི་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་

ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་དང་། དགའ་བ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བས་ནི་
དེ་འདྲའི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་དང་གི་བདེ་བ་དང་། དགའ་བ་ནི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་ལ་འདོད་པ་
ཡིག་ཆ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མདོ་སྤེ་བས་འདི་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད། བདེ་བ་ཤིན་
ཏུ་དང་ལ་འདོད་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དང་བྱད་པར་ཅན་
ཡོད་པས་ཡན་ལག་ཏུ་བདེ་བ་བཟང་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་
ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ལྡེ་པོ་ནང་རབ་ཏུ་དྲངས་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དང་ས་
དང་། བདེ་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བདེ་
བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དང་ས་ཐ་དད་ཏུ་བསྟན་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། བསམ་
གཏན་སྦྱོན་པའི་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་བསྟན་པ་ན་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ནས་བཏང་སྒྲིམས་དང་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཏུ་གནས་ཤིང་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་
ཁྱོང་ལ་ཞེས་ལུས་བདེ་ནི་འདོད་པར་མ་བཟང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་པར་
གསུངས་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཆོར་
བདེ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་ལ། འོ་ན། དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་གཡེང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་མིན་
ནམ་ཇི་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། མཉམ་པར་བཞག་
པ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ལུས་སྡེ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་
བྲལ་བའི་རེག་བྱ་བྱད་པར་ཅན་སྦྱེད་ལ། དེ་ཡི་མཐུས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་བྱད་པར་
ཅན་སྦྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱད་པར་དུ་འབྱུང་བས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་
ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །མདོན་པ་གོང་མ་ནི་དེ་འདྲའི་དགའ་བདེ་ལ་རྩས་མི་
འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཆ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོན་ནས་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་
དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་གཅིག་ལུ་དེས་
ནང་དུ་སེམས་ཆོར་སེམས་པར་ཁྱོང་བའི་མཐུས་ལུས་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པས་

བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་དགའ་བདེ་དེ་
 དག་གིས་ཆིམ་པར་བྱས་པས་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 གསེར་ཐེང་༥༠༡༥ ་ཧེལས། འདི་ལ་མཛོད་འགྲེལ་དུ་གཞན་དག་ན་རེ། སེམས་ལས་བྱང་
 བའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་ལུས་ཀྱི་བདེ་
 བ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་
 གའི་བདེ་བ་ཡིད་ཀྱི་ས་བ་མིན་པར་ལུས་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་འདོད་དེ།
 ཤིན་ཏུ་དང་བདེ་བར་འདོད་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་དེ་སྤྱིང་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྟོས།
 ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཤིན་ཏུ་དང་སོ་ཞེ་ན་ནི་གསུམ་པ་ལ་ཡང་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་སོ་སོར་ཡན་ལག་གི་གྲངས་
 དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི། གཉེན་པོ་དང་། སན་ཡོན་དང་། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གྲངས་
 དེ་ལྟར་འཛོག་ཅེས་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་རྟོག་དཔྱད་
 གཉེས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བདེ་གཉེས་སན་ཡོན་དང་། ཉིང་འཛིན་གནས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གཉེས་པ་ལ་ནང་རབ་དང་གཉེན་
 པོ་དང་། དགའ་བདེ་གཉེས་སན་ཡོན་དང་། ཉིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་
 བསམ་གཏན་གསུམ་པར་བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གཉེན་པོ་དང་། བདེ་བ་
 སན་ཡོན། ཉིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་བཞི་པར་བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་
 ཡོངས་དག་གཉེས་གཉེན་པོ་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་སན་ཡོན་དང་། ཉིང་འཛིན་
 གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པ་དེ་ལྟར་རོ། ། གསེར་ཐེང་༥༠༡ ་ཧེལས། གསུམ་པ་ནི།
 ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྟོམས་པས་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟེ་བ་གསུམ་མོ། ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྩི་ལྟ་བར་རྣལ་ཞུས་
 ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་གསུམ་གསུམ་མོ་ཞེས་བསམ་གཏན་

བཞི་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་གསུམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་ཆངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་ཕྱིན་ཆད་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་འབྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་
ཏེན་དང་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆར་གྲུར་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་བདག་འབྲས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། བསམ་གཟུགས་སྐྱེ་དོན་༥༩ ༽ལས། གསུམ་པ་དེ་དག་སྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་
པ་ནི། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་
བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་
སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱིས་
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུ། ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་སྒྲིང་
བ་ལས་ནི་གཟུགས་ཁམས་པའི་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཏེན་རྣམས་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་
གཏན་སྟོམ་པའི་བདག་འབྲས་དང་། དེའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུར་བཤད། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་སྟོམ་པའི་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས།
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞེར་
སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤར་བཞེན་ནོ། །དེས་ན་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྟོམ་
པས་ཆངས་རིས། ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཆངས་ཆེན་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་པར་
བྱེད། དེ་བཞེན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་འོད་ཆུང་། ཆད་མེད་འོད། འོད་
གསལ་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་དགེ་ཆུང་། ཆད་
མེད་དགེ། དགེ་རྒྱས་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་
སྤྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཀུན་བདུས་

ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྒྲིམས་པས་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རི་ལྟར་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་
 ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 གསེར་ཐང་ལས། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་དང་བཟུང་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་ཆར་
 གྱུར་བ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། སྣོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཀྱི་བདག་
 འབྲས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་དེ་བདག་འབྲས་དང་
 བཟུང་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པ་གསུངས་སོ། ། རྒྱ་སྣོམས་འཇུག་སྣོམ་པའི་
 སྣོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ན་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣོམས་འཇུག་གི་མིང་ཐོབ་པར་འདོད་
 པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། ། རྒྱལ་དབང་མཛོད་ ༣༤༩ ་ལས། འོ་ན། སྐྱེས་
 ཐོབ་དགེ་བ་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་སྣོམས་འཇུག་དངོས་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། དེ་
 བྱི་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པས་སྣོམས་འཇུག་གི་མིང་ཐོབ་པ་ཅམ་ལས་སྣོམས་འཇུག་
 དངོས་སུ་ནི་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འབྲའི་དགེ་བ་དེ་དག་སྣོམས་པར་འཇུག་པའི་དགེ་བ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣོམས་འཇུག་
 དག་པ་བ་དངོས་ལ་ནི་མཉམ་བཞག་གིས་སས་བསྐྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་སྣོམས་འཇུག་དངོས་
 མིན་ན། འོ་ན། སྣོམས་འཇུག་དག་པ་བའི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་མངོན་
 ཏུ་གྱུར་ན་རང་སའི་ཉོན་མོངས་མ་གཏོགས་གཞན་སའི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་
 དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟར་དུ་དེས་སམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་དུ། འཆི་
 འཕོའི་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱུན། །ཞེས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེ་ན། དེ་
 བྱི་དག་པ་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་ལ་འབྲུལ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དགེ་བ་དག་པ་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་གཞན་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་
སེལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ལས། སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་དངོས་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་
ཏུ་གཞན་སའི་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་དག་པ་བ་དང་། སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་དང་།
སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་རྣམས་ལ་བྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།
རྩལ་སྤྱི་ཉིས་མགོ་སྤངས་པའི་བྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་གང་རུང་གི་དགོ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མ་ཟད། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
གང་རུང་གི་དགོ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་ན་ཡང་བྱི་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་མེད་
ཀྱང་། བསམ་གཟུགས་གང་རུང་གི་དགོ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་ན་སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་
ཡིན་པས་མ་བྱབ་ལ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱབ་པའི་
བྱིར་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་ལ་སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་དངོས་ཡིན་
པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ལ་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དགོ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་གོང་མའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགོ་བ་
མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གོང་མའི་དགོ་བ་དག་པ་བ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགོ་བ་དག་
པ་བ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྟོམས་འཐུག་དག་པ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཡིན་ཀྱང་སྟོམས་འཐུག་
དག་པ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་གོང་འོག་གི་ཁས་ལེན་མང་པོ་
ཞིག་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དབྱེད་ན་ཤེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི།
གསེར་ཐེང་༥༡༩ ་ལས། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཅི་
ཡང་མེད་པ་སྤིང་ཅིའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་
གཟུགས་ལ་སྐྱོན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
བརྟོག་པའི་བྱིར། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་མ་དང་བྲལ་བའི་

ནམ་མཁའ་འདྲུ་ཤེས་ཁོ་ན་བསྐྱེམས་པ་ན་སྡོ་སེར་སོགས་སུ་སྤང་བའི་གཟུགས་དང་། གྲང་
དང་ཅིག་པ་སོགས་སུ་སྤང་བའི་ཐོགས་པ་དང་། གོས་རྒྱན་སྦྱེད་མོས་ཚལ་རིལ་སོགས་
པར་སྤང་བའི་སྒྲ་ཚོགས་པའི་འདྲུ་ཤེས་རྣམས་རྒྱབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་ཐམས་
ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བའོ། །འདིའི་ཉེར་བསྟོན་གས་དང་དངོས་གཞིའི་དམིགས་
པ་ཡང་ཉན་ས་ལས། རི་སྤྱིད་དུ་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་མི་འཇུག་པའི་བར་དུ་ནི་ནམ་
མཁའ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །སྟོམས་པར་ཁྱུགས་ནས་ནི་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་དང་
དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་སའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉེར་བསྟོན་
ཀྱི་ཆེ་ན་ནི་འོག་མའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བ་ལྟར་ཡིན་ལ།
གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་འདྲུ་ཤེས་
རགས་པ་མཐོང་ནས་དེ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་
ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་མོས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་དེ་རགས་པར་
མཐོང་ནས་དེ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཅའ་
བ་ན་ཅི་ཡང་མ་ཉིད་ནས་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟུང་དུ་མོས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཅི་
ཡང་མེད་དོ་སྟུང་པ་ཡང་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར། འདྲུ་ཤེས་རགས་
པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞི་མེད་པ་མིན་ནོ་སྟུང་དུ་མོས་པའོ། །འདི་དག་ལ་བསམ་གཏན་
བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་
ནི་ཞི་གནས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་རང་གི་སྟོང་རྒྱུགས་དང་ནམ་མཁའ་དང་
རྣམ་ཤེས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཅི་རིགས་ལ་རགས་པར་བཟོས་ནས་ནམ་མཁའ་
འདྲུ་ཤེས་ཅི་རིགས་གཙོ་བོར་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོང་མའི་དངོས་

གཞི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པར་དམིགས་ཆུང་བཞག་པའི་རིགས་ཅན་དེ། གཟུགས་མེད་
དངོས་གཞིའི་མཆན་ཉིད། རིགས་ཅན་སྟོས་པས་དེར་མ་འདུས་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱད་པ་
ཡིན་ནོ། ། ཡང་བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༡༣ ་ལས། དམིགས་པའི་སྟོན་རང་གི་འོག་
ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་མེད་
ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བཞི་ཡོད། དམིགས་པའི་སྟོན་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་
པའི་དགོ་བའི་རིག་པ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་
ཉིད། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འབྲེལ། གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་རང་
གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་
རང་གི་འོག་མ་འོག་མའི་དམིགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་
པ་མི་འབྲས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད། ཡན་ལག་མི་འབྲས་པའི་བྱེད་པར་མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དམིགས་པའི་སྟོན་རང་གི་འོག་ས་ལས་
འདས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་
མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་
སྤྲུལ་རྣམས་དོར་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམིགས་པའི་སྟོན་རང་
གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་གསེར་ཐོང་༥༣༠ ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་དག་
དམིགས་རྣམས་སྤྲུལ་རྣམས་དོར་ནས་བྱི་མ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་རྣམས་
དམིགས་པའི་སྟོན་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྲེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བ་
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་སྤྲུལ་རྣམས་དོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་སོ། ། འདོད་མི་
ཀུས་ཏེ། དེ་དམིགས་རྣམས་དོར་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་དུ་དོགས་སོ། ། དེས་ན། ཡིག་

ཆ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་འདོག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟོ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གང་
 ཞིག །རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་བེན་པ་
 གང་རུང་གི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོའི་མཆན་
 ཉིད། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། དེའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། དེར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཡོད། དངོས་གཞིའི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་
 མེད་ནམ་མཁའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་སྟོན་ཅེའི་བར་
 ལ་སྒྱུར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་ཉི་ལམ། རང་ལུགས་
 ལ། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་
 ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་
 རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
 ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་དེས་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མ་
 ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་
 ནི། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ཆོས་ཅན། ཤི་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་མ་དེས་པར་
 ཐལ། ཆེ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་དེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཛོད་རང་འབྲེལ་
 ༡༩༩ ཉི་ལམ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་ཆད་པ་ཡིན་ལ་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་དེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་སྤྱི་བཞི་སྟེ། སྤྱི་དང་པོ་ནི་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་
དགའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷ་སྐྱེན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །དགེ་བའི་
ཙ་བ་ཀུན་ཏུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་ལྷ་བའི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་ནི་མནར་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །མཆམས་མེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེར་རམ་གཞན་གྱི་ནང་དུའོ། །ཞེས་དང་།
མཆམས་མཛོད་༣༩༩ ་ལས། དེས་ན་འདིར་དགེ་ཙ་ཆད་ལ། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་
སྤྱི་བཞི་ལས། སྤྱི་དང་པོ་ནི་འོད་སྤངས་རྫོགས་བྱེད་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་གནག་ལྷས་ཀྱི་བྱ་
དང་། སྤྱི་འདོད་ཀྱི་བྱ་མོའི་བྱ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། མི་པམ་སྤྱིའི་ལ་བ་ཅན་དང་། ཀ་
ཏུའི་བྱ་ཞོག་ཅན་དང་། གཅེར་བྱ་བ་གཉིན་གྱི་བྱ་སྟེ་ཏོག་གོ་བ་དུག་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི་མ་སྐྱེས་དགའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷས་བྱེན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པའི་
གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱབ་སྟེ། མཛོད་ཙ་བ་ལས། འཕགས་དང་མཆམས་མེད་
བྱེད་པ་དག། །ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། ཞེས་དང་། མཆམས་མཛོད་༤༩ ་ལས།
སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཆི་བ་ན་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་
རྣམ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཆོགས་དང་། ལོག་
པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཆོགས་དང་། མ་ངེས་པའི་ཆོགས་པ་ཞེས། དེ་ལས་འཕགས་པ་དང་
མཆམས་མེད་པ་བྱེད་པ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་
ཏེ། ངན་འགྲོ་མེད་པར་མཐོ་རིས་སྤྱི་སྐྱེས་ནས་ཐར་པར་ངེས་པའི་བྱིར་དང་། ཞི་འཕོས་
མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་མདོན་པ་མཛོད་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་
ཞི་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་། གོང་མ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་
ཞི་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་ཏེ། ཆེ་དེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་

བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སྤྲོ་ཡང་དོགས་པ་ནི། བྱུང་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན་ རྒྱལ་
 བོ་མ་སྐྱེས་དག་གི་འཕྲོ་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་
 བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོར་མོའི་སྤོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་དག་
 དང་། སྐ་ཀ་དང་། བག་གསོད་པ་དང་། ལྷ་ངན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། དར་གྱི་ཕོ་
 མོང་བརྟམས་པ་ལས་འཕར་བ་བཞིན་དུ་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ཤིང་
 ཐར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དབྱ་མའི་སྤྱིང་པོའི་འབྲེལ་
 པ་རྟོག་གོ་འབར་བ་༢༠༥ ་ཧལས། ཇི་ལྟར་སོར་མོའི་སྤོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་དག་དང་། སྐ་
 ཀ་དང་། བག་གསོད་པ་དང་། ལྷ་ངན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་མ་སྐྱེས་དག་དང་། མ་གསོད་པ་དག་ལ་དགོ་བའི་སེམས་པ་གཞན་སྐྱེས་པ་ཡོད་བཞིན་
 དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ལས་ཟད་པར་མ་གྱུར་ནས་མནར་མེད་པ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་ལས་དང་
 འབྲས་བུ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་
 གྱི། ལས་རྣམས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དར་གྱི་ཕོ་མོང་བརྟམས་པ་
 ལས་འཕར་བ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེས་ཤིང་ཐར་བ་ཡིན་ལ། དཔྱལ་བའི་མེའི་སྤོང་བ་ལ་སོགས་
 པས་ཀྱང་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པར་ཡང་བྱུང་ལ།
 ལས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་མོ་༣༥༩ ་ཧལས། མ་
 སྐྱེས་དག་དང་སྐ་ཀ་དང་པ་གསོད་པ་དང་ལྷ་ངན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་
 ནོ། །གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་དག་དང་མ་གསོད་པ་དག་ལ་དགོ་བའི་སེམས་པ་གཞན་སྐྱེས་པ་ཡོད་
 བཞིན་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་ལས་ཟད་པར་མ་གྱུར་ནས་མནར་མེད་པ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་
 ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལས་རྣམས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དར་གྱི་ཕོ་
 མོང་བརྟམས་པ་ལས་འཕར་བ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེས་ཤིང་ཐར་བ་ཡིན་ལ། དཔྱལ་བའི་མེའི་

ཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རེག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཅ་བ་ནས་འབྲིན་
བར་ཡང་གྲུབ་ལ། ལས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། ། ཞེས་ལས་འབྲས་
བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མཐར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དཔྱལ་
བའི་མེད་ཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མ་རེག་པ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་དོགས་སོ། །
དེས་ན། མཛོད་རང་འགྲེལ་དང་མཆིམས་མཛོད་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་མོ་
སོགས་ལས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་
དང་། ཡིག་ཆ་བསམ་གཟུགས་མཐའ་དབྱེད་ལས། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཟླགས་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་
འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བའི་ཁོ་བོ་ནམ་དབྱེད་ཀྱི་སྒོ་གོས་ཞན་པས་གནད་འདི་ལ་ཁ་ཆོན་གཙོད་
མི་རུས་ཀྱང་མཐེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་ཆོས་གོགས་ནམས་ཀྱིས་མང་དུ་དཔྱད་དགོས་པ་དང་།
ཡིག་ཆ་ལས། དེས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཞུང་ཆད་ལྟན་
ཁུངས་ཡོད་མེད་བཅའ་དགོས་སོ། ། འོ་ན། མ་སྐྱེས་དག་ལ་མཆིམས་མེད་རྫོགས་པར་
བྱུང་ངམ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སྒྲིངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ལ་མཆིམས་
མེད་བྱས་ཀྱང་མཆིམས་མེད་ཀྱི་ལས་མ་བསགས་པའི་བྱད་པར་འབྱེད་དགོས་སམ་སྟུམ་
སྟེ། མཆིམས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མཆིམས་མེད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། པ་ཤི་བའི་
སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདུན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ན་མཆིམས་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མ་སྐྱེས་དག་ལ་མཆིམས་མེད་རྫོགས་པར་མ་བྱུང་ཡང་མཆིམས་མེད་ཚུང་དུ་
བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་ལས་མཆིམས་མེད་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེ་དགོ་
བསྟན་འགྱུར་འདུལ་བ་༼བྱ༽ འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་དགོ་ཚུལ་
ཀྱི་ཆོག་ལེ་ཏུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་འོད་ལྟན་༼༡༠༽ལས། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས། འདུན་
པ་བསྐྱོག་པའི་འོག་ཏུ་ཤི་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

མ་སྐྱེས་དག་ལ་མཆམས་མེད་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། མ་སྐྱེས་དག་གསོན་
 པའི་གཏམ་ཞིག་ཡོད་ན་མགུ་བའི་རྩས་སྦྱིན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་སྤྱང་
 བོ་ཤིན་དུ་བརྟན་པར་འོས་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོས་པས་ཤི་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། འགལ་
 བ་མེད་དེ་དེ་དུས་ཕྱི་མར་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཆུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༥༣ ་ལས། རབ་ཏུ་སྤང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་
 སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ནི་སྤྱང་བཅེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ན་ཆུང་བ་ཉིད་ཡིན་
 པས་མ་སྐྱེས་དག་ལ་མཆམས་མེད་པ་ཆུང་བ་ཉིད་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་
 ན་ཉེས་བྱས་ཆུང་དུ་ལ་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མཆམས་མེད་པ་ཆུང་དུ་ལ་
 མཆམས་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ནམ་བཤད་
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མཆོ་རྒྱུ་༥༩༥ ་ལས། སློག་གཅོད་པམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་ཤི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་
 མ་སྐྱེས་དག་པ་བསད་པ་ཆོས་ཅན། བ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་མ་བྱུང་བར་ཐལ། བ་
 ཤི་བའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདུན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ལུང་གི་སྤྱིང་གཞི་དང་འོད་ལྡན་གྱིས་
 བྱབ་ཅིང་། བྱབ་པ་ནི་འདུན་པ་ལོག་ན་ཉེས་པ་ཆུང་བར་ཁས་སྦྱངས་པས་སོ། ། འདོད་ན་
 ལུང་ལས་མ་སྐྱེས་དག་ལ་མཆམས་མེད་པ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། མཆམས་མེད་
 རྫོགས་པར་མ་བྱུང་ཡང་མཆམས་མེད་ཆུང་དུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས། ལུང་ལས་མཆམས་
 མེད་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས་མ་སྐྱེས་དག་ལ་མཆམས་མེད་པ་ཆུང་བ་
 ཉིད་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཉེས་བྱས་ཆུང་དུ་ལ་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་བཞིན་མཆམས་མེད་པ་ཆུང་དུ་ལ་མཆམས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། མ་སྐྱེས་དག་པ་ཤི་བའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདུན་པ་ལོག་པ་དང་། བ་ཤི་བའི་
 འོག་ཏུ་འདུན་པ་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སློལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཆོ་རྒྱུ་ལས། རྒྱལ་པོ་

མ་སྐྱེས་དགའ་པ་བསད་པ་ཆོས་ཅན། བ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་མ་བྱུང་བར་ཐལ། བ་
ཤི་བའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདུན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བའི་སྒྲིང་
འབྲུམ་ཆེན་མོ་༤༥ ་ལས། མ་སྐྱེས་དགའ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལྷན་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་
པ་སློག་དང་སྤལ་ཏེ། པའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་འདུག་གོ། །འདུག་མ་ཐག་ཏུ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ནས་
སྤྱང་ན་གྱི་ཁང་བར་ཞུགས་སོ། །ཐབས་དུ་མས་སྤྱང་ན་བསང་བའི་ཐབས་བྱས་ཀྱང་མ་
སྐྱེས་དགའི་སྤྱང་ན་བསང་མ་རུས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་བཟང་མོ་སྟོད་ལམ་ཀྱུན་ནས་
མཛེས་པས་རྒྱལ་བའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྟོན་པོ་དན་སེམས་ཅན་
ཞིག་གིས་མཐོང་སྟེ། འདིས་རྒྱལ་བའི་སྤྱང་ན་སེམས་རུས་སོ་སྟོམས་ནས་དེས་བཟང་མོ་བཟུང་
སྟེ་རྒྱལ་བོ་ལ་འོས་པའི་ཁྱུས་དང་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་མ་སྐྱེས་དགའ་ལ་སྤལ་ལོ། །བཟང་
མོའི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས། རྒྱལ་བོ་མ་སྐྱེས་དགའ་བཟང་མོ་མཐོང་མ་ཐག་
ཏུ་ཆགས་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་མགུར་སྤྱད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་༤༦ ་ལས། གཞན་ཡང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་
ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལམ་
མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཡོད་པའི་འབྲས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་༥༠ ་ལས། གཉིས་པ་

སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ་གང་ཡིན་
 དབྱུང་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
 འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོར་ས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ།
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཚེ་འདིར་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཁེབས་གཉིས་
 གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མ་གཏོགས་སེམས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཚེ་འདིར་སེམས་མེད་པས་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུ་ཤེས། །མེད་
 པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འགོག་པའོ་རྣམ་སྤྲིན་དེ་འབྲས་ཆེ། །ཞེས་དང་། མཆིམས་
 མཛོད་༡༣༥༽ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་པའི་རྩིས་གང་
 ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་སྐྱེར་མི་སྦྲེར་བར་ཚུ་ལོན་གྱིས་ཚུ་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་འགོག་གི་
 གཏན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་གཉིས་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཡང་(རོ་བོ་ནི།)འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འདུག་གི་(རྫོགས་པའི།)རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(འདིའི་སྟོག་
 དང་རིས་མ་ཐུན་ལ་སོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ནི་བཞི་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ནོ། །) དེ་ལྟ་
 བྱ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་ཆེའི་སྟོགས་གཅིག་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྟ་ཡིན་(པས་གནས་གཞན་མེད་པ་ཡིན་)ནོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་འཁེབས་ན་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་འདུག་འདུག་སྟེ་འདུ་ཤེས་

སྐྱེས་ནས་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་།
 འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཆད་དང་མཚམས་སྦྱར་འདོད་ཆགས་
 གཤམ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནམས། །ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་
 འདི་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ལྷ་ཆེ་རིང་པོའི་རྒྱད་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཅི་མེད་དེ།
 མཚུངས་ལྡན་བཀག་པ་ནི་དངོས་པོར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྤྱིད་དུ་མཚུངས་ལྡན་
 བཀག་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ནི་གཏན་དུ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་བ་ན་སྐྱེ་བ་ནམས་
 ནི་དེའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་(གཏན་དུ་འགོག་གི།)རེ་ཞིག་འགོག་པའང་མི་འཐད་
 རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་ཀ་ལྟར་ནའང་ལུས་སེམས་ལ་མཚུངས་ལྡན་
 བཀག་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་སྟེན་ཅི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་ཅན་དེ་ཡང་(ཡུན་རིང་གཉིད་ལོག་པ་ལས་སངས་བ་ལྟར།)སྡོན་གྱི་ལས་(དང་
 སྟོམས་འདུག)ཀྱི་འཕེན་བ་ཟད་པ་དང་། (སེམས་མེད་བས།) ལས་གསར་བ་མ་བསགས་
 པའི་ཕྱིར་ཞི་འཕོས་ནས་འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ལ། འདོད་
 པར་སྐྱེ་བ་ནི་(སྤྲ་མི་སྟན་པ་ལ་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཡོད་པ་ལྟར་འདོད་པར།)ལན་
 གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཚས་
 མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཅ་ཇིག་༡༥༩ ་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་ནམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤིག་
 གོ། ཡུན་རི་སྤྱིད་ཅིག་དུ་འགོག་ཅེན། གདགས་པར། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་བརྒྱའི་བར་
 དུ་ཤོ། །ཐམས་ཅད་དུ་དེས་སམ་ཞེན། མ་དེས་ཏེ། སྤྲ་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པ་དུས་མ་ཡིན་
 པར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ལ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། སྐྱེ་
 བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་
 བ་དེ་བྱང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་བསྟོམས་

བའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱོམས་པ་ལས་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 སེམས་ཅན་དེ་གང་ན་གནས་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་ཀྱི་གནས་
 གཞན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་གནས་
 གཞན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཕྱི་མ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེ་
 ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཆེ་སྡུ་མར་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་བསྐྱོམས་པའི་
 ལུས་པ་ཟད་ཅིང་། ཆེ་འདིར་སེམས་མེད་པས་ལས་གསར་དུ་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་
 གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་དེ་ཕྱི་
 མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། སེར་སྤྲད་རྒྱལ་དབང་མཛོད་༡༩༥ ་ལས།
 འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདྲ་ཤེས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཞེས་པ་
 བེ་འདྲ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཡུན་རིང་པོར་སེམས་དང་སེམས་
 བྱང་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་
 ལས་གཏན་དུ་སྐྱེ་བར་འགོག་པར་ནི་མི་འདོད་ལ། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་འདྲ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
 ཅན་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཡོད་པས་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ལྟ་ཡིན་
 ཏེ། ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་ཞེས་པ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོད་དེ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། གང་ཟག་དེའི་
 རྒྱད་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དང་
 པོར་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཁེབས་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །གང་ཟག་དེ་ནི་ཆེ་
 རབས་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་
 བསགས་པ་དང་། ཆེ་དེ་ལ་ནི་སེམས་མེད་པས་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 སྟོན་གྱི་ལས་དང་སྣོམས་འཇུག་གི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ཞི་འཕོས་པ་ན་ངེས་པར་འདོད་པ་

ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྐྱེའོ། ཞེས་དང་། ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལེགས་བར་བཤད་པ་ནོར་བུའི་བང་མངོད་ ༡༠༩ གྱེལས། གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བསྟན་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་ལྡན་པས་རབ་རྩ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྟར་དམིགས་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བའི་མཆན་ཉིད། འདིའི་ཆེ་ཆད་བསྐྱལ་ཆེན་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། མཐའ་གཅིག་རྩ་མ་ངས་ཏེ་སྐྱ་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པར་དུས་མ་ཡིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་ཅིང་། གདགས་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྟ་རྟེན་གྱི་ཆེའི་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་བསྐྱལ་བ་ལྔ་བརྒྱ་ལྟེ། བར་མ་དོར་འཆི་བ་ནི་ཡོད་དོ། ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྟེན་པ་ཀྱང་དེ་དང་འབྲལ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་རྒྱུ་ལ་འདུ་ཤེས་གཏན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཆིའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡིད་དབང་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དེ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྟ་ཡིན་པས་བྱུང་ལྟེ། འབྲས་བུ་ཆེན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ། །ཞེས་གསུངས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་གོང་མ་བ་ལྟར་ན་ཆེ་འདིར་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་འགོག་པ་དང་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་པ་སོགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ། དེར་ཐལ། ཀུན་བདུས་ ༣༣ གྱེལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྟེན་པ་འགོག་པ་ལ་འདུ་

ཤེས་མེད་པ་པ་ཞེས་གདགས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་༥༩ ་ལས།
 གསུམ་པ་ལ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ།
 ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། དག་སོགས་གསུམ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། སྤྱིང་
 འགྱུར་གསུམ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། སྤྱི་འཕགས་སུའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དཔྱད་པ། ཐོབ་ཚུལ།
 ཁམས་གང་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འདུ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་ནས་མ་ལང་གི་བར་དུ་
 སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེས་ཀྱང་
 སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར།
 བྱེད་ཀྱི། ཆོར་འདུ་གཉིས་པོ་དེ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ཡང་མཆིམས་མཛོད་༢༣༩ ་ལས། དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་ལས་ཀྱི་འཕེན་པས་ལྷ་
 དེའི་ལུས་ལ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་བརྒྱར་མཚུངས་ལྷན་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འདོད་ལ།
 རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ནི་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་
 ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱེས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་
 འབྱུང་བས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ལ་ཆོགས་དུག་འཁོར་བཅས་འགོག་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་
 ཀ་ལྟར་ནའང་ལུས་སེམས་ལ་མཚུངས་ལྷན་བཀག་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་
 སུ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་(ཡུན་རིང་གཉིད་ལོག་
 པ་ལས་སངས་པ་ལྟར།)སྤྱོན་གྱི་ལས་(དང་སྟོམས་འཇུག་)ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་དང་།
 (སེམས་མེད་པས།) ལས་གསར་པ་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཤེ་འཕོས་ནས་འདོད་པ་ཁོ་
 རར་སྤྱི་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ལ། འདོད་པར་སྤྱི་བ་ནི་(སྤྱི་མི་སྟན་པ་ལ་འདོད་
 ལྟར་སྤྱི་བའི་ལས་ཡོད་པ་ལྟར་འདོད་པར།)ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བས་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡིག་ཆ་ལས། དེའི་
རྒྱུད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་
གསུངས་པ་དང་། མཛོད་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས། ཆོ་དེ་ལ་ནི་སེམས་མེད་པས་ལས་
གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
ཡིག་ཆའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས་གསར་དུ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་གཞན་འོས་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་༡༠༣ ་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་
པ་བ་དེ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་རྒྱ་བུ་བའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ། སེམས་སེམས་
བྱུང་མཛོན་གྱུར་པ་མེད་པ། ། ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་མཚུངས་ལྡན་རགས་པ་མཐའ་དག་
བཀག་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ། འབྲས་
བུ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཤིང་དེའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གསེར་མེད་སྐབས་ལྔ་པ་(༤༠) ་ལས། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་མར་སྐྱེ་
བའི་ལས་གསོག་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་རྟེན་ལ་
ལས་བསགས་པ་མེད་ཀྱང་འདོད་པའི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་གསར་དུ་བསགས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་བ་སོགས་བཞེད་སྟོལ་མང་པོ་ཡོད་དོ། ། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། འདུ་ཤེས་

མེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 མ་རིག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་པར་འདོད་དགོས་
 པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་རང་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་མ་བྱ་བ་སྟེ། འདུ་
 ཞེས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་མ་རིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་སེམས་བྱུང་
 དེ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་སེམས་བྱུང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་
 བྱེ་རང་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེས་གལ་སྤིང་ལས་བསགས་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་
 ལས་བསགས་ཆོག་ཆོག་གི་ཀུན་སྒྲོང་ལུགས་ཅན་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཀྱི་རང་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ན་དེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱད་ལ་ཡན་ལག་
 བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདུ་ཞེས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་ཡོད་ན་འདུ་
 ཞེས་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱ་བ་སྟེ། འཕགས་རྒྱད་ལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་

ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་
བསྐངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་ཀྱང་སྤྱིར་གང་ཟག་དེའི་
རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་གང་ཟག་དེའི་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་བྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུང་དུ་གསོག་པ་ཡོད་དགོས་ཚུལ་ནི། འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་སྡོད་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་དགོས་
ལ་སྡོད་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་ཡོད་ན་དེ་རྟེན་ལ་ལས་བསགས་པ་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་ཡོད་ཅེས་
བ་ནི་འཆི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེའི་གནས་སྐབས་
ན་ལས་གསག་པའི་གོ་སྐབས་མི་རྟོན་པའི་བྱིར་རོ་སྟུམ་མོ། ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་འཕགས་
རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐལ་འབྲེང་མཁས་པའི་མགུལ་༤༣ ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་འཕགས་
རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་
བསྐངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟེན་
འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བདན་བ་མཐོང་ལ་འཕེན་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་འཛིག་ལྟ་དེ་ཡན་ལག་བཅུ་

གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །ས་མཚུངས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སྤྱད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་ན། མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་
སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་
ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྒོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འཛིག་ལྟ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག་དེ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་
ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་༣ ་ ལས། ཁ་ཅིག་དེ་དུད་འགྲོ་
ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་ལུས་དེ་དུད་འགྲོའི་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུད་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
དོགས་པ་ནི། རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུས་ཡིན་ན་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་བྱང་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་
ཀྱི་ལུས་ཡིན་ན་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། འོངས་སྐྱའི་མཚན་དཔེ་ཆོས་ཅན།

སྤྱག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་
བཟང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འོངས་སྐྱའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་
འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱང་པ་དང་།

ནམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱལ་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་མཆན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ནི་སྐྱ་གཉིས་
ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་ཙ་བཞི་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་
མ་༡༩༽ལས། བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡོན་ཏན་དབྱེ་བས་དུག་ཅུ་བཞི་
འདི་དག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དར་རྒྱུ་༩༡༽ལས། རང་དོན་གཞན་
དོན་དོན་དམ་སྐྱ་དང་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་ཉིད་དེ། བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
འབྲས་བུ་ནི། ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག་། རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་དམ་པའི་
སྐྱ་དང་ནི། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཆོས་སྐྱ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱ་ཉིད་དེ།
སྐྱ་དང་པོས་བྱེ་བ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་། སྐྱ་གཉིས་པས་བྱེ་བ་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་མཆན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ནི་སྐྱ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་ཙ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་།

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱོར་བ་བཞི་པོ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་རྣམ་སྒྲིན་
གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐུ་བས་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་དོན་༡༣༠༽ལས། ཁོ་ན་
རེ། འོངས་སྐྱའི་མཆན་དཔེ་རྣམས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་
བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ལུང་
མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྲལ་སྟེ། དེ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཆོས་

གྱི་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་པར་སློན་པ་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་
 རྟལ་ཅུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་སྟེ། རྒྱུད་མྱེད། བལ་དང་ནམ་པར་
 སློན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡོན་ཏན་དབྱེ་བས་རྟལ་ཅུ་བཞི་འདི་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་ནམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ནམ་སློན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ནམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་ཟག་
 བཅས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ནམ་སློན་རྒྱ་ནི་མི་དགོ་དང་། དགོ་
 བ་ཟག་བཅས་ནམས་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། འཁོར་བས་བསྐྱུས་
 པའི་ནམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྦྱོར་ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ། ནམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་དགོ་བ་
 དང་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་དང་། ནམ་སློན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ལུང་
 མ་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱལ་བ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་ནམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་
 བ་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་ཀྱང་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ནམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ལ་
 དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཞིབ་ཆ་འབྲེད་པ་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེད་ཞིབ་ཆ་འབྲེད་པ་ནི་ཆོས་མཛོད་པའི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པས་
 རོར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་
 མཐའ་དཔྱོད་༥༣༡ ་ལས། ཁ་ཅིག་སྦྱོར་བ་བཞི་ནམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ནམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མཛོད་ལས། ནམ་སློན་རྒྱ་ནི་མི་དགོ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་
 བ་བཞི་ནམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དེ་ནམ་སློན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་
ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་གྱི་
གསུངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་
ལས། བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། །ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག་ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འཁོར་བའི་
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ལ་གཉིས་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་མཛོན་པའི་
གཞུང་དང་མི་མཐུན་པས་དོར་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་
༣༣༩ གེལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱར་གྱུར་བའི་ཟག་
བཅས་དེ། སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པའི་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་བའི་ཟག་བཅས་དེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མ་དག་
པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་ལས། སེམས་ཅན་
བཟོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྣམ་
སྤྲིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁམས་གོང་མའི་སྟེ་
བ་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ།
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མཛོད་ལས། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་ལས། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གླ་མ་རྩེ་བཅུན་པའི་ཡིག་ཆར་སྐབས་དང་པོ་དང་། སྐབས་བརྒྱད་
 པ་གཉིས་སྐྱས་ཟེན་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་
 ཁོ་བོའི་སྤངས་སྟོར་ཤར་ཆོད་ནི། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ནི་མངོན་པ་མཛོད་ལས། །རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་
 བ། ཞེས་དང་། །རྣམ་སྤྲིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། ཞེས་སྐྱས་ཟེན་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་
 རས་བཤད་པ་མཛོད་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི།
 རྒྱུད་གླ་མ་ལས། བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གཞི་
 བཞག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མཛོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས།
 རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འཁོར་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པོ་དེར་གངས་
 ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་མངོན་པའི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པས་དོར་བར་བྱའོ།
 ཞེས་དང་། བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཡན་
 ལག་དྲུག་ཅུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་གླུ་ བྲལ་དང་རྣམ་
 པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡོན་ཏན་དབྱེ་བས་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། མདོར་ན། སྐྱས་ཟེན་ལྟར་འགལ་ན་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་
 དེ། མངོན་པ་མཛོད་པ་ལྟར་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་
 གང་རུང་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་

ཁྲབ་པ་འདོད་དགོས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ནམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་པ་
དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་པ་འདོད་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་བ་བཞི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་
བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དགོས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་༡༩༣༥
ལས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བཅ་པོས་བསྐྱས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་
ཡོད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་གདུལ་བྱའི་སྤྲང་
ངོར་གཟུགས་སྐྱར་སྤྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་
སྐྱར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲང་པོའི་རྒྱ་ལས། མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱི་ཉིད་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་མཆོན་དཔེས་སྤྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྤྲང་བ་དགའ་
ལྟན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་རུང་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདགས་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་
གྱི། བཅ་པོས་བསྐྱས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་
པར་བྱཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྐབས་དང་
པོའི་མཐའ་དཔྱོད་༣༦༩ ལས། གཞན་ཡང་། འཁོར་མིག་ཆོས་ཅན། དཔག་ཆད་བརྒྱའི་
གཟུགས་སྤྲ་རབས་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པར་ཐལ། འཁོར་སྤྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་
བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་ལུས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མིག་ཆོས་ཅན། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ་

ཁོ་ན་རེ། ཞེས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། བེམ་པོ་ཡོད་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་དགོས་པ་
གསུངས་པ་དང་། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། འདི་མིག་བེམ་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་
པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། ། དེས་ན། སེར་བྱེས་མཁན་
རབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་སློལ་ལ་སྦྱ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་
བདུན་པའི་པར་མཛོད་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མཛད་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱད་
པ་ནི། གཙོ་བོར་སྤྱི་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གཞུང་རྒྱུད་སྦྱ་མ་གཞི་བཞག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདོད་ཚུལ་
ཡོད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པའི་བཞེད་སློལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སོ། ། ཡང་དོགས་པ་ཞིག་
ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་ན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱུང་
བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་བྱུང་བའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས།
རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་པོའི་བདུད་ཡིན་པའི་བྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་པའི་
སྤྱི་དོན་ལས། བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དེར་ཉོན་སྦྱིབ་
སྤངས་པའི་བྱིར། དེར་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དེར་འབད་རྩྱལ་རགས་
པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་པ་འཆི་བྱེད་ཀྱི་འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤངས་པའི་བྱིར། དེར་བྱང་
པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། འབད་རྩྱལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་པ། མ་རིག་
བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཡིད་ལུས་སྤངས་པའི་
བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྟའི་བདུད་
ལས་འདས་ཤིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བདུད་གཞན་གསུམ་རགས་པ་ལས་འདའ་ལ་
བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ནའོ། ཞེས་དང་། ས་བདུན་པ་མན་
ཆད་ནས་བྱང་འབད་པས་བསྐྱབས་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་

ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་ནུས་མོད་ཀྱི་ངམ་ངམ་ལྷགས་ཀྱིས་
འབྱུང་བ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་དང་
སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ན་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་
འཆི་འཕོ་སྤངས་པས་ཁྲབ། བྱང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་
མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་མི་ལེན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་ལྷགས་ནི། བདུད་བཞིའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག་རང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བྱང་པོ་དང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གང་རུང་། བྱང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤངས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཡིད་ལུས་ལྟ་བུ། གཉིས་
པ་ནི། ཉེར་ལེན་ཀྱི་བྱང་པོ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱང་
སེམས་ས་བཅུ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཆོན་དཔེ་ རྗེས་མ་ཐུན་པའི་ལུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
བྱིར། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། མཆོན་དཔེ་གསལ་
རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་སྤྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ས་བཅུ་པ་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། ཁྱོད་
སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། བྱང་
འཕགས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མིག་དབང་
གི་ཉེར་ལེན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
མཆོན་དཔེ་རྗེས་མ་ཐུན་པའི་ལུས་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་གཟུགས་སྤྱིའི་
ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་

གཟུགས་སྒྲིའི་ལུས་དེ་རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

༄༅། །ཚད་མེད་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པའི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

ཀུན་བརྟུས་༣༠༩ ་ཧེལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་པན་པ་དང་འཕྲད་པར་ཤོག་ཅེས་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་
བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །སྙིང་ཇེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅེས་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་
བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་
མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅེས་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་
སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །བཏང་སྦྱོམས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་པན་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་
ནོ། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱལ་བའི་སྤྱིབ་པ་
ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལྟ་བུ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་
སྤྱུ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་མ་བྲལ་བའམ། གཞག་པས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། སྤང་བའི་གཟུགས་རྣམས་
ལ་ལྟ་བུའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་
དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་
སོ། ། ཞེས་དང་།

གསེར་སྤང་༤༡༥ ་ཧེལས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གནས་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ངོ་
པོ་དང་གྲོགས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་པ་པ་གང་ཡང་

རུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། བྱད་པར་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་ན་བདེ་
བ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལྡན་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་ཉི་རིང་དུ་གཙོད་
པའི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱད་པར་འདོད་པ་སོགས་
སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སོ། །ལྔ་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་
པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སོགས་
གསུམ་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱམས་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་གི་
རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཅིག་དམིགས་ནས་སྦྱང་རྗེ་སོགས་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆད་མེད་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་མ་བྱུང་
སྟེ། དེ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བཏུས་
ལས། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་
སོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པས་གྲོགས་བསྟན་ཀྱི་ངོ་བོ་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་མེད་༥༩༥ ༽ལས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གནས་
དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ངོ་བོ་དང་གྲོགས་བསྟན་ཉེ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་
བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་པ་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཡིན་ལ། བྱད་པར་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་ན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལྡན་པ་དང་
བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་ཉི་རིང་དུ་གཙོད་པའི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། བྱད་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་
སོ། །ལྔ་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཆད་མེད་བཞི་
པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
རབ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཏྲ་ཀ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་༡༩༥ ༽

ལས། འདི་ལ་ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་
 བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཚད་མེད་བཞིའི་ནང་
 ཚན་གང་ཞིག་རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྩྱང་ཞིང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེ་
 བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་རྩྱང་དེ་བྱམས་པ་ཚད་
 མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩྱང་ཞིང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 ཅན་ཚད་མེད་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་
 སེམས་རྩྱང་དེ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་
 པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩྱང་ཞིང་རང་གི་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་རྩྱང་དེ་དགའ་བ་ཚད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་དེ་གང་ཞིག་རང་
 གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྩྱང་ཞིང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་
 འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་རྩྱང་དེ་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ་༣༥༡ ་ལས། འོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་འཕྲད་འདོད་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་དེ། བྱམས་
 པ་ཚད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
 འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་དེ།
 སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་

བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་
དེ། དགའ་བ་ཆད་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བར་
འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་དེ།
བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བྱམས་པ་ཆད་མེད་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ཅམ་
ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཆད་མེད། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཆད་མེད། དམིགས་
མེད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཆད་མེད་གསུམ་ཡོད། དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་
འགྲོ། སྦྱིར་བྱམས་པ་ཡིན་ན། བདེ་བ་དང་འཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ།
བྱམས་པ་ལ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་འཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་གཉིས་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་དེ། ཡིད་
འོང་གི་བྱམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་འཕྲད་
འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་བྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྱུབ་ན། བདེ་བ་
དང་འཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་མེད་རྒྱ་ཡིན་པར་
ཐལ། མ་གྱུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་དང་འགལ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ན་བྱམས་པ་ཆད་མེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། ངན་
སོང་གི་རྟེན་ལ་ཆད་མེད་བཞི་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་
གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་ཟེན་པའི་བྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། བསམ་གཟུགས་སྦྱི་དོན་༡༠༣ ་ལས། གསུམ་པ་ཆད་མེད་བཞི་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། བྱུང་ཆོས། སྐྱབ་ཤེས་པ།
གཞུང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མེད་པ་དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྟེན་བཞི་ལས་
སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྟེན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་སོགས་དང་། རྒྱ་རྟེན་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། བདག་རྟེན་ཆད་མེད་

སོགས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་རིག་
 པ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་རྒྱ་ལས། །བྱང་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་སྤྱིང་རྩེ་སྟེ། །རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་རྒྱུ་སྤྱུག་
 བསྐྱེལ་དེ་རྒྱ་སྟེ། །རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་སྤྱིང་
 རྩེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅེ་བ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡང་དག་
 པར་འཛོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་རིག་
 པ། ཚད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་རི་ལྟར་མངོན་
 པར་འབྱུང་བ་ཅན། ཕྱི་རོལ་པའམ་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་
 པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་བོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་
 རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཅེ་བ་ཅན། །སྤྱད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་
 འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །པན་དགོངས་ཁྲོད་ལ་སྤྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱམས་པ་ཚད་མེད། སྤྱིང་རྩེ་ཚད་མེད། དགའ་བ་ཚད་
 མེད། བཏང་སྦྱོམས་ཚད་མེད་དང་བཞི་ཡོད། བཞི་པ་ནི། ཚད་མེད་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་
 རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་སྤྱད་པར་ཤོག་ཅིག་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་
 འགྱུར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། དམིགས་
 མེད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་གསུམ་ཡོད། ཚད་མེད་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱུག་

བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལྷིང་ཇེ་གང་ཞེན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་
རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་ཞོག་ཅེས་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷིང་ཇེ་སོགས་གསུམ་
ཡོད། ཚད་མེད་གང་ཞེག་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་
ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དགའ་བ་
གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཞོག་
ཅེས་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན།
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད། ཚད་མེད་གང་ཞེག་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། བཞི་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བཏང་སྟོམས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཞེས་
བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
བཏང་སྟོམས་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད། ལྷ་བ་ལ། ཚད་མེད་པ་དེ་བྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་
ཏེ། མི་མཐུན་བྱེགས་སྟོང་བའི་བྱད་པར། གཉེན་པོའི་བྱད་པར། དམིགས་པའི་བྱད་པར།
བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་བ་ལྟར་
གཞོད་སེམས་དང་། རྣམ་འཆེ་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་
རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་བ་ལྟར་གྲོགས་རྣམས་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་པ་གཞོད་སེམས་སོགས་བཞི་པོ་དེའི་གཉེན་
པོ་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཀུན་བརྟུས་དར་རྟེན་༡༩༡ ་ལས།
དང་པོ་ནི། བྱམས་པ་གང་ཞེན་ཞེས་པ་རིམ་བ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། ཚད་མེད་པ་བཞི། རྣམ་

པའི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཞོག་ཅིག་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་
 གྱུར་ཅིག་སྟེ། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟེ། ཉོན་མོངས་
 དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟེ། དུ་ཕན་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་
 ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི། བྲམས་སོགས་
 ཚད་མེད་བཞི་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་གྲོགས་བསྟན་གྱི་རོ་བོ་བསྟན་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན་སྟོང་རྗེ་
 ཚད་མེད་ཡིན་པས་བྲལ་བེད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་
 སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་
 གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ལས་བྱང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། མདོན་པ་ཀུན་བརྟུས་༡༠༩ ་ལས། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མདོན་པར་གྱུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་
 སོ་སྟེའི་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
 རྗེ་དེ་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ལས་
 བྱང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སྟོང་རྗེ་ཚད་མེད་ཡིན་པས་བྲལ།
 སྟོང་རྗེ་ཚད་མེད་ཡིན་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བྲལ་བེད་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
 རྗེ་ཚད་མེད་ཆོས་ཅན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་རྗེ་ཚད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྱུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས།
 ཕྱི་རོལ་པའལ། ཉན་ཐོས་སལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་
 གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆོད་མེད་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྙིང་རྩེ་ཆོད་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མངོན་
པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཉན་ཐོས་སམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྙིང་རྩེ་
དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་སྙིང་རྩེ་དམན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྙིང་རྩེ་དམན་པ་
ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ སྙིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་མེད་པ་སོགས་ནི། ཁོ་བོའི་དབྱ་མའི་དཀར་གནད་ལ་དོགས་དཔྱོད་ལུང་རིགས་སེང་
གོ་དཀར་མོའི་སྒྲིབ་བྱངས་ལས་བཤད་བློན་པའི་འདིར་མ་བཤད་དོ། །གསེར་སྒྲིབ་(༡༩༩)།
ལས། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་
བྱམས་སོགས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱམས་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ནམ་
གང་ཟག་གི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཅིག་དམིགས་ནས་སྙིང་རྩེ་སོགས་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་
པ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་བ་བོའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཞིག་གི་ངོ་བོའི་སྤྱག་
བསྐལ་བ་བོ་དམིགས་ནས་བྱམས་སོགས་སྐྱེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་བྱམས་
སོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྐབས་འདིར་གང་ཟག་གི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་
གཅིག་དམིགས་ནས་ཞེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཞིག་གི་ངོ་བོའི་
ཞེས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་མ་ཞེས་པ་དེ་གང་ལ་འཛོག་སྟུང་ན། གཞུང་ལུགས་རྣམས་
ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་ལ་འཆར་སྤང་ནི། སྐབས་འདིར་
རྣམས་ནི་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ལ་འཛོག་དགོས་སམ་སྟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་རྒྱ་བྱུང་
པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་སྟོང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་དང་། རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་
ཀྱི་སྙིང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་སྟོང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་དང་། བྱང་སོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སྟོང་།

ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
 བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་འཛོག་དགོས་
 སྟུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ཏོགས་དཀའི་སྤྱང་བ་༡༧༩ ་ཧེལས། གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞི་བཤད་
 པ་ལ། ཆད་མེད་པ་ནི། བཞི་སྟེ། བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་
 སྟོམས་ཆད་མེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་ཆད་མེད་པ་བྱ་ཞེན་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་
 པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོགས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་ཡུལ་
 ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས། མཐའ་ཡས་པའི་
 སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་འབྲུད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་།
 གསུམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་ཉོན་
 མོངས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་སོགས་གསུམ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱང་
 སོགས་ཆོས་ཅམ་ཏུ་བདེན་སྤང་མདོར་བར། དེ་འབྲའི་བྱང་སོགས་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། བྱང་སོགས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། སྤྱིང་རྗེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱིར་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་དང་
 པོའི་ཡུལ་དང་། ཆད་མེད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
 ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་༤༩༩ ་ཧེལས། ཡང་ན་འདི་དག་
 གི་ཡུལ་ནི་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་དང་བདེ་བ་

དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་དང་པོའི་ཡུལ་དང་། ཚད་
མེད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རིམ་བཤུགས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ།
རྒྱན་ལས། བརྟན་བཤུགས་ཀྱི་དེ་དག་བདེ་འདོད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་དང་
བདེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་དང་། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
རབ་ཏུ་འབྱུག་། ཅེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དེས་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་
པའི་སེམས་ཅན་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་
ཡུལ་འདོད་དགོས་སམ་སྟུམ་སོ། ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཚད་མེད་
གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་བཤུགས་
ཡོད་དེ། གསེར་ཐོང་༤༩༧ ་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་སོ་སྟེ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉན་རང་
དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་འོ་ཞེས་ཤུགས་སྟོན་བཤད་
ལ། སྟོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ནི། ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱམས་
པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །སྟོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི་
ཚོས་ལ་དམིགས་པའོ། །མི་སྟེ་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱམས་པ་
ནི། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ་ཞེས་བྱང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་གསུམ་
ལ་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་༡༧༧ ་ལས། དང་
པོ་སོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཉན་རང་འཕགས་པ། གསུམ་པ་བྱང་འཕགས་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གང་རུང་ཡང་ཡིན། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་
དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་

ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ། དམིགས་
 མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། འདི་གསུམ་གྱི་བྱང་པ་ནི་སྤར་བ་ཤད་
 པ་ལྟ་རོ། ལྷག་བསམ་ཀླུ་དག་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། སེམས་ཅན་མཐའ་
 དག་བདག་གིས་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྤྱལ་བར་བྱའོ། །སྤམ་པའི་སྒྲོའི་ཁུར་ལེགས་བར་འབྱེར་
 བའི་ཀླུ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ་ལྷག་བསམ་
 ཀླུ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྩོགས་བྱང་ཐོབ་
 འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོའི་རིགས་
 སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་ཀླུ་རིག་དེ་ཀྱུན་རྩོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཡིན། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དོན་གཅིག་གོ།

༡༡། །ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་དབྱང་པ་ནི།

གསེར་ཐང་༤༩༩ ༽ལས། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། སྐྱིར་བསྟན་
 པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །ཆོགས་སྐྱབ་མཆོམས་སྐྱར་བ། དང་པོ་ནི།
 འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་གསུམ་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གསུངས་ཏེ། སྤར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་
 ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་ལ་ཆོགས་སྐྱེ་བས་དོན་གྱི་རིམ་པའོ། །མདོའི་
 འབྲེལ་ནི། གོ་སྐྱབ་ལས་འཕྲོས་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རི་ཅམ་
 གྱིས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གོ་ཆ་བགོས་ཞེས་དེས་པའི་ལན་དུ་ཆོགས་དང་པོ་བཅུ་གསུངས་
 སོ། །དེ་ནས་འཇུག་སྐྱབ་ལས་འཕྲོས་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གང་། རི་ཅམ་གྱིས་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས། ཐེག་པ་
 དེས་གང་ནས་དེས་པར་འབྱུང་། ཐེག་པ་དེས་གང་དུ་གནས་པར་འབྱུང་། ཐེག་པ་དེས་གང་

ཞིག་འབྱུང་བ་ལགས་ཞེས་ངེས་པ་ལ། །དང་པོའི་ལན་དུ་ཐབས་མཁས་ནས་གཟུངས་ཀྱི་
 བར་དང་། གཉིས་པའི་ལན་དུ་སའི་ཚོགས་དང་། གསུམ་པའི་ལན་དུ་མཐོང་སྤང་གཉིན་
 པོའི་ཚོགས་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ལན་དུ་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉིན་པོ་དང་། ལྷ་
 པའི་ལན་དུ་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ཀྱི་གཉིན་པོ་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་
 ངི་བ་གཉིས་པའི་འོག་ཏུ་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་པ་བསྟན་ནས་དུག་འབྱུང་ལ། དེ་
 ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལན་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་མ་བཞིས་ངེས་པ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་
 ཁམས་གསུམ་ནས། རྣམ་མཁུན་དུ། བྱང་སེམས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དེ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པར་བསྟན་པས་མཐོང་སྤང་བཞི་དང་། དེ་བཞིས་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དོན་དམ་ཀྱི་
 ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་བཞིའི་གཉིན་ཚོགས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི། གསུམ་
 པ་ཚོགས་སྐབ་ལ་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། ཚོགས་གསུམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་མཐའ་
 དག་ལ་འཇུག་པ་སྐབ་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་སྦྱོས་པས་ན་འཇུག་སྐབ་
 ཀྱི་འོག་ཏུ་གསུམ་པ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་འཆད་དོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི་གོ་སྐབ་ལས་འཕྲོས་ནས་
 གོ་ཆ་བགོ་ཚུལ་ངེས་པའི་ལན་དུ་ཚོགས་སྐབ་དང་པོ་བཅུ་དང་། འཇུག་སྐབ་ལས་འཕྲོས་
 རས་ཐེག་ཆེན་གང་ཞེས་སོགས་ཉི་མེ་ལྟར་ན་ངེས་ལྟ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་བ་ལྟར་ན་དུག་གི་
 ལན་དུ་ཚོགས་སྐབ་ལྷག་མ་བདུན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ལས། བཅེ་དང་སྦྱིན་
 ལ་སོགས་པ་དུག། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། གསེར་མེད་༥༩༥ ་ལས། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ན། ཚོགས་
 ཀྱི་སྐབ་པ་ཡིའོ། །གང་ན། བཅེ་བ་ནས་གཉིན་པོའི་བར་གྱི་ཚོགས་བཅུ་བདུན་ནོ། །བཅུ་
 བདུན་པོ་འདི་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྣམ་པ་ལྟར་བསྐྱས་པ་ལྟར་གནས་པས། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དོན་ནི། རྩོག་ཞིག་༣༡༥ ་ལས། བཅུ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་

ལྷ་འདུས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྷ་འདུས་ཡོད་དེ། བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
 མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཏེན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྷའི་ནང་དུ་ཆོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་དེ་འདུས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསམ་པས་བསྐྱུས་པ་ལ་གཅིག་ཡོད་
 དེ། ལྷ་མེ་ཆེན་པོ་ཆོགས་སྐྱབ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་སྒྲུབ་པས་བསྐྱུས་པ་ལ་དུག་ཡོད་དེ།
 སྒྲིན་སོགས་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་པ་
 ལ་ཡང་། གསུམ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་དང་གསུམ་
 ཡོད་དོ། ། གཉིས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་བསྐྱུས་པ་ལ་ནི་གཅིག་ཏེ་ཐབས་མཁས་
 ཆོགས་སྐྱབ་པོ། གསུམ་པ་ལ། ལྷ་བས་བསྐྱུས་པ་ལ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲུབ་
 པས་བསྐྱུས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་གཉིས་ཡོད་དོ། ། བཞི་པ་ལ་
 འབྲས་བུ་སྐྱབ་པས་བསྐྱུས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་ཆོགས་དང་། དམིགས་པ་འཛིན་
 པས་བསྐྱུས་པ་ཏེན་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིན་འཛིན་པའི་གཟུངས་གཉིས་ཡོད་དོ། ། ལྷ་
 པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཏེན་བྱེད་པའི་ཆོགས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སའི་ཆོགས་དང་ཉེས་པ་སེལ་བ་
 གཉེན་པོའི་ཆོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་སྐྱབ་བཅུ་འདུན་པོ་རེ་རེ་མདོ་ལས་བསྟན་
 ཚུལ་ནི། གསེར་ཐང་༥༩༥༽ ལས། དེས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དཔྱལ་བའི་མའི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ཞི་བར་བྱས་ཤིང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རབ་ཏུ་བཅེལ་ནས་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་སྐྱབ་བཅོད་དོད་བྱངས་རྗེས་སུ་སྒྲོག་གོ་ཞེས་པ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཏེན་བྱེད་པའི་ས་

དང་ཉེས་པ་སེལ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཡིག་ཆ་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༧ ་ལས། དང་པོ་ལ་བསམ་སྒྲུབ་གཉེས་
 ལས། དང་པོ་བསམ་པས་བསྐྱུས་པ། བཅེ་བའི་ཆོགས་སྐྱབ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་
 འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་རབ་འབྱོར་
 གང་ཡང་ཁྱོད་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་
 ནི། དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། ཞེས་དང་།
 གཉེན་པོ་ནམས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཆོགས་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ནས། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་བར་བཅུ་
 བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ཡིག་ཆ་སྐབས་དང་པོའི་
 སྤྱི་དོན་ལས། ཆོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་མདོ་ཆོན་རེ་རེ་ནས་བསྟན་ཚུལ་ཉ་ཅང་གསལ་
 པོ་གསུངས་ཡོད་པས་ཞེས་པར་འདོད་ན་དེར་བལྟ་བར་བྱ་བའོ། ནམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་
 སྤང་བ་༡༥༥ ་ལས། སྙིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཡིན་པས་སོ། །དེར་ཐལ། འདི་དག་གིས་
 ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲས་བྱར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 བའོ། ཞེས་དང་། གསེར་ཐོང་༡༤༤ ་ལས། གསུམ་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོར་དངོས་སུ་འབྱེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ཆོགས་སྐྱབ་
 ཡིན་ན་རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་བྱུང་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་
 ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༧ ་
 ལས། སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། ས་མཆོམས།

དེས་ཆོག་གོ་རིམ་ས། གངས་དེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། རང་
 འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཆོགས་སྒྲུབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཁ་
 ཅིག་རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རང་འབྲས་བྱང་
 ཆེན་དངོས་སུ་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རང་འབྲས་གནས་སྐབས་གྱི་
 བྱང་ཆེན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གང་རུང་དངོས་སུ་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་
 ལམ་གྱིས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་མ་དེས།
 གསུམ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་
 མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་
 ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་མ་བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
 དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱུང་དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྲིན་
 པའི་བྱུང་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་ལྔ་པའི་སྒྲི་དོན་༡༥༥ །ལས། གཞུང་
 དོན་ནི། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ཏེ།
 མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་བསྐྱོམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག་རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཆོན་ཉིད། མདོ་ལས་བར་ཆད་མེད་པའི་
 ཅེ་སྒྲོར་བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་དཔེར་མཛད་

ནས་དེ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་མཐུན་དེ་བསོད་ནམས་མང་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་བ་དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམས་མཐུན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་བས་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམས་མཐུན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སྒྲོལ་ལཱ་ཆོད་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམས་མཐུན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཅེས་བ་དང་། རང་འབྲས་བུར་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་གཉིས་གོ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམས་མཐུན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཅེས་བ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམས་མཐུན་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་བ་ཅམ་ལས་གཞན་གོ་རྒྱ་མེད་བས་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམས་མཐུན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཁྲབ་ལ། རང་འབྲས་བུར་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་ཅེས་བ་ནི་རང་འབྲས་བུར་ཆེན་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འབྲས་རྣམས་མཐུན་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་པའི་རྣམས་མཐུན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་གཞན་ཀྱི་བར་མ་ཆོད་བ་དགོས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམས་མཐུན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐབས་ལྟ་པའི་སྟེ་དོན་༡༥༠༽ ལས། ཁ་ཅིག་དེ་གང་ཞིག་རང་འབྲས་རྣམས་མཐུན་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན།

ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་
 ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དབྱེ་ན་ཆོག་ས་སྐྱབ་བཙུ་བདུན་པོའི་ས་མཆོམས་ནི། གསེར་ཐང་༡༩༩༩ ་ལས།
 དབྱེ་ན་ཆོག་ས་སྐྱབ་བཙུ་བདུན་པོ། །ས་མཆོམས་ནི། སྤྱིར་ཆོག་ས་ཅམ་ཞིག་ལས་དང་པོ་
 པའི་ས་ནས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོག་ས་པ་དང་
 རང་འབྲས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ལ་ཆོག་ས་སུ་འདོད་པས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་
 ར་ཆོག་ས་སྐྱབ་དང་པོ་བཙོ་ལ། ས་དང་གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་གཉིས་ས་བཙུན་ཡོད་དེ། རྟོག་ས་
 སྤྲ་ལས། ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་བཅེ་བ་དང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་དང་ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་དང་བྱུང་དུ་འདུག་པའི་ལམ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་
 རམས་དང་ལམ་དང་ག་བྱུངས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 རོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་རོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་
 ཆོག་ས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་རོ། །གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་
 ཀའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་ཡིན་རོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་ཐོག་ས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༢༡ ། གསུམ་པ་ཆོག་ས་སྐྱབ་འཆད་པ་ནི།

རྒྱན་ལས། ཆོག་ས་ནི། ཞེས་དང་། བཅེ་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག་ཅེས་སོགས་
 ཀྱིས་འཆད་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ནི། གསེར་ཐང་ལས། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་འབྱེན་
 པའོ། །དབྱེ་ན་ཆོག་ས་བཙུ་བདུན་པོ། ཞེས་གསུངས། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱབ་

པའི་མཆན་ཉིད་ནི། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས།
ས་མཆོས་ནི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད། ཆོགས་སྐྱབ་
བཅུ་བདུན་གྱི་བཅེ་བའི་ཆོགས་སྐྱབ་ནས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་བར་བཅུ་ནི་གོ་
སྐྱབ་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཐབས་མཁས་གྱི་ཆོགས་མན་ཆད་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ་བདུན་ནི་
འབྲུག་སྐྱབ་ལས་འཕྲོས་པར་གསེར་ཐོང་དང་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། ། ཆོགས་གྱི་
སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ཡོད་དོ། ། དེ་ཡང་། །བཅུ་བདུན་པོ་འདི་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོས་རྣམ་པ་ལྟར་བསྐྱས་ནས་འཆད་པ་ལྟར་འཐད་པར་གསེར་ཐོང་དུ་གསུངས་པ་དང་
ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟར་བསྐྱས་ཚུལ་ནི། བསམ་སྒྲོར་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྟ་
བ་དང་སྒྲོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོགས་སྐྱབ་ལས། དང་
པོ་ལ་བསམ་སྒྲོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསམ་པས་བསྐྱས་པ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆོགས་སྐྱབ་དང་།
གཉིས་པ་སྒྲོར་བས་བསྐྱས་པ་ལ་སྒྲིན་སོགས་དུག་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་
བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཉམ་
གཞག་གིས་བསྐྱས་པ་ལ་ཡང་། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་དང་
གསུམ་ལས། གསུམ་པ་ལ། ལྟ་བས་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲོད་པས་བསྐྱས་པའི་
བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་། བཞི་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པས་བསྐྱས་པ་ལམ་གྱི་
ཆོགས་དང་། དམིགས་པ་འཛིན་པས་བསྐྱས་པ་རྟེན་བཅས་གྱི་ཆོས་གྱི་ཆོས་སྒྲིན་འཛིན་
པའི་གཟུངས་གཉིས་དང་། ལྟ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སའི་ཆོགས་དང་། ཉེས་པ་
སེལ་བ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བསམ་སྒྲོར་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བཅེ་བ་དང་། བུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དུག་བཞག་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་པའི་དབང་

དུ་བྱས་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཐབས་མཁས་བཞི་བཞག་ལྟ་སྟོང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བཞག་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་
 འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བཞག་ ཡོན་ཏན་གི་
 རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་གང་ཞིན། དེ་ཡོད་དེ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆེན་པོས་
 ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གི་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 ཤིང་། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྲེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་རོ། ། གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན། བཅེ་བ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ནས། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་བར་
 བཅུ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཅུ་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་ཚོགས་
 སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ཚོགས་སྐྱབ་གང་ཞིག་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གི་བཅེ་བ། སྟོང་ཇེ་ཆེན་ཚོགས་སྐྱབ་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཚོགས་སྐྱབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 སྟོང་ཇེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཇེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཇེ་དང་གསུམ་
 ཡོད་དོ། ། ཚོགས་སྐྱབ་གང་ཞིག་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྟར། སྟེན་པའི་
 ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་སྟོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟར།
 བཅོད་པའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོབ་པའི་
 སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟར། བཅོན་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་སེམས་
 རང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། བསམ་གཏན་གི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ནི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་

དང་། རྣམ་པའི་བྱེད་པར་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་རོ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པར་
སྤྱོད་སྤྱོད་རྗེ་བསྐྱོམས་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྤྱོམས་གསུམ་གྱི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མ་བུན་ཕྱོགས་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། སྤྱོད་རྗེ་
ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་པོའི་བཤེས་གཉེན་དང་། རང་གི་སྤྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
ལས་བྱུང་། དམིགས་པའི་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་པའི་བྱེད་པར་བྱ་
གཅིག་པས་དུག་ཟོས་པས་ཉེན་པ་ལ་མ་སྤྱག་པས་བཅེ་བ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བུལ་བར་
འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་རྣམ་འཆེ་སྤྱོད་ཞིང་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྤྱེའི་
རྒྱན་ལས། བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་རྗེ་སྟེ། །རྒྱ་
དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་རྗེ་ལོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་ནི། ཆོགས་སྐྱབ་གང་ཞིག་སེམས་དམིགས་པ་
ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འབད་མེད་ལྟན་བྱབ་དུ་འཇུག་པའི་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དམིགས་པ་ལ་
དབྱེད་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་སྤྱོད་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་
སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། དགུ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཆོགས་
སྐྱབ་གང་ཞིག་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་པ། བརྒྱ་པ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཀྱི་ཆོགས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཆོགས་སྐྱབ་གང་ཞིག་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ། བརྒྱ་གཅིག་པ་ཐབས་མཁས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ།
བརྒྱ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་

གྲིཾླགས་རིགས་སུ་གནས་པ། བཅུ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག་གོང་མའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ། བཅུ་བཞི་པ་ལམ་ཀྱི་ཚྭ་གས་
 སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དམ་པའི་ཚྭ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་བྲན་པ་
 དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། བཙོ་ལྷ་པ་གཟུངས་ཀྱི་
 ཚྭ་གས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དམ་ཚྭ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུ་དག་གང་ཞིག་
 བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
 གཟུངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་
 བྱེད་པ། བཅུ་བྲུག་པ་སའི་ཚྭ་གས་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་ཀྱི་
 སྤང་བྱའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། བཅུ་བདུན་པ་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 འོ། ། ཚྭ་གས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་ལམ་གང་ནས་ཡོད་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་ཀྱི་སྤྱད་འགྲེལ་
 རྟེན་སྤྲུལ་ལས། ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་བཙེ་བ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྲུག་དང་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་ཚྭ་མཚྭ་ཆེན་པོ་ནས་དང་ས་དང་གཉེན་
 པོའི་ཚྭ་གས་སྐྱབ་གཉིས་ས་བཅུ་ན་ཡོད་པར་གསེར་སྤེང་ལས་གསུངས་སོ། །འདིར་གསེར་
 སྤེང་ལས། སྦྱིར་ཚྭ་གས་ཅམ་ཞིག་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་ཡོད་ཀྱང་སློམ་བྱུང་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པས་སྦྱང་ཉིད་རྟེན་གས་པ་དང་རང་འབྲས་བུར་ཐུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཚྭ་གས་ཞིག་ལ་
 ཚྭ་གས་སུ་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པས་ཚྭ་གས་སྐྱབ་ལ་སྦྱང་ཉིད་རྟེན་གས་པའི་ སློ་མི་
 དགོས་པ་ཤེས་སྤྲུལ། རང་འབྲས་བུར་ཐུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ་
 སྦྱོར་ལམ་ཚྭ་མཚྭ་ཆེན་པོ་སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་འབྲས་བུར་ཐུབ་ཆེན་
 པོའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ན་དེ་དེའི་དངོས་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རང་འབྲས་བུར་ཐུབ་ཆེན་

པའི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་དང་དང་པོས་ཆོད་
པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་
བར་དུ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་
སྐད་ཅིག་གསུམ་པའི་དངོས་རྒྱ་མིན་པར་འཛིག་པ་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཞན་
གྱིས་ཆོད་ཀྱང་དངོས་རྒྱར་འཛིག་ཅེ་ན། དངོས་རྒྱ་དང་བརྒྱད་རྒྱུའི་གོ་དོན་ཇི་ལྟར་བྱེད།
ཡང་ཆོག་གས་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་བྱ་བར་གསུངས་པས་
ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་དངོས་སུ་འབྱེན་བྱར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆེན་དུ་འདོད་
དགོས་པ་འདྲ་ཡང་། ལྷ་མ་རྩེ་བཅུན་པ་དང་། བཤུ་ཆེན། མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བ་སོགས་
གྱིས་དེ་བྱང་ཆེན་དུ་མི་བཞེད། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་བྱང་ཆེན་དུ་བཞེད་ཅིང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་
ལ་རྣམ་བཤད་ལས། བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་གིས་སྤྱར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་
བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲས་བྱར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱར་བར། སྤྱར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་བཞག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གྲུང་ཐང་གི་པར་བྱིན་ལས་གསུངས། དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོར་མི་བཞེད་མཁན་ཆོ་ལྷར་ན་རྣམ་བཤད་ལས། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཐོང་
ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་སྤྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་
དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་བྱ་བའོ། །ཞེས་པའི་གནས་སྐབས་དང་རང་འབྲས་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་
རྣམ་པ་ལ་དཔག་ནས་དང་དེ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཆ་ནས་
འགྲེལ་ལམ་ཡང་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོག་གས་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་
པས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་གིས་སྤྱར་དུ་ཡང་དག་
པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲས་བྱར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱར་

བ་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྐྱབ་ཚས་མཚག་ཆེན་པོ་ནས་བཞག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །ཐེག་ཆེན་བཙུ་བདུན་ངོས་གཟུང་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ་ནི།

གསེར་བྱེད་༥༣༩ ་ལས། ཐེག་ཆེན་བཙུ་བདུན་བསྟན་ཏེ། དན་ཉི་ནས་འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་གི་བར་སྡེ་ཚན་བདུན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ཤེས་པ་བཙུ་གཅིག། དབང་པོ་
གསུམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། རྗེས་དྲན་བཙུ་ སྟོམས་འཇུག་ལྷ། སྟོབས་མི་འཛིགས་པ་
སོ་སོ་རིག་པ། མ་འདྲེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ནོ། །སྤར་གྱི་ཕྱིན་བྱུག་སྟོང་ཉིད་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཆད་
འགྱུར་གྱི་གཟུངས་གྱི་ཐེག་ཆེན་དང་བཅས་པས་ཉེར་གཅིག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་བཙུ་བདུན་དང་ཐེག་ཆེན་ཉེར་གཅིག་སོགས་གང་ཞེ་ན། འདིར་
ཐེག་ཆེན་བཙུ་བདུན་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་བདུན། རྣམ་ཐར་གསུམ། ཤེས་པ་བཙུ་གཅིག་
དབང་པོ་གསུམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། རྗེས་དྲན་བཙུ་ སྟོམས་འཇུག་ལྷ། སྟོབས་བཙུ་
མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་མ་འདྲེས་
པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའོ། དེ་དག་སྤྲ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པའི་ཚས་དེ་ལ་སོ་བདུན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་
སྟོང་བ་བཞི། རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྷ། སྟོབས་ལྷ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༡༧ ་། རྣམ་ཐར་གསུམ་
དུ་ཡོད་དེ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྒོ། སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་གསུམ་སོ། ། ༡༨ ་། ཤེས་པ་བཙུ་གཅིག་
ནི། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་པ་བཙུ་ཉི་ནང་ནས་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མཛོག་པ་ཚས་
ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་ཤེས་པ་དང་།

ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་།
མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགྲའི་སྤྲེད་དུ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་
པ་ཤེས་པ་ལམ་རྣམས་འདྲིས་པ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་བཞིན་པ་ཤེས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའོ། ༡༩ ། དབང་པོ་གསུམ་ནི། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་
བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ༡༠ ། དེས་ན། དབང་པོ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་
བཞེད་སློལ་མི་མཐུན་སྟེ། ཉི་སྤང་དང་། མཛོད་དང་། ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། མི་ཤེས་པ་ཀུན་
ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན། མཛོད་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་
ཡིན་ན། སློལ་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན། མི་སློབ་
ལམ་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེས་ཕྱིན་
༡༡ ། ཉི་སྤང་༢༥ ། ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་
པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་སྤང་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་མཛོད་བ་དང་སློལ་བ་དང་མི་སློབ་པའི་
ལམ་བསྟུས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་༣༥ ། ལས། ཐེག་
དམན་མཛོད་ལམ་པ་ཅམ་གྱི་ཏྲོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་
པོས་ཀྱང་མ་བསྟུས། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་མ་བསྟུས། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་
པོས་ཀྱང་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། མཛོད་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
བྱ་བ་སྟེ། སློལ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱ་བ་སྟེ། མི་སློབ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། ཡང་ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནོར་བུའི་
བང་མཛོད་ ༡༣ ། ལས། མཛོད་སྤང་སྤོང་བ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་
པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོར་དམིགས་པ། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། སློལ་

སྤང་སྤྱོད་བ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཟག་མེད་
 གྱི་དབང་པོར་དམིགས་པ། ཀུན་ཤེས་གྱི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། ལྷག་མེད་གྱི་སྤང་འདས་
 ཐོབ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོར་དམིགས་པ། ཀུན་
 ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ། སློམ་ལམ། མི་
 སློབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་། བདེ་དབང་། ཡིད་བདེ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས། དད་
 སོགས་དབང་པོ་ལྷ་སྟེ་དགྲ་རེ་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་། ཡིད་
 བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དག་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དང་། དབང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་
 དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 ས་མཆོམས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་རྗེས་བཟོད་གྱི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སློམ་ལམ་རྗེ་རྟུ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་ན་ཡོད། གསུམ་པ་མི་སློབ་ལམ་པ་མཐའ་
 དག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད། ཅེས་དང་། མཛོད་རྩ་བ་ལས། སྤང་འདས་སོགས་གོང་ནས་
 གོང་། །འཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་བྱིར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་
 ཀུན་ཤེས་ལྷན་དབང་པོ། ཞེས་དང་། མཆོམས་མཛོད་༡༧༥ ་ལས། སོགས་པའི་སྤྲུལ་
 རི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་
 དབང་པོ་ནི་སློམ་སྤང་སྤྱོད་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
 བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཉན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཡིད་བདེ་བ་
 དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་དག་སོ་སོར་སྤྱོད་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྤྱད་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་། མདོ་གསེར་སྤེངས་སྐབས་བཞི་བར་བྱངས་པ་ལྟར། སོ་སྟེ་
 སློབ་པ་འཕགས་པ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ལ་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། གསེར་སྤེངས་སྐབས་བཞི་བ་༣༥༩ ་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་དད་སོགས་

ལྷ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བ་དང་སྟོམས་ཡིད་དང་དགུ་ཟག་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་
ཤེས་པའི་དབང་པོར་འཛོགས་སྟེ་དེ་དགུ་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ངོ་། །ཀྱན་བདུས་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྟོར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་
ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དབང་བྱེད་
པའོ། །ཀྱན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་གང་དབང་
བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་པོ་སྟོར་ལམ་ནས་ཀྱང་བཞག་ཅིང་། འགྲེལ་པར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
གདགས་གཞི་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་བགྱངས་ནས་བཅུར་བྱེད་དོ། །ཉི་ཁྱིལ་སྟེ། དེ་ལ་མི་ཤེས་
པ་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྟོབ་པའི་གང་ཟག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་
པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་སྤང་བ་མེད་ཅིང་འདུལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་
དང་། དེ་ལ་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྟོབ་པའི་གང་ཟག་ཀྱན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀྱན་ཤེས་
པ་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སྟོབ་པའི་གང་ཟག་དག་བཙོམ་པ་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་
ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞུགས་
ཞུགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མོས་སྦྱོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ཞུགས་འབྲས་གནས་
དང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པ་ཡན་ཆད་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཉན་རང་དག་བཙོམ་པ་དང་
ས་བཅུ་བ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབྲས་ཀྱི་གཞོད་འཛོམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །བསྐྱེད་
བ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་བདེན་
པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བཙོན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོར་བའི་

ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོ་ལྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱེད། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་
 རྣམས་བརྒྱུད་སྟེ་དོ་རྟེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱེད། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་
 ན། སྤྲུལ་པ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་
 བར་བྱེད་ཞེས་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་ནས་བཞག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྟེན་བར་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་
 ཐག་རིང་ཞིང་འཛིན་ཉེན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐག་ཉེ་ཞིང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རྣམས་པར་
 རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་མཆོམས་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
 པ་གསུམ་རྩེ་ལྟར་རྣམས་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་ནི་དང་པོ་རྣམས་
 པར་གཞག་གོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་
 དག་ལ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་རྣམས་པར་
 བཞག་པར་བལྟ་བར་བྱེད་ནས་འཆད་པའི་སྤྱི་མཐི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙོ་
 པོ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་ཡང་བརྒྱུད་ན་མདོ་དང་དགོངས་པ་སྒྲིག་
 རུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི། རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་
 ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གསུམ་སོ། ། ༡༡ ། རྩེས་བཅུ་བཅུ་ནི། སངས་རྒྱས་རྩེས་སུ་བཅུ་

པ་དང་། ཚོས་རྗེས་སུ་བླ་བུ་དག་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་བླ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བླ་བུ་
གཏོང་བ་རྗེས་སུ་བླ་བུ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་བླ་བུ་དུག་གི་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་བ་རྗེས་སུ་བླ་བུ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་བླ་བུ་
བ་རྗེས་སུ་བླ་བུ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་བླ་བུ་དབུགས་འབྱུང་འབྱུག་རྗེས་སུ་བླ་བུ་བཞི་དང་
བཅུ་ལྔ། ༡༣༽ ལྟོ་མས་འབྱུག་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་།
གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། ལྟོ་མས་འབྱུག་དགུ་དང་ལྔ་ལྔ། ༡༤༽ ལྟོ་བས་
བཅུ་དང་། ༡༥༽ ལྟོ་མེད་གསལ་བ་བཞི། ༡༦༽ ལྟོ་མེད་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་
དང་། ༡༧༽ ལྟོ་མས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ནི། ༡༨༽
ཐེག་ཆེན་བཅུ་བདུན་ཡིན་ནོ། ། ལྟོ་མས་མཁའ་ལྟོ་མེད་དུག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན། འཆད་འགྱུར་གཟུངས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཉེ་དྲི་བ་
དང་པོའི་ལན་དུ་ཐེག་ཆེན་ཉེར་གཅིག་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། གསེར་ཐོང་ལས། ལྟོ་མས་
ཀྱི་སྤྲོད་དུག་ཅེས་པ་ནི་པར་སྤྲོད་དུག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན། དེ་གང་ལ་འཛིན་སྟངས་
ན། དེ་ནི། རབ་འབྱོར་སྤྲོད་དུག་ནི་བྱང་ཆེན་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་གོ་དགོས་
པའི་བྱིད། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་༤༣༡༽ ལས། རབ་འབྱོར་སྤྲོད་དུག་ནི་བྱང་ཆེན་ཀྱི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་སོ། ། འདི་རྣམ་མཁའ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲོད་དུག་ལ་སྤྲོད་ཅིང་དེ་
ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་བྱང་
དུ་བསྐྱོ་བས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

༣༡། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཞེ་ལྟོ་སྤྲོད་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

སྤྱིར་ཞེ་གནས་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་ཉེས་པ་ལྟ་སྤྲོད་པའི་གཉིན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྟོམ་
ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་དང་སྤྱི་

ཚུལ། དེ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་སྤྱི་ཞིང་ཞིབ་པ་ནི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡིག་
 ཆའི་བསམ་གཟུགས་སྤྱི་མཐའ་སོགས་སྤྱི་གསལ་བས་འདྲིར་སྒྲོས་པར་མི་བྱ་ལ། དེ་ཡང་
 ཉེས་པ་ལྡེ་ཡི་གཉེན་པོར་འདྲུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྒྲོམས་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་
 དུ་འཇུག་ཅིང་འེན་སྤངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ན་ཞི་གནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 གླེ་རྒྱན་༡༣༥ ་ཡས། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །འེན་ཏུ་སྤངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་
 ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། བྱིང་ཤོད་གྱི་རོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། ཤོད་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་
 སྲེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་མ་ཞི་ཞིང་བྱིར་འཕྲོ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་འདོད་
 ཆགས་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྱི་བྱུང་པའི་ལུལ་ལ་སྲེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།
 སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་བར་གཅོད་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ། གུན་
 བཏུས་༡༥ ་ཡས། ཤོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱུག་པའི་མཆན་མའི་རྗེས་སྤྱི་འཇུག་པའི་འདོད་
 ཆགས་གྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་། ཞི་གནས་གྱི་བར་དུ་གཅོད་
 པའི་ལས་ཅན་ཞོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སྤྱི་རགས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་
 གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ནང་དུ་དམིགས་པ་གནས་པ་ལ་བར་གཅོད་བྱེད་འཆབ་ཆེ་ཆུང་གི་
 སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཤོད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སེམས་ནང་དུ་གནས་པ་
 ལས་དམིགས་པ་དེ་འོར་ནས་བྱི་རོལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤོད་པ་རགས་པ་དང་། སྒྲོ་
 བྱར་དུ་དམིགས་པ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་མི་གཡོ་ཡང་། ཆུད་ནས་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི་
 ཤོད་པ་སྤྱི་མོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱིང་པའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱ་ཐུགས་པ་
 དང་། གཉིད་སོགས་ལུས་སེམས་སྤྱི་བའི་གནས་ངན་ལེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་།
 སེམས་ལ་དྭངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པའི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་།
 དགོ་བ་ཅི་རིགས་སྤྱི་བྱུང་པའི་སྒྲོ་ཞིག་ལ་འཛོག་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་༤༤ ་༡ ་ཡས།

བྱིང་བ་ནི། སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལྟོད་ནས་དམིགས་པ་འཛིན་
ཏུ་གསལ་བའམ་དམ་པར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དཔངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། དམིགས་པའི་འཛིན་
སྟངས་འཛིན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། དེ་
ལ་གལ་ཏེ་ཟུགས་པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་
མཐོང་ན། ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་ཉིས་ལས། གང་གི་ཆེ་སེམས་དཔུལ་ལོང་ལྟ་བུའམ། མི་
ཐུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་པ་གསལ་བར་མ་མཐོང་
བ་དེ་ཡི་ཆེ་བྱིང་བར་འགྱུར་བ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱིང་བ་སྤྱར་གསལ་
ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། སེམས་ལ་ཐུན་པ་བབས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ཆེར་མི་གསལ་
བ་ནི། བྱིང་བ་རགས་པ་དང་། གསལ་ཆ་ལྡན་ཀྱང་སྒྲོ་ཡི་འཛིན་སྟངས་འཕངས་དཔའ་རུ་
སོང་ནས་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་གིམས་ཆ་མེད་ན་བྱིང་བ་སྤྱོད་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་༤༤༩ གྲུ་ལས། སེམས་ལ་ཐུན་པ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་།
སྒྲོ་ཡི་འཛིན་སྟངས་འཕངས་དཔའ་རུ་སོང་བ་རྣམས་བཀག་ནས་ཞེས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་
མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན། བྱིང་བ་ཡིན་ན་ཟུགས་པ་ཡིན་པས་བྱིང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
ན། བྱིང་བ་ནི་ཟུགས་པ་དང་བྱིང་བར་ཆེ་སྟེ། ཟུགས་པ་ནི་གཉི་ཟུག་གི་ཆར་གཏོགས་
པས་ཐུན་པ་འབབ་པ་ལྟ་བུ་བྱིང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་མདོ་དང་དགོངས་འགེལ་ཆད་ལྡན་
མང་པོར་དེ་གཉིས་གངས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ཤིང་། དོན་མི་གཅིག་པར་བཤད་། བྱིང་བ་ནི་
སྒྱུར་མང་པོར་ཞུམ་པ་ཞེས་བསྒྱུར་བ། རྣམ་གཡེངས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདི་
ནི་བདག་གིས་མི་རུས་སོ། །ཞེས་ཡི་ཞེ་བར་གྲགས་པའི་ཞུམ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་འཕངས་
དཔའ་བ་དང་། སེམས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་ཞུམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདི་སྤང་བྱ་ནི་གཙོ་
ཆེར་བྱི་མ་ཡིན་ལ། འདི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བར་
མ་མཛད་པས་ཉོགས་པར་དཀའ་བ་ཞིག་གོ། །ཞེས་རྗེའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཞེ་

ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་དོ་རྗེ་འཆང་ཞང་ཁྱང་པ་ཆེན་
 པོས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པ་༡ ་ཧེལས། དེས་ན་བྱིང་བ་རྒྱགས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་། བྱིང་བ་
 ལ་མོ་སྒྲོམ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད། སྒྲོམ་རིག་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཉིང་རེ་འཛིན་
 སྐབ་ལུགས་སྒྲོན་མེད་ལ། ཞི་གནས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སོགས་ཡམས་དང་འདྲ་བ་མང་
 ཏུ་བྱུང་བ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ནམས་རྒྱངས་བསྐྱིངས་ཏེ། མན་ངག་ཚུང་དུས་ཆོམ་
 སྒྲ་བས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིང་དེ་དག་ཆངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ། དབྱས་མཐའ་
 བས། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར། འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 སེམས་གནས་དགུ་དང་། སྟོབས་དྲུག་དང་། ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཆང་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཞི་གནས་ཐོབ་ཚུལ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན།
 ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་༡༥ ་ཧེལས། དེས་ན་སེམས་
 གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་འདོད་
 ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་རྒྱས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རི་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། རི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་གནས་གཉིས་སུ་ཡོད། ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སེམས་བྱི་
 རོལ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ན། ཞི་
 གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་དོགས་པ་ནི། ཞི་
 གནས་ཡིན་ན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་
 ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་རྒྱས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཡིན་པའི་བྲུབ་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་

ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ།
སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡིན་ན་སྟོར་བྱུང་བ་ཡིན་དགོས་ལ།
སྟོར་བྱུང་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་
གཟུགས་སྟེ་དོན་༣༤ ་ བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་
ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འབྲས་
བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་སྟོར་བྱུང་
ཡིན་པས་མ་བྱ་བ་སྟེ། བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
དེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
མི་འགལ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
ལས་བྱུང་བས་བྱ་བ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱིད་༡༣ ་ ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་ལས་བྱུང་བས་བྱ་བ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་
མཐའ་དཔྱིད་༣༥ ་ ལས། རང་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་སྟོར་
བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་དེ། དེའི་སྟོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡོད་

བྱེད་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྤ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
 ཉན་ཐོས་དབྱ་བ་ཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིབ་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲིབ་བ་མཐའི་
 ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁོ་བོའི་སྒྲིབ་ས་
 སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་ལས་ཞེ་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ནི་སྒྲིབ་བྱུང་གི་ཞེ་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཛོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། བསམ་གཟུགས་
 ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དབྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་མ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་༥༡ ༽ལས། འོ་ན། ཞེ་གནས་ཀྱི་
 རོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཤེན་སྒྲུངས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་
 ལྟར་བྱུང་ཏུ་འཛོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞེ་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་གནས་ཞེས་
 བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞེ་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་པས་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྤྱི་དོན་ལས་
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། སྒྲིབ་བྱུང་གི་ཞེ་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཛོགས་པ་དང་། མཐའ་དཔྱོད་
 ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཞེ་གནས་སྤྱི་ཅུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཆན་ཉིད་འཛོགས་
 པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། ། ཁོ་ན་རེ། འདོད་སེམས་དབྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཞེ་གནས་
 སུ་ཐལ། ཤེན་སྒྲུངས་ཀྱིས་ཟེན་པ་གང་ཞེ་ག རང་ཡུལ་ལ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེ་དག་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། མཛོད་ལས། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤངས། །ཞེས་སོགས་ཁྲངས་སྤངས་ནས་
 དག་སེམས་ཡིན་ན་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཡོད་དགོས་པས་བྱབ་པ་ཡིག་ཆ་
 ལས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ནམ་པར་མ་བྱེད་པའི་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་འདྲིར་
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་དཔྱོད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་རྩང་བྱེད་པར་ཅན་
 ཏུ་བྱེད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཡིན་ལ། མཛོད་ལས། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་དག་བ་བཅུ་གཅིག་
 གི་ནང་ཆན་ཏུ་གྱུར་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་འདྲའོ་ཞེས་ལན་གདབ་པར་
 ལུས་སོ། །འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་སོ་སའི་ངོ་བོ་ནི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུས་
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་ནི། ལུས་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་བཀོལ་ཏུ་མི་རྩང་བའི་གནས་ངན་ལེན་མཐའ་
 དག་སྤངས་ནས་ལུས་དག་བའི་བྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་བཀོལ་བཅོད་པའི་ནང་གི་
 རེག་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་འདོག་ཅིང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱང་སེམས་དག་བའི་
 ཕྱོགས་ལ་བཀོལ་མི་རྩང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སྤངས་ཏུ་སྤངས་ནས་སེམས་དག་བའི་
 བྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་བཀོལ་ཏུ་རྩང་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་
 འདོག་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་༦༥ ལས། ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ནི་ལུས་
 དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་ཞིང་། ལུས་དང་སེམས་དག་བའི་བྱ་བ་
 ལ་བཀོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལས་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་ལུས་སེམས་
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་གཉིས་ཐོབ་པའི་གོ་རིམ་ལ། ཁ་ཅིག་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཇེས་དང་ལུས་ཤིན་
 ཏུ་སྤངས་སྟོན་ལ་ཐོབ་ཐེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ནས་སེམས་ལས་སྤངས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དེ་སྦྱིས་པའི་མཐུ་
 ལ་བཏེན་ནས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ལུས་ལ་རྒྱ་བར་འགྱུར་
 རོ། །རྒྱང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བརྒྱས་པ་ན། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
 དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉིན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་

སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་གི་མཐུས་གང་བ་བཞིན་
 དུ་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་། ཁ་ཅིག་སེམས་ཤིན་སྤངས་
 ནམ་ཐོབ་པ་ན་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་སུ་སོང་བས་བྱུང་ཅེས་
 ཟེར། འོ་ན། ལུས་སེམས་ཤིན་སྤངས་ཐོབ་མ་ཐག་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་ཆེར་འཕེལ་བ་
 དེ་ཁད་གྱི་སྤར་སོང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་བརྟན་པར་གནས་པ་ནས་ཞི་གནས་གསར་
 དུ་ཐོབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཤིན་སྤངས་སྐྱེས་ཅམ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་
 པ་ཁྱོད་འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་༥༠༠ ་ལས། དེ་ལྟར་ལུས་
 སེམས་ཤིན་སྤངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཆེན་རྒྱུ་གི་མཐུས་ལུས་ལ་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེན་
 ཐོ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡང་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་སྤངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཤགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཆུང་
 དུ་འགོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤིན་སྤངས་ཐད་ནས་འགོ་བ་མིན་གྱི། རགས་པ་དེས་སེམས་ཏ་ཅང་
 གཞུ་བས་དེ་ལོག་ནས་གི་བ་མ་ལྟར་སྤང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མི་གཞུ་བ་ཉིང་འཛིན་
 དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་རོ། །སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཡང་ལོག་ནས། དེ་ནས་
 སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་ཤིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པའི་མ་ཞི་བ་དང་
 བལ་བའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེར་མ་ཟད། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་
 གྲང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དུ་སྤྱོད་ཆུང་དང་། བསྐྱབས་པ་ལས་
 ཐོག་མར་སེམས་ཤིན་སྤངས་སྐྱེ་ཆུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤིན་སྤངས་སྐྱེ་ཆུང་
 དང་། དེའི་ལོག་ཏུ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་འབྱུང་གི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་
 ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆུང་རྣམས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཞག་ཟེན་པས་མ་
 སྐྱོས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན། སེམས་ཤིན་སྤངས་ཐོབ་མ་
 ཐག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་སུ་ཐལ། སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་ཤིན་སྤངས་

གྱིས་ཟིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ཤིན་
 སྤངས་གྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་ནི། དེ་མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཅེས་གྱིས་མིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། ཅི་ཞེ་ན། གོང་དུ་ལམ་རིམ་གྱིས་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་ཤིན་སྤངས་ཐོབ་མ་ཐག་
 པ་ན་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཆེར་འཕེལ་བས་སེམས་གཡོ་བའི་སྒྲིན་དང་བཅས་ལ། དེ་ནས་
 དགའ་བ་རགས་པ་དེ་ལོག་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྟང་རེར་བསྐྱད་པ་ན་ལུས་སེམས་
 ཤིན་སྤངས་ཀྱི་མ་བྱུངས་ཇི་ཅེས་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལ་ངལ་བ་མེད་
 པར་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་དམིགས་པ་ལ་ངང་གིས་འགོ་བ་ན་ཤིན་སྤངས་གྱིས་ཟིན་ཅེས་འཛིན་
 དགོས་སོ། ། དེས་ན། ཤིན་སྤངས་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སའམ།
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཡིན་པས་མ་བྱུབ་སྟེ། ཤིན་སྤངས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དགའ་
 བདེ་ཡེར་ཡེར་པོ་དེ། དེའི་སའི་སེམས་སུ་མི་རུང་བས་སོ། །སེམས་དགོ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་
 རུང་བའི་སེམས་བྱུང་ནི། སེམས་ཤིན་སྤངས་ཡིན་ལ། རུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་
 གནད་གྱིས་སེམས་ལས་རུང་གིས་བྲངས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རིག་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་
 ལུས་ཤིན་སྤངས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སེམས་པའི་
 རོ་བོར་སྦྱེས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས། ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་མ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་འདི་གནས་
 མེད་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་མ་ཐོབ་པར། སྒྲོར་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་
 འདོད་པ་ནི། གསུང་རབ་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་ཤིང་། ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མགོ་
 རྫོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་ལུས་ཤིང་ལྟར་ཡང་བ་དང་། སེམས་
 ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་བཀྱིར་རུང་བ་དེ། ཤིན་སྤངས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་
 བའམ། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལུས་ལ་འབྱུང་བའམ། ཉིང་
 རེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བའི་ལུས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་

བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ངེས་ལ། གཉིས་བ་ལ་
 དོགས་བ་མེད་པས་ཚུགས་གསུམ་བ་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱའོ། ལམ་རིམ་ཆེ་མོ་༤༤༧༽
 ལས། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང་། སྲིང་བ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ལ་
 སོགས་བ་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་སྒྲུང་བ་བསྐྱོམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་
 དགོས་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་ཐུན་བ་བབ་བ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་སྒྲེའི་
 འཛིན་སྒྲུངས་འཕངས་དམའ་རྩ་སོང་བ་རྣམས་བཀག་ནས། དམིགས་བ་གསལ་བ་དང་
 འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་གྲིམས་ཆ་གཉིས་ཆར་དགོས་ཀྱི། ཡུལ་གསལ་བ་ཅམ་དང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་
 དྲངས་ཆ་ཅམ་ཀྱིས་མི་ཆོག་གོ་ཅེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། ཞི་གནས་ཡིན་ན་གསལ་བའི་
 ངར་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། འདིར་བསྐྱབ་བུའི་ཞི་གནས་ཡིན་ན་གསལ་བའི་ངར་དང་
 ལྡན་པས་ཁྱབ་བ་འདོད་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་མཁས་བྱུ་
 རྗེའི་གསུང་བཞིན་དོ་རྗེ་འཆང་ཞང་ཞུང་བ་ཆེན་པོས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པ་༡༽ ལས། ཉིང་
 དེ་འཛིན་དེ་ནི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཛིན་སྒྲུངས་གསལ་བའི་ངར་
 དང་ལྡན་བ་དང་། མི་རྟོག་པའོ། །ཁ་ཅིག་བདེ་བ་དང་། དྲངས་བ་གཉིས་བསྐྱན་ནས་བཞི་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱབ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་བ་གསུམ་ཀའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་བའི་རྟེན་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞི་གནས་ལ་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་
 དང་། གསལ་བའི་ངར་ཆ་ཐོན་བ་ལས། ལྷག་པའི་དྲངས་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 གསལ་བ་ནི་དམིགས་བ་དེའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་རྣམ་བ་གསལ་པོར་ཤར་བ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་
 ཀྱི། སྒྲེའི་འཛིན་སྒྲུངས་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཤུགས་ཅན་རྒྱན་མ་ཆད་པ་སྤྱིང་ཆགས་སུ་འཇུག་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་གསལ་བར་ངེས་ན། དེ་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན། དེའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཤུགས་དག་ཡོད་པས་མ་
 ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་ཞི་གནས་ཡིན་ན་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་བ་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གསལ་བའི་སྒོ་ནི་རགས་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེའི་བསམ་གཏན་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ། སེམས་
སེམས་བྱང་རགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་དེས་མ་གཞི་དེ། ཞི་གནས་
ཡིན་ན། འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་ཞི་གནས་ཡིན་མི་དགོས་ལ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་
ཞིག་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་དེ་དག་གི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་
ཉེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། གཟུགས་མེད་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་
དང་། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་འབྱུང་བའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་གཏད་པའི་ཚུལ་
དང་། གཏད་པའི་ལོག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
གཏོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི། དཔེ་བ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟར་ཞིག་སྟེ། དཔེ་བ་ཡིན་ན། དེས་ཤེས་
ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཅིང་། དེ་ལ་དེས་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་དེས་པའི་སྒོ་གཞན་ཞིག་སྟོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་རྟགས་ལས། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་
དེས་པའི་དེས་པ་ལྟག་གིས་བྲངས་པ་ལྟག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཅུམ་ཡང་ཆགས་པའི་གཏམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་ཉེན་བཅའ་བས་རྟེན་
པའི་ཆེ། དེ་དེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ལྷགས་བྲག་གཅིག་འཕངས་མཐོ་བར་བསྐྱེད་དེ། དེས་
ཤེས་དེའི་ངང་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཛོག་པའོ། །ཐོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་དག་དམིགས་ཉེན་
མེད་པ་ལ་དམིགས་མེད་དུ་འཛོག་པ། འཛོག་སྒོམ་ཞེས་བྱ་བ། ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་སྟོངས་པས་ཉེས་ཏེ། འདི་འབྲུ་བའི་ནོར་བ་ནི་ཤེན་ཏུ་མང་ངོ་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལྟག་མཐོང་གྲུབ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་འབྱུབ་པ་ན། དེ་ཡི་
ངང་ནས་ཞི་རགས་སམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དབྱེད་པ་ཡང་ཡང་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡི་སྟོབས་

གྱིས་དངས་པའི་ཤིན་སྤངས་གྱིས་ཟིན་པ་ན། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་འཛོག་གོ། གསེར་ཐང་
 ‘༥༩ ་ཧེལ་ས། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོགས་བཞི་
 ལས། མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱས་པའི་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་གནས་ནི། ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་སྟོང་རྒྱུ་ན་༣༣ ་ཧེལ་ས། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་བསྐྱས་པ་བཞི་ལས་
 མཉམ་གཞག་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ནི་ལྷག་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དེའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་
 མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་ནི་གནས་དང་། རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་
 མཐོང་ངོ། ། ཞི་གནས་ནི་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ནི་དོན་ལ་དབྱེད་
 པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་
 ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་
 བར་དབྱེད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་སྦྱེ་བས། སྤང་བ་
 སྦྱེས་པས་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་འབྲ་བར་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་མེད་ན། སྤང་བྱ་མདོན་གྱུར་མ་ལུས་པ་ཡང་སྦྱོང་མི་རུས་པས། ཞི་ལྷག་གཉིས་མིག་
 དང་སྤང་བ་དང་འབྲ་བར་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་ཐུན་ལྟར་མི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱང་འབྲེལ་
 གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་
 མཁས་པའི་ཚོགས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ལམ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་
 དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐོང་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་ཆོག་
 དང་དོན་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་མི་བརྗེད་པའི་བྲན་པ་གཏུགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཆོག་ལ་

སོགས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཞི་
ལྷག་དང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་གསུམ་ལ་མཉམ་བཞག་གིས་བྱབ་པར་ཐལ། གསེར་ཐོང་
རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་མཉམ་བཞག་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེའི་བྱང་འབྲེལ་གྱི་
ཚོགས་ལ་ཚོགས་སྦྱབ་ཐམས་ཅད་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
པའི་ལྟ་བ་དང་ཐབས་སྟོང་རྗེ་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་བཞུགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲིབ་ལས།
དེ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྗེ་དག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་བྱང་འབྲེལ་ཡང་
ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་དང་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་ལ་བྱེད་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱ་
བ་ལྟར་ཚོགས་སྦྱབ་དང་པོ་བཙུ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་ཅེས་པས་བྱིན་དུག་བྱང་
འབྲེལ་ཐབས་མཁས་ལམ་གྱི་ཚོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་འབྲེལ།

༢༣། །གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱབ་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱབ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། བཟོད་པའི་གཟུངས། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་
གཟུངས། ཚིག་གི་གཟུངས། དོན་གྱི་གཟུངས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་ཀ་ངན་
འགྲོར་སྟེ། བ་འགོག་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་དྲན་པ་དང་། ཤེས་
རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པར་འདྲ་ཞིང་། བྱང་པར་ནི། དང་པོ་ནི། ཡི་གའི་གནས་ལུགས་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་སྒྲིག་པ་དང་། གཉིས་པ་སྤྲ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསང་སྤྲགས་ཚུལ་རྒྱས་
པ་དང་། གསུམ་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་འཛིན་རྒྱས་པ་དང་། བཞི་པ་
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་འཛིན་རྒྱས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་
སྤྲགས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུངས་སྤྲགས་དང་། གསང་སྤྲགས་དང་། རིག་སྤྲགས་གསུམ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་སྐྱོབ་པས་ངན་འགྲོ་སོགས་ལས་
 འཇོན་པས་གཟུངས་དང་། མ་རིག་པ་སྤོང་ཤིང་རིག་པ་བསྐྱེད་པས་རིག་སྤྱགས་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསང་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གསང་སྤྱགས་ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། གཟུངས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ལ་དབྱེད་པ་ནི། ས་མཆོམས་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཡབ་སྲས་
 གསུམ་སྒྲས་ཟིན་ཅུང་མི་མ་བུ་ཉེ། གསེར་སྤོང་༥༣༧༽ལས། བཞི་པ་ནི། གསུམ་ཀྱི་
 གནོད་འཛོམས་ལས། བཟོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུངས་སྤར་བཤད་པ་དེ་ནི་
 སྟོན་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་ལ་འཐོབ་པོ། །གཞན་གཟུངས་
 གསུམ་པོ་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་དང་པོ་འདས་ནས་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཐོབ་
 པོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇོན་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་གཟུངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ།
 མོས་སྟོད་ནི་ཆོགས་སྟོར་གཉིས་ཀ་ལ་བྱས་ནས་སྤར་མ་ལ་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དང་བྱི་མ་
 ལ་དེ་དང་དེའི་རྒྱའི་གཟུངས་གཉིས་ཀ་བཞག་གོ། རྣམ་སྟོན་དང་ཐོས་ལ་གོམས་པ་ནི་ལམ་
 དུ་མ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ཡོན་ཏན་
 བྱི་མ་བྱི་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་དེ་ནས་ས་དང་། མཐོང་སྟོམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སས་རང་
 རང་གི་སྤང་བྱ་སྟོང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉེན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ནས་
 གཉེན་ཆོགས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱ་༣༩༠༽ལས། དེ་ལ་གཟུངས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞི་གནས་དང་མཚུངས་སྤན་གྱི་བྱ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། གསང་སྤྱགས་
 ནི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དབྱེ་ན། བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་། གསང་
 སྤྱགས་ཀྱི་གཟུངས་དང་། ཆོག་དང་། རོན་གྱི་གཟུངས་སོ། །དང་པོ་(བཟོད་པའི་གཟུངས་
)ནི། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་རོན་ལ་དབྱེད་ནས། ཨ་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡི་གེའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོན་བསྟོམས་
 པས་དེ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇོན་དང་། ཤེས་རབ་སྟེས་པ་ནི་བཟོད་པའི་གཟུངས་ཏེ།

སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་(གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་)ནི། དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་ནི་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྐྱོབ་པར་རུས་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཚུལ་
པར་རུས་པ་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་དང་།
ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སོ། །ཕྱི་མ་(ཆིག་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་)གཉིས་ནི། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཆིག་དང་དོན་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་རུས་པའོ། ། དེ་ཡང་བཟོད་
པ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ནས་སོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་༡༧༧༥ ་ལས།
ས་མཆོམས་ནི། ཆིག་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་མ་མཐའ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་དང་། བཟོད་
པའི་གཟུངས་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་མཐོང་ལམ་ནས་
ཡོད་ཅིང་། དོན་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་གཟུངས་ཉི། ཆིག་དང་དོན་འཛིན་པས་སམ།
ལེགས་པའི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པར་འཛིན་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གྲུང་ཐང་
མཆན་འབྲེལ་༤༠༡ ་ལས། བཞི་བ་ས་མཆོམས་ནི། གཡགས་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས། ཆིག་
དོན་གྱི་གཟུངས་གཉིས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་དང་། །བཟོད་པའི་གཟུངས་སྐྱོར་ལམ་
ནས་དང་། སྤྲ་མས་བྱོད་ནས་བཞག་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་མཐོང་ལམ་ནས་བཞག་ལ། གསུམ་
ཀྱི་གཞོད་འཛོམས་ལས། བཟོད་པའི་རང་བཞིན། རས། མོས་པའི་སྐྱོད་པའི་ས་ལ་ཐོབ་
པོ། ཞེས་པའི་དོན། གསེར་མེད་ལས། མོས་སྐྱོད་ནི་ཆོགས་སྐྱོར་གཉིས་ཀ་ལ་བྱས་ནས།
སྤྲ་མ་ལ་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྒྱའི་གཟུངས་གཉིས་ཀ་བཞག་གོ།
ཞེས་དང་། གོང་དུ་དེས་ན་བཟོད་པ་ཉིད་ལ་མི་བྱ་བར་དེའི་རྒྱ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པས། ཆོགས་ལམ་ནས་བཟོད་པའི་རྒྱའི་གཟུངས་བཞག་གམ་དཔྱད། རྟོགས་སྣང་དུ་རེད་
མདའ་བ་ལྟར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༧༠ ་
ལས། ཡང་དེ་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཆེ་འདིར་ཆེད་དུ་མ་བཅའ་
ཀྱང་སྟེ་བ་སྤྲ་མར་སྤྲུངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆེ་

ཤོག་ངོས། 248

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བས་སྟོད་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་དབེན་
བར་སྟོད་པ། ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ། དབང་པོ་བསྐྱམས་པ་སུ་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་
མི་ཟེར་བ། མི་ཉལ་བར་བཅོན་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞི། ༡༥ ལྟ། ཨི་ཏི་མི་ཏི། ཀི་ཏི་བི་ལྷ་ཏྟེ། བ་ད་ནི་སྤྲ་སྤྲ།
ཞེས་བྱ་བ་གང་དག་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་ཡི་གེ་རྣམས་བཟུང་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
གཞི་འདི་དག་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་བཟྍ་དེ་པ་དང་བཟྍ་དེ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་དོན་
སེམས་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་དང་། བྱང་ས་ཤ་ཤ་ཤ་ལས། ཚོས་ཀྱི་གཟུངས་གང་ཞེ་ན།
འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་གིས་ཐོས་པ་ཅམ་ཁོ་ནས་མ་གོམས་ཤིང་ཁ་ཏོན་བྱང་
བར་མ་བྱས་པའི་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེར་གཏོགས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེབས་ཤིང་རིམ་
བཞིན་དུ་སྒྱར་བའི་ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་དག་དུས་ཚད་མེད་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་དང་། ཚོས་
དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་དག་ལ་གོམས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་བྱང་བར་མ་བྱས་པར་དུས་
ཚད་མེད་པ་དག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ཚུན་ཚད་ནི་སྟོན་ལམ་ཀྱི་དབང་ངམ་བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་ནས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ནས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ཀྱི་དབྱིག་འགྲེལ་ཤ་ཤ་ཤ་ལས། དེ་ལ་གཟུངས་ནི་
སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་དང་། གསེར་ཐོང་ལས། ཚེ་འདིར་ཆེད་དུ་མ་བཅའ་ཀྱང་
ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས། སྟོན་ལམ་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོས་དོན་སྤྲུགས་ཀྱི་
གཟུངས་གསུམ་ལམ་མ་ཞུགས་ནའང་ཡོད་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
གཟུངས་ཀྱང་སྟོར་ལམ་བཟོད་པའི་སྟོན་ནས་ཡོད་པར་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛིམས་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར། གསེར་ཐོང་དང་ཡིག་ཆའི་སྐབ་ལ། སྟོམ་བྱུང་གིས་ཐོབ་པའི་བཟོད་པའི་
གཟུངས་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་འཛིག་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པར་བྱས་ལ། གསེར་
ཐོང་ལས། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཟུངས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱའི་

གཟུངས་ཅམ་ཡིན་གྱི། བཅོད་པའི་གཟུངས་དུ་གྱུར་བའི་དེ་མིན་ཟེར་རམ་དཔྱད་དོ། །
 གསེར་ཐེང་ལྟར་ན། བཅོད་པ་ཐོབ་པའི་ རྒྱུ་གཟུངས་སྒྲིབ་ལམ་ཐོད་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཆོགས་
 ལམ་ཆེན་པོ་ན་མེད་པ་འདོད་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མོས་སྒྲིབ་ནི་ཆོགས་
 རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་ལ་བཅོད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དང་ཕྱི་མ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་
 གཟུངས་གཉིས་ཀ་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོར་ན། བཅོད་པ་ཐོབ་པའི་
 རྒྱུ་གྱུར་པའི་གཟུངས་དང་། བཅོད་པའི་གཟུངས་ལ་བྱད་པར་འབྱེད་དགོས་སོ། ། རྣམ་
 བཤད་ལས། བཅོད་པ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་
 པའི་སྒྲིབ་བྱུང་གིས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་བཞི་ཅམ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་ནས། ལམ་མ་ཁྱེད་གས་
 ན་ཡོད་པར། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་ཀུན་འདི་དང་། །ཞེས་སོགས་ལེན་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་
 གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབས་སོ། ། རྟོགས་སྒྲིབ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་དོན་གྱི་གཟུངས་གཉིས་
 ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་དང་། ཞེས་པ་ནི། བཅོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གྱུར་པའི་གཟུངས་
 ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་པའི་དོན་དང་། བཅོད་པའི་གཟུངས་སྒྲིབ་ལམ་ནས་དང་།
 ཞེས་པ་ནི། བཅོད་པའི་གཟུངས་སྒྲིབ་ལམ་ནས་འཛིན་པའི་དོན་དང་། གསང་སྟགས་ཀྱི་
 གཟུངས་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གསང་
 སྟགས་ཀྱི་གཟུངས་བྱད་པར་ཅན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ།
 གསེར་ཐེང་༥༥༡༽ལས། གཞན་གཟུངས་གསུམ་པོ་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་དང་པོ་
 འདས་ནས་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཐོབ་པོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་
 ཐོབ་པ་ནི་གཟུངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་༣༥༡༽ལས།
 དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེན་པ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྒྲིབ་པར་རུས་པའི་གསང་སྟགས་ཅོམ་
 པར་རུས་པ་ནས་གསང་སྟགས་ཀྱི་གཟུངས་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་ལམ་བཅོད་པ་ནས་དང་།
 བྱད་པར་ཅན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་

སྒྲོན་མེ་༣༥༠ ་ལས། བཞི་བ་ས་མཆམས་ཡོད་དེ། གཟུངས་བཞི་ཀ་སྒྲོར་ལམ་བཟོད་
བ་ནས་འཛོག་པར་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནམ་བཤད་
ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་གཟུངས་ལ་དགོངས་ཀྱི། ནམ་སྤྱོན་གྱི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་ལམ་མ་ཁྲལས་ནས་
ཡོད་པར། སྒྲོ་ལྗན་མ་ཁྲལས་ཁྲལས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་གསུངས། ཞེས་
གསུངས་སོ། ། དེས་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཟུངས་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གཟུངས་
ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
གཟུངས་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་སྒྲོར་ལམ་བཟོད་པས་བསྐྱས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུངས་ཡིན་ན། སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུངས་
ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། ནམ་སྤྱོན་གྱི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་ལམ་མ་ཁྲལས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱན་ལས། སྒྲོ་ལྗན་མ་ཁྲལས་ཁྲལས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་
རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་བྱང་པར་གསེར་འོད་ལྟར་ས་དང་པོར་རིན་ཆེན་ཡང་དག་པར་
འབགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བྱང་པར་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གཟུངས་དང་།
གཉིས་པར་གནས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཞན་གྱིས་མི་སྤྱབ་པའི་གཟུངས་དང་།
གསུམ་པར་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པའི་གཟུངས་དང་།
བཞི་བར་བྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གདུལ་དཀའ་བའི་གཟུངས་དང་། ལྷ་བར་
རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཞོད་པའི་གཟུངས་
དང་། རྒྱག་པར་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་གཟེ་བཟིང་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྒྲོན་མེའི་གཟུངས་དང་། བདུན་པར་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བྱང་
པར་དུ་འབགས་པའི་གཟུངས་དང་། བརྒྱད་པར། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མཛོན་སུམ་དུ་

བཅུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་རྟོག་པའི་གཟུངས་དང་། དགུ་བར།
ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྒྲི་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཟུངས་དང་། བཅུ་
བར་དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཟ་མ་རྟོག་གི་གཟུངས་ཐོབ་
པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྲངས་
མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བཅེ་བ་སྟོང་ཟླ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་སྒྲངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་སྒྱིན་པ་གཏོང་། ཕྱི་མའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་འགོད། གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཟོད་བཙོན་བསམ་གཏན་གསུམ་
ལ་འགོད། གཏན་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་འགོད། པར་ཕྱིན་དུག་
གི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་བས་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་
གནས་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་སྟེ་བས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ན་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་སྟེད་པས་
ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་སྟེད་ཞིའི་མཐར་མི་ལྷུང་བའི་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། ཞི་ལྷག་བྱང་
འབྲེལ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྣམ་མཁྲོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་དེའི་འོག་
ཏུ་ཐབས་མཁས་དང་། ཐབས་དེ་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྟོབ་དགོས་པས་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲིམ་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་དང་ཆོགས་གཉིས་གོམས་པའི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ལ་འབད་པས་མཐོང་ལམ་
སོགས་ཐོབ་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་གྱི་ཆོགས་དང་། ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཨ་ལ་སོགས་
པ་ཡི་གཏེ་དོན་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱའི་བྲན་པ་
གཏུགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་ཆོག་གི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་

གྱི་ཚོགས་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱི་མ་བྱི་མའི་
 རྟེན་བྱེད་པས་དེ་ནས་སའི་ཚོགས་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སས་རང་རང་
 གི་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ནས་
 གཉེན་པོའི་ཚོགས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེས་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ལས། གཟུངས་
 གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པ།
 བཅུ་དྲུག་པ་སའི་ཚོགས་སྐྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་
 དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། བཅུ་བདུན་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཆོས་
 ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སའི་ཚོགས་སྐྱབ་ལ་སྦྱོར་བའི་
 ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཚོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་
 གྱི་ས་མཚམས་འཛོག་པའི་ཆེ་བཅོ་ལྔ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གིས་བསྐྱས་ཏེ།
 སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། སའི་ཚོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནི་མཐོང་
 བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་
 ཐེང་༡༩༥ ་ེལས། གསུམ་པ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་དངོས་སུ་འབྱེན་
 པའོ། །དབྱེན་ཚོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། སྦྱོར་ཚོགས་ཅམ་ཞིག་ལས་
 དང་པོ་པའི་ས་ནས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྒྲོམ་བྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་
 པ་དང་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ལ་ཚོགས་སུ་འདོད་པས་ཆོས་མཆོག་
 ཆེན་པོ་ན་ཚོགས་སྐྱབ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ། ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་གཉིས་ས་བཅུ་ན་ཡོད་
 དེ། རྟོགས་སྤྲེལ་ས། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་བཅེ་བ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང་ཞི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་
 དང་བསོད་ནམས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གིས་བསྐྱས་

བ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་
ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་གླེང་༡༩༥༡༽ལས། ཚོགས་བཅུ་བདུན་ལས་བཙོ་ལུ་ནི་འཛིག་
ཉེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་གིས་བསྐྱུས་ཏེ། སྟོར་བའི་ལམ་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། སའི་
ཚོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་མོ། །ངེས་པར་
འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བས་ས་བཅུ་པའི་བྱད་པར་
ལམ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སྤོངས་སྟོར་ཤར་ཆོད་
ནི། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་སྟོར་ལམ་ལ་མེད་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོར་སའི་ཚོགས་
སྐྱབ་ལ་སྟོར་བའི་ལམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་
དེ་སའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚོགས་སྐྱབ་གང་ཞིག་རང་གི་འབྲས་
བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་ཉེན་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་གླེང་ལས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟོར་སའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་འཛིག་པའི་
དོན་མིན་གྱི། རྒྱན་ལས། ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉེན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་
བ་ཡི། །རིམ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ས་བཅུ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་
ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སའི་ཚོགས་སྐྱབ་དེ་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ན་འཛིག་
དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་༥༩༽ལས། ས་དང་གཉེན་
པོ་རྣམས་མི་དམིགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དོན་མཐའ་དག་སྐྱབ་པས་སྟོང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཡང་དག་པར་འབྱུབ་པའི་
ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་

ཚོགས་ཡིན་པས། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
འགེལ་ཚུལ་ལ་རྣམ་བཤད་དང་། གསེར་ཐོང་ཅུང་མི་མ་ཐུན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་
རྟགས་སྐྱབ་ཏུ་བྱས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱས་ ༣༧ ་ཧེལས།
གཉིས་པ་(ཚོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བདུན་
པོ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆེན་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཇེ་ལ་སོགས་
པ་ཚོགས་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་གིས་སྤྱར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོ་འབྲས་བུར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་འབྲས་བུར་འཛིན་
པར་བྱེད་དེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་
པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་རྒྱ་ཆེ་བས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པས་སོ། ། དོན་བསྐྱས་ན། བཅུ་བདུན་པོ་འདིས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་མཐའ་དག་བསྐྱས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཐོང་ལས་འདི་ཡན་རི་ལྟར་
སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དེ་མན་ངས་ཆོག་ལ་བྱས་ཀྱང་དོན་འབྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
ཐོང་ ༥ ༣༧ ་ཧེལས། གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་པོ། །གང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་
ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གོ། རི་ལྟར་ན། དེ་ཁོ་ནར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པར་
རྟོགས་པས་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱུ་མ་ལྟར་དམིགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ཀྱན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་རོ། །གང་དག་དོན་དམ་དུ་བསྐྱོམ་བྱ་སོགས་མི་འབྱོར་
བའམ་མེད་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་བརྟགས་པའམ་འཛོག་པ་ཀྱན་
རྫོབ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ལས་མི་འདའ་ཡང་ངས་ཆོག་གི་
ཁོངས་སུ་སྤྱད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༢༡། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་དབྱེ་བ་ལ་དབྱད་པ་ནི།

གསེར་ཐེང་༥༣༩༽ལས། བཞི་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །དབྱེ་ན་
གངས་བཙུ་བདུན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྱི་ཐེ་ནས་གཉིན་པོའི་བར་བཙུ་བདུན་ནི་ཚོགས་
ཡིན་པས་སོ། །གངས་ངེས་འདི་ནི་འཕགས་པས་མཛད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དང་ལྷན་ཅི་
བ་རད་ཀྱར་བུད་ན་ཕྱིས་ཀྱང་བཞེད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ལམ་དང་ས་བཙུ་གང་ཡིན་དང་།
ཞེས་ཅུ་བར་གཟུངས་ཚིག་གིས་མ་བེན་པར་བྱས་ཤིང་འགྲེལ་པར་དེ་ལམ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་
དུ་འདྲེན་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིང་བ་ཉིད་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
ནས་ཡེ་ཚོགས་ཉི་ཤུར་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞིང་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཅུ་ཡང་མ་མཐོང་བར་གསལ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན། འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་ན་གངས་བཙུ་
བདུན་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼༡༽ ཉི་ལྔ་དང་༼༢༽ལས།
ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱི་ཐེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་
བས་རྣམ་པ་བཙུ་བདུན་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཅེ་དང་སྐྱིན་ལ་སོགས་པ་
དུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་
ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུགས་
དང་ས་བཙུ་དང་། །གཉིན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་བཙུ་བདུན་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
སྤྱི་ཐེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་དང་། སྐྱིན་པའི་ཚོགས་དང་། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བཅོད་
པའི་ཚོགས་དང་། བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་

བའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་།
 བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་དང་། ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་། གཟུངས་གྱི་ཚོགས་དང་། སའི་
 ཚོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ ༡ ༽
 འགྲེལ་ཆེན་༥༣ ༽ལས། དེ་ལྟར་འདུག་པ་བྱས་པ་ལ་ཚོགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུམ་
 པ་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི་བཙུ་བདུན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་།
 ཉི་ཁྱི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཟུངས་གྱི་ཚོགས་སྤྱད་ནས་ཚོགས་སྐྱབ་བཙུ་བྱུག་ཏུ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ ༡༧ ༽འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ལྷག་ཉི་ལྷུ་ལྔ་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
 གྱི་ཚིག་ལེ་ལུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་༥༥ ༽ལས། འདུག་པའི་བསྐྱབ་པ་བཤད་
 རས་ཚོགས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་
 རྣམ་པ་བཙུ་བྱུག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། བཙེ་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་
 བཅས་པ་དང་། །ཟུང་དུ་འགྲེལ་པའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་
 ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་ས་བཙུ་གང་ཡིན་དང་། །གཉེན་པོ་ཚོགས་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚོགས་
 གྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པ་བཙུ་བྱུག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་དང་། སྤྱིན་པའི་
 ཚོགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཚོགས་དང་། བཟོད་པའི་ཚོགས་དང་། བཙོན་འགྲུས་གྱི་
 ཚོགས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཚོགས་དང་། ཞི་གནས་གྱི་
 ཚོགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་དང་། ཟུང་དུ་འགྲེལ་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་། ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་དང་། ལམ་
 གྱི་ཚོགས་དང་། སའི་ཚོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་༥༩ ༽ལས། ཤེས་རབ་བྱ། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིན་པ་

དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཅོད་བ་དང་། བཅོན་འབྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་
 རབ་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། ཐབས་མཁས་
 བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བསོད་ནམས་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་། ཚིག་ལ་
 སོགས་པའི་གཟུངས་དང་། ས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས་མི་དམིགས་པས་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 བ་ལས་མི་འདའ་བར་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱབ་པས་སྙིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་འདི་
 དག་གིས་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་
 རྟེན་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོགས་ཡིན་པས། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་
 འོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་ཡིན་
 པའི་བྱབ་པར་ཐལ། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་བྲངས་པའི་ཆེ་འབྲེལ་བ་ལས།
 མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་
 བ་ཡང་མཐོང་སྒྲིམ་ལམ་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའམ་མཐོང་ལམ་དབྱུས་ན་གནས་པས་
 དེ་ལ་སོགས་སྐྱ་སྐྱར་བས་སྒྲ་བྱི་གཉིས་ཀ་སྟུང་པའི་བྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

༢༡ །གསུམ་པ། ཡེ་ཤེས་དང་། ས་དང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་རྟོགས་དཀའ་བ་
 གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

གསེར་བྱེད་༥༠༽ལས། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་དང་། ས་དང་གཉེན་པོའི་
 ཆོགས་རྟོགས་དཀའ་བ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །བྱི་མ་འདི་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་བར་དགོངས་
 རས་རྩེ་བཙུན་གྱིས་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་མཛད་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོ་ལ་ཡང་མཛད་
 དོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་༣༧༽ལས། གཉིས་པ་(ཆོགས་གསུམ་གྲེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པ་)ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སའི་ཆོགས་དང་། གཉེན་

པའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)
ལ། དགག་གཞིའི་དབྱེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་(དགག་གཞིའི་དབྱེ་བས་
སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ)ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དང་།
ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་བརྒྱ་བདུན་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་གཞན་
ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་
ལས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་བྲགས་ལ་སྦས་
དོན་དུ་འཕངས་ཚུལ་ནི། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་
ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་༼༡༽ ༣༣ ༽ལས། ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་གཞན་ཡང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་
པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
ཉི་ཤུ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ས་དང་། ས་བརྒྱ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཕྱིར། དེས་སྟོང་ཉིད་བཞི་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་ལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེས་
བྱིན་༼ཆ༽འགྲེལ་ཆེན་༥༤ ༽ལས། དེ་ཡང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་
རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་གི་
དངོས་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐེར་ཐུག་ཏུ་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བྱིའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་

གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
 བྱེད་བང་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱི་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
 བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱི་ནང་ནི་དབང་པོའི་རྟེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
 བྱེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཐེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་ཡིན་ལ། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
 ཕྱིའང་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་འདི་གསུམ་ནི་མོས་པས་སྟོང་པའི་ས་ལ་ཡིན་ནོ། ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་ཅན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་
 ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ་དེར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་
 བྱེད་སྟོར་པའི་ལམ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་
 ཅུང་མི་མཐུན་ཏེ། ལོ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་བཤད་ཏུ་དང་པོ་གསུམ་ཆོགས་ལམ་
 གསུམ་དང་། བཞི་བ་སྟོར་ལམ་སྟེ་ལ་སྟུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་བྱེད་༣༩༩ ༽
 ལས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སས་བསྐྱུས་པ་ནི། བང་དང་ཕྱི་དང་དེ་
 གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི། ལོངས་སྟོང་པ་པོ་དང་སྟུང་བ་
 དང་། དེའི་རྟེན་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་
 བོ། ། འབྲེལ་ཆེན་ཏུ་ལོངས་སྟོང་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་སྟོར་ལམ་དང་
 པོ་གསུམ་དང་། བཞི་བ་ཆོས་མཆོག་ལ་བཤད་ན་རུང་བ་ཅན་སྟངས་མོད་ཀྱི། དང་པོ་གསུམ་
 ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཞག་ན་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་སྟོར་ལམ་ལ་བཞག་
 བོ། ། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པས། ས་དང་པོ་གཉིས་ལ་རིམ་བ་
བཞིན་དུ་བཞག་གོ། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྒྱ་མ་བུན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའོ། ། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་འཕེན་ཏེ། དེ་གཉིས་
རིམ་བ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བཞག་གོ། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་ད་ཐ་དད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
དང་། ཀྱན་བྱང་མེད་པའི་དོན་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་འཕེན་པས། ས་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ལ་བཞག་
གོ། དེ་བཞིན་དུ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པས་འཕངས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས། ས་བདུན་པ་དང་
རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ས་བརྒྱད་
པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ས་དགུ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ས་བརྒྱ་པ་ལ་བཞག་ཅིང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་
གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཐ་མ་གསུམ་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐད་པར་སྤངས་
པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་གོ།
དང་པོ་བརྒྱ་བདུན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི། སྤང་བྱ་མཛོན་གྱུར་དང་། ས་
བོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ས་བརྒྱ་པ་མན་ཆད་ལ་བཞག་གོ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཆེན་
པོ་སྟོང་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་འཕངས་ལ། དེ་ས་དང་པོ་
ལ་བཞག་གོ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གསེར་
ཐེང་༥༤༠ ༽ལས། དེ་ཡང་མདོར་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་འཕངས་པ་
ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་འཕངས་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་གསུམ་ནི་མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་

ལའོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བ་ལ་འདི་ནི་སྒྱུར་བའི་ལམ་ལའོ་ཞེས་རྒྱན་སྒྲུང་དུ་འབྱུང་ལ། དེའི་
 རོན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཆོག་གས་ལམ་དང་བཞི་བས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་
 འབྱེད་བཞི་འཕངས་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཆད་ཅིང་། ཐུབ་དགོངས་སུ། རང་དང་ཕྱི་
 དང་ཕྱི་རང་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མོས་བས་སྒྱུད་བའི་
 ས་ལའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ས་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་བར་ཆད་མེད་བ་
 སྒྱུར་བའི་ལམ་ལའོ། །ཞེས་དང་པོ་གསུམ་ཆོག་གས་ལམ་དང་ངེས་འབྱེད་དང་པོ་གསུམ་
 དང་། བཞི་བ་ཆོས་མཆོག་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་སྒྱུར་རྒྱན་སྒྲུང་དུ་མོས་སྒྱུད་སྒྱུར་ལམ་ལ་
 བྱས་བ་མང་ཡང་། སྐབས་འདིར་བཞི་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་ལམ་ཞེས་བ་དང་། ཆོག་གས་ལམ་ན་
 ཡང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་པལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རང་དང་ཕྱི་དང་དེ་གཉིས་ཀ་
 སྟོང་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཆོག་གས་ལམ་དང་སྒྱུར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་འཕངས་བ་དགོངས་པར་འཐད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། བྱ་དང་ཨར་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་སྒྱུར་ལམ་དང་། བཞི་བ་ཆོས་མཆོག་ལ་སྒྱུར་
 ལ། གསེར་ཐང་ལས། སྟོང་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཆོག་གས་ལམ་དང་སྒྱུར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་
 དང་། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་འཕངས་བ་དགོངས་པར་འཐད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་བ་གཉིས་རྒྱན་སྒྲུང་དང་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་རོན་ལ་སོ་སོར་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱས་བ་ཡིན་ནོ། ། གསེར་ཐང་ལས། ལམ་གྱི་ཆོག་གས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 ཞར་བྱུང་གི་མདོ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ནས་བཙུ་བདུན་བར། དབྱས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་
 རོན་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཇིན་བ་མེད་དོན་
 དང་། །རྒྱད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེན་དོན་དང་། །ཐ་དད་
 མེན་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །བྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་
 གནས། །ཞེས་བ་ལྟར་ས་བཙུར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་འདྲ་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་

མི་འདྲ་བ་འདྲེན་པས་ས་བརྩའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ཚུལ། ༡ ་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་། རྟོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་པས་མཆོག་ལྷང་འདས་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་དང་། ༢ ་
འདུས་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུམ་པར་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུར་རྟོགས་པ་
དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བཞི་པར་ཆོས་ལ་སྤེད་པ་ལྷོག་པས་ཆོས་སུ་འཛིན་
པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ༣ ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྔ་པར་ཆོས་
དབྱིངས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་དྲུག་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་
པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདུན་པར་ཆོས་དབྱིངས་མཆོན་འཛིན་ཐ་དད་
མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་
ཀྱིས་བརྒྱུད་པར་ཆོས་དབྱིངས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། སྤེད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་ཞིང་
དག་སྦྱོར་བས་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་
དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་དགུ་པར་ཆོས་དབྱིངས་སོ་རིག་རྗེས་མཐུན་
པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་བརྩ་བར་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྤུལ་བས་ལས་དག་
པའི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་
སྟོང་བ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྤྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་ན་དེ་དག་བདེན་
སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་ཉི་ཤུ་ནི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བོ་དེ་འཕངས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་འདི་དག་འཕངས་ཚུལ་རྒྱན་སྤྲང་དུ་གསུངས་
པ་ལྟར་ཐུབ་དགོངས་དང་རྫོགས་ཤིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་བྱང་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཆོགས་ལམ་ནས་

༡༡། །ཡང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་
འདོད་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ་ནི།

ཤོག་ངོས། 264

ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ལྷག་མ་གནས་
མ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་ལྔ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་རང་སྟོང་དང་སྤང་སོགས་གཞན་
སྟོང་དུ་འདོད་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སྒྲིངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི། རང་སྟོང་ནི་
ངོ་ནང་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་སུ་བདེན་པས་སྟོང་
པ་ལྟ་བུར་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་དུ་མ་
བྱུང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་རང་སྟོང་འདོད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་
ཤེས་ཆོགས་བྱུག་དང་སྤང་བོ་ལྟ་བུར་སྟོང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་འཛོག་པའི་ཆེ་
རྣམ་ཤེས་དང་སྤང་བོ་སོགས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་དུ་མ་བྱུང་བ་ཅུ་ལ་
འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་ཤེས་དང་སྤང་བོ་སོགས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་
གིས་ལོངས་སྟོན་བྱུང་མ་བྱུང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་འཛོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་སྤང་སོགས་ཆོས་རྣམས་རང་གིས་མི་སྟོང་པར་གཞན་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་
པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། ། དེས་ན། རང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་
འདོད་མི་འདོད་སོགས་ནི། ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །
གསེར་ཐེང་ལས། སེམས་ཅུང་གྱི་འདོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་དབྱེད་དོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་
གསེར་ཐེང་ལས། སེམས་ཅུང་པའི་འདོད་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་
འཛོམས་སུ་རི་ལྟར་བཀོད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྡེ་མ་གང་ལ་
འཛོག་སྟུམ། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གཞན་སྟོང་འདོད་ཚུལ་ནི། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་འདུས་
མ་བྱས་ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་རང་དབང་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་
ཚུལ་འདི་ནི། བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འདོད་

བ་དང་། གསུམ་གྱི་གནོད་འཛམས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཏགས་དང་
 ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་ཕྱོགས་འདི་
 རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ཉིད་འགོག་ཚུལ་ནི། གསེར་ཐང་༥༥༧༽ལས། དེའི་
 ཕྱིར་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པར་བྱུང་
 བ་བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འདོད་པ་སྒྲོ་ཅིང་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱུལ་འབའ་ཞིག་གོ། །གལ་ཏེ་གསུམ་གྱི་གནོད་འཛམས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པར་
 གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་ཕྱོགས་འདི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་ཞེས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་
 འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བཀའ་བར་འདོད་ན་གནོད་འཛམས་འདི་དང་མ་ཐུན་
 བར་འདོད་དགོས་ཏེ། འདི་དང་འདིའི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་འབྱུང་གྱི་གནོད་འཛམས་དང་མན་
 ངག་རྗེས་འབྱུང་གསུམ་དུ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་
 གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་ཀྱི་གཞན་དབུ་སེམས་ཀྱི་བརྗེ་ཏ་ཆེན་པོ་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 མ་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་འདི་དང་གནོད་འཛམས་གཉིས་ཡོངས་བྱུང་སྟོང་གཞི་
 དང་མཆོན་ཉིད་གཞན་གཉིས་གང་གིས་སྟོང་པའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་མིང་ཙམ་མ་ཐུན་ཀྱང་
 དོན་གཏན་ནས་མི་མ་ཐུན་ཏེ། ཡང་གསུམ་གྱི་གནོད་འཛམས་སུ། སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་
 བར་བཞག་ནས་འདི་སྐྱམ་སེམས་ཏེ་ཅི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་དམ་
 འོན་ཏེ་མེད། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པས་སྟོང་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པར་གཉོན་པོ་ཡོད་
 བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་ཡང་འདི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་ཏེ་སྟོང་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་འགའ་ཞིག་

ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམ་ལས། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོན་ནས་ནི་འདི་ལྟར་མིག་
 ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་མིག་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིག་དང་།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་པའི་རྣམ་པར་བརྒྱུད་བའི་མིག་
 ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མིག་གོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་གནས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་སོར་སྤང་བ་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིག་གོ། །བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་པའི་རྣམ་པར་དང་བྲལ་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་བྲལ་ཏེ། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་མིག་གིས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་མིག་གོ། །མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིག་
 གིས་སོ། །སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་རྣ་བས་སྟོང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་
 ཏོ། དེས་ན། དུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམ་ལས་མིག་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་པ་རང་
 སྟོང་ཡིན་པ་དང་རྣ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་པ་རང་སྟོང་ཡིན་གསལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼པ༽ དུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམ་
 ༥༥༽ལས། ༼དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་དགོས་ལ། ཆོས་འདི་
 ལ་ཞུགས་པ་དག་ན་རེ་ཟ་བ་པོ་ནི་ནང་གི་སྟེ་ མཆེད་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 ནང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་
 ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་མིག་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་། རྣ་བ་ནི་བདག་དང་
 བདག་གིས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོན་ནས་ནང་སྟོང་

བ་ཉིད་བསྟན་ལ། མིག་མིག་གིས་སྟོང་། རྩ་བ་རྩ་བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་
 ཆོས་བདག་མེད་པའི་སློན་ནས་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། རྩ་བ་གཉིས་ཀ་ལྟར་བཤད་
 ཏོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་ཡང་རྩ་བ་རྩྭ་བ་བཞི་འབྱུང་ངོ་། །མིག་བདག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 བདག་མིག་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མིག་ལ་བདག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་
 ལ་མིག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྩམས་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་བདག་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་
 རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དང་། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། བདག་ལ་གཟུགས་གནས་པ་
 དང་། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་མིག་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་མིག་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །བདག་ནི་མིག་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 བདག་ལ་མིག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མིག་ལ་བདག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིག་
 ལ་བདག་གིར་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་མིག་མི་དམིགས་པའི་རྩ་བ་རྩྭ་བ་བཞི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པས་འཛིན་པ་དེ་བཞི་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་མིག་ནི་བདག་
 དང་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་། །རྩ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། འདི་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་སློན་ནས་ནང་སྟོང་བ་
 ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སློན་ནས་ནི་འདི་ལྟར་མིག་ལ་རྩ་བ་གསུམ་
 རྟེ། གུན་བརྟགས་པའི་མིག་དང་། རྩ་བ་རྩྭ་བ་པའི་མིག་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་
 གོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་པའི་རྩ་བ་རྩྭ་བ་པའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་ནི་གུན་བརྟགས་པའི་མིག་གོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མིག་
 གོ་རྩ་བ་རྩྭ་བ་སོ་སོར་སྤང་བ་ནི་རྩ་བ་རྩྭ་བ་པའི་མིག་གོ། ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་།
 རྗོད་པའི་རྩ་བ་རྩྭ་བ་དང་བྱམ་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་བྱམ་
 ཏེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་
 ལ་མིག་མིག་གིས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ། །མིག་གིས་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིག་གིས་སོ། །སྟོང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་ན་བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ཡང་སྐར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་མིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནི་བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱུར་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་དེ། རྣམ་པ་གཅིག་པ་
ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་གང་གི་ཆེ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ། སྒྲ་བར་འདོད་
པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཐབས་གཞན་མེད་པས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲའི་དེ་བཞིན་ཉིད།
དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ཅམ་
དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དང་། དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནང་གི་མིག་གི་
སྒྲེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅས་བྱའོ། །དེ་ལར་
ནང་གི་དངོས་སོ་ལ་ཟ་བ་སོར་འཛིན་པ་བརྗོད་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་སོ་ལ་བཟའ་བར་
འཛིན་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། བཟའ་བར་འཛིན་པ་ཡང་
ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་གིར་ལྟ་བར་འཛིན་ཏོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། དུམ་པ་ཀྱ་བས་སྟོང་པའི་གཞན་
སྟོང་དེ་དང་། དུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལ་རང་སྟོང་དུ་གསེར་ཐོང་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རང་
སྟོང་གཞན་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་ནི། ལྷ་སྐབ་ལུགས་ལ་འཐད་གསུངས་པས་ཐ་སྙད་དེ་ཅམ་འདོད་
དོ། ། འོ་ན། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་སྟོང་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། ཕྱིར་གཞན་སྟོང་གི་
དོན་གང་ལ་འཛིག་དགོས། གལ་ཏེ་གཞན་སྟོང་ཁས་མི་ལེན་ན། ལྷ་སྐབ་མ་ལས། རྣམ་

དབྱེ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྒྲོ་བུར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི། །རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན། །སྒྲ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ། བྲལ་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ། བྲལ་མི་ཤེས་པ་བསམ་ཀྱིས་
 མི་བྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པས་ནི་མི་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། གསེར་བྱེད་ལས་ཀྱང་། །དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ལ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུབ་ནི་བཟགས་པས་སྟོང་གི་རང་གི་ངོ་བོས་
 རྣམ་ཡང་སྟོང་པར་མི་འདོད། །ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མདོར་ན་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་འབའ་ཞིག་
 ལ་འདོད་ཅིང་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ཚོད་མེད་གང་དུ་
 ཡང་རང་སྟོང་དུ་བསྐྱབས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་
 སྟོང་ཐུན་༣༩ ་ཤེས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་གོང་དུ་ངེ་སྐྱད་བཤད་པ་ལྟར། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམས་ཀྱིས།
 སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་དངོས་པོ་བདེན་བྱུབ་དེ་ཉིད། ཀུན་བརྟགས་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་
 པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་དུ་ཆོས་གསལ་བར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལ། སྟོང་གཞི་བདེ་ག་ཤེགས་
 སྟོང་པོ་དངོས་མེད་དེ་ཉིད། གཞན་དབང་དངོས་པོ་འདུ་བྱས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
 གཞན་སྟོང་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་ལོ་སྟུང་དུ་བཟུང་ནས་དེ་དག་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་
 རི་སྒྲོ་གྲོས་སྒྲོས་པས་རང་གི་ག་ཤེད་མ་ལ་པར་འཛིན་པའོ། །དེའི་བྱིར་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
 རེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་
 པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
 དང་། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བལྟས་ན། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་

པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་སྒོ་འབྲུལ་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས།
ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྟོང་བའི་རང་སྟོང་ཡིན་པས། གོ་ཚད་ཀྱི་ཚོད་སྟུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པར་འདོད་པ་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐོགས་མེད་སྟུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁྱེད་བཞིན་
པའི་དགོངས་པ་དང་ངེས་དོན་དུ་སྟུ་བ་དང་། དེ་ལའང་རྗེས་སྟུ་བརྗོད་པ་ནི་ཀྱི་མ་ཐོངས་
པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྟོང་བ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་ན། རྒྱ་
སྟོང་བ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་
གིས་སྟོང་དགོས་པས། ལས་འབྲས་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལས་ཐ་
ཆད་པ་ནི་ཅི་ཞིག་འབྲུང་བར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དུ་འདོད་པ་ཁ་
ཅིག་དང་། ཀུན་རྗེ་བ་ཙམ་རང་སྟོང་དུ་སྟུ་བ་གཉི་གའང་རང་སྟོང་གི་དོན་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་
པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟན་ཅིང་། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
གང་གིའང་དོན་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་སྟུ་བ་སྟུང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཞན་སྟོང་ཁས་ལེན་
ན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་༥༥ ་ལས། དེས་ན་དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་གཙུག་
ལག་ཁང་དགེ་སྟོང་ལ་སོགས་པས་སྟོང་བ་ལྟར་མིན་གྱི་ཐག་པ་སྟུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལྟར་ཡིན་
པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་ཅི་ཞིག་འགྲེལ་དགོས་པར་དབྱེད་དོ། །

གསེར་མེད་༥༥༠ ་ལས། རྒྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་མི་བྱའམ་ཞེ་
ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པར་ཉོག་པ་དང་བཅས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་གྱི་དོན་
དམ་པར་ནི་རྒྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་སྐབས་དུ་མར་དོན་དམ་དང་སྟོང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་
པ་དང་། དོན་དམ་དང་སྟོང་ཉིད་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་གཤེས་ལ་ཐེར་བྱུག་གི་རྟག་པར་འདོད་

བ་གཉིས་ག་ལ་མཚུངས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་
 དུ་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་ལ། འབྲུམ་གྱི་གནོད་འཛོམས་སུ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 རྟོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་བ་ཉིད་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྲལ་བའི་སྟོང་དང་བཅུད་ལྟར་གཅིག་གིས་
 གཅིག་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བྱའོ་ཞེས་འབྲུང་བས་གང་དང་ཡང་མི་མ་ཐུན་ལ། འདི་དག་ལས་
 གཞན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་
 བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་རིགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ནི་གོང་དུ་སྟོགས་སྡུ་མའི་
 འདོད་ཚུལ་དང་དེ་དག་ག་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྟོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་སོ། །

༢༡། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་དབྱེད་པ་ནི། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་ལ།

ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྐབས་འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་སྤྲས་པ། མདོ་
 ལས་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་གངས་ཅམ་མདོར་བསྟན་པ། འགྲེལ་བའི་ཉི་ཤུའོ་
 ཞེས་པ་ཡན་དང་། དེ་མན་གྱི་རྒྱས་བཤད་ཡུལ་ཉི་ཤུ་དང་སྐར་ན་འགྲིག་གམ་དབྱེད། མདོ་
 ལས་ནང་གི་ཆོས་ཞེས་བྲལ་བ་ནི། ནས། ཡུལ་ལ་བཟོད་དོ། །ཞེས་པས་སྟོང་གཞི་དེ་དབང་
 པོ་བྱུག་དང་། དེ་ལ་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པ་དང་། འཛིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་ནི་
 མིག་གིས་སྟོང་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས། མིག་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་པར་མིག་གིས་སྟོང་སྟེ། རྟོན་དམ་པར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་
 དང་དེ་ལྟར་གནས་ཏེ་ཕྱིར་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་བདེན་
 སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སྤྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་གཉིས་སྐར་བས་སྟོང་ཚུལ་དང་། འདི་
 ནི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྲལོ། །ཞེས་པས་སྟོང་པའི་ཐ་སྙད་དང་། སྟོང་གཞི་ནང་གི་ཆོས་

ཞེས་པས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་པས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་
 ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་ལ་རྒྱ་མཚན་རྟགས་སྐབ་གཉིས་འདྲ་བར་གསུངས་པས་སྟོང་གཞི་སོགས་
 བཞི་བསྐྱེད། འོན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་བསྟན་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་མ་རྩེ་བཅུན་པའི་སྐབས་
 དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༧༣ ་ལས། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ཉང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་
 བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདིས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཤུགས་ལ་འཕངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་སྟུང་སྟེ། ཡུལ་
 གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ནས་སྐར་ཡང་མདོར་
 བསྐྱས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་བཞི་དང་གཉིས་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་
 དཀྱུས་ཐོགས་གཅིག་ལ་མདོ་ལས་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འོན་ཡུལ་གྱི་མདོ་
 ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་
 ཤུ་ལྔ་པ་༡༡༩ ་ལས། ཤར་དུ་ཉིདེ་བྱ་གཞན་ཡང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་
 འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
 པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་

བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་
 བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་བ་སྟོང་བ་ཉིད་
 དང་། རྩོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རྩོམ་བ་མེད་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་
 བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་བ་
 ཉིད་དང་། མི་དམིགས་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
 སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པར་འདོད་པས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལྷ་ལྔ་པ་༼ ༡༽ བཅ་པོ་བརྩ་བྱག་པ་༤༣༣ ༽ལས། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
 པས་སྟོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་
 དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ་དང་འགྲེས་བ་
 རོན་གསལ་གཉིས་ལས། རྩང་སྟོང་བ་ཉིད་ནས་གཞན་གྱི་རོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་སྟོང་
 ཉིད་ཉི་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་དཀྱུས་རྩོགས་གཅིག་ལ་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལྷ་ལྔ་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་བ་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ་
 ༤༠༠ ༽ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།
 བྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། བྱི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་
 བ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་
 སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རྩོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་བ་སྟོང་བ་
 ཉིད་དང་། རྩོམ་བ་མེད་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་
 པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། དངོས་

བོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་
 བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ། ཞེས་
 དང་། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་༥༠ ་ལས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མ་ནི། ནང་དང་། ཕྱི་དང་།
 དེ་གཉིས་ཀ་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་
 པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་
 པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་
 ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་ཉི་ལྟའོ། །གཉིས་དང་སྟོང་
 པའི་དངོས་པོ་དང་། །ཕྱོགས་དང་ཐུང་ན་འདས་ལམ་དང་། །རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དང་ཅིག་འོས་
 དང་། །མཐའ་འདས་ཐོག་མ་དོར་བ་མེད། །རང་བཞིན་དང་ནི་ཆོས་ཀྱན་དང་། ། ཆོས་སྐྱེ་
 ལ་སོགས་འདས་སོགས་དང་། །ལྷན་དང་ཅིག་འོས་ངོ་བོ་དང་། །མཁའ་དང་སྟོང་པ་ཞེས་
 བྱ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
 ཉི་ལྟར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཉི་ལྟ་བོ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ༡ ནང་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། ༢ ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༣ ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༤ སྟོང་པ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༥ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༦ དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༧
 འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༨ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༩ མཐའ་ལས་འདས་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༠ ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༡ དོར་བ་མེད་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༢ རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༣ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 ༡༤ རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༥ མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༦
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༧ དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༨ དངོས་
 པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༩ རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༢༠ གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་

བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོང་བ་ཉིད་ཉི་ཤུར་འདོད་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༡། སྟོང་བ་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོའི་སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ་ནི།

དེ་ལ་སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ཏེ། འཇུག་པ་ཙ་ཙ་འགྲེལ་དང་། འགྲེལ་
ཆེན་དང་། དབྱུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྤང་བ་དང་རྣམ་
བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་སོགས་ལས། དེ་ལ་སྟོང་གཞི་ནི། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཆོས་རྣམས་
དང་། གཉིས་བ་ནི། ཕྱི་ངོལ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་ནི། གསུམ་བ་ནི།
དབང་ཉེན་ཁོག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ནང་དང་དབང་པོ་དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། མདོ་ལས་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་བྱག་ལ་ཕྱི་ནང་
དུ་མཛད་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤེ་དགོ་བསྟན་
འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ཆ༽འགྲེལ་ཆེན་༼༥༥༽ལས། དེ་ཡང་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
དབྱེ་བས་རྣམ་བ་ཉི་ཤུར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་
སྟེ་ནང་གི་དངོས་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་དང་
འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། ། ཕྱིའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། ། ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལ་ནང་
གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དབང་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། ཕྱི་ནི་ཡུལ་
གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། ཕྱི་ནང་ནི་དབང་པོའི་ཉེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
གང་ཡིན་པའོ། ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ནང་ཡིན་ལ། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཕྱིའང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྟོང་ལས། རང་

གི་ཚེས་ཚམས་དང་། ཕྱི་རོལ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚེས་ཚམས་དང་། དབང་ཉེན་ཁོག་
 བ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ནང་དང་དབང་པོ་དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 བ་རིམ་བ་བཞིན་དུ། ནང་དང་། ཕྱི་དང་། གཉིས་ཀའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་ཡིན་པ་
 གསུངས་པ་དང་། སེམས་བྱུང་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་
 དང་ལྡན་མིན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་གསུམ་རིམ་བ་ལྟར་ནང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་
 ། ཀྱི་ཉི་མུང་༢༡ ་ རལས། ཕྱི་ནང་གི་ཚེས་སྐྱེ་མཆེད་ཚམས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དབང་པོ་དུག་གི་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། ཕྱི་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། ཕྱི་
 ནང་གི་དབང་པོའི་ཉེན་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 ནང་ཡིན་ལ། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་རོལ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་ནི་ཚམས་བར་ཁྱོག་བ་འདི་དག་གསུམ་ཅར་ཡང་སྤིད་པ་དེས་ན་འདིའི་ནང་ལ་སོགས་པ་
 ནི་རི་ལྟར་སྤིད་པ་བཞིན་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། འདི་ལོག་མ་ཚམས་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ནི། དང་པོ་དང་མཚུངས་ཤིང་ཐ་སྟོང་དང་ཐ་སྟོང་
 ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོང་གཞི་གསུམ་པོ་རིམ་བ་ལྟར་ནང་ཡུལ་ཅན་དང་ཕྱི་ཡུལ་དང་ཕྱི་ནང་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡང་ནང་དང་ཕྱི་དང་དེ་གཉིས་ཀས་སྟོང་བ་ཉིད་
 དུ་བསྟན་ཏོ། ། བཞི་བ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་གསུངས་པ་དང་། བདེན་
 གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་གཞི་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལ་སྟོང་ཉིད་
 འདོག་པ་ནི། མདོ་ལས། ཚེས་ཚམས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དེས་སྟོང་
 བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན། ཉི་མུང་༢༢ ་ རལས། ། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་

ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་
 པ་ཉིད་དེ། དེར་འཛིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དོ། ། ཞེས་དང་། སྡེ་དགོ་བསྟན་
 འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ཆ་༽འགྲེལ་ཆེན་༥༥༽ལས། རང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ལ་དམིགས་
 པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་
 པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་རང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་སྟོང་
 ཡིན་པར་སྒྲུབ་པས། དེ་འབྲའི་ཤེས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གསལ་བྱེད་༥༥༥ ༽ལས། སྟོང་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་སྟེ་
 སྟོང་གཞིའོ། ། འདིས་སྟོང་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་
 མཚན་ནོ། ། ཆོས་ཅན་བཞི་པ་འདིའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་དབུས་མཐའ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་
 ཅ་འགྲེལ་དང་སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པ་རྣམས་མཐུན་ནོ། ། འཇུག་པ་ལས་ནི། ཆོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། ། མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན། ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱི། ། རོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟོང་ཉིད་གང་། ། སྟོང་
 ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱི། ། འཛིན་པ་བསྟོན་ཕྱིར་གསུངས་
 པ་ཡིན། ། ཞེས་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་གཞི། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ། དེ་
 ནས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་མིང་འདོགས་ཚུལ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་
 དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་གསུངས་
 པས་འདི་ནི་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་
 སྟོང་གཞི་འདི་ཉིད་འཐད་དོ། ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་དགོངས་རབ་གསལ་༣༡༥ ༽ལས།
 ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི། དེ་ཁོ་
 ར་ལ་མཁས་པས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་དོ། ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོས་བྱུང་བའམ་བདེན་པས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དམ་ཆོས་
ཉིད་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བརྒྱུག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་འཛིག་ཉེན་
ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་
ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད། ཅེས་གསལ་
བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་དངོས་རྣམས་
པར་བཅད་ཅམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྲ་བ་དང་། གཞན་དག་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་
མིན་པའི་སྟོ་སེར་ལྟར་སྤྱབ་པ་རང་དབང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་པར་འདོད་པ་
གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱལ་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་།
རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་༣༥༠ ༽ལས། བདེན་པས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་ཐོང་སྐབས་བཞི་བ་༣༥ ༽
ལས། གཉིས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པའི་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། དབྱིབས་སུ་བཀོད་པ་ཅམ་གྱི་སྟོང་གྱི་
འཛིག་ཉེན་དང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་གཉེན་པོའི་སྟོགས་དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་ཅམ་གྱི་འདུས་བྱས་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་འདུས་
མ་བྱས་དང་མཐར་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱས་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་མེད་པ་
དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་དབྱས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལྟར་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། གཞིངས་དང་འབྲ་བར་འབྲས་བུའི་ཆེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ལམ་དུས་སུ་དོར་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྟོགས་མ་སྟན་ཏེ། དེ་བརྒྱད་

ལ་སྟོ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱད་དགག་པ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་
 ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་
 བྲེང་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྟོང་གཞིའོ། །ནས། ཆོས་ཅན་བཞི་བ་
 འདིའི་འཛིན་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐའ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས་ཅ་འགྲེལ་དང་སྟོབ་དཔོན་དང་
 འཕགས་པ་རྣམས་མ་སྐྱེན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤའ་ལས། བདེན་པས་སྟོང་པའི་དངོས་
 བོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་
 བྱི་བྱ་ཉ་གཡགས་གཞོན་སོགས་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་ནམ་སྟམ་
 སྟེ། སྤར་གྱི་ལུང་གསེར་བྲེང་ལས་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། མདོ་ལས་
 གྲུང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་གསུངས་པས་འདི་ནི་འབྲུག་པར་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སྟོང་གཞི་འདི་ཉིད་འཐད་དོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉི་སྤང་དང་། གསེར་བྲེང་དང་། རྣམ་བཤའ་སོགས་ལས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་བོའི་ཆོངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི། ཉི་སྤང་ལས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་
 གྲུང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དེར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཏུ་ཤེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཏུ་རྟོགས་
 ལ། དེས་གྲུང་སྟོང་ཉིད་བདེན་སྟོང་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
 སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤེ་དགེ་བསྐྱེད་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་
 ། ཆ ་ ། འགྲེལ་ཆེན་པོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
 སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་འདིར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་གྲུང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་བྲེང་དང་། ཉི་སྤང་

སྐབས་བཞི་པར་དེ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྟ་བུའི་གཉེན་པོའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་སྒྲུང་དུ་ཡང་འགྲེལ་
 རྒྱུར་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་ཞེན་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་གྲུང་
 ཐང་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་མཆན་ལས། དབྱུང་མཐའ་དང་དོན་བསྟུས་སུ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞག་པ་ནི། སེམས་ཅམ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱ་
 ཕྱི་དོན་མེད་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་དུ་ཡོད་དམ་སྟུམ་བ་སྟོག་ཕྱིར་ཡིན་པས།
 དགོས་པ་ཡང་མི་གཅིག་གོ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་བཤད་ལས། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་གསུམ་
 ལྟེ་ཞེས་བུར་དུ་བཀར་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ནི། གསེར་ཐེང་༥༥༦༽
 ལས། ཕྱོགས་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལྟེ་དེ་ནི་དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྟོང་
 བ་ཉིད་ཅེས་བུའོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་༣༤༡༽ལས། ཕྱོགས་བཅུ་བདེན་
 བས་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུག་པ་ལས། འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་
 ཀྱིས། །སྟོང་བ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་དེ། ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྟོག་
 ཕྱིར་གསུངས། ཞེས་དང་། དབྱུང་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༡༥༽ལས། ཤར་ལ་སོགས་
 བ་འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་
 འཛིན་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟ་སྟོགས་
 རྒྱུ་བྱུག་པས་ཕྱོགས་རྣམས་ཏྲག་པའི་རྩ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་ཤར་ལ་སོགས་
 བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་། གསེར་
 ཐེང་སྐབས་བཞི་པ་༣༧༽ལས། དབྱིབས་སུ་བཀོད་པ་ཅམ་གྱི་སྟོང་གྱི་འཛིན་ཏེན་དང་།

མེ་དགོ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་བྱིན་། ཆ་། འགྲེལ་ཆེན་༥༧། ལས། འོན་དམ་བ་མུ་ངན་ལས་
 འདས་བ་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 འོན་དམ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་བྲལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། མེ་དགོ་
 བསྟན་འགྲུར་ཤེར་བྱིན་། ཀ་། ཉི་མུང་༧༠། ལས། འོན་དམ་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་བ་
 བྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་བ་སྟོང་
 བ་ཉིད་དེ། །དེ་ནི་བྲལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་
 པའི་སྐུ་བས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༦༧༥། ལས། མུ་ངན་ལས་འདས་བ་དང་ལམ་སྟེ་ཐོབ་བ་
 དོན་དམ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བདུན་བ་ནི། རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་བ་ཁམས་གསུམ་
 སོགས་འདུས་བྱས་དེ་འདུས་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་དང་། བརྒྱད་བ་ནི། དེའི་ཅིག་

ཞོས་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་དང་། དགུ་
པ་ནི། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་དབུས་དེ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྟོང་གཞི་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་། དག་ལྡན་སོགས་ལས་འོངས་སྐྱབ་པའག་པ་མཛད་
དོ། ། བཅུ་པ་ནི། འཁོར་བའམ་སེམས་སམ་རྣམ་ཤེས་བདེན་སྟོང་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་མེད་དང་། འཁོར་
བ་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་ནི། ཁོ་བོའི་དབུ་
མའི་དཀར་གནད་ལ་དོགས་གཅོད་ལུང་རིགས་སེང་གོ་དཀར་མའི་སྐྱད་བྱངས་ལས་བཤད་
ཐེན་ཏོ། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། རྟོན་བ་མེད་པ་ནི། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་། ༡༡ ་ ཉི་
སྟོང་༢༡ ་ ལས། རྟོན་བ་དང་སྤངས་པ་བཏང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་རྟོན་བ་ལས་བསྒྲིག་པ་
ནི་རྟོན་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རྟོན་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་སྟེ། རྟོན་བའི་
བྱ་བ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྟོན་བ་མེད་པ་གདགས་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་ཐེང་༤༥༢ ་ ལས། རྟོན་བ་མེད་པ་ནི་དེ་དག་ཕྱོགས་
དེ་རྟོན་བ་དང་སྤངས་པ་དང་བཏང་བ་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི་ཐ་སྟོང་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་སོ། ། དེ་དག་ཕྱོགས་དེ་ཞེས་པ་མ་དག་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། མཛོན་ཏྲོགས་རྒྱན་
འགེལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ལུང་གི་སྟེ་མ་༣༥༡ ་ ལས། དགོ་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་
བཏང་བ་ལས་ཕྱོག་པ་རྟོན་བ་མེད་པ་ནི། དེར་གདགས་པའི་རྒྱ་རྟོན་བ་མ་བྱུང་བས་དེའི་
ངོ་བོས་ཀྱང་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། དགོ་ཕྱོགས་ཏེ་ཟེར་དགོས་ཏེ། ཉ་རྒྱུ་༣༥༤ ་
ལས། དགོ་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འདིའི་སྟོང་གཞི་
ངོས་བཟུང་ཚུལ་ལ་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་སྐྱས་ཟེན་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཅི་ཡོད་དེ།
གསེར་ཐེང་༤༥༢ ་ ལས། དག་ལྡན་ལས་རྟོན་བ་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་བཤད་ཅིང་།
གཞོད་འཛོམས་གཉིས་སུ་རྟོན་བ་ལུང་པོ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ལུང་འདས་ཏེ།

འོད་སྤང་གི་གསུང་རབ་ལས་སྤང་པོ་ལ་དོར་བ་ཞེས་འབྱུང་ལ། སྤར་གྱི་སྤང་འདས་ལྷག་
 བཅས་ཡིན་པས་འདི་དང་མི་སྒྲོམ་ཞེས་འཆད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་སྤང་སྐབས་
 བཞི་བ་༣༩ ་ཧལས། གཟིངས་དང་འབྲ་བར་འབྲས་བུའི་ཆེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ལམ་དུས་སྤོར་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་མ་བུན་ཏེ། དེ་བརྒྱད་ལ་སྒྲོ་
 བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱད་དགག་པ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་ཞི་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །རྒྱན་སྤང་དུ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
 འགོག་པས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །སྤུ་མ་ལ་དངོས་པོ་དང་འདི་ལ་
 བཏགས་པ་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། སྤུ་མར་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤུག་
 བསྐལ་དང་འདིར་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཞེན་པ་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་
 འོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༩༥ ་ཧལས། དོར་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་མཐོར་བ་དང་འཕོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བརྗོད་ལ། དོར་བ་མེད་པ་ནི་པར་ལ་གཏོང་
 བ་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་འགའ་དང་དུས་འགར་ཡང་དོར་དུ་མེད་པ་སྟེ་དོར་དུ་མི་རུང་བ་
 ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པའོ། ། དོར་བ་མེད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
 བས་སྟོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བར་བརྗོད་དེ། སྟོང་ཉིད་དེ་དོར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནའོ། ཞེས་དང་།
 རྣམ་སྟོང་རྒྱན་༣༩༩ ་ཧལས། ཐོག་མཐའ་དང་སྤང་དོར་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་
 མ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཡང་ན་བྱི་མ་ལ་སྦྱིན་སོགས་
 དོར་བྱར་མེད་པ་སྟོང་གཞིར་བྱའོ། ཞེས་ཐོག་མཐའ་དང་སྤང་དོར་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཐོག་
 མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་ཐོག་མཐའ་
 དང་སྤང་དོར་རང་སྟོག་བཞག་ནས། ཡང་ན་བྱི་མ་ལ་སྦྱིན་སོགས་དོར་བྱར་མེད་པ་སྟོང་
 གཞིར་བྱའོ། །ཞེས་བྱིན་དུག་བཞག་ནས་དོར་བྱར་མེད་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནམ་

སྙམ་མོ། ། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་པའི་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༧༥ ་ལས། ཕྱོགས་རེ་རེ་བཏང་
བ་དང་སྒྲང་བ་མེད་པའི་དོར་བ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོར་ན། ཐེག་ཆེན་
དོར་བྱར་མེད་པ་དེ། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། ། བཙུ་
གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གང་གིས་ཀྱང་གསར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་དེ། རང་བཞིན་སྟོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། གསར་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ལ་གསེར་ཐོང་སྐབས་
བཞི་པ་དང་། སྐབས་དང་པོ་གཉིས་ལས་བཤད་སྟོང་མི་མ་བུན་པ་གཉིས་མཛད་དེ། སྐབས་
བཞི་པ་ལས། ཟུ་སྟེགས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་
ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་དང་
བྲལ་བའི་དག་པ་ཡིན་པ་བཤད་ལ། དང་པོ་ལས། འཕགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་
འདུས་བྱས་འགྱུར་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་མི་འགྱུར་བ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་
ཐོང་སྐབས་བཞི་པ་༡༩ ་ལས། གསུམ་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ནི་འགོ་ག་
བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་གྲུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ཟུ་སྟེགས་སོགས་གཞན་གྱིས་
ཀྱན་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་སྟེ་དེ་དག་
གིས་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་དག་པ་ཡིན་པས་སོ། ། ཉི་ལྔའི་ལས།
རང་བཞིན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྟོག་དཀར།
གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་བྱེད་
པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགག་པས་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་
བྱ་བ་མེད་པས་ལྟས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནང་ན་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། མ་
མཛོང་བར་བཏགས་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་ཐོང་༤༥༧ ་
ལས། རང་བཞིན་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོ། ། དེ་ནི་ཡེ་ནས་སྟོང་པས་
དེ་སྟོང་པར་འཕགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་འདུས་བྱས་འགྱུར་བ་དང་འདུས་མ་

བྱས་མི་འགྱུར་བས་གནོད་པར་མི་རུས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༩༥ ་ཧེལས། འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་
 ན་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ནི། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་
 ཅིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གནོད་མ་ནས་དེ་དག་གི་གཤེས་སུ་གནས་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་
 ལྟར་ན་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་ལ་འཛོག་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། རྟེན་གཤེག་
 བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་། ༡ ་ཧེ་སྟོང་༢༡ ་ཧེལས། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་
 པས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་འདུས་
 བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་དང་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནོད་པས་ཉེས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྟེན་གཤེག་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་། ༢ ་ཧེལས། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཛད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ དེ་ནི་དེས་སྟོང་
 པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་
 ༣༩༥ ་ཧེལས། གནས་ལུགས་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་
 རང་བཞིན་དང་ནི་ཆོས་ཀྱན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་
 ནི། འོ་ན་དོན་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་སྐབས་སུ་མར་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱུབ་པས་བདེན་པར་བྱུབ་བམ་སྟུམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་
 ལ། འདིར་ནི་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་གཤེས་སུ་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། བདེན་པར་

གྲུབ་བཅས་སྙམ་པ་བསལ་བའི་བྱིར་གསུངས་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །དོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་
གཉིས་ཀ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་ཀྱས་པ་མི་འགལ་བ་འདི་ཤེས་
ན། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་
སྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ། ། བཙུ་གསུམ་པ་ནི། ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་༥༥༧༽
ལས། ཆོས་ཀྱན་ནི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རེག་པ་ཆོར་བ་གཟུགས་ཡོད་མེད་འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་པས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ། འདུས་བྱས་
མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ནི་སྟོང་པའི་རྟགས་སྐྱབ་
ཏུ་བྱའོ། །ཆོས་སྐྱེ་སོགས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་སོགས་དང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་།
ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ཏུ་བཞག་པའི་སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་རྣམས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་
པ་ནི་རྟགས་སྐྱབ་ལོ། ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༩༣༽ལས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་མིག་སོགས་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་བྱུག་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་
བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བྱུག་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་
ཁམས་བྱུག་སྟེ་ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་
རེག་པའི་བར་རེག་པ་བྱུག་དང་། རེག་པ་དེ་བྱུག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བྱུག་དང་། གཟུགས་
ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
དཔེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བཙུ་བཞི་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་སོགས་དང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་
དང་། ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་།

ལྷན་མོང་དང་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ཆ༽འབྲེལ་ཆེན་༥༥༽
 ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མཆན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྟེ་
 དང་ཁྱད་པར་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྲུར་
 ཤེར་ཕྱིན་༼ཀ༽ཉི་ལྔ་པ་༥༥༽ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་སུ་
 རུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ།
 མཆན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅོ་ལྔ་པ་ནི། དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་གཞན་གཉིས་
 མ་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཡིན་ཏེ། གསེར་བློང་༥༥༽
 ལས། འདས་སོགས་ནི་དུས་གསུམ་སྟེ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་གཞན་གཉིས་མ་དམིགས་པ་ནི་
 ཐ་སྟོང་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ལ། དུས་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ནི་ཏགས་
 གྲུབ་པོ། ། ཞེས་དང་། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ཀ༽ཉི་ལྔ་པ་༥༥༽ལས། འདས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྣམས་ལ་པན་ཚུན་བསྐྱོད་
 པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་
 བཏགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ནི། རྒྱ་
 རྒྱུན་དེ་དང་ལྷན་པའམ་ཆོགས་པ་བདེན་དངོས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོང་དུ་དེ་དག་འདུས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་
 ཡིན་ཏེ། གསེར་བློང་༥༥༽ལས། ལྷན་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་སྐྱོར་བའམ་འདུས་པ་ཡིན་
 ཞེང་། འདུས་པའི་སྟེ་ཆོགས་ཅམ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ནི་ཐ་སྟོང་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་
 ལ། སྐྱོར་བ་ལས་བྱང་བའམ་འདུས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་རང་གཞན་གཉིས་མེད་

དོ། །ལྷན་པའི་ཅིག་ཤོས་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་སྟེ་ཉེར་ལེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་ཡིན་ལ། སྤང་པོའི་དོན་དེ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། སྤངས་པ་སྒྲོ་ཆོས་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་
མེད་པས་རང་གཞན་གཉིས་མེད་དོ། །འདིར་ཅིག་ཤོས་ཞེས་པ་སྤྲས་བེན་གྱི་ལྷན་པའི་
བསྒྲོག་སྒྲེ་ལ་བྱས་ན་མ་འདུས་པ་དང་མ་སྤང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་མི་བྱ་བར་ལྷན་པ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཅིག་ཤོས་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཅེས་སྤྱར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྟེན་གཤམ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་བྱིན་༼ ༡༽ ཉི་སྤང་༥༩ ༽ལས།
སྟོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའི་བྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བས་སྟོར་བ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཆོགས་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་དེས་སྟོང་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྤང་པོའི་དོན་ནི་སྤངས་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤངས་པའི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བར་མི་འོས་པས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ན་མ་
མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེས་སྟོང་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དངོས་པོའི་
ཆོས་སྤྱི་བ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་
རྟེན་གཤམ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་བྱིན་༼ ༢༽ འབྲེལ་ཆེན་༥༥ ༽ལས། སྟོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་
བས་ཆོགས་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་
པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྤངས་པའི་དོན་
ནི་སྤང་པོའི་དོན་ཡིན་ལ་སྤངས་པ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་འགྱུར་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོང་པ་

ཉིད་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་ལས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་
ས་བརྩ་བ་ལའོ། །དངོས་པོ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེས་
སྟོང་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དངོས་པོའི་ཆོས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་མེད་པ་ལས་དེ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྩ་
བདུན་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་སྤང་བོ་ལྡེང་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

བཙེ་བརྒྱད་པ་ནི། ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པའི་
སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཡིན་ཏེ། གསེར་བྱང་༥༥༩༥ །ལས། ནམ་མཁའ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ་
འགོག་པ་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ལ་དེ་དག་རིམ་བུར་སྟོང་གོགས་པའི་རེག་བྱའམ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྱལ་བ་ཅམ་
དང་། མ་འོངས་པ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་མ་ཆང་ཅམ་དང་། ལམ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་བཙེ་མ་ཅམ་ཀྱི་ཆ་
དང་། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཅམ་ལ་བཏགས་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་དང་སྒྲིབ་པར་ཐལ།
ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་མེད་དེ། འདིར་མཆོན་གཞི་དང་གོང་དུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་
ནས་བསྟན་པས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། བརྩ་དགུ་པ་ནི། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་འམ་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
མཐོང་བས་གསར་དུ་མ་བྱས་པར་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། རང་
གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྟེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤིང་ཕྱིན་། ཆ་༥༥ །འབྲེལ་
ཆེན་༥༥ །ལས། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་
དང་མཐོང་བས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། ཤེས་པ་དང་

མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དབྱ་མ་དགོངས་རབ་གསལ་༣༥༠༽ལས། རང་བཞིན་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་
པར་དངོས་པོའི་གཤེས་ལུགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་དོ། ། ཞེས་
དང་། གསེར་མེད་༥༦༠༽ལས། སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
ངོ་བོ་སྟེ། དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐོང་བས་གསར་དུ་མ་བྱས་པར་གདོད་
མ་ནས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་ཐ་སྟོད་དུ་
བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་དུ་སྦྱར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་སྦྱར་ཏེ། འབྲུག་
པར། རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་
མ་བྱས་པས། །རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། །ཅེས་སོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རང་
གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཐེར་བྱུག་དུ་གནས་པ་མེད་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་
མཐོང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་པར་མ་བྱས་ན་དེས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ཤེས་
མཐོང་གིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའམ་རྟོགས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་མཐོང་གཉིས་ཀྱང་འབྲུམ་གྱི་གཞོད་འཛོམས་སུ། ཤེས་པ་ནི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །མཐོང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལས་
བྱུང་བ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ་ཞེས་འབྲུང་ལ།ཉི་སྒྲུང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་

བའི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་སྟོས་ལ། འབྲུལ་བའི་མཐོང་བ་བསལ་བའི་དོན་
 དུ་ཤེས་པ་སྟོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོན་སྤྱུང་དང་མ་འབྲུལ་བ་གཉིས་ལ་བཞེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། རང་ཉིད་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་སྤྱུང་དང་། མ་འབྲུལ་
 བའི་ཤེས་པས་གསར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་གདོད་ནས་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 ལ་དོགས་པ་ནི། འདི་དང་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོས་པར་ཐལ་ལོ་བེར་ན་སྟོན་མེད་
 དེ། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་འདི་གཉིས་མི་བསྟོས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་
 རྒྱས་བཤད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་མདོར་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
 སྟོང་བ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྒྱས་བཤད་དང་། ༡ དངོས་
 པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ༢ དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད། ༣ རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད། ༤
 གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་བཅས་བཞི་ཡུམ་ཀྱི་མདོ་ལས་མདོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་
 པ་ནི། ཆོས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མིན་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ། གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་
 གཞི་ཡིན་ནོ། ། གསེར་བླང་༥༤༡ ༽ལས། མདོར་ན་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོར་འཛོག་ཚུལ་སྤར་
 ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་ལ། སྤར་མར་དེ་
 བཞིན་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་བསྟན་
 ནས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་
 པར་རོ། ། འོ་ན་ཉི་ལྔ་ལས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཀྱི་
 དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེས་བྱའི་བྱེད་པ་ནི་འཕོངས་པ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་ནི་འདིའི་སྟོང་
 ཚུལ་མིན་ཀྱི་འདིའི་ངོ་བོས་སྟོང་བ་དེ་ལ་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདི་རང་སྟོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཆོག་
 ཐ་མས་ནི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཞན་གྱིས་བྱེད་ན་རང་ཉིད་ངལ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤྱི་ལྟར་

བྱ་མི་རྒྱས་པས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དོན་འདི་ལ་ཤེར་སྟོན་དུ། ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ཆོས་
གི་དབེན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་གཞན་གི་ངོ་བོས་དབེན་པས་གཞན་
གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། མདོ་དང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་དང་མི་
མཐུན་ལ། ཞེས་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༧༧ ་ལས། གཞན་གི་ངོ་བོ་འི་སྐད་
དོད་ནི་མཆོག་དང་གཞན་དང་པ་རོལ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས། དང་པོ་ལྟར་ན་མཆོག་ཏུ་
བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། ། མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ལས་མི་འདའ་བར་ཡོད་པའོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ལས་གཞན་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། དངོས་
པོ་སྟེ་ངོ་བོ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་པ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་
གཞན་གི་ངོ་བོ་འོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་པ་རོལ་ནི་ཡང་དག་
པའི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་ནི་འདིར་འཁོར་བ་ཟད་པའི་བྱུང་འདས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ལས་རྣམས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གིས་སྟོང་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི། གཞན་གི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་འི་
སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུས་བྱོན་ནམ་མ་བྱོན་ཀྱང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གནས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཟག་མེད་ཤེས་
པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བའི་པ་རོལ་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གི་ངོ་བོར་
འཛིག་ཚུལ་གསུམ་ལག་གསུངས་པས། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མ་བྱས་པས་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། འདི་ནི་ཉི་སྒྲུང་ལྟར་གཞན་གིས་
བྱེད་དགོས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོམ་པ་དོན་མེད་པས་གཞན་བྱེད་པ་སྲུས་ཀྱང་མ་བྱས་
པར་མཆོག་སོགས་སུ་གནས་པ་ནི། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་རོ། །དེས་ན་རྣམས་བཤད་
སོགས་སུ་བྱེད་པོ་གཞན་གིས་སྟོང་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་གི་སྟོང་

ཚུལ་མིན་ནོ། །དེས་ཤེར་སྒྲོན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་ལ་སྐྱར་བ་དོན་མིན་པ་ཤེས་ཏེ། གསེར་
 བྱང་༥༦༡༽ལས། དོན་འདི་ལ་ཤེར་སྒྲོན་དུ། ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་དབེན་པས་
 རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་དབེན་པས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། མདོ་དང་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་དང་མི་མ་སྐྱན་ལ། གསུམ་
 ཀྱི་གནོད་འཛོམས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་
 དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་
 ཉི་ཤུ་བ་དང་བཅུ་དགུ་བ་བསྟན་པར་བྱས་ནས་ཐ་མ་བཞི་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་འཆད་དོ། ། ཞེས་ཤེར་སྒྲོན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་ལ་སྐྱར་བ་ནི་མདོ་དང་འབྲེལ་
 ཆེན་གཉིས་དང་མི་མ་སྐྱན་པ་གསུངས་ཀྱང་། གསུམ་གྱི་གནོད་འཛོམས་སུ་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་དངོས་སུ་དངོས་མེད་དང་ཤུགས་ལ་དངོས་པོས་སྟོང་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པས་
 ཐ་མ་གཉིས་བསྟན་པར་བྱས་ནས་ཐ་མ་བཞི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་
 གསེར་བྱང་དུ་མ་བཀག་པ་ནི་སྤར་གྱི་སྟོང་གཞི་བཤད་པས་ཤེས་ཀྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ནམ་སྟུམ། ཉ་རྒྱུ་ཀ་རུ་ཐ་མ་འདི་ཡུང་སོགས་ཆོས་གཞན་གྱི་སྟོང་བ་ལ་སྐྱར་བས་གསེར་
 བྱང་དུ་ཉི་སྤར་གི་དོན་བཀའ་དོན་དེའོ། །སྟོང་གཞི་ཉི་ཤུ་པོ་རྣམས་རང་རང་བདེན་པར་བྱུང་
 པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། འདི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་གངས་ཉི་ཤུར་ངེས་པའི་
 རྒྱ་མཆན་གཉིས་ཀར་སྐྱར་རོ། །དབྱེ་གཞི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ནི། སྟོང་གཞི་ཉི་ཤུ་ལ་བདེན་
 ཞེན་རྒྱུ་ཕྱིར་གངས་ཉིར་ཤུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་གཞི་ཉི་ཤུ་རང་རང་བདེན་
 པར་བྱུང་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤུར་འདོད་དོ། །འདི་ནི་རྒྱས་པར་
 དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། བསྐྱས་ན་སྟོང་ཉིད་སྤུ་མ་བཅུ་དྲུག་། ཕྱི་མ་བཞིར་འདུས་ཏེ། སྟོང་གཞི་
 ཆོས་ཅན་ལ་བྱས་པ་རྣམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་
 གཞིར་བྱས་པ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་

ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་གསལ་དུ་བྱས་སམ་སྟུམ་
 བ་དགག་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟུམ་པ་དང་།
 བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱིས་བྱས་སམ་སྟུམ་པ་དགག་པ་སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་སོ། ། སྟོང་
 ཉིད་ཉི་ལྷུང་དབྱེ་བ་ནི། སྟོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་སྟོང་འབྲིང་དུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པས་ཉི་ལྷུང་།
 འོར་ན། སྟོང་ཉིད་བཞིར་བྱེ་ཚུལ་དང་། བཅུ་བྱུག་དབྱེ་ཚུལ་དང་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དུ་
 དབྱེ་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་བཞིར་བྱེ་བ་ནི། ༡ དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༢ དངོས་
 པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༣ རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། ༤ གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
 བཅས་པ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་ཕྱང་པོ་ལྷན་བསྟུས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་དངོས་མེད་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་ལ། རང་
 གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ངོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱི་
 ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་ཏུ་དབྱེ་ཚུལ་ནི། ༡ ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 ༢ ལྷི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༣ ལྷི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༤ སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 ༥ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༦ དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༧ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། ༨ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༩ མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༠
 རོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༡ རོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༢ རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༣ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༤ རང་གི་མཆོད་ཉིད་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༥ མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༦ དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱུག་གི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 འོན་ཀྱང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས། ༡༥ དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༦ ་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་དོར་ནས་བཙུ་བྱུག་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཟང་ཞིང་སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱུག་བསྟན་
 པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱུག་དབྱེ་ཚུལ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བཙུ་བྱུག་ཡན་པར་
 དང་འབྲེལ་བ་ལ། ༡༦ དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༧ ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༨ དངོས་
 པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཙུ་བྱུག་དོ། ། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུར་པོ་ནང་ནས་ཆོས་
 ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་ལྟ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་གཅིག་དང་། བྱུང་འདས། རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གྲུ་རྩེ་བ་
 སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་བཙུ་བྱུག་ཡོད་པར་གྲགས་སོ། ། འོན་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱ་ནང་༣༣༣ ་
 ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་
 སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་། དེས་ན། རང་ལུགས་ལ་སྟོང་
 ཉིད་ཉི་ཤུར་ནང་ནས་དོན་དམ་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་ལྟ་དང་གྲུ་རྩེ་བ་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་
 བཙུ་བྱུག་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། བདེན་གཉིས་རྣམ་བཞག་ལེགས་བཤད་
 དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མེད་སྟེ་དབྱངས་༣༦༡ ་ལས། གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་བདག་མེད་གཉིས་དང་། རྒྱས་པར་བྱེ་ན་
 སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱུག་དང་། དེ་ལས་བསྟུས་ན་སྟོང་ཉིད་བཞིར་བཤད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུར་
 རང་ནས་དོན་དམ་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་ལྟ་དང་གྲུ་རྩེ་བ་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་བཙུ་བྱུག་
 ལ། དང་པོ་ལའང་བྱུང་འདས་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་དང་སྟོང་
 ཉིད་སྟེ། སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་བཞི་ལས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལན་གཉིས་བྱུང་བ་ནི་དབྱེ་
 བ་རྒྱས་འབྲིང་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་ཆོས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་ནི་སྟུས་ཀྱང་མ་བྱས་

པར་དངོས་པོའི་གཤམ་ལུགས་སུ་བྱུང་བས་བདེན་པར་བྱུང་བཅ་སྟམ་པ་བསལ་བའི་
ཕྱིར་དེ་གཉིས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་ལྷ་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་སེལ་ཚུལ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་དེ་དངོས་པོའི་གཤམ་ཡིན་པ་དང་།
རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་བདེན་པར་
བྱུང་བོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟར་
འདས་དོན་དམ་བདེན་པའི་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་ནི་ལྟར་འདས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་
ཆེད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༡༥༽ལས། ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་
ཡང་ལྟར་འདས་པ་ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་ཀྱི་བདེན་
པར་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་
པ་ནི། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལུ་སྟེགས་པའི་སྐྱ་
གཙོ་པོ་དང་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པར་
རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་དག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་
ཐེང་སྐབས་བཞི་བ་༣༩༽ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ནི་འགོག་བདེན་
ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་བྱུ་ཞོམ་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ལུ་སྟེགས་སོགས་གཞན་ཀྱིས་ཀུན་
བཏགས་པའི་གཙོ་པོ་དང་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་
མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་དག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་༥༩༽ལས་ཀྱང་། གཞན་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་རྩེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགག་པས་རང་བཞིན་སྟོང་

བ་ཉིད་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། གཞན་གི་ངོ་བོ་
 སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་ནི། ཚེས་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་
 གཞན་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་སུ་འདུས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཚེས་ཉིད་བདེན་པར་
 བྱལ་བམ་སྟམ་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གིས་བྱས་སམ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་དགག་པའི་
 ཆེད་དུ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་ཆ་བ་རྗེའི་པར་ཕྱིན་ལམ་སྤྲིག་ཐེག་
 མཆོག་སྟོ་འབྱེད་(༥༦) ལས། གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་
 རྒྱས་གི་སའི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཡང་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་། རྣང་དང་ཕྱི་ལ་
 སོགས་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས།
 དུལ་སྟོང་བ་ཉི་ཤུ། རྗེས་ཐོབ་དག་གིས་ཁོངས་སུ་ཚུད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་(༥༧) སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་བཞིར་འདུས་
 ཏི། ཚེས་ཅན་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
 འདུས་ལ། ཚེས་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གི་ངོ་བོ་སྟོང་
 བ་ཉིད་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་། ཚེས་ཉིད་བདེན་པར་བྱལ་བམ་སྟམ་པ་དང་།
 བྱེད་པ་པོ་གཞན་གིས་བྱས་སམ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་
 ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་ན་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡོད་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དོན་
 གསལ་གི་ཆོག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟེན་ཏི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དགག་བྱ་དང་ལོག་
 རྟོག་འགོག་ཚུལ་གི་མི་འདྲའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་
 རང་གི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་གིས་བྱལ་བས་
 བདེན་པར་བྱལ་བམ་སྟམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྟུས་
 ཀྱང་མ་བྱས་པར་གཤེས་སུ་བྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། བདེན་པར་བྱལ་བམ་སྟམ་པ་

བསལ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པས་མི་མཚུངས་ཤིང་། ཡང་འབྲུག་རྟེན་༣༣༣ ་ལས། དེ་
ལྟར་ན་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་འདོད་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་
ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བསྒྲིག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྟོང་གཞིར་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། རྟོན་དམ་པར་མེད་པ་གཉིས་འགལ་
བར་འཛིན་པ་འདི་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་༣༠ ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རྟོན་དམ་པར་ངོ་བོས་སྟོང་པར་སྟོན་དགོས་པ་
ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་རྟོན་དམ་པར་མེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་འདི་འགོག་
པའི་ཆེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོན་དམ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གཤེས་ལུགས་རྣམས་
མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་མ་གྱུབ་ན་གཞན་གང་དུ་གྱུབ་ཅེས་སྟེ་བ་ནི་
རྟོན་དམ་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་
སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདོར་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་སྟེ་བ་མེད་ཀྱང་
གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་སྟོང་གཞི་སོ་སོར་བདེན་ཞེན་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་དཔྱད་བཞི་ཤུ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་༥༥ ་ལས། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་
ཉི་ཤུར་ངེས་པ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེར་ངེས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་
འཁོར་དུ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་པས་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་
ཉི་ཤུར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན་ཉི་ཤུ་ལ་མདོན་ཞེན་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་དེ་དང་དེ་རང་
བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་དཔྱད་བཞི་ཤུ་ལ་ནི་དེ་ལས་མང་བ་དང་ཉུང་བ་

གཉིས་ཀ་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་༣༥༥ ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་
ཟག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་
སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། ། དེ་
དག་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། ཁོ་ན་རེ། མིག་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁམས་བཙུན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤཆེན་སྒོ་གྲོས་ལེགས་
བཟང་གི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་༡༩༩ ་ལས། རང་གི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་
ཆོས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་དམིགས་པ་དེ། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད། རང་གི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་དམིགས་པ་དེ། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེས་གཞན་རྣམས་
ལ་རིགས་འགྲེལ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་བ་དེ་
ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་
ཡོད་མེད་མཁས་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་སྟོང་ལ་ཤས་ཆེར་སྟོང་པའི་སོ་སོའི་
སྤྱི་བོའི་འཁོར་བ་ནི་འདི་པན་ཆད་དུ་ཡོད། འདི་པན་ཆད་དུ་མེད་ཅེས་སྤྱི་བོ་རང་འགའ་
བས་གཞལ་དུ་མེད་པས་ན་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞིར་བཞག་
ཅིང་། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ཡན་ཆད་དུ་མ་གྱུར་ལ་འདི་ནས་གྱུར་ཞེས་པའི་ཐོག་མ་སྟེ་
དང་པོ་དང་། འདི་ཕྱིན་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐ་མའི་མཐའ་དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་
བ་ནི་ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༢༡། ལྷོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་འགལ་མི་འགལ་དབྱེད་པ་ལ།

འོ་ན་འགོག་བདེན་གྱི་ནམ་པར་གྱུར་པའི་ལྷོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་པོ་གང་རུང་ལ་བྱི་ནང་
གཉིས་ཀའི་ལྷོང་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དབང་ཉེན་ཁོག་པ་བདེན་ལྷོང་བྱི་ནང་ལྷོང་
པ་ཉིད་ཡིན་བྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་བདེན་ལྷོང་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་དེ་
ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱི་ལྟ་བུ་དང་སྤྱི་བྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆ་ནས་ནང་གི་
ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། མིག་བདེན་ལྷོང་ལྟ་བུ་ནང་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ལྷོང་པ་ཉིད་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་དབྱེད་དོ། ། དུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ་༢༠༠ ་ལས།
ནང་དང་བྱི་རོལ་ནམས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ལ། དུམ་ལྷོང་པ་ཉིད་
ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། ལྷོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོན་སྟེ་བའི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
དེ་ལ་ལྷོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་མཐའ་དག་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་མི་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་ལྷོང་པ་ཉིད་
དང་འདུས་མ་བྱས་ལྷོང་པ་ཉིད་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ལྷོང་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་བྱི་ལྷོང་པ་ཉིད་
ཀྱང་འགལ་བའི་བྱིར། ལྷོང་པན་ཚུལ་དུ་འགལ་བར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། ལྷོང་ལྷོང་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདུས་བྱས་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལྷོང་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ལྷོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་ཅམ་
པ་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགལ་སྟེ། ལྷོང་
མཁའི་ལྷོང་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ཁོ་བོའི་བསམ་
ཚུལ་ནི། ལྷོང་ཉིད་གཞི་བྱེད་པའི་ལྷོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྷོང་པ་ཉིད་ལྷོང་པ་ཉིད་དུ་
འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༡༢ ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ལྷོང་
གཞི་ལྷོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ལྷོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ལྷོང་པ་ཉིད་ལྷོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་
པ་སྟེ། ལྷོང་པ་ཉིད་བདེན་པས་ལྷོང་པར་གསུངས་པ་ནི་ལྷོང་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ལ་དངོས་

བོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་
 བའི་ཡུལ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༣༡༥༽ལས། འོན་དམ་
 ཞེས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲ་ནི་འདི་ལ་དོན་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། དོན་
 ལྟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོས་
 གྱི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། སྤང་འདས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་
 སྐྱུ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོས་སྐྱུ་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་མཐུན་པ་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཅ་ཤེ་
 རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་༣༤༽ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་
 བས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོས་སྟོང་པར་སྟོན་དགོས་པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་
 པར་མེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་འདི་འགོག་པའི་ཆེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དང་
 ཆོས་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གཤེས་ལུགས་རྣམས་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ནའང་
 དེ་དག་ཏུ་མ་བྱུབ་ན་གཞན་གང་དུ་བྱུབ་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱུབ་མ་བྱུབ་དཔྱད་པའི་
 དཔྱད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༣༡ ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་དྲྭགས་པ་དབྱད་པ་ནི།

དེས་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་དྲྭགས་པ་དབྱད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། ཇི་བ་དང་། ལན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་

ཕྱིན་ཏེ་ཆེ་འབྲེལ་ཆེན་པོ་༥ ་ཧེལས། ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་
པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་ལ། ལྷ་ཡོད་དེ། དབུ་སེམས་ཀྱི་
ལུགས་གཉིས་འགོད་པ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་འཐད་པར་སྐྱབ་པ། དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་
ལྷན་ཀ་སྤང་བ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་དགག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྟོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་པོ་༦ ་ཧེལས། ཁ་
ཅིག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་དང་། གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སེམས་
ཅམ་པས་གཞན་དབང་ག་ཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་ཀྱི་སྟོང་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་། དབུ་མ་
པས། ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ལས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་འཐད་
པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཤེས་བྱ་ཡིན་
ན་བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་བྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་རྟགས་
ཡང་དག་དང་། གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་བྲུབ།
དཔེར་ན་མི་ལམ་ཀྱི་རྟ་སྒྲང་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་དེ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་
ལས། འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་རྟ་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། རྩོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ནི་རང་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དེ་རང་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རང་བཞིན་ཀྱི་གཏན་

ཆིགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འབྲས་རང་མ་
 དམིགས་པའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་སུ་བཞེད་པ་མིན་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་
 རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དེ་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་དེ། རྟགས་སུ་བགོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱོགས་ཆོས་བྱབ་པས་མ་བྱབ་པའི་གཏན་
 ཆིགས་མ་ཡིན། རྗེས་བྱབ་བྱབ་པས་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན། ལྷོག་བྱབ་བྱབ་པས་མ་ངེས་
 པའི་གཏན་ཆིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་མངོན་
 སུམ་མ་ཡིན་ན། རོན་མཐོང་རབ་དུ་བྱབ་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་གཏན་ཆིགས་མ་བྱབ་པ་
 མ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྟགས་སྒྲིབ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བྱབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གོང་དུ་བྲངས་པའི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་
 པའི་དོན་ནི། དམིགས་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་སྤྱི་དང་
 མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་མ་མཐོང་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་
 ཅོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིས་འགོག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཕྱིས་གང་དུ་འགོག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་སྐབས་བཞི་པའི་ཐད།
 གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྟེ་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགོག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་གྲུན་ཀ་སྤང་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་དམིགས་པ་
 དེ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་རྩ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།དེའི་དོན་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན།བདེན་སྟོང་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བ་གཉིས་བཞིན། འདོད་ན། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་སྦངས་ཞེས་
 ཟེར། བདེན་སྟོང་བདེན་པས་སྟོང་ན་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པ་ནི། དེའི་ལུགས་
 ལ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་རང་གི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པར་
 འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། ། དབུ་མ་པས་དེའི་ལན་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་
 དེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ། སྐར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་
 དེ་གསོད་པར་བྱེད་པ་རང་གི་ངོ་བོར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་མཆོད་སྦྱིན་དང་འབྲས་སྟེ། སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་བསད་པ་ན་སྐར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
 ཐལ་འགྱུར་བྱི་མ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་གྲུབ་དེ་བདེན་སྟོང་གི་བྱུང་བྱེད་དང་། བདག་གཅིག་
 པའི་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསོད་བྱེད་མཆོད་སྦྱིན་དེ་ཉིད་གསད་བྱ་
 ལྟས་བྱིན་བསད་པའི་ཆ་མ་ཡིན་པས། མཆོད་སྦྱིན་བསད་པས་ལྟས་བྱིན་སྐར་མི་འབྱུང་
 བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་
 ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཐྱོགས་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པའི་སྟོད་ལུལ་ཅན་དང་
 སྟོང་ཉིད་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྟོང་ཉིད་
 དག་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་
 རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།དེའི་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཟུང་
 འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྣམས་

ཐ་དད་ཡིན་ནམ་རྩམ་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞན་དབང་དང་གཟུང་འཛིན་རྩམ་
 ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཞན་དབང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡན་གར་བའི་སྟོང་
 ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་
 དབང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་འདོགས་མི་གཅོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ལྟར་
 བ། གཟུང་འཛིན་རྩམ་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་བ་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། །ལྷ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མེ་
 ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་རྩམ་པར་དག་པ་ནི་སྟོགས་ཅན་དུ་ཟད་དོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཞར་ལ་བརྗོད་པ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་ཁོ་ནར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མ་ལུས་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ལྷག་མ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འདིར་
 སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིའི་གངས་ཅན་ཞིག་བསྟན་
 པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས། འདིར་བསྟན་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་དོན་ངེས་པའི་
 གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཆོགས་སྐབ་བཅུ་
 བདུན་དེ་བསྟུ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ལས་མཐར་ཐུག་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་འབྱུང་བ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ཡང་། དེན་ཆེན་ཐེང་བ་༣༣༥ ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་མདོར་བསྟུས་ན། །རྒྱལ་
 བོ་བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་བྱུང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་མདོར་བསྟུས་ནས། །རྒྱལ་བོ་ཡེ་ཤེས་
 ཆོགས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༢༡། གཉིས་པ་སའི་ཚྲགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

གསེར་ཐོང་༥༦༣ ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། བྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངོ་བོ། བྱད་པར་གྱི་ཚྲ་སའི་རྣམ་གཞག། བྱད་པར་
དེ་ལྟར་གྱི་སའི་ངེས་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་དངོས་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་ཟླ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོབ་པའི་
རྟོགས་པ་གང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་སའི་ངོ་བོ་འོ། །གཉིས་པ་ནི།
དབྱེ་གཞི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་ཅམ་ཞིག་གོ། །དབྱེ་ངོ་བཅུ་འོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་
རྒྱན་༣༥༡ ་ལས། གཉིས་པ་སའི་ཚྲགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་
ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བྱད་ཚྲ་དང་། འཕོ་ཚུལ་དང་།
མིང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་
བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱིང་ཟླ་བྱད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པས་ས་དང་འབྲ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྤྱང་བྱ་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་སོ་སོར་རིམ་གྱིས་
བྱེ་བའི་སྤྱི་བྱེད་རིམ་པས་ས་བཅུ་འོ། །ཞེས་དང་། བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བ་༡༢ ་ལས།
གཉིས་པ་སའི་ཚྲགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་ནི། སའི་ངོ་བོ། །དབྱེ་བ། བྱད་
ཚྲ། འཕོ་ཚུལ། སྤྱི་དོན་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་མའི་རྟེན་
བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།
རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་བཅུ་འོ། །གསུམ་པ་བྱད་ཚྲ་ལ། ལུས་འཛིན་པའི་བྱད་པར་ནི།
ས་བཅུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་སའི་ཚྲགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་བཅད་བབྲངས་ཚུལ་ཅུང་མི་མཐུན་པ་ནི། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་

གཉིས་བྱས་པའི། སྤྱི་དོན་གསེར་མེད་དུ་བྱ་ཉ་ལྟར་དང་། རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་སྣང་དུ་
 རེད་མདའ་བ་ལྟར་ས་བཅད་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ། མདོར་ན། འདིར་གཉིས་ཀ་བསྟུ་ན།
 སྤྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་དང་ལམ་དོན་གཅིག་ཀྱང་། རྒྱན་ལས། ས་བཅུ་དང་།
 ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སའི་ངོ་བོ། སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མདོན་
 རྟོགས་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཤག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྟོབ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་འཛོག་གོ། །དབྱེ་བ་སྤྱི་ལྷོ་རིམ་བས་ས་བཅུ་ལོ། །བྱང་ཆོས་ལ་བདུན་ལས། དང་
 བོ་ཤས་ཆེ་བ་པར་བྱིན་བཅུ་ས་བཅུར་ལྷག་ཚུལ་དང་སྟོང་ཚུལ་ནི།
 ས་བཅུ་བོ་དེ་ལ་པར་བྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་བོར་བྱིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་
 ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་གསུམ་པར་བཅོད་པའི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་
 ཐོབ། ས་བཞི་པར་བཅོལ་འགྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་ལྔ་
 པར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་དྲུག་པར་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་བདུན་པར་ཐབས་ཀྱི་པར་བྱིན་
 གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་བརྒྱད་པར་སྟོན་ལམ་གྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་
 ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་དབྱུ་པར་སྟོབས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ།
 ས་བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་
 གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ས་བཅུ་པོ་རེ་རེར་ཡང་པར་བྱིན་བཅུ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་དེ། དབྱས་མཐར། བྱང་པར་ཅན་དང་
 བྱང་མེད་ནི། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་
 སེམས་ཙམ་། །མི་༽དབྱས་མཐར་༩༥༽ལས། བྱང་པར་ཅན་དང་བྱང་མེད་ནི། །ས་བཅུ་

དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་པར་བྱིན་གྱི་
ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་འཛོག་དགོས་ཏེ། སློབ་ལམ་ན་པར་བྱིན་མེད་
པ་འདོད་པའི་བྱིར། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཞེས་སྒྲུར་མི་དགོས་ཏེ།
སློབ་ལམ་ན་པར་བྱིན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་། ༡༣༩ ་ལས། ཡང་སློབ་
ལམ་ན་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྱོད་པ་དང་སྒྱིན་སོགས་ལྟ་རྣམས་མཁྱེན་དུ་མ་ཞོར་བར་འབྱིང་
བྱེད་གྱི་འཕགས་ལམ་མེད་པ་དང་། པར་བྱིན་བཅུ་ཇོགས་པས་ས་བཅུ་ཇོགས་པ་མི་འཐད་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེར་བྱིན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷུང་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་
དང་མ་བྱོན་བྱོགས་བཅུར་གང་བཞུགས་པ། །ཀྱན་ལམ་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་
མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྱག་ཁྱིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་
མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་བྱིན་ལྟ་
ཡིས། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ་བྱི་མ་ནི་
གཞུང་ཉིད་ལས་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བཏགས་པ་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་
དེ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་གིས་དངོས་བཏགས་སུ་གསུངས་པའི་
དོན་ནི་བཤད་ཅིན་ལ། སློབ་ལམ་རྣམས་ལ་གོང་དུ་འགྲོར་ཡོད་པས་ཤེར་བྱིན་མིན་པའི་
རིགས་པས་གཞོན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་པར་བྱིན་དང་པོ་ལྟ་ལ་ཡང་གསུངས་པར་
འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སློབ་ལམ་ན་སྒྲུད་པར་བྱ་བའི་པར་
བྱིན་མེད་པས་སྒྲོད་པ་པོ་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སློབ་ལམ་ན་
ཤེར་བྱིན་ཡོད་པར་ཐེག་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དེ་རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ནས་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་རྣམས་སློམ་པ་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་

སོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་ལམ་དང་ཤེར་བྱིན་ལགལ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་
 པ་ཀྱན་གྱི་གཤེགས་ལུལ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་བྱེད། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་ལམ་ཆོལ་བའི་མིག་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་སྤངས་པས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་འཆོ་བ་དང་བལ་ཞིང་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་འདོད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་
 དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱིག་མི་རུས་པས་རང་གང་འཆད་པའི་གཞུང་དེ་ཉིད་ཆད་མར་བྱེད་
 དགོས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱན་འདིར་ས་བྱུག་པར་བྱིན་བྱུག་རྩོགས་པས་སྤང་བྱ་བྱུག་སྤངས་པ་
 དང་། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་འབྲུང་བས་སློབ་ལམ་ན་ཤེར་བྱིན་
 མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་ལ། ཡུམ་བར་མ་ལས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 བར་བྱིན་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་བྱིར། ལམ་
 དང་པོ་གཉིས་ལ་ཐར་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་འཇུག་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རྩེ་བཅུན་གྱི་
 གཞུང་དང་དེ་འགྲེལ་པ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ཚོད་མེད་
 རྣམས་སུ་སློབ་ལམ་དུ་ཤེར་བྱིན་ཡོད་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་མེད་པར་བཤད་པ་མེད་
 ལ། འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡང་ཤེར་བྱིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སུ་དུ་མ་ཞིག་
 གསུངས་པས་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། བྱང་པར་ཅན་དང་བྱང་པར་མེད་པ་སྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། ས་
 གང་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གང་གི་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་བྱང་པར་ཅན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་བྱང་པར་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དགོངས་རབ་གསལ་
 ༡༣༣ ་ལས། འདི་ལས་དང་པོར་བྱིན་པ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པས།
 བྱིན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐར་བྱིན་ལྷག་མ་དགྲའི་ནང་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་
 པའི་ཉམས་ལེན་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོད་ཅམ་བཟོད་པ་སོགས་ལ་མེད་པའི་བྱིར། ཚུལ་

ཁྲིམས་ལྷག་པར་གསུངས་ཀྱི། པར་བྱེན་ལྷག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །དག་བཙུ་སྟོས་
པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་བཅས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་གཟུང་ངོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཅན་དེ་ནི།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་
བྱ་འབྲུབ་ཚུལ་ནི། ས་དང་པོར་དེ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པའི་རྟེན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་དང་། ས་གཉིས་པར་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ས་གསུམ་པར་ལྷག་པ་
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ས་བཞི་པ་ལྷ་པ་དུག་པ་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བྱང་
སྟོགས་སོ་བདུན་དང་། བདེན་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྲུང་ལྟོག་ལ་མཁས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རྣམས་སོ། ། བདུན་པར་དེ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་
བྱ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཆོན་མེད་ཚུལ་བཅས་
ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། བརྒྱད་པར་འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཞི་བས་མཆོན་མེད་ཚུལ་མེད་ཀྱི་
ཞིང་དག་པ་དང་། དགྲུ་པར་སོ་རིག་རྗེས་མ་ཐུན་པས་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་འབྲུབ་པ་དང་།
བཙུ་བར་ལས་ལ་དབང་བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ཡིན།
ཡང་ཐག་མེད་ཀྱི་བྱང་པོ་ལྷ་སྟོང་ཚུལ་ནི། ས་དང་པོར་སྤར་ལྟར་དེ་ལྷ་སྟོང་བའི་རྟེན་ཐོབ།
གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས། གསུམ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན། དེ་ནས་གསུམ་དུ་ཤེས་རབ། ས་
ལྷག་མ་བཞི་ལ་སྤར་གྱི་འབྲས་བྱ་བཞི་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བཞི་སྟོང་བས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་བྱང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་སར་ཐོགས་སྐྱབ་སྟོང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བྱང་པོ་སྟོང་བར། མདོ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་རྟོགས་ནས་འདིར། གྲོལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྟོང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནོ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ས་
དང་པོར་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་གཉིས། གཉིས་པར་སྟོང་ཕྱག་། གསུམ་པར་འབུམ། བཞི་བར་བྱེ་
བ་ཕྱག་བརྒྱ། ལྷ་བར་བྱེ་བ་སྟོང་། དུག་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་། བདུན་པར་བྱེ་བ་འབུམ།

བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་གྱི་རྩལ་གངས། དགུ་པར་སྟོང་གསུམ་གངས་མེད་འབུམ་
 ཕྱག་ག་བཅུའི་རྩལ་སྟེད། བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་རྩལ་སྟེད་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་འབྲུག་པ་ལྟར་ལ། དེ་དག་ལས་གཡོ་བ་ནི། སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་འདུན་ཕྱིར་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་པ་དང་། སྡོན་དང་ཕྱི་མཐར་
 འབྲུག་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡིག་པ་སྤང་ཕྱིར་སྡོན་དང་ཕྱི་མའི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ལས་
 དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཡིད་སྐྱོ་བར་བྱེད་པའོ། ལྷ་པ་ལ། དབང་དང་།
 རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་མོས་སྐྱོད་པ་རྣམས་
 འདོད་པར་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུད་འགོ་སོགས་
 དམན་གནས་སུ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་གཟུགས་
 ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱུག་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྱལ་
 པ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེས་
 བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྟོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་
 ཡང་སྟོན་ལམ་དག་དང་ནི། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་
 འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བཞེད་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ། རིམ་བཞིན་འཇམ་སྤིང་
 སྤིང་བཞེ་འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་སྟོང་སྟོང་གཉིས་སྟོང་གསུམ་མམ་གནས་གཙང་ལ་དབང་
 བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱོང་༥༦༦ ༽ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས།
 དབང་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མོས་སྐྱོད་པ་རྣམས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལས་
 དང་། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་དུད་འགོ་སོགས་དམན་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་ལམ་དང་། བསམ་
 གཏན་གྱི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུག་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དང་། སྤྱལ་པས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་
 གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། མོས་སྐྱོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་

སེམས་ཚུལ་ཅན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་
སྡེའི་རྒྱན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་པའི་བྱང་སེམས་ཚུགས་སྦྱོར་ལ་གནས་གང་ཟག་ཞིག་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོ་རུ་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདི་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས།
གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བྱོན་ཅེ་བ་དེ། མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་སྔ་རོལ་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་དང་སྡིང་རྩེ་གང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྲིད་
པས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མིན་ལ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་
ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། འོར་ན་མཐོང་ལམ་གང་གི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འབྲའི་སྦྱོར་ལམ་བ་དེ་སྡིང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དག་ཞིང་ལ་
སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཡང་
འགའ་ཞིག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བྱོན་ཅེ་བ་དེ། མཐོང་ལམ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
ཡིན་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་གཞི་ཉམས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར་དངོས་གཞི་
ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཆུང་ཅན། ལས་ཉོན་གྱིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་
པ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་སྡེད་ལེན་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་དངོས་གཞི་ཉམས་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
སྡེ། ཁྱོད་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དེ་ལ་ཡང་། དངོས་

གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་དེས་འདོད་ཉོན་སྤངས་ན་འདོད་ཉོན་མཛོན་དུ་
 མ་གྱུར་པས་བྱབ་ཀྱང་། དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དཔེར་
 ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་དེས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་བཞིན།
 ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་པར་བྱིན་ཟེན་གྱིས་ལས། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་སྐབས་
 སུ་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་སོགས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ཡོད།
 ཆོགས་ལམ་འབྲིང་ཐོབ་ནས་ཆོས་མཆོག་བར་དུ་བདེ་འགྲོ་སོགས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ངན་སོང་ལ་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་མེད། བྱང་
 འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་སློན་ལམ་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་ན། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
 སྤངས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ། དཔེར་ན། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་ན་རྟོགས་པས་མ་བྱབ་པ་
 བཞིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་བཞེད་སློལ་མང་པོ་ཡོད་ལ་དོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན། དེ་
 ལ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་ལམ་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་
 གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་ལས་དང་སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པ་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་
 ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་
 པའི་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟེད་ལེན་སྟེད་པ་གསུམ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འམ་ཡང་ན།
 འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་
 དངོས་གཞི་ཉམས་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ཡིག་ཆར་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་བྱང་

སེམས་སོ་སྐྱེ་ཚས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
འདོད་པའི་སྲོད་ལེན་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་དངོས་
གཞི་ཉམས་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། བྱིད་དངོས་གཞི་ཐོབ་
ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དེ་ལ་ཡང་། དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་
པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་བ་དེས་འདོད་ཉོན་སྤངས་ན་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས་བྱབ་ཀྱང་།
དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་མོས་སྐྱོད་ལ་གནས་པ་བཞིན། ཞེས་
ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། ། གསེར་སྒྲིབ་༥༦༦ ༽ལས། གཉིས་པ་ནི། ས་བརྩ་
ལ་གནས་པ་རྣམས་རིམ་བཤུགས་པའི་ཆར་འཛམ་བུ་དང་། སྤྱིང་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་
གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྱལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྱལ་དབང་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་།
གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་འདྲིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་དང་པོའི་
སྐྱི་དོན་༥༩༦ ༽ལས། གཉིས་པ་ལ། ས་བརྩ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་
རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་བས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ལ་དབང་
པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འདྲིན། ས་གཉིས་པ་བས་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་
པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འདྲིན། ས་གསུམ་པ་བས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་
དང་། ས་བཞི་པ་བས་འཐབ་བྲལ་དང་། ས་ལྔ་པ་བས་དགའ་ལྡན་དང་། ས་དྲུག་པ་བས་
འཕྱལ་དགའ་དང་། ས་བདུན་པ་བས་གཞན་སྐྱལ་དབང་བྱེད་དང་། ས་བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་
གི་བདག་པོ། ས་དགུ་པས་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། ས་བརྩ་པ་བས་གནས་
གཙང་མ་རྣམས་སུ་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འདྲིན་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་ཆེན་དུ་འཕགས་པ་

སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆངས་ཆེན་ལོག་ལྟའི་
 གནས་ཡིན་པས་འཕགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་ ༡༧༥ ་ཧེལས། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་སྒྲ་མ་ལ་གཙང་མའི་རིས་
 གྱི་ལྟ་ལྟའི་འོག་མ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་དེ་ནས་བཙེ་ལྷ་པ་བསྒྲོམས་ནས་འོག་མིན་
 ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་དག་བཙེམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གནས་
 རིས་བཙུ་བྱག་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་སྟེ་འོག་མིན་གྱི་ལུས་ལ་དག་བཙེམ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཆངས་ཆེན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆངས་ཆེན་ལོག་ལྟའི་གནས་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྐྱེ་བ་
 མི་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བྱང་འཕགས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ ༡༧༩ ་ཧེལས། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 སོགས་བཙུའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་ཆོས་ལ། ལུས་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་ནི། ས་བཙུ་ལ་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ། འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བརྒྱ་
 བྱེན་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་འཕྲལ་དགལ། གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་བཞིའི་
 བདག་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་
 པོ་དང་། འོག་མིན་དུ་ལྟའི་བྱ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆ་ས་ལམ་རྒྱུད་ ༣༩ ་ཧེལས། ས་དང་པོ་བས་
 འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དབང་སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་ལོན། ས་གཉིས་
 པ་བས་གླིང་བཞི། ས་གསུམ་པ་བས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ། ས་བཞི་པ་བས་འཐབ་བྲལ། ས་
 ལྷ་པ་བས་དགའ་ལྡན། ས་བྲུག་པ་བས་འཕྲལ་དགལ། ས་བདུན་པ་བས་གཞན་འཕྲལ་དབང་
 བྱེད། ས་བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་སྟེ་བྱུང་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ། ས་དགུ་པ་བས་སྟོང་
 གཉིས་པའི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ། ས་བཙུ་པ་བས་འོག་མིན་གྱི་ལྟའི་བྱ་དབང་ལྷག་

ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། གསེར་ཐོང་དང་། ས་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་
གོང་དུ་བྲངས་ཐེན་པ་ལྟར་རོ། ། ཉགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ལ་མི་ལམ་དུ་འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་གཏེར་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། གཉིས་པར་
སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་གང་བ་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དང་། གསུམ་པར་
བདག་ཉིད་གོ་ཆ་སྤྱ་བ་ཐོགས་ནས་པས་ཆོལ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་དང་། བཞི་པར་སྤྱོགས་
བཞི་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་མེ་ཏྲོག་སྒྲ་ཆོགས་འཐོར་བ་དང་། ལྷ་པར་རྒྱན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱེད་མེད་ཀྱིས་རང་གི་མགོ་ལ་མེ་ཏྲོག་ཅམ་བ་ཀའི་ཐོང་བ་
འདོགས་པ་དང་། དུག་པར་ཐེམ་སྐྱས་བཞི་ལྟན་གྱི་གསེར་གྱི་རྩིང་བྱར་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་
བདལ་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་ཚུས་གང་བར་བདམ་ཀྱ་ལུང་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་
ལ་བདག་ཉིད་འཛིག་པ་དང་། བདུན་པར་གཡས་གཡོན་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གཡང་
ས་མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་མ་ཉམས་པར་དེ་ནས་ལྟོག་པ་དང་། བརྒྱད་པར་སྤྱག་པ་གཉིས་
ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་བ་ཅན་ཅོད་པན་ཐོགས་པ་གཅན་གཟན་སྤྱ་མོ་ཐམས་
ཅད་སྤྱག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགུ་པར་རང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་མཐོང་སྟེ། སྐྱེ་
བོ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མས་བསྐྱོར་ཅིང་མགོ་བོའི་སྟེང་ན་གདུགས་དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་
ཀྱིས་སྐྱས་པ་འཛིན་པ་དང་། བརྒྱ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གསེར་མདོག་འདོམ་
གང་བ་ལ་ཆངས་པ་སོགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མས་བསྐྱོར་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཐོང་བ་
མི་བའི་བར་སྒོ་གོས་མི་ཐད་པས་ཁྲུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉེན་པོའི་རྟོགས་ཚུལ་
ལ། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བར་རྟོགས། གཉིས་པར་ཆོས་
ཉིད་སྐྱེ་བ་པ་སྤང་བྱུང་དུ་རྟོགས་པས་མཆོག་སྤང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོགས། གསུམ་པར་
ཐོས་པ་མང་ཏུ་ཆོལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་ཏེ་རྒྱའི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས། བཞི་པར་ཆོས་
ལ་སྟེད་པ་ལོག་པས་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ལྷ་པར་

བདག་གཞན་བདེན་མེད་དུ་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པར་རྒྱད་ཐ་དད་
 མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། རྟལ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་གྲང་དུ་འགྱུར་རྒྱ་མེད་པར་རྟོགས་པས་
 ཆོས་ཉིད་ཉོན་མོངས་ནམ་དག་མིན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། བདུན་པར་མཆོན་འཛིན་ཐ་དད་
 པ་མི་འགྱུར་བས་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་མིན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། བརྒྱད་པར་མི་སྦྱེ་བའི་བཟོད་
 པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཉིད་གྲི་འཕེལ་མེད་པའི་དོན་དང་། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་ཞིང་དག་སྦྱོར་
 པ་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། དགྲུ་པར་སོ་རིག་བཞི་རྗེས་
 མ་ཐུན་པ་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། བརྒྱ་པར་རི་ལྷར་བཞེད་པ་
 བཞིན་སྦྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ཆོས་ཉིད་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། གསེར་བླང་༥༦༥༽ལས། ཉོན་ཡིད་དང་འཛིན་པ་སྒོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་
 ཡུལ་དང་བཅས་པ་གནས་གྱུར་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་
 དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ལ། གྲུང་ཐང་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོའི་འགྲེལ་
 མཆེན་ལས། གསེར་བླང་ལས། ཉོན་ཡིད་གནས་འགྱུར་སོགས་གསུངས་པ་བྱ་ཉའི་བཤད་
 པ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསེར་བླང་
 དངོས་ཟིན་སེམས་ཅན་པའི་དགོང་པ་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་གསུངས་པ་
 འགའ་བ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། ས་བརྒྱལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་མི་
 འབྲ་བའི་བྱད་པར་བརྒྱ་ཡོད་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་ངེས་པ་མི་འབྲ་བ་རེ་འཛེན་པས་རྟོགས་
 ཚུལ་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་རེ་རེ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིན་ལ་ས་བརྒྱའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་
 ཉིད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྗེ་
 དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་བྱིན་༩༡༽རྒྱན་སྤང་༥༤༽ལས། འདི་སྐད་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་གང་
 གི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཞེས་བསྐྱོམས་པས་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་སུ་བེན་གྲང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོས་ནས་

ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་མེད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་པ་ལྟར་ས་བརྩུར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་
ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ངེས་ཤེས་འབྲེན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་
ཡིན་ནོ། ། རྗེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་སེམས་ཅམ་༼མེ༽དབུས་མཐའ་༩༡༽ལས། ཟ་བ་བཟའ་
དང་དེ་ཡི་ལུས། །གནས་ཀྱི་གཞི་ཡི་སྟོང་བ་ཉིད། །དེ་ཡང་གང་གིས་རི་ལྟར་མཐོང་། །གང་
ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བརྩུག་ཆོན་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ།
ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་རྣམ་བུར་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
བྱག་དང་། ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་
སྐྱོ་སྦྱར་བསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱག་ཡོད་དེ། ཟ་བ་
པོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བྱག་བཟའ་བྱ་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱག་དབང་
པོས་མ་བསྐྱས་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བཤད་པའི་དབང་པོ་དེ་
ཡི་ལུས་ཏེ་དབང་རྟེན་ཁོག་ལ། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་གི་གནས་གཞི་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན། སྟོང་
ཉིད་སྟོ་གང་གིས་རི་ལྟར་བཞེན་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས། གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་
ཐོབ་བྱ་མྱང་འདས་བྱག་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་དང་ཆོན་པོ་སྟོང་
བ་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་བྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཉིད་ལས། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །གནས་ཀྱི་གཞི་ནི་སྟོང་བ་ཉིད། །དེ་ཡང་གང་
གིས་རི་ལྟར་མཐོང་། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །འདིར་ཆོན་པོ་སྟོང་བ་
ཉིད་དང་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་གཞུང་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་
བྱང་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནས་བཤད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་སྟོང་

ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱིས་འཕང་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་
 གྱིས་སྟོར་ལམ་དང་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་སྟོར་ལམ་བཞི་ཀ་འཕངས་པར་རྣམ་བཤད་
 དང་ཆོས་མཆོག་ཁོ་ན་འཕངས་པར་གསེར་སྤེང་ལས་བཤད་དོ། ། འཕེན་ཚུལ་ཡང་སྡེ་
 དགེ་བསྟན་འགྱུར་སེམས་ཅམ་༼བེ༽ དབྱས་མཐའི་འབྲེལ་བ་༼༡༠༽ ལས། ས་དང་པོ་ལ་
 རི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་ལ་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་བདག་
 དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་རི་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ།
 དེས་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བསྐྱབ་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་བདག་གིས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་བཅོན་པར་བྱའོ་
 སྟམ་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རི་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཐོས་པ་མཆོག་ཏུ་རིག་ནས། དེའི་ཕྱིར་མའི་འོབས་སྟོང་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཆད་ཅམ་དུ་ཡང་བདག་ཉིད་མཆོང་ངོ། །བཞི་པ་ལ་རི་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་སྤེད་པ་ལ་ཡང་ལྷོག་གོ། །ལྔ་པ་ལ་རི་རྒྱད་
 ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
 རྣམ་པ་བརྩམ་རྟོགས་སོ། །དུག་པ་ལ་རི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་གང་ཀྱན་ཉོན་མོངས་
 པར་འགྱུར་བའམ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡིན་ཡང་མེད་པར་རབ་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ལ་རི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། མཆོན་མ་མེད་
 པས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཐ་དད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་
 པ་ལ་རི་བྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
 ཐོབ་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ན་ཡང་བྱེ་བའམ་འཕེལ་བ་མི་མཐོང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་རྣམ་པ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ལས་བརྒྱད་
པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབང་བ་དང་པོ་དང་། འོག་གི་གནས་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་
སོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པ་ལ་ནི་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཇི་
ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་
མེད་དགག་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱན་རྩོལ་གྱི་སྤང་བ་ཚུང་དུར་སོང་བའི་
ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལས་མཆོན་རྒྱས་ཤིང་། ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་འཇུག་པ་ལས། སེམས་
ཅན་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི། །མ་ལུས་ཁྲབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཆད་མེད་དཔེ་ཡིས་ལུ་
མཐའ་ནི། །མེད་ཕྱིར་སྤྱོད་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྟོང་གཞི་སྤྱོད་རྣམས་བཅུ་ནི་
སྟོང་བཅུད་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པ་དང་ཆད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་
འགོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དབྱུས་མཐར་བཤད་པ་ལྟར་བརྒྱད་
སྟོང་དོན་བསྐྱས་ཅ་འགྲེལ་དང་འཕགས་སེང་གཉིས་དང་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་སོགས་
ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་། གསེར་ཐོང་༥༥༥ ་ལས། སྟོང་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྟོང་གཞིའོ། །འདིས་སྟོང་ཉིད་དུ་འཇིན་པ་ཞི་བར་བྱེད་
པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །ཆོས་ཅན་བཞི་པ་འདིའི་འཇིན་ཚུལ་ནི་དབྱུས་
མཐའ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱས་ཅ་འགྲེལ་དང་སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པ་རྣམས་མཐུན་
ནོ། །འཇུག་པ་ལས་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །མཁས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་
ཅེས་བསྟན། །སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་

ཅེས་བྱ་སྟོང་ཉིད་གང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྒྲ་ཅན་
 གྱི། །འཛིན་པ་བསྒྲིག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་གཞི།
 དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་མིང་འདོགས་ཚུལ། བ་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་གསུངས་པས་འདི་ནི་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་
 བདེན་ཞེན་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སྟོང་གཞི་འདི་ཉིད་འཐད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 དབུ་མ་སྟོང་པོ་༡༢༩ ་ལས། གང་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་སྟོང་སོགས་ཀྱི། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 དེའི་ཕྱིར། །མཁས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་། །སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་ལས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་སྟོང་སོགས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་
 དུལ་དེས་གཞི་དེ་དག་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་
 མོད་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་དུལ་ཅན་ལ་སྟོང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བྱུང་བའོ། །འདིས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 འཕངས་ཤིང་། འཕེན་ཚུལ་ནི་འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། །དོན་
 དམ་མུ་འདས་པ་ཡིན། །ཞེས་དགོས་དོན་མཆོག་མུ་འདས་སྟོང་གཞིར་བཤད་པའི་
 དོན་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ལ།
 ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་པས་མཉམ་བཞག་ཏུ་དོན་དམ་པར་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་ཚུལ་འཆལ་གཉིས་སྒྲུང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་དག་ལ་མཛོན་ཞེན་ངེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། བ་སྟོང་དུ་སྤང་བྱ་འདོར་བ་དང་

གཉེན་པོ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་ཤུགས་རེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་
མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཚུ་ལ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་འགྲེལ་བ་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་མཆོག་
གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བསྐྱབ་དུ་མཚུངས་པ་ལ་
བདག་གིས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ལ་མངོན་
པར་བཅོན་པར་བྱའོ་སྟམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྦྱོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་ལག་རྩེས་
མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ཚུ་ལ་གྱིས་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དགོ་བ་གཉིས་
སྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་རིམ་བཞིན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྦྱོང་ཉིད་གཉིས། ཏྲག་ཏུ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱིར་མཐའ་ལས་འདས་པ། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་བྱིར་དུ་
ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་གཞན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་དོན་དུ་དོར་བ་
མེད་པ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྦྱོང་བའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་སྦྱོང་བ་ཉིད། མཆོན་དཔེ་
སྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྦྱོང་བ་ཉིད། སྦྱོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ནམས་སྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ཉིད་བརྒྱད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དབུས་མཐའ་
ལས། དགོ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་པན་བྱའི་བྱིར། འཁོར་བ་
གཏང་བར་མི་བྱའི་བྱིར། དགོ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་བྱིར། །རིགས་ཀྱང་ནམ་པར་དག་བྱའི་
བྱིར། །མཆོན་དང་དཔེ་བྱུང་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ནམས་དག་བྱའི་བྱིར། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་འདུས་བྱས་སྦྱོང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། འཕེན་ཚུ་ལ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་
བྱང་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ལྡན་པའི་འདུས་བྱས་སྦྱོང་གཞིར་
བཤད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གསུམ་པའི་ཡེ་
ཤེས་མཆོན་རྒྱས་ཤིང་། ས་འདིར་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་། མཉམ་གཞག་

ཏུ་ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་
 བཀའ་སྤྱད་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚོས་ཚད་མེད་པ་ཚོལ་ཞིང་གཞན་དག་ལ་ཚོས་ཀྱི་
 སྤང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཐོས་པ་ཚོལ་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རྒྱའི་མཚོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ས་འོག་མ་རྣམས་ལས་ལྷག་པར་སྐྱེས་པ་ནི་
 ཚོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་ཚོས་
 ཐོས་པས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གཞན་
 ལ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདུས་
 བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ལག་རྗེས་ལ་ལམ་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱབ་པའང་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་
 འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལས། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་
 དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཚོས་སྦྱིན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར་ཐོས་
 པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་སྤངས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་
 པའང་འདི་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བཞི་པ་འཕངས་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 རང་བའི་བྱབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་ལྟ་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་
 མཚན་གཞི་འདོད་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་འཛིག་
 ཚོགས་དེ་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཚོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་འདོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 ལ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་འདུག་པ་ལས། གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད། །དེ་དག་མེད་པ་
 འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་གཞིར་
 བཤད་པའི་དོན་ཀྱིས་ཚོས་དབྱིངས་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་
 པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར་ཚོས་དབྱིངས་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། འཛིག་

ཆོགས་ལྟ་བ་རབ་འབྱུང་བ། །ཀུན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། མཉམ་
བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་སྤངས་པས་རྗེས་ཐོབ་
ཏུ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཙུ་
བའི་མདོ་ལས་ས་འདིར་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སྡོན་དུ་འགོ་བའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་
དང་སྟོག་དང་གང་ཟག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་དང་བྲལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་བར། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་དང་། ས་
བཞི་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལས་ཀྱང་། མི་ཁྱམ་པ་དང་ལྟ་བ་མེད། །ཅེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ལ་མཆོན་མར་མི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དཔྱོད་
པ་ཡིད་བྱེད་དགའ་སྤྱད་ཀྱི་སྡོན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཁྱགས་གཅིག་ཅར་བ་ལ་རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་མེད་པ་
ལྟ་བུར་འགྱུར་ན་དེ་འདྲ་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་བསྐོམ་པའི་ལག་རྗེས་ལ་འབྲས་བུའི་དགོ་བ་སྐྱབ་
པར་གསུངས་པའང་ས་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་འགོག་
བདེན་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་༡༥༥ ་ལས། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བས་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོ། །ས་འདིར་ཆོས་ལ་སྟེད་པ་སྟོག་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། ས་གསུམ་པའི་སྐབས་
སུ་སྤར་ལྟར་ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་ལུང་གི་ཆོས་ཐོས་པས་དོམས་མི་ཤེས་པ་ལས་ས་
བཞི་བ་ཐོབ་ཆེ་ཆོས་ཆོལ་བ་འདི་ཡང་སེམས་གཡེང་བ་དང་སེམས་ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ཆོས་ཆོལ་བ་སྤངས་ནས་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་བསྐོམ་པར་གསུངས་
པས་དེ་ལ་བྱེད་དོ། །། དེའི་ཕྱིར་ས་བཞི་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་ཆོས་ལ་ང་
རྒྱལ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བཤད་དོ། །སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དབང་བཙུལ་མིང་མི་

འདྲ་བ་བརྩམ་དོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་རྣམས་
 པར་དག། ཅེས་སོགས་ཆོག་གས་བཅད་གཉིས་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ་འདད་རྣམས་སུ་
 བལྟ་བར་བྱའོ། །ས་གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མ་ཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་
 ཚུལ་དང་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པའི་ཡོངས་སྤྱི་དང་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ནི་
 ལྟག་ས་འདིར་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཀུན་
 ཏུ་རྫོངས་པ་ས་འདིར་སྤངས་པར་གསུངས་པ་དང་། ས་བཞི་བར་ལུང་གི་ཆོས་ལ་སྲིད་པ་
 ལྟོག་པར་བའདད་པ་སོགས་ལ་བལྟས་ན་ལུང་གི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཤུགས་ས་གསུམ་
 པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མ་རྫོགས་པར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། ། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤྱིང་བ་ཉིད་
 གྱིས་ས་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ཚུལ་དང་། དེ་བསྟོམ་པའི་ལག་རྗེས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བའདད་དུ་ཡོད་དེ། འདུག་པར། བསམ་
 གཏན་ལྟག་ཅིང་སྒོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་
 འཕྲོལ། ཅེས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་
 དཔེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་པར་བྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་ཅིང་། བདེན་བཞི་སྤྱོད་པས་ལ་ཤིན་
 ཏུ་མཁས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་
 སྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷང་འདས་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོགས་
 ཤིང་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤིན་ཏུ་རྫོངས་པ་ས་འདིར་སྤངས་པར་གསུངས་
 པས། ས་ལྟ་བུར་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཚུལ་ས་འོག་མ་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྟག་
 པར་ཡོད་པར་མངོན་ལ། དེས་ན་གང་དུ་བཟུང་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཡང་སར་ལྷང་
 བའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་སྤྱིང་གཞིར་བའདད་པའི་གནད་ཀྱིས། གང་དུ་
 གཟུང་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོས་ཏེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཡང་སར་ལྷང་བའི་སྲིད་ཞི་གཉིས་
 ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ས་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་འདི་ལ་གནས་

པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩམ་ཐོབ་
པས་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དང་མིང་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
ལས་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བཤད་དོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་
བསྐྱོམས་པའི་ལག་ཇེས་ལ་འཁོར་བ་མི་འདོར་བ་དང་དེས་ས་བྱག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་
ཚུལ་ནི། སྐབས་འདིར་འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མེད་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་མར་གྱུར་ཚུལ་སོགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་རང་
ལྟར་ཞི་མཐར་མི་གནས་པར་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་གནས་ཐུབ་པ་འབྱུང་བ་དང་། ས་
བྱག་པའི་ཡོངས་སྟོང་ལས། སྟོབ་མ་དང་ནི་བསེ་བྱ་ལ། །དགའ་དང་སྐྱག་པའི་སེམས་
སྤངས་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ས་
བྱག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བའི་མདོ་ཆོག་གིས་བྲགས་
ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ལ་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་
བཞག་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་བཞག་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་བྱི་མ་ནི་འཐད་
ལྟ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་བསྐྱོམས་པའི་ལག་ཇེས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་ལ་
ངེས་པ་ལྷག་པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་གཞན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་དང་།
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཐེག་དམན་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སོང་བའི་ས་བདུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེས་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་
ལྟར་ཐུར་བའི་སྟོན་ས་ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པ་ནི་ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་བར་
དུ་མི་འོང་སྟེ། ས་བྱག་པ་བ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ལྟར་ཐུར་བྱལ་མཚུངས་པའི་ཐེག་
དམན་གང་ཟག་ཡོད་པར་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པས་སོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ལ་སྟོན་ཐུར་བསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ནི། དབྱེ་གཞི་བདག་མེད་གཉིས་དང་དབྱེ་
ཆོས་སྟོང་ཉིད་བརྩམ་བཞི་བོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་དུ་མི་འཛོག་པར་སྐབ་པ་

རང་དབང་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།
 དེ་དག་དགག་བྱ་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་བཞག་པ་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་སྟམ་པའི་སྒྱུར་
 འདེབས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་
 པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟམ་
 པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 གཞན་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་མཆོག་དང་གཞན་དང་པ་རོལ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་
 བཤད་ཚུལ་གསུམ་རྒྱང་བ་ནམས་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཡང་
 གསེར་སྤྱིང་༥༦༠༽ལས། འདི་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲུས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཆོས་ནམས་ཀྱི་
 རང་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནམས་བྱོན་རུང་མ་བྱོན་རུང་མཆོག་ཉིད་
 དུ་གནས་པ་དང་། ཡང་ན་གཞན་ནི་སྤུལ་དུ་རྒྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་དངོས་པོའི་མ་ངོ་བོ་ནི་
 དེའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ན་འཁོར་བ་ལས་གཞན་ཏེ་པ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་དང་འགྲེལ་བཤད་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དག་ལྟར་དུ་
 བློ་འདི་ནི་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་ཡིན་ལ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་པས་འདི་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཏེ། མདོར་ན་གཞན་གྱི་ངོ་
 བོར་འཛོག་ཚུལ་སྒྲུར་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དུ་
 བསྟན་ལ། སྒྲུ་མར་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོར་བསྟན་ནས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་
 པ་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་
 སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ས་དབྱུ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་
 དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ས་བརྒྱ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་དང་

གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱིས་འཕངས་
པར་བཤད་དོ། །འཕེན་ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོའི་
ཆོག་གིས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་དེ་གཉིས་སྒྲོམ་
པ་གནད་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་གཞི་ལ་ངེས་ཤེས་དེ་ཆར་འགོ་བའི་སྟོབས་གྱིས་
ས་བརྒྱད་པའི་ཆོག་གཞིས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
བ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྲུས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་རུས་པའི་ཆོས་ལ་དབང་བ་གཉིས་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ས་
བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་
གཉིས་གྱིས་ས་དགུ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བསྒྲོམ་པ་གནད་དུ་སོང་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་
ཆོས་ཀྱན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འབྱུག་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྗེས་
མ་ཐུན་པ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་དགུ་བའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་གྱིས་ས་བཅུ་བའི་ཡེ་ཤེས་
མཆོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཆང་བ་ལས་སྦྱེས་པའི་འདུས་བྲུས་
སྟོང་གཞིར་བཤད་པའི་གནད་གྱིས་རྒྱུའི་ས་དགུ་གཞི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་
ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏྲོག་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་མདོན་པར་འབབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་བའི་
ཡེ་ཤེས་མཆོན་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཆང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བསྒྲོག་
པར་བྱེད། །ཅེས་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་འབད་ཅོལ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་གསུམ་སྟོན་

བས་སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱ་རྒྱུ་གིས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་
 བྱེད་པ་བོ་སྤྱས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་རང་བྱུང་གི་སྟོང་ཉིད་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་
 མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོང་གཞིར་
 བྱས་པའི་གནད་གིས་ཆོས་རྣམས་གི་གཤེས་ལུགས་ལ་སྤྲོད་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གིས་མཉམ་
 བར་བཞག་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཚན་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་དག་ནི། རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་ལྷག་པའི་བྱུང་བར་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་གི་མཉམ་བཞག་ལ་
 ནི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཅུར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་སྟོང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་ངེས་
 ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་བཅུ་ཐོབ་པའི་བྱིར།

༡༡། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གི་སྐྱབས་ལ་ཅུད་ཟད་དབྱེད་པ་ནི།

རྗེའི་གསུང་ལེགས་བཤད་གསེར་གི་སྤྱང་བ་སའི་ཆོགས་སྐྱབ་གི་སྐྱབས་སུ། ཆོས་
 ཉིད་ཅམ་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་མ་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་
 བ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ། གསེར་སྤྱང་༥༧༠ ་ལས། དེའི་བྱིར་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་
 གིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ཞིང་དེ་མཐའ་
 དག་ཉི་བར་ཞི་བ་ཅམ་ལ་སྟོས་བྲལ་ལམ་གཤེས་ལུགས་མཐོང་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་ཏེ།
 ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྤུད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་
 ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་དཔའ་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་
 ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་
 བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་འཛི་ལྟར་མཐོང་ཡིན་དོན་འདི་བཏགས་པར་གིས། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་

གྲིས་ནི་བསྟན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
བསྟན། །ཞེས་རིལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་གཡོགས་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་ཐ་
སྟོན་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༥༦༩ ་ལས། མདོར་
ན་གཤེས་ལུགས་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོས་བྲལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་རྣམས་
རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡེ་ཤེས་ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བས་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་
པའི་ཤེས་བ་མི་སྤྱོད་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་
དུ་བྲས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་བ་ཡུལ་རི་འབྲ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྱོས་པ་ན་རང་དུས་ལ་
ཡུལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་དང་འབྲ་བར་མཉམ་གཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་
གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་
དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྟོན་བྲས་པ་སྟེ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཆེ་སྤྱོད་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་
ཞིང་སྟོ་ཡང་སྤྱོད་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་བསྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་
བཟོད་བྱ་སྟེ། །རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་
ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟོན་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་
ཉིད་༥༧༡ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་གྲོལ་དང་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
ཅམ་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་།
ཡུལ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བཀག་ནས་བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་གཞག་
གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མིན་གྱི་མཉམ་
གཞག་རང་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་སྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་
ནོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོས་ཏེ་ནི་སྒྲུབ་པ་བྱུང་བ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་མ་ནི་ཚོད་པའི་
གནས་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་བྱི་མ་ཁས་སྒྲུབ་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་གསེར་

བྲེང་གོང་འོག་ཀྱན་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགེ་ལྡན་ཕྱོགས་
 གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་སློབ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། གསེར་འབྲེང་མཆན་འགྲེལ་
 ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་༤༣༠ ་ལས། བ་སྒྲ་མ་མཁས་པའི་མན་ངག་ཁྱད་སྤངས་མ་ཁོ་
 བོས་འབོགས་པར་འདོད་དེ། དེ་ཞིག་དུས་ལ་མ་བབ་སྤང་བས་ད་དུང་གཞན་རྣམས་ལ་ངི་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་དང་བསྟན་ན་གྱང་ཐང་སྤྱོད་པའི་ཉི་མའི་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་
 གྱི་རང་འགྲེལ་དུ། དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་དང་པོར་རིང་འཕྱར་དང་ལྷག་སྟོད་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲོག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དང་སྟོད་ཅེ་
 སྟོམས་འབྲུག་སོགས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཕྱིས་དེ་དག་ལམ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་ཡང་
 དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལྟར། རྩེ་སྒྲ་མས་ཀྱང་དང་པོར་སྤྱོད་རབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་
 མཐེལ་ཕྱིན་པར་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་ཚུལ་དང་། ཕྱིས་མཐེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལྷག་པར་རྒྱས་
 པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཚུལ་དེས་ཅུང་ཟད་ཐུགས་མ་ཆོམ་ཞིང་ལྷག་པར་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་ལ་འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞུས་པར་གང་ཡང་མིན་གསུངས་ནས་ནན་
 ཏུར་ཆེ་བར་མཇད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གཞོན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་
 མང་པོ་དང་བཅས་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་བཅའ་ཏེ་གསར་དུ་རྟོག་ནས་ཐུགས་འཕྲོགས་པའི་དབང་
 གིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་མཇད་པའི་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་བསམ་ཞིང་
 གོ་ན་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་འགྲམ་ཚུ་མི་ལྡང་ཞིང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་ངེས་
 པ་བརྟན་པོ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་གྱི་གཏིང་དཔོག་པའི་གསུང་དུ་
 སྤང་རོ། །༡༩༣༧་ན་༥ ་༡༩༤༤་༤ ་༡༩༤༥་༡༣ ་ཞེས་སོ། །ཕྱི་དུས་ཀྱི་གྱང་
 ཐང་སྤྱོད་པའི་ཉི་མའི་བསྟོད་འགྲེལ་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། རྩེ་སྒྲ་མས་ཀྱང་ཐུན་མོང་
 གི་སྤང་ངོར་ལྟ་བུ་འདི་དབྱུད་པ་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སྤང་
 རྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པ་གང་དུ་མི་འཛིན་

ཞིང་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བ་ཙམ་ལ་སྤྱོད་སྒྲུབ་ལམ་གཤེས་ལུགས་མཐོང་ཞེས་བཏགས་
པ་ཙམ་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་
མི་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་གཞག་གིས་ཆོས་
ཉིད་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པར་མཐའ་གང་དུའང་མི་འཛིན་པ་
ན་དེ་དང་དེ་ཉོགས་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་ཅེས་
སོགས་འཇུག་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཉག་དུའི་ཉོགས་བརྗོད་དུའང་། ཆོས་རྣམས་
རྒྱལ་ཙམ་དམིགས་པ་མེད་ན་ཡང་། །མདོན་པར་ཞེན་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ངོར་ཉེན་འབྱེལ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། །ཞེས་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་བ་བྱད་པར་ཙན་ཡང་འབྱུངས་ཏེ་དགོ་
འདུན་གྱི་ཆོགས་སུ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་གསུང་བའི་ཆེ་སྟེན་སྒྲུག་སྒྲ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་གའི་ངང་ལ་
ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འབྲམས་ནས་ཆོགས་གྲོལ་བའང་མི་གསན་པར་གཞན་གྱིས་སྤོང་དགོས་
པ་བྱུང་ཚུལ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྤང་ལ་ངེས་གཟུང་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དགོ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་
དང་བདུད་རློག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་འབྱུང་ཙམ་ཡང་སྤྱགས་གྱིས་མི་ངེས་པར། རྣམ་ཉོག་གི་རྒྱ་
བ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་གསལ་སྤོང་འཛིན་མེད་གྱི་ངང་ལ་སྤྱགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
གནས་པ་མང་ཇའི་མཇུག་འབྱོངས་པ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་འཇུག་པ་བྱུང་། བོད་གྱིས་
བྱུ་ཐོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉོགས་པ་བཟང་ཤོས་མཐར་སྤྱག་པ་དེ་སྤྱགས་ལ་འབྱུངས་འདུག །ཅེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གསེར་མེད་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དེ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱིས་ལྟ་བུ་འདྲུང་པ་རྗོགས་ནས་རྩ་ཤེས་སྤྲིག་ཆེན་སོགས་སུ་བཀལ་ཚུལ་
སྒྲ་མ་དང་ཆེས་མི་འབྲ་བ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོག་ཏུ་འཆད་
ཅེས་པ་ཡང་དེར་རྩ་ཤེས་སྤྲིག་ཆེན་བྲངས་པ་ལས། སྤྱོད་སྒྲུབ་ཉོགས་སོ་བྲས་ན་ཤིན་ཏུ་

རངས་ཤིང་དགའ་ལ། སྒྲོས་པ་མེད་པ་དགག་པ་འཇལ་ལོ་བྱས་ན་མི་བཟོད་པ་ནི། དགག་
 བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་ཞིག་མེད་དགག་གི་དོན་ཡིན་པ་མ་ཉོགས་པར་མེད་དགག་ཐམས་
 ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་དང་འབྲེལ་བའི་ཅང་མེད་དུ་འདོད་པའི་སྒོ་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ཆེན་མོར་བྲངས་པ་ལས། འདིར་གལ་ཆེ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་འཇིན་
 སྐྱེས་སུ་སྤྱད་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་ལྷོག་སྤྱོད་ས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 སྟོང་དུ་ངེས་པ་ཤུགས་བྱུང་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་འཇིན་
 དང་མ་རིག་པའི་འཇིན་སྐྱེས་སུ་སྤྱད་བར་སྟོང་ཉིད་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་བྱས་ནས་བསྒྲོམས་
 གྲུང་བདག་འཇིན་ལ་མི་གཞོད་པས་འདྲེ་ཤར་སྒོར་གཞོད་པ་ལ་སྤྱད་ཅུབ་སྒོར་གཞོད་བ་
 དང་འབྲེལ་ཞེས་གོང་མ་རྣམས་གསུངས་པ་མད་པར་སྤྱང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་གསུང་བེན་མི་འདྲ་
 བའི་བྱུང་བར་ཡོད་ཅེས་པ་མི་རིགས་ཞེས་ནན་གྱིས་ཆོགས་བཅད་གྱི་སྤྱིང་བ་འབྲེལ་མི་
 ཆགས་པ་མང་པོ་སྤེལ་བ་ནི་ཁོན་པའི་རུས་སྤེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ་བྱུང་དེ། བྱུང་སྤྱོད་ཀྱི་
 སྤེལ་པོ་མཁས་བྱུང་སྤྱི་བའི་ཉི་མས་གྲུང་རྗེ་རེད་མདའ་བའི་ཉི་གནས་དགེ་བཤེས་སངས་
 དཔལ་པའི་བྱིས་ལན་ཏུ་སྤྱོད་སྤེལ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ལ་སྤྱི་བའི་
 ཚུལ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་བའི་དང་པོར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བཞག་པ་མི་འདྲ་བར་བྱུང་
 བ་དང་། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལ་གནད་པའི་འཕྲོ་བའི་ཡིག་ཚུང་དང་འཕྲོ་ཁྲིལ་གསེར་གྱི་
 སྒོ་འབྲེད་གཉིས་ལ་ཡང་དབྱེད་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་གྱི་ཚུལ་བསྟན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་གེ་
 འགོད་ལུགས་མི་འདྲ་བར་བྱུང་ཚུལ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་
 པའི་བྱུང་འདེའི་རྣམ་བཞག་ལས་གྲུང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་
 སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཇིན་པ་ནས། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་རིག་པར་བརྗོད་དེ། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་
 ན་སེམས་ནི་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ན། སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་

སྒྲོན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ངེ་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བརྟེན་ནས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ། །ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིན་ཞིང་སྟེ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་
བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་ཏུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་
པ་སྟེ་འཛིན་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཛིག་པའི་སྤྱིར་སྤྱིར་གྱི་ཅོད་པའི་སྒྲོན་
མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱོད་པ་བོས་སྒྲོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་མི་འདུག་
པ་དང་། མ་ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་
ལོ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྒྲོ་མི་འདུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་ཡང་
དེ་ལྟར་འདོད་པས། དེ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པས་སྒྲོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་
རྒྱ་མེད་པ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་པ་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཤར་བ་ལས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་
པར་འཛིག་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས། ཞུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ལ་སྤྱིར་བ་
འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་དང་གཏན་མི་འདྲ་བར་བཀའ་བས་ཀྱང་ཤེས་སོ། ། ་།
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་སང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཅོང་
ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་སྤྱང་འོར་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས། ཡུལ་
ཅིར་ཡང་མ་བྱལ་ལ་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཛིག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐོང་བ་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲོས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ཞིང་དེ་མཐའ་དག་ཉེར་བར་ཞི་བ་ཅན་ལ་སྒྲོས་བྲལ་ལམ་

གཤམ་ལུགས་མཐོང་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་
 རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་དང་། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 བར་མཐའ་གང་དུ་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྙད་བྲས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 རས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་
 བྲལ་བ། །ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྟག་དུའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། ཆོས་
 རྣམས་རྒྱལ་ཅམ་དམིགས་པ་མེད་ན་ཡང་། །མདོན་བར་ཞེན་རྣམས་སྐྱག་པ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། །གཞན་ངོར་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། །ཞེས་ཁས་སྤངས་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱོགས་གསུངས་ཤིང་རྟོགས་བརྗོད་འདི་ནི་ལེགས་བཤད་གསེར་བློང་མཛད་པའི་སྐབས་
 དེ་ཤེད་ཅིག་ཏུ་མཛད་པར་མདོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་མཐུན་
 པའི་གཏེར་གྱི་རྣམ་རྟེན་དུ་ཆད་མའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པས་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཟེར་བ་སོགས་ནི་སྤང་ཆོད་དང་གནས་ཆོད་མ་བྱེད་པའི་
 གཏམ་མོ། །སྐབས་དེ་དག་ཏུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ལྟ་བུའི་ལྟར་བཞེད་པར་མཁས་
 གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་
 རོགས་སུ། ཤེས་བྱེན་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་
 རོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་དང་བདུད་སྟོག་སོགས་ཀྱི་ཆིག་
 འབྲུ་ཅམ་ཡང་ཐུགས་ལ་མི་ངེས་པར། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་
 གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མང་ཇའི་མགོ་མཇུག་
 འཁྱོངས་པ་འབད་རྩིས་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱང་། བོད་ཀྱིས་གྲུབ་ཐོབ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོགས་
 པ་བཟང་ཤོས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཐུགས་ལ་འཁྱངས་འདུག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་
 བཙུན་ལ་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་རྗེ་སྟོ་མས་ངེད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཐལ་རང་གང་གི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་

བས་ཐེ་བཙུན་གྱིས་གང་ཡང་མིན། ཞེས་གསུངས་ཚུལ་སོགས་ནམ་ཐར་ཁག་ལས་འབྱུང་
བ་ལྟར་སྤུང་མོང་སྤང་ངོར་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཐེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
བས་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤྲུགས་ཐེ་ཅན་
གྱིས་སྤུང་མོང་གི་སྤང་ངོར་དང་པོར་རིང་འཕྱར་དང་ལྟག་སྟོད་ཀྱི་བྱང་ནས་ཞི་རགས་ནམ་
ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སོགས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཕྱིས་དེ་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་
པར་གཟིགས་ནས་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིམ་པར་མཛད་པ་བཞིན་ཐེ་སྒྲ་མས་ཀྱང་
དང་པོར་སྤྱ་རབས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་དཀྱིས་ཕྱིན་པར་སྤྲུགས་ལ་འབྱུངས་པར་མཛད་ནས་
ཕྱིས་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཅལ་རྫོགས་པ་ན་ཐེ་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་ལྟ་བ་དེས་སྤྲུགས་མ་ཆོམས་
ཤིང་། མགོན་པོ་འཇམ་དཔའི་དབྱུངས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྟ་བའི་གོལ་ས་གཙོད་པའི་གདམས་པ་
ཡང་ཡང་གནད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤུང་མོང་དང་སྤུང་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་མང་པོ་དང་
བཅས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་བཅའ་ཉེ་གསར་དུ་རྟེན་ནས་སྤྲུགས་སྟོགས་ཉེ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་
ལ་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་མཛད་པའི་ཚུལ་སོགས་སྤུང་མོང་བའི་ནམ་
པར་ཐར་པའི་སྤྲུགས་བམ་དག་ལས་ལན་གཅིག་མིན་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་
ནི། ཅ་ཤེ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་
རྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞིའི་
སྟོང་གི་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་པན་ཚུན་སྟོགས་སུ་ཤར་བའི་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་
འཛོག་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་དེ་མེད་ན་ལམ་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་
སྟོར་བས་འབྲས་དུས་སུ་སྐྱ་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་འབྲུབ་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་
ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་ཀྱང་པན་གཞོད་
བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུས་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ཡོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་མཐར་སྤྲུག་པ་
གཏན་ལ་འབབ་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་ནམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་འགོག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དང་མིང་གི་

ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་རྒྱུ་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་གྱི་བྱང་པར་འབྱེད་པ་ཞིན་ཏུ་གནད་
 ཆེའོ། །རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་དེ་འབྲེལ་བྱང་པར་གསལ་བར་བྱེ་བར་མཛད་པ་ནི་གསར་
 ཏུ་རང་བཟོ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ། བསྟན་པའི་བདག་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་མདོ་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་
 ལས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་
 ཏུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་དམ་ཏུ་མེད་པ་དང་། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་གྱི་ཅ་བ་ཤེས་རབ་
 ལས། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་རིན་
 ཆེན་གླེང་བ་ལས། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་
 བའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཞེས་དང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་སྐྱུ་འབྲེལ་
 འཇིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་སྤང་ཡང་། །དམ་པའི་དོན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་པ་
 ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ས་བོན་རྩུབ་པ་དེའི། །སྐྱེ་བ་
 བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག་ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་སྐྱེ་དངོས་
 རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་ཀྱན་
 རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། རྩོགས་བཞེ་ཁས་སྦངས་པའི་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་བྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་
 རས། །དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གྱིས་འགོག་
 རྒྱ་དང་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་ནས་གསུངས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་ཉ་ཅང་
 མང་པོ་དངས་པ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་བས་འགྲོགས་ཅམ་སོ། ། དེས་ན། འཇམ་མགོན་སྐྱེ་

མ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོས་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབབ་པའི་སྐབས་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་མི་
འགོག་གི་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་དང་། བདེན་པར་བྱུབ་པ་སོགས་འགོག་དགོས་པའི་
ཁྱད་པར་གསལ་བར་འབྱེད་པར་མཛད་པ་ནི་གསུམ་བཅོ་དང་རང་བཅོ་ལྟ་བུ་མིན་པ་སྤར་
ཚྭ་གསུམ་ཙམ་བྲངས་པ་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་རུས་སོ། ། རྟེན་སྒྲིབ་དང་། ཡང་དེར་སང་འགའ་
ཞིག་གིས་ ། རྟེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིབ་ལུགས་ཙམ་
གནད་བའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བའི་ཐད་ཚྭ་གསུམ་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་མཛོན་ཏེ། གསེར་
སྒྲིབ་ལས། དེའི་བྱིར་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲོས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ཞིང་དེ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བ་ཙམ་ལ་སྒྲོས་བྲལ་ལམ་
གཤེས་ལུགས་མཐོང་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་
རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། ། འདྲུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་
དཔའ་མཐོང་མེད་པ། ། འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། ། རྣམ་
མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཟོད་པ། ། རྣམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཡིན་དོན་
འདི་བཏགས་པར་གྱིས། ། མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རུས་མ་ཡིན། ། དེ་ལྟར་
ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། ། ཞེས་རི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་
མ་མཐོང་བ་ལ་རྣམ་མཁའ་མཐོང་བར་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པས་སོ། ། ཞེས་
དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མདོར་ན་གཤེས་ལུགས་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྒྲོས་
བྲལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམས་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡི་ཤེས་ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་
ཉི་བར་ཞི་བས་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྦྱི་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དངོས་སུ་ན་འགའ་
ཞིག་གིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་ཇི་འབྲ་
བ་དེའི་རྣམ་པར་སྦྱིས་པ་ན་རང་དུས་ལ་ཡུལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འཛོགས་པ་དང་འབྲ་
བར་མཉམ་གཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུང་བར་

མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་སྟེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་
 པ་ལས། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བལ་བ། །དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་བསྟན་
 ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བརྟུན་བྱ་སྟེ། །རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟོན་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྟག་ཏུ་དེ་རྟོགས་བརྟུན་ལས། ཆོས་རྣམས་རྒྱལ་ཅམ་དམིགས་པ་མེད་
 ན་ཡང་། །མངོན་པར་ཞེན་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ངོར་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་
 ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། ཞེས་གསུངས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་དབང་དུ་གཏོང་ན་དེའི་
 སྐབས་མེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཐལ་རང་དང་། སེམས་ཅམ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གང་
 ཡིན། དེ་དག་གང་ཡང་མིན་པར་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡིན་
 བ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་བ་དང་། །ལྟ་བ་སྤྱབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་རི་
 ལྟར་འབྲེལ། དེར་མ་བཟང་མཉམ་གཞག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་བརྒྱུད་པའི་
 སྐབས་སྟོན་འཇུག་དང་སྤྱབ་དགོངས་གཉིས་ཁས་མ་ལེན་པར་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་དང་
 སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གཉིས་འཐད་སྟོགས་སུ་མཛད་པས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་རྟེན་
 འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། གསེར་སྟེང་ལས། འོ་ན་མཉམ་
 གཞག་གི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་སྤང་མེད་དང་། སྤང་བཅས་སུ་
 འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་འཇུག་ལས། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་
 བློ། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྟོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །དེ་
 ཡང་ཕྱི་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་
 དམིགས་པ། །དེ་ཆེ་དངོས་མེད་རྟེན་བལ་བ། །སྟོ་ཡི་མདུན་ན་རི་ལྟར་གནས། །གང་ཆེ་
 དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་
 པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་

འགའ་ཞིག་གིས་༼འདིར་ཤེས་དགོས་པ་ནི། རང་རེ་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ངོར་དབྱེད་པ་མ་
རྫོགས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་འདི་ལྟར་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་དགྲུང་ལོ་བཙུ་བདུན་ནས་ཉེར་ལྗེའི་
བར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསུམ་བསམ་གྱི་ཆེན་མཛད་གྲུབ་ཅིང་འཆད་ཉན་ཡང་
མང་ཅོམ་གནད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ཅོམ་ནས་སུམ་ཅུ་པའི་བར་ཆོལ་དུ་བཞུགས་ཏེ་བཀའ་
བསྟན་འགྱུར་རོ་ཙོག་ལ་ཞིབ་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་འགོ་བཙུམས་
ནས་བྱི་ལོ་༡༣༩༧ དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་པའི་ལྷོ་བ་ལྔ་པར་མཇུག་རྫོགས་པར་མཛད་པས།
དེའི་ཆེ་རྗེའི་ཐུགས་ལའང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་བདེ་བ་ཡོད་འདུག་སྟེ། དགྲུང་ལོ་
སོ་ལྔ་པར་ལྷོ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་ལོ་ལྔ་བཙུན་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བཀའ་
འདི་ཞུས་ཚུལ་ནས་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས། དེའི་ཆེ་རྗེ་འདིའི་ཐུགས་ལུལ་ན་
ཡང་ཁས་ལེན་ཅིའང་མེད་ཅིང་གང་ཡང་རང་ལུགས་ལ་བཞག་ས་མེད་པར་གཞན་ངོ་འབའ་
ཞིག་ལ་སྦྱེལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཅུང་ཐུགས་ལ་བདེ་བར་ཡོད་པས། བདག་གི་དབུ་
མའི་ལྟ་བ་འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞུས་པས།གང་གི་འང་མིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
གཞན་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་དང་། དབྱེད་པ་མཛད་པའི་སྟོ་བསྟན་པ་ལ་ཆད་མེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། གསེར་ཐོང་ནི་སྔ་རྩོམ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ཆོན་དེ་ཁོ་
ནས་མཉམ་གཞག་གི་ལུལ་དུ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་དགག་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ལྟ་
བའི་སྟེགས་བམ་ཆེན་པོ་ལྔ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་མེད་པར་མ་ཟད། སྟོང་ཉིད་ནི་མེད་དགག་
ཡིན་པར་ནན་གྱིས་བསྟུན་པས་ལ། དེའང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་གནད་
ཆེ་བར་གཟིགས་པ་སྟེ། གནད་དེ་མ་ཤེས་པ་མང་པོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའམ་སྟོང་
ཉིད་ལུལ་དུ་བྱེད་ནའང་བདེན་འདོན་གྱི་མཆོན་མ་ལ་སྟོན་པར་འདུག་སྟུམ་དུ་གོ་ནས་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱར་འདོད་པ་ལ། དགྲུང་ལོ་ཞེ་ལྗེའི་སྐབས་མཛད་
པའི་ལྟ་བ་མཐོང་ཆེན་མོའི་མཇུག་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་པ་དང་།

དགྲུང་ལོ་ང་གཅིག་ཙམ་ལ་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་མཛུགས་ཏུ་དགག་བ་གཉིས་
 གི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྟ་བ་མེད་དགག་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དགྲུང་ལོ་ང་གཉིས་ཙམ་
 ལ་མཛད་པའི་རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་སྟོན་དུ། སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའི་འཕྲོས་དོན། ཞེས་
 པའི་ས་བཅད་དུ། དགག་བ་གཉིས་གི་རྣམ་གཞག་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་
 མེད་སོགས་སྤང་གསུམ་སེལ་བའི་དངོས་འགལ་མེད་ན། གཞི་གང་ཡང་ཁ་ཆོན་བཅད་
 རས་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དངོས་འགལ་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་བཀག་པས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བ་ཡོད་
 པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་འགྱུར་བར། རྟགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་
 བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་གྱིས་བསྐྱབས་ལ། དེ་མེད་དགག་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོས་
 པའང་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་མ་
 མཐའི་ས་ཆོགས་རྟོགས་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་
 དོགས་བ་འདི་བསྐྱོག་དགོས་ལ། རིགས་ཤེས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་སོ་
 སྟམ་བ་མ་བསྐྱོག་བར་དུ་གཞལ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཡང་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དགྲུང་ལོ་ང་གཉིས་ལ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། ཞེས་པའི་ས་བཅད་དུ་འང་ས་བར་གསུངས་
 འདུག་ལགས། ད་ནི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁུངས་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས།
 དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་ཟད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་ནི། ཞེས་དང་། དེའི་
 རང་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཟད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་ནི་དགག་གཞི་རྟོན་འབྲེལ་
 ལ་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཆོག་གསལ་
 ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་སོ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བདག་

ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངས་པར་བཟུང་བ་ན། གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་
མི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ཡང་དག་པར་བརྗོད་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སོགས་བཞི་ཀ་ཡང་མེད་དགག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེར་མ་ཟད་སྟོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་
འགྱུར། ཞེས་ཐལ་བ་འཕངས་ཚུལ་ལས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལྟོད་ཉིད་
ཅས་པའི་ཉིད་སྒྲུབ་ནམ་པར་བཅད་པའམ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཅམ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལའང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགེལ་ལས། དོན་དམ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ཅས་བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་བ་ནི་དགག་བྱ་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་བཞག་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། རྒྱལ་དེ་སང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། གསེར་
ཐེང་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ཞིང་།
དེ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བ་ཅམ་ལ་སྟོས་བཤམ་གཤེས་ལུགས་མཐོང་ཞེས་བརྟགས་པ་
ཅམ་ཏེ། ཞེས་དང་། མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་
སྲུ་མཐུན་པར་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྟོད་བྱས་པ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཤེར་བྱེན་སྣ་ཆོགས། མདོ་སྟུང་པ་ལས། སྐྱེ་
བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན་མཆོག་སྟོང་པ་
ཡིན། ཞེས་དང་། ཤེར་བྱེན་སྟུང་པ་ནམ་རྗེ་གས་སྟོར་བའི་ཤེས་མཆོན་སྟོན་པའི་སྐབས་
སྟེ། གཟུགས་ནམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་
ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་གང་ལ་ནམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་
ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་

ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟག་པར་བགྱིས། །དེ་
 ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་དང་། དཀོན་བཅེགས་
 །ཆ་ཤོད་སྤང་གིས་ཁྱེས་པ་༡༣༡ ་ལས། འོད་སྤང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་གཉིས་
 སྤང་གིས་སྤྱད་པ་དེ་ལས་མེ་ལངས་ཏེ། སྤང་ནས་ཤིང་དེ་གཉིས་སྟེག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་
 སྤང་། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་སྟེ།
 དེ་སྟེས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྱིད་
 འཇུག་ལས། སྤྱིད་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤྱིད་འགྱུར་
 ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །དེ་ཡང་བྱིན་སྤྱིད་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། དང་པོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། དེ་ནས་
 ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། ། །རྗེ་གྲུང་ཐང་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ་
 མཆོག་གིས་བྱ་ཉ་ཅི་རིགས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོད་སྤྱིད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གསེར་
 སྤོང་རང་ལུགས་དང་རྗེ་རང་གི་དགོངས་པ་མིན་པ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཚོམ་བྱི་ཚོམ་
 དང་གསེར་སྤོང་རྣམ་བཤད་སོགས་སྤྱི་ཚོམ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་པ་མི་མཐུན་
 པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྤྱི་མ་རྣམས་ཐུགས་དབྱེད་མ་རྟོགས་པའི་སྐབས་བརྟམས་པ་ཡིན་ཟེར་
 བ་སོགས་མི་འཐད་པ་གསུངས་ཏེ། མཆན་འགྲེལ་སྟོད་ཆ་༡༦ ་ལས། །ས་བཅུ་བའི་
 མཉམ་བཞག་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པ། རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་
 བ་ཡོད་ན་ཆོས་ཅན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་མེད་
 ཀྱང་སྟོའི་མི་འདྲ་བར་བརྩེད་ན་སྟོ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ལུང་སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་
 རྣམ་མི་མཐོང་། སོགས་ལུང་གིས་སྤྱི་བ་ཅིང་། འོ་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན་སོགས་
 ཀྱིས་མཉམ་བཞག་གིས་ཡུལ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་མདོ་དང་སྤྱིད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དོན་
 དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡུལ་གང་སྤྱིད་བ་མེད་པ་སྤྱིད་མེད་དང་འཕགས་པའི་གཉིས་ཀྱིས་

དམིགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་
ཅན་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡུལ་དང་བུལ་བ་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས། མདོ་དོན་དངོས་
པོ་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་
པར་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་མཉམ་བཞག་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བས་
ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་སྤང་ཅན་མིན་པར་བཞེད། ཅེས་པ་བྱ་ཉས་བཤད་པ་ཡིན་
ཏེ། བྱ་རྒྱུག་ལས། སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་ཆོས་བཤེས་ལ་སོགས་པས་མཉམ་བཞག་ན་སྤང་
བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོར་སྤང་བ་འདི་དོན་དམ་པར་དབྱེད་ན་རང་
བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རས། སྟོ་སྐྱར་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་ཞེས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་
གཟུང་ངོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉ་རྒྱུག་ཀྱང་འབྲ་བའི་བྱིར། དེ་ལ་སྤྲ་མ་ནི་ཅོད་པའི་གནས་ཆེས་
པས་རེ་ཞིག་བྱི་མ་ཁས་སྤང་ངོ། །ཞེས་པ་ནི། སྟོད་འཇུག་སོགས་ལྟར་གྱི་སྤང་མེད་ཀྱི་
དོན་ལ་ཅོད་པའི་གཞི་ཆེ་བས་ཁོ་བོས་ལྟ་བ་སུ་ཐག་ཆོད་པའི་ཚུལ་མ་བསྟན་བར་དུ་རེ་ཞིག་
འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ་བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་དམིགས་པར་ཁས་
སྤང་ངོ། །ཞེས་དེ་འབྲའི་སྤང་བཅས་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ་དང་། རྗེའི་རང་ལུགས་
སུ་མ་མཛད་པར་མ་ཐད་གསེར་ཐོང་ཆོག་ཟེན་ལའང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་མ་བྱས་སྟུང་སྟེ།
རེ་ཞིག་སྐྱར་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་རྗེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ནི། མཉམ་བཞག་ན་ཆོས་རྣམས་
ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་འདོགས་པས་ས་བཅུ་
གཅིག་གི་མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ལ། དེའི་བྱིར་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྗེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པ་ཡང་ས་དང་པོ་ནས་འདོད་པ་འཐད་དོ། །ཞེས་དེ་
ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་ཉས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་
ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་འདོགས་པས་ས་བཅུ་གཅིག་གི་མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་
ཚུལ་བྱུང་བར་མེད་པས། ས་དང་པོར་རྗེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་རྫོགས་པ་འཐད་ཅེས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཅོད་སྤོང་ཕྱོགས་སྤྲུལ། ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་ཡུལ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 སྟོས་བྲལ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་གོང་དུ་བགོད་པའི་རྟོན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་བརྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཉམ་
 བཞག་གི་ཡུལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
 གི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་མཐོང་མཐའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར། །འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་
 གཅིག་སྒྲོ་གྲོས་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་རེ་ལས་
 མ་རྟོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
 རྟེ། ས་དང་པོར་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་པ་ལྟ་བུ་བགོད་པའི་ལན་དུ།
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྤང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་
 བྱེད། སྤང་མཉམ་བཞག་སྤང་བཅས་སུ་སྤངས་པ་དང་འགལ་བས་རྟོགས་མ་གྲུབ་མི་བཅུ་
 གྱི། ཆོས་ཉིད་སྟོས་བཅས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྲུབ་པ་མ་དེས་ལ། སྟོས་པ་ཞི་ཚུལ་
 གྱིས་མ་རྟོགས་པར་རྟོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་
 པ་ན་དེ་དུས་ཡུལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་དང་མཉམ་བཞག་
 དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་
 དུ་མི་གནས་པ་དང་མཐུན་པར་མཐའ་གང་དུ་མི་འཛིན་པ་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་
 སྤྱད་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྒྲོ་ཡང་
 སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྟོས་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་
 ཐེག་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཅན་ལ་རྟོན་བརྟོན་པའི་ཐ་སྤྱད་བཀྲགས་ལ། ཆོས་

ཉིད་གིས་ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་མི་བསྐྱེད་པས་རྟེན་བརྟེན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་
མིན་ནོ། །བཞི་བ་སྒྲུང་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཐེག་ཆེན་དེ་བདེན་པར་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར། འཕགས་
པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བདེན་པར་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟབ་པའི་མཁུན་
པ་ཡུལ་མེད་པའམ་དེའི་ཡུལ་དོན་དམ་དུ་བྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷ་པ་མདོ་ལས་སློབ་ལམ་
ན་ཆོས་ཉིད་ཕྱོགས་རེ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབ་རྒྱས་ལ་མི་མོས་པ་དམན་
པའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལ་བྱངས་བྱིར་ཡིན་པས་སྦྱ་རྩི་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་
དུ་ན་ཆོས་ཉིད་ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཆོས་དབྱིངས་
གཅིག་ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་དུ་མང་གསུངས་པའི་
བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་རྩིབ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱུབ་པ་དང་རྟོགས་
ལ། དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་མིན་པ་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོས་བསྐྱབས་ནས་ས་
བཅུའི་མཉམ་བཞག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྩིས་ཐོབ་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་
ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱི་བསྐྱུས་འགྲེལ་གྱིས་སྦྱབ་པ་ནི། ལུ་ཉ་ཅི་རིགས་གྱི་འདོད་པ་དང་མཐུན་
པར་རྩོད་སློང་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གསེར་ཐོང་དང་རྩི་རང་གི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། གསེར་
ཐོང་གི་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་འཛིན་པ་དང་མཐོང་བར་
གསུངས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་དང་། དེ་དང་མཉམ་བཞག་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་མིན་
པར་གསུངས་པ་མེད་པའི་བྱིར། རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱ་རྩོམ་བྱི་རྩོམ་དང་གསེར་ཐོང་རྣམ་
བཤད་སོགས་སྦྱས་ཐེན་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་དེ། ཡོད་
ན་སྤྱ་མ་རྣམས་སྟགས་དབྱེད་མ་རྩོགས་པའི་སྐབས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ལ། དེ་
ལྟར་ན། མདོ་ལས། ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་གྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། དམིགས་
བརྩེ་མ་སོགས་ལྟར། དང་པོ་ནས་རྩི་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་བའི་དབྱེད་
པ་མ་རྩོགས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། དེས་ན་ཀྱན་མཁུན་སྦྱ་མས་གསེར་ཐོང་ཆོག་ཐེན་

གསེར་མེད་༥༧༧ གྲུ་ལ་ལྟ་ལྟ་ཅན་ཐ་དང་པར་སྒྲུང་བ་ནི་མིན་གྱི་མཉམ་
གཞག་རང་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནི་སྒྲུང་བ་བྱུང་བ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
༥༦༩ གྲུ་ལ་ལྟ་ལྟ་ཅན་ཐ་དང་པར་སྒྲུང་བ་ནི་མིན་གྱིས་སྒྲུང་བ་ཡིན་
དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམས་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡེ་ཤེས་ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཉི་བར་
ཞི་བས་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་
གིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤེས་པ་ཡུལ་ཇི་འདྲ་བ་དེའི་
རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ན་རང་དུས་ལ་ཡུལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བར་

མཉམ་གཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཐའ་
གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་
ལས། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་བསྟན་
ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བརྟུན་བྱ་སྟེ། །རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན།
ཞེས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༥༧༡ ་ེལས། གཉིས་པ་ནི། འབགས་གྲོལ་དང་སྟོབ་
དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཙམ་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཡུལ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོག་སྐྱབས་སུ་བཀག་ནས་བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
དགག་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པར་སྤང་
བ་ནི་མིན་གྱི་མཉམ་གཞག་རང་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་སྤང་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནི་སྤང་བ་བྱུང་བ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྤ་
མ་ནི་རྩྱུང་པའི་གནས་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་བྱི་མ་ཁས་སྤང་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྗེས་རང་
ལུགས་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གསེར་ཐོང་ཆོག་ཟེན་ལའང་འཐད་པའི་སྟོགས་མ་བྱས་པའི་
བྱིར། འོ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟན་ན། དེ་ནི་རྗེ་གྲུང་ཐང་པའི་གསུངས་
པ་ལྟར་བརྟེན་ཆེན་པོ་བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་བྱུང་བ་དང་། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་སོགས་
ཀྱི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་རྩྱུང་སྟོང་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གསེར་ཐོང་དང་རྗེ་རང་གི་དགོངས་
པ་མིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་གི་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་འཛིན་
པ་དང་མཐོང་བར་གསུངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་དང་། དེ་དང་མཉམ་གཞག་དམིགས་བྱ་
དམིགས་བྱེད་མིན་པར་གསུངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དོན་དམ་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མཐའ་
དག་དང་བྲལ་བ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་དང་སྟོས་པ་སྟོགས་རེ་ཙམ་བཀག་པ་རྣམ་གྲངས་

བའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་གསལ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་བྱེད་
 སྐབས་ལྔ་པ་༡༣༩ ་ལས། འོན་པ་དེན་པ་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་འབྱེད་ན་སྐྱེ་འགག་ཀྱན་བྱང་
 དགག་སྐྱབ་སོགས་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྒོ་ལ་སྤང་ཞིང་ཐ་སྙད་པའི་སྒོ་ངོ་དེར་
 རིགས་པའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་སྤང་བའི་ཆ་རི་སྟེད་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་
 ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཉིད་དབྱེད་ན་སྤང་མི་སྤང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་
 དྲ་བ་མ་ལུས་པས་དབེན་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་གཞན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀྱི་བའི་
 ཕྱིར་དུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་ཅམ་ཏེ། སྒྲོས་བྲལ་ཞེས་བའང་གཞན་ངོར་
 མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་བྱུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། ཀྱན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་
 འོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོང་འབྲུག་ལས། དོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །སྒོ་ནི་ཀྱན་
 རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ན་དོན་དམ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་
 བུ་འདི་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་ན་འོན་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ན། འདི་
 ལ་ནི་སྒོ་ཅེ་གཏད་སོ་མེད་པས་ཆད་པའི་ལྟ་བ་མི་བཟོད་བའོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་
 ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤང་སྤང་དང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་མཐར་འཛིན་གྱི་
 ལྟ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་རྟམ་པས་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདིའོ་ཞེས་
 གཟུང་དུ་མ་རྟེན་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལྡོག་བྱེད་ལ་མི་མོས་པ་དང་སྐྱག་
 པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་སྟེགས་མ་བདོ་བ་དེང་སང་གི་དུས་འདིར་
 ནི་སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་དམན་པས་དེ་དག་ལ་འདི་ཅམ་ཞིག་ནི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་
 ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །འདི་ཅམ་ཞིག་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པས་མི་སྟོང་བའོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་བསལ་
 ཞིང་འགའ་ཞིག་འཛོག་པ་ལྟར་བྱས་པ་ན། རྟོག་པ་ཡི་རང་ནས་ད་ནི་བདག་གི་དམིགས་
 པའི་གནས་རྟེན་དོ་སྙམ་ནས་ཚུལ་དེ་སྐྱབ་དང་དེའི་ཆོས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་བཞག་ནས་

སྙན་པའི་སྒྲ་སྒྲིག་རྟེན་བཀྱར་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ཞིན་ཏུ་མང་བར་སྒྲར་ན་ཡང་སྟོང་
བ་ཉིད་ལ་མོས་པ་རྟེན་ཞིང་ལུང་ཅ་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མི་མཆི་བ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་
བའི་སྒྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གང་མཉེས་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་བཟང་པོ་དོར་
ལ། ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲར་དུས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེའི་དོར་མེད་དོ་
ཞེས་སྒྲུར་པ་མི་གདབ་ཅིང་དོན་དམ་པ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡོད་དོ་རྟག་
གོ་ཞེས་སྒྲོ་མི་འདོགས་པའི་མཐའ་བྲལ་གྱི་ཚུལ་ལ་བསྒྲུབ་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲར་དུ་འབྱུང་ཡང་དོན་བྱེད་དག། རུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རུས་ཕྱིར། །ཡང་
དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྲས། །ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་
གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་ལ་ཡང་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་
པ་དང་སྒྲོས་པ་སྒྲིགས་རེ་ཅམ་བཀག་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེད་དེ། དེ་
ཉིད་ལས། སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་
ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བྱེད་པས་རྟོག་པའི་བཟོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་
བཏགས་པ་བཤོ། །ཡང་ན་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲར་བ་ལ་ཡང་དག་དང་།
ཉན་རང་དང་ཚུར་མཐོང་རང་སྒྲར་ལ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲར་
ལ་སྒྲར་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་ལོང་ཅམ་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྒྱས་པར་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྣམ་གཞག་ནི་
རེ་ཞེག་མ་བྲིས་ཏེ་ཆོགས་མངས་སུ་དོགས་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་ཐེང་སྒྲུབས་
ལྟ་བུ་པ་༤༣ ་ལས། འདིའི་ངང་ཚུལ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དཔེན་པར་འཕགས་མཆོག་
སྒྲུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འོངས་པ་ནི་འདིར་མ་བཀོད་དེ། མིང་ཅམ་ལས་ཀྱང་སྒྲག་

བ་སྐྱེ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་འདྲིར་རེ་ཞིག་མ་སྤྲོས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་
 ཐུན་མོང་གི་སྤང་ངོར་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་བྱུང་ལ་སྤྲོས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཛོག་པའི་
 ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་སྤང་བཅས་སུ་
 འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱད་གསང་མཐོན་པོས་སྤྲུལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་
 ཁ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བཟྱག་དབྱུང་ལེགས་པར་མ་
 བྱས་པར་འོལ་ཆོད་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་
 བཞིན་དུ་དོར་བར་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་༡༠༡༥ ་ཧལས། དེ་ནི་བདེན་
 པར་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། བདེན་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་བདག་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པས། དེ་བསྐྱོམས་
 པས་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་བདག་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བདེན་མེད་དང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་
 བྱ་དགོས་པ་འདི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་དང་། ཡང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
 ༣༤༣ ་ཧལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྤྲུལ་པོས་སྤྲོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་
 མེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྤྲོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མ་ཞུགས་ན་ཡུལ་
 དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་སྤྲུལ་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་མ་ཤར་ན་སྤྲོ་མི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས། དེ་ལ་ལན་མི་
 འདེབས་པས་སྤྲོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་
 པ་སྤྲོ་ལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཤར་བ་ལས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་
 པར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་
 པར་སྤྲུལ་བ་ནི། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་

བ་དང་། གསེར་མེད་སྐབས་ལྔ་བ་ ༡༣༩ ་ལས། བདེན་དངོས་མེད་པའི་མ་ཡིན་དགག་
 རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་མཁྱེན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པས་འདི་
 རྒྱེ་བས་སོ། །གདོད་མ་ནས་སྒྲོས་བ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཉིད་ནི་རྣམས་མཁྱེན་འདིའི་རྣམས་བ་སྟེ་དེས་
 ཡུལ་དེ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པས་སོ། །ས་དགུ་བ་ཕྱིན་ཆད་དུ་སྒྲོས་བཤུ་གི་སྟོང་ཉིད་གཞན་
 དོན་དུ་རྣམས་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་གི་དམིགས་རྣམས་མ་བརྟེན་བར་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་བྲན་པའི་
 རྒྱུ་ནི་རྣམས་མཁྱེན་འདིའི་བདག་རྒྱུ་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་སྟོའི་རྣམས་བ་དེ་ཉི་བར་གཏོད་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ་ ༣༥༠ ་ལས།
 གང་དག་སྟོབ་དཔོན་གི་བཞེད་བ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རྟེན་འབྲུང་རྩུན་བ་སྐྱ་
 མ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་
 ལེགས་པར་མ་སྐྱངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་གི་བཞེད་བ་ལོག་པར་འཆད་པ་དང་། རང་ཉིད་
 གིས་ཀྱང་ལྟ་བ་སྟོང་བའི་རྣམས་གཞག་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། སྟོང་རྩུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ ༣༤༡ ་ལས། གངས་རིའི་ཁྲོད་གི་བསམ་
 གཏན་པར་ཁས་འཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གི་གཏམ་ལས། ལྟ་བ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བཤུ་
 བ། སྟོམ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཐམས་ཅད་དང་བཤུ་བ། སྟོད་བ་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་དང་
 བཤུ་བ། འབྲས་བུ་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དང་བཤུ་བ་ཞེས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྐྱ་བ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་བཞག་པ་ན། གང་ལའང་ངོས་གཟུང་
 མེད་པ་འབྲ་བ་ཞིག་ཤར་བས། འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་ཅིའང་མི་འདུག་སྟུང་ནས་རྟོགས་
 པ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་རྫོམ་སྟེ། གང་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྐྱང་རྒྱ་མེད་པའི་ཆད་པ་ཆེན་
 པོ་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་བྱར་མི་བྱང་བའི་རྩ་ཤིང་གི་དམ་བཅའ་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། མཉམ་གཞག་གིས་རྟེན་འབྲུང་རྩུན་བ་སྐྱ་མ་ལྟ་
 བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལེགས་

བར་མ་སྤངས་བའི་བརྟག་ཡིན་པ་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་བཞག་པ་ན་ཏུ་ཤང་
 གི་དམ་བཅའ་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྤྲིང་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་དགག་
 པ་ནས་པོ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་གསེར་བྱེད་རང་ལུགས་དང་། འཇམ་མགོན་
 ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བཞེད་དོན་ཡིན་ན་སྤྲིང་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་
 པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གསེར་བྱེད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བྱ་ཉ་སོགས་ཀྱི་འདོད་
 ཚུལ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པ་གང་ལས་ཞེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
 འགེལ་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བྱ་རྒྱུ་ལུང་གི་སྟེ་མ་༢༩༣ ་ལས། ས་བཙུང་མཉམ་གཞག་
 རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་ལ་སྒྲོས་མཐའ་བཞི་གང་དུའང་འཛིན་པ་མེད་པས་བྱད་
 བར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ། རྗེས་ཐོབ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་བྱད་པར་ཡོད་པས་
 སའི་བྱད་པར་འཐད་དོ། ། ཞེས་པ་ནས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཀྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཕྱིན་ཉ་རྒྱུ་
 ༩༩༥ ་ལས། ས་བཙུ་གཅིག་གི་མཉམ་གཞག་ན་སྤང་བ་གཏན་ནས་མེད་དེ། ལང་ག་ཞེགས་
 སུ། སྤང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་སོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་ཆོས་ཉིད་སྤང་བའང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ། དེ་
 མི་སྤང་བས་ཆོས་ཉིད་སྤང་། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཆོས་ཅན་ནམ་ཆོས་ཉིད་གང་ཡང་
 མ་རིག་པར་འགྱུར། འདོད་ན། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་དོན། ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །ལུང་དེའི་
 དོན་ནི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་མཆོན་མ་ཅི་ཡང་མི་སྤང་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཅི་ཡང་
 མི་སྤང་བ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ། (མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པར་)
 འདིར་ཡང་སྤང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་མ་མི་སྤང་སྟེ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་དམིགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་ཤུལ་སོ། །ཆོས་བཞེས་ཀྱིས་ཀྱང་། མིག་
 བཙུམས་པ་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་མིན་ཀྱི་སྤྲོ་ཆོགས་མཐོང་ཡང་སྒྲོ་སྒྲུར་མི་

མཐོང་བ་ཞེས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གཟུང་ངོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་དོ། །མཉམ་གཞག་ན་
དམིགས་པ་ (སྟོང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཞབས་སྐྱབ་དགོངས་སོགས་)མེད་པར་བཤད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་མཚན་མར་གཟུང་ནས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།
ཞེས་དང་། བུ་རྒྱུ་ལུང་གི་སྟེ་མ་༢༩༥ ་ལས། སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་ཚས་བཤེས་ལ་སོགས་
བས་མཉམ་གཞག་ན་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་འདི། དོན་
དམ་པར་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བད་འདབ་ལྟར་མ་འདྲེས་
པར་མཐོང་བ་དེའི་དུས་སུ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པ་སྟོ་སྒྱུར་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་
པ་སྟེ། དེས་ན་མིག་བཙུམ་པ་ལྟར་ཅི་འང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་མིན་གྱི། སྒྲ་ཚོགས་
མཐོང་ཡང་སྟོ་སྒྱུར་དང་བྲལ་བ་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། ཅི་ཡང་མཐོང་བ་
མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པ་མཐོང་བའོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་
བདུན་པའི་བར་དུ་སྟོ་སྒྱུར་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་ཞེས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གཟུང་ངོ། །ས་བརྒྱད་
པ་ཡན་ཆད་དུ་སྒྲ་ཚོགས་འདི་དག་རྩལ་སྒན་ཅམ་ཡང་མི་སྒྲུང་ལ་མེད་པར་ཡང་མི་རྟོག་
པའོ། །ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། རིགས་བས་སྟོས་པ་
བཅད་པའི་དོན་དེ་ཅམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོས་པ་བཅད་
པའི་དོན་སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཅིར་ཡང་མ་བྱལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། སྒྲ་རབས་པས་ཅིར་ཡང་མ་བྱལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོས་གཟུང་དུ་མེད་པར་འདོད་ལ།
ལུང་འདིའི་སྟོས་པ་བཅད་པའི་དོན་ནི་དགག་བྱའི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་
དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ལ་བྱེད་
པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས། སྒྲུང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་
ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་
དོན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །ཚུལ་

འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་འདི་དག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཞེས་པར་
 བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ལུང་འདིའི་ཡོངས་གཅོད་ཅེས་པ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཞེས་པའི་
 དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བས་དོན་དམ་ནི་དངོས་སུ་སློབ་གང་གི་
 ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔག་གིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྟོབ་ཏུགས་ནས་
 འཛིན་པར་འདོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་སྟོབ་ཏུགས་པའི་
 ཆ་དེ་ལ་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཡོངས་གཅོད་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་སྟོས་བྲལ་ནི་སྟོས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་སྟོས་བརྗོད་དུ་
 མེད་པར་འདོད་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་
 གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་
 བའི་སྟོན་སྤང་དུ་སྟོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྟོབ་ཏུགས་པའི་ཆ་དེ་ལ་འཆད་ཉན་
 སོགས་བྱེད་པས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཆད་ཉན་སོགས་བྱེད་པར་སོང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་བ་ལ་བརྟ་སྤྱར་བས་
 རང་མཆོན་ལ་བརྟ་བྱེད་པར་སོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དེ། གསེར་སྤང་
 ༡༣༩ ་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཅིག་པ་བཞག་པའི་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་
 མེད་བཞིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ནི་ཁྲབ་
 པ་མེད་དེ། སྟོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བརྟགས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། རྟོག་
 པས་སྤང་བ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་རང་མཆོན་ལ་བརྟ་

བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་
པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །དེ་ཉིད་ཉན་ཅིང་སྟོན་པར་འདོད། །ཅེས་
སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་རིགས་པས་སྒྲོས་པ་བཅད་པའི་དོན་ཞེས་པ་དང་ལམ་རིམ་ཆུང་དུའི་
སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཅེས་པ་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་
ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཆན་
འགེལ་དུ་དེ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན། འོ་ན། དེ་གཉིས་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་བྱུན་ཆེན་མོར། སྒྲུང་བ་ལ་བདེན་པ་
བཀག་པའི་མེད་དགག་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཞེས་མེད་དགག་གི་བཤད་པ་མཛད་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་འགྲིག་ དེས་ན་རྗེའི་གསུང་དེ་ལ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཆོགས་
བཤད་སྒྲུང་རོ། །དེའི་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དོན་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་མ་
ཡིན་དགག་གི་སྟོང་བ་ལ་བྱས་ན་སྒྲུ་མ་རིགས་གྲུབ་དང་བྱུང་བར་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
སྒྲུ་མ་རིགས་གྲུབ་སྒྲུང་འགོག་པ་དང་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ། དགག་བྱ་བདེན་
གྲུབ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ལ་བྱས་ན་རང་ལུགས་ལ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་
པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མས་མེད་དགག་འཛོག་མི་
ཤེས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་མོ་༣༡༡ ་།
ལས། སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་སོ་བྲས་ན་ཤིན་ཏུ་རངས་ཤིང་དགའ་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དགག་
པ་འཇལ་ལོ་བྲས་ན་མི་བཟོད་པ་ནི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཞིག་མེད་དགག་གི་དོན་
ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་དང་འབྲུ་བའི་ཅང་མེད་དུ་འདོད་
པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཅ་འཇུག་གི་
རྣམ་བཤད་གཉིས་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་དགག་

བའི་རྣམ་བཞག་ཡང་ཡང་མཛད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོས་བཅས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟོས་བྲལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཟབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་
 བ་བྱང་ཆོས་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེས་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་
 བ་དང་། །སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་
 མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱས། འོན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མེད་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་དང་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་
 བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །སྦྱེ་དང་འཇིག་མེད་འབྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་
 རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཆོན། །ཞེས་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡོད་མེད་མིན་པ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་མིན་པ་དང་། །སྦྱེ་འཇིག་མེད་པ་དང་། འབྲི་
 འཕེལ་མེད་པ་དང་། །རྗེ་མས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་
 ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འབྲེལ་དང་རྣམ་པར་གཏོན་ལ་དབབ་བ་བསྐྱ་
 བ་གཉིས་ཀར་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རྟོག་གའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཅིག་དང་
 ཐ་དད་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མཆོན་
 ཉིད་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ལུང་རྒྱ་དམར་སོགས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་ཤེས་བྱ་མེད་པར་བསྟན་བཅོས་འདི་དང་བདེན་གཉིས་
 མཁན་པོའི་བཞེད་པར་བྱས་ནས་ཁོ་བོས་ནི་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་
 པའི་ཆོད་མ་མ་རིག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་རང་ཉིད་བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཤིང་
 ཏྲ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོ་བར་གསལ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྟག་པའི་གཞན་

དབང་དུ་གྱུར་བཞིན་དུ་དབྱ་མའི་དོན་རྟོགས་པར་རྫོམ་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
ནོ། ། དེས་ན། རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་པའི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་དགྲ་པའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་༡༩༠༡ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་
དམིགས་པའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཆེ་ན་ཡང་
མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་དམིགས་པར་ནི་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་
གནས་སྐབས་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་ཆེ་ན་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
པར་འབྱུག་པར་ཁས་མི་ལེན་གྱི། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སམ། ལངས་པ་རྣམས་
ལ་བྱ་བས་ཐུན་ཀར་མི་བྱུང་ངོ་། ། འདིས་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བྱིར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
སྦྱོར་བའི་རྒྱ་ཆེ་བ་བརྗོད་དོ། ། ཀྱང་རྗོད་ཏུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཉི་བར་སྟོན་པས་
སྦྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་བཀག་པར་ཡང་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་དང་། ལྷེ་དགོ་བཟུན་འབྱུར་
༼ཨ༽ ཐུབ་པ་དགོང་རྒྱན་༡༥༣ ༽ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་ལྷོག་པ་ན་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
གནས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་སམ་
སྟམ་སོ། ། དེ་ལ་དབྱེད་ན་ལྷེ་དགོ་བཟུན་འབྱུར་དབྱ་མ་༼ཨ༽ དབྱ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་
༡༠༩ ༽ལས། དེ་བཞིན་སྟེག་རྒྱ་རྩ་ལྟ་བུའི། ། འཛིག་རྟེན་ཡོད་ཅེས་མེད་པ་ཞེས། ། འཛིན་
པ་དེ་ནི་རྫོངས་པ་སྟེ། ། རྫོངས་པ་ཡོད་ན་མི་འགྲོལ་ལོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འགགས་ནས་མེད་པར་འབྱུར་བར་
འཛིན་པ་རྫོངས་པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། འཛིག་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཟུང་
བ་རྫོངས་པ་ཡིན་པ་ལུང་གི་དོན་མིན་པ་ནི་དཔེ་བཀོད་རྩ་ལ་ལས་གསལ་བར་ཐོན་པའི་
བྱིར་ཏེ། སྟེག་རྒྱ་ལ་རྩར་བཟུང་ནས་སོང་བ་ལས་དེར་སྟེག་རྒྱ་མ་མཐོང་བ་ན་སྤར་རྩ་ཡོད་
པ་ལ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ནས་མ་མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་སྦྱོར་པོ་ཡིན་གྱི། སྤར་སྟེག་རྒྱ་

ཤོག་ངོས། 360

བདེན་པར་མེད་དེ་ཞེས་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་
བདེན་པར་མི་དམིགས་པས། བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་བདེན་པའི་དངོས་མེད་རྟོན་
ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་སྟོང་དེའི་མདུན་དུ་རི་ལྟར་
གནས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མཁ་པས་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་གྲུབ་ན། ཆོས་
ཅན་ངའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ་དེ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་སྤར་ནས་ཁེགས་
པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག། སྟོ་
ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་
ཞི། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེས་ན་གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་བདེན་གྲུབ་གང་
ཡང་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས།
བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་མཐའ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པར་སྟོས་པ་མཐའ་
དག་རབ་དུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་སྟོང་ཉིད་
ལ་གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་པ་ཡང་ཞི་ལ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་
སྤང་མ་ཁེགས་ཀྱང་ངེས་དོན་བདེན་པའི་སྟོས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པ་བསྟོམ་པར་གསལ་བར་གསུང་བཞིན་དུ་མིག་ལ་གཅིག་བརྩམ་མི་རིགས་
སོ། ། གཞན་ཡང་ལྟ་བུ་སྟོང་བའི་སྟོན་དུ་དབྱེད་མ་དབྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས།
དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཛིག་
པ་ལ་སྤྱོད་གིས་བཤད་པ་དང་བྱེད་པར་མེད་པས། ལས་དང་པོ་བས་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཆེ་སྟོང་དེའི་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སྟོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་མཉམ་བཞག་
ཡི་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱོ་
མ་གྲུབ་ཀྱང་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་ཡིན་

ན་ཡུལ་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཞིང་ཡང་ཆོས་ཅན། ཞེས་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་བ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཡོད་པའི་མ་ཁུབ་པའི་བྱིར། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
 ན། གཞི་བྱུང་ན། ཞེས་བ་ཡིན་པས་ཁུབ་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་
 ༣༡ ་ཧལས། གལ་ཏེ་ཞེས་མེད་ཞེས་ཡིན་ན། །ཞིང་ཡང་ཞེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། སྤྱོད་འཇུག་དར་རྒྱུ་ལ་༥༩༡ ་ཧལས། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་གལ་ཏེ་སྤྱོད་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེར་
 འཛིན་གྱི་ཞེས་བ་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཞིང་ཡང་ཞེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་
 མེད་པའི་ཞེས་བ་ཁས་སྦངས་པས་ཆོག་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཞེས་བྱ་སྤྱོད་སོགས་ཉེ་བར་
 གནས་བ་མེད་པར་ཞེས་བ་མེད་ཅེས་ངེས་ཏེ་དེ་མེད་ན་ཞེས་པར་འཛོག་བྱེད་མེད་པས་
 སྤྱོད་བྱས་སྤྱོད་མི་འཛིན་པའི་དུས་མེད་པར་ཁས་སྦང་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་བ་དང་།
 དགོངས་བ་རབ་གསལ་༣༤༡ ་ཧལས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བ་དང་། མ་ཁུབ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལོ་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འདོད་པས། དེ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་
 མི་རྟོག་ཡི་ཞེས་མེད་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་༣༥ ་ཧལས། གང་
 ཆེ་སྤྱོད་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་
 ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཛོག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཟེར། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟེ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་
བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་ཡུལ་ཅིར་
ཡང་མ་བྱུབ་པ་བཞིན་དུ་སྟོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་དོན་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་༡༢༢ ་ལས། དཔེར་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་
པའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་ཉི་བར་སྐྱེ་བ་ན་སྟོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉི་བར་
གདགས་སོ། ། ཞེས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་
ཞིང་། སྟོ་ཡང་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ལ་སྟོས་ཅིར་
ཡང་མི་འཛིན་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཁྱད་སྲུ་ལུང་དེ་བྲངས་པ་དང་། ལུང་དེ་ལས་
གང་ཆེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
གསུངས་པ་འགལ་ལོ། ། ཡང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༤༩ ་ལས། གང་ཆེ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟེ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
སྟོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་
ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་ཅོད་པའི་སྟོན་མེད་དོ། ། བག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། དེ་ཆེ་དེ་
ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །
འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་
བཞག་གོ། དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་
ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བཏགས་པ་ལས་

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བ་ལྷན་བཞེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་མིན་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རིག་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་
 གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བཏགས་པ་བར་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །དངོས་སུ་ན་ཞེས་སོགས་
 གྱི་དོན་ནི། སྒྲིམ་བཤམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ལས་རིག་པ་མིན་པར་སྒྲུ་སེར་སོགས་གྱི་
 རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཤར་ནས་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་
 དུ། ཡུལ་ཅན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིགས་པ་མ་སྒྲིམ་པ་པོས་སྒྲོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་
 དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མ་ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་མི་
 ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 མ་ཤར་ན་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས། དེ་ལ་ལན་མི་
 འདེབས་པས་སྒྲོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་
 པ་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཤར་བ་ལས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་
 བར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་
 བར་སྒྲིམ་བ་ནི། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་ཆོས་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཆད་མ་
 ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ནམ་ཇེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན། དང་
 པོ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་སྒྲིམ་པ་ཐོག་མར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲོང་པ་ཉིད་དེ་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཐོག་
 མར་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲོར་ལམ་དང་ཆོགས་
 ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡུམ་ཤེར་བྱིན་
 ལ་སོགས་པའི་བཀའ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་

དང་འགལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་
ཚུང་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་ཆོད་འགའ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཉོན་མོངས་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་བྱི་བ་ཉམས་ཚུང་གིས་གྲུབ་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་གཏན་
ཟད་དུ་རི་ལྟར་བྱེད་པར་མི་རུས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དཔག་ཚུལ་
མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེ་ན། འོན་ལྟུང་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
པ་ལ་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། དེ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཆོག་སེལ་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་འབྲེལ་སྒྲོ་དེ་ཆད་མ་མིན་ན་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་གང་
ཅུང་དུ་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེ་བསྐྱོམས་པ་ལས་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་དང་། སྤྱི་བ་བ་
ཟད་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། ། ཡང་
ལྟུང་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་སྒྲོས་ཀྱང་གནས་ལུགས་དེ་དང་
མ་སྐྱེན་པར་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པར་འདོད་པ་དེ་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་
མེད་སོགས་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་
བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གཞི་དེ་མེད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཤེས་ཕྱིན་སྤྱད་པ་ལེན་དང་པོ་༡༣ ་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་
བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཆོག་མི་འདྲ་

ཡང་དོན་སྒྲོ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་
 བྱ་ན། ཅོད་སྒྲོག་༣༧ ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་
 གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཟད། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་༣༩ ་ལས། དེས་ན་སྤྱ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་
 དང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་ཅུས་པས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཅིག་
 ཞོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱ་གྲུ་བདེན་ཡོད་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ནི་གཅིག་
 རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཞོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པས་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་ཅུས་ཏེ།
 ཅོད་སྒྲོག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །རི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲོག་ རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་ཆོག་གིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་
 ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་ཀ་དགག་མི་ཅུས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་
 མེད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་འང་དགག་པར་ཅུས་སོ། །འདི་ལ་དངོས་པོར་སྤྱ་
 བ་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་མི་བདེན་ན་དེ་བཞག་པ་བདེན་ལ་བཞག་པ་མི་བདེན་ན་དགག་བྱ་
 བདེན་པར་འདོད་པས་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་འགོག་མི་ཅུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཆད་མས་དམིགས་སམ་མ་དམིགས་ཞེས་ངེས་ན་
 མི་སྤྱ་བའི་བརྟལ་ཞུགས་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་
 པར་ཐལ། ཆད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཆད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་གཏན་
 ལ་བབ་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན། །ཞེས་སྤྱས་པའི་རྗེས་སུ་

ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན་ཞེས་ཁས་སྐྱབས་སྡུ་བྱི་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། ། ཁ་
ཅིག་རྩ་ཤང་སོགས་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐད་བྱས་ནས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་པབ་ནས། བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་མི་སྐྱོམ་
པར། རྩ་ཤང་དང་འདྲ་བར་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་
ལ་སོགས་གྱིས་བཀག་སྟེ། སྐྱོམ་རིམ་ཐ་མ་ཤ་ཤེས། ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
གྱི་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་དཀྱུས་གྱི་ས་བཟན་ནས་རྒྱག་པ་བཞིན་
རོ། ། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། ཞེས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་
པའོ་ཞེས་སྟོན་པའི་བྱིར་ཆོག་སྡུ་མ་དེའི་མཁུག་ཏུ། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་
ཁྱད་པར་མེད་པས། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་སྐྱེས་པར་སྐབ་པར་ཁས་
སྐྱབས་དགོས་ན། དེ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་
རོ། ། དེ་འདྲ་བ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་
ཡོད། དེས་ན་མ་སྐྱེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་
འབྱེད་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ་ཤ་ཤེས། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེས་ཞེས། ། དེ་
ཉིད་མཐུན་པ་ མཆོག་གིས་གསུངས། ། ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་
ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་བས་གསུངས་པ་ནི། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་
པ་ཤ་ཤེས། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་མ་
བྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐར་ཇི་སྐད་དུ་གདགས། གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན་ནི་དེ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱར་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་བས་ན་ནང་འགལ་བའི་བྱིར་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་

རོ་ཞེས་ཟེར་ན། གྲེ་མ་གྱི་རྩད་ན་བ་དང་སྦྱང་མེད་པས་ཀྱང་བདག་ལ་ལྷན་ཀ་བཅའ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་མ་རུངས་བ་ཞེས་བབ་བོ། །བདག་མ་རུངས་བ་ཞེས་བབ་བོ་ཞེས་པ་
 འདི་ལ་དཔེ་གཞན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དཀའ་བ་ཞིག་བབ་བོ་ཞེས་བྱུང་། གང་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་
 པ་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོས་གང་གི་ཆེ་
 སྒྲས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ལྷན་ཀ་བཅའ་བའི་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། ཞེས་པ་ནས། བདག་ཉིད་གང་
 གིས་དེའི་སྦྱེ་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། ཡང་དག་པར་འདོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 འདོད་གྱི། ཞེས་བྱུང་པར་བྱེ་ནས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་
 པར་སྤར་ལན་མང་དུ་སྒྲས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པའི་ཆོག་མ་ཐོས་ཤིང་དོན་མ་གོ་
 བས་ན་བ་དང་སྦྱང་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། ཆོག་གསལ་
 ༣༣ ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
 སྦྱ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་༣༣ ་ལས། འདས་པའི་དངོས་སོ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་
 བྱིར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། དངོས་
 སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་།
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་དེ་དག་ཁྱོད་ལ་སྤང་གི་འདུག་གམ་མི་འདུག་བདག་གིས་ངེ་
 བ་བཀོད་པ་འདི་ཁྱོད་གྱིས་ཐོས་གྱི་འདུག་གམ་མི་འདུག་ །དེ་ལ་མཐོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་
 པ་དང་། ཐོས་གྱི་མི་འདུག་ཟེར་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོད་ཅན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པ་ཁྱོད་
 དང་སུ་ཞིག་ཅོད། སྤང་གི་འདུག་ །ཐོས་གྱི་འདུག་ཟེར་ན་ནི། འདུག་ཅེས་པ་ཡོད་པའི་དོན་
 ཡིན་པས་བོད་སྐད་མི་ཤེས་མཁན་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། བོད་སྐད་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 ན་སྤང་བ་འདུག་ཀྱང་སྤང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ངེ་ལྟར་སྒྲ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡོད་ན་ནི་སྤང་

བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ་ ལོ། །གལ་ཏེ་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་
དེ་ཟེར་ན་ནི། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་དེས་ན་དབུ་མའི་
དོན་འཆད་པར་རྫོམས་ནས་དབུ་མའི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་དུ་མ་འཆངས་ཤིག། དེ་ལ་གལ་
ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་བྱུང་བར་མེད་ཅེས་མི་སྤྲི་ཡི། ལུས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
མི་ཁེགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྫོམས་པས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བརྫོག་མི་
ལུས་ལ། རྟོག་པ་བརྫོག་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡང་མེད་པས། སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་རྟོག་པ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བསྟན་བཅས་དུ་མ་དང་འགལ་
ཞིང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་མི་ལུས་པར་འགྱུར་བས་
སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་༣༣ ་ལས། འདི་བརྟེན་འདི་
འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། །འཛིག་རྟེན་ཚུ་ལ་འདི་འགོག་མི་མཛད། །ཅེས་དང་། ལྷོང་འཇུག་
༣༣ ་ལས། རི་ལྷར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདིར་
ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱར་གྱུར་པ། །བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྫོག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་
ཟླ་བས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་༣༥ ་ལས། ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་སོ་རྣམས་རང་
གི་ངོ་ལོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་གང་འགོག་པ་དང་གང་མི་འགོག་པའི་
བྱུང་བར་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་པས་མིག་ལེགས་པར་བྱེ་ལ་སྟོས་ཤིག། །གཞན་
ཡང་འཇུག་པ་༣༩ ་ལས། ལྷན་དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་
གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། ། ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ།
དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལ་སོགས་

བ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མེད་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱང་ཞེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
 ཞེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཤེད་མཚུངས་སུ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རི་ཅམ་སྒྲོམ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བཞིན་དུ་བདེན་ཞེན་ཀྱང་བདེ་མི་རུས་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་སྒྲོམ་པ་
 རྟོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག ། སྒྲ་མ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པ་དང་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་བྱེ་ནས། ཡོད་པ་མི་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་བཞི་དང་བདུན་
 སོགས་ཀྱིས་བཅའ་བས་མ་རྟེན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་གའི་
 རང་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། དཔུང་མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། མདོ་སྐྱད་པ་ལས། རྣམ་མཁའ་རི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེ་འདི་བརྟགས་པར་གྱིས། ། དེ་
 ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཇུག་
 པའི་རྣམ་བཤད་༣༩༡ ་ལས། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་བཅད་
 ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་ངམ་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྒྲིབ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་
 བ་ལས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པ་རྟོགས་པའམ་མཐོང་བའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱུང་པའི་
 རིགས་པས་རྟེན་དགོས་པ་ལས་མ་རྟེན་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་དེ། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་
 དམ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་ལྟ་བུ་སྤྱད་
 སེལ་སྒྲོན་མེ་༣༩༢ ་ལས། ཞེ་གནས་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་རྟོན་གྱི་ལྟ་སྤྱི་རྣམ་པ་འཆར་

ཚུལ་ལྟར་དུ་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱུངས་ཆད་དུ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
དེ་ཞོར་ན་སྟོང་ཉིད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་འཆར་ཚུལ་མི་འོང་བ་མི་སྲིད་པས།
ཞེས་སོགས་དང་། སྟོན་དུ་སེམས་ལྟ་བུ་དེ་འཆོལ་བའི་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་རང་
བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པས་ངེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཚུལ་བཅའ་བ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པའི་
ངེས་པ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་འགགས་མ་ཉམས་པར་སྐྱོངས། ཞེས་སོགས་དང་།
ཡུལ་སྟོང་ནས་བྱུང་བ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་འདུག་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་
བཅའ་བ་ན། མཐར་གཏང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བའམ་ཡུལ་སྟོང་ན་རྟེན་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
ངེས་པ་ལྟར་གིས་སྐྱེས་པ་དེ་གའི་རྒྱན་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཅའ་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
རྟེན་རྒྱ་མེད་པར་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། ད་དུང་དེའི་སྟོང་དུ་བདེན་པར་བྱུང་བ་
མེད་སྟམ་དུ་ལན་རེ་རེ་བཞིན་སྦྲར་ཡང་དག་གེ་བྱའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྲར་ནས་སྐྱོང་
དགོས་སྟམ་པ་ནི། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་བས་མ་རྟེན་པ་དེ་བདེན་
པར་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་གོ་བར། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བཅའ་བ་ན་མ་རྟེན་
པས། དེ་ལྟར་བཅའ་བས་མི་འདུག་གོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ཆད་ལྟར་སོང་གིས་དོགས་ན་ནི།
དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བཅའ་བ་ན་མེད་པ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་
ཞེ་ཕུགས་སུ་འཆངས་འདུག་པས། ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའོ། དེས་ན།
དབུ་མ་པ་ལ་སྦྱ་མ་རིགས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་སྦྲ་མ་རང་
རྒྱུད་པ་དང་སྤྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་བཞེད་མི་བཞེད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སོགས་
ནི་ཁོ་བོའི་དབུ་མའི་དཀའ་གནད་ལ་དོགས་དཔྱད་ལུང་རིགས་སེང་གི་དཀར་མའི་སྦྱ་
དབུངས་ལས་བཤད་ཟེན་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། ། མདོར་ན། གསེར་མེད་༥༥༠ ༽ལས།
དེའི་ཕྱིར་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་
པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ཞིང་དེ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བ་ཅམ་ལ་སྟོས་བུལ་ལམ་གཤེས་

ལུགས་མཐོང་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་
 མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་གྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདྲུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་དཔའ་
 མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་
 མཐོང་ཞེས་སེམས་ཙན་ཆིག་ཏུ་རབ་བཟོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཡིན་དོན་འདི་
 བཏག་པར་གྱིས། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རུས་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཆོས་
 མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་རི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་གཡོགས་མ་
 མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་སོ། །སོགས་
 གྱི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཙཱ་མོ་སྟོང་སྟོགས་སྤྲུལ། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
 གིས་ཡུལ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་སྤྱི་བ་མ་ལུས་
 པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོས་བྲལ་རྟོགས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་དུ་བཟོད་པའི་
 རྟོན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་བརྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་
 སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། །སྤྱི་བ་མཐོང་མཐའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར། །འདིར་བྱོད་སྟོགས་གཅིག་སྟོ་གྲོས་
 ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་སྟོགས་རེ་ལས་མ་རྟོགས་ཤིང་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་དང་པོར་
 ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཙཱ་མོ་བཞོད་པའི་ལན་དུ། དང་པོ་གཉིས་
 གྱི་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྤང་སྤྱི་བ་ལྟ་བུར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བྱེད། སྤང་མཉམ་
 བཞག་སྤང་བཅས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བས་རྟོགས་མ་གྲུབ་མི་ཐེར་གྱི། ཆོས་ཉིད་
 སྟོས་བཅས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་བྲུབ་པ་མ་དེས་ལ། སྟོས་པ་ནི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་
 པར་རྟོགས་མ་གྲུབ་ཏེ། དཔེར་ན། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་སྤྱིས་པ་ན་དེ་དུས་

ཡུལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་དང་མཉམ་བཞག་དམིགས་
བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་མི་
གནས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་མཐའ་གང་དུ་མི་འཛིན་པ་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྙད་བྱས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཆེ་སྤྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྒོ་ཡང་སྤྱེ་བ་དང་
བྲལ་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མི་འཐད་
པར་ཐལ་བ་མེད་དེ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྒྲོས་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་ཐེག་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཙམ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ལ། ཆོས་
ཉིད་གྱིས་ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་མི་བསྐྱེད་པས་རྟེན་བརྟེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་
མིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷང་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཐེག་ཆེན་དེ་བདེན་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བདེན་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟབ་
པའི་མཐུན་པ་ཡུལ་མེད་པའམ་དེའི་ཡུལ་དོན་དམ་དུ་བྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷ་པ་ནི། མདོ་
ལས་སྒོ་བ་ལམ་ན་ཆོས་ཉིད་ཕྱོགས་རེ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་རྒྱས་ལ་
མི་མོས་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཐེག་ལ་ཆེན་ལ་བྲངས་ཕྱིར་ཡིན་པས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་
པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཉིད་ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་
ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་དུ་མང་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡི་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱུབ་
པ་དང་རྟོགས་ལ། དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་མིན་པ་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོས་བསྐྱབས་
ནས་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་
ཡོད་པ་ཡི་ཤེས་ཞབས་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་གྱིས་སྦྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། གསེར་མེད་སྐབས་
འདིར་བྱ་ཉ་ཅི་རིགས་གྱི་འདོད་པ་དང་མ་ཐུན་པར་ཅོད་སྤོང་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གསེར་མེད་
དང་རྗེ་རང་གི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། གསེར་མེད་གི་གོང་འོག་ཀུན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཐེག་ཆེན་

གྲི་མཉམ་བཞག་གི་འཛིན་པ་དང་མཐོང་བར་གསུངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་དང་། དེ་དང་
 མཉམ་བཞག་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་མིན་པར་གསུངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཡོན་
 ཏན་རིན་ཆེན་སྤྱད་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི། དགོངས་པ་རབ་གསལ་༣༡༠ ལས། མཐོང་བ་
 མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་
 བར་མི་བཞེད་ཀྱི། སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་སྒྲོས་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་སྒྲོས་བྲལ་མཐོང་བར་འཛིག་
 པས། མཐོང་མ་མཐོང་གཞི་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་
 རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། འདྲ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་
 མི་མཐོང་ཞིང་། གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་
 ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ན་ཆོག་ཏུ་རབ་
 བཟློད་པ། རྣམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་རྟགས་པར་གྱིས། དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་
 བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རུས་མ་
 ཡིན། ཞེས་མི་མཐོང་བ་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དོན་ཏེ། ལུས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་ངམ་
 རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྒྲིབ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་
 དང་འདྲ་སྟེ། དེར་ཡང་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་མ་མཐོང་བ་ནི་སྒྲིབ་ཐོགས་སོ། ། དཔེ་
 དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མིན་པར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ནི་རྟེན་པ་ཐ་
 མས་བཀག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་བླང་༥༧༡ ༽ལས། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས། ལྟར་སྤང་གི་ཚོད་པ་དགོད། ཡང་དག་གི་ལན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་
 བྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོས་བཤམ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་གཞན་ཡང་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པའི་རིགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་རྟོན་དུ་མི་
འཐད་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་མེད་པའི་བྱིར། མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་
སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་
ཡུལ་ན་ཡོད་པས་སོ། །ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་ལས་
མ་རྟོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་
དེ། ས་དང་པོ་ནས་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་རྫོགས་པས་ཤེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན།
ལྟར་སྤང་གི་ཚིད་པ་ལྟ་བུ་དགོད་པའི་ཚོལ་བ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རི་ལྟར་ཚིད་པའི་ཚུལ་ལ་
བརྟག་ལ་གཞན་སྡེ་མིན་ལ་རང་སྡེ་ཡིན་པ་མངོན་ནོ། ། འོ་ན། རང་སྡེ་བྱུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་
བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་གསལ་པོ་བཤད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཞིབ་
ཏུ་དབྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ། ། མདོར་ན། སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་
དང་། སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་དང་ཞེ་བ་འཆོ་སོགས་སྦྱ་མ་རིགས་བྱུབ་པར་འདོད་ཅིང་།
རྒྱན་སྤང་དང་འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་ལས། འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་
སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྟོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་པར་བྱ་
བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ལ་འཁྲུལ་ནས་རིགས་ཤེས་དཔག་དང་། འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་སྟོང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་དེ་
རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཚུལ་གསེར་ཐོང་གི་རེ་ཞེག་རང་ལུགས་འཛོག་ཚུལ་
དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་དུ་ཕྱོགས་སྤྲ་འགོག་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན་ཤེས་ཅུས་སོ། །
སྤྲ་རབས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དབྱུ་མ་བ་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་།
སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བྱི་མའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསེར་

མེད་ལས། འཕགས་ཁོལ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། བདེན་དངོས་མེད་
 པའི་ཉེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་།
 ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་སྐྱེ་རབས་པའི་འདོད་ལུགས་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་དེ་དག་
 གི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཚུལ། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་༣༥༠ ་ཧེལས། གང་
 དག་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་ཉེན་འབྱུང་རྩན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་
 བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལེགས་
 པར་མ་སྐྱངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལོག་པར་འཆད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲང་ལྟ་བ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་བཞག་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 དང་། ཡང་རྣམ་བཤད་སྐབས་ལྟ་བ་༡༩༥ ་ཧེལས། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་
 སློ་ཞེས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ཉིད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་སྐབས་དུ་མར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་
 བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཉེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མར་སྤང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི། དབུ་མ་པའི་བྲི་ཅམ་
 ཡང་མེད་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འཕགས་སེང་གི་རང་ལུགས་མཉམ་བཞག་གིས་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་དང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་
 བུ་འདི་འདྲ་མང་། རྗེ་ཡབ་སྐུས་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྤར་གྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་
 མ་ཐད་སྐྱུ་མ་རིགས་བྱུ་བ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡང་མི་བཞེད་དེ།
 གཞུང་ལས། ཐ་སྙད་ནི་རྒྱ་གར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གྲང་འདོད་དོ། ། ཕྱིར་དབུ་མ་པར་
 ཁས་འཆེ་བའི། ཞེས་སོགས་དང་། སྟིང་པོའི་རྒྱན་ལས། སྐྱུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སློབ་དཔོན་
 སྐྱུ་མ་རིགས་བྱུ་བ་པར་འདོད་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པར་ཐད་དོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྐྱུ་མས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་

དོན་དམ་དུ་མི་འདོད་འདྲ་ཡང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དངོས་གཞལ་ཡིན་ཕྱིན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞུང་དུ། སྤང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ། ཞེས་གསུངས་སམ་སྙམ། སྤང་བས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་སྦྲེལ་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་སོགས་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་དབྱ་མ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་སྤང་བ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་ཚུལ་ཡང་། སྟོང་འདུག་ལས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། སློབ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམས་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་འབྲུལ་ནས་ཆོས་གང་ཡང་དངོས་སོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་ལ་སོགས་པའི་སློབ་པ་གང་དུ་འང་མ་བྱུང་བ་རྣམས་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སློབ་ཅིང་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་སློབ་བྲལ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་སློབ་ཡུལ་ལས་འདས་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཀྱང་ཡུལ་མེད་དུ་འཛོག་པ་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་དོ། ། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སློབ་པ་བཅད་ཅམ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་ཅམ་དང་། སྟོང་ཉིད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དུ་འཛོག་པ་དང་གཏན་མི་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། འུགས་སྤང་འདོད་ཚུལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཆེས་པའི་སྐབས་སོགས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་སྦྱབ་བྱེད་མ་སློབ།

༢༡། །སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་ནི།

ས་བཅུ་གཅིག་དང་ཀུན་རྫོངས་ཉིར་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་གིས་ས་སོ་སོ་ལ་སྦྱིབ་ཚུལ་ནི། གསེར་མེད་༥༥༥ ་ལས། བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་སྦྱིབ་པལ་ཆེ་

བ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་སྤྱན་མོང་བ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
 གཤམ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ས་བརྩ་པོ་
 རེ་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མ་སྤྱན་ཕྱོགས་རེ་
 རེ་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་ཞེན་དང་ངན་སོང་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྟང་བ་སྤྲ་མོའི་འབྲུལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་
 དང་། གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོས་པའི་གཤམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དང་།
 བཞི་པ་ལ་སྟོམས་འཇུག་ལ་སྟེད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྟེད་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་
 ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་འགཅིག་ཏུ་མི་
 ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དང་མཆོན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བ་དང་། བདུན་པ་ལ་མཆོན་མ་སྤྲ་མོ་
 འབྱུང་བ་དང་། མཆོན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མཆོན་མེད་ལ་
 རྩོལ་བ་དང་མཆོན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་དང་། དགྲུ་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་
 ཆོག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྟོབས་པ་ལ་གཤམ་
 ཀྱི་དབང་ལ་དང་། སྟོབས་པའི་དབང་ལ་དང་། བརྩ་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དང་། གསང་
 བ་སྤྲ་མོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དང་། བརྩ་གཅིག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་
 སྤྲ་མོ་དང་རྫོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མོངས་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡན་ལག་བརྩ་
 གཅིག་རྫོགས་གྱུར་པས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བརྩ་གཅིག་། མོངས་གཉིས་གནས་
 ངན་ལེན་གཅིག་པ། །མི་མ་སྤྱན་ཕྱོགས་ཉེ་ཐ་དད་འདོད། །ཅེས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་
 དང་པོའི་སྤྱི་དོན་པ་༣༡ ་ལས། བདུན་པ་སྤྲ་བུ་མི་མ་སྤྱན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་
 པ་ལ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱན་མོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བརྩ་པོ་རེ་རེ་
 ལ་རང་གི་སྤྲ་བྱར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
ཚོངས་པ་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འཛིགས་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་གཉིས་
པ་ལ་ལྷང་བ་སྤྱོད་འབྱུང་པ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ནུམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཚོངས་པ་དང་། ཐོས་པའི་
གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་
འཇུག་ལ་སྤེད་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ཚོས་ལ་སྤེད་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་ལྔ་པ་ལ་འཁོར་
བ་ལ་གཅིག་རྩ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ལྷང་
འདས་ལ་གཅིག་རྩ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོངས་པ་དང་།
ས་དྲུག་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། མཚན་མ་མང་པོ་
འབྱུང་བ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། ས་བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཚོངས་པ་དང་།
མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཚོངས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མེད་ལ་
རྩལ་བའི་ཚོངས་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚོངས་པ་དང་། ས་དགུ་
པ་ལ་ཚོས་བསྟན་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་
ཤེས་རབ་དང་སྟོབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལ་དང་། སྟོབས་པའི་དབང་ལ་ཚོངས་པ་
དང་། ས་བརྒྱུ་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དང་། གསང་བ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཚོངས་
པ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་རྩ་སྤྱོད་དང་། ཐོགས་པ་
ཤིན་རྩ་ཚོངས་པ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཅིག་རྫོགས་གྱུར་པས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བརྒྱ་གཅིག་ཚོངས་གཉིས་གནས་
ངན་ལེན་གཅིག་པ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་ཐ་དད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་
གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། འདི་དག་ནི་ས་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྤངས་ཟེན་པའི་
ཀུན་ཚོངས་དང་གནས་ངན་ལེན་ལ་བྱེད་དམ་འོན་ཀྱང་། ས་རང་རང་གི་ས་རང་གི་ངོ་སྐལ་

གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོངས་དང་གནས་ངན་ལེན་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ས་དང་
 པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་ཞེན་པ་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 ས་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རྫོངས་པ་ལ་འདྲོག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་བྱེད་ལས། ས་
 དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྫོངས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆ་
 ལས། ས་བཙུ་པོ་རེ་རེ་ལ་རང་གི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་རྫོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་།
 དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་སྟོགས་རེ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྫོངས་པ་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འདྲིགས་པའི་རྫོངས་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྡོ་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོངས་དང་གནས་ངན་ལེན་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པ་གང་ཞིག་སྐབས་འདིར་རབ་དགའ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ས་བཙུ་གཅིག་
 དང་སོ་སོའི་སྤང་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོངས་ཉེར་གཉིས་དང་སྤངས་གཉིན་སྦྱོར་
 དགོས་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤངས་མ་བེན་
 པའི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་སྦྱིབ་པ་བཅད་པ་
 སྤངས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ས་རང་རང་གི་སྐབས་
 ཀྱི་སྤངས་བེན་པའི་ཀུན་རྫོངས་དང་གནས་ངན་ལེན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་ཞེན་སྤངས་པར་
 ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན། སོ་སོའི་སྤང་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོངས་
 ཉེར་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་བཙུ་གཅིག་གིས་ས་སོ་སོ་ལ་སྦྱིབ་ཚུལ་ནི། ཆོས་དང་
 གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྫོངས་པས་བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 དང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་ཉོན་མོངས་པས་འདྲིགས་པས་རྫོངས་པས། འཁོར་བའི་
 གནས་སུ་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་གཏོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པས་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལྟག་པ་ལ་གོགས་

བྱེད། ལྷ་བ་པ་སྤྱོད་པ་ལྟེ་བཅས་པ་ལ་མྱོངས་པ་དང་། ལས་དང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟེ་གསལ་
ཏག་ཏུ་ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལ་མྱོངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་པར་ལྟག་པ་ལ་དང་། མ་ཐོབ་པ་
ཐོབ་པར་སྤྱོད་པའི་མྱོངས་པ་དང་། གཟུངས་མཆོག་ཐོབ་པ་ལ་མྱོངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་
པས་མི་ངོམས་པར་དཀའ་སྤྱོད་བཟོད་པའི་དང་། སྤྱོད་པ་ལྟེ་གསལ་གི་བདེ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་
མྱོངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་དག་པ་སྤྱོད་པའི་མྱོངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར་བདོག་པ་ཀྱན་གཏོང་བ་ལ་བཙོན་པའི་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཤིན་
ཏུ་སྤྱོད་པའི་མྱོངས་པ་དང་། ལྷ་ལྟེ་གསལ་ལ་མཛོན་པར་སྤྱོད་པ་ལྟེ་གསལ་པའི་མྱོངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
ཉིད་པའི་དོན་དུ་བྱིས་པ་དང་འགྲོག་འདྲིས་བྱེད་པ་སོགས་བཅུ་སྤྱད་པ་ཉེ་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་མྱོངས་པ་དང་། མཆོན་མ་
མང་པོ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་མྱོངས་པ་གཉིས་ནི་ཉན་རང་གི་ས་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་
ལ་སྤྱོད་པའི་མཆོན་མ་སོགས་སྤྱོད་པའི་དང་། མཆོན་མ་སྤྱོད་པ་ལ་མྱོངས་པ་དང་།
མཆོན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མྱོངས་པ་གཉིས་ནི་མཆོན་མེད་ཚུལ་བཅས་ཀྱིས་
གཞན་དོན་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་དང་། མཆོན་མེད་ལ་ཚུལ་བའི་མྱོངས་པ་དང་། མཆོན་
འདྲིན་འདྲིན་པ་ལ་དབང་བར་མྱོངས་པ་གཉིས་ནི་འབད་ཚུལ་རགས་པ་མེད་པར་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བའི་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་དང་ཡི་གེ་ཆད་མེད་པ་ལ་
མཁས་པ་ལ་མྱོངས་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་དབང་ལ་མྱོངས་པ་གཉིས་ནི་སོ་རིག་རྗེས་མ་ཐུན་
པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་དང་། མཛོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པའི་
མྱོངས་པ་དང་། གསང་བ་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པར་མ་གྱུར་པའི་མྱོངས་པ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་པར་བྱིན་ལྟག་པས་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་མཛོན་པ་སྤྱོད་པའི་དང་། སྤྱོད་ལུལ་
ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་མྱོངས་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་མྱོངས་པ་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་

བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོབ་བའི་གོགས་སམ་དེ་ལ་སྤྱོད་བའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་གཉིས་རེའི་ས་བོན་ལ་གནས་ངན་ལེན་ཟེར་རོ། །དང་པོ་གཉིས་ལ་མཐོང་
 སྤང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད་པས་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཀྱིས་ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་ལ་གོགས་
 བྱེད་ཀྱང་ས་དང་པོ་ལ་མིན་ཟེར་རམ་དཔྱད། ལྷ་བ་སྤང་བྱའི་བྱེད་པར་ལ་གསེར་བྱེད་ལས།
 ཞེས་སྤྱོད་པལ་ཆེ་བ་དང་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོངས་ཉེར་གཉིས་ས་དེར་སྤྱོད་པ་ལས། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱོད་བའི་ཆ་ནས་མ་བཞག་པས་ཞེས་སྤྱོད་མིན་པར་བསྟན་སྟེ།
 ས་བཅུའི་ཐུན་མོང་གི་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་སྐྱབས་དང་པོ་དང་
 ལྷ་བར་བཞད་བའི་རྟོག་པ་སོ་བྲལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབས་དང་
 པོའི་དེ་བྱེ་ཆེད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ས་བཅུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་ཐོབ་
 པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀུན་རྫོངས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ས་བོན་རེ་རེ་སྟེ་
 བཅུ་གཅིག་གསེར་བྱེད་དུ་གསལ་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བའི་
 རྫོངས་པ་དང་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་བའི་རྫོངས་པ། ནས། ཞེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་མོད་རྫོངས་པ་དང་། ཐོགས་པ་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་མོད་རྫོངས་པ་ཞེས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རྫོངས་པ་སྦྱར་བས། པལ་ཆེར་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་
 ལ། ས་དང་པོའི་དེ་ལ་གཉིས་བྱས་ནས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་འཛིན་གོ།

༣༡ །མཐོང་སྤང་ལོག་ཞུགས་དང་། སྒོམ་སྤང་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་
 སྐབས་ལ་དཔྱད་པ་ནི།

གསེར་བྱེད་༥༥༥ །ལས། གཉིས་པ་ལ་བཞི། མཐོང་སྤང་ལོག་ཞུགས་དང་། སྒོམ་
 སྤང་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དཔྱད། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། སྤྱིའི་བྱངས་དང་། ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་ལོ། གང་པོ་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི་ཀུན་བདུས་སྟུ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྟུག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་
བྱ་བ་དག་ནི་བཅུའོ། སྟུག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བར་ཀུན་འབྱུང་དང་
འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་
སྟུག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་དགའའོ། སྟུག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་
བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བར་ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་
ཏེ། དེ་དག་མདོར་བསྟུན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་
སོ་ཞེས་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་ཁོང་ཁྱིའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་མདོན་གྱུར་དུ་མེད་པའོ། ས་
བོན་དེ་འཛོག་བྱེད་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱང་འདོད་པ་
ཁོ་ནར་སྤྱོད་བ་ལ་དགོངས་ནས་གོང་མའི་ས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བོར་ནས་འདོད་པ་དང་གོང་མའི་
ས་ལ་ཡོད་པའི་སྤ་རྒྱས་བཅུ་དང་དགུ་རྣམས་བདེན་པ་བཞི་ཀ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ལོག་
ཞུགས་སུ་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ཉོན་སྤྲིབ་ལ་མཐོང་སྤང་ལོག་ཞུགས་
ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཀུན་བདུས་ལྟར། མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྲིབ་དེ་དག་ཁམས་
དང་ས་དང་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱེ་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་པོ་དེ་
དག་ཀྱང་སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ལོག་པར་འཇུག་
པའི་བྱུར་འདོད་པ་ན་མཐོང་སྤང་བཞི་བཅུ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོ་མེད་པའི་
བྱུར་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་ཅ་བྱུག་སྟེ། བསྐྱེམས་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱུར། དེར་
ཐལ། ཀུན་བདུས་༡༣༥ ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་གཉིས་ཏེ། མཐོང་བས་སྤང་བར་
བྱ་བ་དང་། བསྐྱེམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྟུག་བསྐལ་མཐོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་བཅུའོ། སྟུག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བར་ཀུན་འབྱུང་

བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་
 གྱི་ཁམས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་དགའའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་
 སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་གྱི་ཁམས་ན་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་མེད་
 པའི་ཁམས་ན་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་མདོར་བསྐྱུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་
 ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དེས་ན། ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་ལྟའི་ནང་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
 བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་བཞི་ལ་
 ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པས་བྱབ་ལ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་དྲུག་ལ་ནི་ལྟ་ན་ཅིག་
 སྐྱེས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་༡༩༥། ་
 ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ན་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དྲུག་སྟེ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་
 དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་།
 ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པའོ། །གཟུགས་གྱི་ཁམས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པར་ལྟའོ། །གཟུགས་
 གྱི་ཁམས་ན་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་མདོར་བསྐྱུ་
 བ་བཅུ་དྲུག་ནི་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྡེ་
 དགེ་བསྟན་འགྱུར་སེམས་ཙམ་༩། བེ། སྤྱང་ལོ་ལྟའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་༩༡། ་ལས། མ་རིག་པ་
 གང་ཞེ་ན། ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་རྣམས་མི་ཤེས་པ་དེ།
 དེ་ཡང་ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། །འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་མ་རིག་པ་དེ་དག་ནི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་
 སྟེ། ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་མི་དགེ་བའི་རྩ་བའོ། །ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན། ལྟ་བ་ལྟ་

སྟེ། འཛིག་ཚེགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །འཛིག་ཚེགས་ལ་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ལ་བདག་གམ་བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཏྲག་པའམ་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་འམ་འབྲས་བུ་འམ། བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཛིག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན། ལྟ་བ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་། དེའི་གནས་ཕུང་པོ་རྒྱུ་ལ་མཚོག་དང་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དམ་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་དང་། དེའི་གནས་ཕུང་པོ་རྒྱུ་ལ་དག་པ་དང་གོལ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱེན་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་ལྟ་བ་འོག་མ་གསུམ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། །ལྟ་བ་མ་ནི་ལྟ་ན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་དང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྒྲིམ་སྒྲུང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་བྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་དྲུག་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཁམས་གསུམ་ས་དགའའི་སྒྲིན་ས་བྱེ་ན་ཞེ་དྲུག་སྟེ་འདོད་པ་ན་དྲུག་བསམ་གཏན་བཞེན་ལྟ་བཞེན་ཉི་ཤུ། གཟུགས་མེད་བཞེན་ལ་ཡང་ལྟ་བཞེན་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ས་ལ་ཆེ་འབྲིང་གི་རྒྱུ་པའི་སྒྲིན་ས་བྱེ་ན་ས་དགའ་བོ་རེ་རེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་ལྟ་དགའ་དགའ་བྱེ་བས་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་དང་། འདོད་པར་ཁོང་ཁྲོ་དགའ་བྱེ་བས་བཞེན་བརྟུ་དང་བཅུ་བཞེན་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆིམས་མཛོད་གནས་ལྔ་བ་༡༠ ་ལས། སྒོམ་སྤང་ནི་འདོད་པ་ན་
དུག་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་དུག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྱང་(རྣམ་པ་དང་
) ཁམས་དང་སའི་སྒོ་ནས་སྤེན་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་
དང་།

གསེར་སྤོང་༥༩ ་ལས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དུག་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དུག་སྟེ།
ཀུན་བཅུས་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དུག་སྟེ་འཛིག་ཆོགས་
ལ་ལྔ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྔ་བ་ལྔ་ན་ཅིག་སྒྱེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་
བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཁོང་ཁྱོད་བ་མ་གཏོགས་པ་
ལྔའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་རི་ལྔ་བར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉི་དེ་
དག་ མདོར་བསྟུན་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དུག་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་སས་སྤེན་ན་ཞེ་དུག་སྟེ་འདོད་པ་ན་དུག་བསམ་གཏན་བཞི་ན་ལྔ་བཞི་ཉི་ཤུ།
གཟུགས་མེད་བཞི་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུའོ། །ས་ལ་ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤེན་ན་ས་
དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་ལ་དགུ་དགུར་སྤེན་བས་བྱ་གཅིག་པ་ལྔ་དང་།
འདོད་པར་ཁོང་ཁྱོད་དགུར་སྤེན་བས་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིའོ། ཞེས་དང་། སྐབས་དང་པོའི་
སྤྱི་དོན་༥༩ ་ལས། དེ་དག་མདོར་བསྟུན་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དུག་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་
བར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེན་ཞེ་དུག་ཡོད་དེ། འདོད་
པ་ན་དུག་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ལྔ་བཞི་ཉི་ཤུ། གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་ལྔ་བཞི་ཉི་ཤུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ས་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤེན་ན་ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་
ཞེ་སྤང་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་ལ་དགུ་དགུར་སྤེན་བས་བྱ་གཅིག་པ་ལྔ། འདོད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་མ་
ཞེ་སྤང་ལ་དགུར་སྤེན་བས་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༡། གཉིས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི།

ཕྱི་དགེ་བསྐྱེད་འགྱུར་སེམས་ཙམ་༼ཞི༽ གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་༡༡༥༽ལས།
དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བརྩུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་
བ་མ་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གོང་མ་ལ་ནི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལོག་པར་འཇུག་
པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གའི་བདེན་
པ་ལྟག་མ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་འཇུག་པ་དོར་བས་སྤྱིར་ན་མཐོང་སྤང་གོ་བཞི་ཡོད་དེ།
མཆིམས་མཛོད་གནས་ལྟ་བ་༡༠༽ལས། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས་ནི་
འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ནི་བརྩུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འཇུག་གོ། །བདེན་པ་སྤྱི་མ་གསུམ་
ལ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་
བརྒྱད་ལོག་པར་འཇུག་གོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་
པ་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་དགྲ་དང་བདུན་བདུན་ལོག་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་མཐོང་སྤང་འདོད་པ་ན་
སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་། གོང་མ་གཉིས་ན་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་སྟེ་དེལ་བས་དགྲ་བཅུ་ཅུ་བཞི་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སྒོམ་སྤང་ནི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོང་རྒྱལ་
མ་རིག་པ་བཞི་བཤད་ལ། གོང་མར་ཁོང་ཁྱོ་བོར་བས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཁམས་ཀྱིས་སྤྱི་
ན་བརྩུ་པོ། བརྩུ་པོ་དེ་ས་ལ་ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་པས་སྤར་ལྟར་སྤྱི་བས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ད་གཉིས་
ཡོད་པ་འདོད་སམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་ཐེང་ལས། བསྐྱ་བ་ལྟར་ན་སྒོམ་སྤང་གི་གངས་མང་
ཉུང་མ་བཤད་ཀྱང་། མཆིམས་མཛོད་༡༡༽ལས། སྒོམ་སྤང་ནི་འདོད་པའི་ཁོང་ཁྱོ་དང་།

ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པའོ། །དེ་དག་ལ་ནི་ལམ་མཚོ་ག་
 ཏུ་གོམས་པས་སྒོང་བས་ན་སྒོམ་སྤང་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འདི་དང་མ་ཐུན་པར་བཤད་དོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་གང་ཞིག་མངོན་པ་མངོད་ལྟར་ན། བཞི་ནི་སྒོམ་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན། ཞེས་པ་
 ལྟར་སྒོམ་སྤང་ནི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤེལ་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་བཤད་
 ལ། གོང་མར་ཁོང་ཁྱོ་བོར་བས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཁམས་ཀྱིས་སྤེལ་བ་བཅུ་ལོ། བཅུ་པོ་དེ་ས་
 ལ་ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་པས་སྤར་ལྟར་སྤེལ་བས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ། གུན་བརྟུས་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་གཉིས་སྒོམ་སྤང་ལ་བྱངས་མང་
 ཏུང་བྱང་བ་ནི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྒོམ་སྤང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡིན་ཏེ། གུན་
 བརྟུས་ལྟར་ན་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་
 རིག་པ་ཏེ་དྲུག་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་དེ་དག་ཁམས་དང་ས་ལ་ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་
 སྤེལ་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་ལ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་དང་མངོན་པ་
 མངོད་གཉིས་ལྟར་ན་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྒོམ་སྤང་མི་སྤྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་
 ཁྱོ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་ཏེ་བཞི་ལ་ཁམས་དང་ས་ལ་ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་
 སྤེལ་བ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ང་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

༢༡ །གསུམ་པ། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྤྲིའི་འདོད་ཚུལ་ནི།

མངོད་ལས། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པ། །འདོད་ན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྒོང་བར་བྱེད། །བཞི་ནི་
 བསྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་
 མེད་དེ་དང་འབྲ། །དེ་ལྟར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ན་སྐྱུག་

བསྐྱལ་ལ་བརྩ་དང་། །ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། མཚོག་འཛིན་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དང་ལམ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་དོར་བས་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བརྩ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད་ཡིན་ལ། གོང་མར་ཁོང་ཁྱོ་ཡང་དོར་བས་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དགུ་དང་བྲག་བྲག་བདུན་ལོག་པར་འཇུག་པས་སྦྱིར་མཐོང་སྤང་གྲ་བརྒྱད་དང་སྒོམ་སྤང་བརྩ་ཉེ་དགུ་བརྩ་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་བྲག་དང་།

གཟུགས་ན་ནི་ཁོང་ཁྱོ་ལྟ་མ་གཏོགས་པས་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་སྤྱ་རྒྱས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཅིག་དང་། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནའང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དེ་དང་འབྲ་བར་སུམ་ཅུ་ཅ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་ཐོང་༥༥༩ ་ལས། གསུམ་པ་ནི། མཛོད་ལས། དེ་དག་བརྩ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་ལ། །འདོད་ན་སྦྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་ལ། མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྦྱོང་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འབྲ། །ཞེས་འདོད་པ་ན་སྦྱག་བསྐྱལ་ལ་བརྩ་དང་། །ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། མཚོག་འཛིན་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དང་ལམ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་དོར་བས་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བརྩ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད་ཡིན་ལ། གོང་མར་ཁོང་ཁྱོ་ཡང་དོར་བས་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དགུ་དང་བྲག་བྲག་བདུན་ལོག་པར་འཇུག་པས་སྦྱིར་ན་གྲ་བརྒྱད་དོ། ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་ཐོང་ལས། སྦྱིར་ན་གྲ་བརྒྱད་དོ། ། ཞེས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་གིས་དབང་དུ་བྱས་པའོ། མདོར་ན། བྱེ་སྦྱའི་ལུགས་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་ནི་བཙོ་ལྟ་བཙོ་ལྟ། །ཁོང་ཁྱོ་ནི་ལྟ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་བརྩ་གཉིས་སོ། །ལྟ་བ་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་བྲག་གོ། མཆིམས་མཛོད་གནས་ལྟ་བ་༥༩ ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་དང་སྒོམ་

སྤང་བཅུ་ཉེ་དགུ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འདོད་ལ། དེ་དག་ཁམས་དང་ས་དང་ནམ་པའི་སློན་ནས་
 བྱེ་ན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལྟར་ན་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཅ་བརྒྱད་དང་སློན་སྤང་བཅུ་ཉེ་དགུ་
 བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དེ་དག་ཁམས་དང་ས་དང་ནམ་པའི་སློན་ནས་བྱེ་ན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཐོང་སྤང་དང་སློན་སྤང་གཉིས་བསྐྱེམས་ནས་
 ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་བྱེ་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། འོ་ན། མངོན་པོའི་རྒྱན་གྱི་
 ལུང་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སློན་སྤང་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཁམས་དང་ས་དང་ནམ་པའི་སློན་ནས་
 བྱེ་ན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་མཐོང་སྤང་དང་སློན་སྤང་
 གཉིས་བསྐྱེམས་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དེས་ན། དེ་དག་ཞེས་པའི་དེ་སྤྲོ་སློན་སྤང་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་བྱིར་ དེར་ཐལ།
 གསེར་སྤང་༥༥༩ ༽ལས། གཉིས་པ་ནི། མངོད་ལས། བཞི་ནི་སློན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། ། ཞེས་
 རོ་བོའི་སློན་ནས་བྱེ་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་བཤད་ལ། གོང་མར་
 ཁོང་ཁོ་བོར་བས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཁམས་ཀྱིས་བྱེ་ན་བཅུ་ལོ། བཅུ་པོ་དེ་ས་ལ་ཆེ་འབྲིང་
 གི་ནམ་པས་སྤར་ལྟར་བྱེ་བས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ད་གཉིས་སོ། ། འདི་ནི་བྱེ་སྤྲོ་ལྟ་བུ་དང་པོ་
 གཉིས་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ མདོར་
 བ།

མཐོང་སྤང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་མདོ་སྟེ་པ་ཡན་དང་། གྲུ་བརྒྱད་བྱེ་སྤྲོའི་ལུགས་སོ། ། སློན་
 སྤང་ཉོན་སྤྱོད་ལ། མདོ་སྟེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཛིག་མཐར་གཉིས་འདོད་ཁོ་ཆགས་ད་རྒྱལ་
 མ་རིག་པ་སྟེ་འདོད་པ་ན་དུག་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁོ་དོར་བའི་ལྔ་སྟེ་སློན་སྤང་ལྟན་སྤྱོད་
 བཅུ་དུག་སས་བྱེ་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཞི་བཞིས་ལྔ་ལྔ་སྟེ་ཞེ་དུག་དང་། དེ་
 རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བས་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སློན་སྤང་

འདིག་མཐར་གཉིས་ཁོ་ཆགས་གཉིས་ང་རྒྱལ་མ་རིག་བ་སྟེ་དྲུག་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུག་གསུམ་སྟེ་དགུ་དྲུག་ལྔ་བརྩ་ཅ་བཞི་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་བརྒྱ་དང་
བརྒྱད་བརྩ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་པོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་
ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་དགུ་སྟེ་དགུ་ལྔ་བཞི་བརྩ་ཅ་ལྔ་དང་། བཞི་བརྩ་ཅ་ལྔ་ཆོན་པ་
བཞི་བསྒྲམས་པའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དེ་དང་འབྲ་བ་སྒྲོམ་སྤང་བརྒྱ་དང་
བརྒྱད་ཅུ་བཅས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒྲོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་བསྒྲམས་པས་བཞི་བརྒྱ་
དང་བརྩ་བཞི་པོ། འདི་ནི་གོང་མའི་ལུགས་སོ། ། མཛོད་ལས། བཞི་ནི་སྒྲོམ་པའི་སྤང་བྱ་
ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་བྱེ་སྤྲུམ་ལྟ་མིན་བཞི་དང་། སས་ཉེར་བརྒྱད། ཆེ་འབྲིང་གིས་ཉིས་བརྒྱ་
དང་ང་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་མ་རིག་བ་སྟེ་
བཞི་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་དགུ་སྟེ་དགུ་བཞི་སུམ་བརྩ་ཅ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་པོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་
དགུ་དགུ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་འམ་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་སྤིང་ཅེ་བར་བཞི་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་པོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུ་
སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། ཁམས་དང་ས་དང་ཆུང་འབྲིང་
ནམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་ན་སྒྲོམ་སྤང་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྩ་ང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
བྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། མཐོང་སྤོང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྤོང་བས་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་མཐོང་
སྤང་ཞེས་བྱ་ལ། སྒྲོམ་སྤང་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒྲོས་སྦྱར་བ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་
སྒྲོབས་གྱིས་ལྟན་སྦྱེས་སུ་བྱུང་བས། གཉིན་པོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གོམས་སྒྲོབས་གྱིས་
སྤོང་དགོས་པས། ས་དང་ཆེ་འབྲིང་གིས་བཞག་ཅིང་སྒྲོམ་སྤང་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན།

གུན་བརྟམ་དང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མདོ་
 གྲེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ལ་
 བྱངས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟུང་ན། གསེར་བྱང་༥༩༣ ་ལས། དེ་
 ལྟར་ན་མཐོང་སྤང་བདེན་པ་དང་སྒྲོམ་སྤང་ཡུལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱ་བ་
 དང་གུན་བརྟམ་སུ་མཐོང་སྤང་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བསྟན་ཞེ་ན། དོན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
 བསྟན་བཅོས་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མདོ་གྲེ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་བྱུབ་
 མཐའ་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་
 ༡༠ ་ལས། འདི་དག་ལ་བྱང་ཏི་ན་རེ། འདིར་བཤད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བར་བཤད་པ་ནི་མདོ་གྲེ་བ་དང་། གུན་ལས་བརྟམ་ལས་བཤད་
 པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེར་(ལ་ཆེ་ཙག་གི་རྒྱ་ཀར་ཡང་མཐོང་བས་
 སྤང་བྱའི་སྤྲ་རྒྱས་ལས། བྱུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་ནི། བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད་དང་དགུ་བཅུ་
 བཞི། །བརྒྱ་ཙ་བཅུ་གཉིས་དགུ་ཅུ་འདོད་ཅེས་འབྱུང་།)མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་སོ། ། བྱང་
 ཏི་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཏི་འཇམ་དབལ་བཟང་པོ་ཡིན་ནམ་སྟུང་། ཆེ་ཙག་གི་རྒྱ་ཀར་ཞེས་པ་སུ་
 ཡིན་མིན་གསལ་པོ་མ་མཐོང་ངོ་། དེང་སང་ཏི་མ་ལའི་གཙུག་ལག་ལས་སྐྱབ་ཁང་གིས་
 བསྐྱེགས་ཞེས་མཆིམས་མཛོད་དཔེ་དེབ་དང་། སེར་སྤྲད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་
 རྣམས་ཀྱིས། དེབ་བཅོས་བེན་པ་རྣམས་སུ་ལ་དགོས་ན་དུ་རྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་བྱུལ་
 ཞེས་པའི་མཆིམས་མཛོད་འབྲུལ་དེབ་དེ་དག་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལྟར་ན་
 ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་དང་སྒྲོམ་སྤང་བཅུ་གྲེ་དགུ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་
 དུ་འདོད་ལ། དེ་དག་ཁམས་དང་ས་དང་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་ན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གཉིས་
 སུ་འབྱུར་རོ། ། ཆོས་མདོན་པ་བ་གཞན་དག་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པའི་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་ནི་བཙེ་ལྔ་བཙེ་ལྔ་ལོ། །ཁོང་ཁོ་ནི་ལྔ་ལོ། །ཐེ་

ཚེས་ནི་བཙུག་ཉིས་སོ། །ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་བྲུག་གོ། །དེ་དག་ལས་ལྟ་བུ་འོག་མ་གསུམ་
 དང་ཐེ་ཚོམ་ནི་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། །ལྟག་མ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཀྱན་བརྟགས་
 པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་བྲུག་
 ནི་ལྟན་སྐྱེས་སྒོམ་སྤང་དང་ཀྱན་བརྟགས་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་དང་། ལྟ་བུ་བྱི་
 མ་གསུམ་དང་ཐེ་ཚོམ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་མཐོང་སྤང་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་གོ་ནོར་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ནང་ལ་ཆོག་དེ་ལྟར་དུ་
 མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་སེམས་ཅམ་། །ཞེ། སྤང་པོ་ལྟའི་རབ་
 ཏུ་བྱེད་པ་༡༩༽ལས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་ལྟ་བུ་འོག་མ་གསུམ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་
 ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། །ལྟག་མ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། ཞེས་པ་
 ཅམ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་ནི་བཙོ་ལྟ་
 བཙོ་ལྟའོ། །ཁོང་ཁྱོ་ནི་ལྟའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་བཙུག་ཉིས་སོ། །ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་བྲུག་གོ། ཞེས་
 པའི་ཆོག་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་པའི་ནང་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཁོ་བོའི་མོངས་སྒོར་ཤར་ཆོད་ནི།
 མཆན་བྱ་དཀྱུས་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་ཀྱན་བརྟགས་དང་
 བསྐྱུ་བར་གཉིས་ལས་མཐོང་སྤང་གངས་མང་ཉུང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི།
 མཆིམས་མཛོད་༡༠༽ལས། འོན་ཀྱང་ལུགས་བྱི་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་འགལ་ཅམ་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མཆིམས་གསུང་དོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན། མཆིམས་མཛོད་ལས། རྣམ་པ་འགལ་ཅམ་དང་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཀྱན་བརྟགས་ལྟར་ན་ཉོན་
 མོངས་པ་བཙུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བྱུང་བར་མེད་
 པར་འོག་ཞུགས་འཛོག་པ་ནི་རྣམ་པ་འགལ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བར་ལྟར་ན་བདེན་པ་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་

དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུ་གཉིས་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་སུ་འགལ་བའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས་མ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིན་ཆོག་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་མཐར་འཛིན་པར་
 ལྟ་བུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟེ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་ལོག་ཁྱབ་ས་སུ་
 གྱུར་པའི་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོང་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་ལོག་ཁྱབ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་
 ལྟ་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྟེང་ཅིང་ཁེངས་ལ་མཆོག་དང་དག་གོལ་གྱི་རྒྱུར་འཛིན་པས་ལོག་
 པ་ལ་ལོག་ཁྱབ་ས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་ནི་དབང་གིས་ལོག་ཁྱབ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 མཆིམས་མཛོད་གནས་ལྟ་བུ་པ་༣༣ ་ལས། གོང་མ་བདག་ནི་ལྟ་བུ་དང་པོ་གསུམ་དང་མ་
 རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། ཉག་ཆད་
 ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པ་
 དང་། མཐའ་གཞན་ཏུ་དོགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་ཁྱབ་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་རྒྱལ་
 དང་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྟེང་ཅིང་ཁེངས་ལ་
 མཆོག་དང་དག་གོལ་གྱི་རྒྱུར་འཛིན་པས་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཁྱབ་ས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་ནི་རང་
 དང་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་འབྱུག་པས་དབང་གིས་ལོག་ཁྱབ་ས་ཞེས་ལོག་ཁྱབ་ས་
 གསུམ་ཏུ་འཆད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ལན་གང་འདེབས་དབྱེད་དོ། ། མཆིམས་
 གསུང་དོ། ཞེས་པ་ནི། མཆིམས་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། མཆིམས་སྟོ་བཟང་
 གྲགས་པའི་མཛོད་༤༩ ་ལས། ཀུན་བདུས་ལས། ལྟ་བུ་ལ་ཕྱང་བཅུག་མེད་པར་མཐོང་
 སྤང་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་དང་། འཛིན་ཆོག་པ་མཐའ་འཛིན་ལྡན་སྟེས་སྟོམ་སྤང་ཡིན་པས་
 བཅུ་དྲུག་བཞད་ལ། བསྐྱ་བར། བདེན་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་དོར་ནས་

དགྲ་བརྩ་ཅ་བཞིར་བཤད་དོ། ། དེ་གཉིས་ནི་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་ཡིན་
 ཞེས་འཆད་དོ། ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས། སྤུ་མ་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་བཤད་
 བ་དང་མཐུན་ནོ། ། རྣམ་པ་འགལ་ཅམ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། གསེར་ཐོང་ལས། ཀུན་བདུས་ལས་མཐོང་སྤང་བརྒྱ་དང་
 བརྩ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་ཞིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱ་བར་གོ་བཞི་བཤད་
 པ་ནི་རགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། གསེར་ཐོང་༤༩༣ ་།
 ལས། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་བདུས་སུ་བཤད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་བདེན་
 པའི་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་མཐོང་བ་ན་ལྟོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་
 པ་རྣམས་ལ་ལོག་ཞུགས་སུ་བཤད་ལ། བསྐྱ་བར་གོ་བཞི་བཤད་པ་ནི་རགས་པའི་རྣམ་
 གཞག་ཡིན་གྱི་ཞིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་བདུས་ལྟར་དུ་འཇུག་པར་བསྐྱ་བ་ཉིད་ལས་
 གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཀུན་བདུས་ལྟར་བཤད་པས་འགལ་བ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་མྱིབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐོང་སྤང་དང་
 སློམ་སྤང་གཉིས་ལུགས་དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ཞེ་ན། རྒྱན་གྱི་སྤང་བ་དང་ཐུབ་
 དགོངས་སུ་ཀུན་བདུས་གྱི་ལུགས་འདི་བྱང་སེམས་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་འདི་ཉིད་
 ཁས་སྤང་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་བདུགས་ལ་མཐོང་
 སྤང་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ལ་སློམ་སྤང་དགོས་པར་ཐལ། མཆིམས་མཛོད་གནས་ལུ་པ་༩ ་།
 ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁོ་དང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་བཞི་ནི་བསློམ་པས་སྤང་བར་
 བྱ་བའང་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་རིས་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ལྷན་
 སྐྱེས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་སྟོང་བའི་བྱིར་དང་། ཀུན་བདུགས་ནི་སྤང་
 བའི་བྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། ། ལྟ་བུ་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ཅམ་
 གྱིས་སྟོང་བའི་བྱིར་མཐོང་སྤང་ཁོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ན་སྟོན་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ནི་

སུམ་ཅུ་ཅ་བྱ་ག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༣༩ ་ཧེལ་སྟེ། སྤར་བ་འད་པའི་ང་རྒྱལ་
བདུན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་ཟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་དང་། ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་བྱ་བ་པའི་མཐས་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་
སྤང་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་དང་། ཉ་རྒྱུ་ག་སྐྱབས་བཞི་བ་༡༡༣ ་ཧེལ་སྟེ། མཛོད་ལྟར་ན་བཞི་ནི་སྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་
ཉིད། ཅེས་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་ནི་ཀྱན་
བརྟགས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་དུ་ངེས་པར་འདོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་ལུགས་ལ་འཛིག་ལྷ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་
ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེ་སྤྲོའི་ལུགས་ལ་མ་
རིག་པ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འཛིག་ལྷ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་གྱིས་
བྱུང་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་
མ་རིག་པ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་
འཛིག་ལྷ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་གྱིས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེས་ལྷ་བའི་ཀྱན་སྦྱོར་ལྷ་ག་ཀྱན་བརྟགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐར་གསལ་ལ་ལེའུ་གཉིས་པ་༣༣༣ ་ཧེལ་སྟེ། པ་ལ་འད་ལྷན་པའི་
ནགས་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་བའད་པར་བྱ་
རིགས་པའི་ཕྱིར། འཛིག་ལྷ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བྱུང་ཅིག་ཤོས་ལ་མ་
བྱུང་སྟེ། ཏྲག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སོགས་ལ་མ་རིག་པ་དེ་མཚུངས་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་དང་། ཏེན་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་༤༠ ་ཧེལ་སྟེ། དེས་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་མ་རིག་པ་
ལ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་འཛིག་ལྷ་ལ་

ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྐྱོར་ལྟ་བུ་ཀུན་བརྟགས་སུ་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་འཛིག་ལྟ་སྤངས་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་ལས། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་མ་རིག་པ་ལ་སྤངས་བྱ་ཀུན་ལྟན་
 གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བས་འཛིག་ལྟ་ལ་སྤངས་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་
 ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྐྱོར་ལྟ་བུ་ཀ་སྤངས་བྱ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་འཛིག་ལྟ་སྤངས་བར་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་བའི་འཛིག་
 ལྟ་དེ་ལྟན་སྤྱིས་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། གྲུབ་
 མཐའ་ལ་བལྟས་པ་མེད་ཅིང་སྤང་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ཅུ་མ་མིན་པར་རང་དབང་བའི་ངོ་སྤྲོམ་
 དུ་འཛིན་པའི་སློབ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་བའི་འཛིག་ལྟ་སྤྱིས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་
 བའི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གྲུབ་མཐའ་ངན་བས་ཀུན་བརྟགས་
 པ་ལས་མ་རྩུང་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞིག་ལ་ལྟན་སྤྱིས་དང་། གྲུབ་
 མཐའ་ངན་བས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩུང་བ་དེ་ཀུན་བརྟགས་སུ་འཛོག་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
 ༡༩༥༧ གལས། འོག་ནས་མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉིར་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 སློབ་ལྟན་སྤྱིས་འདི་ལ། སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་དང་རྒྱུན་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་
 དབང་བའི་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་དེ། ཞེན་པ་དེས་སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་
 འདི་ཅུ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་འདི་དང་ལྟའི་སྤྲུལ་ལྟ་
 སྤྱི་སྤང་པོ་བྱེད་པར་ཅན་བརྗེས་སྤང་ན་དེས་པར་སྤྲུལ་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་ལེན་པ་པོར་

མདོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༣༠༩ ་ཧལས། ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་
 བསྟན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་བར་
 སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་བ།
 བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར། །མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་ན། །ངའོ་སྟམ་པའི་
 སྟོ་གང་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་བཏྟ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས། །བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའམ་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལུལ་འདོད་པ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་ཅིང་
 སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅ་མ་མིན་པར་རང་དབང་བའི་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེ་ལུ་དང་པོ་༡༤༩ ་ཧལས། འོ་ན་ཀུན་བཏགས་ནི་གང་ལྟན་
 སྦྱེས་ནི་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སྤྱ་རྟག་མི་རྟག་དབྱེད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྟམ་
 བ་དང་། སྤྱ་རྟག་པ་འཐད་སྟམ་བའོ། ཕྱི་མ་ནི། དེ་འབྲེལ་མི་ལྟོས་པར་སྤྱ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་
 ངང་གིས་སྦྱེ་བའོ། ཞེས་དང་། གསེར་ཐོང་༤༡༩ ་ཧལས། གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་
 སྤང་རྣམས་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་སྟོམ་སྤང་རྣམས་སའི་སྟོ་ནས་འབྱེད་ཅེ་ན། མཐོང་
 སྟོང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་ཡིད་བསྐྱེད་པས་སྦྱེད་པའི་རགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་བདེན་པ་
 མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅ་མ་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྟོ་
 རས་བཤད་ལ། སྟོམ་སྤང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་ཀུན་བཏགས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཆ་སྤྱ་བ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་གོམས་
 པས་ཆེ་འབྱིང་ནས་སྤང་དགོས་ཀྱི་མཐོང་ཅ་མ་ནས་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སའི་སྟོ་ནས་ཆེ་
 འབྱིང་དུ་བཞག་གོ་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྦྱེས་ཞེས་པའི་དོན་
 ནི། ཕྱི་རོལ་བའི་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་བ་དང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་བྱའི་མདོན་གྱུར་དང་བག་

ལ་ཉལ་ལ་མི་བྱའོ། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་སྤང་བདེན་པ་དང་སྒོམ་སྤང་ཡུལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་དག་གོང་མའི་ལུགས་ལ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱེ་སྤྱའི་
ལུགས་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཀུན་
བཏགས་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པར་ཡོད་མེད་སོགས་དབྱེད་དོ། ། དེ་ཁོ་བོའི་སྤོངས་
སྒོར་ཤར་ཆོད་ནི། བྱབ་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་
བྱབ་མཐའ་སྒོ་བསྐྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་བྱབ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་ནི་
ཀུན་བཏགས་དང་། བྱབ་མཐའ་སྒོ་བསྐྱར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཛིན་
པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་སུ་འཛིག་པ་ཡིན་ལ་བྱེ་སྤྱའི་ལུགས་ལ་བྱབ་མཐའ་སྒོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ལ་
མ་ལྟོས་པར་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅེས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྤང་
བྱ་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད།

ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ། འཛིག་ལྟ་ཡིན་ན་ནང་གི་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་པས་
བྱབ་པར་ཐལ། མཆིམས་མཛོད་༡༡ ་ལས། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་
ཅད་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་ནས་
བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྤྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
འཛིག་ཅིང་རྒྱལ་དང་ཆ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་མི་རྟག་པ་དུ་མ་ལ་
དམིགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་པ་བོའི་བདག་དང་སྤང་བོ་གཞན་བཞི་ལ་དབང་བསྐྱར་
བྱའི་བདག་གི་བར་ལྟ་བཤམ། ཡང་ན་མིང་བཞིའི་སྤང་བོ་ལ་བདག་དང་གཟུགས་ལ་བདག་
གིར་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཁམས་སྐལ་བ་མཉམ་
པའི་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པས་རང་སའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་
དང་། འཛིག་ལྟས་རང་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་རང་ལས་
རྒྱུད་གཞན་པའི་བ་ལང་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་མེད་སོགས་དབྱེད་

ཏོ། ། ལམ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ལམ་བདག་ཏུ་གྱུབ་པར་འཛིན་
 པའི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་ནམ་མིན་ཡིན་ན་ལམ་བདག་ཏུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་ཅ་བར།
 ཇི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །ཅེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་གནད་སྟོན་ལས། ཇི་མེད་
 བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མ་གཏོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཟེར་ན་དབྱེད། བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་དེ་དག་དམིགས་
 རྣམ་གྱི་སྟོན་པ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་ལོག་པར་བྱགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞག་པའམ་བདེན་
 པ་དེ་དང་དེའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བྱགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞག་པ་གང་ཡིན་འཆོལ་
 དགོས་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་གནས་ལྟ་བུ་པ་༡༡ ་ལས། ། གུན་འགྲོ་རྣམས་བདེན་པ་དང་པོ་
 གཉིས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་འགལ་བར་བྱགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་བྱགས་དང་། གུན་འགྲོ་
 མ་ཡིན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་དང་མི་འགལ་བས་ལོག་བྱགས་
 ལ་ལོག་བྱགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་༣༥ ་ལས། ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྟུག་
 བསྟུལ་གྱི་སྟོན་པ་ལོག་པར་བྱགས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་གུན་འབྱུང་གི་སྟོན་པ་སོ། །ཁ་ཅིག་
 ནི་འགོག་པ་ལ་ལོག་པར་བྱགས་ལ། ཁ་ཅིག་ལམ་ལ་ལོག་པར་བྱགས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་བརྟུལ་བྱགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟུག་བསྟུལ་ལ་
 ལོགས་པར་བྱགས་ཏེ། དེ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་
 ལམ་ལོག་པར་བྱགས་པ་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དུ་ལྟ་བ་དེ་ནི་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་དབྱེད། ཁ་ཅིག་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་
 གུན་འགྲོ་མིན་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁོ་དང་ང་རྒྱལ་དེ་དག་དང་དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་
 པར་ལྟན་པའི་མ་རིག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྟུག་བདེན་ལ་དངོས་སུ་ལོག་བྱགས་ཡིན་པར་

ཐལ། ལྷག་བདེན་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལྷག་བདེན་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་
སུ་མི་འགྱུར་བར་དེ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་དངོས་
སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མངོན་ཀྱང་ཉེ་ལས། ཀྱན་འགྲོ་
རྣམས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་
ཞུགས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་ལྟས་
ལྷག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་བདག་མེད་དང་སྟོང་བ་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ལྟ་བུའོ། འོ་ན། དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་བྱེད་ན་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཞུགས་
དགོས་པར་ཐལ། གོང་གི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་
བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་ལས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་དང་། ལྷག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་
འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་ལོག་ཞུགས་
གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་
མ་སྟེ། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ལྷག་བདེན་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པ་འགལ་ལ།
འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འབྲའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱིས་ལྷག་བདེན་
དེ་གཙང་བ་དང་བདེ་བར་ལྟ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་
ལྷག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་འདོད་
ཆགས་ཆོས་ཅན། ལྷག་བདེན་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་བསྐལ་ལ་
བདེ་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ལན་གང་འདེབས་དབྱེད་དོ། ། དེས་ན། ལོག་ཞུགས་བཅུ་
དྲུག་དང་མི་རྟག་ལོགས་བཅུ་དྲུག་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འཛིན་སྤངས་འགལ་བར་
བཞག་མི་རུས་པར་སྤང་བས་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་ཞུགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་བཞག་དཀའ་བ་

དུ་མ་ཡོད་དོ། ། ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ལ་འཇིག་མཐར་ཡོད་པར་
 ཐམས། ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གམ་བདག་གིར་དང་། ཏྲག་ཆད་དུ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །ལྟ་གནས་སྲིད་པའང་དེ་དག་
 ཡིན། །ཞེས་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མཆིམས་མཛོད་༡༩༩ ་ཡས། དེས་ན་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ནི་བྱབ་མཉམ་མོ་ཞེས་
 འདོད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལོགས་པར་བཤད་པ་ནོར་
 བུའི་བང་མཛོད་༣༩༩ ་ཡས། སོ་སོའི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་ཟག་བཅས་སུ་དམིགས་པ། སྤྱག་བདེན་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱག་བདེན་སྤྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་
 རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་ཟག་བཅས་སུ་དམིགས་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། སྲིད་པ་ལྟ་
 བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྱག་བསྐལ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ཁྱབས་དང་། ཀུན་
 འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ཁྱབས་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་གིས་སློ་ནས་འཇོག་སྟུང་ན།
 ཟབ་བཅས་འབྲས་བསྐུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ན་སྤྱག་བསྐལ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལོག་ཁྱབས་དང་། ཟབ་བཅས་རྒྱ་བསྐུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ན་
 ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ཁྱབས་འཇོག་དགོས་སམ་སྟུང་མོ། ། ཡང་དོགས་པ་
 ཞིག་ལ། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་
 ༩༥ ་ཡས། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་གནས་ལྟ་བུ་པ་༡༩ ་ཡས། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ལ་
 དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱི་མིང་གི་
 ཟག་ལ་བཏགས་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལོག་ལྟ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བས་

ཁྱབ་པར་ཐལ། ཅ་བར། མེད་དང་དམན་ལ་མཆོག་ལྟ་དང་། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་༤༥༠༽
ལས། སྤྱག་བསྐུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཡོད་ན་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པར་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་
ཅད་ལོག་ལྟ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སློ་འདོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་༤༥༠༽
ལས། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ལས་མར་བྱིང་བ་
བཞིན་དུ་ཏ་ཅང་ཆབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཁོ་ན་བཤད་དེ། འདི་ནི་སྐྱར་བ་
འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་སློ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་མཆིམས་མཛོད་༡༣ ༽ལས། དེ་ཡང་པལ་ཆེ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ལའང་སྐྱར་འདེབས་དང་ལོག་ལྟ་ལའང་རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱར་ལྟ་བའི་
སློ་འདོགས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱར་
ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་སློ་འདོགས་ཡིན་ན་དེ་ལ་ལོག་ལྟའི་མཆོན་ཉིད་ཅ་བར། མེད་དང་དམན་
ལ་མཆོག་ལྟ་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་ཆང་ཚུལ་ལ་དབྱེད་དོ། །མཆིམས་མཛོད་༡༤ ༽ལས།
བ་ལང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་བདེན་པ་
ཡིན་ལ་དེས་འདེག་པ་དང་རྒྱར་ལྟ་བས་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ལན་འདེབ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་སྤང་
དང་སྒྲོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐུལ་མཐོང་སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ལོག་
པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལ་
ལམ་མཐོང་སྤང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་བ་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་
མཐོང་སྤང་སྤྱག་བསྐུལ་མཐོང་སྤང་པན་ཚུན་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་པར་འགྱུར་བས་
དབྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལ་སློ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

ཤོག་ངོས། 404

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་འཛིག་ཆོགས་
ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བའི་སྤྲེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཆོས་ཅན། སྤྱག་
བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་བ་དང་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་
ཡིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཉག་བདག་
ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་ན་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དང་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གཉིས་མི་འགལ་བར་
ཐལ་ལོ། ། ཁ་ཅིག་ཉགས་མ་བྱུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཅ་བ་ལས། གསོད་སོགས་ཀུན་
ནས་དགྲིས་བཤོ། ། དེ་བཞིན་འཛིག་སྤང་འཕགས་པ་ལ། རྣམ་སོགས་ངོ་སྤྲུལ་མི་འབྱུང་། ། ལྟ་
བས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་གནས་ལྟ་བུ་པ་༡༥༽ ལས།
ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་མ་སྤངས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། སྒྲོམ་སྤང་དེ་དག་ནི་ལྟ་བ་
སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་རྣམས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་སྒྲོང་ཞིང་གསོས་
འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་ཆེད་པ་བཅག་
པའི་མིས་ལྟང་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལས་འབྲས་མེད་
པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དང་།
ངོ་སྤྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་ཆོགས་ལ་
ལྟ་བས་གསོས་འདེབས་ཤིང་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་པའི་སྤང་པ་ནི་མཐར་
འཛིན་པར་ལྟ་བའི་ཆད་ལྟས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲེ་བའི་སྤང་པ་ནི་མཐར་འཛིན་
པར་ལྟ་བའི་ཉག་ལྟས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་འགྲོད་པའང་ངན་པར་བྱས་པ་སྒྲོམ་སྤང་ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་དམིགས་པས་སྒྲོམ་སྤང་
ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ལས་འགྲོད་ཅེས་འབྱུང་བས་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྤང་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཐེ་ཆོམ་དེ་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤངས་པའི་

ཕྱིར་འཕགས་པ་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ལེགས་བཤད་
 ཉིན་གྱི་དབང་པོའི་སྤང་བ་དེ་ལས། དབང་ཕྱག་སོགས་རྒྱུ་མཛོན་ཞེན་པ། ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐབས་སྤྲོད་ན། དབང་ཕྱག་སོགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་བཟླ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དེ་དག་
 བེ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་
 སྒྲོན་མེད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་ངན་པ་སོགས་དེ་དག་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉག་པ་དང་བདག་ཏུ་བཟླ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་
 གྱིས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ལན་འདེབས་
 མོད་ཀྱང་། བྱལ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པ་ལས་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་ནི་མི་ཐེབས་ཏེ། དེ་
 ལྟ་ན་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་
 མཐོང་སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་སྤྱག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་ལོག་པར་
 ཞུགས་པ་ལ་སྤྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟལ་
 ཞུགས་མཆོག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གྱི་གཞོན་གྱིད་མང་དུ་འཕེན་པར་མཛད་དེ་
 རྒྱས་པར་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་བྱལ་མཐའི་ཁས་
 ལེན་ཡིན་པས་རིགས་པ་ནང་འགལ་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་འཕེན་ན་ཡང་བྱལ་མེད་གྱི་ལན་
 འདེབས་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དབང་ཕྱག་གམ་སྒྲེ་
 དགའི་བདག་པོ་འགོ་བའི་རྒྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱིད་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མེད་དང་། རྒྱ་ཡོད་
 ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཉག་པ་ལས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་
 མོངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་ནི། ཅ་བ་ལས། རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་

པར་བྱེད་པ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་པ་ཅམ་གྱི་མིན་ནོ། ། འོན། གང་ལ་བྱེད་སྒྲུལ་ན། ཏྲག་
མཐའ་འཕེལ་བདག་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་
ཅམ་ཏེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་ཞིང་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་སྤང་བ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་
སྤང་དགོས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོར་ན། ལྟ་བ་དེ་ནི་
དབང་ལྷག་སོགས་རང་བྱུང་གི་ཏྲག་པ་དང་། བདག་གི་རྣམ་པས་ལྟ་བའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་
དབང་གིས་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཡིན་
ནོ། ། དེ་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནོར་བུའི་
བང་མཛོད་༡༩༥ ་ལས། ཁོ་ན་རེ། དབང་ལྷག་སོགས་རྒྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་
ནི་ཏྲག་མཐའ་འཕེལ་བདག་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
འཇུག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་
འཇུག་པ་ཅམ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། མཛོད་འབྲེལ་
གནད་སྟོན་༡༩༦ ་ལས། ལྟ་བ་གསུམ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་། བཞི་ཆན། མཐར་འཛིན་པར་
ལྟ་བ་ལས་ཏྲག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཏྲག་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་གོ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ནི་
བདེ་བ་དང་གཙང་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་གོ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་
བྱིན་ཅི་ལོག་གོ། ཅིའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དག་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་རྒྱ་
གསུམ་གྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིན་ཅི་ལོག་བྱིར་དང་། རེས་
རྟོག་བྱིར་དང་སྟོ་འདོགས་བྱིར། ཁྱད་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་སྟོ་འདོགས་པ་
དག་མ་ཡིན་ནོ། ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱིན་ཅི་

ལོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་
བདེ་བར་འཛིན་པའི་མཆོག་འཛིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཆོག་
གིས་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །

གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན། འབྲུག་ཚུལ་ནི། འབྲུག་པ་པོ་ལོག་ཞུགས་བཅུ་མཚུངས་ལྟན་
དང་བཅས་པས་འབྲུག་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འབྲུག་ཚུལ་ནི། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྲུར་སེམས་
ཅམ་། ༼ཞི༽བསྟུ་བ་༡༣༥༽ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་དང་
ཀུན་འབྲུང་བའི་བདེན་པ་ལ་ནི་དེའི་རྒྱ་དང་བཞིའི་སྒོ་ནས་གནས་པ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་དེའི་
སྟུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྟེ་བ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤིན་ཏུ་ཆ་སྤྱི་བའི་རྣམ་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དབྱེ་བས་ཞེས་སྤར་གོ་བཞིའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་
པར་ཞུགས་ཚུལ་གྱིས་བཞག་ནས། དེ་རགས་པར་བསྟན་པར་བྱས་ནས་ཆ་སྤྱི་བའི་ལོག་
པར་ཞུགས་ཚུལ། བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་དུ། བཅུ་པོ་དེས་སྟུག་
ཀུན་གཉིས་སྟེད་པའི་རྒྱ་དང་། གཉིས་པོ་དེས་ཀྱང་བཅུ་པོ་དེའི་རྒྱ་དང་གཞི་བྱེད་པ་དང་།
འགོག་ལམ་ལ་གཡང་སར་བལྟས་ནས་སྟུག་པ་སྟེད་པས་བཞག་པས་དེ་ནས་འཛིག་མཐར་
ལོག་ལྟ་གསུམ་དང་མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་ལྔས། བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་
སོགས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པས་དངོས་སུ་དང་། མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་འདོད་ཆགས་
ང་རྒྱལ་བཞིས། དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་སོགས་སུ་འཛིན་
པས་བརྒྱད་ནས་དང་། ཁོང་ཁོ་རང་གི་ལྟ་བ་སོགས་དང་མི་མ་སྟན་པར་མནར་སེམས་པས་
དབང་གི་ལོག་ཞུགས་གསུམ་དུ་བྱས་སོ། ། གསེར་ཐེང་༥༤༥༽ལས། བཞི་བ་ལ་
གཉིས།མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་རི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུགས་གཞན་

བསྟན། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟུ་བ་དང་མཛོད་ལས། འདོད་པའི་སྟུག་
བསྟུ་ལ་མཐོང་སྤང་ལ་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་གི་སྟུག་བསྟུ་ལ་
མཐོང་སྤང་སྟུག་བསྟུ་ལ་ལྗེས་བཅོད་དང་ལྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་ལ། བདེན་པ་ལྟག་
མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ་ཁམས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་རྣམས་
ཐ་དད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་པར་འབྲེ་བཞེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། སྤང་བྱ་ཡི་གངས་དང་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་ཀུན་བརྒྱས་ལྟར་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་
སྟུ་བྱས་ནས་ཆོས་བཅོད་བཞིས་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་བཞི་བཅུ་དང་ལྗེས་བཅོད་བཞིས་
ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་དོན་གཉིས་སྤོང་བར་འདོད་དེ། འདི་ནི་བརྗེ་ཏེ་ཆེན་པོའི་གསུང་
ཡིན་ཡང་མངོན་པ་གོང་འོག་གི་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་བསྟུ་བ་དང་མཛོད་དུ་ཆོས་བཅོད་
བཞིའི་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་བཞི་དང་། ལྗེས་བཅོད་བཞིས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་བཞི་རིམ་
ཀྱིས་སྤང་པར་བཤད་ཀྱང་། མཛོད་ཀྱི་བྱེ་སྟེའི་ལུགས་ཡིན་ལ། བསྟུ་བར་ཁམས་གོང་འོག་
གི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་ནི། སྤང་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་སོ་
སོར་གཏན་ལ་དབབ་པའམ་ཡང་ན་གོང་འོག་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སློ་ནས་
ཆོས་ཤེས་དང་ལྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བཤད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་གོང་འོག་གི་བདེན་
བཞིའི་དབང་གིས་མིང་ཐ་དད་པར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །

ཡང་གསེར་ཐོང་༥༥༥ ༽ལས། བོད་འགའ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐབས་སྟུ་ཀུན་བརྒྱས་ནས་
འབྱུང་བའི་མཐོང་སྤང་གི་རྣམ་གཞག་ཁས་སྤངས་ནས་སྤོང་ཚུལ་འཆད་པ་ན་མཛོད་དང་
མཐུན་པར་སྟུ་བ་ནི། ཀུན་བརྒྱས་ཀྱི་སྤོང་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་གོ་ནས་རང་གི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་བ་རས་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་གི་གངས་དང་ལོག་
པར་འཇུག་ཚུལ་ཀུན་བརྒྱས་ལྟར་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་སྟུ་བྱས་ནས་ཆོས་བཅོད་བཞིས་
འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་བཞི་བཅུ་དང་ལྗེས་བཅོད་བཞིས་ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་དོན་

གཉིས་སྒྲོང་བར་འདོད་དེ། འདི་ནི་བརྗེ་ཏེ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡིན་ཡང་མངོན་པ་གོང་འོག་
 གི་མཐོང་སྤང་གི་གངས་མི་མཐུན་པ་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་མཁུན་པས་
 འོར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལམ་ཤེས་སུ་འཆད་པར་
 འགྱུར་ལ་གཞན་ཡང་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་ལོག་པར་བཤད་
 པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་སྟབ་དགོངས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབས་དེར་དགག་པར་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བོད་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཐོང་སྤང་གི་
 གངས་ཀུན་བརྟུས་ལྟར་དང་། སྒྲོང་ཚུལ་མངོན་ལྟར་བྱས་པ་དང་ཨ་ཟུས་སྟབ་དགོངས་
 སུ། ལེའུ་གསུམ་པར་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟབ་པའི་དགོངས་རྒྱན་ལེའུ་གསུམ་
 པ་ ༣༣༩ རྟེན་ལས། སྤར་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བཅོད་པ་འདི་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
 མཐོང་བའི་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིར་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་རྣམས་ལས་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགྲུང་བྱེ་བས་
 སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་སྟེ་ཁམས་གསུམ་དུ་གངས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་
 སོགས་པ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པས་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་སྒྲོང་བར་རིགས་ཀྱི། ཅེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་བརྗོད་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ། འོ་ན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་གནས་སྐྱབས་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་དེ་འདིར་སྒྲོང་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་=གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་
 རྣམས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་ནི་སྤར་དང་འབྲ་བར་གདུལ་བྱའི་ངོར་

གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གཉིས་སྟོང་དོ།
ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༣༤༢ ་ཡས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་དང་པོ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་བཟོད་པ་མེད་
པ་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྐྱག་
བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་
བ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་བྱ་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་
བ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་རྣམས་སུ། མ་མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་བཏགས་པའི་
རྣམ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྩད་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བའི་
ལམ་མོ་ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྐད་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ། །བསྟོམ་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་འདི་རྣམས་
མཐོང་བའི་ལམ་བཏགས་པའོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་པོ་ཞེས་མང་དུ་བསྟན་
པ་དང་ཅི་ལྟར་མི་འགལ་གང་རྣམས་ཡང་རྒྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པར་སྤང་བར་མི་རུས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བའི་དུས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྟོང་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་ན་མི་འཐད་པས་ལམ་བསྟོམས་སོ། །ཀུན་
འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པས་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བསྟོན་པར་བྱ་

ལ།བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་སྒྲུང་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་གསལ་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཁོ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་བྱིར་ཁྱུགས་
 བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལེགས་པར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དེའི་
 ལུགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་གསལ་
 ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་
 དྲུག་ནི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་
 བོ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་ཐ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་རི་སྟོན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 དཔེར་ན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲ་ཏ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཡང་སྤྱབ་དགོངས་ལེ་ཏུ་གཉིས་པར་གྲངས་མཛོད་ལྟར་བྱས་ནས། བཅུ་དྲུག་པ་སྟོམ་ལམ་
 དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་ལེ་ཏུ་གཉིས་པ་༡༥༠ ་ལས། སྤ་རྒྱས་རྣམས་
 ཉི་དྲུག་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་ལྟ་
 བའོ། །འདིར་འདོད་ཆགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཟུགས་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །ལྟ་བ་འདྲིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་
 ལྟར་བྱེ་བས་སྤ་རྒྱས་བཅུ་རྣམས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་
 རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟག་པའི་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་ཙུག་བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་
 ཏེ་རི་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་རི་ལྟ་བུའོ། །གནས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་པའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ལ། རི་ལྟར་སྟོན་པའི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དག་ལ་རྒྱས་
 པར་འགྱུར་བས་སྤ་རྒྱས་སོ། ། ཞེས་པ་ནས་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་དང་
 གཞན་ཀྱི་སེམས་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པ་དང་སྤྱི་རི་བཞིན་ཤེས་པའོ། །བཟོད་

པ་རྣམས་ནི་བརྒྱུད་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བྱས་པའི་བཅོད་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་པ་
སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བཅོད་ཅིན་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་
སོ། ། ཐུབ་དགོངས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་མ་མཐུན་པས་དོར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་ལས། འདི་ནི་བརྗེ་ཏེ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡིན་ཡང་མངོན་པ་
གོང་ལོག་གི་མཐོང་སྤང་གི་གངས་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་སྟོང་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་
མཐུན་པས་དོར་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཀུན་བཏུས་ལུགས་གསེར་
ཐོང་གི་ལམ་ཤེས་སྐབས་སུ་ཆོས་བཅོད་བཞི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་
ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་གི་གཉིན་པོར་སྦྱར་ལ། ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལོག་
བཤད་འགའ་ཞིག་དེ་ལ་དགག་པ་བྱས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་ཐོང་སྐབས་གཉིས་
པ་༥༩ ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཚུལ་དགོད། འཐད་མི་འཐད་བསམ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་མངོན་པ་ནས་རིམ་བཤུར་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འབྲང་གིས་རིམ་བཤུར་
བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མངོད་དུ་ཆོས་བཅོད་བཞི་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྟོང་བའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རྗེས་བཅོད་བཞི་ཁམས་
གོང་གི་མཐོང་སྤང་སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
དུ་བཤད་དོ། །ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་
གའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྟོང་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
མངོན་དུ་བྱེད་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་
རྗེས་བཅོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་
འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའོ་ཞེས་འདྲིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཅོད་
ལ་དམིགས་ནས་སྦྱར་ལྟར་འདྲིན་པའོ་ཞེས་ངས་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷག་མ་གསུམ་ཀྱི་རྗེས་
བཅོད་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་གཉིས་སྤང་བྱའི་

གཉིན་པོར་མ་བཤད་དེ། གུན་བརྟུས་ལས། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་གང་
 ཞེན། སྤར་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉིན་
 མོངས་པ་སྟོང་བ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཤེས་པ་
 གང་ཞེན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཅོད་པའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱེད་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་གང་ཞེན། སྤྱག་
 བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འབགས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་
 རབ་བོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེན། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་
 ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཅོད་པ་
 དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་
 ཉིད་༡༠ ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་གཟུང་བ་དང་། རྗེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་
 ཤེས་ལ་དམིགས་པས་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་གི་ཆད་ནི་རྗེ་ཅམ་ཀྱིས་
 རང་ཡུལ་རྟོགས་པ་རྫོགས་པའི་བར་ཏེ་བྱ་རྫོགས་ཡིན་གྱི་དུས་མཐའ་སྐད་ཅིག་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ངོ་མོ་ཡང་མིང་གི་མཆན་མ་དང་
 མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། གུན་བརྟུས་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཆན་མ་མེད་པར་གནས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་
 ཤེས་པ་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། དཔལ་

ལྡན་ཆེ་བླ་བླ་གསལ་གྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་ཕྱང་པོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་ལས་སྤང་བྱའི་གངས་གཉེན་
པོས་སྤོང་ཚུལ་རྣམས་མཛོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་འདིས་སྤང་བྱའི་
གངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱན་བརྟུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་
སུ་གསུངས་སོ། །ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལེ་ལུ་གཉིས་པར། སྤང་བྱའི་གངས་གཉེན་པོས་སྤོང་
ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་པོ་བཙུ་མཐོང་ལམ་བརྟུ་
དུག་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛོད་ལྟར་བཤད་ནས། ལེ་ལུ་གསུམ་པར་སྤང་བྱའི་
གངས་ཀྱན་བརྟུས་ལྟར་དང་གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་དང་ལམ་གཉིས་སུ་འདོག་ཚུལ་རྣམས་
མཛོད་ལྟར་བྱས་སོ། །འདུག་ཀྱི་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་ཀྱན་བརྟུས་ལྟར་བཤད་ནས་གཞན་
གྱིས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དེ་ཞེས་གཞན་འདོད་བཀོད་པ་ནི་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལེ་ལུ་གསུམ་
པའི་དོན་དེར་སྤང་ངོ་། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱ་བར་ཁམས་གོང་འོག་གི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་
པོ་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་ནི་སྤར་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་སོ་སོར་གཏན་ལ་དབབ་
བཤམ། ཡང་ན་གོང་འོག་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་
ཤེས་སྤྱོད་ལས་མཐུན་དུ་བཤད་ངོ་། །ཆོས་བཟོད་ཉིད་ཁམས་གསུམ་གའི་མཐོང་སྤང་གི་
གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དུ་མ་ཞེས་
གིས་འབྲངས་སོ། །དེ་ལ་ཨ་ལྷུས་སྤང་བྱ་ཀྱན་བརྟུས་ལྟར་བྱས་ནས་སྤོང་ཚུལ་མཛོད་བཞིན་
འཆད་པ་ནི། ཐུགས་ཅིངས་པ་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་ལུགས་དང་འགལ་བས་སོ། །ཕྱང་པོ་
ལྗེའི་རབ་བྱེད་ཅེས་པ་དེར་ནི་ཆོས་གསུམ་ལ་པལ་ཆེར་བྱེ་སྤྱའི་འདོད་པ་བཀོད་པའི་བཤད་
པ་བྱས་ཤིང་། དཔལ་ལྡན་ཆེ་བླ་བླ་གསལ་ནི་དོན་སྤྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ཅུམ་དུ་བྱུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛད་པས་འདི་དེས་མཛད་པ་
མིན་པ་ལ་མཛོན་པ་འོག་མའི་རྒྱས་ཡོད་གཅིག་གིས་ཁ་གཡར་དུ་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིད།

༡༡། །བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཞེས་པ་བརྒྱད་སྟེ་རིམ་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

རྟེན་གྱི་བསྐྱེད་འགྲུལ་སེམས་ཙམ་། རྟེན་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ ༡༥༥ །
 ལས། ཡང་མཛོང་བའི་ལམ་ལ་རབ་དུད་བྱེད། འདྲིལ་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཛུགས་
 ཐོགས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་
 དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྟེན་སྤྱོད་པ་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྟེན་
 སྤྱོད་པ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་
 ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་རྟེན་སྤྱོད་པ་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་
 ལ་རྟེན་སྤྱོད་པ་པར་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། འགོག་
 པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་རྟེན་སྤྱོད་པ་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། འགོག་
 པ་ལ་རྟེན་སྤྱོད་པ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། ལམ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་རྟེན་སྤྱོད་པ་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། ལམ་ལ་རྟེན་
 སྤྱོད་པ་པར་ཤེས་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའོ། །སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་ཆོས་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་
 རྣམས་སོ། །ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱིར་བའི་ལམ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པའོ། །བཅོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱིར་རྣམ་
 པར་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སོ་སོ་རང་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་
 དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཛོང་བས་སྤང་བར་
 བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཅོད་པའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྟེན་སྤྱོད་པ་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་

གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཅོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱའོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །སྤྱག་
བསྐལ་ལ་ཇེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་ཇེས་སུ་རྟོགས་པར་
ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་
བཅོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ་དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་
པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །ཇེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཅོད་པ་དང་།
ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་
བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་
འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་སྟོལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཇེ་སྒྲ་མའི་གསེར་མེད་ལས། སྤྱག་
བསྐལ་ཆོས་བཅོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཞིང་། སྤྱག་བསྐལ་
ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་བཅོད་ཆོས་
ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཇེས་བཅོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཅོད་
ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའོ་ཞེས་འཛིན་
ལ། སྤྱག་བསྐལ་ཇེས་ཤེས་ཀྱིས་ཇེས་བཅོད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱར་ལྟར་འཛིན་པའོ་ཞེས་
ངེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷག་མ་གསུམ་ཀྱི་ཇེས་བཅོད་དང་ཇེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་པ་དང་།
ཇེས་བཅོད་ཇེས་ཤེས་གཉིས་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་མ་བཤད་པ་གསུངས་ཏེ། གསེར་མེད་
སྐབས་གཉིས་པ་༥༩ ་ལས། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཅོད་ཀྱིས་
ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཞིང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་

རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 རོ། །སྤྱག་བསྐལ་རྗེས་བཟོད་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་
 རས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའོ་ཞེས་འཛིན་ལ། སྤྱག་བསྐལ་རྗེས་ཤེས་
 གྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་རས་སྤར་ལྟར་འཛིན་པའོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་བ་སྟེ། ལྷག་
 མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རོ། །དེས་ན་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་
 གཉིས་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་མ་བཤད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཞེས་སོགས་སྤར་བྱངས་པ་
 ལྟར་དང་། ཡང་གསེར་སྤང་ཚོགས་སྦྱབ་གྱི་སྐབས་༤༤༩ ་ལས། གསུམ་པ་ནི། ལམ་
 གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་འདི་དག་གཏན་ནི་བར་མི་རུས་པས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་པོ་
 ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དབྱེ་གཞིའོ། །བྱང་པར་དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ལམ་
 གཉིས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་སྤང་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་མིན་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཡང་ཟག་མེད་གྱི་སྦྱབ་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་འཆད་པ་ན་མཉམ་གཞག་དགོས་པའི་ཞིབ་ཆ་རུང་ཡང་། ལམ་ཤེས་སུ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་
 ལམ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་དགུ་འདྲོམས་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་སྦྱབ་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། གསེར་སྤང་སྦྱས་
 ཟེན་ལྟར་ན་རྗེས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཡིན་
 པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྗེས་
 ཤེས་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱིབ་པ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་
 བྱ་ཚོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱིབ་པའི་སྤྲོད་གཉེན་བྱེད་པས་
 མ་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆན་
 ཉིད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་གྱི་དཀའ་
 གནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་༣༤༧ ་ལས། རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་

བྱའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་
ཉེར་ལེན་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཐར་ལམ་དུ་དམིགས་པ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་
ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སློ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐས་༤༠ ་ལས། སྤང་བྱ་གང་
ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཅིག་ཅར་སྤྲོང་ཞེ་ན། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱིར་སྤང་བྱ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ་མཐོང་སྤང་
དང་སློམ་སྤང་ངོ་། །དེ་ལ་མངོན་པ་མངོད་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྤྲོང་བར་འདོད་
དེ། འདི་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
མཐོང་སྤང་སྤྲོང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཇེས་བཟོད་ཇེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱག་
བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤྲོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
པ་ཁམས་ཀྱི་ཇེས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ངོ་། །འོ་ན་མངོད་ལས། སློམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་
པ་འཇལ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་མ་
བཤད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་བརྩུ་ལས་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་
པ་སློམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་
པོར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོ་ཇེས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་
བར་གཏན་མི་འདོད་ངོ་། །ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་
གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤྲོང་བ་སོགས་སུ་འདོད་པས་
ན་མཐོང་སྤང་ནི་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བར་འདོད་ངོ་། །དེ་ཡང་
ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་ཞེས་པ་ཡིན་
གྱི་བདེན་བཞེ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
སློམ་སྤང་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་སྤྲོང་བ་གཉིས་སུ་འབྱུར་ངོ་། །དེའི་བྱིར་
འདོད་པའི་སློམ་སྤང་དང་པོ་སྤྲོང་བ་དང་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་ཁམས་གསུམ་གའི་ཡང་དང་
པོ་རྣམས་སྤྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་གང་

ཟག་གང་ལ་བཞག་ཅེ་ན། གཞུང་དང་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་དབང་བཅོམ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་
 གི་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི།
 སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་
 ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་
 བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་དོ། ། དེས་ན། ལྟོ་གསལ་བཟོད་
 པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལྟར་ན་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཐེན་དམན་ལ་སྤྱར་ནས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ན་སྟུང་སྟེ་དཔྱད་དོ། ། ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུ་དང་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། རྗེས་བཅོད་དང་
 རྗེས་ཤེས་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་གསུངས་ཏེ།
 ལེགས་བཤད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཆོའི་སྤྲོང་པོ་༡༧ ་ ལས། གཉིས་པ་ལ། སྤྱག་བསྐལ་
 ལ་དམིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། སྤྱག་བསྐལ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་བཅོད་
 རྗེས་ཤེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་ཞེས་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་
 ཞེག །སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཅོད་ཅེས་བྱའོ། །དེས་དངོས་སུ་བྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་
 ལ་རྗེས་སུ་ཞེས་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཅོད་དང་ཆོས་ཤེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕགས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱར་སྤྲོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་
 པ་རྗེས་བཅོད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྗེས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
 དུ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་བཅོད་ཤེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་ལ་
 དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པ། ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་དང་། དེ་གཉིས་མྱོང་སྟོབས་གྱིས་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་རྗེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་༡༥༧༽ལས། དེའི་ཚུལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཅོད་ནི་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་སྟོན་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཡིན། དེའི་ཆོས་ཤེས་ནི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་བཅོད་ནི་སྤྱ་
 མ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་
 ཤེས་ནི་རྗེས་བཅོད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན། དེས་ཤེས་
 བཅོད་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱག་
 བོ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། ལམ་རྗེས་བཅོད་དང་ལམ་རྗེས་ཤེས་གཉིས་མཐོང་ལམ་ཡིན་མིན་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྤང་ལས། སོ་སོ་རང་གི་གདུལ་བྱའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཐག་པ་མེད་པ་གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་
 བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་
 པ་གང་གིས་བཅོད་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་དེ་ནི་འཕགས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལོ། ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྗེས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་
 ཐག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་
 པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ངས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་

ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་
 ཤེས་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་
 ཉིད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་བྱིར། སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྔ་ལ་ནི་ལམ་ལ་ཟེས་
 སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དེས་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་
 བསྟན་ནས། དེའི་ཟེས་བཟོད་བཞི་དང་ཟེས་ཤེས་བཞི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ལྷོག་
 ཆ་ནས་བསྟན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཤེས་པའི་
 བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་ལ། ཟེས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཟེས་སུ་ཤེས་པའི་
 བཟོད་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལ། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །ཟེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་
 ཟེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱབ་པའི་
 སྟོན་མཆན་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུབ་ལས།
 བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཆན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་
 རར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཡང་མཆན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱབ་པའི་སྟོན་མཆན་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞི་ཤུགས་ལ་
 རྟོགས་པའི་སྟོན་མཆན་ཟེས་བཟོད་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི་
 ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཟེས་ཤེས་བཞིར་བཞག་པས། དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་

ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས།
 དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པས་བཙུ་བྱ་གཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུང་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པའི་
 ཚུ་ལ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ན་སྒྲུང་འཁོར་བར་འདིས་མ་སྟོང་བའི་ཐབ་མའི་ཆོས་དེ་ལ་
 སྒྲག་རིགས་པ་ལ་མི་སྒྲག་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྲ་ལ། དེས་ན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 ཉིད་འཇལ་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བཟོད་པ་བཞིན། །དེའི་རྗེས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་
 དུ་སོང་བའི་སྟོ་དེ་ལ་སྒྲག་རིགས་པ་ལ་མི་སྒྲག་པར་རྟོགས་པས་རྗེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྲ་
 ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལྷོག་པས་སྤེ་བ་བཞི་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 བཟོད་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་
 དུས་ན་སྟོ་བྱར་བྱི་བལ་གྱི་འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་
 པ་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་
 ལས་མ་ལངས་པར་སྟོ་བྱར་བྱི་བལ་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན།
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལྷོག་པས་སྤེ་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུ་ལ་
 དུ་ཡོད་པས། མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་བཙུ་
 བྱ་གིས་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལུང་འདི་དག་གིས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁོ་རང་མ་རྟོགས་ཟེར་བ་ལེགས་པར་
 བཀག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དེས་ན། སྒྲུང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་གང་ཐག་གི་རྒྱད་ལ་
 མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ། སྒྲུང་བྱ་
 རིམ་གྱིས་པའི་གང་ཐག་གི་རྒྱད་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་བྱ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་

ཡིན་ནོ། ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་
 མི་མ་སྟུན་ཏེ། གྲེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ལྟར་ན་དང་པོ། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 དེ་ནས་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་
 བཞི་དང་། འགོག་པ་ལ་བཞི་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་
 ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷོ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐས་༤༠ ་ ལས། སྤང་བྱ་གང་ཚུལ་རི་
 ལྟར་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞེ་ན། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱིར་སྤང་བྱ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ་མཐོང་སྤང་དང་
 ལྷོ་སྤང་ངོ་། ། དེ་ལ་མངོན་པ་མངོད་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་འདོད་དེ།
 འདི་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་
 སྤང་སྤོང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 མཐོང་སྤང་སྤོང་ངོ་། ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་དེ། འདོད་པ་ཁམས་
 གྱི་རྗེས་མ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་མཆོ་རྒྱུ་སྟོད་ཆ་༣༡ ་ ལས། འདི་དག་ནི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་
 རྟེ། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་བཞི་དང་། འགོག་པ་ལ་བཞི་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་
 རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལོ། ། ཤེས་བཟོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི། མངོད་ལས། ཆོས་
 གྱི་བཟོད་པ་ཐག་པ་མེད། ། འདོད་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་(དམིགས་)དེ་ནས་ནི། ། དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་

ཤེས་(བ་སྟེ)དེ་བཞིན། (དུ་ཟག་མེད།) །སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷག་མ་རྗེས་བཟོད་ཤེས། །བདེན་
བ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །མཆིམས་མཛོད་གནས་དུག་བ་༥༩ ་ཤེས། རི་ལྷར་འདོད་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་ཟག་མེད་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་དང་ཤེས་བ་
སྟེ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཤེས་བ་དང་།
གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པའི་ཕྱིར་བཟོད་བ་དང་། སྒྲག་བ་བཅོམ་ཟེན་
ལ་འཐུག་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
བཞི་སྟེ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་བདེན་བ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་མ་ཀུན་བདུས་ལྷར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་
བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྟོང་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་
ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཛོད་དུ་བྱེད་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་
ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་འདྲིན་པའོ་སྤང་བྱངས་
མ་ཐག་པའི་ལུང་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་
པའི་རྒྱད་ལ། དང་པོ། མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་སྤངས་པའི་
མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་སྟེ། དེ་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་ལམ་ཀུན་འབྱུང་
ཆོས་བཟོད་སྟེ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའི་སྟེ་དོན་༥༩ ་ཤེས།
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པས་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྟེ་བ་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ།
དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་

གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་སྤངས་
 པའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་ཤེས་སྟེ། དེ་རྗེས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཐོས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཅོད་སྟེ། དེས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་
 མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། བཞེད་སྟོལ་འདི་ནི། ཀུན་བརྟུས་དང་བསྐྱབ་གཉིས་གང་
 དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི་མཛོད་
 དང་མཐུན་པ་གང་ཞིག་དེ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གསེར་བྱེད་
 ༥༥༥ ་ལས། བསྐྱབ་དང་མཛོད་ལས། འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ལ་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ལ་རྗེས་བཅོད་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ལ། བདེན་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་ཏེ་ཁམས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པར་བཤད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན། གླེ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་གསུངས་ཚུལ་འདི་ལ་ཁུངས་ཡོད་མེད་དཔྱད་དོ། ། བྱ་ཉམས་
 ཀུན་བརྟུས་ལྟར་ཐལ་རང་ཡང་འདོད་པར་བཤད་དོ། ། གསེར་བྱེད་༥༥༥ ་ལས། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ། ཆོས་མཛོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ། །དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བརྟག་
 པ། སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པར་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་
 པའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་བསྐྱོམས་ནས་དང་། ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཕྱང་པོ་བདག་དང་བདག་གི་
 བས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་ནས་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་དགུ་ལ་སྐྱོམ་
 སྤང་དགུ་དགུར་བྱེ་བའི་གཉེན་པོ་འཛིན་ཉེན་པ་དང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་

ལ་ཡང་རྩལ་དེ་སྟེད་དེ། འོན་ཀྱང་སྲིད་ཅེའི་སྤང་བྱ་དགུ་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་
 སྤྱོད་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་མངོན་གྱུར་དང་གཉིས་པས་ནི་བག་ལ་ཉལ་སྤྱོད་ཞིང་
 དང་པོ་ནི་སྤྱ་སྟེགས་དང་ཡང་སྤུན་མོང་བ་དང་གཉིས་པ་ནི་ཆོས་འདི་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ལམ་མོ། །འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་
 ཚུལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་གིས་ཁམས་དང་ས་མ་སྤྱེ་བར་བསྒྲུམས་ནས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྒྲོམས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱེ་སྟེ་ས་རྣམས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམས་པས་རིམ་
 གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་གསལ་པོར་
 མ་མཛད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། སྒྲོམ་སྤང་སྤྱོད་ཚུལ་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་
 ལས། འཛིག་ཏེན་པ་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས་
 དང་། སྤྱེ་མ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཁམས་དང་ས་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་བར་བསྒྲུམས་ནས་བདག་མེད་དུ་
 བསྒྲོམ་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཆར་སྤང་ཚུལ་དང་། ཁམས་དང་ས་སོ་
 སོར་སྤྱེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པས་རིམ་གྱིས་སྤང་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ནའང་། ཐེག་
 ཆེན་ལ་གསལ་ཁ་མེད་པ་གསུངས་སོ། ། གསེར་མེད་གི་ལུང་འདི་ལྟར་ན་མཛོད་ལུགས་
 ལ་སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བ་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་སམ་སྟུམ་ཡང་མཆིམས་མཛོད་དང་ཐར་
 གསལ་སོགས་མཛོད་གཞུང་རྣམས་ལས་སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བ་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་བཤད་
 པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སེར་སྤྱད་རྒྱལ་དབང་མཛོད་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 མཛོད་ལུགས་ལ་སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བ་ཡོད་པ་སྟུབ་སོ། ། ཡང་གསེར་མེད་༥༤༩ ༽ལས།
 འོན་ཀྱང་ཀུན་བརྟུས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཇི་འབྲ་བས་སྤྱོད་ཞེ་ན། འབྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་
 སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་ཅིག་ཅར་བའི་དམིགས་

རྣམ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་འདྲེས་པའམ་བསྟོམས་པ་ལ་
 དམིགས་པས་སྤང་བར་བཤད་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་བརྟམས་མིང་གིས་
 སྤངས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟོན་སྟོང་བ་བཏགས་པ་བ་དང་།
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་སྟོན་སྟོང་བ་མཆོན་ཉིད་པར་མངོན་པ་ལས་དོན་གྱིས་གསུངས་
 སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་སྤོང་༥༤༦ ༽ལས། གཉིས་པ་ནི། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱི་ལམ་གྱིས་ཁམས་རྣམས་ལས་འདྲའ་བར་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དེ་དང་དེ་ལས་གསུངས་
 པ་ནི། གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་སྤྱིད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་སྟོང་བའི་སྟོ་མི་འཇུག་པ་རེ་ཞིག་
 བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་ལ། རིམ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ལམ་ལ་བྱང་བའི་
 ཕྱིར་ཐབས་མཁས་པས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟོང་ས་དེ་
 དག་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་བསྟོགས་ནས་དེ་དག་སྤྱིད་པ་མི་འདོད་ཅིང་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་
 བ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བདག་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་ནོ། ། ལམ་སྤྱི་མས་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞིག ། ས་དེ་དག་ལ་སྤྱིད་པའི་སྟོན་སྟོང་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བ་
 ཅམ་ཞིག་ཉམས་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་མི་རུས་
 ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ནི་ལམ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མངོན་
 གྱུར་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེས་དེའི་རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དེས་པའི་དོན་དུ་ན་གོང་མའི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་བ་ཀུན་གྲྀག་མི་དགོས་ཏེ། འོག་མའི་ཏེན་ལ་གོང་མའི་སེམས་ཐོབ་པའི་ཚུར་མཐོང་
 གི་ཉོན་ཡིད་བཞིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་མཐོང་སྤང་རྣམས་འཛོམས་པ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་གོས་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། ། དེའི་
 ཕྱིར་འོག་སའི་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ལམ་དེས་ཇི་ལྟར་སྟོང་། མངོན་ལས། ལྷག་
 སྦྱེས་མཐོང་དང་སྟོམ་གཉིས་ཀྱིས། ། ཞེས་སྤྱིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་མཐོང་སྤང་མཐོང་ལམ་

དང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བཤད་པས་ནི་མི་གཞོད་དེ་དེ་ནི་བྱེ་སྤྲུམ་
ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་ཀྱང་བཀག་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེ་ལྟར་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་རྒྱུད་སྒྲོད་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཐེག་
པ་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྒྲོང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་དངོས་སུ་འཛིན་
སྤངས་འགལ་བས་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་འདྲོམས་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉེས་
ཀུན་དང་། །འགལ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་
གྱི། །སྒྲོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
དང་བག་ལ་ཉལ་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིད་བྱེད་གྱིས་སྒྲོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་གཞག་འདི་སྤར་གང་ཟག་གི་སྐབས་དང་
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་འདྲོམས་ཚུལ་བསྟན་པ་རྣམས་
དང་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། དེ་ནི་མངོན་པ་ནས་སྤྲུམ་བཞིན་ཆོད་གྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་
ལྟར་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་དུ་འཐད་དབྱེད་པ་མིན་པས་སོ། ། ཞེས་འཛིག་རྟེན་པའི་
ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་
ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲོང་མི་རུས་པ་སྐབས་འདི་གསུངས་པ་དང་། གོང་དུ་དགོ་
འདུན་ཉི་ཤུ་སྐབས་༡༩༥ ་ེལས། །ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་ཅིག་ཅར་བའོ་ཞེས་
སྤྲུམ་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སོ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་ཞིག་ཁས་སྤངས་དགོས་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲོར་ལམ་སྦྱེད་པ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེད་ལ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་བའི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་
པ་ཡང་སྤང་དགོས་པས་ཁམས་གསུམ་གའི་དགུ་པ་སྤང་དགོས་པས་སོ། ། ཞེས་བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་བའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲ་བ་ཡང་སྤང་དགོས་པ་གསུངས་པ་
 གཉིས་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་མོངས་སྒོར་ཤར་ཆོད་ནི། གོང་དུ་འཇུག་སྐབ་
 གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་གསེར་སྤང་ལུང་སྤྲ་བྱི་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི་གྲུབ་
 མཐའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་པར་བྱེ་ནས་སྤྲ་དགོས་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་བའི་སེམས་ཅམ་
 བ་དང་མདོ་སྤེ་བ་ལྟར་ན་ནི་རགས་སུ་སྒྲོམ་བའི་ལམ་གྱིས་འདོད་བའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་
 མོངས་མདོན་གྱུར་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤོང་མི་རུས་པ་འདོད་པ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་
 རི་སྒྲ་མའི་དབུ་མ་བ་དང་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་སྤོང་མི་རུས་པ་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །
 འོ་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདིག་ཏེན་བའི་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཅན་གྱིས་ཅི་
 ཡང་མེད་མན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱས་བའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་ཡིད་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་མི་སྤིད་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན་བའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། མཆིམས་མདོད་གནས་ལུ་བ་༡༥ ༽ལས། འདི་ལ་མདོ་སྤེ་བ་
 དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་
 སྤོང་བ་ནི་མི་སྤིད་དེ། དེ་ནི་འདིག་ཏེན་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ན་མདོ་
 ལས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་བའི་བྱིས་
 བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྤྱི་རྒྱུ་ལའི་དགེ་སྤྱོད་དང་བྲལ་ཅེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་དམིགས་
 བའི་ལོག་ལྟ་དང་། ཏྲག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏྲག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་
 ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་
 ཡིན་བའི་སྤྱིར་རོ། ། རི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན། ལས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།
 ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ན་ལ་ལ་སོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྤོང་བའི་བར་དུ་
 ཡིན་ལ། འདི་ལའང་མི་དགའ་ཞིང་སོ་སོར་མི་དགའ་ལ་ལུས་ཞིག་ནས་ཤེ་བའི་ལོག་ཏུ་
 ངན་སོང་ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྟར་བ་དཔྱལ་བ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་

གྱི་ལྷ་སྟེགས་པ་དག་སྦྱོར་ངམ་བམ་ཟེ་ཡང་རུང་། རྩ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པ་ལྟའི་མིག་དང་ལྷན་
པ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གང་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྟམ་དུ་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་
པར་སྦྱད་པ་ཡང་མེད་ལ། ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱད་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཡང་མེད་
དོ། །ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ཡང་མེད་ལ། ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་
སྦྱད་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་
པར་འབྲུང་བའི་ལོག་ལྟ་འདི་ནི་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དེ་དག་འདོད་
པ་ན་སྦྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱུལ་བའང་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཆངས་པའི་བྲ་བའི་མདོ་ལས། འདི་ན་དག་སྦྱོར་ངམ་བམ་ཟེ་ལ་ལ་དགོན་པ་ན་
འདུག་ཡང་རུང་། ཤིང་བྱང་ན་འདུག་ཡང་རུང་སྟེ། ཀྱན་དུ་སྦྱངས་པའི་རྒྱ་དང་། སྦྱོར་བའི་
རྒྱ་དང་། བསྐྱོམས་པའི་རྒྱ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་དང་། ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བྱས་
པའི་རྒྱས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྗེ་ལྟ་བུས་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་
ཉི་ཤུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྲན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞི་བ་
ལ་རེག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་
དུ་སེམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྲུང་བ་འདི་དག་ཡང་བདག་
དང་འཇིག་རྟེན་ལ་དམིགས་པས་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱད་པར་བྱེ་ནས་སྤྲ་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ལྷོ་གསལ་བཟོད་
པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞི་ན། བཅུ་
དྲུག་པ་ཐོབ་ལ་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་ཤིང་དགྲ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་ན་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་སྐྱོར་དགྲ་ཡོད་པ་ལས་དྲུག་པའི་བར་ཡང་སྤངས་པར་
འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་འདོད་ན་སོ་སྦྱེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་འདོད་

བའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་སྤངས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་ལས། འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན་གྱིས་བས་ཞི་རགས་སུ་
 སྒྲོམ་བའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཀྱང་མ་ལུས་བར་
 སྤོང་མི་རུས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལྡོག་པ་མི་
 སྲིད་ལ། དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་དང་
 སའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསེར་སྤང་ལས། དེས་ན་ངས་པའི་དོན་དུ་ན་གོང་མའི་
 སེམས་ཐོབ་ཀྱང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཀྱན་ལྡོག་མི་དགོས་ཏེ། འོག་མའི་
 རྟེན་ལ་གོང་མའི་སེམས་ཐོབ་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་ཉོན་ཡིད་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
 རྣམས་དང་འགལ་བར་དོགས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས་བྱད་པར་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེ་
 སྒྲ་མ་དང་གསེར་སྤང་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀྱན་
 གཞི་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་
 མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤོང་མི་
 རུས་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྗེ་སྒྲ་མས་མཇོང་པའི་མཐའ་
 དཔྱོད་རིན་ཆེན་མུ་གུ་༡༡༠ ་ལས། སོ་སའི་སྐྱེ་བོའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲ་ལ། ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་
 ༡༤༩ ་ལས། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་ཅིག་ཅར་བའོ་ཞེས་སྐྱབ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་
 ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཁས་སྤངས་
 དགོས་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱོར་ལམ་སྦྱེད་པ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེད་
 ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲུ་པ་ཡང་སྤང་དགོས་པས་
 ཁམས་གསུམ་གའི་དགྲུ་པ་སྤང་དགོས་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་

བའི་བྱིར་དང་། ཡང་མཛོད་ལས། སྲིད་ཅེ་ལས་སྦྱེས་བཅོད་བ་ཡིས། གཞོམ་བྱ་མཐོང་
 བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ལྷག་སྦྱེས་མཐོང་དང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱིས། །བཅོད་བས་གཞོམ་མིན་སྒྲོམ་
 ཁོ་ནས། །ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་གནས་ལྡ་བ་༡༣ །ལས། སྲིད་ཅེ་ལས་གཞན་བའི་
 མཐོང་སྤང་ས་ལྷག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་མན་ཆད་ལས་སྦྱེས་བའི་མཐོང་སྤང་
 རྣམས་ནི་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་བར་སྤོང་སྟེ། འཕགས་བ་
 རྣམས་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། སོ་སའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ས་གོང་མ་ཞི་བ་དང་འོག་མ་ལ་རགས་
 བར་ལྟ་བའི་འཛིག་རྟེན་བའི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱིས་ཀྱང་སྤོང་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། མཛོད་
 འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ལས་སྦྱེས་བ་བཅོད་བའི་གཞོམ་བྱ་
 དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ། འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་འཕགས་བས་
 བདེན་བ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་སྤོང་། གྲེས་བས་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་
 སྤང་ཆ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་སྤོང་བའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་བའི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱིས་སྤོང་བའི་བྱིར།
 ཞེས་དང་། ཡང་མཆིམས་མཛོད་ལས། ཡང་དེ་གཉིས་སྤར་འཛིག་རྟེན་བའི་ལམ་ཀྱིས་
 འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་བ་མ་ལུས་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་ཡང་ན་དེ་ནས་
 བརྒྱུད་སྟེ་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ཞིག་གིས་མཐོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷ་ཐོབ་བ་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་བ་བྱིར་
 མི་འོང་ལ་ཞུགས་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་བསམ་གཟུགས་
 སོགས་ཀུན་དང་འགལ་ལོ། ། ཡང་འགལ་ཞིག། གསེར་ཐོང་གཞིར་བྱས་ན་དེར་ཉོན་ཡིད་
 ཞེས་ཆོག་ཟེན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་ལ་མིང་དེ་ལྟར་
 བཏགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་ཡིད་མེད་པས་དོགས་
 བ་དེའི་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་གསེར་ཐོང་ལ་ཆ་རྒྱས་མེད་པར་གཞན་ལ་བསྟན་
 ཏེ་འགོག་སྦྱོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསེར་ཐོང་ལས། བཞི་བ་ནི། ཆོགས་དུག་དང་ཉོན་ཡིད་

དེ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་འགོག་སྟེ་འདི་ལ་ཉོན་ཡིད་མ་བཀག་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཞི་མ་ཞིའི་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ངེ་ལྟར་འགྲེལ་སེམས་ཤིག། དེས་ན། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་སྤང་
 རྣམས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤོང་རུས་པ་འདོད་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོན་
 བརྗོད་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བྱེ་སྤྱོད་ལེན་འདེབས་སོགས་ནི་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། མཛོད་རང་འགྲེལ་གནས་ལྟ་པ་༥ ་། ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་
 པ་དག་ན་རེ། སྤྱི་ཆུས་བྱུག་པོ་དེ་དག་རྣམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་དང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དགུ་
 བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འདོད་དོ། ། ཅི་མཐོང་སྟེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་སྤྱི་ཆུས་སུ་བཞུགས་པ་གང་
 དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ངེས་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་སྤོང་ངམ་ཞེ་ན། །སྤྱོད་པ། མ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 ན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཅེ་ལས་སྤྱོད་པ་བཟོད་པ་ཡིས། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །སྤྱི་
 པའི་ཅེ་མོའི་ས་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཆུས་གང་དག་རྗེས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་གཞོམ་པར་
 བྱ་བ་དེ་དག་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟག་སྤྱོད་པ་མཐོང་དང་བསྟོམ་གཉིས་ཀྱིས། །བཟོད་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་
 ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཉ། ས་ལྟག་མ་དག་ན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་སྤང་བར་
 བྱ་བའི་སྤྱི་ཆུས་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བས་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་
 ནོ། །བཟོད་པས་གཞོམ་མིན་བསྟོམ་ཁོ་ནས། ས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱི་ཆུས་གང་དག་ཤེས་པས་
 གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་གཉི་གའི་ཡང་རྟག་ཏུ་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སྤོང་བ་
 ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལས་རྟོག་

བ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ལས་རྟག་པར་སྤྱོད་བ་རྣམས་དང་། ལ་ལ་རྟག་པར་སྤྱོད་བ་རྣམས་དང་། རྒྱ་
མེད་བ་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་སྤྱོད་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་
ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་
བ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་དག་ཀྱང་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་སྤྱིན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
མདོར་ན། རྗེ་སྤྱི་མའི་ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་ལུགས་གཞི་བཞག་གི་ཐོག་ནས་
དབུ་མ་བ་དང་བྱེ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ན་མཛོད་ལས། ལྟ་སྤྱིས་
མཐོང་དང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱིས། །ཞེས་སྤྱིད་ཅེ་མན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡང་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་
ཀྱིས་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་བྱེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཀྲགས་ཡིན་པས་མཛོད་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་ལས་
བཀག་པ་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ནི་སྤྱིད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་རེ་ཞིག་བདག་མེད་
སྟོན་མི་རུང་བའི་ཕྱི་ནང་གི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་སྤྱིད་པ་ལ་ཆགས་པ་རགས་པ་མངོན་
གྱུར་བ་བསྒྲོག་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། འདོད་སྤྱིད་མངོན་གྱུར་བ་ཅུ་ཡང་འགོག་མི་རུས་ཏེ། དེས་
བདག་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་སོགས་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགའ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཞིང་བག་ལ་ཉལ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
སྤྱོད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབུ། གསེར་ཐོང་༥༥༥ ༽ལས། གསུམ་
པ་ལ་གསུམ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། སྤང་བྱའི་ངོ་བོ་དང་དུས་དང་། སྤངས་
ཤིང་གྲོལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་དགོད། གནས་
དོན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་སྤང་དུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དགུ་པོ་རྣམས་

འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་ན་སྟོན་ཅེའི་སྤང་བྱ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་
གྱི་སྟོན་དུ་སྟོང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ནས་
སྟོན་ཅེའི་བར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྟོང་བར་བཤད་ལ། ཐུབ་དགོངས་
སུ་ཡང་སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ས་དགུས་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་དགུ་དང་། རྣམ་
དག་སྟོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་བཅུ་པས་བསྐྱས་པ་རྣམས་གྱིས་
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སྤང་བྱ་དགུ་ཆོན་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྟོང་བར་འདོད་ཅིང་
དེ་ཡང་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་འཆད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆོན་པོ་ནི་ཉི་ལྡན་གི་དེ་ཉོན་ཐོས་
དང་ཚུལ་བསྐྱེད་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པར་སྐྱར་དུ་མི་
རུང་སྟེ། ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་ཉོན་སྐྱབ་ལ་འདོད་ན་ནི་སྟོན་ཅེའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་པ་
སྤངས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཉོན་ཐོས་
གྱི་དབང་བཙུག་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་སྐྱབ་ལ་འདོད་ན་ཡང་མི་
འཐད་དེ། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་འགལ་ཏེ། ལམ་
དེ་ཉིད་ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་ས་དགུའི་
སྤང་བྱ་དགུ་ཆོན་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྟོང་བར་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོན་ཅེའི་ཉོན་
མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་དང་། བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་ས་བཅུ་པ་བཤད་པ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྤར་ལྟར་རོ། །ཤེས་སྐྱབ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་ན་ཡང་མི་འཐད་
དེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་སྤངས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་བརྗོད་པ་
འགལ་ཏེ། དེ་སྤངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པས་སངས་
རྒྱས་སུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤངས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་ཉོན་ཐོས་
གྱི་རྒྱུ་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་
འདོགས་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆོན་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱར་བར་འདོད་ནས་རྣམ་གཞག་

བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་པའི་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འདོད་ནས་བཞག་པ་
མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཉི་མེ་སྤང་བ་༤༡ ་ལས།
ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཤམ་ཏེ་སྤིད་པའི་ཅེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་
པ་བརྒྱད་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་འདིར་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་
བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་དུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་
ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནམ་མཁུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་བྲལ་བར་མི་བྱེད་
པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་ཉི་མེ་སྤང་བ་༤༢ ་ལས།
དེ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་དག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྣམས་པ་དག་
འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཡིན་
པའི་གང་ཟག་དག་གིས་གཤམ་ཏེ་རྣམས་པ་དུག་པའོ། ། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤང་སྤངས་
པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་དེ་དག་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ངོ། ། གཤམ་ཏེ་རྣམ་
པ་དག་ཡང་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་སམ་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
བར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནོ། ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པར་འགྱུར་གྱི། དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་
ལམ་ཀྱི་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་ཡང་སྤིད་པའི་ཅེ་མོའི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཐུབ་དགོངས་སུ་
དང་པོ་དགའའི་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དགུས་འདོད་ཉོན་དག་དང་། ས་བཅུ་པའི་བྱད་པར་ལམ་

གྱི་ནམ་དག་སྒོམ་ལམ་སེམས་བསྐྱེད་བདུན་ཅུས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་ཉོན་བདུན་
 པའི་བར་དང་། སྤྱིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་རྒྱན་མཐའ་དང་། དགུ་པ་སངས་རྒྱས་སའི་བར་རིམ་
 ཅན་ཁོ་ནར་སྤྱོད་བཅི་སྤྱོད་གི་དགོངས་པར་བཤད་པ། རྫོག་ལོའི་རྒྱུ་ཆུང་ལས། ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་ནས་དེ་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་
 སྤྱིབ་པ་སྤང་བྱར་འདོད་ན་ནི་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་སྤྱི་བ་
 གཅིག་ཐོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བྱང་སེམས་ལ་
 རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བཞག་པ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་རེ་ཡོད་
 བས་དེ་དང་བསྐྱེད་ཅམ་ལས་ཇི་བཞིན་དུ་སྤྱར་མི་རུང་སྟེ། ཉོན་སྤྱིབ་ལ་བྱས་ན་སྤྱིད་ཉོན་
 བརྒྱད་པ་ཅམ་སྤངས་པ་སྤྱི་བ་གཅིག་ཐོགས་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སྤྱིབ་ཡིན་
 ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདས་ལམ་གྱིས་ས་དགུ་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སྤྱིད་ཅེའི་དགུ་པ་
 སངས་རྒྱས་དང་བརྒྱད་པ་མན་སྤངས་པ་ས་བཅུ་བར་སྤྱར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྤྱིབ་ལ་བྱེད་ན་འདོད་པའི་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ས་དགུ་པའི་
 ཞེས་སྤྱིབ་གཅིག་ཆར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་གོང་མའི་
 ཉོན་སྤྱིབ་ས་བཅུ་བར་སྤངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྐབས་སྤྱིད་ཅེ་མན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་སྤངས་པ་ཉི་སྤྱོད་གི་དགོངས་པ་ནང་འགལ་བ་སོགས་ནང་འགལ་
 མང་པོ་བཞེད་པ་ངོ་མཆར་ཞེས་བཀག་པའོ། གསེར་བྱང་༥༩༡༽ལས། དེས་ན་ཉི་སྤྱོད་
 དང་རྒྱན་སྤང་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་གསལ་ཁ་མེད་པར་སྤྱིར་སྒོམ་སྤང་ནམ་རྟོག་
 ཆུང་འབྲིང་དགུའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱར་བ་ནི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་
 པར་ཁས་སྤང་སྟེ་དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལ་མ་བྱེ་བར་སྤྱིར་སྒོམ་སྤང་ནམ་རྟོག་ལ་སྤང་དགའ་
 སྤྱི་དགུ་ཡོད་པས་གཉེན་པོ་ཆེ་ཆུང་དགུས་སྤང་བར་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་དག་གྱང་བྱང་སེམས་

གྲིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐད་སོ་ཐད་སོར་བྱིལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་དུ་
སྔོང་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་གྲིས་སྔོང་པའི་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་
བར་བསྒྲོམས་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟོག་ལ་དེ་ལོག་པ་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་
ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཤིང་
ཐད་པའི་མེ་བཞིན་ནོ། ཉི་ལྔ་ལས། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་གྱི་ཁམས་
དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གྲིས་བསྐྱུས་པའི་ས་དགུ་པོ་རྣམས་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཉོག་
པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་
དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤང་བུའི་ཉེན་ས་དགུ་པོ་སོ་སོར་རམ་
རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུ་ཞེས་སྒྲོམ་སྤང་དང་གཉེན་པོ་གྲུ་གཅིག་རེ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་དེ་
ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྲིས་སྔོང་ངོ་ཞེས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་
ཏེ། སྤྲ་མས་ནི་གྲུ་གཅིག་པ་རེ་རེར་བྱེ་བ་གསུངས་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྔོང་བར་མ་བསྟན་གྱི་
སྤང་བུའི་ས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་རབ་དབྱེ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་ལ། སྤྲ་མས་ནི་ཉོན་མོངས་
དུག་ལ་དགུར་བྱས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྔོང་བར་བསྟན་གྱི་ས་རེ་རེ་ལ་བཞེན་པའི་སྤང་བྱ་རྣམས་
རིམ་ཅན་དུ་སྔོང་བར་གསུངས་པ་མིན་ནོ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་ཤིན་
ཏུ་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཁམས་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བདག་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་སྤིད་པ་དང་
ཆོས་མངོན་པར་རིམ་ཅན་དུ་སྔོང་བར་བཤད་པ་གྲགས་ཆེ་བས་དེ་དག་དང་བསྟན་པའོ་
ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་ཅམ་མོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན། རྒྱན་དུ་དེ་ལ་ཡང་ཉོན་
མོངས་པ་དུག་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྲིས་སྔོང་ངོ་ཞེས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་ཉོན་
མོངས་པ་དུག་པ་ཞེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། རྒྱན་སྤང་ལས། དེ་ལ་ཡང་ཉོན་
མོངས་པ་བཅུ་དུག་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྲིས་སྔོང་ངོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་
པ་དུག་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱན་སྤང་ནང་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པར་ཉོགས་པའི་

ཀྱུན་གྱི་སྤང་བ་༡༦༦ ་ཤམ། སྤྱིར་བསྐྱེམས་ན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་སྤོང་སྟེ། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྤྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་
གཞན་པ་སྤྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྗེ་རྩ་བུར་བརྗོད་པའི་བར་ཆད་མེད་
པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འོད་འཕྱོག་པའི་བར་འདི་དག་
ནི་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེམ་པའི་
ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་བྱུག་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྱིས་སྤོང་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་།
མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་སྟེ་འདོད་པར་སྤྱོད་པ་བྱུག་གོ། །དེ་དག་ཉིད་པས་ཞེ་སྤང་བཏོན་ན་
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་དང་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་
ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་
པར་གཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསེར་གླེང་༥༩༡ ་ཤམ། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་འཆད་མི་ཤེས་པར་འཕགས་པ་དང་
སྟོབ་དཔོན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་པ་བྱང་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ནོར་རོ་ཞེས་སྦྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་
ཀྱི་སྟོའི་བྱི་མ་གཞན་ལ་འགའ་བཤོ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་གླེང་༣༩༣ ་ཤམ། དོན་
འདི་ལ་སྦྱ་རབས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བས་འཕགས་
པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱིས་སྤངས་པའི་རིགས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱར་བ་ཤིན་
ཏུ་ནོར་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་པ་ནི་རོ་ནང་བའི་སྤྲ་མ་དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་ཡིན་
ནམ་སྟུམ་མོ། །

༡༡། ། གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་ནི།

གསེར་མེད་༥༩༧ ་ཧལས། སྤོང་བའི་དོན་ནི་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེད་ན་རྒྱུ་དེ་ལ་སྤང་བྱའི་
རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྤྱོད་བའི་ལས་དེ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་རྒྱན་འཕུད་པ་འགོག་
པའོ། ཞེས་དང་། རྟེན་ཆེན་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆད་མ་བྱུབ་པའི་ལུ་༣༣༧ ་ཧལས།
གང་ཡང་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉེས་པ་དེས་སྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་པའི་
རྣམ་པ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་ལ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་སྐྱེ་
རུང་དུ་འདོད་པའི་ཉེས་པ་རྒྱན་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ལས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་གཉེན་པོས་འཛོམས་པ་ཡིན་གྱི། རི་ལྟར་ལས་ཀྱིས་བྱས་ཟིན་པའི་འབྲས་བྱ་དཔུས་
ལོང་དང་འབྲེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་མེད་
བསྐྱོམས་པས་དཔུས་ལོང་མིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ནི་མིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་དེ་རྣམས་ལ་བསམ་ཞིབ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བར་སྤང་ངོ། ། གསེར་མེད་དངོས་ཟིན་ལ་མཐོང་
སྒོམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རང་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་གསུངས་
ཚུལ་གཅིག་དང་ཡོད་པར་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་གསལ་ཏེ། གསེར་མེད་རིགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་མེད་པ་གསུངས་པ་དང་། སའི་ཆོགས་སྐྱབ་སྐྱབས་སུ་ཡོད་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུབ་སྟེ། གསེར་མེད་༧༥༠ ་ཧལས། རང་ནས་སྤང་བ་སྟེ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་སྤོང་
བཞིན་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། །རྒྱན་པོ་སྤང་ནས་སྒོ་འཕར་སྒོ་ལེགས་བཅད་
པ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ཟིན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་གཉེན་པོའི་
ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་དུའོ། །དུས་མཉམ་ན་ལམ་

གཉིས་སུ་མི་རུང་ཞེ་ན། གཉིན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་
 པར་སྟོན་གྱི་དེ་གཉིས་རང་ནི་ལམ་གཉིས་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དངོས་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་སྟོང་བ་ལ་རུས་པ་དངོས་སུ་
 འཇུག་པས་སོ། །སྤང་བྱ་འགགས་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཡང་སྤང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པས། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གཉིན་པོ་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྤང་བྱ་འགགས་ཟིན་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་རིམ་བ་ལྟར་གཉིན་པོ་དང་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པོ་སྤྱང་བ་དང་སྟོ་
 འཕར་བཅད་པ་ནི། ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྟོང་བའི་དཔེ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་
 པའི་དཔེར་སྒྲིག་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་པོ་འབྱིན་པ་དང་
 སྟོ་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྟོང་
 ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་དུ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་མཛོད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟོང་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་སྤང་བའི་ཆ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པར་མི་རུང་བས་སོ། །དེ་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་
 གཉིན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་པར་ཞེན་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་
 པའི་སྐྱབ་པ་སྐྱེའོ། །ཐབས་གང་གིས་སྟོང་ན་སྤང་གཉིན་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་མཛོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། གསེར་བློང་༥༩༥ ་།
 ལས། འོན་སྤང་བྱ་དུས་གསུམ་ལས་གང་སྟོང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟུས་ལས། འདས་པ་ནི་འགགས་
 པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་ལམ་
 དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ལས་སྟོང་སྟེ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་
 དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགགས་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་སྟེ་དཔེར་ན་སྤང་བ་
 དང་སྐྱུན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་མཛོན་གྱུར་པ་འདས་

མ་འོངས་ནི་ཞིག་ནས་དང་། མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པས་སྤང་མི་དགོས་ལ། ད་ལྟ་བཞི་གཉེན་
 བོ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པས་མངོན་གྱུར་མི་སྤོང་ཡང་སྤང་བུའི་ས་བོན་དང་གཉེན་
 བོ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བས་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་
 རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བུ་འགག་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལ་
 དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་དང་སྤང་བུ་ཡང་རྫོགས་པར་འགག་གོ། དེ་
 ལྟར་ན་སྤང་བུ་གང་དང་གང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ན་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་
 བུ་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་གཉེན་བོ་སྐྱེ་བ་དང་
 སྤང་བུ་འགག་བ་དུས་མཉམ་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་ན་སྒྲོམ་
 སྤང་ཐ་མ་མ་ལུས་པར་འགག་དགོས་པས་རྒྱུན་མཐར་སྐྱིབ་བ་མ་ལུས་པ་སྤང་དགོས་ཏེ།
 མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱིབ་བ་མེད་པས་སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་
 རྒྱུས་གྱི་ས་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་པ་གཉིས་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་གཅིག་རྣམས་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། གསེར་མེད་རང་ལུགས་
 གང་འཐད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་གཉེན་བོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྤོང་བ་དབྱ་
 སེམས་གྱི་ལུགས་དང་། འགག་འགྱུར་གྱི་སྤོང་བ་བྱེ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
 པ་བུ་མི་རུང་བའི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ལེན་འདེབས་དགོས་སམ་སྐྱུ་སྟེ། རྣམ་
 བཤད་སྤྱིང་རྒྱན་༣༡༠ ༽ལས། ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་དངོས་
 གྱི་གཞོད་བུ་མེད་པར་ཁས་ལྗངས་ནས། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་
 ངན་ལན་གྱི་འི་མ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། འགག་འགྱུར་
 གྱིས་སྤོང་བའི་བྱུང་མཐའ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
 དེའི་དངོས་གྱི་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་སྤང་གཉེན་གྱི་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པར་ཤེས་

བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་སྤེང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྤང་
 བྱ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་གསུངས་
 པ་ནི་མཛོད་དང་མཐུན་པ་འགག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
 པ་འམ་ཡང་ན་གྲུང་ཐང་མཆན་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་བརྟུས་ལས། གནས་ངན་
 ལེན་གྱི་ནམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོའི་ནམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ནམ་པ་དེ་
 འགག་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་བ། ཞེས་པའི་དོན་གཉེན་པོ་ནམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་
 བྱ་འགག་པ་མཉམ་པ་ལ་སྦྱར་ནས། སྤོང་བའི་དོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་རིགས་
 འབྲེལ་མ་སྐྱེད་པ་འགོག་པ་དང་། སྤངས་པའི་དོན་ནམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་སྤོང་མ་
 ཡིན་པར་བྱས་པ་ལ་བྱེད། མཛོད་དང་ཀུན་བརྟུས་མཐུན་པར་བྱས་ནས། མཛོད་ཀྱི་དོན་
 སྤང་གཉེན་འགག་པ་དུས་མཉམ་པའི་དོན་མིན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་
 པ་དང་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་
 དང་སྤང་བྱ་འགག་པ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱན་མཐར་སྦྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་མང་པོས་བསྐྱབ་པ་ནི་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་ཅེས་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ་དབྱད།
 དེས་ན། རྗེ་སྤྲེའི་གསེར་སྤེང་རང་ལུགས་ལ་སྤར་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེད་ནམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་༣༧༩ ་ལས། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མར་མེས་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་འབྲེལ་ན་དེའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་
 བ། ལུལ་གཅིག་ན་སྤང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། ཐུན་པ་འགག་
 པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་དང་ཐུན་པ་འགགས་པ་
 གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུལ་དེ་མར་མེའི་དུས་ན་དེའི་བསལ་བྱའི་ཐུན་པ་
 མེད་ཀྱང་མར་མེ་ཐུན་པའི་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་སྤྲེའི་དུས་ན་ཕྱི་མ་
 མེད་ཀྱང་སྤྲེའི་ཕྱི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱད་གཅིག་

ལ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་གི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྤང་བྱ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ནི། དེ་
དག་ལན་འགའ་ཙམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་
གཉེན་པོ་དེས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མི་འགལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་མེད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་
མཐོང་སྤང་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་དེས་སྤང་བྱ་དེ་སྤོང་བཞིན་
པ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གིས་རང་གི་སྤང་བྱའི་སྒྲིམ་སྤང་སྤོང་བ་ཡང་དེ་
དང་འབྲེལ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གི་
སྤང་བྱ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་མི་
འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་གི་དུས་ན་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་སོང་བེན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། འདིར་སྤང་
གཉེན་སྤང་ཐུན་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
སྤྱོད་པས་པ་དང་དེ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་
གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་སྤང་བྱ་འགག་པས་ཡང་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གི་དུས་སུ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པ་མིན་གི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གི་ཆེ་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་འཐད་
དེ་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ལམ་གི་དུས་དེར་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པ་ཙམ་ལ་སྤངས་པར་འཛོག་
ན་སྐྱོར་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་མཐོང་སྤང་དང་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྒྲིམ་
སྤང་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་འགལ་བས་དེ་རྣམས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་
ཐེག་ཆེན་གི་སྒྲིམ་ལམ་ཐ་མའི་ཆེ་སྒྲིམ་སྤང་གི་བག་ཆགས་རྒྱུད་དུ་འཁྱུང་བྱ་མེད་མོད་
ཀྱང་། སྤངས་པ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀུན་མཁྱེན་གི་ཡེ་ཤེས་སྤང་ཅིག་
དང་པོའི་དུས་སུ་ཡིན་ནོ། ། གནས་ངན་ལེན་གི་བག་ཆགས་ཕྱ་ཚོ་སངས་རྒྱས་གི་ས་ཁོ་

ན་ལ་ལྷོག་གི་སྤྱོད་ལ་རྩ་མི་ལྷོག་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་
 རྒྱུད་གང་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་གཏན་ནས་སྐྱེར་མི་རུང་དུ་སོང་
 བ་ནི་དེ་དག་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་སྤོན་དུ་འགོ་
 དགོས་ཏེ། སྤར་ལྟར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་གཉེན་པོ་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤང་
 གཉེན་ཡང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཆ་གང་
 ལྟར་རྒྱན་འགོགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྒོ་ནས་མིན་གྱི། སྤང་སྤོན་ལྟར་དུ་ས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྟན་
 ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་སྤང་
 བྱ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་རྩ་མི་འབྲུག་གོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་རྒྱན་
 ༡༡༠ ་ལས། དེའི་འོག་རྩ་ལམ་དེ་དག་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚུལ་
 སྤོན་པ་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་
 སྤོབས་ཀྱིས་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཟད་པ་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱན་པོ་བྱུང་བ་དང་སྒོ་
 བར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ལ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་
 དུ་སྤྱོགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་འགག་པ་ལ་མངོན་
 དུ་སྤྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་དག་གོ། འདིས་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་བསྐྱན་པ་ཡིན་གྱི། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱར་
 བ་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་འཛོམས་པའི་ཚུལ་དཔེར་
 བརྗོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཅོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་
 པའི་དུས་ན་དངོས་ཀྱི་གཞི་དུ་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་དེ་འགགས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་
 དུ་སྤྱོགས་པ་དང་། དེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལ། སྤར་རིགས་
 འདྲ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྤོབས་ཀྱིས་བྱིན་ཆད་སྐྱེར་
 མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོའི་ལག་རྗེས་ཀྱིས་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་

ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་
 བྱ་ལ། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་དོས་
 སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་ཡིན་
 གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དཔགས་ནས་ས་བཙུ་རྒྱུན་གྱི་
 ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤ་མོ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་
 གྲང་ཟད་བར་སྤངས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དོས་གཉེན་གྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཆ་ནས་
 སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུབ་ན། རྒྱ་འབྲས་
 དུས་མཉམ་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་དོས་
 གྱི་གཞོན་བྱ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ནས། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་
 ངན་ལན་གྱི་དྲི་མ་སྤ་མོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། འགག་འགྱུར་
 གྱིས་སྤོང་བའི་བྱུབ་མཐའ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་
 དེའི་དོས་གྱི་གཞོན་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་སྤང་གཉེན་གྱི་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པར་ཞེས་
 བར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། འདས་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་མ་
 ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་མཐའ་མ་ཆོད་པར་མཛོན་གྱུར་ལ་སྤོང་ཚུལ་གསུམ་
 བོ་མི་འཐད་ཀྱང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་དང་དེའི་དོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་མཉམ་
 དུ་འདོད་པ་ཡང་མཐའ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དོས་གྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་གྱི་
 སྤང་ཐུན་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་དེའི་དཔེར་མཛད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་དོས་གྱི་གཞོན་བྱ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དེ་
 རང་དུས་ན་འདས་པ་བྱུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རང་དུས་ན་
 མ་སྐྱེས་པ་མདུན་ནས་འབྱུལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མཛོ་སྤེལ་གཡང་ལ་སྐྱུར་
 བ་ལྟར་རང་དུས་ན་ཡོད་པ་དུས་མཉམ་དུ་འགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་

ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤར་གཉེན་པོ་འི་ཕྱོགས་གོ་མས་པ་ལ་བཞེན་ནས་གཉེན་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་
 དུ་ཕྱོགས་པ་དང་སྤང་བའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་མ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
 དུས་མཉམ་ཞིང་། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་སློན་ནས་སྤང་བུ་
 སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་
 དང་པོ་འི་སྐྱེ་དོན་ལ་༥༠ ་ཡས་། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དུས་གསུམ་པ་གང་སྤོང་ཞེ་ན། དེས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་མཐོང་
 སྤང་རྟོག་པ་འགགས་པ་ནམས་ནི་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་མཐོང་
 སྤང་རྟོག་པ་ནམས་མདུན་ནས་འཕུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་
 སུ་སྤང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ད་ལྟ་བ་
 ནམས་མངོ་སྤེལ་གཡང་ལ་ལྟར་བ་ལྟར་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤང་བ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེས་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དེས་དེའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་སློན་ནས་དེ་སྤོང་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་།
 མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་
 མཉམ་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེ་ཡུལ་གཞན་ནས་རིམ་གྱིས་འོང་བའི་ཆོ། ར་ཕུགས་ཀྱི་ཐུན་པ་
 དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་མར་མེ་སློ་བྱང་ན་
 སྤེབ་པ་ན། དེས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་རུས་མེད་དུ་བྱས། དེ་ནས་མར་མེ་ར་
 ཕུགས་སུ་སྤེབ་མ་ཐག་དེར་ཐུན་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ར་ཕུགས་ཀྱི་མར་མེའི་ལག་རྗེས་མིན་གྱི།
 སློ་བྱང་གི་མར་མེས་དེ་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རུས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན་
 ལ། དེ་ནས་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་གནས་དེར་སྤང་བས་བྱབ་པ་གཅིག་འབྱུང་བས་དེ་ར་

ཕུགས་ཀྱི་མར་མེས་ལུན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
སྟོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། ཐེག་
ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་
སྦྱོར་འགོད་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་སྐད་ཅིག་
ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གཉེན་
པོ་དང་ནི་སྟོང་བ་དང་། །ཞེས་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་
བས་ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཚུལ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་
བྱིར་ན། མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
སྟོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། ཉེས་པ་སྤྲུལ་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཡོད་དེ། ཀུན་
བདུས་ལས། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་བྱིར་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་མེད་
ལས། དེའི་དོན་ནི་མངོན་གྱུར་པ་འདས་མ་འོངས་ནི་ཞིག་ནས་དང་། མ་སྐྱེས་ནས་མེད་
བས་སྤང་མི་དགོས་ལ། ད་ལྟ་བུ་ནི་གཉེན་པོ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་བས་མངོན་གྱུར་
མི་སྟོང་ཡང་སྤང་བའི་ས་བོན་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་
པ་མི་འགལ་བས་གནས་ངན་ལེན་སྟོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོན་
མའི་དུས་སུ་སྟོན་མེས་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར།

བྱམ་སྟེ། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་ལས། ཉི་མའི་དགྲིལ་
 འཁོར་མདོན་པར་ཤར་བའི་ཆེ་སྒྲུབ་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་དང་། བསྐྱལ་
 པའི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་མེད་
 གྲང་། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་ཟེར་
 ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བྱ་སྟེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་འགག་འགྱུར་གྱིས་
 སྤོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བཞིན་པས་རང་གི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་བཞིན་པ་སྤོང་བའང་ཡོད།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་འགག་བཞིན་པས་རང་དུས་ན་སྤང་བྱ་འགག་བཞིན་པ་སྤོང་བའང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བཞིན་པ་
 དང་། དེའི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་བཞིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་
 མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འགག་བཞིན་པ་དང་། གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤྲོ་མོ་འགག་བཞིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་འགག་བཞིན་པའི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤྲོ་མོ་འགག་བཞིན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འགག་བཞིན་པའི་དུས་ན་གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། གཞན་ཡང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་ཕྱ་མོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། རང་དུས་ན་
དེ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་ན་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་
མངོན་འགྱུར་བའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཁས་དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་
དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་
ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་
རྟོག་པའི་ས་བོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་
ལས། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤར་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་
ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་སྤང་བའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འབྲེལ་མ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་
ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། ཞེས་རིགས་འབྲེལ་མ་ཞེས་ཁྱད་པར་སློམ་པ་ལ་དོན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་བེད་ན། མ་འབྲེལ་སྤང་བའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འབྲེལ་མ་ཞེས་པ། སྤང་ཅིག་ཐ་
མ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ལུགས་ནི། འདིར་སྤང་གཉེན་སྤང་བྱུང་དང་འབྲེལ་
བར་གསུངས་པས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་དེ་དང་དེའི་
སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་སྤང་
བྱ་འགགས་པ་ཡང་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་བར། སྤང་བ་དང་། ཞེས་དང་། མདོ་ལས།
བསྐྱལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་མི་དམིགས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྤང་དེས་སྤང་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་དེ་དེ་ལྟར་སྤང་
བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་༡༡༥༥ ་ལས། དེ་ལ་གཉེན་པོའི་རྟོན་ནི་ཉི་མའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཤར་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་
མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བའི་རྟོན་ནི་བསྐྱལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་

ཅིང་རྗེས་སུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེས་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་མཆམས་སྒྲིབ་བ་སྤང་བའི་དོན་
 ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྤང་༡༣༩ ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེས་
 བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱན་པོ་སྤང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་དང་འབྲ་བར་དུས་མཉམ་དུ་གཉེན་
 པོ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགག་པ་དག་གིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་སྒྲོན་རྣམས་
 འགོག་བྱས་པ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ལ་རུས་འགྱུར་གྱི། །རི་ལྟར་བྱས་པའི་ཉམས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་སྤར་སྐྱེས་ནས་འགག་བེན་པ་རྣམས་དམིགས་པས་
 སྒྲོང་བ་བའམ་དེས་བཞག་པའི་ས་བོན་ད་ལྟ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་མི་རུང་
 དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོང་བར་འདོག་གི། །སྤར་སྐྱེས་པ་ནས་དགག་བེན་པ་རྣམས་ད་ལྟར་
 ཀྱི་གཉེན་པོས་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ན་ནིང་གི་དུས་ཀྱི་བྱད་ཤིང་དེ་ད་ལོའི་
 མེས་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་དེའི་རྒྱན་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་བྱད་ཤིང་རྣམས་ད་ལོ་བསྐྱེད་པར་
 བྱར་ཡོད་པས་ན་ནིང་བུས་པའི་བྱད་ཤིང་ད་ལོ་སྐྱེད་པའི་ཐ་སྙད་མི་འགལ་བ་བཞིན་
 ནོ། །དེས་ན་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར། དེ་ཡང་སྒྱིར་མཛོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གང་སྒྲོང་ཡང་།
 ད་ལྟར་བ་སྒྲོང་བས་བྱབ་སྟེ། སྐྱབ་པ་མཛོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གང་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་
 ཀྱང་གཉེན་པོ་རང་དུས་ན་འདས་པ་དང་། འགགས་པའི་ས་བོན་སྤང་མི་དགོས་ལ། གཉེན་
 པོ་རང་དུས་ན་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའང་མི་སྒྲོང་གི། དེ་གསུམ་གང་དུའང་
 མ་ཕྱེ་བའི་རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་སྒྲོང་བྱའི་ས་བོན་ཅམ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ལ། སྤངས་པའི་དོན་ས་
 བོན་དེ་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་མི་རུང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་ཀུན་ལས་བུས་
 ལས། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་ཕྱིར་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཉེན་པོ་རང་དུས་
 ན་འདས་པ་མ་འོངས་པ་དང་། ལྟན་གཅིག་འཇུག་པ་གང་ཡང་མི་སྒྲོང་བར་སྟོན་ལ། འོན་

ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཅུ་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྤངས་པས་མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་སྤོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ས་བོན་སྤར་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་མ་འོངས་པ་སྤོང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དམིགས་པའི་སྟོན་སྤོང་བར་གོང་འོག་གི་མཁས་པ་ཀུན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དམིགས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤང་བར་འདོད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པས་སོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཟུགས་ཐམས་ཅད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྤངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བ་མེད་ལ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་ཡོད་ཟེར་རོ། །དེ་ལོན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྤོང་བ་དབུ་སེམས་གྱི་ལུགས་དང་། འགག་འགྱུར་གྱི་སྤོང་བ་བྱེ་སྤེའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལ་འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས། ཞེས་པ་ནས། འོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ཡིན་

ལ། ཞེས་སྤར་བྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། ། ཡང་སྐྱེ་འགྲུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་འགག་འགྲུར་གྱིས་
སྤོང་བའི་དོན་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་
ཡོད་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་སྐྱེ་འགྲུར་
གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་སྤྱིབ་པ་མེད་ལ་
དེའི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་འགག་འགྲུར་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དང་
པོ་ལ་འོ་ན། སྤོང་བའི་གཉེན་པོས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་སྐྱེ་འགྲུར་དང་འགག་འགྲུར་གང་
གིས་སྤོང་དབྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་སྤྱར་ན་སྐྱེ་འགྲུར་བཤད་པའི་བྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གོང་འོག་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་
པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཇི་བཅས་སྤོང་བའི་ལམ་དག་གི། ཞེས་དང་། རང་འགེལ་ལས།
སྤོང་བའི་ལམ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་བཞིའི་སྐབས་
སྟུ། རང་འགེལ་ལས། སྤོང་བ་གཉེན་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤོང་བ་གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་དབྱེད་སྐབས་བཞིའི་གཉེན་
པོ་ལ་སྤྱར་བ་བཞད་གད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་
བ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་དབྱེད་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་སྤོང་བ་གཉེན་པོའི་སྐབས་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་ལྟང་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་བརྟེན་ནི། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེ་འགྲུར་གྱིས་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། རྒྱན་ལས། གཉེན་པོ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགག་པ་དག་
གིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྤོང་གཉེན་གྱི་འགག་འགྲུར་གྱིས་སྤོང་
ཚུལ་བྱེད་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ད་ལྟར་བ་དང་། འགག་བཞིན་པའི་
དུས་ན་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
འགག་པར་འགྲུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྤྱིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་། ཞེས་དང་། དེའི་མཆ་མས་

སྒྲོར་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གནས་སྐབས་གང་གི་ལམ་གྱིས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་ཞེ་ན།
 འགག་པར་འགྱུར་པའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོར་ན། སྒྲོང་བའི་གཉེན་
 བོས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྒྲོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་
 དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་ཟིན་པ་དུས་མཉམ་
 པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤང་བ་དང་ཐུན་པ་བཞིན། གུན་བདུས་༡༩༩༩ ་ལས། གནས་ངན་
 ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེས་
 པ་དང་འགག་པ་མཉམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤང་བ་དང་ཐུན་པ་དག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་
 མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ངོས་སྐལ་
 གྱི་སྤང་བྱ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་
 སྐྱེ་མི་རུང་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གིས་སྐྱེ་མི་རུང་ད་དུང་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཏེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་
 སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་མ་ཐའི་
 དུས་ན་ངེ་མ་མེད་ཀྱང་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཟད་པ་དང་སྤངས་པ་གང་རུང་
 མིན་ཏེ། དངོས་གཉེན་གྱི་ལག་ཐེན་རྩོགས་པར་བཞག་སྟེ་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་
 བྱས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་ལག་
 ཐེན་གྱིས་དངས་པའི་ལམ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུབ་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། རྟགས་མ་བྱུབ་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སོགས་
 ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཚུལ་མི་གཅིག་ཀྱང་སྒྲོང་བར་བྱེད་དེ། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དེ་རང་དུས་

ན་འདས་ཟིན་བྱམ་པ་བཙུག་པ་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱང་ས་བོན་དང་དམིགས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་
 སྤོང་། རང་གི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་དེ་རང་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པ་མདུན་ནས་འཕྱལ་བ་ལྟར་མི་སྤོང་
 ཡང་དེའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བས་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་ནས་སྤོང་། རང་གི་ངོས་སྐྱལ་
 གྱི་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་བྱེ་སྤྱོད་བ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་འགག་བས་མི་སྤོང་ཀྱང་རང་སྐྱེས་
 ཟིན་པ་དང་ཁོ་འགག་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་ག་གྲུབ་སྟེ། ཀྱན་
 བདུས་ལས། འདས་པ་འགག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན།
 ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་
 གྱི་རྣམ་པ་ནི་སྤོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མན་ཆད་ཀྱིས་དེ་གསུམ་
 ག་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོན་ཀྱང་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་སྤོང་ཚུལ་སྟོན་
 པའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀྱང་སྤྱི་རྣམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་དུས་སྤྱོད་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་མེད་པར་འདོད་ཚུལ་ལའང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་
 ཆེའི་གསུང་ལ་རུང་མི་འདྲ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤོང་བྱུན་སྐྱལ་བཟང་མིག་འབྱེད་༣༥༥ ༽ལས།
 སྤང་བྱ་དེ་དག་གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཡང་། མཐོང་ལམ་ལ་མཆོན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་
 པ་རྣམས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་ལ། དེའི་སྤྱོད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་མཐོང་སྤང་སྟོ་བྱར་གྱི་འི་མས་དག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགོག་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སྤོང་བྱུན་
 ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 སྤྱོད་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་ལ།

རྟོགས་སྣང་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་
 སྤངས་མེད་ཀྱང་སྤངས་པ་མིན་ལ། སྟོང་བཞིན་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆེ་སྤངས་
 པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་༡༥ ་ཧལས། གཉིས་
 པ་རང་ལུགས་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་། སྟོམ་ལམ་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱད་ལ། དེའི་ཆེ་སྦྱིབ་པ་གཉིས་གང་གི་འང་ས་བོན་མེད་དེ། ཡོད་
 བ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། མཐོང་ལམ་སྟོམ་སྤངས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞི་ཡིན་པ་སོགས་
 སུ་གདོན་མི་བ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྦྱིབ་པའི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་། སྤངས་
 པའི་དབང་གིས་མེད་པ་མིན་གྱི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིབ་པའི་
 ས་བོན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཟག་བཅས་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས། ཡིད་ཤེས་ཟག་བཅས་དེ་རེ་ཤིག་སྦྱེ་བའི་གོ་བཀག་པའི་དབང་གིས་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་སྟོན་ཏུ་སྤངས་ཡང་སྦྱིབ་པའི་ས་བོན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་སྤངས་མེད་ཀྱང་སྤངས་
 པ་མིན་ལ། སྟོང་བཞིན་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆེ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྟོང་བྱན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྤང་བ་སྦྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྟོང་
 ཚུལ་དང་འགག་འགྱུར་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་གང་དང་ཡང་མི་མ་བྱན་པས་དེའི་དོན་གང་
 ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༡༡། །ས་བརྩའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

ས་བརྩའི་སྐབས་སུ་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་མི་འད་བ་བརྩ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྟགས་
 ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་བྱད་པར་རོ། ། དང་པོ་ནི། ས་ཐོབ་པའི་མི་ལམ་
 གྱི་རྟགས་བརྩ་འབྱུང་སྟེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་

ཉེན་གྱི་ཁམས་གཏེར་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་གང་བ་མི་བ་དང་། ས་གཉིས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྟོང་གསུམ་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་
 པ་མི་བ་དང་། ས་གསུམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་ཉིད་དབང་ཞིང་བརྟན་ལ་མཆོན་ཆ་དང་གོ་
 ཆ་ཐོགས་ཏེ་པས་ཆོལ་མཐའ་དག་འདུལ་བ་མི་བ་དང་། ས་བཞི་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཕྱོགས་
 བཞི་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་མེ་ཏོག་སྣ་
 ཆོགས་འཐོར་བ་མི་བ་དང་། ས་ལྔ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱུང་
 མེད་ཀྱིས་མགོ་ལ་མེ་ཏོག་ཅམ་བ་ཀའི་སྤང་བ་འདོགས་བ་མི་བ་དང་། ས་དྲུག་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་ཐེམ་སྐྱས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྒྱལ་བ་ལ་དྲངས་ཤིང་རྩྭ་ག་པ་
 མེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུས་ཡོངས་སུ་གང་བ་མེ་ཏོག་ལྷུང་ལ་དང་། ཀྱན་
 ལུང་ཏ་དང་། བརྒྱ་དཀར་པོས་བརྒྱན་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཅེ་དགས་རོལ་བ་མི་
 བ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། ཐེམ་སྐྱས་བཞི་དེ་ལ་འདུག་པའི་སྒོ་བྱུབ་
 མཐའ་བཞི། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྒྱལ་བ་ནི་གཞི་རིགས། དྲངས་ཤིང་རྩྭ་ག་པ་མེད་པ་ནི་རང་
 བཞིན་གྱི་ནམ་དག་དང་སྒོ་བྱར་ནམ་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་བ་ནི་འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ལྷུང་ལ་ནི་ཉན་ཐོས། ཀྱ་ལུ་ཏ་ནི་རང་རྒྱལ། བརྒྱ་དཀར་པོ་ནི་
 བྱང་སེམས་སོ། །ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་
 པའི་གཡང་ས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་མ་སྐྱས་མ་ཉམས་པར་སྐྱར་ལྡོག་བ་མི་བ་དང་།
 ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐྲག་པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སང་གི་རལ་པ་ཅན་ཅོད་
 པན་ཐོགས་པ་གཅན་གཅན་སྤ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་བ་མི་བ་དང་། ས་
 དགུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་སྟེ། སྐྱེ་བོ་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་
 སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བཟླས་ཏེ། མགོ་བོའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
 ཆོགས་པས་སྐྱས་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་བ་མི་བ་དང་། ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་མཐོང་སྟེ་མདོག་གསེར་ལྟ་བུ་ཡོད་འདོམས་གང་བ་ཆོངས་པ་
ཁྱག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་
མི་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་ལྟས་གྱི་མཆོན་མ་འདི་དག་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ན་སྐགས་
སམ་བདུད་གྱི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་གཉིད་གི་གནས་
སྐབས་སུ་ཉགས་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིད་སྐྱིབ་པ་ལྔའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་བསྟན་པའི་
གཉིད་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱགས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་མ་བཟང་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་
སུ་ཡང་ལམ་དང་གཉིད་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ཕྱིན་བྱུག་གི་དགོ་བའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་གྱི་
རྒྱུད་ལ་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་མི་ལམ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། གཉིད་གྱི་རྒྱུན་
ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་བཅུད་གྱི་ཞིང་གི་དག་པའི་སྤང་བ་དོན་ལ་གནས་པ་དེའི་སྤང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་མེད་༥༩༩༽ལས། འདི་དག་མིས་ལྟས་གྱི་ཉགས་ཡིན་ན་
ངོད་ནས་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཉིད་ལ་ཡུལ་ལ་
འབྱུག་པའི་ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལུས་ཉས་པར་བྱེད་
པ་དགོ་བར་བགྲངས་པའི་གཉིད་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྲ་མ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཡོད་པས་སྐྱོན་
མེད་དོ་ཞེས་པ་ལན་དོན་མཐུན་དང་། གཞན་དག་ནི་སྟོ་བྱར་བའི་ཤེས་པའི་སྤང་བ་མི་ལྟས་
བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ལ་མི་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ལན་འདེབས་པ་ནི་དེ་ལ་མི་ལམ་
གྱིས་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྐབས་ལྔ་པའི་སྟེ་དོན་༡༣༽
ལས། ཉགས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་དང་པོ་བརྒྱུད་འབྲས་ཉགས་དང་ཐ་མ་བཞི་རང་བཞིན་
གྱི་ཉགས་སུ་ལོ་ཆེན་བཞེད། མདོ་ལས་དང་པོ་བྱུག་མི་ལམ་དང་བདུན་པ་སད་མི་གཉིས་
གང་བྱུང་དང་སྦྱར་ནས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ཐ་སྟོན་མ་མཛད། བུཙྴ་

སྤྱིས་དང་པོ་དྲུག་མི་ལམ་དང་། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སང་མི་གཉིས་ཀ་དང་། ཐ་མ་བཞི་
 སང་པའི་རྟགས་སུ་བཞེད། དེས་ན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །ཁ་
 ཅིག་རྟགས་བརྟུ་གཉིས་དང་ལྔ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། རྫོང་
 གྱི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྫོང་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། བསམ་གཏན་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་གཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དག་རྣམས། །བསམ་
 གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 པའི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྦྱད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 གཉིད་མེད་ཀྱང་ལུས་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་དགོ་བར་གྱུར་པའི་གཉིད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ལ་གཉིད་སྤྲོ་མ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྫོང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དབང་རྣོན་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་གཉིད་མེད་
 བས་ཁྲབ་བས་སྦྱོར་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་གྱི་སྐབས་སུ། བྱམས་ལུས་སོགས་དང་
 སྐྱེབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །ཞེས་རྫོང་ནས་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེབ་
 པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་འགྲིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱེངས་ཀྱན་འགྲོའི་
 རོན་དུ་རྟགས། གཉིས་པར་མཆོག་གི་རོན་དུ་རྟགས། གསུམ་པར་རྒྱ་མཐུན་པའི་རོན་དང་།
 བཞི་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དང་། ལྔ་པར་རྒྱ་ཐ་དད་མེད་པའི་དང་། དྲུག་པར་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དང་། བདུན་པར་ཐ་དད་མེད་པའི་
 དང་། བརྒྱད་པར་བྱི་འཕེལ་མེད་པའི་དང་། དགུ་པར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་
 དུ་དང་། བརྟུ་པར་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟགས་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་

མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །ནས། དབང་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཐུབ་པ་དགོངས་
རྒྱན་ལྟར་ས་དང་པོར་རིན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་
བྱེད་པར་ཅན་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གསུངས་དང་། གཉིས་པར་གནས་མེད་པའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་དང་ངི་མ་མེད་པའི་གསུངས་ནས། བརྒྱ་པར་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཉོག་གི་གསུངས་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གནས་ལུགས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མེད་
ཀྱང་། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་
རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཡོངས་སྤྱོད་གི་རུས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཆོམས་སྤྱར་བ་དང་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། ། དང་པོ་
ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ་རྒྱའི་ས་དང་པོ་དགུ་པོ་གང་
གི་སྟོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
གང་དག་ཡིན་པ་དང་འབྲས་བུའི་སའི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །མདོའི་
འབྲེལ་ནི་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཞེས་འཇུག་སྐབ་ལས་འཕྲོས་པའི་ངི་བ་གཉིས་
པའི་ལན་དུ་བྱུང་ལ། རྒྱན་ལྟར་ན་ས་བརྒྱ་དང་། ཞེས་པའི་ཆོགས་སྐབ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་
ཏེ། གསེར་ཐོང་༦༠༠ ་ལས། གང་དུ་ན་སའི་ཆོགས་ལ་སྟེ་དེའི་སྐབས་སུའོ། །མདོའི་
འབྲེལ་ནི། ཆོགས་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་ངི་བ་ལྗེའི་གཉིས་པའི་ལན་དུ་ངི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་
ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་བྱིན་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་
ཅིང་ས་ནས་སར་འཕར་ཏེ་ཞེས་ས་བརྒྱས་བསྐྱས་པའི་སྤྱིན་སོགས་རྣམས་ལ་ཤས་ཆེ་བར་
གྱུར་པ་བརྒྱའི་སྟོན་པ་རིམ་གྱིས་འཇུག་གོ་ཞེས་ས་ཡི་འབྲས་བུའམ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་

བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་གསུངས་སོ། །འབྲུག་སྐྱབ་དང་ཆོག་ས་སྐྱབ་ལས་འབྲོས་པ་ནི་མདོ་དང་
 རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྱུང་དང་།
 འབྲས་བྱུང་ས་བཅུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་འཛིན་དང་པོ་ས་དང་པོ་ལ། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་བའོ།
 དང་པོ་ནི། གསེར་ཐོང་ལས་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བ་ཤད། སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་བྱས་པའི་
 དང་པོ་ནི། ས་དེ་ཐོབ་ཐེན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། ཐོབ་
 བྱའམ་རྫོགས་བྱ་ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་མི་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཞེས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཐར་སྐྱར་རོ། །མཚན་མ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་པན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། སེམས་
 ཅན་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ས་འདི་གསུམ་
 བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་ལེན་མི་སྒྲོ་དམིགས་པའི་བྱིར་གཏོང་བ་
 ཟང་བེད་དང་། དེས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་དམ་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཆོལ་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། བྱིན་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་མི་འདིགས་
 པའི་སྦྱིན་པ་དང་། མཚན་དཔེ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སྐུ་འདོད་ཅིང་དགའ་བ་
 བསྟོ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་ཆོས་སྦྱིན་དང་། ཆོག་
 མི་དམིགས་པའི་བྱིར་བདེན་པ་ཡི། ཆོག་སྐྱབ་དང་ནི་བཅུ་པོ་འདིར་སྦྱོང་བྱེད་བྱས་ཀྱང་
 མདོར་སྦྱང་བྱར་བྱས་པས་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
 བཅུ་པོ་འདི་དག་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེན་པས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་མདོར་
 བསྟན་དང་སྦྱང་ཚུལ་གཉིས་པོ་འདི་མདོའི་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་
 སྦྱར་བའི་དོན་བསྟུས་པས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུད་ཀྱིས། །ས་ནི་གཉིས་པ་ཐོབ་

འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། གསེར་ཐེང་༦༠༡ ་ལས། དེ་ལྟར་གངས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གི་སྐབས་དང་སྦྱར་བ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཀྱང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་ནི། མདོ་ལས། ཆོས་བརྩུ་པོ་རེ་རེ་ལ་
མི་དམིགས་པ་སྦྱར་བ་བསྟུས་ལ་འདི་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་སོགས་ལྟར་ན་སྦྱོང་བྱེད་བརྩུ་ཡིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། བརྩུ་པོ་འདི་དག་སྟོང་ཇེ་དང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
ཀྱི་སྟེ་བེན་པས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བ་ཐ་མ་གཉིས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། བརྩུ་
གང་ཞེ་ན་བསམ་དང་། ཞེས་སོགས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་༣༥༩ ་ལས། སྦྱོང་
བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བརྩུ་ཡིས། ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། བསམ་དང་
ཞེས་སོ། ། ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་བརྩུ་པོ་འདི་དག་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་། བདེན་
པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བརྩུ་ཡིས་ནི་འཐོབ་བྱེད་དོ། །
ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །ཐོབ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་དང་ས་ལྷ་པ་དང་བདུན་པར་མི་
དགེ་བ་བརྩུ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་སྤང་བར་བཤད་པས་མ་ཐོབ་
པ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཐོབ་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་མདོ་ལས། ས་དང་
པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་འདི་དག་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་བསྟུས་
པ་ཡིན་པ་དང་། ས་ལྷག་མའི་ཆོས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ས་དེ་དང་དེ་ལ་
གནས་པས་འདི་བྱ་སྟེ་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་བདག་འཛིན་སོགས་
ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ས་དེ་ལ་སྦྱོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཐོབ་བེན་བྱང་པར་ཅན་དུ་
བྱེད་པ་ལ་ས་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། རྒྱན་སྤང་

༡༣༧ ་ རྟེན་ལས། དེ་ལ་ཡང་ས་གང་གི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་
 རྣམས་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ན་ནི་ས་གཞན་ཡིན་
 བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༧༧ ་ རྟེན་ལས། འོ་ན་ཡོངས་
 སྤྱོད་དེ་རྣམས་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནམ། ཐོབ་ཅིན་གོང་
 འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ཆུ་འཕྲོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡུར་བ་འཆོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་
 དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ས་དེའི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོབ་ཅིན་གོང་
 འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁང་བཟང་གི་དོར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྤྱོད་བྱ་ས་རྣམས་དང་། སྤྱོད་བྱེད་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཚོས་
 རྣམས་དང་། ཡང་ན་ས་རྣམས་སྤྱང་གཞི་དང་ཡོན་སྦྱོན་གཉིས་སྤྱང་བྱར་བྱས་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་སྤྱོད་བ་ནི་ཁང་བཟང་སྤྱོད་བ་ལྟར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོན་སྤྱོད་བ་ནི་རིན་པོ་
 ཆེའི་གཡའ་སེལ་བ་ལྟར་དང་། ས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་མང་ཉུང་ཡོད་པ་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་
 བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ས་ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱོན་སྤྱོད་བ་དང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 གསུངས་པ་ནི་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་མཆོན་པར་གསེར་སྤོང་ལས་གསུངས་སོ། ། བཞ་
 ཆེན་པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱད་༤༠༠ ་ རྟེན་ལས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་ས་
 གཉིས་པར་འཕོས་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་བ་ནི། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རང་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་
 བར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྤང་གི་ལུང་དོན་འདིའི་རྫོགས་
 མ་རྫོགས་ཞེས་པ་མཐར་བྱིན་མ་བྱིན་དང་འགགས་མ་འགགས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཡང་དེ་ཉིད་༤༠༣ ་ རྟེན་ལས། རང་ལུགས། ས་དང་པོའི་སྦྱོན་དང་བྲལ་
 ཞིང་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ས་དང་པོའི་མཁྱེན་པ་དེ། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ས་
 གི་མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ས་ཡིན་ན། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་

བའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་རྣམས་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཕྱི་མ་
 རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ། ཞེས་ས་དེའི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ན་ས་གོང་
 མར་འཕོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་པ་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༥༦༣ ་ལས། བཙུ་བ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་བྱུང་པར་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སོ་སའི་རང་བཞིན་ནོ། ། དང་པོ་ནི།
 རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་ས་དེའི་སྒྲོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། སའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་ས་དགུའི་ཡོངས་སྤྱོད་དགུ་
 ཡོད། དེ་ཡང་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ས་བཙུ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཙུ་བའི་སྒྲོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་བཙུ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་འདིར་ས་བཙུ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་དངོས་སུ་མི་སྒྲོན་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། སའི་སྒྲོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་
 ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཆོན་ཉིད། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསེར་སྤོང་༤༠༣ ་ལས། ས་ཁ་ཅིག་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་
 སྒྲོན་ས་གསུངས་པ་ནི་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོན་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། ། ཞེས་
 བ་ལྟར་ས་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། རང་
 གཞན་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་སྤོང་བ་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་བཙུ་
 རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤོང་བ་དང་། ས་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བརྒྱུད་མར་
 སྐྱེས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་འདོད་པ་དང་། རང་ལ་དད་པའི་བྲིམ་དུ་དགེ་སྤོང་སྐྱབ་འཕེན་པ་སོགས་
 སྤང་བྱ་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སྤྱི་ཙམ་དང་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྐྱར་ཏེ།
 ས་བྱུག་པ་བདུན་པ་གཉིས་ལ་སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་སྤང་བྱ་དང་། གཞན་

དུག་ལ་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ལམ་གྱིས་མ་
ཁྱབ་པར་ཐལ། ས་དགུ་བའི་དེ་ལ་མངལ་གཙང་མར་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་
པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འགེལ་བའི་ཟིན་བྲིས་ལས། ས་དགུ་
པ་བ་དེ་དག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཐོབ་པར་བྱས་ན་ལེགས། ཞེས་པ་
ལྟར། དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགུ་བའི་ཡེ་ཤེས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འབྲ།
སའི་ཆོགས་སྐྱབ་དངོས་བཤད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་སྤྱོད་རྩེ་
ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་
ངོ་བོ་དང་། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བཟུ། གཉིས་པར་བརྒྱད། གསུམ་པར་ལྷ། བཞི་པར་
བཟུ། ལྷ་པར་བཟུ། དུག་པར་བཟུ་གཉིས། བདུན་པར་ཉི་ལྷ། བརྒྱད་པར་བརྒྱད། དགུ་
པར་བཟུ་གཉིས་ཡོད། བཟུ་པར་ཡོངས་སྤྱོད་གིས་མ་བཤད་པར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སློན་ས་
བཤད། སའི་ཆོགས་ལ་ས་གང་གི་སློན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སློན་ས་ཡོངས་
སུ་སྤྱོད་བར་འགྲུར་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན། སྤྱིར་
ཡོངས་སྤྱོད་གོ་ལྟ་ཉི་མེད་གསལ་བས་ངས་པར་བལྟ་དགོས་སོ། ། སའི་ཆོགས་སྐྱབ་བཤད་
པ་ལ། མདོ་འཕྲོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གོང་དུ་བཞེད་ཟིན་པ་ལྟར་ཆོགས་སྐྱབ་བྱི་མ་བདུན་
ཀ་འཇུག་སྐྱབ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པས། སའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
སྐྱབ་ཀྱི་མདོར་བྲི་བ་ལྷ་བྱས་པའི་བྲི་བ་གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་ཞུགས་པར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བགྱི་བ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སའི་ཆོགས་
སྐྱབ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། རིམ་ལྷན་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དག་ལ་
སྤྱོད་པས་ས་ནས་སར་འཕར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་
བ་ལ། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་བཟུ་ཡི། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མེད་སྤྱང་བར། གང་

གི་ཕྱིར་དེ་བ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་དེ་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་
 ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བཅུ་མས་ཏེ། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དག་ལ་སྦྱོད་པས་ས་ནས་སར་དེ་ལྟར་འཕར་ཞེ་
 ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕོ་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་
 ཆེན་དུའང་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོག་གས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་
 ནས་ས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོག་གས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་
 རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་གཉིས་ཉོག་གས་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་བྱར་
 དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་བྱང་༤༠༩ ་ལས། གཉིས་པ་ནི། བསམ་དང་ཞེས་
 སོགས་ཆོག་གས་བཅད་གཉིས་ཏེ། དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་བ་ཡོངས་
 སུ་སྦྱོང་བ་དང་། མཆན་མ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་པན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་
 དང་། སེམས་ཅན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ལེན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཏོང་
 བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། དེས་རྒྱུ་སེམས་སུ་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བཅའ་བ་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
 བ་དང་། མཆན་དང་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་འདོད་
 བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམ་པར་འགྲེལ་
 བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་ཆོག་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
 བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །མདོ་འདིས་ནི་བཅུ་ཉིད་སྐྱུང་བྱར་གསུངས་ཏེ་སྦྱོང་བྱེད་དང་གཞི་མཐུན་
 པའོ། ཞེས་རང་ལུགས་ལ་སྐྱུང་བྱར་དང་སྦྱོང་བྱེད་གཉིས་གཞི་མཐུན་པ་གསུངས་སོ། །
 ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་ནི། རིམ་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ ༡ སེམས་ཅན་

དང་དགེ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བུ་མེད་པའི་
བསམ་བ་ཡིས་དམ་ཆོས་འཛིན་པར་སྟོབ་པའི་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་། ༡ རང་དང་གཞན་
གྱི་དགོས་པ་ལ་ཕན་བ་ཡི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། ༢ སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཆོད་མེད་བཞིས་སེམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་བ་བྱད་པར་ཅན་
དང་། ༣ ལུས་ཡོངས་སྟོད་དགེ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་བདེག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བ་ལ་སེར་སྒྲིམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པ་དང་། ༤ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགྱ་བར་བྱེད་
པ་དང་། ༥ ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདོད་པ་ཤིན་
ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ༦ བྱིམ་ན་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་
དང་། ༧ སངས་རྒྱས་རྗེས་བློན་དང་མ་བུལ་བས་ལྷན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདོད་
པ་དང་། ༨ དཔེ་མཁྱེད་སོགས་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ༩ དམ་
བཅའ་བ་མཐར་ཕྱིན་པས་ བདེན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
བརྒྱས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་རྒྱའི་བྱད་པར་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་
རྟོགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་དག་ཁོ་ནས་ས་དང་
པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འཛོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་འབུམ་། ག། ༡༩༥ །
ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་གང་ཞེ་
ན། རབ་འབྱོར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། བརྒྱ་གང་ཞེ་ན། དེ་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་
ལྷག་པའི་བསམ་བ་ལས་སྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་དང་། མཆོན་མ་མི་དམིགས་པའི་
བྱིར་ཕན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་སྟོང་ཞིང་སེམས་ཅན་མི་དམིགས་པའི་བྱིར། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་དང་། བྱིན་པ་དང་། གཏོང་བ་

དང་། ལེན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་དང་། དེས་ཚྲོམ་སེམས་
 སུ་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བཅའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་དང་། ཁྱིམ་མི་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་དང་། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་མཆོན་
 མ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་མོས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་དང་། ཆོས་གྱི་
 རྣམ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་དང་། ཆོས་གྱི་
 ཡང་དག་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་བསྐྱལ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་
 བ་དང་། ཆོག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་ཆོག་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་
 ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་དང་
 བོ་ལ་གནས་པས་བྱ་བ་དག་གོ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱེད་༤༠༦ ་ལས།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིང་བྱེད་སོ་སོའི་ངོ་བོ། ཡོངས་སྤྱིང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ཚུལ་ཁྱིམས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱེད་ བར་བྱེད་པ་དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་
 བ་དང་། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་
 སྤྱོད་མཐའ་དག་ལས་ལྷོག་པ་སྤྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉན་རང་གི་ཡིད་
 བྱེད་སྤངས་ཤིང་ཚུལ་ཁྱིམས་ངན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཆོས་གཞན་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །བྱས་པ་གཞོ་བ་ནི། གཞན་གྱིས་པན་བ་ཆུང་དུ་
 ཞེག་བྱས་ཀྱང་ཆུང་བར་མི་ཅི་ཞིང་བརྟན་པར་མི་བྱེད་པས་བྱན་པ་དང་། བཞོད་པ་ནི།
 གཞན་གྱིས་ལུས་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་སོགས་པས་ངག་གིས་གཞེ་བ་རྣམས་བཞོད་
 ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོད་སེམས་མི་སྐྱེད་ལ་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི། དགོ་བའི་ཆོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་གསུམ་ལ་འགོད་པ་
 སྤྱོད་པ་ལ་འགོད་པ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱིང་བཅེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་

བསྐལ་བ་མང་པོར་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བ་ལ་མི་སྟོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་ནི། མཁན་པོ་དང་སོགས་པས་སྟོབ་དཔོན་དང་དེ་མ་
ཡིན་པ་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་བཅག་པའི་སྟོན་པ་འདུད་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་གྲུས་པར་
ཉན་པ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐབ་
པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ལ་བཙོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལས་གཞན་མེད་པར་སྦྱིན་
སོགས་དུག་སྐབ་པ་ལ་སྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བརྒྱད་དོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ༡ དགོ་བའི་
ཆོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉེས་སྦྱོད་
སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དང་། ༢ གཞན་གྱིས་པན་པ་བྱས་པ་བྲན་པ་དང་།
༣ གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་ངེ་མི་སྟམ་པའི་བཙོད་པ་དང་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐལ་
དང་ལེན་དང་ཆོས་ལ་ངེས་ཉོགས་གྱི་བཙོད་པ་དང་། ༤ དགོ་བའི་ཆོས་སྐབ་པ་ལ་འགྱོད་
པ་མེད་པ་ཡི་སྟོ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། ༥ སེམས་ཅན་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བར་སྟེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། ༦ རང་ལས་གོང་མ་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུད་པ་དང་། ༧
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐབ་པ་དང་། ༨ སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་སྐྱེམ་ས་དང་པོ་བཞེན་
བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཉོགས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པའི་བྱད་པར་རྣམ་
པ་བརྒྱད་གྱིས་ས་གཉིས་པ་ངེ་མ་མེད་པ་འཛོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་དགོ་བཀའ་འགྱུར་ཤེས་སྦྱིན་
འབུམ་༼ག༽ ༡༩༧༽ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་
ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱེད་པ་དང་། བཙོད་པའི་མཐུ་ལ་གནས་པ་དང་།
རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྟོ་བ་སྦྱོང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏང་

བ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྒྲ་མ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་དད་པས་གྲུས་པར་
 བྱ་བ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་བཙོན་ཞིང་ཆོལ་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བརྒྱད་
 པོ་དེ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པས།
 ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསེར་བྱང་༤༠༩ ་ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོས་པས་ཞེས་
 པའི་རྐང་བ་བྱུག་སྟེ། བྱང་ཆེན་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལྡེ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ།
 ལྡེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་ཡི་གེར་མངོན་པར་
 མ་ཞེན་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་ངོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཀྱང་དེས་རྫོམ་སེམས་
 སུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདིར་མདོ་ལས་དང་པོ་ལ་རྫོམ་སེམས་མེད་པས་
 སྒྲས་མ་བེན་ཀྱང་སྒྱུར་དགོས་ཏེ་རྫོམ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་ལྡེ་ཞེས་པས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་ལྟར་དང་པོ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་འེ་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་སྟེ་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་དང་།
 ཡོན་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་གདན་སྟོབས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀྱར་སྟེ་
 ལ་མི་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ་ཐན་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་
 མི་རེ་བ་དང་། ཞིང་དག་བྱེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཞིང་དག་པའི་རྒྱར་མོས་པ་སྟེ་རང་གི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་རྫོགས་པས་རང་
 གིས་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱིས་རང་དང་མི་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་
 པ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་དང་མི་སྟན་པ་བརྗོད་པ་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོ་བ་དང་།
 རང་ལ་སྟོས་ནས་མི་དགེ་བ་དང་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་མི་སྦྱེད་པ་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་
 ལ་སྟོས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པ་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་ལྡེ་སྟེ་ལྡས་སྡེ་མ་ས་དང་པོར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བདེན་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པའམ་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བྱས་པས་
ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིན་རྟོགས་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་དགོ་བཀའ་
འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་འབྲུམ་༼ག༽ ༡༩༥༽ ༼ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལྡེ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ལྡེ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་ཡི་གེ་ལ་མངོན་པར་མ་
ཞེན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་ཅིང་དེས་ཀྱང་རྫོམ་སེམས་
སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྦྱེད་
ཅིང་། ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཡང་དེས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོ་བ་མེད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རོ་
ཆ་ཤེས་ཤིང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་
ཆོས་ལྡེ་པོ་དེ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་
པས་གནས་པར་བྱ་བ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ན་ནི་མདོ་རྒྱན་ལས། ཆོས་
ཀྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དཔག་
མེད་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོའི་འོད་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། རྩ་བ་ལས། རྟགས་ནས་ཞེས་སོགས། དཔེན་པར་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུང་
བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་བསྟེན་པ་སྟེ་
མི་བཏང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་སྟོད་
པ་འདི་དུག་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་བྱེད་དངོས་དང་། ལྷ་ངན་འདས་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་བསྦྱེད་པ་དང་། རྩས་བདོག་ཀུན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གཉིས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་བརྒྱད་
ནས་འགོག་བྱེད་དོ། །དགོ་སྤྱོད་ལ་སེམས་མི་ལྷམ་པ་སྦྱིད་ལུག་པ་དང་བདག་ཉིད་བརྟན་
པའི་ལེ་ལོ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་དང་། བདན་ཞེན་གྱི་ལྟ་བ་མེད་པའོ། མདོ་༡༩༥༽ ༼ལས།

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཞི་བ་ལ་གནས་
 པས། ཆོས་བརྩུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲངས་ཤིང་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་
 གཏང་བར་མི་བྱའོ། །བརྩུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་
 རྒྱུ་བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་གཏང་བ་དང་། བསྐྱབ་
 པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱད་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏང་བ་དང་། སེམས་
 བྱམས་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བརྩུ་
 པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཞི་བ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་
 སུ་གཏང་བར་མི་བྱ་ཞིང་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ། འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 མདོ་ལྟར་དགོན་པ་མཆོག་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་བཤམ་བ་དང་། ཅུ་བར་དམན་པ་རྒྱུང་
 གསལ་གྱི་པ་རོལ་ནགས་སོགས་དགོན་པར་གནས་པ་ལ་བཤད་དོ། །གསེར་སྤེང་༤༡༡ ་།
 ལས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་རྟོག་པ་ལ་སྤེད་པར་མཚུངས་
 པའི་སྤྱིར་མཆོན་ཉིད་དེས་འབྱེད་མི་རྒྱས་པས། ངན་ཅུང་རྟོག་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་།
 བཟང་མང་རྟོག་ཀྱང་དེས་མི་ཆོས་པ་ལ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་
 འདོད་པ་མི་སྦྱེད་པ་དང་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་ཀྱང་རྫོམ་པ་མེད་པ་གཉིས་ལ་བཤད་པས་འཕགས་
 པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡང་མདོ་ལ་ཞུགས་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྟོག་པ་
 སྤྱིར་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་ན་སྦྱུང་བ་མདོན་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། མདོ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལ་
 ཡང་རང་དོན་དུ་འདོད་པ་མེད་པ་འདོད་ཆུང་དང་། རྟོག་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་
 ཐོབ་ན་སྦྱུང་བ་དོན་གཉེར་བ་མེད་པ་དང་། མདོར་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་ཀྱང་དེས་རྫོམ་སེམས་
 མེད་པ་ཆོག་ཤེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་སོགས་གྱིས་འདི་གཉིས་པར་ཅུང་རྟོག་པས་ཡིད་

མི་བདེ་བ་དང་། བཟང་མང་རྙེད་ཀྱང་དེས་མི་ཆིམ་པ་ལ་མཛད་ཀྱང་འཕགས་སེང་གིས་
 མཛོད་ལྟར་བྱས་པ་མདོའི་དོན་ནོ། ། མཛོད་ཅ་བ་ལས། རྙེད་ལ་ཡང་སྲིད་ཆོག་མི་ཤེས། །མ་
 རྙེད་ལ་འདོད་འདོད་ཆེན་ཅན། །བརྒྱུག་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་དག། །དེ་གཉེས་ཁམས་གསུམ་
 གཏོགས་ངེ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མཆིམས་མཛོད་གནས་དྲུག་པ་ ༡༣༠ ་ལས།
 སྲིང་བ་གཉེས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་རྒྱུད་བ་དང་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་ཆོག་མི་
 ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉེས་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་མཛོན་
 བ་བ་རྣམས་ན་རེ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་གྲུ་ནོམ་པ་རྙེད་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྲིད་ཅིང་
 འདོད་པ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་རྙེད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་
 རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྲིད་པ་དེ་ཡང་མ་རྙེད་པ་ཁོ་
 ར་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་འདོད་ཆེན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེས་ན་ངན་ཅུང་རྙེད་
 བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། བཟང་མང་མ་རྙེད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་
 ཆེན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་འཆད་དོ། །ཡང་ན་སྟོན་མ་རྙེད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་
 ཆེན་ཡིན་ལ་རྙེད་པ་ན་དེ་བས་བཟང་མང་འདོད་པ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་མི་
 ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆེན་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་དེ་གཉེས་པོའི་གཉེན་པོ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་འདོད་
 རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་དེ་གཉེས་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དང་ངེ་མ་མེད་པ་དག་ཡིན་ལ། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་
 བ་ཆེ་བ་ནི་ཆགས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་
 དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 འདི་ཉོན་མོངས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉེས་ནི། ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ།
 གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གནས་མལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་སྟོམས་པ་དང་། སྟན་གཅིག་པ། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་རྣམས་

དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་རྟེན་པས་ཚོག་པའི་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྲོང་
བའི་བསོད་སྟོམས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཙུགས་ཏེ་བྱས་པ་ཡང་
ཡོད་དོ། །གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིང་བ་
པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་གསུམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དུག་
ཡོད་དེ། དགོན་པ་བ་དང་། ཤིང་རྩང་པ་དང་། སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་དང་། རྩར་ཁྲོད་པ་དང་། ཅོག་
བྱ་པ་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཕྱི་མ་གཉིས་སྟོང་ལམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པར་མཛད་ནས་གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་
དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྟེན་པས་ཚོག་པའི་བསོད་སྟོམས་པ་ནི། འདྲེས་པའི་བྲིམ་ནས་
ཟས་རི་ཅམ་རྟེན་པ་ཅམ་བ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཐར་གྱིས་སྦྲོང་བའི་བསོད་སྟོམས་པ་
ནི། བྲིམ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་རི་ཅམ་རྟེན་པ་བ་བ་བྱེད་ཀྱི་བདག་
གིས་འདི་ནས་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བཟང་པོ་འཛོལ་བོ་སྟམ་ནས། མགོ་འཕང་བསྟོད་དེ་
མི་འགྲོ་བའོ། །སྟན་གཅིག་པ་ནི། སྟན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདུག་ནས་རི་ཅམ་བ་བ་དེ་ཅམ་དུ་
བ་བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལས་ལངས་ནས་མི་བ་བའོ། །ཟས་བྲིས་མི་ལེན་པ་ནི། ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་
འདུག་ནས་རི་ཅམ་གྱིས་བདག་འཛོལ་བའི་ཟས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱངས་ཀྱི་བར་དུ་མི་བ་ཞིང་
འདིས་འཛོལ་སྟམ་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སྦྱངས་ན་བ་བའོ། ཚོས་གོས་གསུམ་པ་ནི།
སྟམ་སྦྱར། སྒྲ་གོས། མཐར་གོས་གསུམ་གྱིས་འཛོལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གོས་
མི་འཆང་བ་དང་། ཕྱིང་བ་པ་ནི། ཚོས་གོས་གསུམ་མམ་གོས་ལྷག་ཅི་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་
བལ་ལས་བྱས་པ་ལ་སྟག་འཆང་གི་དེ་ལས་གཞན་མི་འཆང་བ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ནི།
ལམ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་བོར་བའི་གོས་གཤང་གཅི་སོགས་ཀྱིས་རེག་པ་མི་གཙང་བ་
རྣམས་བོར་ཏེ་རྩང་བ་སྦྱངས་ཏེ་བཟུས་དུབ་ཁ་དོག་བཟང་པོར་བསྐྱར་ནས་འཆང་བར་བྱེད་
པ་དང་། དགོན་པ་བ་ནི། སྟོང་དང་སྟོང་རྣམས་སོགས་པས་དཔེན་པའི་དགོན་པ་དང་ནགས་

འདབ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཤིང་བྱང་པ་ནི། ཤིང་ལྗོན་པའི་བྱང་དུ་གནས་འཆའ་
ཞིང་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་གཤམ་མེད་པ་ནི། ལྷེད་གི་ཐོག་མ་བཀའ་ཅིང་མ་གཡོགས་
པའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། དུར་ཁོད་པ་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་བོ་ཤིའོ་ཅོག་འདོར་
བའི་དུར་ཁོད་དུ་གནས་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅོག་བྱ་པ་ནི། བྲིའམ། བྲིའུའམ། ལྷའི་
ལྷེད་དུ་ཅོག་བྱར་འདུག་སྟེ་བྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱབ་བམ་སྒྲོས་མི་བརྟེན་པ་དང་། གཞི་རི་
བཞེན་པ་ནི། ལྷ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཏིང་བ་མལ་ལ་འཆའ་ཞིང་ལན་ཅིག་རི་ལྟར་
བཏིང་བ་ལ་མལ་འཆའ་བར་བྱེད་ཀྱི། ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་བཟེ་ཞིང་མི་འཆོས་པའོ། །དེ་
དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞེན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞིང་པ་བ་མ་གཏོགས་
པ་ནམས་ལ་ཁུང་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་སྟོམས་པ་ལ་གསུམ་
ལས། ཁུང་དུ་ནི། བོང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཀུན་དགའ་ར་བར་རྟེན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་
བ་ནི། དེར་མི་ལེན་པར་ལམ་དུ་རྟེན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེར་ཡང་མི་
ལེན་པར་བོང་ཁྲེང་གི་ཉེ་སྒོར་དུ་ཕྱིན་ནས་རྟེན་པ་ལེན་པ་བྱེད་པའོ། །སྟན་གཅིག་པ་ལ་
ཡང་གསུམ་ལས། ཁུང་དུ་ནི། ཉན་ས་ལས་བཤད་པ་བཞེན་དང་། འབྲིང་ནི་སྟན་གཅིག་
པོ་དེ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོས་ནས་ཟས་བསོད་པ་བྱུང་ན་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་ཐོས་
ནས་ཟས་བསོད་པ་ཡང་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས།
ཁུང་དུ་ནི། ཁ་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུས་ཀྱི་བར་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ཟས་
ཟ་བཞེན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ན་ལེན་ལ་ཁ་ལ་སོགས་པ་བཟུས་ནས་མི་ལེན་པ་དང་།
ཆེན་པོ་ནི། སྤར་ཟས་ཟམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་ནས་ཟ་བཞེན་དུ་མི་ལེན་པའོ། །ཆོས་
གོས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཁུང་དུ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་རས་ཆེན་དང་
གཡན་པ་དགའ་པ་དང་གདིང་བ་འཆང་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རས་ཆེན་སོགས་
བཞི་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྟན་པ་མི་འཆང་ལ་གཞན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་

ཤོག་ངོས། 478

བརྗེ་མི་འཆོས་བཤོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་ཞེན། དཔེར་ན་
བལ་མ་སྤེལ་བ་དེའི་ཆེ་སྒྱུད་པ་མི་རུང་ལ་སྤེལ་ནས་རུང་བ་བཞིན་དུ་བསོད་སྟོམས་དང་
ཆོས་གོས་དང་གནས་མལ་ལ་ཆགས་པའི་ཆེ་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ལ། ཡོན་ཏན་འདི་
དག་གིས་ཆངས་སྟོད་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་རུང་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། སྦྱང་ཡོན་ཟབ་མའི་དོན་ལ་མི་སྒྲག་པའི་ངེས་ཉོག་གི་བཟོད་པ་མི་
གཏོང་བ་མདོ་དོན་དང་། སྟོ་པལ་བ་ཟ་བ་ཉིད་པས་ཆོག་པ་དང་མཐར་གྱིས་སྦྱོང་བའི་བསོད་
སྟོམས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཟས་སྟན་གཅིག་པ་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་དང་གསུམ།
ཟས་བཟང་མང་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིར་བ་དང་།
ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་གསུམ། གོས་མང་པོ་དང་། འཇམ་པོ་དང་། བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་
པོ་དང་། དགོན་པ་བ་འདུ་འཛིན་ལ་ཆགས་པ་སྦྱོང་བྱེད་དང་། ཤིང་བྱང་པ་དང་། ལྷ་གཤ་
མེད་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་གསུམ་གནས་མལ་ལ་ཆགས་པ་སྦྱོང་བྱེད་དང་། ཅོག་བྱ་བ་སྟོས་
འབེབས་པ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྦྱོང་བྱེད་དང་། གཞི་ངི་བཞིན་པ་སྟན་སོགས་ལ་ཆགས་
པ་སྦྱོང་བྱེད་དང་། བུ་རྒྱུ་ཏུ་དགོན་པ་བ་སོགས་བཞི་གནས་མལ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་སྟོད་
ལས་ལ་སྦྱར་རོ། ། འདི་དག་གིས་སེམས་ལས་རུང་དུ་སྦྱོང་བས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་སྟེ་དེའི་ཡི་དམ་བཅའ་བ་དང་། རང་གིས་བསྐྱབ་པའི་
སྟོམ་པ་ལྷངས་པ་སྟོག་ལ་སོགས་པས་ལུས་དང་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་
ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་དེ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་ལ་ཉེས་དཔེགས་སུ་འམ་མི་འདོད་པར་ལྟ་བས་སྟོད་པ་དང་། མདོ་ལྟར་ན། རང་གིས་
རང་བཞིན་གྱི་སྦྱང་འདས་ལ་མཆན་མར་མི་ཞེན་པའམ། གདུལ་བྱའི་སྟོ་དང་འཆོམ་པར་
སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བ་སྟེ་འགོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་
བདེན་ཞེན་མེད་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། བཙུན་འབྲུས་གྱི་པར་

ཕྱིན་རྫོགས་པས་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་ཞིང་ཡུལ་ལ་ཞེན་ནས་མི་གནས་པ་
 དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ཡོངས་
 སྤྱིང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྱིང་བ་ལྔ་མ་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་
 པས་ཟིན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུས་ས་ག་དེ་བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་གཞོན་པའམ་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉགས་སྒར་ལྟར་རོ། །སའི་ངེས་ཆིག་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་
 རྒྱུ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སླེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་
 པོ་སླེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་
 གྱི་གོགས་སྐྱིབ་གཉིས་སླེག་པས་ན་འོད་འཕྲོ་བའོ། །ལྔ་བ་ས་ལྔ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ཅ་བ་ནི། བྱིམ་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་དང་། བྱིམ་ལ་འཁྲེན་པ་
 ལྟ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་འཇི་ར་གྱུར་པའི་གཏམ་གྱི་གནས་དང་ནི། བདག་གི་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པས་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་བརྗོད་པས་བརྟན་པ་དང་། མི་དགའི་ལས་
 གྱི་ལམ་བརྒྱ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་རྫོམ་པས་ཁེངས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལ་བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལྔ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་བཟོད་ཅིང་
 དང་དུ་ལེན་པ་སྟེ་སྤང་བྱ་བརྒྱ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ན། ས་ལྔ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་
 རྫོགས་པར་འཐོབ་པོ། །མདོ་ནི་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་པོ་ས་ལྔ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་སྤངས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་པོའི་བྱིམ་པ་དང་། ནས། གཉི་མུག་ཉམས་རངས་
 སུ་མི་འདོར་བའོ། །ཞེས་ལེ་མང་དུ་བྱིམ་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་མ་བསྟེན་པ་གཉིས་སེར་སྒྲ་འདུ་
 འཇི་གཞོད་སེམས་གསུམ་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་དེ་ཆོས་དྲུག་དང་། མི་དགེ་བརྒྱ་དང་
 ལག་དང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐེ་ཆོམ་དྲུག་གསུམ་སྟེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་སྤང་
 བྱ་བརྒྱ་བཞི་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཡོངས་སྤྱིང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཅེས་
 བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་བཀུར་སྟེ་འོད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་

བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་འདིས་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྤོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བརྒྱུད་མར་
རྩུས་ཏེ་སྤྱེལ་རབ་དུ་བྱུང་གོས་དུར་སྤྲིག་བགོ་བ་དང་། དགེ་སྤོང་མ་དང་ལྷན་གཅིག་སྐད་
ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་གནས་ལ་དེ་ལས་གོས་མི་ལེན་པའོ། །བྱིས་ལ་སྤོང་པས་གཞན་ལ་དད་
པ་ཅན་ངས་ཀྱི་བྱིས་ཉེ་བར་མི་སྟོན་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་
བདེ་བ་སྐྱབ་དགོས་ན་སེམས་ཅན་རང་གི་བསོད་ནམས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་མི་རུང་སྟམ་
པའོ། །འདུ་འཇིག་རྒྱུར་བའི་གནས་གཉིས་ལས་ནང་གི་ནི་ཉན་རང་ཡོད་པའམ་དེའི་གཏམ་
ཐོས་པའམ་དེ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་སྤྱེལ་བའི་གནས་དང་། ཕྱིའི་ནི་སྤྱེལ་བོ་མང་པོ་གནས་པའི་
གྲོང་དང་ལ་སོགས་པས་གྲོང་བྱེད་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་དེ་གཉིས་ལུས་སེམས་ཀྱིས་
སྤངས་པའོ། །རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་ནས་བདག་ལ་བསྐྱུགས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྤོང་བ་
དང་དེའི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལ་བདེན་ཞེན་
མི་བྱའོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུང་དང་། གཉེན་པོ་ནི་འདིས་བདེ་འགྲོ་ལ་སྤྲིབ་ན་
འཕགས་ལམ་ལ་སྤོས་ཅི་དགོས་སྟམ་དུ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའོ། །ཐོས་པ་དང་ལ་སོགས་
པས་ཚུལ་བྱིས་སོགས་ཀྱིས་རྫོམ་ཞིང་ཁེངས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་
དང་། གཉེན་པོ་ནི་རྫོམ་པའི་གཞི་དང་ཁེངས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤངས་པའོ། །དགེ་བ་བསྟེན་
བྱ་དང་མི་དགེ་བ་དོར་བྱ་ལ་བརྫོགས་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་པའམ་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
པ་དང་། གཉེན་པོ་ནི་དེ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་སྤངས་པའོ། །འོ་ན། སྐབས་འདིར་སྤོང་བ་གང་
ལ་འཇོག་སྟམ་ན། སྤོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སྤྲས་ཟེན་ཅུང་མི་
མ་ཐུན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། འོག་
པར་ལྟ་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྤང་༡༥༡ ་ལས། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྤོང་གོས་ངན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
དུ་སྤྱོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བཟུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་

བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱོད་ཞིང་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་གོ་བསྒྲིག་པའི་ཆོས་ཡོངས་
 སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་བརྩམ། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་རྒྱལ་བའི་བྱིར་ས་ལྷ་བ་སྤྱང་
 དཀའ་བ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་༥༧ ་ལས། རྟེན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། དད་པ་ཅན་གྱི་བྱིས་
 ཉེ་བར་མི་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་བོ་མང་པོའི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་དང་། བདག་ལ་བསྐྱགས་པ་
 དང་། གཞན་ལ་སྤོད་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བརྩུ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་
 རྫོམ་ཞིང་གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལ་བསྒྲིག་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
 བརྩམ་པར་སྤྱོད་ཞིང་བསྒྲིག་པའི་ཆོས་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་
 བརྩམ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ས་ལྷ་བ་སྤྱང་དཀའ་བ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན། གསེར་སྤྱོད་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ལྟ་བ་བཞི་དང་ཐེ་ཆོམ་
 མམ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་དང་མིང་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་
 བདེན་འཛིན་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་འཛོག་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། གསེར་སྤྱོད་༤༡ ་ལས། རྫོ་
 ངན་ནི། རྒྱན་སྤྱང་དུ་འཛིགས་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་དང་ཞེས་པའི་
 སོགས་ཁོང་ནས་མཐར་ལྟ་བུ་བཏོན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ཡང་ཡོད་པས་སྤྱི་སྐད་དང་
 མི་འགལ་ཀྱང་། འདིར་ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་ཞེས་པས་སྒྲོ་བ་དཔོན་
 གྱི་བཞེད་པ་ལྟ་བ་ལྟ་ཀ་ལ་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་ལྟ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
 ལ། ཅུ་བར་སྒྲོ་ངན་ཞེས་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་ལ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་སོ་སྟུམ་
 དུ་དགོངས་པར་མངོན་ནོ། །ཡང་ན་འདིའི་མདོར་ཐེ་ཆོམ་དང་ཞེས་འབྱུང་ལ་མཐོང་སྤང་
 ཡིན་པས་མི་འདེན་ན་དེ་ཡང་མ་འདེན་དགོས་པ་ལ་བྱངས་པའི་བྱིར་ལྟ་བ་ལྟ་ཡང་བྱང་བར་

བྱ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་
ལྟ་བ་གསུམ་དང་ཐེ་ཚོམ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་ལྟ་ལ་ཕྱང་པོ་ཚོས་
ཅམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཚོས་ཅམ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་
ལ་མཚོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སོགས་ཡོད་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་དང་མིང་
མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡང་ན་མཐོང་སྤང་དུ་གསུངས་
པ་རགས་པ་ཅམ་དང་། འདིར་བཤད་པ་གནས་ངན་ལེན་ས་དེ་དག་ཏུ་སྤོང་བ་སྤིད་པ་ལ་
དགོངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཡིད་གཉིས་དང་ནི་ཞེས་འབྲེན་པ་ནི་མདོ་ལས་ཐེ་ཚོམ་
དང་ཞེས་པ་དང་མཐུན་ཏེ། གཉེན་པོ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་གཉིས་དང་བྲལ་བར་མཐོང་
བའོ། །ཉོན་མོངས་བཟོད་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
མངོན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་སེམས་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཙུ་ཡིན་ལ།
གཉེན་པོ་ཆགས་སོགས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་
༣༦༩ ་ལས། ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ས་དང་པོ་ནས་ས་བོན་དང་བཅས་
པ་བད་པར་སྤངས་ཟིན་པས། དུས་དེར་འཁོར་དེར་གནས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་པའམ།
ཡང་ན་མཐར་འཛིན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་མཐར་ལྟ་ལ་ལོག་ལྟར་བཏགས་པའོ། །
ངེས་པར་ལོག་ལྟ་ལ་འཆད་ན་རྒྱང་རིང་དུ་ཐག་བསྐྱངས་པའི་གཉེན་པོ་སྦྱེས་པ་ལ་བྱའོ། །
འདིར་བསྟན་པའི་སྤངས་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་པལ་ཆེར་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ས་
དེར་འདི་དག་གིས་ས་བོན་ཅི་རིགས་སྤངས་པར་ཞེས་པའི་ཆད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།
ཞེས་མཐར་ལྟ་ལ་ལོག་ལྟར་བཏགས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་ཡིན་ན་ཐག་བསྐྱང་པའི་གཉེན་པོར་
ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་ལྟ་
ས་དང་པོ་ནས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བད་པར་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་མེད་ལས།
འདིར་བཤད་པ་གནས་ངན་ལེན་ས་དེ་དག་ཏུ་སྤོང་སྤིད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་དང་། བདེན་

འཛིན་ལ་དེ་དང་མིང་མ་ཐུན་པ་བཞག་པས་གཉིན་པོ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་འཕམ། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཞག་ཆོག་གས་དབྱད། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱེད་པ་སེམས་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བའོ། གཉིན་པོ་ནི། རྟུག་གསུམ་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཚུལ་ནི། གསེར་སྒྲིང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསེར་སྒྲིང་༤༡༩ ་ལས། གང་གིས་ན་གོང་གི་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བའི་ཆོས་བཅུ་རྣམ་པར་སྟོང་ཞིང་སྤང་བྱ་ལས་བསྒྲིག་པ་གཉིན་པོའི་ཆོས་སྤང་བའི་དོན་རྣམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡོངས་སྟོང་རྣམ་པ་བཅུས་སོ། །འཕངས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ནི་གཉིན་པོ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །ཚུལ་ནི་སྤང་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་སྤང་བའི་ཆོས་བཅུ་རྣམ་པར་སྟོང་བ་ལ་བྱེད་དོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་རྣམ་པར་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་༣༤༣ ་ལས། འདིར་བསྟན་པའི་སྤངས་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་པལ་ཆར་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ས་དེར་འདི་དག་གིས་ས་བོན་ཅི་རིགས་སྤངས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མདོ་ལས་ནི་ཆོས་གཉིན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་། རྒྱན་ལས་དོན་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་རྣམ་པ་བཅུས་སྟོང་ཚུལ་སྤང་མ་ས་དང་པོ་བཞེན་དུ་སྤང་གཞི་ས་ལྟ་བུ་སྤང་དཀའ་བ་འཕྲོ་བ་འཕམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟུགས་སྤར་ལྟར་ལོ། །སྤྱོད་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྤོ་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྤང་དཀའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྤོང་བ་དང་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་ལས་སྤང་བའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པས་སྤང་དཀའ་བའོ། །གསེར་སྒྲིང་༤༣༠ ་ལས། རྟུག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕྲོ་བ་ལོ། །གང་ན། ས་ནི་རྟུག་པའོ། །རི་ལྟར་ན། ཡང་དག་སྟེ་རྫོགས་

པར་རོ། །གང་གིས་ན། སྤྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་དང་། སློབ་མ་
ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་དགའ་བ་གཉིས་དང་། ཟབ་དོན་
ལ་སྒྲག་པའི་སེམས་རྣམས་སྤངས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྱོར་བ་ན་སློང་བ་པོས་
བསྤངས་པའི་ཆེ་དང་པོར་གཏོང་མི་འདོད་པ་མེད་པས་བསྤངས་ན་མི་ཞུམ་པ་དང་བདོག་
པ་ཀྱན་བཏང་ཡང་མཐར་འབྱོད་པ་མེད་པས་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། དབུལ་ཞིང་ལོངས་
སྤྱོད་ཀྱིས་བགྲན་ཡང་སློང་བ་པོ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་མི་སྤྱེ་བས་སློང་བ་མི་སློང་བས་
སྤང་བུ་བྱ་གསུངས་པས་ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཕྱི་དགོ་དཀའ་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་འབྱུང་། གྲག་༡༩༥༧། ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བྱག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱག་གོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་བྱག་ཡོངས་སུ་
སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་བྱག་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །སྤེད་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་
བྱའོ། །སློངས་མོ་བ་མཐོང་ན་ཞུམ་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞུམ་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་
བར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཡིད་
མི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །སློངས་མོ་བ་མཐོང་ན་སློངས་མོ་བས་འབྲུག་པར་མི་
བྱ་སྟེ། འབྲུག་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་ཆོས་བྱག་པོ་དེ་དག་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་
བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་མདོ་ལས། ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པས་
རྫོགས་བྱའི་ཕྱིན་བྱག་སྤྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་བཤད་ནས། དེའི་འཐད་པར་པར་
ཕྱིན་བྱག་པོ་འདི་དག་ལ་གནས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལྗེའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་

ཏོ། །ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ལུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་
 ལྟར་བྱུང་བ་དང་། བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། ། ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐབས་སུ། ས་བྱག་པ་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིན་དང་ཚུ་ལ་བྲིམས་དང་བཟོད་
 པ་དང་བཙུན་འགྱུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ཆོས་བྱག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་
 བྱག་དང་། དེ་དག་གིས་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ནི་བསེ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ། དགའ་བ་
 སྤངས་པ་གཉིས་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་སྐྱག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་། སྟོང་མོ་བ་མཐོང་
 ར་ཞུམ་པ་སྤངས་པས་བསྤངས་ན་མི་ཞུམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་བཏང་ན་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་སྤངས་པས་དེ་དག་བཏང་ཡང་མཐར་མི་དགའ་མེད་པ་དང་། དབྱལ་ཡང་སྟོང་བ་མི་སྟོང་
 བས། སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་སྟེ་སྤང་བའི་ཆོས་བྱག་སྤངས་པ་བྱག་སྟེ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་
 ས་ནི་བྱག་པ་ཡང་དག་སྟེ་རྫོགས་པར་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་
 འབྱམ་༼ག༽ ༡༩༥༽ །ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱག་གོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་བྱག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་བྱག་
 གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་
 ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །སྟེད་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །སྟོངས་མོ་བ་མཐོང་
 ར་ཞུམ་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞུམ་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་
 བྱའོ། །སྟོངས་མོ་བ་མཐོང་ན་སྟོངས་མོ་བས་འབྲུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། འབྲུག་པའི་སེམས་
 ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་ཆོས་བྱག་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་།
 འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་༥༥༽ །ལས། ཅེས་བྱ་བ་ནི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱག་
པ་དང་། སྦྱོང་བ་པོའི་སྐྱེ་བོས་བསྐྱངས་ན་ཁུམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངང་
གིས་གཏོང་བར་ཁྱགས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། བཞུན་ཡང་སྦྱོང་བའི་སྐྱེ་བོ་སྦྱོང་བའི་སེམས་
སྦྱོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་ས་བྲག་པ་མངོན་
དུ་གྱུར་པ་ཀུན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྲག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པས་སྤང་བྱ་བྲག་སྦྱོང་ཚུལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ན། སྐྱར་ཚུལ་གསེར་སྒྲིབ་དང་ནམ་
བཤད་སོགས་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ཏེ། གསེར་སྒྲིབ་ལྟར་ན། རང་གི་ལུས་སྟོག་གཏོང་བའི་
སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པས་རང་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་སྦྱོང་བ་དང་།
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་པས་རང་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྒྲིབ་༤༡༡ ་ལས། འདི་སྡེ་མས་སྦྱོང་རུས་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལས་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་འདོད་པ་སྡེ་མ་ལས་བསྒྲོག་དཀར་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་
སྦྱིན་པ་ལས་རྫོགས་དཀར་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་སྦྱིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོང་བ་
ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པས་རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱག་
པའི་སེམས་སྦྱོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ལ་སྦྱོ་བའི་བཙོན་གྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་པས་ཐོག་
མར་སྦྱོང་བ་པོའི་སྐྱེ་བོས་བསྐྱངས་ན་སེར་སྒྲིབ་དབང་གིས་ཁུམ་པའི་སེམས་སྦྱོང་བ་དང་།
གཏོང་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་རྫོགས་པས་བར་དུ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་
གི་ངང་གིས་གཏོང་བར་ཁྱགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱིན་པའི་པན་
ཡོན་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པས་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མཐར་རང་ཉིད་བཞུན་ཡང་
སྦྱོང་བའི་སྐྱེ་བོ་མཐོང་ན་སྦྱོང་བའི་སེམས་སྦྱོང་བ་སྟེ་དེ་འཆོལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བའོ།
ནམ་བཤད་རྫོགས་སྤང་གཉིས་ལྟར་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་རིམ་བཞིན་

སྤང་བྱ་དང་པོ་གཉིས་དང་། སྤྱིན་བཙུག་གཉིས་བཞི་གསུམ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་
 སྤང་ལྷར་སྤྱོད་གཉིན་དུ་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་རྒྱན་༣༦༢ ་ལས། སྤྱིན་དང་
 ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་དུག་རྫོགས་ཤིང་། སྤྱིན་དུག་སྤངས་པས་ས་ནི་དུག་པ་ཡང་དག་
 པར་འཐོབ་སྟེ། དེའི་སྤྱིན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྤྱིན་ས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 རི། ས་དུག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གོ། གཞན་ཡང་ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དུག་གང་ཞེ་ན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་བྱ་ལོ། ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(འབྲེལ་པ་)ནི།པ་རོལ་
 ཕྱིན་པ་དུག་རྫོགས་པས་སྤང་བྱ་དུག་སྤྱོད་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་། བསམ་
 གཏན་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྤངས་
 པ་དང་། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་
 སྤྲུག་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་སྤྱོད་པ་པོའི་སྤྱི་བོས་སྤངས་ན་ཞུམ་
 པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་གཤེན་བཙུག་འབྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་བདོག་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་ངང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་རང་ཉིད་བཞུགས་ཡང་སྤྱོད་པ་པོའི་སྤྱི་བོ་སྤྱོད་པའི་སེམས་སྤྱོད་པ་
 སྟེ། གཉིན་པོ་དུག་རྫོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་དུག་སྤངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་རྫོགས་དཀའི་སྤང་བ་༡༤༧ ་ལས། འབྲེལ་
 པ་ནི། ས་དུག་པར། ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་མི་མཐུན་སྤྱོགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་རྫོགས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པའི་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་དུས་རྟོག་གི་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་
 རྫོགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྤྲུག་པའི་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱིན་པའི་པར་

ཕྱིན་རྫོགས་པས་སྤོང་བ་པོའི་སྤྱེ་བས་སྤངས་ན་ཁྱམ་པའི་སེམས་སྤོང་བ་དང་བཅོམ་འགྲུས་
ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་གཏོང་བར་ཁྱགས་པ་ལ་
མི་དགའ་བའི་སེམས་སྤོང་བ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་རང་ཉིད་བཟུན་
ཡང་སྤོང་བ་པོའི་སྤྱེ་བོ་སྤོང་བའི་སེམས་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་བཟུ་
གཉིས་ཀྱིས་སྡུ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ས་ཡོངས་སུ་སྤངས་
པས་ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་ཟིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱུན་
ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས་
དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། ལུ་ཉ་རེད་མདའ་བ་སོགས་སྡུ་མ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྤང་བྱ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཕྱིན་
བཅོམ་གཉིས་བཞི་གསུམ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་སྡུར་ལྟར་སྤོང་གཉིན་དུ་སྤྱར་བ་
ལྟར་སྡུ་མ་དེ་དག་གི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ་ཅུམ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་ཐོང་༤༣༣ ༽
ལས། གངས་ཅན་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོས་ནི་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་།
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཕྱིན་
བ་དང་བཅོམ་འགྲུས་གཉིས་ཀྱིས་བཞི་སྡུ་གཉིས་དང་ལྷག་མ་གཉིས་སྡུར་ལྟར་སྤང་གཉིན་
དུ་མངོན་ནས། ཐ་མ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱི་གོགས་དང་དུག་པའི་མི་སྤོང་བ་
རྩས་ཀྱིས་མི་སྤོང་བ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་བདེ་སྟེ། སྤང་གཉིན་ཆོན་པ་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱར་ན་
རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱར་དགོས་ཏེ་ས་བདུན་པའི་སྤང་གཉིན་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར།

དེས་ན། རང་ཁྱགས་ནི། གསེར་ཐོང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་ཐོང་
དུ་ཞིབ་དཔྱད་མངོན་པའི་བྱིར་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། ཐེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ ༡ ༽ བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་

ཤོག་ངོས། 490

ལ་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་པོའི་སྤངས་སྦྲར་ཤར་ཆོད་
ནི། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་རྟོགས་པའི་གཏོང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བཙུན་གྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་
པས་ཐོག་མར་སྦྲོང་བ་པོའི་སྦྱེ་བོས་བསྐྱངས་ན་སེར་སྒྲུའི་དབང་གིས་ཁྱུ་པའི་སེམས་
སྦྲོང་བ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་རྟོགས་པའི་གཏོང་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་
རྫོགས་པས་བར་དུ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་གཏོང་བར་ཁྱུ་གས་པ་ལ་མི་
དགའ་བའི་སེམས་སྦྲོང་བ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པས་
ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མཐར་རང་ཉིད་བཀའ་ཡང་སྦྲོང་བའི་སྦྱེ་བོ་མཐོང་ན་སྦྲོང་བའི་སེམས་
སྦྲོང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྦྱོན་མའི་བྱེད་བ་༡༥ ་ཡས། ཐོག་མར་སྦྲོང་བ་པོའི་སྦྱེ་
བོས་འགའ་ཞིག་བསྐྱངས་ནས་སེར་སྒྲུ་ཐེམ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཁྱུ་པ་མེད་པ་དང་། བར་
དུ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་གཏོང་བར་ཁྱུ་གས་ཏེ་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། མཐར་
བཏང་བས་བཀའ་པར་གྱུར་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཡང་སྦྲོབ་པ་པོའི་སྦྱེ་བོ་ཐོབ་པ་མེད་པར་དོར་བ་
སྦྲོང་བ་ཉིད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུམ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་ས་བྱུག་
པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་ཅིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱ་
ཉས་ཐ་མ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་བགེགས་དང་། བྱུག་པའི་མི་གཏོང་བ་རྩས་
ཀྱི་མི་སྦྲོང་བར་འཆད་པ་མི་བདེ་བ་གསུངས་སོ། ། རྣམ་བཤད་སྦྱིང་རྒྱན་༣༦༡ ་ཡས།
ཡང་ན་པར་བྱིན་བྱུག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཉེས་པ་དང་པོ་གསུམ་སྤངས་པ་
དང་། སྦྱིན་པ་རྫོགས་པས་ཐ་མ་གསུམ་སྤངས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་གསེར་
ཐོང་༤༣༠ ་ཡས། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས་ས་འདི་ལ་གནས་པས་ལམ་བྱུག་སྦྱིད་པ་དང་། ལམ་
མིན་བྱུག་སྦྲོང་བར་བྱས་ནས་ཆོན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས། བསམ་གཏན་
ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །ས་ནི་བྱུག་པ་འཐོབ་ཅེས་དང་། །དགའ་དང་སྐྱག་པའི་སེམས་
སྤངས་པས། །ས་ནི་བྱུག་པ་འཐོབ་ཅེས་སྦྱེལ་ནས་བཤད་པར་ཡང་རྒྱས་མོད། །འོན་ཀྱང་

སློབ་དཔོན་གྱིས་ས་བདུན་པའི་སྐབས་དང་མཐུན་པར་བྱིན་བྱུག་རྫོགས་པས་སྤང་བྱ་བྱུག་
 སྤང་བ་ལ་གསུངས་པས་འདིར་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སློབ་
 དཔོན་སང་བཟང་གིས་ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་
 ནས་ཉི་ཤུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཉི་ཤུ་སྐར་ནས་གསུངས་
 བ་བཞིན་དུ་ས་བྱུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་བྱུག་
 དང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་བྱུག་སྐར་ཉེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ས་མི་
 བྱུག་པ་འཕྲོ་བའི་པའོ། དེས་ན། སློབ་དཔོན་སང་བཟང་གིས་ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཉི་ཤུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས་ཉི་ཤུ་སྐར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལྷེ་དགོ་བསྟན་
 འགྱུར་ཤེར་བྱིན་༼ཆ༽འགྲེལ་ཆེན་༼༦༽ལས། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་
 ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སློག་དང་གང་ཟག་ཆད་
 ཉག་དང་། །མཚན་མ་རྒྱ་དང་ཕྱང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྦྱི་མཆེད་དག་པ་ནི། །ཁམས་
 གསུམ་པ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཁུམ་པ་དང་། །དགོན་མཆོག་གསུམ་
 དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །དེར་ལྟ་བུ་ཡི་མཛོན་ཞེན་དང་། །སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། །དེ་
 དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་མི་བདུན་པ་འཕྲོ་བ། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་
 ཤེས་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །སྦྱིང་རྗེ་དང་ནི་རྣམ་མེད་དང་། །ཆོས་
 མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིག་ཤེས། །མི་སྦྱི་བ་དང་ཟད་ཤེས་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་
 གཅིག་ཏུ་སྦྱོར། །རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་། །ཞི་
 གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྟག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །སེམས་དུལ་བ་དང་
 ཐམས་ཅད་ལ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆགས་པའི་ས་མིན་གར་འདོད་

པར། ཁེང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་དང་། ཀྱན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་
 ལུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྟོང་གཉིན་སྐར་བས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་བརྩུ་གཉིས་ཀྱིས་སྡུ་མ་ས་དང་བོ་བཞིན་དུ་བདེན་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ས་ས་བྱུག་པ་མངོན་དུ་སྐྱར་བ་ཀྱན་ཤེས་
 ཉེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་སྐར་ལྟར་རོ། སྐྱོད་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། ཤེས་
 རབ་པ་རོལ་བྱིན་བརྟེན་ནས། འཁོར་བ་དང་ནི་སྐྱེད་ན་འདས། གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་སྐྱར་
 བའི་བྱིར། མངོན་དུ་སྐྱར་བའི་ས་ཞེས་བཤད། ཅེས་པ་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་
 གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་སྐྱར་བས་སོ། ། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྟོང་ལ། སྤང་བྱ་ཉི་
 ལུ་སྟོང་ཚུལ་དང་། གཉིན་བོ་ཉི་ལུ་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། གྲང་བོ་ལ་རྩ་བ་ནི། བདག་དང་ཞེས་
 སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་༥༩ ༽ལས། བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དང་། གང་ཟག་
 དང་། ཆད་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། མཆོན་མ་དང་། རྒྱ་དང་། སུང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། རྩེ་
 མཆེད་དང་། ཁམས་གསུམ་བོ་ལ་གནས་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་ཏུ་ཁྱུ་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། འགལ་བ་བརྗོད་པ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་
 སྤངས་པ་སྟེ། ཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུ་དང་བྲལ་ནས། བསྟོག་པའི་ཆོས་དོན་ཀྱིས་འཕངས་
 པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་རྣམ་པ་ཉི་ལུས་སྡུ་མ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཀྱན་ཤེས་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། རོན་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཡོན་ཏན་
 ཀྱི་སྟོན་ས་ཀྱན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་བཤད་༣༤༤ ༽ལས། དེམ་པ་བཞིན་
 དུ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་བྱའོ། དེ་ལ་དོགས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་སྤང་བའི་འཛིན་པ་
 ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར།

འདོད་ན། སྤང་བྱའི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་འབའ་ཞིག་ལ་བཞག་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱའི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གང་ཟག་
 གི་བདག་འབའ་ཞིག་ལ་མི་བྱ་བར་སྦྱར་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་ཐང་༤༡༥ ་ལས། །རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་དང་
 བོ་ཤེས་པ་ལ་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་བར་བཟུང་ནས་
 རྫོགས་པ་ཞེས་པས་འདིའི་སྤང་བྱའི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འབའ་
 ཞིག་ལ་མི་བྱ་བར་སྦྱར་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཙམ་ལ་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས། གང་ཟག་
 གི་བདག་གམ་ངོ་བོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་དུའམ་རྒྱ་བདེན་
 པར་འཛིན་པ་དང་། རང་རྒྱ་བའི་སློབ་གམ་འབྲས་བྱ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་བ་
 བོ་དང་གསོད་པ་བོའི་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་དང་། སེམས་ཅན་ཆེ་འཕོས་ནས་རྒྱན་ཆད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཉག་པར་དང་། སྤིང་ཞི་ལ་སྤང་དོར་གྱི་མཆོན་མ་བདེན་པར་དང་། མཐར་
 ཐུག་གི་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དང་། སྤང་བོ་བདེན་པར་སྦྱེ་བར་དང་། ཁམས་བཙེ་
 བརྒྱད་ལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བདེན་པར་དང་། སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དག་ཕྱི་ནང་དུ་བདེན་པར་
 དང་ནི། ཁམས་གསུམ་བོ་ལ་བདེན་པར་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་དོར་བྱར་བདེན་པར་
 ཆགས་པ་དང་། གོང་མའི་བྱུང་པར་ཐོབ་མི་རུས་སྟུང་དུ་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་གསུམ་བདེན་པར་ཞེན་པ་གསུམ་བོ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། དེར་བདེན་པར་ལྟ་བུ་མཛོན་ཞེན་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཅོད་པའམ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། སྟོང་བ་དེ་དང་ཉིན་འབྱུང་འགལ་བར་འཛིན་
 པའི་ཉེས་པ་སྟེ། འཛིན་པའི་ཉེས་པ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་པར་
 ཆད་པ་སྟེ་སྤངས་པ་དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་རྫོགས་པར་འཕྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་དགེ་བཀའ་
 འགྱུར་ལེར་ཕྱིན་འབྲུམ་༼ག༽ ༡༤༩ ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་
ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །སློག་
ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །ཆད་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །རྟག་
པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །མཆན་མའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་བྱའོ། །རྒྱུར་ལྟ་བ་དང་། མིང་དང་
གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཁམས་
ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་
ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་
ལ་རྟེན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ལ་མངོན་
པར་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་
རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་
ཆགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱུང་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་འགལ་
བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་
དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེན། སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་།
མཆན་མ་མེད་པ་མངོན་ཏུ་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཞིང་སྟོང་བཅེ་བ་དང་། སེམས་
ཅན་དེ་དག་ལ་བརྟན་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། དེས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཅོད་
པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་པ་
ཡང་དག་པར་བསྟུལ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་བསྟོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་རྣམ་པར་བསྟོན་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ས་དང་། དུལ་བའི་སེམས་
དང་། ཞི་བའི་སེམས་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། བུམས་པའི་སྐབས་ཤེས་པ་དང་། གང་

དུ་འདོད་པའི་ཞིང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་
 ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་
 གནས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲེལ་
 བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤང་བའི་ངོ་བོ་ནི། ཅེས་བྱ་བ་ནི། ང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་བདག་དང་།
 སེམས་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་དང་། འབྲས་རིས་མ་སྤུན་རྫོགས་ཀྱི་བར་གནས་པས་
 སློག་དང་། འགོ་བར་ཡང་ཡང་གནས་པས་གང་ཟག་དང་། སྟོན་བྱང་ད་ལྟར་མེད་པ་ཆད་
 པ་དང་། ཉམ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཉག་པ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་མཚན་མ་དང་། རིགས་
 ཐ་དད་པ་རྒྱ་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ས་བོན་འཛིན་པས་ཁམས་དང་། སྐྱེ་
 སློ་འབྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདོད་པ་སོགས་ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་
 ལ་སྤང་དོར་དུ་ཆགས་པ་དང་། ཉམ་མཁུན་ཐོབ་པའམ་གཞན་དོན་སྦྱབ་མི་རུས་སྟམ་དུ་
 སེམས་ཀྱན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་དང་། གསུང་རབ་ཆོས་དང་། ཟུང་
 བཞི་དགེ་འདུན་དང་། སོ་ཐར་བྱང་སྟོམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དེ་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་བརྗོད་པ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ་འདི་དག་བྱ་ཉམ་བཤད་ཚུལ་བཞོད་
 པའོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤངས་པས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་ཤུ་དང་བལ་ནས་སྤང་
 བྱ་ལས་བསྐྱོག་པ་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་རྩ་བ་འདི་དང་འདིའི་མདོའི་དོན་གྱིས་འཕངས་
 པ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་སྤངས་པ་དང་པོ་བཞིན་དུ་སྟོང་
 རྗེ་དང་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་
 སོང་བ་ཀྱན་ཤེས་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་སྤར་ལྟར་རོ། །སྤྱོད་པ་འདེད་ནི།
 མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བསྟོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་
 དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་འབྲེལ་བས་ནའོ། གསེར་

མེད་༤༣༣ ་ལས། བདུན་པ་ལ་ཡང་གཉིས། །སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ཉི་ཤུ་གང་ལ་འཆད་པ་སྟེ་སྤངས་པ་དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཛོལ་
 བོ། །ཉི་ཤུ་གང་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། བྱང་
 ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་
 ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་སྤངས་པས་འཛོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་བརྩ་
 བཞི་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་པ་དང་། སྐབས་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་བཞིའི་
 མཐར་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་རྒྱན་སྤང་ལྟར་སྦྱར་རོ། །འདི་དང་འོག་གི་གཉེན་པོ་
 གཉིས་ལོགས་སུ་གཞན་དག་འཆད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་གཉེན་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱར་
 ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ཤེར་སྟོན་དུ་ཡང་འབྱུང་བས་ཉེས་པ་ཉི་ཤུ་ནི་གཉེན་པོ་རྣམས་དང་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ངལ་བ་ཚུང་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་
 ཉི་ཤུ་བསྟེན་པར་བསྟེན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་མཆམས་སྦྱར་བའི། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུས་དོན་
 གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཉིད་བསྟེན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྩ་
 བའི། ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་གསུམ་དང་།
 དག་བརྩའི་ལམ་གྱི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། སྟོང་རྗེ་དང་ནི་བདེན་པར་རྫོམ་
 མེད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་མཉམ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
 ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐབ་
 མོ་ལ་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་
 དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། བདེན་པར་འདུ་ཤེས་སྟོང་བ་དང་།
 ལྟ་བ་ལྟ་འདོར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་དང་།
 རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ནི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་ཐབས་

ཤེས་ལ་མཁས་པ་དང་། སེམས་དུལ་བ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཆགས་པའི་ས་མིན་པར་ཤེས་པ་དང་།
རང་གར་འདོད་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་དུ་སྟེ་གཅིག་ཆར་འགྲོ་ཞིང་
སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་མ་ཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་བདག་གི་
ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། དེ་
ལྟར་ཡང་། རྟེན་གྱི་དགའ་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་འབྱུང་། རྟེན་གྱི་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་
མི་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་
པར་མི་བྱའོ། །སློག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །ཆད་པར་
འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །རྟག་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །མཆན་མའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་བྱའོ། །རྒྱར་
ལྟ་བ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་
པ་དང་། ཁམས་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་།
ཁམས་གསུམ་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
ཁམས་གསུམ་ལ་རྟེན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་པའི་
ལྟ་བ་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་།
དགོ་འདུན་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་
བ་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཞུམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་
པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་
ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་ཇི་ཞིང་སྟོང་

བཅེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བརྟམས་ པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། དེས་རྫོམ་སེམས་སྤྲུམ་མི་བྱ་
བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་
ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་དག་པར་བསྟུལ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་
བརྟམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བརྟམས་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་
ས་དང་། དུལ་བའི་སེམས་དང་། ཞི་བའི་སེམས་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། བྱམས་
པའི་སྐྱབས་ཤེས་པ་དང་། གང་དུ་འདོད་པའི་ཞིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བདག་
གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྦྱར་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
ཏེ། ས་བདུན་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྟོང་བ་ཡུལ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྟོང་
བ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། རྒྱའི་མཆོད་མ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྲིད་པས་བདེན་
པར་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་དང་པོ་གསུམ་
ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་བྱེད་དམ་དག་བྱེད་ལས་སུ་བྱ་
བ་གང་གསོད་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་གསོད་པ་པོ་དང་། རང་བཞིན་བསད་
པ་སྟེ་དེ་འདྲའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་བྱིན་ལེན་ནས། ལོག་ལྟའི་
བར་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་བཞི་བའི་དང་། ལྷག་བསྐལ་གྱིས་གདུང་
བའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་བཅེ་བ་ལྟ་བུའི་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པའི་དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱག་པའི་དང་། འདིའི་མདོར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བརྟམས་པར་མི་བྱ་ཞེས་ན། བྱམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྲིད་ཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་བདུན་པའི་

དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་
 པ་བརྒྱད་པའི་དང་། མིང་ག་བྲགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུ་
 པའི་དང་། ཁམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐབ་མོ་ལ་མི་སྐྱག་པར་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བཅོད་པ་ཁོང་
 ཏུ་ཆུད་པ་བཅུ་པའི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་ཏུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་དང་།
 བདེན་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའམ་འཛོམས་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་པའི་དང་།
 གཅོད་བདེ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་།
 འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་འདོར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
 ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་གསུམ་ནི་བཅུ་གསུམ་པའི་དང་། གཞན་དོན་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་གནས་སྒོམ་པ་བཅུ་བཞི་པའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སྟོང་ཇི་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའི་དང་། གནས་ལུགས་
 མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་བཅུ་དྲུག་པའི་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་
 ནས་ག་བྲགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྐྱུན་རྗེས་མ་ཐུན་པ་བཅུ་བདུན་པའི་དང་། ཆོས་གང་ཡང་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 གནས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་
 ཀྱི་དོན་ཏུ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་ཏུས་མཉམ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དགུ་པའི་དང་། བདེན་ཞེན་ཅན་རྣམས་བསྐྱལ་བྱིར་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་
 མ་ཐུན་པར་འཁོར་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདག་གི་ལུས་ལ་དབང་སྐྱུར་ཐོབ་པར་
 རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་པོ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། ། གསེར་ཐང་པ་༡༩༣ ་ལས། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་སྤངས་པས་འཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དང་
 པོ་བཅུ་བཞི་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་པ་དང་། སྐབས་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཏེ་བཞིའི་མཐར་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་རྒྱན་སྒྲུང་ལྟར་སྦྲར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ནི། སྒྲུང་བྱ་ཉི་ལྱའི་ནང་ནས་དང་པོ་བཅུ་བཞི་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་ལ་
འཛིན་པ་དང་། སྦྱབས་གསུམ་དང་ཚུལ་བློམས་ཏེ་བཞིའི་མཐར་ལ་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་
པ་ཞེས་སྦྲར་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
སློག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཆད་པ་འཛིན་པ་དང་། ཏྲག་པ་འཛིན་
པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སྤང་པོ་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་
ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་པ་འཛིན་པ་
དང་། ཆགས་པ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་ཏུ་ཞུམ་པ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་ཅོད་པ་འཛིན་པ་དང་། འགལ་བ་བརྗོད་པ་འཛིན་པ་སྟེ། ཞེས་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་
ལ་འཛིན་པ་ཞེས་སྦྲར་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
ཆོས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དགོ་འདུན་ཏུ་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
ཚུལ་བློམས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བཞིའི་མཐར་ལ་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་
པ་ཞེས་རྒྱན་སྒྲུང་ལས་སྦྲར་བ་གང་ཞིག་དེ་དང་མཐུན་པ་སྦྲར་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེས་ན། རྒྱན་སྒྲུང་ལས་དེ་ལྟར་སྦྲར་བ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་དགོ་བཞུན་འབྱུར་ཤེར་
བྱིན་༼ཆ༽ རྒྱན་སྒྲུང་༼༡༽ ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སློན་པ་
མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློག་གསུམ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པས། གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་
བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སློག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མི་གཏོང་བས། གང་ཟག་གཅིག་
ཏུ་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། ལྷག་བསྐལ་གྱིས་གདུངས་པའི་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
པའི་སྟོང་བཅེ་བརྟོགས་པས། ཆད་པར་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་བ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉི་བར་མ་དམིགས་པས་

ཏྲག་པར་འཛིན་པ་ལས་རྣམས་པར་བརྒྱུག་པ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པས། མཆན་མར་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཐེག་པ་གཅིག་པར་གཏོགས་
 པས་རྒྱུར་འཛིན་པ་སྤངས་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་སྦྱེས་པར་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པས་སྤང་པོར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཚེས་ཐབ་མོ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་
 བཟོད་པ་རྟོགས་པས་ཁམས་སུ་འཛིན་པ་སྤངས་པ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་སྟོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྦྱེ་མཆེད་དུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཏྲག་པ་ཐམས་ཅད་
 གཅོད་པས་ཁམས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་འཛིན་པ་བཅད་པ་དང་། མཆན་མར་འཛིན་
 པ་དང་། འཛིག་ཚེགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བས། ཆགས་པར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞི་གནས་བསྟོམས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་ཞུམ་པའི་འཛིན་པ་ལས་བྲལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 ལ་མཁས་པས། སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚེས་བདག་
 མེད་པ་བསྟོམས་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཚེས་སུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་
 པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པས་དགེ་འདུན་དུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བསལ་བ་དང་།
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚེས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞེན་དུ་མཉམ་དུ་འགོ་བས་ན་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་བསྐལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་ངེ་ལྟར་མཐུན་
 པར་སྟོན་པས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པའི་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་
 རྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚེས་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་པོ་སྤྲ་མ་བཞེན་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་

ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བྱས་པ་རྟོགས་པས་ན་ངེ་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་
ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་ཤིན་ཏུ་
རིང་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཙུང་པ་འཛིན་པ་དང་། འགལ་བ་བརྟོན་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་
ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཙུང་པ་འཛིན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིན་བྱེད་
དུ་འཛིན་པ་དང་། འགལ་བ་བརྟོན་པ་འཛིན་པ་ནི། བདེན་པའི་སྟོང་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་འགལ་
བར་བརྟོན་པ་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་གྲགོས་སམ་སྟམ་མོ། ། དེས་ན། སྤང་གཉེན་སྦྱར་ཚུལ་
ནི། འདི་ལྟར་ས་བདུན་པ་བ་དེས་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་ཐར་
པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡང་
དག་པར་ཤེས་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་
སེམས་ཅན་དང་། །སྟོག་དུ་འཛིན་པ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །སྟོག་གཙོན་སྟོང་པ་སོགས་དགོ་
བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གསལ་བར་བྱ་བ་སོགས་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་
པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་།
སྟེ་བ་དུ་མར་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་བཅེ་
བ་དང་ལྟན་པས། སེམས་ཅན་ཆད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། བདེན་བྱུང་གྱི་དངོས་པོར་
ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྟན་པས་སེམས་ཅན་རྟག་པར་
འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པས་སྤང་དོར་གྱི་མཆན་མ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་
ཐུག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་
པ་གསུམ་དུ་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ་བ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཕྱང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐབ་

མོ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཁམས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤོང་
 བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་
 རས་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་སྤོང་བ་དང་། །བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁམས་
 གསུམ་ལ་གནས་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བ་དང་། གཙང་བདེ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མར་
 འཛིན་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་
 བ་ལྟ་འདོར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་
 གསུམ་ལ་དོར་བྱར་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྤོང་བ་དང་། ཞི་གནས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཡོན་
 ཏན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་བསྒྲུམས་པས་ནི། གོང་མའི་བྱད་པར་ཐོབ་མི་རུས་སྟམ་
 དུ་སེམས་ཁུམ་པ་སྤོང་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་དང་
 རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མར་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པས། སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་པར་
 ཞེན་པ་སྤོང་བ་དང་། དམིགས་པར་ལྟ་བའི་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གནས་ལུགས་མདོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཆོས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བ་དང་། ཤེས་
 བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་ལྡན་པས་དགེ་འདུན་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བ་དང་། གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་
 མདོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བའི་
 བདེན་ཞེན་སྤོང་བ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞེན་
 དུ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དང་ལྡན་པས། སྤོང་བ་ཉིད་ལ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་རྗེས་
 སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་ལ་དབང་
 བསྐྱུར་ཐོབ་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་ནི། སྤོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་བར་བརྟེན་པའི་འཛིན་

བ་སྤྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་རྗེ་
 ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། གསེར་ཐོང་༢༩༣ ་ལས། འདི་དང་འོག་གི་གཉེན་པོ་གཉིས་ལོགས་
 སུ་གཞན་དག་འཆད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་གཉེན་རིམ་པ་ལྟར་སྤྱར་ལ། དེ་དང་མཐུན་
 བར་ཤེར་སློན་དུ་ཡང་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་ཉི་ཤུ་ནི་གཉེན་པོ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་
 བར་བྱ་སྟེ་ངལ་བ་རྒྱུད་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་གཉེན་
 རིམ་པ་ལྟར་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་བྱིན་༼ཆ༽ རྒྱན་སྤྱང་༤༡ ་
 ལས། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བདག་དང་སེམས་
 ཅན་འདྲིན་པ་དང་། །སློག་དང་གང་ཟག་ཆད་རྟག་དང་། །མཆོན་མ་རྒྱ་དང་ཕྱང་པོ་དང་། །ཁམས་
 དང་སྦྱེ་མཆེད་དག་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་པ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །སེམས་ནི་ཀྱན་ཏུ་
 བྱམས་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །དེར་ལྟ་བུ་མཛོན་ཞེན་
 དང་། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་
 བ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཛོལ། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་
 བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རྣམ་ཐར་སློག་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་གཉིས་པ་སྤྱང་བས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་སྤངས་པས་ཐོབ་པར་མ་ཟད་ཡོངས་
 སུ་སྤྱོད་བ་གཉེན་པོ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་སྤྲ་མ་ས་དང་པོ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་
 རྟོགས་པས་ཟིན་པས་ས་བདུན་པ་རྟོགས་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་སོགས་སོ། །
 གསེར་ཐོང་༤༩༤ ་ལས། སྤང་གཉེན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱན་སྤྱང་དང་ཤེར་སློན་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རྟོགས་དཀར་པལ་ཆེ་བ་ལས་སྤང་གཉེན་གྱི་
 གངས་སྤྱར་བ་རྒྱན་སྤྱང་དང་མི་མཐུན་ཞིང་འགྲེལ་བཤད་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་སྤྱོད་
 ཆོགས་སྤང་ལ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རྒྱན་སྤྱང་དང་སྤང་གཉེན་དང་སྤྱོད་ལུགས་བྱེད་མེད་པར་

ལྷ་བ་ནི་འགྲུར་བྱུང་མིན་པའི་ཕྱིར་འགྲུར་བསྟན་ལ་ཁྱེ་ཆེན་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ལས་
 མཆེད་པར་མངོན་པས་རྒྱན་ལྷ་དང་མ་ཐུན་པ་ཉིད་འདིའི་དགོངས་པར་གསལ་ལོ། ། ཞེས་
 པའི་དོན་ནི། རྒྱན་ལྷ་དང་ཤེར་སྟོན་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་གཉེན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བྲངས་
 ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་བོད་དུ་རྟོགས་དགའ་ལྷ་བ་ལས་སྤང་གཉེན་གྱི་གངས་
 རྒྱར་བ་རྒྱན་ལྷ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤེད་གོ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ ༩༩ ༽འབྲེལ་
 པ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ལྷ་བ་ ༣༥ ༽ལས། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 རྒྱར་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ལས་གོ་བསྟོན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་ཡིན་
 འོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །གང་ཟག་གི་ནི་
 སྤྱང་རྗེའོ། །ཆད་པའི་ནི་རྣམ་པ་མེད་པའོ། །རྟག་པའི་ནི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །མཆན་
 མའི་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་དང་ཕྱང་བའི་ནི་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ཁམས་ཀྱི་
 ནི་ཟག་པ་ཤེས་པའོ། །སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཁམས་
 གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ནི་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམ་པའོ། །ཆགས་པ་དང་སེམས་ཀུན་ཏུ་ཁུ་
 པའི་ནི་འདུ་ཤེས་སུ་ལྟ་བའོ། །སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་དེའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པའོ། །ལྟ་བ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་ནི་ཞེ་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་
 དང་། སེམས་དུལ་བ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྤྱོད་པ་
 ཉིད་ལ་རྩོད་པའི་ནི་ཆགས་པའི་ས་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པའི་ནི་གང་དུ་
 འདོད་པར་ཞིང་གཞན་དུ་མཉམ་པར་འགྱོ་བའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྟོན་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཉི་ཤུའོ། །བདག་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་
 སྟོ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེས་པའི་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་རིང་དུ་

སོང་བ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་
མེད་ལས། ས་ཁ་ཅིག་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་
པ་ནི་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོན་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། ། ཞེས་བ་ལྟར་ས་དང་
པོ་ལྟ་བུ་ལ་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། རང་གཞན་ལ་པན་
པའི་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་སྤོང་བ་སོགས་ཡོངས་སྤོང་བ་རྩ་རང་རང་གི་
མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་། ས་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བརྒྱུད་མར་སྐྱེས་ཏེ་
རབ་ཏུ་བྱུང་འདོད་པ་དང་། རང་ལ་དད་པའི་བྱིས་དུ་དགོ་སྤོང་སྐྱབ་འདོན་པ་སོགས་སྤང་
བྱ་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སྤྱི་ཅམ་དང་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྐྱར་ཏེ། ས་བྱུག་
པ་བདུན་པ་གཉིས་ལ་སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་སྤང་བྱ་དང་། གཞན་བྱུག་ལ་
གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བརྒྱུད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩ་བ་ནི། སེམས་
ཅན་ཀུན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཞིང་ཀུན་རྩུ་འབྲུལ་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་
བཅེ་བ་དང་། སྤོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་པོ་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་བསྐྱེན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བག་ལ་ཉལ་སོགས་ཤེས་པ་དང་
བརྩུད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཡི། ཞིང་སྤོང་བ་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟར་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡང་ཡང་གནས་
པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་སྤྱིད་པ་ལེན་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པའི་ལས་སམ་སྤོང་
བྱེད་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱུད་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་མདོ་ལས་བཤད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། བཞི་ཆོན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤེ་དགོ་དཀའ་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་འབྲུམ་༼ག༽༡༩༥༼ཀ༽ལས།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱུད་པ་ལ་གནས་
པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་རྩུད་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་

ཅེ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་བལྟ་ཞིང་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་དག་
 ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱེ་ཡང་དག་པ་
 ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བརྟག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་སོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་
 པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་
 པོ་རབ་དང་ཐ་མ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དང་ཡང་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 དགོ་བའི་ཅ་བ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འབྲུབ་པར་འབྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་སྤྱད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྤྱོད་ཆོན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོས་
 པ་ནི། གསེར་བློང་༤༡༥༽ ལས། འདི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆོན་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བྱས་པ་
 ནི་རེ་རེས་ཀྱང་ས་དེ་སྤྱོད་རུས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་བྲག་བདུན་
 གཉིས་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པ་འདི་དང་ས་བྲག་
 པ་བདུན་པ་གསུམ་ལ་མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆོན་པ་གཉིས་རེ་བྱས་པ་ནི། དེ་རེ་
 རེས་ཀྱང་ས་དེ་སྤྱོད་རུས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མདོ་
 ལས། ས་བྲག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ལ་སྤོང་གཉིན་གཉིས་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྡེ་དགོ་དཀའ་འབྱུར་ཤེས་ཕྱིན་འབྲུམ་༼ག༽༡༤༩༽ ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་བྱ་སྟེ།
 ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པར་མི་
 བྱའོ། །སློག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །ཆད་པར་འཛིན་

བར་མི་བྱའོ། །རྟག་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་བྱའོ། །རྒྱར་ལྟ་
 བ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་
 པ་དང་། ཁམས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་།
 ཁམས་གསུམ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
 ཁམས་གསུམ་ལ་རྟེན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་པའི་
 ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་།
 དགོ་འདུན་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་
 བུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཞུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་
 ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་
 པར་བྱ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་ཇེ་ཞིང་སྟོང་
 བཅུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བརྟན་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་
 པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། དེས་སྒྲིམ་སེམས་སུ་མི་བྱ་
 བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཅོད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་
 ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་
 བརྫོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བརྫོགས་པ་དང་། ཞེ་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་
 ས་དང་། དུལ་བའི་སེམས་དང་། ཞེ་བའི་སེམས་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། བྱམས་
 པའི་སྐྱབས་ཤེས་པ་དང་། གང་དུ་འདོད་པའི་ཞིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བདག་
 གོ་ངོ་པོ་སྟོན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའོ། རབ་འབྱོར་གཞན་

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བྱག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་གོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་བྱག་
 ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་བྱག་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་
 བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །སྲིད་པའི་སེམས་ཡོངས་
 སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །སྒྲོངས་མོ་བ་མཐོང་ན་ཞུམ་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞུམ་པའི་སེམས་ཡོངས་
 སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་བྱ་སྟེ།
 ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །སྒྲོངས་མོ་བ་མཐོང་ན་སྒྲོངས་མོ་བས་འབྲུག་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། འབྲུག་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་ཆོས་བྱག་པོ་དེ་
 དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བྱག་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་
 སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། མདོ་ལས་ས་བྱག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་
 ལ་སྒྲོང་གཉེན་གཉིས་གསུངས་པས་ནི་མ་གསུངས་པའི་ས་རྣམས་ལ་མཆོན་པའོ།
 གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད་དེ།
 འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་༤༠ ་ལས། ཅེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 སྒྲོང་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་སུ་རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་མདོན་པར་
 ཤེས་པས་བཅེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་
 སུ་བསྐྱར་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པས་སངས་རྒྱས་མཉེས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་
 སུ་སྒྲོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་མཐོང་ནས་སྒྲོ་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་བའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་
 བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྲུམ་བཞེན་ཏུ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཉམས་སུ་
 སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བཟང་ངན་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཤེས་པ་དང་། ལྷོགས་བཅུའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་མངོན་པར་
ཤེས་པས་བཅེ་བར་མཛད་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྐྱར་ཏུ་གྱུར་ཏེ་
སྒྲོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་གསེར་དང་སོགས་པས་བེད་ཅུའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་སྐྱར་
ཕྱིར་སྟོང་གསུམ་གཏོང་ཞིང་དེས་མི་རྣོམ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་
དོན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པའོ། འདི་ལ་མདོ་ལས། སངས་
རྒྱས་བསྟན་བཀའ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བརྟག་པ་སྟེ། རབ་
འབྱོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་རབ་དང་ཐ་མ་ཤེས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྐྱར་བ་དང་། ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དང་ཡོངས་སུ་
བརྟག་པ་སོ་སོར་བྱས་ལ་འཁྱི་བ་དང་ལོ་ཆེན་གྱིས་མདོ་ལྟར་སོ་སོར་བྱས་ནས་བརྒྱད་
ཀྱི་གངས་གཅིག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཅ་བ་དང་། སེང་བཟང་གི་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས།
དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟན། ཞེས་
དང་། ལྷེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼ཆ༽རྒྱན་སྒྲུང་༤༩༽ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་
སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཅེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་སྐྱར་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་།
ལྟའི་མིག་སྒྲིད་པ་དང་། རྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་དང་།
ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐོང་ནས་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་

བཏང་བའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཆོས་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་སྟེ་མ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་པས་མཆོན་མ་དང་ཚེལ་བས་བསྐྱོད་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
 འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་༤༡ ་ཡས། ཅེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མཛོན་བར་
 ཤེས་པས་བཙུང་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་
 སུ་བསྐྱུར་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པས་སངས་རྒྱུ་མཉེས་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་
 སུ་སྐྱོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་མཐོང་ནས་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་
 བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟེ་མ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཉམས་སུ་
 སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚ་བ་དང་འགྲེལ་བ་ཆེ་
 ཆུང་གཉིས་ལས། ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བརྟག་པའི་
 དགོས་པ་སངས་རྒྱུ་མཉེས་པ་དང་མཉེས་པའི་དགོས་པ་ཆོས་བརྟག་པ་ཡིན་པས་མདོ་
 དང་ཚ་བ་འགྲེལ་རྣམས་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་སྟེ། གསེར་བླང་༤༣༠ ་ཡས། ཡོངས་སུ་བརྟག་
 ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་བསྟེན་བ་ནི། མདོར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 བརྟག་པ་དང་། དེ་བསྟེན་བཀྱར་བ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ནས་དེའི་དོན་རིམ་པ་ལྟར་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་
 གདགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་ལ་བཞད་ལ། ལྷནྱེས་ཀྱང་ཚ་བར་འགྱུར་འདི་
 བཞིན་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་བར་སངས་རྒྱུ་བསྟེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཞེས་བྲལ་ནས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བཟང་ངོ་། །བདག་ཉིད་ཆེན་

པོས་ཀྱང་མདོ་ཆོག་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ལ་བསྟེན་
བཀྱར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སྤལ་བའི་
བཤད་པ་མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པའི་དོན་མཉེས་པར་
ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་གིས་ན་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་བརྟག་པས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་
ནི་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་སྤང་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་པས་ནི་མཉེས་པར་
བྱེད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པས་མཆོན་པ་ཡིན་
ཏེ། མཉེས་པར་བྱས་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་
ཆེད་ཡིན་ལ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་དེ་ལས་མེད་པས་སོ། །མདོར་སངས་རྒྱས་
བསྟེན་བཀྱར་བའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ནི། ཆོས་ལ་གཅེས་སུ་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱོད་གསལ་བ་དེའི་དགོས་པ་དང་། དེའི་སློན་སྐྱོད་གཅེས་སུ་བྱེད་པ་དང་།
གཅེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་མཉེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་
འགལ་བ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལྷེ་དགེ་བཀའ་འཁྱུར་ཤེར་ཕྱིན་
ཏྲ་ཀ་ཤེས་བརྒྱད་སྟོང་པ་༡༩ ཤེས་པ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྟོབས་བརྩུ་ལ་གནས་
ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤེས་པའོ། ཞེས་དང་།
འཇང་བཀའ་འཁྱུར་ཉི་ཤེས་ཏྲ་ཀ་ཤེས་པ་༡༦ ཤེས་པ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་བསྟེན་བཀྱར་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་
གདགས་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྟག་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་

གྱི་སྐྱ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དབང་པོ་རབ་དང་། ཐམ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྟོབས་བཙུ་ལ་གནས་
 ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས། ལྟའི་མིག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་
 གསེར་བྱང་༤༣༡ རེ་ལས། དབང་པོ་ཤེས་པ་ནི། ལྟའི་མིག་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སེམས་
 ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་དང་ལས་ལེགས་ཉེས་སྐྱེད་པས་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོར་འགོ་བ་སོགས་
 ཤེས་པའོ། །ཡང་ན་མདོ་ལས་སྟོབས་བཙུ་ལ་གནས་ནས་དབང་པོ་མཆོག་དམན་རྫོགས་
 བར་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པས་ལྟའི་མིག་ནི་སྟོབས་དགྲ་བ་ཡིན་པས་དེས་ལྟག་མ་རྣམས་
 གྱང་མཆོན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་དོགས་པ་ནི། ས་བརྒྱད་
 པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། སྟོབས་བཙུ་བློ་བར་ཐལ། སྟོབས་བཙུ་
 ལ་གནས་ནས་དབང་པོ་མཆོག་དམན་རྫོགས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་
 འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོབས་བཙུ་མངའ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོབས་
 བཙུ་པོ་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགྲུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བཙུ། མི་
 འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
 བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞེན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་བཙུ་ནི། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་
 པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། འཛིག་ཉིན་གྱི་ཁམས་དུ་
 མ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་དང་།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་།
 འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཙུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་བདག་ཀྱིས་དུ་གྱུར་བའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ།
སངས་རྒྱུ་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
ས་བརྒྱད་པ་བས་སྟོབས་བཅུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
ཁོ་བོའི་འཆར་སྣང་ནི། མདོ་ལས་སྟོབས་བཅུ་ལ་གནས་ནས། ཞེས་དང་འབྲེལ་བར་ནམས་
སུ་ལྟའི་མིག་སོགས་སྐྱེད་བས་དབང་པོ་མཆོག་དཔན་དང་སྐྱེ་འཆི་སོགས་ཤེས་པའི་སྟོབས་
བཅུ་རྩེས་མཐུན་པ་དགོངས་པ་སམ་སྟུང་སྟེ། འབྲུག་རྒྱལ་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་༡༦༡ ་ལས། །དེ་
དག་གིས་ས་བརྒྱད་པར་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྐྱུར་ཐོབ་ནས་དེ་ཙམ་
ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན། དེ་ལས་བསྐྱངས་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུ་རྩེས་ཐོབ་དུ་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ཅིང་གསོག་རྒྱུའི་ཆོགས་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གཟུགས་སྐྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་སྟོབས་བཅུ་སོགས་སངས་རྒྱུ་གི་མ་
འབྲེས་པའི་ཆོས་ནམས་དང་། ཁྱད་པར་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱིར་
བསྐྱུལ་བ་སྟེ་འདི་ལས་བརྒྱམས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟེན་ཏོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་
བཅུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བཅུ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་འདི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བཅུ་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་དགུ་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྟོབས་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་དགུ་པའི་གནས་སྐྱབས་སུ་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གསར་
དུ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོབས་བཅུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་༤༡༩ ་ལས་གསུངས་པ་ནི། ས་དགུ་པ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་དཔའི་

སྟོབས་ལྟ་ཞིག་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་པར་འགྱུར་
རྒྱུ་། །སྟོབས་ཀྱི་པར་བྱིན་ལ་སྟོབས་བཅུ་བཤད་པ་ནི་ཐུབ་པ་དགོངས་ཀྱིན་ལས། དེ་ལ་
བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོང་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷག་པའི་བསམ་
པའི་སྟོབས་ནི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤངས་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་
ཆོས་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེངས་
པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་སྟོབས་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཐུབ་ཐུག་
པ་མེད་པའི་འཛིན་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
རོ། །དབང་གི་སྟོབས་ནི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་
རོ། །སྟོབས་པའི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྟོང་པ་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟོང་པ་ལ་སྟོར་བ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོབས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་
བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་སྟོང་པ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། །བྱམས་
པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྟོར་བ་མི་གཏོང་
བའི་བྱིར་རོ། །སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་
ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་རྫོབ་
པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་
པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་མདོ་སྡེར་བསྟན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིའང་འཐོབ་སྟེ། ཆོས་དང་། རོན་དང་།

དེས་པའི་ཚིག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲས་པར་སོ་སོར་སྟོན་
པ་ཤེས་སོ། །བཞི་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་
པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་གཞན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་དང་།
བརྗེད་བྱའི་དོན་དང་། སྤྱི་དེས་པའི་ཚིག་དང་། སྟོབས་པ་མི་ཟད་པ་རིག་པ་ལ་བཤད་
དོ། །དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྟོབས་བཅུ་
ཆོན་པ་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་
དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས།
མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། དབང་
པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་
པའི་སྟོབས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས། སྟོན་གྱི་
གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཟག་
པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་བཅས་བཅུ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བཅུ་ནི།
བསམ་པའི་སྟོབས། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས། སྦྱོར་བའི་སྟོབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས།
སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས། ཐེག་པའི་སྟོབས། སྦྱོང་པའི་སྟོབས། རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་སྟོབས།
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྟོབས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བའི་སྟོབས་དང་བཅས་བཅུའོ། དེས་
ན། སྦྱོར་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྟོབས་བཅུ་ཞེས་པ་དང་། ས་འདིར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་
ཀྱི་པར་བྱོན་བཅུར་བྱེ་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ལ་བྱི་མའི་གྲངས་འདྲེན། ཐུབ་པ་དགོངས་
རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར། བསམ་པའི་སྟོབས། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས། གཟུངས་

གྱི་སྟོབས། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྟོབས། ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྟོབས། དབང་གི་སྟོབས།
སྟོབས་པའི་སྟོབས། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོབས། བྱམས་པ་ཆེན་
པོའི་སྟོབས། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས། ཆོས་ཉིད་གྱི་སྟོབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་བྱིན་གྱི་སྟོབས་པའི་སྟོབས་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

རང་གང་དུ་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྟེན་པ་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་
གྱི་སྟོན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་སྟེ་སྦྱུ་
མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་སྟེ་སྦྱུ་མའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་
གང་གི་སྦྱེ་བ་བཟུང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་སྙིང་རྩེ་
དང་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་དུ་བཏང་བའི་སྦྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པ་གྱི་
གཉིས་བསྟོན་པས་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་
བུ་ནམ་པ་བརྒྱད་གྱིས་སྦྱ་མ་ས་དང་པོ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་ལྟར་རོ། །སྦྱ་དོན་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། འདུ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་མི་
གཡོའི་བྱིར། མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བརྟེན། ཅེས་མཆན་བཅས་མཆན་མེད་གཉིས་ལ་
རྩེ་ལ་བའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་མི་གཡོ་བས་སོ། །

དགུ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱོང་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སྦྱིར་བུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་སྟོན་
ལམ་དགའི་མཐའ་ཡས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་སྟོན་པ་བུན་ཆོགས་གྱི་རྒྱ་ཆོག་ལ་དབང་
ཐོབ་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། གཞན་གྱི་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པ་སྟོབས་པ་རྒྱ་
བོའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་དང་གཉིས། བདག་པོ་བུན་ཆོགས་གྱི་རྒྱ་ལ། མ་སྟོན་མེད་གྱི་མངའ་དུ་
འདུག་པ་མཆོག་དང་ནི། །རིགས་བཟང་པོ་དང་། བཅུན་པར་གྲགས་པའི་རུས་དང་། བྱང་
སེམས་མང་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱད་དེ་ཆོ་འབྲང་དང་། བགོ་བ་ཉན་པའི་འཁོར་དང་། །མངལ་སྟོ་

ནས་མི་སྤྱི་བར་སྤོ་གཡས་ནས་སྤྱི་བ་དག་དང་ནི་དྲུག་མངོན་པར་འབྱུང་བ་སྤུན་ཚེགས་
ནི་བྱིས་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་སྤུན་ཚེགས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་ནམས་
ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། །འབྲས་བུ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་སྤུན་སུམ་ཚེགས་པ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གསེར་ཐོང་༤༣༩ ་ལས། དགུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། སྟོན་ལམ་ཞེས་སོགས་ཚེགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། །ཤུཾ་ཕྱི་མ་དགུའི་མཐར་སྤུན་
ཚེགས་སྤྱར་བ་ནི་མདོའི་སྤྲས་ཟིན་དང་མ་སྤུན་ལ། གཤགས་ཆར་ཕྱི་མ་བཅུའི་མཐར་སྤྱར་
ཡང་འདྲི་དང་རྒྱན་སྤང་གི་དགོངས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ནི། །ཤུན་ཏི་པས་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་ལ་མཐར་
སྤུན་ཚེགས་མ་སྤྱར་པར་ཕྱི་མ་དགུའི་མཐར་སྤུན་ཚེགས་སྤྱར་བ་གང་ཞིག་སྤྱར་ཚུལ་དེ་
ནི་མདོའི་སྤྲས་ཟིན་དང་ཡང་མ་སྤུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་དགོ་བསྟན་འགྱུར་
ཤེས་ཕྱིན་༡༡ ་འགྲེལ་བ་དག་ལྟ་༤༥ ་ལས། ས་བརྒྱད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགུ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དག་ནི་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་
སྐད་ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་སྤུན་སུམ་
ཚེགས་པ་དང་། རིགས་སྤུན་སུམ་ཚེགས་པ་དང་། རུས་སྤུན་སུམ་ཚེགས་པ་དང་། ཚེ་
འབྲང་སྤུན་སུམ་ཚེགས་པ་དང་། འཁོར་སྤུན་སུམ་ཚེགས་པ་དང་། སྤྱི་བ་སྤུན་སུམ་ཚེགས་
པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྤུན་སུམ་ཚེགས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་སྤུན་སུམ་ཚེགས་
པ་དང་། ཡོན་ཏྲན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤུན་སུམ་ཚེགས་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་
སོ། །ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བཅུ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་དགུ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཤུན་ཏི་པས་དེ་ལྟར་སྤྱར་དེ་མདོའི་
སྤྲས་ཟིན་དང་ཡང་མ་སྤུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དགོ་བཀའ་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་འབུམ་༡༡༥༡ ་

ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་དགུ་བ་ལ་
 གནས་པས་ཆོས་བརྩ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བརྩ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་
 ལྟར་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་དང་། སྟུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། ཇི་ཟ་དང་། ལྟ་
 མ་ཡིན་དང་། ཉམ་མཁའ་ལྗིང་དང་། མིའང་ཅི་དང་། ལྟ་འབྲེ་ཆེན་པོའི་སྐད་ཤེས་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་པས་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པ་དང་། མའི་མངལ་དུ་འགོ་
 བ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། རྒྱུད་སུན་སུམ་ཆོགས་
 པ་དང་། རུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། འཁོར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཆེ་སུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་རྒྱན་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་ས་དགུ་བ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོན་
 ། ཡང་། འགྲེལ་བ་གྲགས་པའི་ཆ་ལས་སྤྱི་མ་བརྩ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
 ཀ་ལས། བརྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེས་སྤྱིན་
 ། ཉ ། མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གྲགས་པའི་ཆ་༢༡༡ ། ལས། སྟོན་ལམ་
 དག་ནི་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་ལམ་ཀྱི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པའོ། ། ལྟ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐད་ཤེས་པ་ནི་ལྟ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པའོ། ། སྟོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ། ཞེས་པ་ནི་ཆུ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་དངོས་པོ་སོ་སོ་རྣམས་
 ལ་མི་ཟད་པའི་སྟོབས་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། མཐའི་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་པ་འདི་
 ཉམས་བཟུང་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་ནི། ། ཞེས་
 པ་ལ། སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟགས་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། ། རིགས་

དང་རུས་དང་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་
པའོ། །རྗེ་ལུ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རུས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའོ། །ཆོ་འབྲང་
ཞེས་པ་ནི་ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོ་འབྲང་སྤུན་སྤུམ་
ཆོགས་པའོ། །འཁོར་དང་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འཁོར་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའོ། །སྐྱེ་
བ་ཞེས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའོ། །ངེས་འབྱུང་
བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུལ་བའི་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་སྟེ། ངེས་འབྱུང་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་ཤིང་ཨ་
ཤུང་ཐ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་སྤུན་སྤུམ་
ཆོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་སྤུན་སྤུམ་
ཆོགས་པའོ། །དངོས་པོ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ས་དགུ་བ་ལེགས་པའི་སློ་བློས་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། སྟེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤིང་ཕྱིན་ཀྱི་ཆེ། འབྲེལ་ཆེན་
༤༡ ་ལས། ཅེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། སློན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྟ་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སློབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟར་མི་བྱད་པ་
དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུགས་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
པར་གནས་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་རུས་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལེགས་པར་
འབྲེལ་བའི་གཉེན་དང་། རང་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་འཁོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པས་
མངོན་པར་བསྟོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུལ་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤིང་ཨ་ཤུང་ཐ་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་མ་
བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པའི་བྱད་པར་དག་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ན་

མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 དང་། འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་༤༣ ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་།
 ལྷ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟར་མི་བད་
 པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱགས་པའི་མངལ་དུ་འབྱུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
 པར་གནས་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལེགས་
 པར་འབྲེལ་བའི་གཉེན་དང་། རང་དབང་བའི་འཁོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པས་མངོན་
 པར་བསྟོད་པར་སྐྱེ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་
 བསྐྱལ་ཉེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤིང་ཨ་ལྷན་ཐ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་
 སུ་སྦྱོང་བ་ནམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོས་སྤྲུམ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བྱས་པའི་བྱད་པར་
 དག་གིས་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསེར་སྤེང་རང་ལུགས་ལ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་བ་ཡིན་ནམ་སྤྲུམ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་༤༣ ་ལས། བྱང་ཆེན་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། རི་ལྷ་རི་ལྷར་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཕྱན་སུམ་
 ཆོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕྱན་སུམ་
 ཆོགས་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པས་སྟོན་ལམ་མཐའ་
 ཡས་པ་འགྲུབ་པ་དང་། རེས་ཆོག་སོ་རིག་རྗེས་མ་ཐུན་པས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་དང་གཞོད་
 སྟོན་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་རིག་རྗེས་མ་ཐུན་
 པས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབས་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་མི་བད་པར་འབྱུག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་དམ་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱོན་མེད་པའི་མངལ་དུ་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ། ། གསེར་
སྒྲིབ་༤༣༣ ་ལས། མདོར་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངལ་དུ་འགོ་བ་སྤྱན་ཆོགས་
སུ་གསུངས་པ་ནི་རྩུས་སྐྱེས་མངལ་འབྱུག་མིན་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་སྤྱན་ཆོགས་སུ་སྐྱོན་པའི་
སྐབས་ཡིན་ལ། རྩུས་སྐྱེས་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་མཆོག་ཡིན་པས་མི་འགྲིག་པ་མེད་ཅིང་།
འདིར་མངལ་འབྱུག་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་མདོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས་སྤྱིར་
སྐྱེ་གནས་བཞིའི་སྤྱན་ཆོགས་ཅམ་གྱི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་སྐྱེ་གནས་གཞན་ནམས་
ཀྱི་ཡང་མཆོག་མཆོན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ས་དགུ་བ་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་མི་
སྤིང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་གསེར་སྒྲིབ་ལས་མདོར་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངལ་
དུ་འགོ་བ་སྤྱན་ཆོགས་སུ་གསུངས་པ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། མའི་མངལ་དུ་འགོ་
བ་སྤྱན་སུ་མཆོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་མ་རྟོགས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངལ་
དུ་འགོ་བ་སྤྱན་སུ་མཆོགས་པ་ཞེས་པ་མདོ་ནང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་
ཤེར་བྱིན་འབུམ་༼ག༽པ་ལས། མའི་མངལ་དུ་འགོ་བ་སྤྱན་སུ་མཆོགས་པ་དང་། རིགས་
སྤྱན་སུ་མཆོགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་ནི། མདོའི་མདོར་བསྟན་
དང་རྒྱས་བཤད་སྤྱིར་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ཅམ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་བྱ་ཆོམ་དུ་སྤྱོད་བ་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་མའི་མངལ་དུ་འགོ་བ་སྤྱན་སུ་མཆོགས་
པ་དང་། ཞེས་པ་མ་རྟོགས་མེད་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྩུས་ཏེ་
སྐྱེ་བ་ལ་མངལ་དུ་འགོ་བ་སྤྱན་སུ་མཆོགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
འཇང་བཀའ་འགྱུར་ཉི་མེ་༼ག༽པ་༼༡༥༥༽ལས། དེ་ལ་རི་ལྷར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་། ལྷ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། ཇི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།
ནམ་མཁའ་སྤིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྲེ་ཆེན་པོའི་སྐད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཚུད་

བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྐད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་པས་དེས་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་
 སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་
 པས་དེས་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་མའི་མངལ་དུ་འགོ་བ་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩུས་ཤིང་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མའི་མངལ་དུ་འགོ་བ་སྟུན་སུམ་ཚོགས་
 པའི་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རིགས་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་
 ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རིགས་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། མདོར་ན། འབྲུམ་ཁྱེད་ཀྱི་པ་ནང་ལ་མའི་མངལ་དུ་འགོ་བ་སྟུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་མེད་ཀྱང་། ཉི་མེ་ཁྱེད་ཀྱི་པ་ནང་ལ་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་
 པ་ལྟར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩུས་
 ཤིང་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མའི་མངལ་དུ་འགོ་
 བ་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན། མདོར་རྩུས་སྐྱེས་ཞེས་པ་སྐྱེ་གནས་
 མཚོག་མཚོན་བྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡོངས་སྟོང་ལ་ལམ་གྱིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ།
 ས་དབྱ་བའི་དེ་ལ་མངལ་གཙང་མར་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༢༠༡༡ གཤམ། བཅུ་པ་ཡོངས་

སུ་སྐྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སོ་སའི་རང་བཞིན་ནོ། ། དང་པོ་ནི། རང་གང་
ལ་ལྟན་པའི་ས་དེའི་སྐྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། སའི་ཡོངས་
སྐྱོང་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་ས་དགའའི་ཡོངས་སྐྱོང་དགའ་ཡོད། དེ་
ཡང་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ས་བཅུ་པའི་སྐྱོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། ས་དགའ་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་ཅུས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། སའི་སྐྱོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་
ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྐྱོང་གི་མཆན་ཉིད། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲོ། སོ་
སོར་དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྐྱོང་བཅུ། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། གསུམ་པ་ལ་ལྔ། བཞི་
པ་ལ་བཅུ། ལྔ་པ་ལ་བཅུ། རྩ་པ་ལ་བཅུ་གཉིས། བདུན་པ་ལ་ཉི་ལྔ། བརྒྱད་པ་ལ་བརྒྱད།
དགའ་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བའི་ཟིན་བྲིས་ལས།
ས་དགའ་པ་བ་དེ་དག་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཐོབ་པར་བྱས་ན་ལེགས།
ཞེས་པ་ལྟར། དེ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགའ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་
འགྲོ། མདོར་ན། ས་བཅུ་ལ་ཡོངས་སྐྱོང་གོ་ལྔ་ཉི་ལྔ་གསལ་བས་ངས་པར་བལྟ་དགོས་
སོ། ། རིགས་ཐུན་ཆོགས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པར་བླ་ཟེར་གནས་པ་སྟེ་སྤྱི་བ་དང་།
རིགས་རུས་ཐུན་ཆོགས་གོ་ཏ་མའི་ཁྱེད་ཉི་མས་སྤྱིན་པས་ཉི་མ་དང་། ལ་སོགས་པས་
དེ་དང་སྐྱོང་མདོག་ནག་གིས་བྱར་ཤིང་གི་ཆལ་དུ་བསྐྱེདས་བས་བྱ་རམ་ཤིང་བ་སྟེ་དེ་ལས་
སྤྱིས་པ་དང་། འདིའི་ཐོག་མ་མངལ་སྤྱི་མིན་པས་རིགས་བཅུན་པར་བྲགས་པར་ཆོག་
གསལ་ལས་བཤད་ལ།

ཁ་ཅིག་ཉི་མ་དང་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་དུ་བཤད་པ། མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ། བྱེད་སྐྱེ་གསེར་

མདོག་འོད་གསལ་བའི། སོགས་དང་མཐུན་ཟེར་བ་གསེར་བྱེད་དུ་འགྲེལ་བའི་ཡིག་དོན་
 ལ་མ་ཞུགས་གསུངས་སོ། །མ་དང་ལ་སོགས་པས་པའི་བདུན་རྒྱུད་ཚུན་ཆད་དང་ལེགས་
 པར་འབྲེལ་བའི་གཉེན་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་རྒྱུད་མར་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་འབྲང་དང་། རང་གིས་
 བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་པར་དབང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དང་ལྷན་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་
 ལ་སོགས་པས་ཆངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྟོད་པར་སྦྱེ་ལ་སྦྱེས་མ་ཐག་འཛིག་
 ཉེན་སྦྱང་བས་བྱུང་བའི་ས་རྣམས་པ་བྱུག་ཏུ་གཡོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ལ་སོགས་པས་
 གནས་གཙང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་བྱིན་ནས་ངེས་པར་
 འབྱུང་སྟེ་སོག་ཆགས་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པ་དང་།
 ཅ་བ་གསེར་ལྷན་བེའུ་ཡལ་ག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་མེ་ཏོག་ལོ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་
 ལས་བྱུང་བ་དེ་དང་འོད་ཀྱིས་འཛིག་ཉེན་འགོངས་པ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བས་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ཁོར་བྱ་དང་འབྲ་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་སྟོན་པའི་ཨ་ཤར་དང་། ལ་སོགས་པས་འཁོར་
 བ་འཛིག་གི་སྒྲ་གྲ། གསེར་ཐུབ་ཀྱི་ལྷ་དུམ་ཕ་ར། འོད་སྤང་གི་ཐུ་གོ་རྟ། བུམས་པའི་སྤྱ་
 ཤིང་ལ་སོགས་ཡིན་ཏེ། གསེར་བྱེད་༦༣༥ ་ལས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་ནི་ཅ་བ་གསེར་གྱི་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། ལྷན་བེའུ་རྒྱུར་འདུག་པ། ཡལ་ག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱུང་བ།མེ་
 ཏོག་དང་ལོ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བ། དེ་ཞིམ་པོ་དང་འོད་བཟང་པོས་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགོངས་པ། དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་
 བྱ་དང་འབྲ་བའི་ཤིང་ཨ་ཤར་ཐ་དང་སོགས་པས་སྤྱ་ཤིང་སོགས་ཡིན་ཏེ།མདོར་ན་དེ་འབྲ་
 བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་། དག་བ་གཞན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཁོར་འཛིག་གི་སྒྲ་གྲ། གསེར་ཐུབ་ཀྱི་ལྷ་དུམ་ཕ་ར། འོད་སྤང་གི་ཐུ་
 གོ་རྟ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཨ་ཤར་ཐ། བུམས་པའི་སྤྱ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
 ཤིང་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོན་ས་མིང་འཕོ་བར་འདོད་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་

བ་ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། བལྷམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་པ་དང་དུས་མཚུངས་པར་གྱིང་
དེའི་ཙུ་བ་འཇུགས་པ་དང་། ཁ་འབྲས་པ་དང་། སྤོང་པོ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤར་ལྷར་སྟོན་པ་རེ་རེ་ལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པས་རིགས་གཅིག་པའང་མིན་གསུངས་
པ་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་རྟོན་སངས་རྒྱས་དང་བརྟེན་པ་སྟོབས་ལ་
སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོན་སངས་རྒྱས་
དང་བརྟེན་པ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་
སོགས་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་སྟོབས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོས་སྤྲ་མ་ས་དང་པོ་བཞིན་དུ་
མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟིང་རྗེས་ཟེན་པའི་སྟོན་ས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་
བྱས་པའི་བྱེད་པར་དག་གིས་ས་དགུ་བ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟགས་སྤར་ལྷར་རོ། །སྤྲ་བཤད་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས།
སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་སྟོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ས་དགུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་ཡིག་ཆ་
གསུམ་སྐྱས་ཟེན་ཅུང་ཟད་མི་མ་ཐུན་ཏེ། རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་ས་དགུ་པའི་གནས་སྐབས་
སུ་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་གསུངས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་
༡༠༡ ་ལས། ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་
པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་མེད་
པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་

བླ་ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བླ་པ་ཉིད་བཞག་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བླ་པ་ཉིད་བཞག་དེ་རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་
 ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པར་འཛོག་རིགས་པར་
 ཐལ། དེ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་པོ་དེ། རང་གི་སྡེ་ཚན་
 མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་དགྲུ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་
 པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གླུ་མ་དང་
 བའི་སྤྱི་དོན་ལས། སྤྱིར་ས་དགྲུ་པར་ཚེས་དབྱེངས་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་
 གནས་སུ་རྟོགས། དེར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་ཚེས་དབྱེངས་དེ་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཉེ། ས་བཅུ་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་རྗེས་ལྷར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ཚེས་
 དབྱེངས་བཅུ་ལ་སྤྱིར་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ས་དགྲུ་
 པ་ལ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དགྲུ་པར་སོ་སོར་ཡང་
 དག་པར་རིག་པའི་སྒོ་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྷར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་
 སྡེའི་རྒྱན་ལས། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་

དང་། རིན་ཆེན་མེད་བར། ས་དགུ་ལ་ནི་ལེགས་བཤད་པའི། གློ་བྲོས་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཆེན་བཞིན། གང་
ཕྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག། ཐོབ་བས་འདི་ནི་གློ་བྲོས་བཟང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་སོ། ། བཤེད་ཆེན་ཡིག་ཆ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་བས་ས་དགུ་པའི་རྒྱ་ལ་ཡོད་པ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་༤༩༥ ་ རྟེན་ལས། ཁ་ཅིག་རྣམ་
མཁུན་གྱི་རྣམ་བཤེད་བཀའ་བཅས་ལ། རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་བཤད་གི་
མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདོག་བྱེད་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་
ཡང་དག་བར་རིག་པ་བཞིའི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་བཤད་གི་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་བཤེད་བཀའ་བཅས་ལ། རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་
ཉིད་པ་འཕགས་བཤད་གི་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་བཤད་། མེད་པའི་རིགས་
སུ་གནས་པའི་སྒྲོན་མེ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤེད་
འདོག་བྱེད་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁུན་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་སོ་རིག་རྗེས་མཐུན་
བཤེད་ཆེན་གློ་བྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གསུངས་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་འབྲུལ་སེལ་གསྒྲུབ་ཆུ་
རྒྱན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་༡༠༡ ་ རྟེན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་
བར་རིག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་བཤད་གི་མའི་
རྒྱད་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་བཤེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་བཤེད་སོ་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། ལུམ་
ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་སྤྱོད་ཉི་ལྔ་ལས། དེ་ལྟར་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་བཅུ་དང་། བཞི་དང་། བཞི་དང་། བཅོ་བརྒྱད་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་
དང་། གཅིག་སྟེ་རྣམ་བཤེད་མཆོན་པའི་ལམ་ལ་བཞེད་པའི་རྣམ་བཤེད་ལུམ་ཅུ་ཅ་དགུར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་
སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་རྗེས་སུ་མཐུན་བས་ས་དགུ་པ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་

འབྲེང་བ་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གི་ཡང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །འབྲས་བུ་ས་བཅུ་བ་ལ་དབྱད་བ་ནི།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་བ་ལ་གསུམ། དང་པོ་མཆོམས་སྤྱར་བ་ནི། རྒྱའི་ས་དགུ་
བོ་ནམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བསྟན་ཅིང་གཏན་ལ་པམས་
ནས། ས་བཅུ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ་འབྲས་བུའི་ས་འཆད་པའི་
སྐབས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་དག་མ་བཤད་པར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པས་གོ་
རུས་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟན་
པར་བསྟུ་བའི་སྒོ་ནས་ས་བཅུ་བའི་མཆོན་ཉིད་འཆད་དོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བཅུ་བར་
ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒོ་ནས་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བཅུ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་ས་བཅུ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་
གི་སྒོ་ནས་མི་འཆད་པར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་རྒྱ་ས་དགུའི་
ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་པས་འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་རུས་པ་ལ་དགོངས་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༤༢ ་ལས། རྒྱའི་ས་དགུའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་
ནས་འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒོ་ནས་མི་འཆད་པར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྒྱ་ས་དགུའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་
པས་འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་རུས་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྐབས་འདིར་
ས་བཅུ་བ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདིར་རྟོགས་དགའི་སྤང་བར། ས་བཅུ་བ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ། ལོ་

ཚུ་བ་ཆེན་པོ། ས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་བྱིར་
ཡོངས་སྤྱོད་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ་ས་བརྩ་བ་འདི་ས་དགྲ་པོ་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུའི་སར་
བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པའི་བྱིར། ཡོངས་སྤྱོད་མ་བསྟན་ཅེས་
གསུངས་ཀྱང་། ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ངེས་ལ། གཞན་དག་ས་
དགྲ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བརྩ་གཉིས་པོ་ཉིད་བརྩ་པའི་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། ས་དེ་དང་
དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་པར་སྤྲས་པ་དང་ཆེས་འགལ་བ་ཡིན་
ཏེ། ས་བརྩ་བ་ས་དགྲ་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། རྒྱ་ས་དགྲའི་ཡོངས་
སྤྱོད་བསྟན་པས་འབྲས་བུའི་ས་བརྩ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཀྱས་པ་འཕམ་ས་བརྩ་བ་ཐོབ་
པ་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་
མེད་དུ་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པའི་བྱིར་མ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་ཐོབ་
པ་ནས་སྤར་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་རྒྱ་མེད་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་
སྤྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སྤྱ་མ་བརྩམས་ཀྱང་
སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ཙམ་སངས་རྒྱས་
དང་མཉམ་པས། རྒྱད་སྟོན་མར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྟོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་འབྲའི་ས་བརྩ་བ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གང་གི་ཆེད་དུ་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འོ་ཞེས་
པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་འབྱུང་ཡང་དེ་
གཉིས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ནི་གོ་རིམ་སྟོགས་སྟེ་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཅ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། དེས་མཉམ་བཞག་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གང་
 ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱལ་བ་སྟོས་ཏེ་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་དངོས་སུ་འགོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལུས་ངག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྒྲིར་བ་ལ་དངོས་སུ་མ་ཞུགས་ཞེས་པ་དང་།
 རྣམ་བཤད་དུ་འཕྲིན་ལས་འདུག་པ་ལ་ཅ་མ་སྒྲིས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཐོབ་བྱའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གཉིས་སངས་
 རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་གྱི་ལུང་དེའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་མཐར་ཐུག་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་
 དོན་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་གྱི་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མིན་པས་
 སོ། ། ཡང་ཡོངས་སྒྲིང་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཤེར་སྟོན་༤༣ ་ཧེལས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱའི་
 ས་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཕུལ་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགོངས་ཏེ། འདིར་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བ་བཅུ་བ་གཞན་ནི་
 མ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་དང་། གྲགས་ཆ་༤༣ ་ཧེལས། ས་དགུ་པོ་གང་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་
 དེ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་ཆོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་
 པར་བྱ་བས་དེའི་ཆོགས་ལོག་ཤིག་དུ་ནི་བརྫོད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདོད་
 ཚུལ་དེ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་ནི། གསེར་སྤེང་༤༣ ་ཧེལས། དེ་གཉིས་ལྟར་ན་ས་དགུ་པ་
 ལ་ཡང་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲིང་ཕུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་དགུ་
 པའི་ཡང་དེར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོའི་བར་དུ་བགྱེད། །དེས་ན་བཅུ་པ་
 ལ་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། ཡོངས་སྒྲིང་བཤད་པའི་དགོས་པ་ས་འོག་མ་ལས་ཐ་དད་པར་
 བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ་འདི་འབྲས་བུའི་སར་བསྟན་པས་འོག་མ་ལས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་
 པས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ལྟར་རལ། ཡང་ན་སའི་ཆོགས་ནི་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་དང་མ་ཐུག་པའི་ས་གཉིས་ལས་མ་

ཐུག་པ་ནམས་ཐུག་གི་བར་དུ་སྤྱོད་དགོས་པས་དང་པོ་དགུ་ལ་བཤད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་
 'པ་ལ་བྱེད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་པས་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པར་མཆན་ཉིད་ཅམ་ཞིག་གསུངས་
 སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་དགོས་པས་མི་རིགས་ཤེས་ཤིང་། སྤྱོད་མེད་
 དེ། སེམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་ཡང་རྒྱུ་
 སར་བཤད་དགོས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་དགུ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་
 གི་སློན་པ་གོང་མར་བཤོད་ཚུལ་དང་། འདི་ལ་ས་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་འདུས་
 པའི་སློན་པ་རང་གི་སར་གནས་ཚུལ་གཉིས་མདོ་དང་རྒྱལ་ལས་གསུངས་པ་གོ་བའི་གནད་
 ཀྱི་དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་བཅུ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ་ཤེས་སློན་དང་
 གཤགས་ཆར་ས་འོག་མའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནམས་རྫོགས་པས་ཡིན་ཟེར་བར། དེ་ལྟར་ས་དགུ་
 བ་ནས་གཉིས་པའི་བར་ལ་ཡང་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། ས་འོག་མའི་དེ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསེར་ཐོང་དུ་བཀག་ནས་རྫོགས་ཤིག་ལས། ས་བཅུ་བ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་མ་
 བསྟན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱའི་ས་ནམས་ལས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གྲུབ་པས། ཞེས་
 པ་ལྟར་རལ། ཡང་ན་སའི་ཆོགས་ནི་བྱང་སེམས་ཁོ་ནས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མཐར་ས་ཐུག་
 མ་ཐུག་གཉིས་ལས་མ་ཐུག་པ་ནམས་ནི་ཐུག་གི་བར་དུ་སྤྱོད་དགོས་པས་དང་པོ་དགུ་ལ་
 བཤད་ཅིང་མཐར་ཐུག་བྱང་སེམས་སྐབས་སུ་གོང་དུ་འགྲོལ་བ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་
 དང་པོ་དགུ་ཡོངས་སྤྱོད་གིས་གོང་མར་བཤོད་ཚུལ་དང་། བཅུ་བ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་ཡར་
 ལྡན་དུ་འདུས་པའི་སློན་པ་རང་སར་རྒྱལ་གནས་ཚུལ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི།
 དམན་པ་ས་བརྒྱད་དང་རྒྱུ་རྒྱའི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བྲས་པའི་ས་དགུ་ལྷ་མ་བརྒྱད་ཤེས་མཐོང་
 དང་ཕྱི་མ་གནས་ནས་འདས་ནས་ལས་ལ་དབང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། གང་གིས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་མཛད་པ་ཆ་འདྲ་བ་བསྐྱབ་པས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་བཅུ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་ནི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར་ཤེར་སྤྱོད་འབྲུམ་༼ག༽༼༡༩༩༽ལས། རབ་འབྱོར་ས་བཙུ་
 བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་
 ཉིད་དུ་བརྟེན་དོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས། བཙུ་
 ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཙུ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་སྦྱོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་གང་ལགས། བཙུ་
 ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས། དགེ་བའི་རྩ་བ་
 མང་པོ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་འདི་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་སྦྱོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་བྱང་
 ཆེན་ས་བཙུ་བར། རྣམ། བྱང་ཆེན་པོའི་ས་བཙུ་བའོ། །ཞེས་བའོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་
 བྱང་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སའི་ཆོགས་
 གྱི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདའ་བྱ་ས་དགུ་ནི་ཞེས་
 བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པས་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་རང་རྒྱལ་རང་གི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རིགས་སུ་ངེས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་
 ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཙམ་པོ་བའི་རྟོགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་
 འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་བའི་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོའི་རྟོགས་
 པ་དང་། དག་བཙུ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཅེས་བྱ་བ་བྱུག་དང་། དེ་གསུམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་འདའ་བྱ་ལ་ཐེག་པའི་རྒྱལ་གསུམ་རྣམ་
 པར་གཞག་པར་གསལ་བར་མཛད་དགོངས་པས་དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར།
 ཞུགས་པ་དང་པོའི་ལྷག་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་གསུམ་གྱི་
 རྟོགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིགས་

གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱ་ས་རིགས་ལ་མི་འབྱུང་བའི་སོ་སྐྱེའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་ནས་མས་བགྲང་བའི་བརྒྱད་པའི་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་བདེན་བཞི་གསར་
 མཐོང་གི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཉོན་གསུམ་གཉིས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། རང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱས་
 བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་འབྲས་ཁྱགས་ལྷག་མའི་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་འབྲིང་གི་འཕགས་
 པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་དང་། སྤར་རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་པ་དགྲ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་འདའ་བྱ་ས་
 དགྲའི་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ་ས་དགྲའི་གནས་ནས་འདའ་བའི་ས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་
 བཞག་པའི་ཕྱིར།

༢༡། དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

གསེར་ཐོང་༤༧༡ གྲུ་ལས། རིགས་གྱི་ས་དང་བརྒྱད་པའི་ས་དང་མཐོང་བའི་ས་དང་
 སྤང་བའི་ས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་
 ཐོས་གྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ས་དགྲུ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་ས་བཅུ་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདས་ཏེ་
 ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ནས་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་དང་།
 མདོ་ལྷག་མའི་དོན་དེ་ལྟར་ས་དགྲུ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཉི་ལྔ་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་མདོ་

བྱངས་པ་ལ་ཐོག་མ་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་མཛད་ནས་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་མ་བགྱངས་ཤིང་མདོ་
 གཞན་ལས་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་ཁྱད་པར་ནི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ས་
 དགུ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་བགྱངས་ན་བཙུར་འགྱུར་བས་མ་དག་པར་དགོངས་པའམ་
 ཡང་ན་དེ་རིགས་ཀྱི་སར་འདུག་པར་དགོངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དབུ་མ་རིན་
 མོང་བའི་དར་རྒྱུ་༡༩༣ ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་བཙུན་གྱི་བ་དང་། ས་བཙུན་སོ་སོའང་བོ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་བསྐྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་།
 མཐོང་བའི་ས་དང་། སྤུང་བའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་
 པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 དང་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་བཙུན་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་དམན་པ་
 ས་བརྒྱད་གྲངས་འདྲེན་སྐབས་ཐོག་མ་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་མཛད་ནས་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་
 མ་བགྱངས་པ་དང་ཡང་ཐོག་མ་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་བགྱངས་ནས་རིགས་ཀྱི་ས་དོར་བ་
 དང་ཡང་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་དང་རིགས་ཀྱི་ས་གཉིས་ཀ་བགྱངས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
 དོར་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སང་བཟང་གི་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
 དང་ཉི་ལྔ་སོགས་ལྟར་ན་ཐོག་མ་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་མཛད་ནས་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་མ་
 བགྱངས་པ་དང་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་ལས་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་བགྱངས་ནས་རིགས་ཀྱི་
 ས་དོར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་༼ཆ༽རྒྱུ་སྤང་༤༣ ་༽
 ལས། རིགས་ཀྱི་ས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སོ། །བརྒྱད་པའི་ས་ནི་འབྲས་བུ་
 དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའོ། །མཐོང་བའི་ས་ནི་རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་པའོ། །བསྐབས་པའི་ས་ནི་ལན་
 ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའོ། །བྱས་པ་རྟོགས་

པའི་ས་ནི་དག་བཙམ་པའོ། །བྱད་པར་གྱི་ཆིག་མེད་པས་ཁྱགས་པ་གསུམ་ནི་ཉན་ཐོས་
གྱི་སའོ། །རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ས་རྣམས་པ་དགུ་པོ་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་
རྣམས་སོ། ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ཆ་༤༣ ་ཧེལས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་དང་། འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཁྱགས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་ཁྱགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུག་དང་། ཚུལ་གསུམ་
རྣམས་པར་བཞག་པར་དགོངས་པས་བསྐྱུས་པ་སྟག་མ་ཁྱགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིགས་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་
རྣམས་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་པ་དགུ་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་
སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤེར་ཕྱིན་༩༡ ་ཧེལས། ས་དགུ་
པོ་དེ་དག་གྲང་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རིགས་
གྱི་སའོ། །འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཁྱགས་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་སའོ། །རྒྱན་དུ་ཁྱགས་པ་ནི་མཐོང་
བའི་སའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི་བསྐྱབས་པའི་སའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་སའོ། །དག་བཙམ་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་རྟོག་པའི་སའོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ནི་ཐེག་
པ་གསུམ་གསལ་བར་རྣམས་པར་གཞག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ས་རྣམས་པར་གཞག་པའི་ཆིག་སྒྲ་དགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ནི་བསེ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་ན་སྟོད་པའི་
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་རྣམས་པ་
དགུ་པོ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་༣༤ ་ཧེལས། འདི་
རྣམས་གྱིས་ཡང་ས་བཅུ་རྣམས་ཏེ། དཀར་པོ་རྣམས་པར་མཐོང་བའི་ས་སྟག་མཐོང་འབའ་

ཞིག་གི་གནས་སྐབས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་དང་རིགས་ཀྱིས་ཚས་མཚོག་གི་གནས་
 སྐབས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མཐོང་བའི་
 ས་སྐྱེས་པ་བདུན་ལུས་པའི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལས་གོང་དུ་འཁོར་བ་དང་འགལ་
 བ་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ས་དང་། བསྐབས་
 པའི་ས་ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་ས་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི་སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་
 ཞུགས་པའི་ས་དང་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ནི་དག་བཙུགས་པའི་སྟེ་བྱ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་
 པའི་སྤྱིར་བྱ་བ་བྱས་པ་དག་བཙུགས་པ་དེའི་ས་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྩམས་པའི་ཁོ་ནའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །འགའ་
 ཞིག་ཏུ་རིགས་དང་བརྒྱད་པ་དང་མཐོང་བ་དང་བསྐབས་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བར་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་གཞན་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་དགོངས་པས། བྱག་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཞེས་བྱུང་བའི་
 རོན་དུ་བྱག་པོ་རྣམས་སུ་མ་འདུས་པ་ཞུགས་པ་གསུམ་ཀྱིས་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ་དེའི་
 ཚེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་
 འདི་རྣམས་ཀྱི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་བརྗོད་པ་དེ་འདིར་ཉན་ཐོངས་པ་རྣམས་ངེས་པར་
 མོང་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

དེས་ན། རྒྱན་འབྲེལ་འདི་དག་གིས་གངས་འབྲེན་ཚུལ་སྤྲས་ཟེན་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ཡང་
 རོན་ལ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོ་ལས་ཐོག་མ་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་མཛོད་ནས་དཀར་པོ་རྣམ་
 མཐོང་མ་བགྲངས་བ་དང་ཡང་ཐོག་མ་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་བགྲངས་ནས་རིགས་ཀྱི་ས་
 རོར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྡེ་དགེ་བཀའ་འབྱུང་ཉི་མེ་༩༥༥༠༥ལས།
 དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདུལ་ རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་

པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་
དང་། བྱས་པ་ཉོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། ས་དགུ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ནས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་ས་བརྒྱུ་པའོ། ཞེས་དང་། འཇང་བཀའ་འགྲུར་འབྲུམ་ རྒྱུ་ཤིང་། རབ་འབྱོར་
སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། རྒྱན་
ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས། སྤྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བར་དག་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་དམན་པ་ས་བརྒྱད་གྲངས་འདྲེན་པའི་ཆེ་རིགས་
ཀྱི་ས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དང་། ཡང་ན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་
ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའི་བར་ཞེས་གདམ་ཀ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་
དང་པོ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལས། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་ཉེན་བྱེད་པའི་
ཐེག་དམན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། ཐེག་དམན་གྱི་སའི་མཆན་ཉིད། དེ་གཉིས་དོན་
གཅིག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དམན་པ་ས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་ས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་རལ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའི་བར་བརྒྱད་དུ་
ཡོད། ཅེས་དང་། ཡང་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་མགྲུལ་རྒྱན་༣༡ ལས། རང་གི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་ཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་
མཛོད་ཉོགས། ཐེག་དམན་གྱི་སའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྒྱད་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་
ས། བརྒྱད་པའི་ས་མཐོང་བའི་ས། བསྐབས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་

བ་ཏྟེགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ས་ཁྲམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དཀར་
 བོ་ཁྲམ་པར་མཐོང་བའི་ས་གཞན་ཁྲམས་འབྲ། དེ་ཡང་བསྟུན། གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཉན་རང་གི་ས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསེར་སྤེང་༤༣༩༽
 ལས། ཁྲམ་འགྲེལ་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ས་དགུ་ལས་ཤིན་
 ཏུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འཆད་ཅིང་རིགས་ཀྱིས་དོར་
 བས་དཀར་བོ་ཁྲམ་པར་མཐོང་བའི་ས་བགྲངས་ནས་དགུར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་ཉི་མི་ཁྲམ་འགྲེལ་
 ལྟར་ན་རིགས་ཀྱི་ས་དོར་ནས་དཀར་བོ་ཁྲམ་པར་མཐོང་བའི་ས་བགྲངས་པ་བཤད་ལ། ཡང་
 གསེར་སྤེང་འོག་ཏུ་ཉི་མི་ཁྲམ་འགྲེལ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དོར་བ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་
 ༤༤༤༽ལས། གླུ་བས་འདིའི་ས་དགུ་འདྲེན་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་ཁྲམས་ལ་ཉན་ས་དོར་ནས་
 དཀར་བོ་ཁྲམ་མཐོང་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་མོས་སྟོད་ལ་བྱས་ནས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པ་ཁྲམ་
 འགྲེལ་མ་གཏོགས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་སྤོངས་སྒྲོར་ཤར་ཆོད་
 བྱེ། གསེར་སྤེང་ལས། རིགས་ཀྱི་དོར་ནས་དཀར་བོ་ཁྲམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ཞེས་བ་འདིར་
 བྱེ་ཡིག་འོར་འོར་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ཉི་མི་ཁྲམ་འགྲེལ་རང་ལས་ས་དགུ་བགྲངས་པའི་
 ཆེ་དཀར་བོ་ཁྲམ་མཐོང་དང་རིགས་ཀྱིས་ས་གཉིས་ཀ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་
 དག་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་༩༩༽ཉི་མི་ཁྲམ་འགྲེལ་༥༡༽ལས། དེ་ལ་ས་དགུ་མི་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཀར་བོ་ཁྲམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ནི་དད་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་།
 མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་པའི་ས་ནི་རྒྱན་དུ་ཁྱེགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་པོ་
 ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ས་ནི་རྒྱན་དུ་ཁྱེགས་པའི་ས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཡང་བསྐབས་
 པའི་ས་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ས་ཡིན་ནོ། ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི་དེ་ཡང་
 ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ས་ཡིན་ནོ། ། བྱས་པ་ཏྟེགས་པའི་ས་ནི་དེ་ཡང་དག་བཅོམ་པའི་ས་ཡིན་

ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉི་མི་རྣམ་འབྲེལ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་ས་དགུ་འབྲེན་
པའི་ཆོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དོར་ནས་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་དང་རིགས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་བགངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རིགས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྲོད་ལྡོག་
མི་ལྡོག་པར་ངེས་མ་ངེས་གསེར་ཐོང་དང་། རྣམ་བཤད་གཉིས་སྤྲོས་ཟིན་ཅུང་མི་མཐུན་
ཏེ། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་རིགས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་ནི་རྟོགས་པ་གང་སྤྲོས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
མ་ཐོབ་པར་དུ་གཞན་དུ་མི་ལྡོག་པ་ནས་བཟུང་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན། དབང་པོ་རྟོ་
རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་ཆོགས་ལམ་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་
འགའ་ཞིག་ཀྱང་དེར་མི་འཛོག་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཐོང་༤༥༩ ་ལས།
འདའ་བྱ་ས་དགུ་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་རིགས་སུ་དང་
པོར་ངེས་པའི་རིགས་ནི་རིགས་ཀྱི་ས་དང་འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོགས་པས་གང་བསྐྱུས་པ་
དང་ས་འདི་གང་ལ་བྱེད་ན། ལྷནྱེས་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནི་རིགས་ཀྱི་ས་འོ་
ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བཤད་ཅིང་གྲགས་ཆར་ཡང་ངོ་། །ཟླ་འོད་དུ་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་
ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་
གནས་སྐབས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་གསུམ་ནི་
དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སོ་
ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་དེ་འདིར་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས། རང་ལུགས་སྦྱོར་ལམ་ལ་རིགས་
ཀྱི་སར་བཞག་ནས་གཞན་ལུགས་བཀག་གོ། །གཞོད་འཛོམས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་སྐབས་
འདིར་རིམ་པ་ལྟར་མོས་སྦྱོད་དང་བཅོད་པ་ཆེན་པོ་དང་བྱོད་ཅི་དང་བཅོད་མཆོག་གཉིས་
ལ་རིམ་པ་ལྟར་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དང་རིགས་ཀྱི་སར་བཤད་ནས། ཆུང་བ་ལས་
དང་པོར་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་དཀར་པོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་

ས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ས་འདི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གཤི་ཡིན་པར་འབྱམ་གྱི་གནོད་
འཛོམས་ལས། མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་ལ་བྱོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་
ལ་གནས་པའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱའོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འཕགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་
ཀས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་དོན་ནི་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ།
རིགས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡང་ཆོགས་དང་མོས་སྟོད་ཀྱི་སར་རྟོགས་པ་གང་སྐྱེས་ནས་རང་གི་
བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་གཞན་དུ་མི་ལྟོག་པ་ནས་བཟུང་དགོས་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་
ལ་གཉིས་ལས་ཞི་བ་བཟོད་པ་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་ངེས་པས་དེ་ནས་ཆོས་མཆོག་ཕྱིན་
ཆད་ལ་བཟུང་སྟེ་མཐོང་ལམ་ནས་བརྒྱད་པའི་ས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་མི་བགྱང་ངོ། །རང་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ལས་བསེ་དུ་
ལྟ་བུ་སྤར་དང་འབྲེལ། ཆོགས་དང་སྟོད་པ་ནི་མ་ངེས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་དབང་པོ་ཤིན་
ཏུ་རྟོན་ཆོགས་ལམ་ནས་ངེས་པས་དེ་ནས་ཆོས་མཆོག་ཕྱིན་པ་ལ་བྱ་ཞིང་འབྲིང་རྒྱལ་ནི་
དེར་མ་ངེས་སོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ནི།
བརྒྱད་པའི་ས་ཏེ། དག་བཅོམ་ནས་ཡས་བགྱངས་ན་གྲངས་བརྒྱད་པ་ལ་འབབ་པས་
སོ། །ཞུགས་པ་དང་པོ་སྦྱར་ལམ་ནས་འཛིན་ན་མཐོང་ལམ་གྱིས་མ་བྱུང་ཅིང་སྐྱ་བཤད་
དང་བསྟན་ན་ཅིག་ཅར་བའི་ཞུགས་པ་ལ་སྤྱི་དོན་མེད་དོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
བུ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ས་ཏེ་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་
ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡང་ན་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བ་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པའི་དང་པོ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཙམ་
གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་བསྐབས་པའི་ས་ཏེ་འདོད་ཉོན་གྱི་སུམ་གཉིས་སྤངས་པས་སོ། །ཕྱིར་
མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཏེ། འདོད་པ་

ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་བས་སོ། །དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་ནི་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ཏེ།
རང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་རྟོགས་པར་བྱས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ས་བྱག་གོ། ལྷགས་པ་
དང་པོའི་ལྷག་མ་ལྷགས་པ་བྱི་མ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་
སའོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་སའི་དོན་དེ་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ཞེས་པ་ཁྱད་
པར་གྱི་ཆོག་དང་མ་འབྲེལ་བས་སྤྱིའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པ་མི་འགལ་
བས་སོ། ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་རིགས་གྱི་ས་ལ་གནས་པའི་
གང་ཟག་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྲར་མི་ལྡོག་པར་མ་ངེས་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་
རྒྱན་༣༥༣ །ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རིགས་
ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཆོས་ཅན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིགས་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
དམན་གྱི་ས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རིགས་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་སོ་སྤྱིའི་རྟོགས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། རིགས་གྱི་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྲར་མི་ལྡོག་པར་
མ་ངེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་པོའི་
ཉན་ཐོས་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལ་རིགས་གྱི་ས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གྱི་
སའི་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། མདོར་ན།
རྣམ་བཤད་སོགས་རིགས་གྱི་ས་སྦྱོར་ལམ་ལ་སྐྱར་བ་དེ་ལ་རིགས་གྱི་སས་ཁྲབ་པས་ཡིན་
གྱི། གསེར་ཐོང་ལས། ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀར་བཞག་པའི་དོན་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་
པ་དང་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་བསྐྱས་པ་སོགས་དང་འགྲིག་གོ། །བརྒྱད་པ་སོགས་གཙུག་པོ་
རིམ་གྱི་ས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོད་ཀླལ་བ་དང་གཅིག་ཆར་བ་ཡང་སྤྱད་ན་སྐབས་དང་སྐྱར་
ཞེས་པ་ལྟར་འཛོག་གོ། ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་སྦྱོར་ལམ་རིགས་གྱི་ས་དང་།
རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་ལམ་ནི་བརྒྱད་པའི་ས་དང་། རྒྱན་ལྷགས་གྱི་ལམ་ནི་མཐོང་བའི་
ས་དང་། བྱིར་འོང་ཅམ་པོ་བའི་ལམ་ནི་སྐབས་པའི་ས་དང་། བྱིར་མི་འོང་ཅམ་པོ་བའི་ལམ་

ཉི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་ལམ་ནི་བྱས་པ་རྟོགས་
 པའི་ས་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་ཞུགས་པ་བྱི་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་
 རྒྱལ་འཕགས་ལམ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། སྤར་བ་ཤད་པའི་བྱང་སེམས་ས་དགུ་
 ཉི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཏེ་དགུ་ལས་ཤེས་མཐོང་དང་གནས་ནས་དབང་བཞི་པའི་
 ཉན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བ་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་
 ༧༧༥ གཤམ། འདིར་བསྟན་འདའ་བྱ་ས་དགུ་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས།
 མཐོང་བའི་ས། སྤབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། སྤར་བ་ཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་པོ་གཅིག་
 ཏུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱིར་
 ལམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་
 ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བྱིར་འོང་གི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ནི། བྱིར་
 མི་འོང་གི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བྱུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ།
 བདུན་པ་ནི། ཞུགས་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། དགུ་པ་སྤོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་གསེར་སྤོང་
 ལས། ལྷ་འོད་དུ་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
 ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་གསུམ་ནི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་
 ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་དེ་འདིར་སྐབས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས།
 རང་ལུགས་སྤྱིར་ལམ་ལ་རིགས་ཀྱི་སར་བཞག་ནས་གཞན་ལུགས་བཀག་གོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་གནད་ཀྱི་ལྷ་འོད་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བྱོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་

གསུམ་ལ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་བཞག་ནས་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་
གནས་སྐབས་ལ་གཞག་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་ཚུལ་བྱས་ནས་གནས་ཀྱི་ཆེ་འོད་རང་ལུགས་
ལ་སྒྲོར་ལམ་ལ་རིགས་ཀྱི་སར་བཞག་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནད་ཀྱི་ཆེ་བའི་
འོད་ཀྱི་ལས། ས་ནི་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པ་དགུ་ལྟེ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་མུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་
སྐབས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་དང་པོའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གསུམ་ལ་
དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ལ། རིགས་ཀྱི་ས་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ཞེས་
རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་འདྲིར་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །བརྒྱད་པའི་ས་ནི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པས་སོ། །མཐོང་བའི་ས་ནི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོ། །བསྐྱབས་
པའི་ས་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་
བའི་འོ། །བྱས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པ་རྟོགས་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་སྟེ། དེའི་ས་ནི་བྱས་
པ་རྟོགས་པའི་ས་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་མེད་༤༥༥ །ལས། ལྷན་ལྷན་གྱི་
བྱག་པོ་ཉིད་དང་ཆེ་འོད་དུ་བྱག་པོ་དེ་དང་། ཞུགས་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སར་བཤད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་བསེ་བུ་ལྷ་བྱ་དང་ཆོགས་དང་སྒྲོད་པའི་རྟོགས་པ་ནི་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། གོང་དུ་རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་པོ་གངས་གཅིག་
ཏུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་དགུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཉི་མེ་ཀྱེ་པ་ལས། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ས་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ལྷན་པ་དང་ཆེ་འོད་གཉིས་ཅུང་མི་མཐུན་ཏེ།
གནད་ཀྱི་ཆེ་བའི་འོད་ལྷན་ན་ཞུགས་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་
པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་
དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ཏེ་བྱག་པོ་རྣམས་བསྐྱབས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་བཤད་
པ་ཡིན་ཏེ། གནད་ཀྱི་ཆེ་བའི་འོད་ཀྱི་ལས། ཞུགས་པ་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བྱག་པོ་

རྣམས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལཱོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་
 པ་ལ་དགོངས་ནས་བདུན་དུ་གསུངས་པཱོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སཱོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྒྱུ་ཅི་པ་ལྟར་ན་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་
 བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་
 པའི་ས་ཏེ་བྱག་པོ་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་དག་ལྟ་བུ་ཉ་མཉེས། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་ས་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པཱོ། །དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་
 ཅན་ནི་རིགས་ཀྱཱིོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་སཱོ། །མཐོང་
 བའི་ས་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པཱོ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི་བསྐྱབས་པའི་སཱོ། །ཕྱིར་མི་འོང་
 བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སཱོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་རྟོགས་
 པ་ཅན་ནི་དག་བཅོམ་པ་སྟེ། དེའི་ས་ནི་བྱས་པ་རྟོགས་པ་ཅན་ཀྱི་སཱོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཏེ་བྱག་པོ་དེ་ཉིད་ཱོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱཱིོ། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་གོང་དུ་བསྐྱར་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དགུ་པོ་སྟེ། ས་དགུ་
 པོ་དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱུ་པ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་དང་། རྟེན་
 དགོ་བསྐྱར་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་༼༩༽གྲགས་པའི་ཆ་༣༠༡༽ལས། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་
 མྱ་ངན་ལས་འདས་རིགས་ཅན་ལོ། །བརྒྱད་པའི་ས་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོ་
 སོར་ཞུགས་པཱོ། །མཐོང་བའི་ས་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱཱིོ། །བསྐྱབས་པའི་ས་ནི་
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་རྣམས་ཀྱཱིོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་
 ཀྱཱིོ། །བྱས་པས་བསྐྱུང་བའི་ས་ནི་སོ་སོར་ཞུགས་པ་གསུམ་ཀྱཱིོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སཱོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱཱིོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་ས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། སྟོན་དུ་བརྟེན་པའི་ས་དགུ་པོ་རྣམས་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་
དང་རིགས་ཀྱི་ས་གཉིས་ཨ་ལྷུས་སྒྲོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཆོག་དང་། གནོད་
འཛམས་ཆེ་བར་མོས་སྒྲོད་དང་བཟོད་ཆེན་དང་། རྩུང་བར་སྒྲོར་ལམ་དང་པོ་གཉིས་དང་
ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་བཞག་པ། ལེ་མང་དུ་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་ཡོད་པས་ཡིན་ལ།
བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དོར་ནས་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་འབྲེན་པ་མདོ་དང་
རྒྱ་འགྲེལ་གཞན་སོགས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནམ་སྟུང་སོ། ། འོན་ཀྱང་། མདོ་ལས་ས་བཙུ་
འཛོག་པ་དང་བྱང་རྩུབ་སེམས་པ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། བ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྒྲོད་པའི་ཆེ། ཤེས་པ་དང་མཐོང་བའི་ས་བརྒྱད་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་
པ་ཞེས་པའི་ས་བརྒྱད་བགྲངས་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དོར་ནས་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་དང་
རིགས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། འཇང་བཀའ་འགྲུར་ཤེས་ཕྱིན་འབྲུམ་༼ད་༽པ་༣༠༠༽ལས། ས་བཙུ་བ་ནི་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་
པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱེད་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་
དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་
ས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཏེ། ཞེས་དང་། འཇང་བཀའ་འགྲུར་ཤེས་ཕྱིན་འབྲུམ་༼བ་༽༣༩༽
ལས། རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི།
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྒྲོད་པའི་ཆེ།
ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་ས་བརྒྱད་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ཏེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། དཀར་པོ་
རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་།
བསྐྱེད་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཏེ། ས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ལས་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བས་

འདས་ནས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པར་
 འབྱུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཐང་མཆན་འགྲེལ་ལས། ཉི་ལྷང་དང་ལེ་བརྒྱད་
 མར་བྱངས་པར་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་མེད་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ས་དགུ་ཞེས་གསུངས་པས་
 དེ་བགྲངས་ན་བཙུར་འགྱུར་བས་མ་དག་པར་དགོངས་པའམ། ཡང་ན་རིགས་ཀྱི་སར་
 འདུས་པར་དགོངས་གསུངས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ས་སོགས་སྐྱས་ཐེག་ཆེན་སྤྱད་ཅེས་པ་སྤྱིར་
 ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དབྱེད་དགོས་ཏེ། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། གང་
 གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བཙུ་བ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཉི་ལྷང་ལས་ས་དགུ་བྱངས་པའི་ཆེ་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་
 མ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་ལྷང་༡༥ ་ གཞུགས། ས་དགུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་དག་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རིགས་ཀྱི་སའོ། །འབྲས་བུ་
 དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་སའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་སའོ། །ལན་
 ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི་བསྐྱབས་པའི་སའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 སའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་རྟོག་པའི་སའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་
 གསལ་བར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་འོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་བསེ་བུ་ལྟ་བུ་དང་ཆོགས་ན་སྤྱོད་པའི་རང་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཉི་ལྷང་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་གཉིས་
 ལས། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ས་བཙུ་བ་འད་སྐྱབས་ དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་
 དང་། རིགས་ཀྱི་ས་གཉིས་ཀ་བགྲངས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལྷང་ཆོགས་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབས་༡༥ ་ གཞུགས། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་
 གཉེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་།

རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་དང་། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དང་། རིགས་
དང་། བརྒྱད་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
བྱས་པ་རྟོགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། འབྲས་བྱར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་
བྱ་དང་ལམ་དུ་གྱུར་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
དུ་གྱུར་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་རྗེ་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་འདི་དག་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ངོ་
པོའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོགས་ཞེས་བཟླ་དེད། །ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཤད་ཟིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉི་
ཁྱེ་ལེ་བརྒྱད་མ་༢༡༩ ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ས་བཅུ་རྣམས་མི་དམིགས་པས་ས་
བཅུ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་
བའི་ས་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་
ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཏེ། རང་སྤྱོད་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྤྱིར་ས་དང་པོ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །གཉིས་པ་དེ་ལས་
འདས་པའི་ས་བཅུ་བ་བཤད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ས་དགུ་འདས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་
ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་རྫོགས་ནས་འདི་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བཟླ་དེ་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མི་བཟླ་དེ་པ་ཅི་ཞེ་ན་ས་
བཅུ་བ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་དང་། མཛད་པ་ཆ་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་
ཁོ་ནར་བཟླ་དེ་པར་བྱའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉི་ཁྱེ་ལས་སྤྱི་མ་དངོས་དང་སྤྱི་མ་དོན་གྱིས་འབྱུང་བའི་
སྤྱིར་ཏེ། གསེར་ཐོང་༤༤༠ ་ལས། གང་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་བ་ཡིན་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་འགལ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ས་བཅུ་བ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་

བྱུགས་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པར་བྱའི། སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་རྣམས་མ་རྫོགས་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉི་
 བློ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཐད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ནི། ཆོག་སྒྲ་
 མའི་ཁོ་ནའི་རྣམ་བཅད་ཆོག་ཕྱི་མ་འདི་ས་བཅུ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མི་འགལ་བའི་
 ཞེས་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་འགྲིག། མདོ་གང་ལས་ན། རྒྱུ་སྒྲ་དུ། ཉི་བློ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་
 བ་ནི་ཆོག་སྒྲ་མ་དངོས་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་མདོ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་
 དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྒྲུར་ལ། དེའི་དགོངས་
 པ་ཡང་དབྱེད་ན་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་རྫོགས་
 པ་ལ་འདོད་དགོས་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་བ་དེ་ལ་ལས་
 ལ་དབང་བའི་སྟོན་ལས་ཀྱི་མཐུས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བ་གང་གིས་གནས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་
 བ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། བྱ་ཉིས་ཤུ་རྣམ་འགྲེལ་གྲགས་ཆ་
 གསུམ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བྱུགས་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདྲའོ། ། དེ་
 ལ་སངས་རྒྱས་བརྟེན་ཅེས་པས་སངས་རྒྱས་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེས་ཆོག་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། སྟོན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས། ། ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
 ར་ཆོས་ཀྱི་སྟོན། ཞེས་མང་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་
 སྟོན་བཞིན་ཁྲབ་པས་སོ། །

༡༡། །གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེ་བཤག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ་ནི།

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེ་བཤག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། གསེར་མེད་༤༤༧ ་ལས། གཉིས་
པ་ནི། བར་ཕྱིན་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་སྤར་བཞིན་ཏེ། རྣམ་བུར་འདི་དག་ལ་གཟུང་
བྱའི་དངོས་པོར་མི་དམིགས་པ་ནི་གཉེན་པོའོ། །གསུམ་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བུར་
སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སྤར་བཞིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་སོགས་ལ་གང་ཟག་
གི་རྣམས་སུ་མི་དམིགས་པ་ནི་གཉེན་པོའོ། །བཞི་པ་ནི། མིང་མཚན་མ་བརྒྱུད་རྣམས་
ལ་སྤར་བཞིན་དེ་མིང་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའི་གཞི་ལ་བཏགས་པར་མི་དམིགས་པ་
ནི་གཉེན་པོའོ། །སྒྲིམ་སྤང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཁྱི་བ་བཞི་པའི་ལན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་
གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
མི་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་
པར་འགྱུར་དོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གནས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་དབྱིངས་སོགས་གནས་པ་དང་མི་གནས་
པ་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་གཟུང་བྱའི་དངོས་པོར་ཡང་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པ་ནི་གཉེན་
པོའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱི་བ་སྤུ་པའི་ལན་དུ་ཐེག་པ་དེས་གང་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་
བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་པ་
དང་། གང་ངེས་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་དང་གང་གིས་ངེས་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་
དང་། གང་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ན། ཆོས་གང་ཞིག་

ཆོས་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པར་ཕྱིན་སོགས་གཉིན་པོ་ལ་གཟུང་བྱའི་
 དངོས་པོར་མི་དམིགས་པ་ནི་གཉིན་པོའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདུག་སྐྱབ་ལ་
 འཕྲོས་པའི་མདོ་ལས་ནི་བ་ལྔ་ཡོད་དེ། ༡ ་ རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གང་། ༢ ་ ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས། ༣ ་
 ཐེག་པ་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་། ༤ ་ ཐེག་པ་དེས་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར། ༥ ་
 ཐེག་པ་དེས་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་ལགས་ཞེས་ངེས་པ་ལ། །དང་པོའི་ལན་དུ་ཐབས་མཁས་
 རས་གཟུངས་ཀྱི་བར་དང་། གཉིས་པའི་ལན་དུ་སའི་ཆོགས་དང་། གསུམ་པའི་ལན་དུ་
 མཐོང་སྤང་གཉིན་པོའི་ཆོགས་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ལན་དུ་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉིན་
 པོ་དང་། ལྔ་པའི་ལན་དུ་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོ་གསུངས་སོ། ། འོ་
 བ། ཇི་བ་ལྔ་མདོ་གང་ལས་བྱུང་སྟམ་ན། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱི་བ་ ། ཏང་། ༤༠ ་
 ལས། དེ་ནས་བཙུག་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཙུན་པ་བཙུག་ལྡན་འདས་ཐེག་པ་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་
 ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ལགས། བཙུག་ལྡན་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། རབ་
 འབྱོར་ཐེག་པ་དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ག་ལ་བ་དེར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཉི་ག་ལྡན་
 པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོགས་
 པ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ངེས་པར་འབྱུང་
 བར་མི་འགྱུར། དེས་པར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་མཆོན་ཉིད་མེད་

པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ངེས་
པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་ཅིང་།
དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་མཆན་
ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་
དབྱིངས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །གང་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་
ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི། གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་
དུ་ཟད་དོ། །གང་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་
སྤོང་བའི་ཁམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྡེ་དགེ་བཀའ་འབྱུང་ཤེར་སྤྱན་༼ཀ༽བརྒྱད་སྟོང་པ་
༤༤ ༽ལས། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྗེ་ལྷར་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པར་རིག་པར་བགྱི་བཤམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
འབྱུང་བཤམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་གིས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པཤམ། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་དེས་གང་དུ་གནས་པར་འབྱུང་བཤམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་གང་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
ནས། ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པས་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འབྱུང་ལ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། འོན་ཀྱང་གང་ནས་
ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མ་ཞུགས་གང་དུ་ཡང་གནས་
པར་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི་གནས་པ་མེད་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་གནས་
པར་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་གང་ཡང་ངེས་པར་མ་བྱུང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཡང་

མི་འགྱུར་ངེས་པར་སྤྱད་བ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་
 གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་གཉི་ག་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བར་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་
 འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་བགྲི་བ་འདི་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མཉན་
 རས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་རྫོང་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་
 ལས་མཐོང་སྤང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་དང་སྒྲོམ་སྤང་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟོན་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱི་བ་༼ད་༽༽༽
 ལས། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
 འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བར་འགྱུར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 དེ་རྣམ་ཐུང་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ངེས་པར་འབྱུང་
 བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ།
 རབ་འབྱོར་གང་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་དག་
 བཙུག་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཏགས་འཛིན་
 རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་མིང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་
 འབྱོར་དེ་ལྟར་རྣམ་གངས་འདིས་ནི། འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ནི་ཁམས་གསུམ་ནས་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བསྐྱེད་དུ་
མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་སྒོམ་སྤང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་
སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་ཆེན་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་
ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་དེས་གང་དུ་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ནི་མི་
གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་
གི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེས། གང་
ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། ཐེག་པ་དེས་གང་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
དང་། གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུན་
དུ་ཞུགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉེན་
པོ་སྟོན་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་
མི་དམིགས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་
འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ། བརྒྱད་སྟོང་པར་ངི་བ་གཉིས་པའི་འོག་ཏུ་གང་གིས་
ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་པ་བསྒྲན་ནས་དུག་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལན་འབྲེལ་
ཕྱི་མ་བཞེས་རིམ་པ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཁམས་གསུམ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དུ།
བྱང་མེམས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དེ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྒྲན་པས་མཐོང་སྤང་བཞི་

དང་། དེ་བཞིས་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིམ་སྤང་བཞིའི་གཉིན་
 ཚེགས་བསྟན་ཏོ། འོ་ན། བརྒྱད་སྟོང་པར་ངི་བ་བྱུག་བྲས་པའི་དང་པོ་གཉིས་གྱི་ངིས་ལན་
 ཉི་ཁྲི་ལྟར་ལ། བྱི་མ་བཞི་ནི། གང་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་དང་། གང་དུ་གནས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གང་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ངིས་པའི་ལན་
 དུ་ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་བས་ཁམས་གསུམ་ནས་
 འབྱུང་ཞེས་དང་པོའི་ལན་དང་། མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ།
 ཞེས་བས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཞུགས་ཞེས་གཉིས་པའི་ལན་དང་།
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འབྱུང་ལ། ཞེས་བས་གསུམ་པའི་ལན་དང་། བྱང་
 ཚེན་ངེས་པར་འབྱུང་ཏེ། བྱང་སེམས་དེར་འབྱུང་། ཞེས་བ་བཞི་པའི་ལན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རྗེ་དགོ་བཀའ་འབྱུང་ཤེར་བྱིན་༼༡༽བརྒྱད་སྟོང་པ་༣༣༽ལས། རབ་འབྱོར་གང་
 ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར་བགྱི་
 བཤམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་བཤམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 དེ་ལ་གང་གིས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པཤམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་གང་དུ་གནས་པར་
 འབྱུང་བཤམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་གང་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི།
 པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ནས། ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་
 པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འབྱུང་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། འོན་ཀྱང་གང་ནས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་གང་
 གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མ་ཞུགས་གང་དུ་ཡང་གནས་པར་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི་གནས་པ་
 མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 དེས་གང་ཡང་ངེས་པར་མ་སྤྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འབྱུང་ངེས་པར་སྤྱང་བ་ཡང་

མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
ཆོས་དེ་གཉི་ག་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་པ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཙུན་ལྟ་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟ་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་ཏོ། །བཙུན་ལྟ་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་ལྟ་དང་
མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱིས་མནན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་ལ་རྫོང་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་བཞི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་དག་ཡོད་
པར་བསྟན་པས་རིམ་བཞིན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་དང་། འོན་ཀྱང་གང་ནས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད། གང་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མ་ཞུགས། གང་དུ་ཡང་གནས་པར་
མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་
འགྱུར་ལ། ཞེས་པས་ངི་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལན་དེ་གསུམ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་གང་ཡང་ངེས་པར་མ་བྱུང་། ནས། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་གིས་
ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པས། བཞི་པའི་ལན་བྱང་སེམས་གང་ཞིག་ལམ་གང་
གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་ལན་བཞིས་སྒྲིམ་སྤང་
རྟོག་པ་བཞི་པའི་གཉེན་པོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་རྒྱན་སྤང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
དུ། ལྷེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་བྱིན་༼ཆ༽ ༤༣ ༽ལས། དེ་ལ་དང་པོར་ཅམ་དང་གཉེན་
པོའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་
སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་སྤོང་བ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེའི་གཉེན་པོའི་གནས་
སྐབས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་བཞིན་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྟོན་པ་ལྟར་བྱེད་
པ། ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་བཞི་

བྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དངོས་པོ་ཙམ་དང་
 གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་རྫས་
 སུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
 བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་བས། མི་མ་བླན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེའི་གཉེན་པོའི་གནས་
 སྐབས་སུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་གཉེན་པོའི་ཆོག་གས་གཞན་རྣམ་པ་བཞི་བྱངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་སྤར་བརྗོད་པའི་བྱ་བ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་པར་མཛད་
 བ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གནས་པ་དགག་པ་ཉིད་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། སེམས་རབ་ཏུ་
 གནས་པའོ། །དེ་བཀག་པས་གནས་པ་མེད་པའོ། །འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེ་
 ཞིག་གནས་པ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ནི་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་
 སུ་མི་རུང་ངོ་། །འོན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལྟར་ཚུལ་འདི་ལ་
 ཡང་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་མ་སྒྲིས་སོ། །དུས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 བཀག་པས་གང་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གོམས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཇི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་
 སྟམ་པའི་དོགས་པ་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བས་བསུ་ནས། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གཉི་ག་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 གང་དང་ལམ་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
 པའོ། །ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཐོང་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དག་

ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲིག་བརྒྱད། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་
པ་བརྒྱད་ཅེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་གོ་རིམས་ཀྱིས་ཀྱན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་སྙིང་རྩེ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་བསྐྱབས་པས། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་
བོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྙིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ཀྱི་
སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ཡིན་ནོ། ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་
༣༥༤ ་ལས། མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ། མདོ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་
རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་དུ་བྱ་བ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་ས་
འབྱུང་བྱེད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐོང་སྤང་གཟུང་
འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་ལ། དོན་དམ་པར་དེ་བཀག་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་དབྱེར་བྱང་སྟེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྲིག་
པ་ཞེས་གཟུང་ཏྲིག་གཉིས་དང་། འཛིན་ཏྲིག་གཉིས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་ས་བོན་སོ་སོར་རིམ་པ་བཞེན་མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤོང་བས་སོ། །
དེ་ལྟར་ན། ཡོངས་སྤོང་པལ་ཆེར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་
ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་༤༣ ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུང་བའི་རྣམ་
པར་ཏྲིག་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་
དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཏྲིག་པ་གང་ཟག་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་བཏགས་པའི་
རྣམ་པར་ཏྲིག་པ་རྟེན་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤོང་
བས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་ཏྲིག་པ་བརྒྱད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདེན་
པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་དུ་བྱ་བའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་

བས་ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། ། ཞེས་
 བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་ཉོག་པ་བཞི་དང་མིང་འདོགས་འདུལ་གྱི་སྡེ་དགོ་
 བསྟན་འགྱུར་ཤེས་ཕྱིན་ཉི་ལྔ་དང་། ༡༠ ་ལས། སྒྲོམ་སྤང་འཛིན་ཉོག་གཉིས་ལ་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དུ་བཏགས་པ་ལ་བཏེན་པ་དང་། བཏགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་མ་ལ་
 བཏེན་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུང་བ་
 དང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་ཉོག་པ་བརྒྱད་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་མདོ་བརྒྱད་
 སྟོང་པ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་བཞི་གུན་རྫོབ་དང་སྒྲོམ་ལམ་
 བཞི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བཏེན་ནས་མདོན་དུ་བྱ་བའི་སྟེ་ཉོག་ས་
 བྱའོ། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་སྒྲོམ་
 ཀྱི་ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་སྤང་བྱ་སེལ་བའི་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ཆོས་ཅན།
 གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་བརྒྱད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། གུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྦྱེས་
 ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་ཉོག་པ་བརྒྱད་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ། མདོ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་
 ལ་བཏེན་ནས་མདོན་དུ་བྱ་བ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་ས་འབྱུང་
 བྱེད་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བཏེན་ནས། མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་
 ཀྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་ལ། དོན་དམ་པར་དེ་བཞག་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲོམ་
 སྤང་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་དབྱེར་བྱུང་སྟེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་ཞེས་
 གཟུང་ཉོག་གཉིས་དང་། འཛིན་ཉོག་གཉིས་གུན་བཏགས་ཀྱི་ས་པོན་དང་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ས་
 པོན་སོ་སོར་རིམ་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སྟོང་བས་སོ། ། དེས་

ན། སྐབས་དངོས་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གསེར་ཐོང་༤༩༥ ་ལས། གསུམ་པ་ནི། ལམ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་
པ་འདི་དག་གཏན་ཞི་བར་མི་རྒྱས་པས་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་
གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་གཞིའོ། །ཁྱད་པར་དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ལམ་གཉིས་གྱི་མཉམ་
གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་
པ་རྣམས་མིན་པ་དང་། སྟོམ་ལམ་ལ་ཡང་ཟག་མེད་གྱི་སྐབ་པ་སྟོམ་ལམ་འཆད་པ་ན་མཉམ་
གཞག་དགོས་པའི་ཞིབ་ཆ་རུང་ཡང་། ལམ་ཤེས་སུ་རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་ཁམས་གསུམ་
གྱི་རྣམ་རྟོག་དགྲུ་འཛོམས་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐབ་པ་སྟོམ་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་
མི་འཐད་དོ། ། དབྱེ་དོན་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་དབྱེ་བས་བྱེ་ན་གཉེན་པོ་རྣམ་
པ་བརྒྱད་དོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༤༩༠ ་ལས། དེས་ན་རང་གི་དོས་
སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་
ཆད་མེད་ལས། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
མཐོང་ལམ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་དང་། སྟོམ་ལམ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་གཉིས་ཡོད།
གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་གང་ཞིག་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་དམིགས་པ། དང་པོའི་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་དངོས་གཉེན་
བཞི་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་སྟོམ་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་ན། སྟོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་དངོས་གཉེན་བཞི་ཡོད།
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་གསེར་ཐོང་ལས། གསུམ་པ་ནི། ལམ་
གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་འདི་དག་གཏན་ཞི་བར་མི་རྒྱས་པས་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་པོ་
ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་གཞིའོ། །ཁྱད་པར་དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ལམ་
གཉིས་གྱི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་

བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་མིན་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་འཆད་པ་ན་མཉམ་གཞག་དགོས་པའི་ཞིབ་ཆ་རུང་ཡང་། ལམ་ཤེས་སུ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་དགུ་འཛོམས་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། ། ཞེས་པའི་དོན་བསམ་ནས་གསེར་སྒྲིང་རང་ལུགས་ལ་སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེས་སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་མི་འགལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་སྒྲིང་སྐབས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྒྲིང་སྐབས་གཉིས་པ་༡༢༩ ་ལས། དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། གསུམ་པས་ནི། མཉམ་རྗེས་ལ་འདོད་པར་སྤང་བས་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ནི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྤང་བསྟན་པས་སོ། ། དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་བྱ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བྱ་འཛོམས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ངེ་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པས་འདི་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་མི་བསམ་སོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་༡༩༠ ་ལས། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ། སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྟར་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་བྱ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བྱ་འཛོམས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ངེ་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་འདི་གཉིས་

དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་
ཡང་བར་ ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༡། །བཞི་པ་རེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་དབྱང་པ་ནི།

རྣམ་མཁུན་དུ་གདོན་མི་བ་བར་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་དག་སའི་རྣམ་འབྱེད་
 ངེས་འབྱུང་སྐབ་པའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་ན། བརྒྱད་དུ་ཡོད་དོ། ། ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་ས་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། ༡ ་ཤེཾད་དུ་བྱ་བ་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་།
 ༢ ་ཤེཾས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ༣ ་ཤེཾམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡང་པར་བྱེད་
 པ་དང་། ༤ ་ཤེཾཆོན་མ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་སྐྱུན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་། ༥ ་ཤེཾག་
 ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱེད་པར་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ༦ ་ཤེཾཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འཛོལ་པ་དང་། ༧ ་ཤེཾརི་
 སྐྱད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་། ༨ ་ཤེཾཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྩི་རྩེ་
 ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། ། ས་མཆོམས་ནི་གསེར་སྤང་དང་
 རྣམ་བཤད་གཉིས་ཅུང་བད་མི་མཐུན་ཏེ། གསེར་སྤང་ལྟར་ན་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་བཞག་
 པ་དང་རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གསེར་སྤང་༤༥༧ ་ཤེཾལས། རྣམ་མཁུན་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ་
 དེ་ལྟར་བརྒྱད་དོ། །དེ་ནི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱུའི་ལམ་བྱེད་པར་དུ་གྱུར་པ་བར་ཆད་མེད་ཅེའོ།
 ཞེས་དང་།

ཡང་གསེར་སྒོང་༡༩༩༩ ལ་སྤྱོད་བཞིན་པ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ནི། འབྱུང་ས་མཐར་

ཐུག་ཏུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་བྱེད་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། དེ་བྱེ་
 ར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་དོ། །ས་མཆོམས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆེ་
 གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་པ་རྣམས་
 རི་འཕགས་པ་བྱམས་པས་བརྟེས་པ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བཞི་བ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་སོ་ཞེས་འཆད་པའི་ལུང་ནི་འགྱུར་མ་དག་པར་འདྲ་སྟེ། འཕགས་
 པས་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་པ་ནི་འདྲུག་གོ། །ཞུགས་པ་ནི་དཔུང་གི་ཆོགས་གསོག་
 གོ། །དཔུང་གི་ཆོགས་བསགས་པ་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱན་སྒྲུང་དུ་ཡང་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བཀོད་ལ། འབྲེལ་
 ཆེན་འགྱུར་རྟིང་ལས་ནི། ཆོགས་བསགས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་
 བས་བརྟེས་པ་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་དཔུང་གི་ཆོགས་བསགས་
 རས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལྟར་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱིས་དཔུང་བསགས་ནས་
 ངེས་སྐྱབ་ཀྱིས་སྤང་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ། གཞན་དུ་བྱམས་
 པའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གངས་ལ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་འཕྱགས་
 པ་འདྲའོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ། འདིར་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཉིས་ནས་བཟུང་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་པའི་བར་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་འདི་
 རི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་གཞོན་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པར་བསྐྱར་བ་འགྱུར་འཕྱགས་སོ། །འོན་
 ཀྱང་ལུང་འདིས་མཐོང་ལམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་སྐྱབ་པ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། །རྒྱན་སྒྲུང་དུ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ས་བཅུ་པ་ན་ཡོད་པ་ཡང་མི་

འཐད་དེ། ལུང་དེ་དང་ཚྭ་གས་སྤྲ་གཉིས་ཀར་སྒྲིམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལས་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལུང་དེའི་དོན་བྲད་པར་ལམ་ལ་བཤད་
པ་དང་། ཀྲ་མ་ལ་ཞུ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གསུངས་ཏེ་འདི་
ལྟ་སྟེ་གོ་ཆ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་མཆན་ཉིད་དེ་ཆོག་གས་གྱི་ལམ་མོ། ། འབྲུག་པའི་
བྱ་བ་ནི་བྱོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་སྟེ་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། ། ཆོག་གས་བཟུ་
བདུན་ལས་བཙུ་ལྟ་ཞི་འཛིག་ཏེན་པའི་ཆོས་གྱི་མཆན་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། སྒྲོར་བའི་ལམ་
གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། སའི་ཆོག་གས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོག་གས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་
སྒྲིམ་པའི་ལམ་མོ། ། དེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་
བས་ས་བཟུ་པའི་བྲད་པར་ལམ་ལ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུན་
༣༡༩ ། ལས། བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་རི་སྐད་བཤད་པ་དང་།
ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྐབ་པའི་བྲད་ཆོས་སུ་འཆད་དོ། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས་བྲད་པར་དུ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་པས་ལ་བྱར་མཉམ་པར་མཐུན་པའི་སྤྱུག་སྤེལ་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲོར་
བའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཏེ། མཐའ་ཡས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་བྲད་པར་
རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་རྩ་སྟོན་ཆངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར། ཚྭ་གས་པ་དང་ཚྭ་
བའི་མཆན་མ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་
གསུམ་ནི་སེམས་ཆེན་པོའི་བྲད་པར་རོ། ། སྤྱིད་ཞེའི་མཐའ་སྤངས་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་
རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་བྱལ་བའི་རོ་བོ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྲད་པར་སྤངས་བྱ་ཟད་པ་ཐོབ་
པ་དང་། སྤངས་བྱ་ཟད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟག་པ་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་འཛོལ་བ་གཉིས་
ནི། སྤངས་པ་ཆེན་པོའི་བྲད་པར་དང་། རི་སྐད་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་
བཟུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་རྣམ་མཐུན་དེའི་བྲད་

བར་གྱི་ལམ་རྩོམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། བརྒྱད་དོ། ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་
 རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱུང་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་
 ལ་བྱས་ན། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡང་དེ་ནས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་ཡིག་ཆ་ཡང་རྣམ་བཤད་དང་མ་ཐུན་པ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་སྟེ་དོན་༤༩༩ གྱི་ལས། བདུན་པ་ས་མཆོམས་ནི།
 དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ས་
 མཆོམས་ལ་གསེར་སྒྲིང་དང་རྣམ་བཤད་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ། གསེར་
 སྒྲིང་ལས་རྒྱན་མཐར་ཁོ་ནར་བཞག་པ་བྱ་ཉ་ལྟར་གཙོ་བོར་དགོངས་པ། རྣམ་བཤད་ལས་
 རེད་མདའ་བ་ལྟར་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཞག་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ། དེས་ན། དེས་
 འབྱུང་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དེས་པར་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 ཡང་སློབ་པའི་སློ་ནས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་སློ་ནས་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་དོ། ། གསེར་སྒྲིང་དང་ཡིག་ཆར་ལྟར་ན་དེས་པར་འབྱུང་ས་དང་པོ་བདུན་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པ་སློབ་ལམ་ལ་འཛོག་པར་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྒྲིང་༤༥༤ གྱི་ལས།
 སྐབས་པ་འདི་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་
 པའི་སློ་ནས་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་ལམ་ན་བདུན་དང་། སློབ་
 ལམ་ན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་རིགས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྟེ་དོན་༤༩༩ གྱི་
 ལས། དེས་ན་དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དེས་པར་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འབྱེན་
 བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སློབ་པའི་སློ་ནས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་སློ་ནས་མཐར་
 ཐུག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བདུན་པོ་དེ་མི་སློབ་པའི་ལམ་དུ་ཡོད་ལ། ཐ་མ་སློབ་
 ལམ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའི་ལམ་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟེར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རྟོགས་

དཀྱིལ་སྤང་བ་ལྟར་ན་ངེས་པ་འབྱུང་བ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་ས་ལ། དང་པོ་
བདུན་དང་། བརྒྱད་པ་སྟོམ་ལམ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་པར་
འབྱུང་ས་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་ས་བདུན་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྤངས་ཏྲོགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བར་གསུང་། རྣམ་བཤད་ཏྲོགས་དཀྱིལ་སྤང་
བ་༡༩༡ ་ལས། མཐར་ཐུག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དོ་བོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རི་རྒྱད་བཤད་
པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དོན་དང་། རང་དོན་གཉིས་ལས། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏྲོགས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པར་བྱེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་གྱིས་བྱུ་བ་དང་།
རང་དོན་སྤང་ཏྲོགས་གཉིས་ལས། རི་ལྟ་བུ་ཏྲོགས་པ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་བྲལ་བའི་དོ་
བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྤངས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་ཀ་
སྤངས་པ་འཛོལ་བ་དང་། རི་སྟེང་པ་ཏྲོགས་པ་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་མཐུན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དོ་རྩེ་
ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འབགས་པའི་ཆོས་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་དག་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་པས་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གསེར་མེད་
༤༥༤ ་ལས། སྐྱབ་པ་འདི་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འབྲེན་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྟོབ་
པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། མི་སྟོབ་ལམ་ན་བདུན་
དང་། སྟོབ་ལམ་ན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་རིགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་
འབྱུང་ས་དང་པོ་བདུན་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཐ་མ་ནི་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ། ངེས་འབྱུང་
སྐྱབ་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནས་ཡོད་པར་གསེར་མེད་ལས་གསུངས་ཤིང་

ཉེགས་དཀའ་སྤང་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་ རྣམ་བཤར་ལྟར་ན་དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་དང་དེས་
 བར་འབྱུང་ས་ཐ་མ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་ཁོ་བོའི་དོགས་པ་ནི།
 གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་དེས་བར་འབྱུང་ས་ཐ་མ་དང་དེས་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་བར་
 མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བར་འབྱེན་
 བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་དེས་བར་འབྱུང་ས་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་བར་འབྱེན་བྱེད་དང་དེས་བར་འབྱུང་ས་གཉིས་གང་གི་ཆ་ནས་བྱུང་བར་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་ས་མཆོམས་ཡང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ར། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་དེས་བར་འབྱེན་བྱེད་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་དེས་བར་འབྱུང་ས་ཐ་མ་ལ་འཛོག་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ་དབྱེད་དོ།

༢༡། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

ཆེན་པོ་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་ཅུང་མི་མཐུན་ཏེ། འགྲེལ་ཚུང་དང་གནད་ཀྱི་ཆེ་འོད་དག་
 ལྟར་སོགས་ལྟར་ན་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཉེགས་པ་ཆེན་
 པོ་ཉིད་ཅེས་བཤད་ལ་ཉི་སྤང་ལས་ནི། མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་
 དང་། ཉེགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་འདོད་
 དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། གསེར་ཐོང་ལས། མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་
 སངས་རྒྱལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ། །སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་དང་ཉེགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རིམ་བཤར་སྤྱི་བ་གཉིས་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཐམས་ཅད་ཉེགས་པས་ལུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་བྱུང་བར་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་
 འཛོག་ཚུལ་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་ཡོད་དེ། གནད་ཀྱི་ཆེ་འོད་དང་འགྲེལ་

བ་དག་ལྡན་གཉིས་ལྟར་ན་སེམས་ཆེན་པོ་ནི་སྟོབ་ལམ་ན་ཡོད་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གནད་གྱི་ཆེ་བའི་འོད་༡༩༠༽ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་བ་
 ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ་ནི་སེམས་དང་། སྟོང་བ་དང་། རྟོགས་བ་
 དང་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་སོ། ། ཞེས་
 དང་། འབྲེལ་བ་དག་ལྡན་༢༡༽ལས། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་སེམས་བ་འདི་ལ་ཡོད་
 པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འོ། ། ཆེན་པོ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
 སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྟོགས་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ། མདོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལ་སེམས་
 ཆེན་པོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་
 སོ། ། དེ་ནས་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་བ་ནི་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷ་
 རིའི་བྱས་གསོལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆེ་འོད་དང་དག་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་
 དགོངས་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསེར་ཐོང་༩༢༽ལས། གསུམ་གང་ན་སེམས་དང་སྟོང་
 བ་དང་རྟོགས་བའོ། ། དེ་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་བའོ། ། སྟོང་བ་ཆེན་
 པོ་ནི། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་སྟོན་བའོ། ། རྟོགས་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་བ་ལ་ཞེན་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བ་ནི་ཆེ་འོད་དང་དག་ལྡན་གྱི་དགོངས་
 བའོ། ། འདི་ལྟར་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱས་ནས་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་
 རྒྱས་ལ་འདོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཆེན་པོ་གསུམ་བྱང་སེམས་དང་། མཆོག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སོ། ། ཆེ་འོད་དང་དག་ལྡན་གཉིས་ཀྱིས་
 བཟུལ་བ་ལྟ་བུར་ཉ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉ་རྟེན་༡༣༩༽ལས། འདིར་བཤད་
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་བ་ནས། ཆེན་པོ་གསུམ་
 སྟོབ་ལམ་ན་འང་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ལུགས་ལ་ཆེན་པོ་
 གསུམ་ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་བ་འདོད་དགོས་ཏེ། གསེར་ཐོང་

༧༧༩ གཤམ་ཤེས་ལྟར་ན་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱུ་
 ཉེ་སྤྱོད། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རིམ་བཤུར་སྤྱོད་བ་གཉིས་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པ་དང་། རི་ལྟ་རི་སྟེན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ལུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 བ་སྟེ་བྱད་པར་རོ། ། དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ནི་
 དུས་དུས་ལ་ཡིན་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་སྟེ། ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་དུས་དམིགས་
 པ་ནི་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་མདའ་ལྟོང་སྒྱུར་བ་དང་འབེན་
 ལ་པོག་བཤུ་བུའོ། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ལྟན་སྟོང་རྒྱན་༣༠༧ གཤམ་ཤེས་ལྟར་འབྱུང་བར་འབྱུར་
 བའི་སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ། གསུམ་ཡོད་དེ་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གསུམ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཉེ།
 དེ་ལྟར་སྤྱོད་བཤུ་བཤུག་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་གང་ན་སེམས་ཅན་ཞེས་ཉེ་དེ་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱུ་སྤྱེད་འདོད་པའོ། ། སེམས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་ཉིད་
 དང་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་ཆེན་
 པོ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་༦༠༩ གཤམ་ཤེས་ལྟར་
 མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། བྱང་སེམས་གང་གི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་བཤུ་བཤུག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཐུག་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་བཤུ་བཤུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 སེམས་པ་ཆེན་པོ། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སངས་
 རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་
 ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁེན་ལྟ་བུ།
 ས་མཆོམས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་བཤུ་བཤུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་དེས་མ་བྱལ་སྟེ། གཞན་དོན་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས་སེམས་ཆེན་པོ། སྤང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ ༡༥༧ གྱེལ་ས། གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས། བྱངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པའོ། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགོས་པ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། སེམས་ཆེན་པོ། སྤང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། རྟེ་ཡང་སེམས་འདིས་རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་། སྤྱེ་ཆེན་པོ་ནི་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་སུ་བྱ་བ་ཅི་རིགས་པའམ། མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་དང་། གསུམ་པ་ན། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའོ། ས་མཆོམས་ནི། འདི་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། མོས་པ་སྤྱོད་པ་སོགས་ནའང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སེམས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་བ་དང་། ཉི་མེ་སྤང་བར་ཡང་། སེམས་ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བཤད་

བས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་པ་རོལ་གྱི་སྡེ་གཞོམ་པར་འདོད་པ་དང་། །མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་
 གྱི་དབང་གཞོམ་པ་དང་། །ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པར་བྱུང་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་
 དང་། རང་ཉིད་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་
 དུ་གཡུལ་སྤོང་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱང་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། དེའི་སྒྲོན་ས་རང་ཉིད་སེམས་
 ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ཡིན་པས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདིར་བྱངས་ངེས་ལ། དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སེམས་ཆེན་པོ་དང་པོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་
 མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་འཐོབ་དགོས་པས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་ལ།
 སྤང་བྱ་དང་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ས་སྤང་དགོས་པས། དེའི་འོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་
 བསྟན་རྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཉི་མེ་སྤང་བ་༡༩༥ ་ལས། དེ་ལ་སྐབ་པའི་ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སྤོང་བ་ཆེན་
 པོ་ཉིད་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །གང་གི་བྱིར་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་
 མངོན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་
 བ་ཅིའི་སྤྲད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་ཞེས་གསོལ་པ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལས་
 བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནས། བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བར་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་
 སོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །གཅིག་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་
 འཇུག་པ་ན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ཕུང་པོ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་ཞུགས་པ་དང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་སྒྲིབ་དབྱེ་བས་སོ། །གང་དག་གིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཡིན་
ཞེན། དེ་ལ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྩི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩི་ལྟ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་སྣམ་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ་སྣམ་པས་འཁོར་བ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ། བདག་
གིས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དེ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་
ངན་ལས་འདས་ཀྱང་གང་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མ་འདྲེས་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་ལ་སྦྱད་པར་
བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་
སེམས་དང་མ་འདྲེས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཐམས་ཅད་རྩིས་སུ་སྤོང་བར་རྟོགས་
པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་
མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། སེམས་ཅན་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་པ་ཐམས་
ཅད་ལས། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་
བར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་སྦྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་
པས་བྱིས་རང་གི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བྱིན་ཆད་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། །

མཐུག་བྱང་སྒོན་ཆོག

ལེགས་པར་བཤད་བ་གསེར་གྱི་ཐོང་བ་འདིའི།
བརྗོད་བྱ་ཐབ་རྒྱས་ནོར་བུའི་ཕྱས་སྤྲད་དེ།
ངོ་མཆར་གསེར་འོད་སྒྲོགས་བཅུར་འཕྲོ་བའི་དཔལ།
རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་ཡི་ཁང་བཟང་ཅེ་མོར་བཀོད།

མཁས་གྲུབ་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་བསྟེགས་ཤིང་།
ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་གྲུས་བྱས་ནས།
ཡུམ་དོན་རིགས་ལམ་ངལ་བ་ལྟར་སྦྱངས་པའི།
གྲོགས་དག་འིན་གྱིས་བདག་གིས་ཅུང་ཙམ་བཀོད།

དེ་ཕྱིར་མངོན་རྒྱན་རྒྱ་འབྲེལ་ཉེར་གཅིག་དང་།
རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱན་གཞིར་བྱས་ཏེ།
གསེར་གྱི་ཐོང་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ།
གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་བསྐྱུག།

གང་གི་ལེགས་བཤད་མི་ཐད་ནོར་གྱི་མཛོད།
གསེར་གྱི་ཐོང་བའི་བརྗོད་དོན་ང་ཉུང་སྤྲད།
ཀུན་མོངས་ཇི་མ་འཁྲུད་པའི་གདུང་སེར་དུ།

སྟོན་མེད་ངོ་མཆར་རལ་བར་བྲངས་པའི་དགེས། །

ལེགས་བཤད་མཁའ་ལ་ཅེ་དགའི་ངོ་མཆར་ཅན། །

ཐབ་རྒྱས་སྟོ་བརྒྱ་བྱས་པའི་ལུ་ལྷན་ལྟོ། །

ལུང་རིགས་ཅིབས་སྟོང་འབར་བའི་རྒྱང་ལྷགས་ཀྱིས། །

སྟོ་བྱོས་ཉི་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོ་བར་སྟོན། །

སྤམ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་མཆོག་སྟེར་བའི། །

ལུང་རིགས་རྫོགས་ལྡན་སྤང་བའི་ཚུ་འཛིན་སྒྲིང་། །

ལེགས་བཤད་སྤྱད་དུ་བརྒྱལ་བའི་གྲིབ་བསེལ་གྱིས། །

གསེར་ལྡན་སྤྲེག་མོའི་ལང་ཆོ་མཛེས་གྱུར་ཅིག། །

ལུམ་དོན་མངོན་རྟོགས་རིམ་བཤགས་ལ་བྱེད་རྒྱུ། །

མན་ངག་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྒྲིང་བཡི། །

དཀར་གནད་གསལ་བྱེད་ཉི་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། །

འཇམ་མགོན་སྐྱེ་མ་དགེས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་ཡིན། །

ལུམ་དོན་རྒྱ་མཆོའི་དགོངས་པ་ཐབ་ཅིང་བརྟེན། །

འགྲེལ་བྱེད་མཁས་པའི་རིགས་ཚུ་ལའང་ཤིན་ཏུ་སྤ། །

རབས་འབྲམས་གཞུང་ལ་བཙོན་པའི་བྱིས་བཡིས། །

ནོངས་པར་མཆིས་ན་སྐྱེ་མའི་སྤྱན་སྤར་བཤགས། །

གསེར་མེད་བརྗོད་བྱའི་རང་ག་ཟུགས་འདི་ཡིན་ཞེས། །
ལེགས་བཤད་ཉི་ལྔའི་དགྲིལ་འཁོར་འཆར་བ་ལས། །
རྣམ་དཀར་ལེགས་པའི་དགེ་ཆོགས་ཅི་མཆིས་པ། །
ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུ། །

བདག་ཀྱང་རྒྱལ་ཡུམ་རྒྱ་མཚོར་ལེགས་ཞུགས་ནས། །
ཐབ་དོན་ནོར་བུའི་དཔལ་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་། །
སྐལ་བཟང་ཀུན་གྱི་རེ་བ་སྒྲོང་བ་ལ། །
དེད་དཔོན་ཅོང་ཁ་བ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །

མད་བྱང་རྣམ་དཔྱད་ཡངས་པའི་གྲུ་བོ་ཆེར། །
མད་བྱང་དད་གསུམ་ཡངས་པའི་དར་ཆེན་འཕྱར། །
མད་བྱང་བཙོན་འབྲས་རྒྱ་གིས་སྟོད་མེད་བསྒྱུད། །
མད་བྱང་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཤོག། །

འདི་ལས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཚོན། །
ཐོས་བསམ་རྣལ་མའི་དགེ་བའི་རྒྱ་གིས་མཐུས། །
བསྒྲོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་གཤོག་ཕྱང་རབ་བརྒྱངས་ཏེ། །
མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཤོག། །

སྒྲོར་བའི་ལམ་ལ་འབད་པའི་དགེ་བ་འདིས། །

འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཡུམ་དོན་རྟོགས་པ་དང་། །

ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུབ་ལ་ལེགས་གཞིལ་ནས། །

པ་མ་རིགས་བྱ་གསུམ་སྒྲུར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་དཔལ་གྱི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་ཆབ་དགོན་བྱམས་པ་སྤྱིང་གི་རྣམ་འགྲེལ་འཛིན་གྱའི་
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྒྲིང་བ་བགྲོ་སྒྲིང་སྐབས། གཞུང་གི་དཀར་གནད་གསལ་བར་
བྱེད་ཅིང་། རང་བཟོ་ཅམ་མིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་པར་དུ་
བདག་སོགས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་འདྲེན་མཆོག་སྒྲན་མེད་པ། ལན་
གཅིག་མ་ཡིན་པར་གོམས་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་ས་བོན་དུས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས།
སྒྲོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོའི་ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིད་ལ་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོས་འདོད་
དགྲུང་མངའ་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འཇམ་སྤྱིང་མཁས་པ་མ་ལུས་པའི་བྱར་
ལུང་མཐུ་ར་ཡི་སྒྲིང་བ་ཞབས་སྟེགས་སྒྲོ་བཞོན་བྱའི་མེ་ལོང་ངོས་ལ་མཛོན་པར་གསལ་
ཞིང་། གྲགས་སྟན་མ་ལི་ཀ་ཡི་དེ་བསྐྱེད་མངར་མོར་འཐུལ་བས། རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་
ཡངས་པའི་ཁྱོན་ཀྱན་ཅིག་ཅར་འགོངས་པར་མཛད་པ། ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཇམ་
མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པའི་སྟོག་ཤིང་། དབང་ལུང་མན་ངག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་སྟོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་མིག་གི་འབྲས་བུ་
བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་མཆེད་སྒྲོ་བཀའ་པོད་ལྡས་མཆོན་པའི་མདོ་སྟགས་
མཐའ་དག་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་སྒྲུབ་ལ་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གདུང་
འཚུབ་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་
གིས་ཞལ་སྟེན་ས་གསུང་རྒྱུན་དུ་མཆིས་པ་དང་། གངས་རིའི་སྤྱོདས་ན་གྲགས་པའི་རྒྱལ་
བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་པལ་མོ་ཆེར་ཞིབ་དབྱེད་ནན་

ཏན་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མའི་སྙན་བརྒྱུད་གན་པ་རྣམས་ཁོལ་དུ་བཏོན་
ནས་ཁྱིམ་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་པོའི་མན་ངག་ལེགས་བཤམ་གསེར་གྱི་སྤང་བའི་དཀའ་གནས་
རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤམ་ལུང་རིགས་ཉི་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཁོ་བོས་སྤྱི་བྱི་མཁས་བྱུ་བ་དུ་མའི་གསུང་རབ་ལ་གཞི་བཅོལ། དེར་དུས་ཀྱི་མཁས་
པའི་གསུང་ཚུལ་ལས་ལེགས་ཆ་སྤངས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཆོད་འགའ་སྟོན་བཏབ་པ་
དང་། བཤེས་གཉིན་དམ་པ་རྣམས་དང་གྲོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
བཀའ་བྱིན་ལས་ལེགས་པར་བཤམ་པ་གསེར་གྱི་སྤང་བ་འདི་ཉིད་ལ་དོགས་གཅོད་ཅུང་
ཟད་བྱེད་ཁུལ་གྱིས་ད་ལས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་རང་གི་སློ་བྲོས་ལ་དཔག་
པའི་འཆར་སྤང་ཚུ་ཐེགས་ཅན་ཞིག་དོགས་གཅོད་ཀྱང་ཁ་ཡར་ཁུས་པའི་རང་གིས་བརྗོད་
བྱུང་དང་། མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་སྦྱེད་པའི་དོན་གྱི་ལང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཐོན་ན་
བསམ་པའི་ཀུན་སློང་གིས་རྒྱ་བོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ཡིག་ཆ་ལུང་འབྲེན་བྱས་པ་
རྣམས་དང་དེ་དག་གི་འབྲུ་འབྲེལ་བཅས་གཞུང་དེ་དང་དེའི་གོང་འོག་གི་བབ་སོགས་ཞིབ་
དུ་བརྟགས། ལེགས་བཤམ་གསེར་གྱི་སྤང་བ་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་བཅས་ལའང་ཞིབ་བསྐྱར་
དང་འབྲེལ། འདིར་མི་གསལ་བ་རང་གཞན་གྱུ་བ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་མདོ་
སྤྲུལ་རིག་གཞུང་ཀུན་ལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པར་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བའི་ངེས་པ་དོན་
གྱི་མ་རྒྱ་པཎ་ཏེ་ཏ་མཁན་ཆེན་དོ་ཨེ་འཆང་ཨེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་
པོ་མཆོག་གིས་ཞལ་ནས་ཐོན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཟུར་བརྒྱན་བྱས་ཏེ། ཨེ་སྤྲུལ་འདི་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་སྤར་ཆད་མ་ནས་མཛོད་ཀྱི་བར་དུ་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་བཤོ་སྤྲུལ་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་
སྤྲུལ་བཟང་ཅན། དགོ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དུ་འབོད་པས་སྤྱི་
ལོ་༡༩༠༩༣༥ ལོ་ཆོ་འཕྲུལ་ལྷ་བའི་དུས་ཆེན་ཉིན། རྒྱལ་བཅོཅ་ཁ་པའི་ལུང་གིས་ཐེན་
པའི་དཔལ་གྱི་ཆོས་བྲལ་ཆེན་པོ་ཆབ་དགོན་བྱམས་སྤྱིང་དགའ་ཆལ་རང་འག་བཤམ་སྤྱི་བ་

འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་ལྗོངས་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་སྟོར་བ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་འདིས་
མཚོན་ནས་པར་དཀར་བའི་ལེགས་བྲས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེར་མཁའ་
མཉམ་འགོ་བའི་པན་བདེའི་རྩ་ལག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་རྩ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་
སྐབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྫོང་ལོ་མཚོག་སྤྱལ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་མཁས་གྲུབ་
རྒྱ་མཚོ་དབལ་བཟང་མཚོག་གི་གཙོ་བྲས་པའི་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་ནམས་
ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཤིང་ཐུགས་བཞེད་
ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། དབལ་གྱི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་ཆབ་མདོ་དགེ་ལྷན་བྲམས་པ་སྤིང་
གི་སྡེ་ཆེན་པོ་འདིས་མཚོན་པའི་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་རྩ་གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་
པའི་འཆད་ཉན་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། ༥དགེ་ལེགས་
འཕེལ། །

༡༡། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྒྲེང་བའི་དཀར་གནད་རྣམས་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་
ཉི་ལྔའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

།ཐོད་བཞི་པ།།

ཚུལ་སྤྲིག་པ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སྟོབ་བཟང་བསྟན་འཛིན།
དེབ་གཟུགས་བཀོད་སྤྲིག་པ། ཁམས་པ་རྒྱ་བོ།
པར་གཞི། དགེ་ལྡན་སྟན་བརྒྱད་སྟོག་རྩལ་ཅིས་འཁོར་ཁང་ནས་བསྤྲིགས།